ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

ຂຸທ຺ທກນິກາເຍ

ຊາຕກ-ອຏ຺ຐກຖາ

(ຉຏ຺ໂຐ ຠາໂຄ)

໒໒ຯ ມຫານິປາໂຕ

[໕໓໘] ໑ຯ ມູຄປກ຺ຂຊາຕກວຓ຺ຓນາ

ມາປຓ຺ຑິຈ຺ຈຍໍ ວິຠາວຍາຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ມຫາຠິນິກ຺ຂມນໍ ອາຣພ຺ຠ ກເຖສິຯ ເອກທິວສຎ຺ຫິ ຠິກ຺ຂູ ຘມ຺ມສຠາຍໍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ ຠຄວໂຕ ເນກ຺ຂມ຺ມປາຣມີ ວຓ຺ຓຍນ຺ຕາ ນິສີທິໍສຸຯ ສຕ຺ຖາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ອິມາຍ ນາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ຠິກ຺ຂເວ, ອິທານິ ມມ ປູຣິຕປາຣມິສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ມຫາຠິນິກ຺ຂມນໍ ນາມ ອນຈ຺ຉຣິຍໍຯ ອຫຎ຺ຫິ ປຸພ຺ເພ ອປຣິປກ຺ເກ ຎາເຓ ປາຣມິໂຍ ປູເຣນ຺ໂຕປິ ຣຊ຺ຊໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕເຍວາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕຫິ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕໍ ອາຫຣິຯ

ອຕີເຕ ກາສິຣຏ຺ເຐ ພາຣາຓສິຍໍ ກາສິຣາຊາ ນາມ ຘມ຺ເມນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິຯ ຕສ຺ສ ໂສຬສສຫສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ອເຫສຸໍຯ ຕາສຸ ເອກາປິ ປຸຕ຺ຕໍ ວາ ຘີຕຣໍ ວາ ນ ລຠິຯ ນາຄຣາ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ຣຎ຺ໂຎ ວໍສານຸຣກ຺ຂໂກ ເອໂກປິ ປຸຕ຺ໂຕ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ຣາຊງ຺ຄເຓ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ກຸສຊາຕເກ (ຊາຯ ໒ຯ໒໐ຯ໑ ອາທໂຍ) ອາຄຕນເຍເນວ ຣາຊານໍ ເອວມາຫໍສຸ ‘‘ເທວ, ປຸຕ຺ຕໍ ປຕ຺ເຖຖາ’’ຕິຯ ຣາຊາ ເຕສໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ໂສຬສສຫສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ປຸຕ຺ຕໍ ປຕ຺ເຖຖາ’’ຕິ ອາຓາເປສິຯ ຕາ ຈນ຺ທາທີນໍ ເທວຕານໍ ອາຍາຈນູປຏ຺ຐານາທີນິ ກຕ຺ວາ ປຕ຺ເຖນ຺ຕິໂຍປິ ປຸຕ຺ຕໍ ວາ ຘີຕຣໍ ວາ ນ ລຠິໍສຸຯ ອຄ຺ຄມເຫສີ ປນສ຺ສ ມທ຺ທຣາຊຘີຕາ ຈນ຺ທາເທວີ ນາມ ສີລສມ຺ປນ຺ນາ ອໂຫສິຯ ຣາຊາ ‘‘ຠທ຺ເທ, ຕ຺ວມ຺ປິ ປຸຕ຺ຕໍ ປຕ຺ເຖຫີ’’ຕິ ອາຫຯ ສາ ປຸຓ຺ຓມທິວເສ ອຸໂປສຖໍ ສມາທິຍິຕ຺ວາ ຈູຬສຍເນ ນິປນ຺ນາວ ອຕ຺ຕໂນ ສີລໍ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ‘‘ສຈາຫໍ ອຂຓ຺ຑສີລາ ອິມິນາ ເມ ສຈ຺ເຈນ ປຸຕ຺ໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕູ’’ຕິ ສຈ຺ຈກິຣິຍໍ ອກາສິຯ

ຕສ຺ສາ ສີລເຕເຊນ ສກ຺ກສ຺ສ ຠວນໍ ອຸຓ຺ຫາກາຣໍ ທສ຺ເສສິຯ ສກ຺ໂກ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ຕໍ ກາຣຓໍ ຎຕ຺ວາ ‘‘ຈນ຺ທາເທວີ ປຸຕ຺ຕໍ ປຕ຺ເຖຕິ, ຫນ຺ທາຫໍ ປຸຕ຺ຕໍ ທສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕສ຺ສານຸຈ຺ຉວິກໍ ປຸຕ຺ຕໍ ອຸປຘາເຣນ຺ໂຕ ໂພຘິສຕ຺ຕໍ ປສ຺ສິຯ ໂພຘິສຕ຺ໂຕປິ ຕທາ ວີສຕິວສ຺ສານິ ພາຣາຓສິຍໍ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕ຺ວາ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອຸສ຺ສທນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ຕຕ຺ຖ ປຈ຺ຈິຕ຺ວາ ຕໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ຕາວຕິໍສຠວເນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖາປິ ຍາວຕາຍຸກໍ ຐຕ຺ວາ ຕໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ອຸປຣິເທວໂລກໍ ຄນ຺ຕຸກາໂມ ອໂຫສິຯ ສກ຺ໂກ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ມາຣິສ, ຕຍິ ມນຸສ຺ສໂລເກ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ປາຣມິໂຍ ຈ ເຕ ປູຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ມຫາຊນສ຺ສ ວຸຑ຺ຒິ ຈ ຠວິສ຺ສຕິ, ອຍໍ ກາສິຣຎ຺ໂຎ ຈນ຺ທາເທວີ ນາມ ອຄ຺ຄມເຫສີ ປຸຕ຺ຕໍ ປຕ຺ເຖຕິ, ຕສ຺ສາ ກຸຈ຺ຉິຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊາຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຎ຺ເຎສຎ຺ຈ ປຎ຺ຈສຕານໍ ເທວປຸຕ຺ຕານໍ ປຏິຎ຺ຎໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສກຏ຺ຐານເມວ ອຄມາສິຯ ໂສ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ປຎ຺ຈຫິ ເທວປຸຕ຺ຕສເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ເທວໂລກໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ສຍໍ ຈນ຺ທາເທວິຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ປຏິສນ຺ຘິໍ ຄຓ຺ຫິຯ ອິຕເຣ ປນ ເທວປຸຕ຺ຕາ ອມຈ຺ຈກຣິຍານໍ ກຸຈ຺ຉິສຸ ປຏິສນ຺ຘິໍ ຄຓ຺ຫິໍສຸຯ

ຕທາ ຈນ຺ທາເທວິຍາ ກຸຈ຺ຉິ ວຊິຣປຸຓ຺ຓາ ວິຍ ອໂຫສິຯ ສາ ຄພ຺ຠສ຺ສ ປຕິຏ຺ຐິຕຠາວໍ ຎຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣເຈສິຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ຄພ຺ຠສ຺ສ ປຣິຫາຣໍ ທາເປສິຯ ສາ ປຣິປຸຓ຺ຓຄພ຺ຠາ ທສມາສຈ຺ຈເຍນ ຘຎ຺ຎປຸຎ຺ຎລກ຺ຂຓສມ຺ປນ຺ນໍ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິຯ ຕໍ ທິວສເມວ ອມຈ຺ຈເຄເຫສຸ ປຎ຺ຈ ກຸມາຣສຕານິ ຊາຍິໍສຸຯ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ຣາຊາ ອມຈ຺ຈຄຓປຣິວຸໂຕ ມຫາຕເລ ນິສິນ຺ໂນ ອໂຫສິຯ ອຖສ຺ສ ‘‘ປຸຕ຺ໂຕ, ເຕ ເທວ, ຊາໂຕ’’ຕິ ອາໂຣຈຍິໍສຸຯ ເຕສໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ປຸຕ຺ຕເປມໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຉວິຍາທີນິ ຉິນ຺ທິຕ຺

ວາ ອຏ຺ຐິມິຎ຺ຊໍ ອາຫຈ຺ຈ ອຏ຺ຐາສິ, ອພ຺ຠນ຺ຕເຣ ປີຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ, ຫທຍໍ ສີຕລໍ ຊາຕໍຯ ໂສ ອມຈ຺ເຈ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ຕຸຏ຺ຐາ ນຸ ໂຂ ຕຸມ຺ເຫ, ມມ ປຸຕ຺ໂຕ ຊາໂຕ’’ຕິ? ‘‘ກິໍ ກເຖຖ, ເທວ, ມຍໍ ປຸພ຺ເພ ອນາຖາ, ອິທານິ ປນ ສນາຖາ ຊາຕາ, ສາມິໂກ ໂນ ລທ຺ໂຘ’’ຕິ ອາຫໍສຸຯ ຣາຊາ ມຫາເສນຄຸຕ຺ຕໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ອາຓາເປສິ ‘‘ມມ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິວາໂຣ ລທ຺ຘຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວໍ ອມຈ຺ຈເຄເຫສຸ ອຊ຺ຊ ຊາຕາ ທາຣກາ ກິຕ຺ຕກາ ນາມາຕິ ໂອໂລເກຫີ’’ຕິຯ ໂສ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ອມຈ຺ຈເຄຫານິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ປຎ຺ຈ ກຸມາຣສຕານິ ທິສ຺ວາ ປຸນາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣເຈສິຯ

ຣາຊາ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ທາຣກສຕານໍ ກຸມາຣປສາຘນານິ ເປເສຕ຺ວາ ປຸນ ປຎ຺ຈ ຘາຕິສຕານິ ຈ ທາເປສິຯ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ປນ ອຕິທີຆາທິໂທສວຊ຺ຊິຕາ ອລມ຺ພຕ຺ຖນິໂຍ ມຘຸຣຖຎ຺ຎາໂຍ ຈຕຸສຏ຺ຐິ ຘາຕິໂຍ ອທາສິຯ ອຕິທີຆາຍ ຫິ ອິຕ຺ຖິຍາ ປສ຺ເສ ນິສີທິຕ຺ວາ ຖຎ຺ຎໍ ປິວໂຕ ທາຣກສ຺ສ ຄີວາ ທີຆາ ໂຫຕິ, ອຕິຣສ຺ສາຍ ປສ຺ເສ ນິສີທິຕ຺ວາ ຖຎ຺ຎໍ ປິວນ຺ໂຕ ທາຣໂກ ນິປ຺ປີຬິຕຂນ຺ຘຏ຺ຐິໂກ ໂຫຕິ, ອຕິກິສາຍ ປສ຺ເສ ນິສີທິຕ຺ວາ ຖຎ຺ຎໍ ປິວໂຕ ທາຣກສ຺ສ ອູຣູ ຣຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ອຕິຖູລາຍ ປສ຺ເສ ນິສີທິຕ຺ວາ ຖຎ຺ຎໍ ປິວນ຺ໂຕ ທາຣໂກ ປກ຺ຂປາໂທ ໂຫຕິ, ອຕິກາຬິກາຍ ຂີຣໍ ອຕິສີຕລໍ ໂຫຕິ, ອຕິໂອທາຕາຍ ຂີຣໍ ອຕິອຸຓ຺ຫໍ ໂຫຕິ, ລມ຺ພຕ຺ຖນິຍາ ປສ຺ເສ ນິສີທິຕ຺ວາ ຖຎ຺ຎໍ ປິວນ຺ໂຕ ທາຣໂກ ນິປ຺ປີຬິຕນາສິໂກ ໂຫຕິຯ ກາສານຎ຺ຈ ປນ ອິຕ຺ຖີນໍ ຂີຣໍ ອຕິອມ຺ພິລໍ ໂຫຕິ, ສາສານຎ຺ຈ ປນ ອິຕ຺ຖີນໍ ຂີຣໍ ອຕິກຏຸກາທິເກໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ເຕ ສພ຺ເພປິ ໂທເສ ວິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອລມ຺ພຕ຺ຖນິໂຍ ມຘຸຣຖຎ຺ຎາໂຍ ຈຕຸສຏ຺ຐິ ຘາຕິໂຍ ທຕ຺ວາ ມຫນ຺ຕໍ ສກ຺ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ຈນ຺ທາເທວິຍາປິ ວຣໍ ອທາສິຯ ສາປິ ຄຫິຕກໍ ກຕ຺ວາ ຐເປສິຯ

ຣາຊາ ກຸມາຣສ຺ສ ນາມຄ຺ຄຫຓທິວເສ ລກ຺ຂຓປາຐເກ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ເຕສໍ ມຫນ຺ຕໍ ສກ຺ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ກຸມາຣສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍາຠາວໍ ປຸຈ຺ຉິຯ ເຕ ຕສ຺ສ ລກ຺ຂຓສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊ, ຘຎ຺ຎປຸຎ຺ຎລກ຺ຂຓສມ຺ປນ຺ໂນ ອຍໍ ກຸມາໂຣ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ເອກທີໂປ, ທ຺ວິສຫສ຺ສປຣິວາຣານໍ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປິ ມຫາທີປານໍ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ໂຫຕິ, ນາສ຺ສ ໂກຈິ ອນ຺ຕຣາໂຍ ປຎ຺ຎາຍຕີ’’ຕິ ວທິໍສຸຯ ຣາຊາ ເຕສໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ ກຸມາຣສ຺ສ ນາມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຍສ຺ມາ ກຸມາຣສ຺ສ ຊາຕທິວເສ ສກລກາສິຣຏ຺ເຐ ເທໂວ ວສ຺ສິ, ຍສ຺ມາ ຈ ຣຎ຺ໂຎ ເຈວ ອມຈ຺ຈານຎ຺ຈ ຫທຍໍ ສີຕລໍ ຊາຕໍ, ຍສ຺ມາ ຈ ເຕມຍມາໂນ ຊາໂຕ, ຕສ຺ມາ ‘‘ເຕມິຍກຸມາໂຣ’’ຕິສ຺ສ ນາມໍ ອກາສິຯ ອຖ ນໍ ຘາຕິໂຍ ເອກມາສິກໍ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ສນ຺ຕິກໍ ອານຍິໍສຸຯ ຣາຊາ ປິຍປຸຕ຺ຕໍ ອາລິງ຺ຄິຕ຺ວາ ສີເສ ຈຸມ຺ພິຕ຺ວາ ອງ຺ເກ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ຣມຍມາໂນ ນິສີທິຯ

ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂຈຣາ ອານີຕາຯ ຣາຊາ ເຕ ທິສ຺ວາ ‘‘ເຕສຸ ເອກສ຺ສ ໂຈຣສ຺ສ ສກຓ຺ຏກາຫິ ກສາຫິ ປຫາຣສຫສ຺ສໍ ກໂຣຖ, ເອກສ຺ສ ສງ຺ຂລິກາຍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ພນ຺ຘນາຄາຣປເວສນໍ ກໂຣຖ, ເອກສ຺ສ ສຣີເຣ ສຕ຺ຕິປຫາຣໍ ກໂຣຖ, ເອກສ຺ສ ສູລາໂຣປນໍ ກໂຣຖາ’’ຕິ ອາຓາເປສິຯ ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປິຕຸ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຠີຕຕສິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ອໂຫ ມມ ປິຕາ ຣຊ຺ຊໍ ນິສ຺ສາຍ ອຕິຠາຣິຍໍ ນິຣຍຄາມິກມ຺ມໍ ອກາສີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕສິຯ ປຸນທິວເສ ປນ ຕໍ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕສ຺ສ ເຫຏ຺ຐາ ອລງ຺ກຕສິຣິສຍເນ ນິປຊ຺ຊາເປສຸໍຯ ໂສ ໂຖກໍ ນິທ຺ທາຍິຕ຺ວາ ປພຸທ຺ໂຘ ອກ຺ຂີນິ ອຸມ຺ມີເລຕ຺ວາ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ມຫນ຺ຕໍ ສິຣິວິຠວໍ ປສ຺ສິຯ ອຖສ຺ສ ປກຕິຍາປິ ຠີຕຕສິຕສ຺ສ ອຕິເຣກຕຣໍ ຠຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຯ ໂສ ‘‘ກຸໂຕ ນຸ ໂຂ ອຫໍ ອິມໍ ໂຈຣເຄຫໍ ອາຄໂຕມ຺ຫີ’’ຕິ ອຸປຘາເຣນ຺ໂຕ ຊາຕິສ຺ສຣຎາເຓນ ເທວໂລກໂຕ ອາຄຕຠາວໍ ຎຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ອຸສ຺ສທນິຣເຍ ປກ຺ກຠາວໍ ປສ຺ສິ, ຕໂຕ ປຣໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຕສ຺ມິໍເຍວ ນຄເຣ ຣາຊຠາວໍ ອຎ຺ຎາສິຯ

ອຖສ຺ສ ‘‘ອຫໍ ວີສຕິວສ຺ສານິ ພາຣາຓສິຍໍ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕ຺ວາ ອສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອຸສ຺ສທນິຣເຍ ປຈ຺ຈິໍ, ອິທານິ ປຸນປິ ອິມສ຺ມິເຍວ ໂຈຣເຄເຫ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕມ຺ຫິ, ປິຕາ ເມ ຫີຍ຺ໂຍ ຈຕູສຸ ໂຈເຣສຸ ອານີເຕສຸ ຕຖາຣູປໍ ຜຣຸສໍ ນິຣຍສໍວຕ຺ຕນິກໍ ກຖໍ ກເຖສິ, ສຈາຫໍ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສ຺ສາມິ, ປຸນປິ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ມຫາທຸກ຺ຂໍ ອນຸຠວິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາວຊ຺ເຊນ຺ຕສ຺ສ ມຫນ຺ຕໍ ຠຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຯ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ກຎ຺ຈນວຓ຺ຓໍ ສຣີຣໍ ຫຕ຺ເຖນ ປຣິມທ຺ທິຕໍ ປທຸມໍ ວິຍ ມິລາຕໍ ທຸພ຺ພຓ຺ຓໍ ອໂຫສິຯ ໂສ ‘‘ກຖໍ ນຸ ໂຂ ອິມມ຺ຫາ ໂຈຣເຄຫາ ມຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ນິປຊ຺ຊິຯ ອຖ ນໍ ເອກສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕຠາເວ ມາຕຸຠູຕປຸພ຺ພາ ຉຕ຺ເຕ ອຘິວຕ຺ຖາ ເທວຘີຕາ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ ເຕມິຍກຸມາຣ, ມາ ຠາຍິ, ມາ ໂສຈິ, ມາ ຈິນ຺ຕຍິຯ ສເຈ ອິໂຕ ມຸຈ຺ຈິຕຸກາໂມສິ, ຕ຺ວໍ ອປີຐສປ຺ປີປິ ປີຐສປ຺ປີ ວິຍ ໂຫຫິ, ອພຘິໂຣປິ ພຘິໂຣ ວິຍ ໂຫຫິ, ອມູໂຄປິ ມູໂຄ ວິຍ ໂຫຫິ, ອິມານິ ຕີຓິ ອງ຺ຄານິ ອຘິຏ຺ຐາຍ ອຕ຺ຕໂນ ປຓ຺ຑິຕຠາວໍ ມາ ປກາເສຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຖມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ມາ ປຕຸຫິຈຸຈຍໍ ວິກາວຍ, ພາລມໂຕ ກວ ສພຸພປາຕິນໍ;

ສພຸໂພ ຕໍ ຊໂນ ໂອຈິນາຍຕຸ, ເອວໍ ຕວ ອຕຸໂຖ ກວິສຸສຕີ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ປຕຸຫິຈຸຈຍນຸຕິ ປຕຸຫິຈຸຈໍ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ. ພາລມໂຕຕິ ພາໂລ ອິຕິ ສມຸມໂຕ. ສພຸໂພ ຊໂນຕິ ສກໂລ ອນຸໂຕຊໂນ ເຈວ ພຫິຊໂນ ຈ. ໂອຈິນາຍຕູຕິ ‘‘ນິຫຣເຖຕໍ ກາລຸອກຕຸກຳ’’ນຸຕິ ອວມຸລຸຕຸ, ອວຊານາຕູຕິ ອຕຸໂຖ.

ໂສ ຕສຸສາ ວຈເນນ ອສຸສາສໍ ປຕິລກິຕຸວາ –

໔.

‘‘ກໂຣມິ ເຕ ຕໍ ວຈນໍ, ຍໍ ມໍ ກຕາສີ ເທວເຕ;

ອຕຸຖກາມາສີ ເມ ອມຸມ, ຫິຕກາມາສີ ເທວເຕ’’ຕິ. –

ອິມໍ ຄາຖໍ ວຕຸວາ ຕານິ ຕີຕີ ອງຄານີ ອະຍິຸຖາສີ. ສາ ຈ ເທວທີຕາ ອນຸຕຣະາຍິ. ຣາຊາ ປຸຕຸຕສຸສ ອນຸກຸກຕຸຖນຕຸຖາຍ ຕານິ ປລຸຈ ກຸມາຣສຕານີ ຕສຸສ ສນຸຕິເກເຍວ ຖເປສີ. ເຕ ທາຣກາ ຖລຸລຕຸຖາຍ ໂຣທນຸຕິ ປຣິເທວນຸຕິ. ມຫາສຕຸໂຕ ປນ ນິຣຍກາຍຕຊຊິໂຕ ‘‘ຣຊຊໂຕ ເມ ສຸສຸສິຕຸວາ ມຕເມວ ເສຍຸໂຍ’’ຕິ ນ ໂຣທຕິ ນ ປຣິເທວຕິ. ອຖສຸສ ຊາຕິໂຍ ຕໍ ປວຕຸຕີ ລຕຸວາ ຈນຸທາເທວີຍາ ອາໂຣຈຍີສຸ. ສາປີ ຣລຸໂລ ອາໂຣເຈສີ. ຣາຊາ ເນມິຕຸຕເກ ພຸຣາຫຸມເຕ ປກຸໂກສາເປຕຸວາ ປຸຈຸລີ. ອຖ ພຸຣາຫຸມຕາ ອາຫໍສຸ ‘‘ເທວ, ກຸມາຣສຸສ ປກຕິເວລໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ຖລຸລໍ ທາຕຸໍ ວຍຸຍຕິ, ເອວໍ ໂສ ໂຣທມາໂນ ຖນໍ ຫລຸຫໍ ຄເຫຕຸວາ ສຍເມວ ປີວິສຸສຕີ’’ຕິ. ຕໂຕ ປຍຸຖາຍ ຊາຕິໂຍ ກຸມາຣສຸສ ປກຕິເວລໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ຖລຸລໍ ເທນຸຕິ. ທທມານາ ຈ ກທາຈິ ເອກວາຣໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ເທນຸຕິ, ກທາຈິ ສກລທິວສໍ ຂີຣໍ ນ ເທນຸຕິ.

ວີມໍສນກຕຸຫາ

ໂສ ນິຣຍກາຍຕຊຊິໂຕ ສຸສຸສນຸໂຕປີ ຖລຸລຕຸຖາຍ ນ ໂຣທຕິ, ນ ປຣິເທວຕິ. ອຖ ນໍ ອໂຣທນຸຕມຸປີ ທິສຸວາ ‘‘ປຸຕຸໂຕ ເມ ລາໂຕ’’ຕິ ມາຕາ ວາ ຖລຸລໍ ປາເຍຕິ, ກທາຈິ ຊາຕິໂຍ ວາ ປາເຍນຸຕິ. ເສສທາຣກາ ຖລຸລໍ ອລຫຸະເວລາຍເມວ ໂຣທນຸຕິ ປຣິເທວນຸຕິ. ມຫາສຕຸໂຕ ປນ ນິຣຍກາຍຕຊຊິໂຕ ນ ໂຣທຕິ, ນ ປຣິເທວຕິ, ນ ນິທຸທາຍຕິ, ນ ຫຕຸຖປາເທ ສມິລຸຊຕິ, ນ ສທຸທໍ ກໂຣຕິ. ອຖສຸສ ຊາຕິໂຍ ‘‘ປີຖສປຸປີນໍ ຫຕຸຖປາທາ ນາມ ນ ເອວຣູປາ ໂຫນຸຕິ, ມູຄານໍ ຫນຸກາປຣິໂຍສານໍ ນາມ ນ ເອວຣູປໍ ໂຫຕິ, ພະິຣານໍ ກຕຸຕໂສຕານິ ນາມ ນ ເອວຣູປານິ ໂຫນຸຕິ, ກວິຕພຸພເມຕຸຖ ກາຣເຕນ, ວີມໍສິສຸສາມ ນ’’ນຸຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ‘‘ຂີເຣນ ຕາວ ນໍ ວີມໍສິສຸສາມາ’’ຕິ ສກລທິວສໍ ຂີຣໍ ນ ເທນຸຕິ. ໂສ ສຸສຸສນຸໂຕປີ ຂີຣຕຸຖາຍ ສທຸທໍ ນ ກໂຣຕິ. ອຖສຸສ ມາຕາ ‘‘ປຸຕຸໂຕ ເມ ລາໂຕ’’ຕິ ສຍເມວ ຖລຸລໍ ປາເຍຕິ. ເອວໍ ອນຸຕຣນຸຕຣາ ຂີຣໍ ອທຕຸວາ ເອກສໍວຈຸລຣໍ ວີມໍສນຸຕາປີສຸສ ອນຸຕຣໍ ນ ປສຸສີສຸ.

ຕໂຕ ອມຈຸຈາທໂຍ ຣລຸໂລ ອາໂຣເຈສຸໍ ‘‘ເອກວສຸສິກທາຣກາ ນາມ ປູວຂຊຊກໍ ປີຍາຍນຸຕິ, ເຕນ ນໍ ວີມໍສິສຸສາມາ’’ຕິ ປລຸຈ ກຸມາຣສຕານີ ຕສຸສ ສນຸຕິເກເຍວ ນິສີທາເປຕຸວາ ນານາປູວຂຊຊການີ ອຸປນາເມຕຸວາ ໂພະິສຕຸຕສຸສ ອວິທູເຣ ຖເປຕຸວາ ‘‘ຍຖາຣຸຈິ ຕານິ ປູວຂຊຊການີ ຄຕຸຫຖາ’’ຕິ ປຕິຈຸລນຸນຍຸຖາເນ ຕິຍຸຖນຸຕິ. ເສສທາຣກາ ກລທໍ ກໂຣນຸຕາ ອລຸລມລຸລໍ ປຫຣນຸຕາ ຕໍ ຕໍ ຄເຫຕຸວາ ຂາທນຸຕິ. ມຫາສຕຸໂຕ ປນ ອຕຸຕານໍ ໂອວທິຕຸວາ ‘‘ຕາຕ ເຕມິຍກຸມາຣ, ນິຣຍໍ ອິຈຸລນຸໂຕ ປູວຂຊຊກໍ ອິຈຸລາຫີ’’ຕິ ນິຣຍກາຍຕຊຊິໂຕ ປູວຂຊຊກໍ ນ ໂອໂລເກສີ. ເອວໍ ປູວຂຊຊເກນປີ ເອກສໍວຈຸລຣໍ ອນຸຕຣນຸຕຣາ ວີມໍສນຸຕາປີສຸສ ເນວ ອນຸຕຣໍ ປສຸສີສຸ.

ຕໂຕ ‘‘ທຸວິວສຸສິກທາຣກາ ນາມ ຜລາຜລໍ ປີຍາຍນຸຕິ, ເຕນ ນໍ ວີມໍສິສຸສາມາ’’ຕິ ນານາຜລານິ ອຸປນາເມຕຸວາ ໂພະິສຕຸຕສຸສ ອວິທູເຣ ຖເປຕຸວາ ວີມໍສີສຸ. ເສສທາຣກາ ກລທໍ ກຕຸວາ ຍຸຊຸຊນຸຕາ ຕໍ ຕໍ ຄເຫຕຸວາ ຂາທນຸຕິ. ໂສ ນິຣຍກາຍຕຊຊິໂຕ ຕມຸປີ ນ

ໂອໂລເກສິ຺ ເອວໍ ຜລາຜເລນປີ ເອກສໍວຈ຺ຉຣໍ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ວີມໍສນ຺ຕາປີສ຺ສ ເນວ ອນ຺ຕຣໍ ປສ຺ສີສຸຯ

ຕໂຕ “ຕິວສ຺ສິກທາຣກາ ນາມ ກີລຸອນກຕ຺ຫກໍ ປີຍາຍນ຺ຕິ, ເຕນ ນໍ ວີມໍສິສ຺ສາມາ”ຕິ ນານາສຸວຕ຺ຕມຍານິ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຣູປການິ ກາຣາເປຕ຺ວາ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ອວິທູເຣ ຖເປສຸໍຯ ເສສທາຣກາ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ວິລຸມ຺ປນ຺ຕາ ຄຕ຺ຫີສຸຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປນ ນ ກິຍ຺ຈິ ໂອໂລເກສິຯ ເອວໍ ກີລຸອນກຕ຺ຫເກນປີ ເອກສໍວຈ຺ຉຣໍ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ວີມໍສນ຺ຕາປີສ຺ສ ເນວ ອນ຺ຕຣໍ ປສ຺ສີສຸຯ

ຕໂຕ “ຈຕຸວສ຺ສິກທາຣກາ ນາມ ໂກຊນໍ ປີຍາຍນ຺ຕິ, ເຕນ ນໍ ວີມໍສິສ຺ສາມາ”ຕິ ນານາໂກຊນານິ ອຸປນາເມສຸໍຯ ເສສທາຣກາ ຕໍ ປີຕ຺ຫໍ ປີຕ຺ຫໍ ກຕ຺ວາ ກຸຍ຺ຊນ຺ຕິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປນ ອຕ຺ຕານໍ ໂອວທິຕ຺ວາ “ຕາຕ ເຕມິຍກຸມາຣ, ອລທ຺ຌໂກຊນານໍ ເຕ ອຕ຺ຕກາວານໍ ຄຕນາ ນາມ ນຕ຺ຖິ”ຕິ ນິຣຍກຍຕຊ຺ຊິໂຕ ຕມ຺ປີ ນ ໂອໂລເກສິຯ ອຖສ຺ສ ມາຕາ ສຍເມວ ຫທເຍນ ກີຊ຺ຊມາເນນ ວິຍ ອສຫນ຺ເຕນ ສຫຕ຺ເຖນ ໂກຊນໍ ໂກເຊສິຯ ເອວໍ ໂກຊເນນປີ ເອກສໍວຈ຺ຉຣໍ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ວີມໍສນ຺ຕາປີສ຺ສ ເນວ ອນ຺ຕຣໍ ປສ຺ສີສຸຯ

ຕໂຕ “ປຍ຺ຈວສ຺ສິກທາຣກາ ນາມ ອຄ຺ຄິໂນ ກາຍນ຺ຕິ, ເຕນ ນໍ ວີມໍສິສ຺ສາມາ”ຕິ ຣາຊງຄເນ ອເນກທ຺ວາຣຍຸຕ຺ຕໍ ມຫນ຺ຕໍ ເຄຫໍ ກາເຣຕ຺ວາ ຕາລປຕ຺ເຕຫິ ຉາເທຕ຺ວາ ຕໍ ເສສທາຣເກຫິ ປຣິວຸຕໍ ຕສ຺ສ ມຊ຺ເຊ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ອຄ຺ຄິ ເທນ຺ຕິຯ ເສສທາຣກາ ອຄ຺ຄິ ທິສ຺ວາ ວິຣວນ຺ຕາ ປລາຍິສຸຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປນ ຈິນ຺ເຕສິ “ນິຣຍອຄ຺ຄິສນ຺ຕາປນໂຕ ອິທເມວ ອຄ຺ຄິສນ຺ຕາປນໍ ສຕຄຸເຕນ ສຫສ຺ສຄຸເຕນ ສຕສຫສ຺ສຄຸເຕນ ວຣຕຣ”ນ຺ຕິ ນິໂຣຌສມາປນ຺ໂນ ມຫາເຖໂຣ ວິຍ ນິຈ຺ຈໂລວ ອໂຫສິຯ ອຖ ນໍ ອຄ຺ຄິມ຺ຫິ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ຄເຫຕ຺ວາ ອປເນນ຺ຕິຯ ເອວໍ ອຄ຺ຄິນາປີ ເອກສໍວຈ຺ຉຣໍ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ວີມໍສນ຺ຕາປີສ຺ສ ເນວ ອນ຺ຕຣໍ ປສ຺ສີສຸຯ

ຕໂຕ “ຉວສ຺ສິກທາຣກາ ນາມ ມຕ຺ຕຫຕ຺ຖິໂນ ກາຍນ຺ຕິ, ເຕນ ນໍ ວີມໍສິສ຺ສາມາ”ຕິ ເອກໍ ຫຕ຺ຖິ ສຸສິກ຺ຂິຕໍ ສິກ຺ຂາເປຕ຺ວາ ໂພຘິສຕ຺ຕໍ ເສສທາຣເກຫິ ປຣິວຸຕໍ ຣາຊງຄເນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ຕໍ ຫຕ຺ຖິ ມຸຍ຺ຈນ຺ຕິຯ ໂສ ໂກຍ຺ຈນາທໍ ນທນ຺ໂຕ ໂສຕ຺ຫາຍ ກູມິ ຍໍ ໂປ໌ເຖນ຺ໂຕ ກາຍໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຄຈ຺ຉຕິຯ ເສສທາຣກາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ມຣຕກາຍກີຕາ ທິສາວິທິສາສຸ ປລາຍິສຸຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປນ ມຕ຺ຕຫຕ຺ຖິ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ “ຈຕ຺ຫນິຣເຍ ປຈ຺ຈນ຺ໂຕ ຈຕ຺ຫຫຕ຺ຖິໂນ ຫຕ຺ເຖ ມຣຕເມວ ເສຍ຺ໂຍ”ຕິ ນິຣຍກຍຕຊ຺ຊິໂຕ ຕຕ຺ເຖວ ນິສີທິຯ ສຸສິກ຺ຂິໂຕ ຫຕ຺ຖິ ມຫາສຕ຺ຕໍ ປຸປ຺ຜກລາປໍ ວິຍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອປຣາປຣໍ ກຕ຺ວາ ອກິລເມຕ຺ວາວ ຄຈ຺ຉຕິຯ ເອວໍ ຫຕ຺ຖິນາປີ ເອກສໍວຈ຺ຉຣໍ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ວີມໍສນ຺ຕາປີສ຺ສ ເນວ ອນ຺ຕຣໍ ປສ຺ສີສຸຯ

ຕໂຕ “ສຕ຺ຕວສ຺ສິກທາຣກາ ນາມ ສປ຺ປສ຺ສ ກາຍນ຺ຕິ, ເຕນ ນໍ ວີມໍສິສ຺ສາມາ”ຕິ ໂພຘິສຕ຺ຕໍ ເສສທາຣເກຫິ ສທ຺ຌິ ຣາຊງຄເນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ອຸທ຺ຌຕຜຫາເຄ ກຕມຸຂພນ຺ເຌ ສປ຺ເປ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສຸໍຯ ເສສທາຣກາ ເຕ ທິສ຺ວາ ວິຣວນ຺ຕາ ປລາຍິສຸຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປນ ນິຣຍກຍໍ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ “ຈຕ຺ຫສປ຺ປສ຺ສ ມຸເຂ ວິນາສເມວ ວຣຕຣ”ນ຺ຕິ ນິໂຣຌສມາປນ຺ໂນ ມຫາເຖໂຣ ວິຍ ນິຈ຺ຈໂລວ ອໂຫສິຯ ອຖສ຺ສ ສປ຺ໂປ ສກລສຣີຣໍ ເວເຖຕ຺ວາ ມຕ຺ຖເກ ຜຕໍ ກຕ຺ວາ ອຈ຺ຉິຯ ຕທາປີ ໂສ ນິຈ຺ຈໂລວ ອໂຫສິຯ ເອວໍ ສປ຺ເປນປີ ເອກສໍວຈ຺ຉຣໍ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ວີມໍສນ຺ຕາປີສ຺ສ ເນວ ອນ຺ຕຣໍ ປສ຺ສີສຸ ຯ

ຕໂຕ “ອຕ຺ຖວສ຺ສິກທາຣກາ ນາມ ນຜສມຊ຺ຊໍ ປີຍາຍນ຺ຕິ, ເຕນ ນໍ ວີມໍສິສ຺ສາມາ”ຕິ ຕໍ ປຍ຺ຈທາຣກສເຕຫິ ສທ຺ຌິ ຣາຊງຄເນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ນຜສມຊ຺ຊໍ ກາຣາເປສຸໍຯ ເສສທາຣກາ ຕໍ ນຜສມຊ຺ຊໍ ທິສ຺ວາ “ສາຌຸ ສາຌູ”ຕິ ວທນ຺ຕາ ມຫາຫສິຕໍ ຫສນ຺ຕິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປນ “ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕກາເລ ຕວ ຂຕມຕ຺ຕມ຺ປີ ຫາໂສ ວາ ໂສມນສ຺ສໍ ວາ ນຕ຺ຖິ”ຕິ ນິຣຍກຍໍ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ນິຈ຺ຈໂລວ ອໂຫສິ, ຕໍ ນ ໂອໂລເກສິຯ ເອວໍ ນຜສມຊ຺ເຊນປີ ເອກສໍວຈ຺ຉຣໍ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ວີມໍສນ຺ຕາປີສ຺ສ ເນວ ອນ຺ຕຣໍ ປສ຺ສີສຸຯ

ຕໂຕ “ນວວສ຺ສິກທາຣກາ ນາມ ອສິໂນ ກາຍນ຺ຕິ, ເຕນ ນໍ ວີມໍສິສ຺ສາມາ”ຕິ ຕໍ ປຍ຺ຈທາຣກສເຕຫິ ສທ຺ຌິ ຣາຊງຄເນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ທາຣການໍ ກີລຸອນກາເລ ເອໂກ ປຸຣິໂສ ຜລິກວຕ຺ຕໍ ອສິ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິພ຺ກມນ຺ໂຕ ນທນ຺ໂຕ ວຄ຺ຄນ຺ໂຕ ຕາເສນ຺ໂຕ ລງ຺ຆນ຺ໂຕ ອປ຺ໂຜເຍນ຺ໂຕ ມຫາສທ຺ທໍ ກໂຣນ຺ໂຕ “ກາສິຣຍ຺ໂຍ ກິຣ ກາລຸອກຕ຺ຕີ ເອໂກ ປຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຖິ, ໂສ ກຸຫິ, ສີສມສ຺ສ ຉິນ຺ທິສ຺ສາມິ”ຕິ ອກິຌາວຕິຯ ຕໍ ປຸຣິສໍ ທິສ຺ວາ ເສສທາຣກາ ກີຕຕສິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ວິຣວນ຺ຕາ ທິສາວິທິສາສຸ ປລາຍິສຸຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປນ ນິຣຍກຍໍ ອາວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຊານນ຺ໂຕ ວິຍ ນິສີທິຯ ອຖ ນໍ ໂສ ປຸຣິໂສ ອສິນາ ສີເສ ປຣາມສິຕ຺ວາ “ສີສໍ ເຕ ຉິນ຺ທິສ຺ສາມິ”ຕິ ຕາເສນ຺ໂຕປີ ຕາເສຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ອປຄມິຯ ເອວໍ ຂຄ຺ເຄນປີ ເອກສໍວຈ຺ຉຣໍ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ວີມໍສນ຺ຕາປີສ຺ສ ເນວ

ອນຸຕຣໍ ປສຸສີສຸ។

ຕໂຕ ທສວສຸສິກກາເລ ປນສຸສ ພຣິຣກາວວິມໍສນຕຸຖໍ ສິຣິສຍເນ ນິສີທາເປຕຸວາ ສາຕິຍາ ປຣິກຸຂິປາເປຕຸວາ ຈຕູສຸ ປສຸເສສຸ ຉິທຸທານີ ກຕຸວາ ຕສຸສ ອທສຸເສຕຸວາ ເທຍຸຖາສຍເນ ສຽຂຣມເກ ນິສີທາເປຕຸວາ ເອກປຸປຫາເຣເນວ ສຽເຂ ຣມາເປນຸຕິ, ເອກ ນິນຸນາທໍ ອໂຫສິ។ ອມຈຸຈາ ຈຕູສຸ ປສຸເສສຸ ຖຕຸວາ ສາຕິຍາ ຉິທຸເທຫິ ໂອໂລເກນຸຕາປິ ມຫາສຕຸຕສຸສ ເອກທີວສມຸປິ ສຕິສມຸໂມ ສໍ ວາ ຫຕຸຖປາທວິກາຣໍ ວາ ຜນຸທນມຕຸຕໍ ວາ ນ ປສຸສີສຸ។ ເອວໍ ເອກສໍວຈຸຉຣໍ ສຽຂສທຸເທນປິ ອນຸຕຣນຸຕຣາ ວິມໍສນຸຕາປີສຸສ ເນວ ອນຸຕຣໍ ປສຸສີສຸ។

ຕໂຕ ປຣມຸປິ ເອກາທສວສຸສິກກາເລ ເອກສໍວຈຸຉຣໍ ຕເຖວ ເກຣິສທຸເທນ ວິມໍສນຸຕາປີສຸສ ເນວ ອນຸຕຣໍ ປສຸສີສຸ។

ຕໂຕ ທຸວາທສວສຸສິກກາເລ "ທີເປນ ນໍ ວິມໍສິສຸສາມາ"ຕິ "ຣຕຸຕິກາເຄ ອນຸຣກາເຣ ຫຕຸຖໍ ວາ ປາທໍ ວາ ຜນຸທາເປຕິ ນຸ ໂຂ, ໂນ"ຕິ ຆເຜສຸ ທີເປ ຊາເລຕຸວາ ເສສທີເປ ນິພຸພາເປຕຸວາ ໂຖກໍ ອນຸຣກາເຣ ສຍາເປຕຸວາ ຆເຜຫີ ທີເປ ອຸກຸຂິປີຕຸວາ ເອກປຸປຫາ ເຣເນວ ອາໂລກໍ ກຕຸວາ ອິຣິຍາປຖໍ ອຸປຣາເຣນຸຕິ។ ເອວໍ ທີເປນປິ ເອກສໍວຈຸຉຣໍ ອນຸຕຣນຸຕຣາ ວິມໍສນຸຕາປີສຸສ ກິຍຸຈິ ຜນຸທນມຕຸຕມຸປິ ນ ປສຸສີສຸ។

ຕໂຕ ເຕຣສວສຸສິກກາເລ "ຜາຕິເຕນ ນໍ ວິມໍສິສຸສາມາ"ຕິ ສກລສຣີຣໍ ຜາຕິເຕນ ມກຸເຂຕຸວາ ພຫຸມກຸຂິເກ ຖາເນ ນິປຊຸຊາເປສຸໍ។ ມກຸຂິກາ ອຸຍຸຖຫນຸຕິ, ຕາ ຕສຸສ ສກລສຣີຣໍ ປຣິວາເຣຕຸວາ ສູຈີຫີ ວິຊຸຊມານາ ວິຍ ຂາທນຸຕິ។ ໂສ ນິໂຣຣສມາປນຸໂນ ມຫາ ເຖໂຣ ວິຍ ນິຈຸຈໂລວ ອໂຫສິ។ ເອວໍ ຜາຕິເຕນປິ ເອກສໍວຈຸຉຣໍ ອນຸຕຣນຸຕຣາ ວິມໍສນຸຕາປີສຸສ ກິຍຸຈິ ຜນຸທນມຕຸຕມຸປິ ນ ປສຸສີສຸ។

ອຖສຸສ ຈຸທຸທສວສຸສິກກາເລ "ອິທານີ ປເນສ ມຫລຸລໂກ ຊາໂຕ ສຸຈິກາໂມ ອສຸຈິຊິຄຸຈຸຉໂກ, ອສຸຈິນາ ນໍ ວິມໍສິສຸສາມາ"ຕິ ຕໂຕ ປຍຸຖາຍ ນໍ ເນວ ນຸຫາເປນຸຕິ ນ ຈ ອາຈມາເປນຸຕິ។ ໂສ ອຸຈຸຈາຣປສຸສາວໍ ກຕຸວາ ຕຕຸເຖວ ປລິປນຸໂນ ສຍຕິ។ ທຸຄຸຄນຸຣກາເວນ ປນສຸສ ອນຸຕຣຸສິນໍ ນິກຸຂມນກາໂລ ວິຍ ອໂຫສິ, ອສຸຈິຄນຸເຣນ ມກຸຂິກາ ຂາທນຸຕິ។ ໂສ ນິຈຸຈໂລວ ອໂຫສິ ។ ອຖ ນໍ ປຣິວາເຣຕຸ ວາ ຖິຕາ ຣາຕິໂຍ ອາຫໍສຸ "ຕາຕ ເຕມິຍກຸມາຣ, ຕຸວໍ ມຫລຸລໂກ ຊາໂຕ, ໂກ ຕໍ ສພຸພທາ ປຜິຊຄຸຄິສຸສຕິ, ກີ ນ ລຊຸຊສິ, ກສຸມາ ນິປນຸໂນສິ, ອຸຍຸຖາຍ ເຕ ສຣີຣໍ ປຜິຊຄຸຄາຫີ"ຕິ ອກຸໂກສນຸຕິ ປຣິກາສນຸຕິ។ ໂສ ຕຖາຣູເປ ປຜິກູເລ ຄູຖຣາສິມຸຫິ ນິມຸຄຸໂຄປິ ທຸຄຸຄນຸຣກາເວນ ໂຍຊນສຕມຕຸຖເກ ກິຕານມຸປິ ຫທຍຸປຸປຕນສມຕຸຖສຸສ ຄູຖນິຣຍສຸສ ທຸຄຸຄນຸຣກາວໍ ອາວຊຸເຊຕຸວາ ນິຈຸຈໂລວ ອໂຫສິ។ ເອວໍ ອສຸຈິນາປີ ເອກສໍວຈຸຉຣໍ ອນຸຕຣນຸຕຣາ ວິມໍສນຸຕາປີສຸສ ເນວ ອນຸຕຣໍ ປສຸສີສຸ។

ຕໂຕ ປນຸນຣສວສຸສິກກາເລ "ອງຄາເຣນ ນໍ ວິມໍສິສຸສາມາ"ຕິ ອຖສຸສ ເຫຍຸຖາມຍຸຈເກ ອຄຸຄິກປລຸລານິ ຖປຍິສຸ "ອປຸເປວ ນາມ ອຸຕຸເຫນ ປີລຸອິໂຕ ທຸກຸຂເວທນໍ ອສຫນຸໂຕ ວິປຸຜນຸທນາກາຣໍ ທສຸເສຍຸຍາ"ຕິ។ ອຖສຸສ ສຣີເຣ ໂຜຍານິ ອຸຍຸຖຫນຸຕິ។ ມ ຫາສຕຸໂຕ "ອວີຈິນິຣຍສນຸຕາໂປ ໂຍຊນສຕມຕຸຖເກ ຜຣຕິ, ຕມຸຫາ ທຸກຸຂໂຕ ອິທໍ ທຸກຸຂໍ ສຕຄຸເຕນ ສຫສຸສຄຸເຕນ ສຕສຫສຸສຄຸເຕນ ວຣຕຣ"ນຸຕິ ອຣິວາເສຕຸວາ ນິຈຸຈໂລວ ອໂຫສິ។ ອຖສຸສ ມາຕາປີຕໂຣ ກິຊຊມານຫທຍາ ວິຍ ມນຸສຸເສ ປຜິກຸກມາເປຕຸວາ ຕໍ ຕໂຕ ອຄຸຄິສນຸຕາປນໂຕ ອປເນຕຸວາ "ຕາຕ ເຕມິຍກຸມາຣ, ມຍໍ ຕວ ອປີຖສປຸປີອາທິກາວໍ ຊານາມ។ ນ ຫີ ເອເຕສໍ ເອວຣູປານິ ຫຕຸຖປາທກຕຸຕໂສຕານີ ໂຫນຸຕິ, ຕຸວໍ ອມຸເຫຫີ ປຕຸເຖຕຸວາ ລທຸຣປຸຕຸຕໂກ, ມາ ໂນ ນາເສຫີ, ສກລຊມຸພຸທີເປ ວສນຸຕານໍ ຣາຊູນໍ ສນຸຕິເກ ຄຣຫໂຕ ໂນ ໂມເຈຫີ"ຕິ ຍາຈິສຸ។ ເອວໍ ໂສ ເຕຫິ ຍາຈິໂຕປີ ອສຸຕນຸໂຕ ວິຍ ຫຸຕຸວາ ນິຈຸຈໂລວ ນິປຊຸຊິ។ ອຖສຸສ ມາຕາປີຕໂຣ ໂຣທມານາ ປຣິເທວມານາ ປຜິກຸກມນຸຕິ ។ ເອກທາ ມາຕາ ເອກິກາ ອຸປສງກມິຕຸວາ ຍາຈຕິ, ເອກທາ ປີຕາ ເອກໂກວ ອຸປສງກມິຕຸວາ ຍາຈຕິ។ ເອວໍ ເອກສໍວຈຸຉຣໍ ອນຸຕຣນຸຕຣາ ວິມໍສນຸຕາປີສຸສ ເນວ ອນຸຕຣໍ ປສຸສີສຸ។

ອຖສຸສ ໂສລຸອສວສຸສິກກາເລ ອມຈຸຈພຸຣາຫຸມຕາທໂຍ ຈິນຸຕຍິສຸ "ປີຖສປຸປີ ວາ ໂຫຕຸ, ມູໂຄ ວາ ພຣິໂຣ ວາ ໂຫຕຸ, ວເຍ ປຣິຕ ເຕ ຣຊນິເຍ ອຣຊຸຊນຸຕາ ນາມ ນຕຸຖິ, ທຸສຸສນິເຍ ອທຸສຸສນຸຕາ ນາມ ນຕຸຖິ, ສມເຍ ສມຸປຕຸເຕ ປຸປຸຜວິກສນໍ ວິຍ ຫີ ຣມຸມຕາ ເອສາ, ນາຍການມຸປີສຸສ ປຈຸຈຸປຍຸຖາເປຕຸວາ ຕາຫີ ນໍ ວິມໍສິສຸສາມາ"ຕິ។ ຕໂຕ ອຸຕຸຕມຣູປຣຣາ ເທວກຍຸຍາໂຍ ວິຍ ວິລາສສມຸປນຸນາ ນາຍກິຕຸຖິໂຍ ປກຸໂກສາເປຕຸວາ "ຍາ ກຸມາຣໍ ຫສາເປຕຸໍ ວາ ກິເລເສຫີ ພນຸຣິຕຸໍ ວາ ສກຸໂກຕິ, ສາ ຕສຸສ

ອຄຸຄມເຫສີ ກວິສຸສຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ກຸມາຣໍ ຄນ຺ໂຘທເກນ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ ເທວປຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ເທວວິມານສທິເສ ສິຣິຄພ຺ເພ ສຸປ຺ປຸຽຕ຺ເຕ ສິຣິສຍເນ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ຄນ຺ຘທາມປຸປ຺ຜທາມຘູມວາສຈຸຕ຺ຕາທີທິ ອນ຺ໂຕຄພ຺ກໍ ເອກຄນ຺ຘສໂມທກໍ ກຕ຺ວາ ປຜິກ຺ກມິສຸ. ອຖ ນໍ ຕາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ນຈ຺ຈຄີເຕທິ ເຈວ ມຘຸຣວຈນາທີທິ ຈ ນານປ຺ປກາເຣທິ ອກິຣມາເປຕຸໍ ວາຍມິສຸ. ໂສ ພຸທ຺ຘິສມ຺ປນ຺ນຕາຍ ຕາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ອໂປໂລເກຕ຺ວາ ‘‘ອິມາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ມມ ສຣີຣສມ຺ຜສ຺ສໍ ມາ ວິນ຺ທນ຺ຕູ’’ຕິ ອຘິຍ຺ຖ ທິຕ຺ວາ ອສ຺ສາສປສ຺ສາເສ ສນ຺ນິຣຸມ຺ກິ, ອຖສ຺ສ ສຣີຣໍ ຖທ຺ຘໍ ອໂຫສິ. ຕາ ຕສ຺ສ ສຣີຣສມ຺ຜສ຺ສໍ ອວິນ຺ທນ຺ຕິໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ຖທ຺ຘສຣີໂຣ ເອສ, ນາຍໍ ມນຸສ຺ໂສ, ຍກ຺ໂຂ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ກີຕຕສິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕານໍ ສນ຺ຘາເຣຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕິໂຍ ປລາຍິສຸ. ເອວໍ ນາຍເກນປິ ເອກສໍວຈ຺ຉຣໍ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ວີມໍສນ຺ຕາປິສ຺ສ ເນວ ອນ຺ຕຣໍ ປສ຺ສິສຸ.

ເອວໍ ໂສລຸອສ ສໍວຈ຺ຉຣານິ ໂສລຸອສທິ ມຫາວີມໍສາທິ ເຈວ ອເນກາທິ ຂຸທ຺ທກວີມໍສາທິ ຈ ວີມໍສມານາປິ ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ ທິຕຸໍ ນາສກ຺ຂິສຸ.

ວີມໍສນກຕ຺ຫໍ ນິຍ຺ຖິຕໍ.

ຣຊ຺ຊຍາຈນກຕ຺ຫໍ

ຕໂຕ ຣາຊາ ວິປ຺ປຜິສາຣີ ຫຸຕ຺ວາ ລກ຺ຂຕປາຖເກ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ກຸມາຣສ຺ສ ຊາຕກາເລ ‘ຘຍ຺ຍປຸຍ຺ຍ ລກ຺ຂຕສມ຺ປນ຺ໂນ ອຍໍ ກຸມາໂຣ, ນາສ຺ສ ໂກຈິ ອນ຺ຕຣາໂຍ ປຍ຺ຍາຍຕີ’ຕິ ເມ ກຖຍິຕ຺ຖ, ອິທານິ ປນ ໂສ ປີຖສປ຺ປີ ມູຄພຘິໂຣ ຊາໂຕ, ກຖາ ໂວ ນ ສເມຕີ’’ຕິ ອາຫ. ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ວທິສຸ ‘‘ມຫາຣາຊ, ອາຈຣິເຍຫິ ອທິຍ຺ຖກໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ອປິຈ ໂຂ ປນ, ເທວ, ‘ຣາຊກຸເລຫິ ປຕ຺ເຖຕ຺ວາ ລທ຺ຘປຸຕ຺ຕໂກ ກາລຸອກຕ຺ຕີ’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘ຕຸມ຺ຫາກໍ ໂທມນສ຺ສໍ ສິຍາ’ຕິ ນ ກຖຍິມ຺ຫາ’’ຕິ. ອຖ ເນ ຣາຊາ ເອວມາຫ ‘‘ອິທານິ ປນ ກີ ກາຕຸໍ ວຍ຺ຍຕີ’’ຕິ? ‘‘ມຫາຣາຊ, ອິມສ຺ມີ ກຸມາເຣ ອິມສ຺ມີ ເຄເຫ ວສນ຺ເຕ ຕໂຍ ອນ຺ຕຣາ ຍາ ປຍ຺ຍາຍິສ຺ສນ຺ຕິ – ຊີວິຕສ຺ສ ວາ ອນ຺ຕຣາໂຍ, ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕສ຺ສ ວາ ອນ຺ຕຣາໂຍ, ອຄຸຄມເຫສິຍາ ວາ ອນ຺ຕຣາໂຍ’’ຕິ. ‘‘ຕສ຺ມາ, ເທວ, ປປ຺ປຍ຺ຈໍ ອກຕ຺ວາ ອວມງ຺ຄລຣເຖ ອວມງ຺ຄລອສ຺ເສ ໂຍເຊຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນໍ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິມທ຺ວາເຣນ ນິຫຣິຕ຺ວາ ອາມກສ຺ສາເນ ຈຕ຺ພ຺ກິຕ຺ຕິກໍ ອາວາຜໍ ຂຄິຕ຺ວາ ນິຂຄິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕີ’’ຕິ. ຣາຊາ ອນ຺ຕຣາຍກເຍນ ກີໂຕ ເຕສໍ ວຈນໍ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິ.

ຕທາ ຈນ຺ທາເທວີ ຕໍ ປວຕ຺ຕິ ສຸຕ຺ວາ ຕຸຣິຕຕຸຣິຕາວ ເອກິກາ ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ເທວ, ຕຸມ຺ເຫຫິ ມຍ຺ຫໍ ວໂຣ ທິນ຺ໂນ, ມຍາ ຈ ຄຫິຕໂກ ກຕ຺ວາ ຖປິໂຕ, ອິທານິ ຕໍ ເມ ເທຖາ’’ຕິ ຍາຈິ. ‘‘ຄຕ຺ຫາຫິ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ເທວ, ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເມ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ’’ຕິ. ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ກີກາຣຕາ, ເທວາ’’ຕິ. ‘‘ປຸຕ຺ໂຕ, ເຕ ເທວີ, ກາລຸອກຕ຺ຕີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ຍາວ ຊີວໍ ອທທນ຺ຕາປິ ສຕ຺ຕ ວສ຺ສານິ ເທຖາ’’ຕິ. ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ຉ ວສ຺ສານິ ເທຖາ’’ຕິ. ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ປຍ຺ຈ ວສ຺ສານິ ເທຖາ’’ຕິ. ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ຈຕ຺ຕາຣີ ວສ຺ສານິ ເທຖາ’’ຕິ. ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ຕີຕີ ວສ຺ສານິ ເທຖາ’’ຕິ. ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ທ຺ເວ ວສ຺ສານິ ເທຖາ’’ຕິ. ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ເອກວສ຺ສໍ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ’’ຕິ. ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ສຕ຺ຕ ມາສານິ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ’’ຕິ. ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ຉ ມາສານິ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ’’ຕິ. ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ປຍ຺ຈ ມາສານິ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ’’ຕິ. ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ຈຕ຺ຕາຣີ ມາສານິ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ’’ຕິ. ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ຕີຕີ ມາສານິ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ’’ຕິ. ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ທ຺ເວ ມາສານິ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ’’ຕິ. ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ເອກມາສໍ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ’’ຕິ. ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ອຑ຺ຎມາສໍ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ’’ຕິ. ‘‘ນ ສກ຺ກາ, ເທວີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ສຕ຺ຕ ທິວສານິ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ’’ຕິ. ຣາຊາ ‘‘ສາຘຸ, ເທວີ, ຄຕ຺ຫາຫີ’’ຕິ ອາຫ. ສາ ຕສ຺ມີ ຂເຕ ປຸຕ຺ຕໍ ອລງ຺ກາຣາເປຕ຺ວາ ‘‘ເຕມິຍກຸມາຣສ຺ສ ອິທໍ ຣຊ຺ຊ’’ນ຺ຕິ ນຄເຣ ເກຣີ ຈຣາເປຕ຺ວາ ສກລນຄຣໍ ອລງ຺ກາຣາເປຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໍ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຘໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕໍ ຕສ຺ສ ມຕ຺ຖເກ ກາຣາເປຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ປຸນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕນຄຣໍ ປເວເສຕ຺ວາ ຕໍ ສິຣິສຍເນ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ປີຍປຸຕ຺ຕໍ ສພ຺ພຣຕ຺ຕິ ຍາຈິ ‘‘ຕາຕ ເຕມິຍກຸມາຣ, ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ໂສລຸອສ ວສ຺ສານິ ນິທ຺ທໍ ອລກິຕ຺ວາ ໂຣທມານາຍ ເມ ອກ຺ຂີນິ ອຸປກ຺ການິ, ໂສເກນ ເມ ຫທຍໍ ກິຊ຺ຊມານໍ ວິຍ ອໂຫສິ, ອຫໍ ຕວ ອປີຖສປ຺ປີອາທິກາວໍ ຊານາມິ, ມາ ມໍ ອນາຖໍ ກຣີ’’ຕິ. ສາ ອິມິນາ ອຸປາເຍເນວ ປຸນທິວເສປີ ປຸນທິວເສປີຕິ ປຍ຺ຈ ທິວສານິ ຍາຈິ.

ຣຊ຺ຊຍາຈນກຓ຺ຑໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ.

ອຖ ຉຏ຺ເຐ ທິວເສ ຣາຊາ ສຸນນ຺ທໍ ນາມ ສາຣຖິໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ “ຕາຕ, ສຸນນ຺ທສາຣຖິ ສ຺ເວ ປາໂຕ ອວມງ຺ຄລຣເຖ ອວມງ຺ຄລອສ຺ເສ ໂຍເຊຕ຺ວາ ກຸມາຣໍ ຕຕ຺ຖ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິມທ຺ວາເຣນ ນິຫຣິຕ຺ວາ ອາມກສຸສາເນ ຈຕຸພ຺ຠິຕ຺ຕິກໍ ອາວາຏໍ ຂຓິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນໍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ກຸທ຺ທາລປິຏ຺ເຐນ ມຕ຺ຖກໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປຕ຺ວາ ອຸປຣິ ປໍສຸໍ ທຕ຺ວາ ປຖວິວຑ຺ຒນກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ນ຺ຫຕ຺ວາ ເອຫີ”ຕິ ອາຓາເປສິ. ໂສ “ສາທຸ, ເທວາ”ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິ. ອຖ ຉຏ຺ຐມ຺ປິ ຣຕ຺ຕິໍ ເທວີ ກຸມາຣໍ ຍາຈິຕ຺ວາ “ຕາຕ ເຕມິຍກຸມາຣ, ຕວ ປິຕາ ກາສິຣາຊາ ຕໍ ສ຺ເວ ປາໂຕ ອາມກສຸສາເນ ນິຂຓິຕຸໍ ອາຓາເປສິ, ສ຺ເວ ປາໂຕ ມຣຓໍ ປາປຸຓິສ຺ສສິ ປຸຕ຺ຕາ”ຕິ ອາຫ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ “ຕາຕ ເຕມິຍກຸມາຣ, ໂສຬສ ວສ຺ສານິ ຕຍາ ກໂຕ ວາຍາໂມ ອິທານິ ມຕ຺ຖກໍ ປຕ຺ໂຕ”ຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕສ຺ສ ອພ຺ຠນ຺ຕເຣ ປີຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ. ມາຕຸຍາ ປນສ຺ສ ຫທຍໍ ຠິຊ຺ຊມານໍ ວິຍ ອໂຫສິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ “ມໂນຣໂຖ ມຕ຺ຖກໍ ປາປຸຓິສ຺ສຕີ”ຕິ ມາຕຸຍາ ສທ຺ຘິໍ ນາລປິ.

ອຖສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ປາໂຕ ສຸນນ຺ໂທ ສາຣຖິ ຣຖໍ ໂຍເຊນ຺ໂຕ ເທວຕານຸຠາເວນ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ປາຣມິຕານຸຠາເວນ ຈ ມງ຺ຄລຣເຖ ມງ຺ຄລອສ຺ເສ ໂຍເຊຕ຺ວາ ຣຖໍ ຣາຊທ຺ວາເຣ ຐເປຕ຺ວາ ມຫາຕລໍ ອພິຣຸຫິຕ຺ວາ ສິຣິຄພ຺ຠໍ ປວິສິຕ຺ວາ ເທວິໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອວມາຫ – “ເທວິ, ມຍ຺ຫໍ ມາ ກຸຊ຺ຌ, ຣຎ຺ໂຎ ອາຓາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໍ ອາລິງ຺ຄິຕ຺ວາ ນິປນ຺ນໍ ເທວິໍ ປິຏ຺ຐິຫຕ຺ເຖນ ອປເນຕ຺ວາ ປຸປ຺ຜກລາປໍ ວິຍ ກຸມາຣໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປາສາທາ ໂອຕຣິ. ຕທາ ຈນ຺ທາເທວີ ອຸຣໍ ປຫຣິຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕນ ສທ຺ເທນ ປຣິເທວິຕ຺ວາ ມຫາຕເລ ໂອຫີຍິ. ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ໂອໂລເກຕ຺ວາ “ມຍິ ອກເຖນ຺ເຕ ມາຕາ ຫທເຍນ ຜລິເຕນ ມຣິສ຺ສຕີ”ຕິ ກເຖຕຸກາໂມ ຫຸຕ຺ວາປິ “ສເຈ ອຫໍ ກເຖສ຺ສາມິ, ໂສຬສ ວສ຺ສານິ ກໂຕ ວາຍາໂມ ເມ ໂມໂຆ ຠວິສ຺ສຕິ, ອກເຖນ຺ໂຕ ປນາຫໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ມາຕາປິຕູນຎ຺ຈ ມຫາຊນສ຺ສ ຈ ປຈ຺ຈໂຍ ຠວິສ຺ສາມີ”ຕິ ອຘິວາເສສິ.

ອຖ ນໍ ສາຣຖິ ຣຖໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ “ປຈ຺ຉິມທ຺ວາຣາຠິມຸຂໍ ຣຖໍ ເປເສສ຺ສາມີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຣຖໍ ເປເສສິ. ຕທາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ປາຣມິຕານຸຠາເວນ ເທວຕາວິຄ຺ຄຫີໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຣຖໍ ນິວຕ຺ຕາເປຕ຺ວາ ປາຈີນທ຺ວາຣາຠິມຸຂໍ ຣຖໍ ເປເສສິ, ອຖ ຣຖຈກ຺ກໍ ອຸມ຺ມາເຣ ປຏິຫຎ຺ຎິ. ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ຕສ຺ສ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ “ມໂນຣໂຖ ເມ ມຕ຺ຖກໍ ປຕ຺ໂຕ”ຕິ ສຸຏ຺ຐຸຕຣໍ ຕຸຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ. ຣໂຖ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ເທວຕານຸຠາເວນ ຕິໂຍຊນິກໍ ຐານໍ ຄໂຕ. ຕຕ຺ຖ ວນຆຏໍ ສາຣຖິສ຺ສ ອາມກສຸສານໍ ວິຍ ອຸປຏ຺ຐາສິ. ໂສ “ອິທໍ ຐານໍ ຜາສຸກ”ນ຺ຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ຣຖໍ ມຄ຺ຄາ ໂອກ຺ກມາເປຕ຺ວາ ມຄ຺ຄປສ຺ເສ ຐເປຕ຺ວາ ຣຖາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ອາຠຣຓຠຓ຺ຑໍ ໂອມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ຠຓ຺ຑິກໍ ກຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ຐເປຕ຺ວາ ກຸທ຺ທາລໍ ອາທາຍ ຣຖສ຺ສ ອວິທູເຣ ຐາເນ ຈຕຸພ຺ຠິຕ຺ຕິກໍ ອາວາຏໍ ຂຓິຕຸໍ ອາຣຠິ.

ຕໂຕ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ “ອຍໍ ເມ ວາຍາມກາໂລ, ອຫຎ຺ຫິ ໂສຬສ ວສ຺ສານິ ຫຕ຺ຖປາເທ ນ ຈາເລສິໍ, ກິໍ ນຸ ໂຂ ເມ ພລໍ ອຕ຺ຖິ, ອຸທາຫຸ ໂນ”ຕິ. ໂສ ອຸຏ຺ຐາຍ ວາມຫຕ຺ເຖນ ທກ຺ຂິຓຫຕ຺ຖໍ, ທກ຺ຂິຓຫຕ຺ເຖນ ວາມຫຕ຺ຖໍ ປຣາມສນ຺ໂຕ ອຸໂຠ ຫຕ຺ເຖ ປາເທ ສມ຺ພາຫິຕ຺ວາ ຣຖາ ໂອຕຣິຕຸໍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາເທສິ. ຕາວເທວສ຺ສ ປາທປຕິຕຏ຺ຐາເນ ວາຕປຸຓ຺ຓຠສ຺ຕຈມ຺ມໍ ວິຍ ມຫາປຖວີ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຖສ຺ສ ປຈ຺ຉິມນ຺ຕໍ ອາຫຈ຺ຈ ອຏ຺ຐາສິ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣຖາ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ກຕິປເຍ ວາເຣ ອປຣາປຣໍ ຈງ຺ກມິຕ຺ວາ “ອິມິນາວ ນິຍາເມນ ເອກທິວສໍ ໂຍຊນສຕມ຺ປິ ເມ ຄນ຺ຕຸໍ ພລໍ ອຕ຺ຖີ”ຕິ ຎຕ຺ວາ “ສເຈ, ສາຣຖິ, ມຍາ ສທ຺ຘິໍ ວິຣຸຊ຺ເຌຍ຺ຍ, ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ເມ ເຕນ ສຫ ປຏິວິຣຸຊ຺ຌິຕຸໍ ພລ”ນ຺ຕິ ອຸປຘາເຣນ຺ໂຕ ຣຖສ຺ສ ປຈ຺ຉິມນ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກຸມາຣການໍ ກີຬນຍານກໍ ວິຍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຣຖໍ ປຣິພ຺ຠາເມນ຺ໂຕ ອຏ຺ຐາສິ. ອຖສ຺ສ “ອຕ຺ຖິ ເມ ເຕນ ສຫ ປຏິວິຣຸຊ຺ຌິຕຸໍ ພລ”ນ຺ຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ປສາທນຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ.

ຕໍຂຓຎ຺ເຎວ ສກ຺ກສ຺ສ ຠວນໍ ອຸຓ຺ຫາກາຣໍ ທສ຺ເສສິ. ສກ຺ໂກ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ຕໍ ກາຣຓໍ ຎຕ຺ວາ “ເຕມິຍກຸມາຣສ຺ສ ມໂນຣໂຖ ມຕ຺ຖກໍ ປຕ຺ໂຕ, ອິທານິ ປສາທນຕ຺ຖາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ກິໍ ເອຕສ຺ສ ມານຸສເກນ ປສາທເນນາ”ຕິ ທິພ຺ພປສາທນໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ວິສ຺ສກມ຺ມເທວປຸຕ຺ຕໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ “ຕາຕ ວິສ຺ສກມ຺ມ ເທວປຸຕ຺ຕ, ຄຈ຺ຉ, ກາສິຣາຊສ຺ສ ປຸຕ຺ຕໍ ເຕມິຍກຸມາຣໍ ອລງ຺ກໂຣຫີ”ຕິ ອາຓາເປສິ. ໂສ “ສາທູ”ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕາວຕິໍສຠວນໂຕ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທສຫິ ທຸສ຺ສສຫສ຺ເສຫິ ເວຐນໍ ກຕ຺ວາ ທິພ຺ເພຫິ ເຈວ ມານຸສເກຫິ ຈ ອລງ຺ກາເຣຫິ ສກ຺ກໍ ວິຍ ຕໍ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ສກຏ຺ຐານເມວ ຄໂຕ. ໂສ ເທວຣາຊລີລາຍ ສາຣຖິສ຺ສ ຂຓໂນກາສໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາວາຏຕີເຣ ຐຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຕຕິຍໍ ຄາຖມາຫ –

໓။

‘‘ກີ ນຸ ສນ຺ຕຣມາໂນວ, ກາສຸ ຂຕາສິ ສາຣຖິ;

ປຸຝ຺ໂຖ ເມ ສມ຺ມ ອກ຺ຂາຫິ, ກີ ກາສຸຍາ ກຣິສ຺ສສີ’’ຕິ໗

ຕຕ຺ຖ ກາສຸນ຺ຕິ ອາວາຝໍ໗

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສາຣຖິ ອາວາຝໍ ຂຕນ຺ໂຕ ອຸທ຺ຣໍ ອໂນໂລເກຕ຺ວາວ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຄາຖາມາຫ –

໔໗

‘‘ຣຍ຺ໂຍ ມູໂຄ ຈ ປກ຺ໂຂ ຈ, ປຸຕ຺ໂຕ ຊາໂຕ ອເຈຕໂສ;

ໂສມ຺ຫິ ຣຍ຺ຍາ ສມຊ຺ຊິຝ຺ໂຖ, ປຸຕ຺ຕໍ ເມ ນິຂຕໍ ວເນ’’ຕິ໗

ຕຕ຺ຖ ປກ຺ໂຂຕິ ປີຖສປ຺ປີ໗ ‘‘ມູໂຄ’’ຕິ ວຈເນເນວ ປນສ຺ສ ພຂິຣກາໂວປີ ສິຊ຺ຊຕິ ພຂິຣສ຺ສ ຫິ ປຝິວຈນໍ ກເຖຕຸ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍຕ຺ຕາ໗ ອເຈຕໂສຕິ ອຈິຕ຺ຕໂກ ວິຍ ຊາໂຕ໗ ໂສລຸອສ ວສ຺ສານິ ອກິຕຕ຺ຕາ ເອວມາຫ ໗ ສມຊ຺ຊິຝ຺ໂຖຕິ ອາຕຕ຺ໂຕ, ເປສິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ນິຂຕໍ ວເນຕິ ວເນ ນິຂເຕຍ຺ຍາສິ໗

ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໕໗

‘‘ນ ພຂິໂຣ ນ ມູໂຄສ຺ມິ, ນ ປກ຺ໂຂ ນ ຈ ວິກໂລ;

ອຂມ຺ມໍ ສາຣຖິ ກຍິຣາ, ມໍ ເຈ ຕ຺ວໍ ນິຂຕໍ ວເນ໗

໖໗

‘‘ອູຣູ ພາຫຸຍ຺ຈ ເມ ປສ຺ສ, ກາສິຕຍ຺ຈ ສຸໂຕຫິ ເມ;

ອຂມ຺ມໍ ສາຣຖິ ກຍິຣາ, ມໍ ເຈ ຕ຺ວໍ ນິຂຕໍ ວເນ’’ຕິ໗

ຕຕ຺ຖ ນ ພຂິໂຣຕິ ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ສເຈ ຕໍ ຣາຊາ ເອວຣູປໍ ປຸຕ຺ຕໍ ມາຣາເປຕຸ ອາຕາເປສິ, ອຫໍ ປນ ເອວຣູໂປ ນ ກວາມິຕິ ທີເປຕຸ ເອວມາຫ໗ ມໍ ເຈ ຕ຺ວໍ ນິຂຕໍ ວເນຕິ ສເຈ ພຂິຣກາວາທິວິຣຫິຕໍ ເອວຣູປໍ ມໍ ວເນ ນິຂເຕຍ຺ຍາສິ, ອຂມ຺ມໍ ກມ຺ມໍ ກເຣຍ຺ຍາສີຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ‘‘ອູຣູ’’ຕິ ອິທໍ ໂສ ປຸຣິມຄາຖໍ ສຸຕ຺ວາປີ ນໍ ອໂນໂລເກນ຺ຕເມວ ທິສ຺ວາ ‘‘ອລງ຺ກຕສຣີຣມສ຺ສ ທສ຺ເສສ຺ສາມິ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ໗ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ສມ຺ມ ສາຣຖິ, ອິເມ ກຍ຺ຈນກທລິກ຺ຂນ຺ຂສທິເສ ອູຣູ, ກນກຈ຺ຂວີ ພາຫຸຍ຺ຈ ເມ ປສ຺ສ, ມຂຸຣວຈນຍ຺ຈ ເມ ສຸຕາຫີຕິ໗

ຕໂຕ ສາຣຖິ ເອວໍ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ໂກ ນຸ ໂຂ ເອສ, ອາຄຕກາລໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ອຕ຺ຕານເມວ ວຕ຺ເຕຕີ’’ຕິ໗ ໂສ ອາວາຝຂຕນໍ ປຫາຍ ອຸທ຺ຣໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ຣູປສມ຺ປຕ຺ຕີ ທິສ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ປຸຣິໂສ ໂກ ນຸ ໂຂ, ມນຸສ຺ໂສ ວາ ເທໂວ ວາ’’ຕິ ອຊານນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖ

ມາຫ –

໗।

‘‘ເທວຕາ ນຸສິ ຄນ຺ຘພ຺ໂພ, ອທု ສກ຺ໂກ ປຸຣິນ຺ທໂທ;

ໂກ ວາ ຕ຺ວໍ ກສ຺ສ ວາ ປຸຕ຺ໂຕ, ກຖໍ ຊາເນມຸ ຕໍ ມຍ’’ນ຺ຕິ।

ອຖສ຺ສ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕານໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ອາຫ –

໘।

‘‘ນມ຺ຫິ ເທໂວ ນ ຄນ຺ຘພ຺ໂພ, ນມ຺ຫິ ສກ຺ໂກ ປຸຣິນ຺ທໂທ;

ກາສິຣຍ຺ໂຍ ອຫໍ ປຸຕ຺ໂຕ, ຍໍ ກາສຸຍາ ນິຫຍ຺ຍສິ।

໙।

‘‘ຕສ຺ສ ຣຍ຺ໂຍ ອຫໍ ປຸຕ຺ໂຕ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ສມ຺ມູປ຺ຊີວສິ;

ອຘມ຺ມໍ ສາຣຖິ ກຍິຣາ, ມໍ ເຈ ຕ຺ວໍ ນິຂຓໍ ວເນ।

໑໐।

‘‘ຍສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຉາຍາຍ, ນິສີເທຍ຺ຍ ສເຍຍ຺ຍ ວາ;

ນ ຕສ຺ສ ສາຂໍ ກຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ມິຕ຺ຕທຸພ຺ໂພ ຫິ ປາປໂກ।

໑໑।

‘‘ຍຖາ ຣຸກ຺ໂຂ ຕຖາ ຣາຊາ, ຍຖາ ສາຂາ ຕຖາ ອຫໍ;

ຍຖາ ຉາຍູປໂຄ ໂປໂສ, ເອວໍ ຕ຺ວມສິ ສາຣຖິ;

ອຘມ຺ມໍ ສາຣຖິ ກຍິຣາ, ມໍ ເຈ ຕ຺ວໍ ນິຂຓໍ ວເນ’’ຕິ।

ຕຕ຺ຖ ນິຫຍ຺ຍສີຕິ ນິຫນິສ຺ສສິ। ຍໍ ຕ຺ວໍ ເອຕ຺ຖ ນິຫນິສ຺ສາມີຕິ ສຍ຺ຍາຍ ກາສຸໍ ຂຓສິ, ໂສ ອຫນ຺ຕິ ທີເປຕິ। ໂສ ‘‘ຣາຊປຸຕ຺ໂຕ ອຫ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ນ ສທ຺ທຫຕິເຍວ, ມຘຸຣາຍ ປນສ຺ສ ພາຊິຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ສຸຓນ຺ໂຕ ອຓຸຖາສິ। ມິຕ຺ຕທຸພ຺ໂພຕິ ປຣິພຸຕ຺ຕຉາຍສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ປຕ຺ຕໍ ວາ ສາຂໍ ວາ ອງ຺ກຸຣໍ ວາ ກຎ຺ຊນ຺ໂຕ ມິຕ຺ຕຆາຕໂກ ໂຫຕິ ລາມກປຸຣິໂສ, ກິມງ຺ຄໍ ປນ ສາມິປຸຕ຺ຕຆາຕໂກ। ຉາຍູປໂຄຕິ ປຣິໂພຄຕ຺ຖາຍ ຉາຍໍ ອຸປຄໂຕ ປຸຣິໂສ ວິຍ ຣາຊານໍ ນິສ຺ສາຍ ຊີວມາໂນ ຕ຺ວນ຺ຕິ ວທຕິ।

ໂສ ເອວໍ ກເຖນ຺ເຕປິ ໂພຘິສຕ຺ເຕ ນ ສທ຺ທຫຕິເຍວ। ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ສທ຺ທຫາເປສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕິ ເທວຕານໍ ສາຘຸກາເຣນ ເຈວ ອຕ຺ຕໂນ ໂຆເສນ ຈ ວນຆຎໍ ອຸນ຺ນາເທນ຺ໂຕ ທສ ມິຕ຺ຕປູຊຄາຖາ ນາມ ອາຣທ຺ທ –

໑໔ໆ

‘‘ປຫູຕກາກ຺ໄຂ ກວຕິ, ວິປ຺ປວຸຜ຺ໂຖ ສກໍ ຆຣາ;

ພຫູ ນໍ ອຸປຊີວນ຺ຕິ, ໂຍ ມິຕ຺ຕານໍ ນ ທຸພ຺ກຕິໆ

໑໕ໆ

‘‘ຍໍ ຍໍ ຊນປທໍ ຍາຕິ, ນິຄເມ ຣາຊທານິໂຍ;

ສພ຺ພຕ຺ຖ ປູຊິໂຕ ໂຫຕິ, ໂຍ ມິຕ຺ຕານໍ ນ ທຸພ຺ກຕິໆ

໑໖ໆ

‘‘ນາສ຺ສ ໂຈຣາ ປສາຫນ຺ຕິ, ນາຕິມຍ຺ຍນ຺ຕິ ຂຕ຺ຕິຍາ;

ສພ຺ເພ ອມິຕ຺ເຕ ຕຣຕິ, ໂຍ ມິຕ຺ຕານໍ ນ ທຸພ຺ກຕິໆ

໑໖ໆ

‘‘ອກ຺ກຸທ຺ໂຜ ສຆຣໍ ເອຕິ, ສພາຍໍ ປຕິນນ຺ທິໂຕ;

ຍາຕີນໍ ອຸຕ຺ຕໂມ ໂຫຕິ, ໂຍ ມິຕ຺ຕານໍ ນ ທຸພ຺ກຕິໆ

໑໗ໆ

‘‘ສກ຺ກຕ຺ວາ ສກ຺ກໂຕ ໂຫຕິ, ຄຣຸ ໂຫຕິ ສຄາຣໂວ;

ວຕ຺ຕກິຕ຺ຕິກໂຕ ໂຫຕິ, ໂຍ ມິຕ຺ຕານໍ ນ ທຸພ຺ກຕິໆ

໑໘ໆ

‘‘ປູຊໂກ ລກເຕ ປູຊໍ, ວນ຺ທໂກ ປຕິວນ຺ທນໍ;

ຍໂສກິຕ຺ຕິຍ຺ຈ ປປ຺ໂປຕິ, ໂຍ ມິຕ຺ຕານໍ ນ ທຸພ຺ກຕິໆ

໑໙ໆ

‘‘ອຄ຺ຄິ ຍຖາ ປຊ຺ຊລຕິ, ເທວຕາວ ວິໂຣຈຕິ;

ສິຣິຍາ ອຊຫິໂຕ ໂຫຕິ, ໂຍ ມິຕ຺ຕານໍ ນ ທຸພ຺ກຕິໆ

๑๙ฯ

‘‘ຄາໂວ ຕສ຺ສ ປ຺ຊາຍນ຺ຕິ, ເຂຕ຺ເຕ ວຸຕ຺ຕໍ ວິຣູຫຕິ;

ວຸຕ຺ຕານໍ ຜລມສ຺ນາຕິ, ໂຍ ມິຕ຺ຕານໍ ນ ທຸພ຺ภຕິฯ

໘໐ฯ

‘‘ທຣິໂຕ ປພ຺ພຕາໂຕ ວາ, ຣຸກ຺ຂໂຕ ປຕິໂຕ ນໂຣ;

ຈຸໂຕ ປຕິຎ຺ຖໍ ລภຕິ, ໂຍ ມິຕ຺ຕານໍ ນ ທຸພ຺ภຕິฯ

໘໑ฯ

‘‘ວິຣູລ຺ຫມູລສນ຺ຕານໍ, ນິຄ຺ໂຣຘມິວ ມາລຸໂຕ;

ອມິຕ຺ຕາ ນປ຺ປສາຫນ຺ຕິ, ໂຍ ມິຕ຺ຕານໍ ນ ທຸພ຺ภຕີ’’ຕິฯ

ຕຕ຺ຖ ສກໍ ฆຣາຕິ ສກฆຣາ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖฯ ນ ທຸພ຺ภຕີຕິ ນ ທຸສ຺ສຕິฯ ມິຕ຺ຕານນ຺ຕິ ພຸທ຺ຘາທີນໍ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕານໍ ນ ທຸພ຺ภຕິฯ ‘‘ສພ຺ພຕ຺ຖ ປູຊິໂຕ ໂຫຕີ’’ຕິ ອິທໍ ສີວລິວຕ຺ຖຸນາ ວຓ຺ເຓຕພ຺ພໍฯ ນ ປສາຫນ຺ຕີຕິ ປສຍ຺ຫກາຣໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິฯ ອິທໍ ສໍກິຈ຺ຈສາມເຓຣວຕ຺ຖຸນາ ທີເປຕພ຺ພໍฯ ‘‘ນາຕິມຣຸຝນ຺ຕິ ຂຕ຺ຕິຍາ’’ຕິ ອິທໍ ໂຊຕິກເສຎ຺ຖິວຕ຺ຖຸນາ ທີເປຕພ຺ພໍฯ ຕຣຕີຕິ ອຕິກ຺ກມຕິฯ ສฆຣນ຺ຕິ ອຕ຺ຕฆຣໍฯ ມິຕ຺ຕານໍ ທຸພ຺ภນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ฆຣໍ ອາຄຈ຺ฉນ຺ໂຕປິ ฆຖຸຜິຕຈິຕ຺ໂຕ ກຸທ຺ໂຘວ ອາຄຈ຺ฉຕິ, ອຍໍ ປນ ອກຸທ຺ໂຘວ ສກฆຣໍ ເອຕິฯ ປຜິນນ຺ທິໂຕຕິ ພຫູນໍ ສນ຺ນິປາຕຎ຺ຖາເນ ອມິຕ຺ຕທຸພ຺ภີໂນ ຄຸຓກຖໍ ກເຖນ຺ຕິ, ຕາຍ ໂສ ປຜິນນ຺ທິໂຕ ໂຫຕິ ປມຸທິຕຈິຕ຺ໂຕฯ

ສກ຺ກຕ຺ວາ ສກ຺ກໂຕ ໂຫຕີຕິ ປຣໍ ສກ຺ກຕ຺ວາ ສຍມ຺ປິ ປເຣຫິ ສກ຺ກໂຕ ໂຫຕິฯ ຄຣຸ ໂຫຕິ ສຄາຣໂວຕິ ປເຣສຸ ສຄາຣໂວ ສຍມ຺ປິ ປເຣຫິ ຄຣຸໂກ ໂຫຕິฯ ວຓ຺ຓກິຕ຺ຕິກໂຕຕິ ກຕວຓ຺ຓກິຕ຺ຕິ, ຄຸຓຣເຈວ ກິຕ຺ຕິສທ຺ທຣຈ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຈຣນ຺ໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ປູຊໂກຕິ ມິຕ຺ຕານໍ ປູຊໂກ ຫຸຕ຺ວາ ສຍມ຺ປິ ປູຊໍ ລภຕິฯ ວນ຺ທໂກຕິ ພຸທ຺ຘາທີນໍ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕານໍ ວນ຺ທໂກ ຫຸຕ຺ວາ ປຸນພ຺ภເວ ປຜິວນ຺ທນໍ ລภຕິฯ ຍໂສກິຕ຺ຕິຣຈາຕິ ອິສ຺ສຣິຍປຣິວາຣຣເຈວ ຄຸຓກິຕ຺ຕິຣຈ ປປ຺ໂປຕິฯ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ຈິຕ຺ຕຄຫປ ຕິໂນ ວຕ຺ຖຸ (ຘ. ປ. ກ໖-ກ໘) ກເຖຕພ຺ພໍฯ

ປຊ຺ຊລຕີຕິ ອິສ຺ສຣິຍປຣິວາເຣນ ປຊ຺ຊລຕິฯ ສີຣິຍາ ອຊຫິໂຕ ໂຫຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ອນາຖປິຕ຺ຫິກສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ (ຘ. ປ. ໑໑໙-໑໒໐) ກເຖຕພ຺ພໍฯ ອສ຺ນາຕີຕິ ປຣິກຸຣ຺ຊຕິฯ ‘‘ປຕິຎ຺ຖໍ ລภຕີ’’ຕິ ອິທໍ ຈູລ຺ລປທຸມຊາຕເກນ (ຊາ. ໑.໔.໘໘-໑໖) ທີເປຕພ຺ພໍฯ ວິຣູລ຺ຫມູລສນ຺ຕານນ຺ຕິ ວຫຸຓິຕມູລປາໂຣຫໍฯ ອມິຕ຺ຕາ ນປ຺ປສາຫນ຺ຕີຕິ ເອຕ຺ຖ ກຸຣຣฆຣິຍໂສຓຕ຺ເຖຣສ຺ສ ມາຕຸ ເຄຫໍ ປວິຎ຺ຖໂຈຣວຕ຺ຖຸ ກເຖຕພ຺ພໍฯ

ສຸນນ຺ໂທ ສາຣຖິ ເອຕ຺ຕກາຫິ ຄາຖາຫິ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕມ຺ປິ ຕໍ ອສຣ຺ຊານິຕ຺ວາ ‘‘ໂກ ນຸ ໂຂ ອຍ’’ນ຺ຕິ ອາວາฆຂຓານໍ ປຫາຍ ຣຖສມີປໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຕຣ຺ຈ ປສາຘນກຕ຺ຫຣ຺ຈ ອຸກ຺ຍໍ ອທິສ຺ວາ ປຸນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຕໍ ສຣ຺ຊານິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປາເທສຸ ປຕິຕ຺ວາ ອຣ຺ຊລີ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ຍາຈນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໘໔ฯ

‘‘ເອຫິ ຕໍ ປຜິເນສ຺ສາມິ, ຣາຊປຸຕ຺ຕ ສກໍ ฆຣໍ;

ຣຊຊໍ ກາເຣຫີ ກຫຸຫນ຺ເຕ, ກີ ອຣຄ຺ເຍ ກຣິສ຺ສສີ’’ຕິ.

ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໘໓.

‘‘ອລໍ ເມ ເຕນ ຣຊເຊນ, ຄາຕເກາຫີ ຊເນນ ວາ;

ຍໍ ເມ ອຊມ຺ມຈຣິຍາຍ, ຣຊຊໍ ລພ຺ເພຖ ສາຣຖີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອລນ຺ຕິ ປຕິກ຺ເຂປວຈນໍ.

ສາຣຖີ ອາຫ –

໘໔.

‘‘ປຸຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕໍ ມໍ ລາເກາຫີ, ຣາຊປຸຕ຺ຕ ອິໂຕ ຄໂຕ;

ປີຕາ ມາຕາ ຈ ເມ ທຊ຺ຊຸ, ຣາຊປຸຕ຺ຕ ຕຍິ ຄເຕ.

໘໕.

‘‘ໂອໂຣທາ ຈ ກຸມາຣາ ຈ, ເວສິຍານາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ;

ເຕປີ ອຕ຺ຕມນາ ທຊ຺ຊຸ, ຣາຊປຸຕ຺ຕ ຕຍິ ຄເຕ.

໘໖.

‘‘ຫຕ຺ຖາໂຣຫາ ອນີກຕ຺ຖາ, ຣຖິກາ ປຕ຺ຕິກາຣກາ;

ເຕປີ ອຕ຺ຕມນາ ທຊ຺ຊຸ, ຣາຊປຸຕ຺ຕ ຕຍິ ຄເຕ.

໘໗.

‘‘ພຫຸທຄ຺ຄາ ຊານປທາ, ເນຄມາ ຈ ສມາຄຕາ;

ອຸປາຍນານິ ເມ ທຊ຺ຊຸ, ຣາຊປຸຕ຺ຕ ຕຍິ ຄເຕ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ປຸຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕຸຄ຺ຖິທາຍໍ. ທຊ຺ຊນ຺ຕິ ສຕ຺ຕຣຕນວສ຺ສໍ ວສ຺ສນ຺ຕາ ວິຍ ມມ ອຊ຺ຊາສຍປູຣຕໍ ຕຸຄ຺ຖິທາຍໍ ທເທຍ຺ຍຸໍ. ອິທໍ ໂສ ‘‘ອປ຺ເປວ ນາມ ມຍິ ອນຸກມ຺ປາຍ ຄຈ຺ເຊຍ຺ຍາ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ. ເວສິຍານາ ຈາຕິ ເວສ຺ສາ ຈ. ອຸປາຍນານີຕິ ປຕ຺ຕາ ກາຣານິ.

ອຖ ນំ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໗.

‘‘ປີຕុ ມາຕុ ຈຫំ ຈຕ຺ໂຕ, ຣຜ຺ຖສ຺ສ ນິຄມສ຺ສ ຈ;

ອໂຖ ສព຺ពກុມາຣານំ, ນត຺ថិ ມយ຺ហំ ສកំ ឃរំ.

໔໘.

‘‘ອນុញ຺ញາໂຕ ອហំ ມត຺យາ, ສញ຺ចត຺ໂຕ ປີតរា មហំ;

ເອໂກຣញ຺ញេ ປព຺ពជិໂຕ, ນ ກາເມ ອភិປត຺ថយេ’’តិ.

តត຺ថ ປីតុ មាតុ ຈາតិ ປីតរា ຈ មាតរា ຈ ອហំ ຈត຺ໂຕ. ອិតរេສុປិ ເອເສວ ນໂຍ. មត຺យាតិ ສម຺ម ສາຣថិ, ອហំ ສត຺តាហំ រជ຺ជំ ປរិចុរិន຺ហិត຺វា វរំ គត຺ហន຺តិយា មាតរា អនុញ຺ញាໂຕ ນາມ. ສញ຺ជត຺ໂຕតិ ສុញ຺ញ ຈត຺ໂຕ. ປព຺ពជិໂຕតិ ປព຺ពជិត຺វា ອຣញ຺ເញ វសន຺តោ ນិກ຺ខន຺ໂຕតិ ອត຺ໂຖ.

ເອវំ មហាសត຺តស຺ស ອត຺តໂນ គុណេ កថេន຺តស຺ស ປីតិ ອុប຺ប຺ជ຺ជិ, តໂត ປីតិវេគេន ອុទានំ ອុទានេន຺ໂຕ ອາហ –

៥០.

‘‘ອປិ ອតរមានានំ, ផលាសាវ សមិជ຺ឈតិ;

វិប຺បក຺ពព຺រហ຺មចរិយោស຺មិ, ເອវំ ជានាហិ សារថិ.

៥១.

‘‘ອປិ ອតរមានានំ, សម຺មត຺ໂថ វិប຺ចតិ;

វិប຺បក຺ពព຺រហ຺មចរិយោស຺មិ, និក຺ខន຺ໂត អកុតោភយោ’’តិ.

តត຺ថ ផលាសាវាតិ អតរមានស຺ស មម ໂສລຸອສວស຺សេហិ កតវាយាមស຺ស សមិទ຺ធំ អជ຺ឈាសយផលំ ទស຺សេន຺ໂត ເອວមាហ. វិប຺បក຺ពព຺រហ຺មចរិយោស຺មិតិ និព຺ពត຺តប຺បត຺តមេនរោត຺ថោ. សម຺មត຺ໂថ វិប຺ចតិតិ សម຺មា ឧបាយេន កាតោន កត຺តព຺ពកិច຺ចំ សម຺បជ຺ជតិ.

សារថិ អាហ –

៥៤.

‘‘ເອវំ វគ຺គុក໋ໂຖ ສន຺ໂຕ, វិសត຺ថវចໂន ຈសិ;

កស຺មា ປីតុ ຈ មាតុច຺ច, សន຺តិកេ ນ ភណិ តទា’’តិ.

ຕຕ຺ຖ ວຄ຺ຄຸກໂຖຕິ ສຂິລກໂຖ.

ຕໂຕ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໓໓.

‘‘ນາຫໍ ອສມ຺ພິຕາ ປກ຺ໂຂ, ນ ພສິໂຣ ອໂສຕຕາ;

ນາຫໍ ອຊິວ຺ຫຕາ ມູໂຄ, ມາ ມໍ ມູຄມສາຣຍີ.

໓໔.

‘‘ປຸຣິມໍ ສຣາມຫໍ ຊາຕິ, ຍຕ຺ຖ ຣຊ຺ຊມກາຣຍີ;

ກາຣຍິຕ຺ວາ ຕຫິ ຣຊ຺ຊໍ, ປາປຕ຺ຖໍ ນິຣຍໍ ກຸສໍ.

໓໕.

‘‘ວິສຕິຍ຺ເຈວ ວສ຺ສານິ, ຕຫີ ຣຊ຺ຊມກາຣຍີ;

ອສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານີ, ນິຣຍມ຺ຫິ ອປຈ຺ຈິສໍ.

໓໖.

‘‘ຕສ຺ສ ຣຊ຺ຊສ຺ສຫໍ ພີໂຕ, ມາ ມໍ ຣຊ຺ຊາພິເສຈຍຸໍ;

ຕສ຺ມາ ປິຕຸ ຈ ມາຕຸຈ຺ຈ, ສມ຺ຕິເກ ນ ກຕີ ຕທາ.

໓໗.

‘‘ອຸຈ຺ຈງ຺ເຄ ມໍ ນິສາເທຕ຺ວາ, ປິຕາ ອຕ຺ຖານຸສາສຕິ;

ເອກໍ ຫນຖ ພນ຺ຄຖ, ເອກໍ ຂາຣາປຕຈ຺ຂິກໍ;

ເອກໍ ສູລສ຺ມີ ອຸປ຺ເປຖ, ອິຈ຺ຈສ຺ສ ມນຸສາສຕິ.

໓໘.

‘‘ຕາຍາຫໍ ຜຣຸສໍ ສຸຕ຺ວາ, ວາຈາໂຍ ສມຸທີຣິຕາ;

ອມູໂຄ ມູຄວຕ຺ເຕນ, ອປກ຺ໂຂ ປກ຺ຂສມ຺ມໂຕ;

ສເກ ມຸຕຸຕກາຣິສຸມີ, ອຈຸລາທໍ ສມຸປຣິປຸລຸໂຕ។

៣៩។

‘‘ກສິຣລຸຈ ປຣິຕຸຕລຸຈ, ຕລຸຈ ທຸກຸເຂນ ສໍຍຸຕໍ;

ໂກມໍ ຊີວິຕມາຄມຸມ, ເວຣໍ ກຍິຣາຖ ເກນຈິ។

៤០។

‘‘ປລຸລາຍ ຈ ອລາເກນ, ຂມຸມສຸສ ຈ ອທສຸສນາ;

ໂກມໍ ຊີວິຕມາຄມຸມ, ເວຣໍ ກຍິຣາຖ ເກນຈິ។

៤១។

‘‘ອປີ ອຕຣມານານໍ, ຜລາສາວ ສມິຊຸຊຕິ;

ວິປກຸກພຸຣຫຸມຈຣິໂຍສຸມີ, ເອວໍ ຊານາຫີ ສາຣຖີ។

៤២។

‘‘ອປີ ອຕຣມານານໍ, ສມຸມທຕຸໂຖ ວິປຈຸຈຕິ;

ວິປກຸກພຸຣຫຸມຈຣິໂຍສຸມີ, ນິກຸຂນຸໂຕ ອກຸໂຕກໂຍ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ອສນຸຂິຕາຕິ ສນຸຂິນໍ ອກາເວນ។ ອໂສຕຕາຕິ ໂສຕານໍ ອກາເວນ។ ອຊິວຸຫາຕິ ສມຸປຣິວຕຸຕນຊິວຸຫາຍ ອກາເວນ ມູໂຄ ອທໍ ນ ກວາມີ។ ຍຕຸຖາຕິ ຍາຍ ຊາຕິຍາ ພາຣາຕສີນຄເຣ ຣຊຸຊໍ ອກາຣຍີ។ ປາປຕຸຖນຸຕິ ປາປຕໍ។ ປຕິໂຕ ອສຸມີຕິ ວທຕິ។ ຣຊ ຊາກິເສຈຍນຸຕິ ຣຊເຊ ອກິເສຈຍໍ។ ນິສາເທຕຸວາຕິ ນິສີທາເປຕຸວາ។ ອຕຸຖານຸສາສຕີຕິ ອຕຸຖໍ ອນຸສາສຕິ។ ຂາຣາປຕຈຸລິກນຸຕິ ສຕຸຕິທີ ປຫຣິຕຸວາ ຂາຣາທີ ປຕຈຸລິກໍ ກໂຣຖ។ ອຸປຸເປຖາຕິ ອາວຸນຖ។ ອິຈຸຈສຸສ ມນຸສາສຕີຕິ ເອວມສຸສ ອຕຸຖໍ ອນຸສາສຕິ។ ຕາ ຍາຫນຸຕິ ຕາໂຍ ວາຈາໂຍ ອທໍ។ ປກຸຂສມຸມໂຕຕິ ປກຸໂຂ ອິຕິ ສມຸມໂຕ ອໂຫສີ។ ອຈຸລາຫນຸຕິ ອຈຸລີ ອທໍ, ອວສິນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ສມຸປຣິປຸລຸໂຕຕິ ສມຸປຣິກິຕຸໂຕ, ນິມຸຄຸໂຄ ຫຸຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ។

ກສິຣນຸຕິ ທຸກຸຂໍ។ ປຣິຕຸຕນຸຕິ ອປຸປໍ។ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ສມຸມສາຣຖີ, ສເຈປີ ສຕຸຕານໍ ຊີວິຕໍ ທຸກຸຂມຸປີ ສມານໍ ພຫຸຈິຣຍຸຖິຕິ ກໍ ກເວຍຸຍ, ປຕຸເຖຍຸຍ, ປຣິຕຸຕມຸປີ ສມານໍ ສເຈ ສຸຂໍ ກເວຍຸຍ, ປຕຸເຖຍຸຍ, ອິທໍ ປນ ກສິຣລຸຈ ປຣິຕຸຕລຸຈ ສກເລນ ວຜຸຜທຸກຸ ເຂນ ສໍຍຸຕຸຕໍ ສນຸນິຫິຕໍ ໂອມທຸທິຕໍ។ ໂກມນຸຕິ ໂກ ອິມໍ។ ເວຣນຸຕິ ປາຕາຕິປາຕາທິປລຸຈວິຂໍ ເວຣໍ។ ເກນຈີຕິ ເກນຈິ ກາຣເຕນ ។ ປລຸລາຍາຕິ ວິປສຸສນາປລຸລາຍ ອລາເກນ។ ຂມຸມສຸສາຕິ ໂສຕາປຕຸຕິມຄຸຄສຸສ ອທສຸສເນນ។ ປຸນ ອຸທານຄາຖາໂຍ ອຄນຸຕ ກາມຕາຍ ຖິຣກາວທສຸສນຕຸຖໍ ກເຖສີ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ສຸນນຸໂທ ສາຣຖີ ‘‘ອຍໍ ກຸມາໂຣ ເອວຣູປີ ຣຊຸຊສິຣີ ກຸຕປໍ ວິຍ ລຫຸເຂຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ອຂິຍຸຖານໍ ອກິນຸທິຕຸວາ ‘‘ປພຸພ ຊິສຸສາມີຕິ ອຣລຸລໍ ປວິຍຸໂຖ, ມມ ອິມິນາ ທຸຊຊີວິເຕນ ໂກ ອຕຸໂຖ, ອຫມຸປີ ເຕນ ສທຸຂີ ປພຸພຊິສຸສາມີ’’ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໔໓။

‘‘ອຫມ္ປိ ປဗ္ဗဇိဿာမိ, ဒာဇပုတ္တ တဝန္တိကေ;

ອວ္ဟာယဿု မံ ဘဒ္ဒန္တေ, ປဗ္ဗဇ္ဇာ မမ ရုစ္စတိ’’တိ။

ຕတ္ထ ຕဝန္တိကေတိ ຕວ ສန္တိကေ။ ອວ္ဟာຍဿူတိ ‘‘ເອຫိ ປဗ္ဗဇာຫိ’’တိ ປက္ကောສဿု။

ເອວံ ເຕນ ຍາຈິໂຕປိ ມဟາສຕ္ໂຕ ‘‘ສຈາຫံ ອິທາເນວ ຕံ ປဗ္ဗາເဇဿာມိ, ມາຕາປິຕໂຣ ອິမ ນາဂစ္ဆိဿန္တိ, ອຖ ເນສံ ປຣິຫານိ ဘဝိဿတိ, ອິເມ ອဿາ ຈ ຣໂຖ ຈ ປສາມນဘဏ္ဍဉ္ຈ ອິເຣວ ນဿိဿန္တိ, ‘ຍက္ໂຂ ໂສ, ຂາທິໂຕ ນု ໂຂ ເຕນ ສາຣຖິ’ຕິ ຄຣဟາປິ ເມ ອုပ္ပဇ္ဇိဿတိ’’ຕິ ຈິန္ເຕတွາ ອတ္တໂນ ຈ ຄຣဟာໂမຈນတ္ထံ ມາຕາປິတູນဉ္ຈ ວုທ္ဓိံ ສမ္ປဿန္ໂຕ ອဿေ ຈ ຣຖဉ္ຈ ປສາမນဘဏ္ဍဉ္ຈ ຕဿ ອິဏံ ກတွາ ທဿေန္ໂຕ ອိမံ ຄາຖမາຫ –

໔໔။

‘‘ຣຖံ ນိယ္ຍາທယိတွာန, ອနໂဏ ເອຫိ ສာຣຖိ;

ອနဏဿ ຫိ ປဗ္ဗဇ္ဇာ, ເອຕံ ອိသိဟိ ວဏ္ဏိတ’’န္တိ။

ຕတ္ຖ ເອຕန္တိ ເອຕံ ປဗ္ဗဇ္ဇາກຣຕံ ພုဒ္ဓာທိဟိ ອိສိဟိ ວဏ္ဏိຕံ ປສတ္ထံ ໂຖမိຕံ။

ຕံ သုတွາ ສາຣຖိ ‘‘ສເຈ ມယိ ນဂຣံ ຄເຕ ເອສ ອລ္လတ္ຖ ຄစ္ເຂယ္ຍ, ປိຕာ ຈဿ ອိມံ ປວတ္တိံ သုတွາ ‘ປုတ္တံ ເມ ທဿေຫိ’ຕိ ປုນ အာຄໂຕ ອိမံ ນ ປဿေယ္ຍ, ຣာဇທဏ္ဍံ ເມ ກເຣယ္ຍ, ຕဿມာ ອဟံ ອတ္တໂນ ຄုဏံ ກထေတွາ ອလ္လတ္ထာဂမနတ္ထာယ ປဋိဉ္ဉံ ຄဏ္ဟိဿາມိ’’ຕိ ຈິန္ເຕန္ໂຕ ຄာຖာဒွယမາຫ –

໔໕။

‘‘ຍເທວ ຕ္ຍາຫံ ວຈນံ, ອကရံ ဘဒ္ဒမတ္ຖု ເຕ;

ຕເທວ ເມ ຕွံ ວຈນံ, ຍာຈິໂຕ ကတ္တုမရဟသိ။

໔໖။

‘‘ອິເຣວ ຕາວ ອစ္ဆဿု, ຍາວ ຣာဇာနမာနເຍ;

ອပ္ເປວ ເຕ ປິຕာ ທိသွာ, ປຕိໂຕ သုမໂນ ສိຍာ’’ຕິ။

ຕໂຕ ມဟာສတ္ໂຕ ອာຫ –

໔໗။

‘‘ကໂຣမိ ເຕ ຕံ ວຈນံ, ຍံ မံ ဘဏသိ ສາຣຖိ;

ອຫມ්ປິ ຫຝຸຖາໂມສຸມີ, ປີຕຣໍ ເມ ອີສາຄຕໍ໌

໔໗໌

‘‘ເອຫີ ສມ຺ມ ນີວຕ຺ຕສ຺ສຸ, ກຸສລໍ ວຊ຺ຊາສີ ລາຕີນໍ;

ມາຕຣໍ ປີຕຣໍ ມຍ຺ຫໍ, ວຸຕ຺ໂຕ ວຊ຺ຊາສີ ວນ຺ທນ’’ນ຺ຕີ໌

ຕຕ຺ຖ ກໂຣມີ ເຕຕນ຺ຕີ ກໂຣມີ ເຕ ເອຕໍ ວຈນໍ໌ ເອຫີ ສມ຺ມ ນິວຕ຺ຕສ຺ສູຕີ ສມ຺ມ ສາຣຖີ, ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເອຫີ, ເອຕ຺ໂຕວ ຂິປ຺ປ໌ ເມວ ນິວຕ຺ຕສ຺ສຸ໌ ວຸຕ຺ໂຕ ວຊ຺ຊາສີຕີ ມຍາ ວຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ປຸຕ຺ໂຕ ໂວ ເຕມິຍກຸມາໂຣ ວນ຺ທຕີ’’ຕີ ວນ຺ທນໍ ວເທຍ຺ຍາສີຕີ ອຕ຺ໂຖ໌

ອິຕີ ວຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ສຸວຕ຺ຕກາທລີ ວິຍ ໂອນມິຕ຺ວາ ປຍ຺ຈປຕິຍ຺ຖີເຕນ ພາຣາຕສີນຄຣາກິມຸໂຂ ມາຕາປີຕໂຣ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ສາຣຖິສ຺ສ ສາສນໍ ອທາສີ໌ ໂສ ສາສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກຸມາຣໍ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ຣຖມາຣຸຍ຺ຫ ນຄຣາກິມຸໂຂ ປາຍາສີ໌ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໘໌

‘‘ຕສ຺ສ ປາເທ ຄເຫຕ຺ວານ, ກຕ຺ວາ ຈ ນໍ ປທກ຺ຂິຕໍ;

ສາຣຖີ ຣຖມາຣຸຍ຺ຫ, ຣາຊທ຺ວາຣໍ ອຸປາຄມີ’’ຕີ໌

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ກິກ຺ຂເວ, ເອວໍ ວຸຕ຺ໂຕ ໂສ ສາຣຖີ, ຕສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ສ ປາເທ ຄເຫຕ຺ວາ ຕໍ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ຣຖໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ຣາຊທ຺ ວາຣໍ ອຸປາຄມີຕີ໌

ຕສ຺ມິ ຂເຓ ຈນ຺ທາເທວີ ສີຫປຍ຺ຊຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ‘‘ກາ ນຸ ໂຂ ເມ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປວຕ຺ຕີ’’ຕີ ສາຣຖິສ຺ສ ອາຄມນມຄ຺ຄໍ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ຕໍ ເອກກໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ອຸຣໍ ປຫຣິຕ຺ວາ ປຣິເທວີ໌ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໙໌

‘‘ສຸຍ຺ຍໍ ມາຕາ ຣຖໍ ທິສ຺ວາ, ເອກໍ ສາຣຖີມາຄຕໍ;

ອສ຺ສຸປຸຕ຺ເຕຫີ ເນຕ຺ເຕຫີ, ໂຣທນ຺ຕີ ນໍ ອຸທິກ຺ຂຕີ໌

໕໑໌

‘‘ອຍໍ ໂສ ສາຣຖີ ເອຕີ, ນິຫນ຺ຕ຺ວາ ມມ ອຕ຺ຣຊໍ;

ນິຫໂຕ ນູນ ເມ ປຸຕ຺ໂຕ, ປຖ຺ພ຺ຍາ ກູມິວທ຺ຒໂນ໌

໕໒໌

‘‘ອມິຕ຺ຕາ ນູນ ນນ຺ທນ຺ຕີ, ປຕີຕາ ນູນ ເວຣິໂນ;

ອາຄຕໍ ສາຣຖີ ທິສ္ວາ, ນິໜນ္ຕ໌ວາ ມມ ອຕ໌ຣຊໍ.

໔໓.

"ສຸຄຸລໍ ມາຕາ ຣຖໍ ທິສ္ວາ, ເອກໍ ສາຣຖິມາຄຕໍ;

ອສ໌ສຸປຸຕ໌ເຕາທີ ເນຕ໌ເຕທີ, ໂຣທນ຺ຕີ ປຣິປຸຈ຺ຉີ ນໍ.

໔໔.

"ກິ ນຸ ມູໂຄ ກິນຸ ປກ຺ໂຂ, ກິນຸ ໂສ ວິລປີ ຕທາ;

ນິໜຍ຺ຍມາໂນ ກູມິຍາ, ຕໍ ເມ ອກ຺ຂາທີ ສາຣຖີ.

໔໕.

"ກຖໍ ຫຕ຺ເຖຫິ ປາເທຫີ, ມູຄປກ຺ໂຂ ວິວຊ຺ຊຍີ;

ນິໜຍ຺ຍມາໂນ ກູມິຍາ, ຕໍ ເມ ອກ຺ຂາທີ ປຸຈ຺ຉີໂຕ"ຕິ.

ຕຕ໌ຖ ມາຕາຕິ ເຕມິຍກຸມາຣສ໌ສ ມາຕາ. ປຖພ຺ຍາ ກູມິວຫຍ຺ມໂນຕີ ໂສ ມມ ປຸຕ໌ໂຕ ກູມິວຫຍ຺ມໂນ ໜຕ໌ວາ ປຖພ຺ຍາ ນິໜໂຕ ນູນ . ໂຣທນ຺ຕີ ປຣິປຸຈ຺ຉີ ນນ຺ຕີ ຕໍ ຣຖໍ ເອກມນ຺ຕໍ ຄເປຕ໌ວາ ມໜາຕລໍ ອກິຣຸຍ຺ໜ ຈນ຺ທາເທວີ ວນ຺ທິຕ໌ວາ ເອກມນ຺ເຕ ຄິຕໍ ສາຣຖີ ປຣິປຸຈ຺ຉີ. ກິນ຺ນູຕິ ກິ ນຸ ໂສ ມມ ປຸຕ໌ໂຕ ມູໂຄ ເອວ ປກ຺ໂຂ ເອວ. ຕທາຕິ ຍທາ ນໍ ຕ຺ວໍ ກາສຸຍໍ ປກ຺ຂິປິຕ໌ວາ ກຸທ຺ທາເລນ ມຕ໌ຖເກ ປໜຣິ, ຕທາ. ນິໜຍ຺ຍມາໂນ ກູມິຍາຕິ ຕຍາ ກູມິຍໍ ນິໜຍ຺ຍມາໂນ ກິ ນຸ ວິລປີ. ຕໍ ເມຕິ ຕໍ ສພ຺ພໍ ອປຣິໜາເປຕ໌ວາ ເມ ອກ຺ຂາຫີ. ວິວຊ຺ຊຍີຕິ "ອເປຫີ ສາຣຖີ, ມາ ມໍ ມາເຣຫີ"ຕິ ກຖໍ ຫຕ຺ເຖຫິ ປາເທຫີ ຈ ຜນ຺ທນ຺ໂຕ ຕໍ ອປນ຺ທິ, ຕໍ ເມ ກເຖຫີຕິ ອຕ໌ໂຖ.

ຕໂຕ ສາຣຖີ ອາໜ –

໔໖.

"ອກ຺ເຂຍ຺ຍໍ ເຕ ອຫໍ ອຍ຺ເຍ, ທຊ຺ຊາສິ ອກຍໍ ມມ;

ຍໍ ເມ ສຸຕໍ ວາ ທິຍ຺ຄໍ ວາ, ຣາຊປຸຕ໌ຕສ໌ສ ສນ຺ຕິເກ"ຕິ.

ຕຕ໌ຖ ທຊ຺ຊາສີຕິ ສເຈ ອກຍໍ ທເທຍ຺ຍາສິ, ໂສ ອິທໍ "ສຈາຫໍ 'ຕວ ປຸຕ໌ໂຕ ເນວ ມູໂຄ ນ ປກ຺ໂຂ ມຫຸຣກໂຖ ສມ຺ມກຖິໂກ'ຕິ ວກ຺ຂາມີ, ອຖ 'ກສ຺ມາ ຕໍ ຄເໜຕ໌ວາ ນາຄໂຕສີ'ຕິ ຣາຊາ ກຸທ຺ໂຣ ຣາຊທຕ໌ໜມ຺ປີ ເມ ກເຣຍ຺ຍ, ອກຍໍ ຕາວ ຍາຈິສ຺ສາມີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ໌ວາ ອາໜ.

ອຖ ນໍ ຈນ຺ທາເທວີ ອາໜ –

໔໗.

‘‘ອກາຍໍ ສມ຺ມ ເຕ ຫມ຺ມີ, ອກີໂຕ ກາຕ ສາຣຖີ;

ຍໍ ເຕ ສຸຕໍ ວາ ທິຍ຺ຖໍ ວາ, ຣາຊປຸ໌ຕຸຕສ຺ສ ສມ຺ຕິເກາ’’ຕິ຺

ຕໂຕ ສາຣຖີ ອາຫ –

໔໗຺

‘‘ນ ໂສ ມູໂຄ ນ ໂສ ປກ຺ໂຂ, ວິສຍ຺ຖວຈໂນ ຈ ໂສ;

ຣຊ຺ຊສ຺ສ ກິຣ ໂສ ກີໂຕ, ອກຣາ ອາລເຍ ພຫ຺ູ

໔໙຺

‘‘ປຸຣີມໍ ສຣຕິ ໂສ ຊາຕີ, ຍຕ຺ຖ ຣຊ຺ຊມກາຣຍີ;

ກາຣຍິຕ຺ວາ ຕຫີ ຣຊ຺ຊໍ, ປາປຕ຺ຖ ນິຣຍໍ ກຸສໍ຺

໕໐຺

‘‘ວີສຕິຍ຺ເຈວ ວສ຺ສານີ, ຕຫີ ຣຊ຺ຊມກາຣຍີ;

ອສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານີ, ນິຣຍມ຺ຫີ ອປຈ຺ຈີ ໂສ຺

໕໑຺

‘‘ຕສ຺ສ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ໂສ ກີໂຕ, ມາ ມໍ ຣຊ຺ຊາກິເສຈຍຸໍ;

ຕສ຺ມາ ປິຕຸ ຈ ມາຕຸຈ຺ຈ, ສມ຺ຕິເກ ນ ກາຕີ ຕທາ຺

໕໒຺

‘‘ອງຄປຈ຺ຈງຄສມ຺ປນ຺ໂນ , ອາໂຣຫປຣີຕາຫວາ;

ວິສຍ຺ຖວຈໂນ ປຍ຺ໂຍ, ມຄ຺ເຄ ສຄ຺ຄສ຺ສ ຕິຍ຺ຖຕີ຺

໕໓຺

‘‘ສເຈ ຕ຺ວໍ ທຍ຺ຖກາມາສີ, ຣາຊປຸ໌ຕຸຕໍ ຕວຕ຺ຣຊໍ;

ເອຫີ ຕໍ ປາປຍິສ຺ສາມີ, ຍຕ຺ຖ ສມ຺ມຕີ ເຕມີໂຍ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ວິສຍ຺ຫວຈໂນຕີ ອປລີພຸທຸສກໂຖ຺. ອກຣາ ອາລເຍ ພຫູຕີ ຕຸມ຺ຫາກໍ ວຣ຺ຈນານີ ພຫູນີ ອກາສີ. ປຣ຺ໂຣຕີ ປຣ຺ຣວາ. ສເຈ ຕ຺ວນ຺ຕີ ຣາຊານໍ ສຸຣໍ ກຕ຺ວາ ອຸໂກປິ ເຕ ເອວມາຫ. ຍຕ຺ຖ ສມ຺ມຕີ ເຕມິໂຍຕີ ຍຕ຺ຖ ໂວ ປຸຕ຺ໂຕ ມຍາ ຄຫິຕປຜິລ຺ໂລ ທຸຕ຺ວາ ອຈ຺ລຕີ, ຕຕ຺ຖ ປາປຍິສ຺ສາມີ, ອິທານີ ປປ຺ລ຺ຈໍ ອກຕ຺ວາ ລຫຸໍ ຄນ຺ຕ຺ວໍ ວຍ຺ຜຕີຕີ ອາຫ.

ກຸມາໂຣ ປນ ສາຣຖິ ເປເສຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕຸກາໂມ ອໂຫສີ. ຕທາ ສກ຺ໂກ ຕສ຺ສ ມນໍ ລຕ຺ວາ ຕສ຺ມິ ຂເຕ ວິສ຺ສກມ຺ມເທວປຸຕ຺ຕໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ''ຕາຕ ວິສ຺ສກມ຺ມເທວປຸຕ຺ຕ, ເຕມິຍກຸມາໂຣ ປພ຺ພຊິຕຸກາໂມ, ຕ຺ວໍ ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕສາລຍ຺ຈ ປພ຺ພຊິຕປຣິກ຺ຂາຣຍ຺ຈ ມາເປຕ຺ວາ ເອຫີ''ຕິ ເປເສສີ. ໂສ ''ສາຮູ''ຕິ ສມ຺ປຜິຈ຺ລິຕ຺ວາ ເວເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕິໂຍຊນິເກ ວນສຕ຺ເທ ອຕ຺ຕໂນ ອິທຸສິພເລນ ຣມຕີຍໍ ອສ຺ສມໍ ມາເປຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິຍ຺ຖານທິວາຍ຺ຖານຍ຺ຈ ໂປກ຺ຂຣຕິຍ຺ຈ ອາວາຜຍ຺ຈ ອກາລຜລສມ຺ປນ຺ນໍ ຣຸກ຺ຂຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ ປຕ຺ຕສາລສມີເປ ຈຕ຺ວິສຕິຫຕ຺ຖປ຺ປມາຕໍ ຈງກມໍ ມາເປຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕຈງກເມ ຈ ຜລິກວຕ຺ຕໍ ຣຸຈິຣໍ ວາລຸກໍ ໂອກິຣິຕ຺ວາ ສພ຺ເພ ປພ຺ພຊິຕປຣິກ຺ຂາເຣ ມາເປຕ຺ວາ ''ເຍ ປພ຺ພຊິຕຸກາມາ, ເຕ ອິເມ ຄເຫຕ຺ວາ ປພ຺ພຊນ຺ຕູ''ຕິ ກິຕ຺ຕິຍໍ ອກ຺ຂຣານິ ລິຂິຕ຺ວາ ຈຕ຺ທວາລຸເອ ຈ ອມນາປສທ຺ເທ ສພ຺ເພ ມິຄປກ຺ຂິໂນ ຈ ປລາເປຕ຺ວາ ສກຍ຺ຖານເມວ ຄໂຕ.

ຕສ຺ມິ ຂເຕ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕໍ ທິສ຺ວາ ສກ຺ກທຕ຺ຕິຍກາວໍ ລຕ຺ວາ, ປຕ຺ຕສາລໍ ປວິສິຕ຺ວາ ວຕ຺ຖານິ ອປເນຕ຺ວາ, ຣຕ຺ຕວາກຈິຣໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ເອກໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ອຊິນຈມ຺ມໍ ເອກໍເສ ກຕ຺ວາ ຊຍາມຕ຺ຫລໍ ພນ຺ຮິຕ຺ວາ ກາຊໍ ອໍເສ ກຕ຺ວາ ກຕ຺ຕຣທຕ຺ຫມາທາຍ ປຕ຺ຕສາລໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕສິຣີ ສມ຺ພຸພຫນ຺ໂຕ ອປຣາປຣໍ ຈງກມິຕ຺ວາ ''ອໂຫ ສຸຂໍ, ອໂຫ ສຸຂ''ນ຺ຕິ ອຸທານໍ ອຸທາເນນ຺ໂຕ ປຕ຺ຕສາລໍ ປວິສິຕ຺ວາ ກຍ຺ຖຕ຺ຖຣເຕ ນິສິນ຺ໂນ ປຍ຺ຈ ອກິຍ຺ຍາ ອຍ຺ຖ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ຈ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ປຕ຺ຕສາລໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຈງກມນໂກຜິຍໍ ກິຕກາຣຣຸກ຺ຂໂຕ ປຕ຺ຕານິ ຄເຫຕ຺ວາ , ສກ຺ກທຕ຺ຕິຍກາຊເຍ ອໂລຕເກ ອຕກ຺ເກ ນິຮູປເນ ອຸທເກ ເສເທຕ຺ວາ ອມຕໍ ວິຍ ປຣິກຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາເຣ ກາເວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ວາສໍ ກປ຺ເປສິ.

ກາສິຣາຊາປິ ສຸນນ຺ທສາຣຖິສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາເສນຄຸຕ຺ຕໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ຕຣມານຣູໂປວ ຄມນສຊ຺ຊໍ ກາເຣຕຸໍ ອາຫ –

໖໔.

''ໂຍຊຍນ຺ຕຸ ຣເຖ ອສ຺ເສ, ກຈ຺ລໍ ນາຄານ ພນ຺ຮຖ;

ອຸທີຣຍນ຺ຕຸ ສງ຺ຂປຕວາ, ວາທນ຺ຕຸ ເອກໂປກ຺ຂຣາ.

໖໕.

''ວາທນ຺ຕຸ ເກຣີ ສນ຺ນທ຺ຮາ, ວຄ຺ຄູ ວາທນ຺ຕຸ ທຸນ຺ທຸກີ;

ເນຄມາ ຈ ມໍ ອນ຺ເວນ຺ຕຸ, ຄຈ຺ລໍ ປຸຕ຺ຕນິເວທໂກ.

໖໖.

''ໂອໂຣຣາ ຈ ກຸມາຣາ ຈ, ເວສິຍານາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ;

ຂິປ຺ປໍ ຍານານີ ໂຍເຊນ຺ຕຸ, ຄຈ຺ລໍ ປຸຕ຺ຕນິເວທໂກ.

໖໗.

''ຫຕ຺ຖາໂຣຫາ ອນີກຍ຺ຖາ, ຣຖິກາ ປຕ຺ຕິກາຣກາ;

ຊິປ຺ປໍ ຍານານິ ໂຍເຊນ຺ຕຸ, ຄຈ຺ຉໍ ປຸຕ຺ຕນິເວທໂກ។

៦៩។

‘‘ສມາຄຕາ ຊານປທາ, ເນຄມາ ຈ ສມາຄຕາ;

ຊິປ຺ປໍ ຍານານິ ໂຍເຊນ຺ຕຸ, ຄຈ຺ຉໍ ປຸຕ຺ຕນິເວທໂກ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອຸທີຣຍນ຺ຕູຕິ ສທ຺ທໍ ມຸຍ຺ຈນ຺ຕຸ។ ວາທນ຺ຕູຕິ ວຊ຺ຊນ຺ຕຸ។ ເອກໂປ຺ກ຺ຂຣາຕິ ເອກມຸຂເກຣີໂຍ។ ສນ຺ນທ຺ຘາຕິ ສຸຍ຺ຄ຺ ນທ຺ຘາ។ ວຄ຺ຄູຕິ ມສ຺ຸຣສ຺ສຣາ។ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ຄມິສ຺ສາມິ។ ປຸຕ຺ຕນິເວທໂກຕິ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ນິເວທໂກ ໂອວາທໂກ ຫຸຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉາມິ។ ຕໍ ໂອວທິຕ຺ວາ ມມ ວຈນໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ຕໍ ຣຕນຣາສິມ຺ຫິ ຖເປຕ຺ວາ ອភិສິຍ຺ຈິຕ຺ວາ ອາເນຕຸໍ ຄຈ຺ຉາມີຕິ ອនិປ຺ປາເຍເນວມາຫ។ ເນຄມາຕິ ກຸຍຸມ຺ພិກຊນາ។ ສມາຄຕາຕິ ສນ຺និປ຺ຕິຕາ ຫຸຕ຺ວາ។

ເອວໍ ຣຍ຺ຍາ ອາຄຕ຺ຕາ ສາຣຖິໂນ ອສ຺ເສ ໂຍເຊຕ຺ວາ ຣເຖ ຣາຊທ຺ວາເຣ ຖເປຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ອາໂຣເຈສຸໍ។ ຕມត຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສត຺ຖາ ອາຫ –

៦៧។

‘‘ອស຺ເສ ຈ ສາຣຖິ ຍຸຕ຺ເຕ, ສិນ຺ຘເວ សីឃວាហເນ;

ຣາຊທ຺ວາຣໍ ອຸປາຄຈ຺ຉុំ, ຍຸຕ຺ຕາ ເທວ ອិເມ ຫຍາ’’ຕិ។

ຕຕ຺ຖ ອស຺ເສຕិ សិន຺ຘເວ សិន຺ឃວຊາຕិເກ សីឃວាហເນ ຊວសម຺ປន຺ເນ ອស຺ເສ ອາຫາຍ។ ສາຣຖິຕិ ສາຣຖិໂນ។ ຍຸຕ຺ເຕຕិ ຣເຖສຸ ໂຍຊិເຕ។ ອຸປາຄຈ຺ຉុន຺ຕិ ເຕ ຣເຖສຸ ຍຸຕ຺ເຕ ອស຺ເສ ອາຫາຍ ອາຄមំສុ, ອາຄន຺ត຺វា ຈ បន ‘‘ຍຸຕ຺ຕາ, ເທວ, ອិເມ ຫຍາ’’ຕិ ອາໂຣເຈ សុំ។

ຕໂຕ ສາຣຖີນໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ອຸປឌ຺ឍគាຖមាហ –

៧០។

‘‘ຖູລາ ຊເវន ຫាយន຺ຕិ, ກិសា ຫាយន຺ຕិ ຖាមុនា’’ຕិ។

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສາຣຖິໂນປិ ອຸປឌ຺ឍគាຖមាហំສុ –

‘‘ກិເສ ຖູເລ ວិວຊ຺ເຊត຺ວា, សំສຍ຺ຄາ ໂຍຊិຕា ຫຍາ’’ຕិ។

ຕស຺សត຺ໂຖ – ເທວ, ກិເສ ຈ ຖູເລ ຈ ເອວຣູເປ ອស຺ເສ ອຄ຺គត຺ຫិត຺វា ວເយន វត຺តេន ຊវេន ພເលន សទិសា ຫຍາ ໂຍຊិតាຕិ។

ອຖ ຣາຊາ ປຸຕ຺ຕស຺ស សន຺តិកំ ຄຈ຺ຉន຺ໂຕ ຈត຺ຕាໂຣ វណ຺ເណ ອຍ຺ຄាຣស ເសនិໂយ សព຺ពឝ຺ຈ ພລກາຍໍ ສນ຺និປាຕາເປសិ។ ຕស຺ស ສນ຺និປាເຕន຺តស຺សេវ ຕໂយ ທិວសា ອតិក຺កន຺តា។ ອຖ ຈតុត຺ເຖ ທិវេ ກាសិរាជា នគរໂត និក຺ខមិត຺វា ຄເຫតព຺ពយុត຺តកំ ຄាហាເປត຺វា ອស຺សមបទំ គន຺ត຺វា ປុត຺តេន សទ຺ធិំ ປដិសន຺ທិໂត ປដិសន຺ថារមកាសិ។ ຕមត຺ຖំ ປກາເសន຺ໂຕ សត຺ថា ອាហ –

៧១។

‘‘ຕໂຕ ຣາຊາ ຕຣມາໂນ, ຍຸຕ຺ຕມາຣຸຍ຺ຫ ສນ຺ທນໍ;

ອິຕ຺ຖາຄາຣໍ ອຊຊກາສິ, ສພ຺ພາວ ອນຸຍາຖ ນໍ໚

໑໔໚

‘‘ວາລຸອພິຊນິມຸຕ຺ທີສໍ, ຂຄ຺ຄໍ ຉຕ຺ຕຍ຺ຈ ປຕ຺ທຣໍ;

ອຸປານີ ຣຖມາຣຸຍ຺ຫ, ສຸວຕ຺ເຕທິ ອລງກຕາ໚

໑໕໚

‘‘ຕໂຕ ສ ຣາຊາ ປາຍາສິ, ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວານ ສາຣຖີ;

ຂິປ຺ປເມວ ອຸປາຄຈ຺ຉິ, ຍຕ຺ຖ ສມ຺ມຕິ ເຕມິໂຍ໚

໑໖໚

‘‘ຕຍ຺ຈ ທິສ຺ວານ ອາຍນ຺ຕໍ, ຊລນ຺ຕມິວ ເຕຊສາ;

ຂຕ຺ຕສງຆປຣິພ຺ຍູລ຺ຫໍ, ເຕມິໂຍ ເອຕທພ຺ຣວິ໚

໑໗໚

‘‘ກຈ຺ຈິ ນຸ ຕາຕ ກຸສລໍ, ກຈ຺ຈິ ຕາຕ ອນາມຍໍ;

ສພ຺ພາ ຈ ຣາຊກຍ຺ຍາໂຍ, ອໂຣຄາ ມຍ຺ຫ ມາຕໂຣ໚

໑໘໚

‘‘ກຸສລຍ຺ເຈວ ເມ ປຸຕ຺ຕ, ອໂຖ ປຸຕ຺ຕ ອນາມຍໍ;

ສພ຺ພາ ຈ ຣາຊກຍ຺ຍາໂຍ, ອໂຣຄາ ຕຸຍ຺ຫ ມາຕໂຣ໚

໑໑໚

‘‘ກຈ຺ຈິ ອມຊຊໂປ ຕາຕ, ກຈ຺ຈິ ເຕ ສຸຣມປ຺ປິຍໍ;

ກຈ຺ຈິ ສຈ຺ເຈ ຈ ຘມ຺ເມ ຈ, ທາເນ ເຕ ຣມເຕ ມໂນ໚

໑໒໚

‘‘ອມຊຊໂປ ອຫໍ ປຸຕຸຕ, ອໂຖ ເມ ສຸຣມປຸປີຍໍ;

ອໂຖ ສຈຸເຈ ຈ ຘມຸເມ ຈ, ທາເນ ເມ ຣມເຕ ມໂນ໚

໗໙໚

‘‘ກຈຸຈິ ອໂຣຄໍ ໂຍຄຸຄໍ ເຕ, ກຈຸຈິ ວຫຕິ ວາຫນໍ;

ກຈຸຈິ ເຕ ພຸຍາຘໂຍ ນຕຸຖິ, ສຣີຣສຸສຸປຕາປນາ໚

໘໐໚

‘‘ອໂຖ ອໂຣຄໍ ໂຍຄຸຄໍ ເມ, ອໂຖ ວຫຕິ ວາຫນໍ;

ອໂຖ ເມ ພຸຍາຘໂຍ ນຕຸຖິ, ສຣີຣສຸສຸປຕາປນາ໚

໘໑໚

‘‘ກຈຸຈິ ອນຸຕາ ຈ ເຕ ຝີຕາ, ມຊຸເຊ ຈ ພຫລາ ຕວ;

ໂກຜຸຄາຄາຣຌຸຈ ໂກສຌຸຈ, ກຈຸຈິ ເຕ ປຜິສນຸຖຕໍ໚

໘໒໚

‘‘ອໂຖ ອນຸຕາ ຈ ເມ ຝີຕາ, ມຊຸເຊ ຈ ພຫລາ ມມ;

ໂກຜຸຄາຄາຣຌຸຈ ໂກສຌຸຈ, ສພຸພໍ ເມ ປຜິສນຸຖຕໍ໚

໘໓໚

‘‘ສຸວາຄຕໍ ເຕ ມຫາຣາຊ, ອໂຖ ເຕ ອທຸຣາຄຕໍ;

ປຕິຜຸຄເປນຸຕຸ ປລຸລງກໍ, ຍຕຸຖ ຣາຊາ ນິສກຸກຕີ’’ຕິ໚

ຕຕຸຖ ອຸປາຘີ ຣຖມາຣຸຍຸຫາຕິ ສຸວຕຸຕປາທຸກາ ຈ ຣຖໍ ອາໂຣເປນຸຕູຕິ ອຕຸໂຖ໚ ອີເມ ຕໂຍ ປາເທ ປຸຕຸຕສຸສ ຕຕຸເຖວ ອພິເສກ ກຣຕຸຖາຍ ‘‘ປຌຸຈ ຣາຊກກຸຘກຕຸຫານີ ຄຕຸຫຖາ’’ຕິ ອາຕາເປນຸໂຕ ຣາຊາ ອາຫ໚ ສຸວຕຸເຕຫິ ອລງກຕາຕິ ອີທໍ ປາທຸກໍ ສນຸຘາຍາຫ໚ ອຸປາຄຈຸຉີຕິ ອຸປາຄໂຕ ອໂຫສິ໚ ກາຍ ເວລາຍາຕິ? ມຫາສຕຸຕສຸສ ກາຣປຕຸຕານີ ປຈິຕຸວາ ນິພຸພາເປນຸຕສຸສ ນິສິນຸນເວລາຍ໚ ຊລນຸຕມິວ ເຕຊສາຕິ ຣາຊເຕເຊນ ຊລນຸຕໍ ວິຍ໚ ຂຕຸຕສງຆປຣິພຸຍູລຸຫນຸຕິ ກຖາຟາສຸເກນ ອມຈຸຈສງເຜນ ປຣິວຸຕໍ, ຂຕຸຕິຍສມູເຫຫິ ວາ ປຣິວາຣິຕໍ໚ ເອຕທພຸຣວີຕິ ກາສິຣາຊານໍ ພຫິ ຂນຸຘາວາຣໍ ນິວາສາເປຕຸວາ ປທສາວ ປຕຸຕສາລໍ ອາຄນຸຕຸວາ ຕໍ ວນຸທິຕຸວາ ນິສິນຸນໍ ປຜິສນຸຖາຣໍ ກໂຣນຸໂຕ ເອຕໍ ວຈນໍ ອພຸຣວີ໚

ກຸສລໍ ອນາມຍນຸຕິ ອຸກເຍນປີ ປເທນ ອາໂຣຄຸຍເມວ ປຸຈຸຉຕິ໚ ກຈຸຈິ ອມຊຊໂປຕິ ກຈຸຈິ ມຊຊໍ ນ ປີວສີຕິ ປຸຈຸຉຕິ໚ ‘‘ອປຸປມຕຸໂຕ’’ຕິປີ ປາໂຖ, ກຸສລຘມຸເມສຸ ນປຸປມຊຊສີຕິ ອຕຸໂຖ໚ ສຸຣມປຸປີຍນຸຕິ ສຸຣາປານໍ ອປຸປີຍໍ໚ ‘‘ສຸຣມປຸປີຍາ’’ຕິປີ ປາໂຖ, ສຸຣາ

ອປ່ປີຍາຕິ ອຕຸໂຖ. ສມ຺ເມຕີ ທສວິເສ ຣາຊສມ຺ເມ. ໂຍຄ຺ຄນ຺ຕີ ຍຸເຄ ຍຸຄ຺ຊິຕພ຺ພໍ ເຕ ຕວ ອສ຺ສໂຄຕາທີກໍ. ກຈ຺ຈີ ວທາຕີຕີ ກຈ຺ຈີ ອໂຣຄໍ ຫຸຕ຺ວາ ວທາຕີ. ວາຫນ຺ຕີ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທີ ສພ຺ພໍ ວາຫນໍ. ສຣີຣສ຺ສຸປຕາປນາຕີ ສຣີຣສ຺ສ ອຸປຕາປກຣາ. ອນ຺ຕາຕີ ປຈ຺ຈນ຺ຕຊນປທາ. ພີຕາຕີ ອິທ຺ສາ ສຸກິກ຺ຂາ, ວຕ຺ຖາກຣເຕທີ ວາ ອນ຺ນປາເນທີ ວາ ປຣິປ຺ຸຕ຺ຕາ ຄາລຸຫວາສາ. ມຊ຺ເຊ ຈາຕີ ຣຍ຺ຄສ຺ສ ມຊ຺ເຊ. ພຫລາຕີ ຄາມນິຄມາ ພນວາສາ. ປຜິສນ຺ຖຕນ຺ຕີ ປຜິຈ຺ຊາທິຕໍ ຄຸຕ຺ຕໍ, ປຣິປ຺ຸຕ຺ຕໍ ວາ. ຍຕ຺ຖ ຣາຊາ ນີສກ຺ກຕີຕີ ຍສ຺ມີ ປລ຺ລງເກ ຣາຊາ ນີສີທິສ຺ສຕີ, ຕໍ ປລ຺ລເປນ຺ຕູຕີ ວທຕີ.

ຣາຊາ ມທາສຕ຺ເຕ ຄາຣເວນ ປລ຺ລງເກ ນ ນີສີທຕີ. ອຖ ມທາສຕ຺ໂຕ "ສເຈ ປລ຺ລງເກ ນ ນີສີທຕີ, ປຕ຺ຕາສນ຺ຖາຣໍ ປລ຺ລາເປຖາ"ຕີ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ມີ ປລ຺ລຕ຺ເຕ ນີສີທນຕ຺ຖາຍ ຣາຊານໍ ນິມນ຺ເຕນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໗໘.

"ອິເສວ ເຕ ນີສີທສ຺ສຸ, ນິຍເຕ ປຕ຺ຕສນ຺ຖເຣ;

ເອຕ຺ໂຕ ອຸທກມາທາຍ, ປາເທ ປກ຺ຂາລຍສ຺ສຸ ເຕ"ຕີ.

ຕຕ຺ຖ ນິຍເຕຕີ ສຸສນ຺ຖເຕ. ເອຕ຺ໂຕຕີ ປຣິໂກເຄົາທກໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ.

ຣາຊາ ມທາສຕ຺ເຕ ຄາຣເວນ ປຕ຺ຕສນ຺ຖາເຣປີ ອນີສີທິຕ຺ວາ ກູມິຍໍ ເອວ ນີສີທິ. ມທາສຕ຺ໂຕປີ ປຕ຺ຕສາລໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຕໍ ກາຣປຕ຺ຕກໍ ນີຫຣິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ເຕນ ນິມນ຺ເຕນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໗໙.

"ອິທມ຺ປີ ປຕ຺ຕກໍ ມຍ຺ຫໍ, ຣນ຺ທໍ ຣາຊ ອໂລຕກໍ;

ປຣິກ຺ລຊ ມທາຣາຊ, ປາຫຸໂນ ເມສິຂາຄໂຕ"ຕີ.

ອຖ ນໍ ຣາຊາ ອາຫ –

໘໐.

"ນ ຈາທໍ ປຕ຺ຕໍ ກຸລ຺ຊາມິ, ນ ເຫຕໍ ມຍ຺ຫ ໂກຊນໍ;

ສາລີນໍ ໂອທນໍ ກຸລ຺ເຊ, ສຸຈີ ມໍສູປເສຈນ"ນ຺ຕີ.

ຕຕ຺ຖ ນ ຈາຫນ຺ຕີ ປຜິກ຺ເຂປວຈນໍ.

ຣາຊາ ຕຖາຣູປໍ ອຕ຺ຕໂນ ຣາຊໂກຊນໍ ວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕສ຺ມີ ມທາສຕ຺ເຕ ຄາຣເວນ ໂຖກໍ ປຕ຺ຕກໍ ຫຕ຺ຖຕເລ ຄເປຕ຺ວາ "ຕາຕ, ຕວໍ ເອວຣູປໍ ໂກຊນໍ ກຸລ຺ຊສີ"ຕີ ປຸຕ຺ເຕນ ສທ຺ທີ ປີຍກຖໍ ກເຖນ຺ໂຕ ນີສີທິ. ຕສ຺ມີ ຂເຕ ຈນ຺ທາເທວີ ໂອໂຣເສນ ປຣິວຸຕາ ເອກ ມຄ຺ເຄນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ໂພຮິສຕ຺ຕສ຺ສ ອສ຺ສມປທໍ ປຕ຺ວາ ປີຍປຸຕ຺ຕໍ ທີສ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ປຕິຕ຺ວາ ວິສລ຺ຄິ ອໂທສີ. ຕໂຕ ປຜິລທ຺ສສ຺ສາສາ ປຕິຕຍ຺ຄານໂຕ ອຸຍ຺ຄທິຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ໂພຮິສຕ຺ຕສ຺ສ ປາເທ ທລ຺ທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອສ຺ສຸປ຺ຸຕ຺ເຕທີ ເນຕ຺ເຕທີ ໂຣທິຕ຺ວາ ວນ຺ທນຍ຺ຄານໂຕ ອຸຍ຺ຄາຍ ເອກມນ຺ຕໍ ນີສີທິ. ອຖ ນໍ ຣາຊາ "ກທ຺ເທ, ຕວ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂກຊນໍ ປສ຺ສາທີ"ຕີ ວຕ຺ວາ ໂຖກໍ ປຕ຺ຕກໍ ຕສ຺ສາ ຫຕ຺ເຖ ຄເປຕ຺ວາ ເສໂສຕ຺ຖິນມ຺ປີ ໂຖກໍ ໂຖກໍ ອທາສີ. ຕາ ສພ຺ພາປີ "ສາມິ, ເອວຣູປໍ ໂກຊນໍ ກຸລ຺ຊສີ"ຕີ ວທນ຺ຕີໂຍ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ສີເສ ກຕ຺ວາ "ອຕິທຸກ຺ກຣໍ ກໂຣສິ, ສາມີ"ຕີ ວຕ຺ວາ ນມສ຺ສມານາ ນີສີ

ທີສຸ. ຣາຊາ ປຸນ ‘‘ຕາຕ, ອິທັ ມຍຸຫັ ອຈຸຉຣິຍັ ທຸຕຸວາ ອຸປ຺ຜຸຊາຕີ’’ຕິ ວຕຸວາ ອິມັ ຄາຖມາຫ –

໗໗.

‘‘ອຈຸເຉຣກັ ມັ ປ຺ຜິກາຕິ, ເອກກມຸປີ ຣໂຫຄຕັ;

ເອທີສັ ກຸຍຸຊມານານັ, ເກນ ວຕຸໂຕ ປ຺ສີທຕີ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ເອກກນຸຕິ ຕາຕ, ຕັ ເອກກມຸປີ ຣໂຫຄຕັ ອິມິນາ ໂກຊເນນ ຍາເປນຸຕັ ທິສຸວາ ມມ ອຈຸຉຣິຍັ ທຸຕຸວາ ອຸປ຺ຜຸຊາຕີ. ເອທີສນຸຕິ ເອວຣູປີ ອໂລຕກັ ອຕກຸກັ ນິຊຸປນັ ຣນຸສັ ປ຺ຕຸຕັ ກຸຍຸຊນຸຕານັ ເກນ ກາຣເຕນ ວຕຸໂຕ ປ຺ສີທຕີຕິ ນັ ປຸຈຸຉິ.

ອຖສຸສ ໂສ ອາຈິກຸຂນຸໂຕ ອາຫ –

໗໘.

‘‘ເອໂກ ຣາຊ ນິປ຺ຊຊາມິ, ນິຍເຕ ປ຺ຕຸຕສນຸຖເຣ;

ຕາຍ ເມ ເອກເສຍຸຍາຍ, ຣາຊ ວຕຸໂຕ ປ຺ສີທຕີ.

໗໙.

‘‘ນ ຈ ເນຕຸຕີສພນຸຊາ ເມ, ຣາຊຣກຸຂາ ອຸປ຺ຜຸຖິຕາ;

ຕາຍ ເມ ສຸຂເສຍຸຍາຍ, ຣາຊວຕຸໂຕ ປ຺ສີທຕີ.

໘໐.

‘‘ອຕີຕັ ນານຸໂສຈາມິ, ນປຸປ຺ຊປຸປ຺າມິນາຄຕັ;

ປ຺ຈຸຈຸປຸປ຺ນຸເນນ ຍາເປມິ, ເຕນ ວຕຸໂຕ ປ຺ສີທຕີ.

໘໑.

‘‘ອນາຄຕປຸປ຺ຊປຸປ຺າຍ, ອຕີຕສຸສານຸໂສຈນາ;

ເອເຕນ ພາລາ ສຸສຸສນຸຕິ, ນລຸໂອວ ຫຣິໂຕ ລຸໂຕ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ເນຕຸຕີສພນຸຊາຕິ ຂຄຸຄພນຸຊາ. ຣາຊຣກຸຂາຕິ ຣາຊານັ ຣກຸຂິຕາ. ນປຸປ຺ຊປຸປ຺າມິຕິ ນ ປຕຸເຖມິ. ຫຣິໂຕຕິ ຫຣິຕວຕຸໂຕ. ລຸໂຕຕິ ລຸຍຸຈິຕຸວາ ອາຕເປ ຂິຕຸຕນລຸໂອ ວິຍ.

ອຖ ຣາຊາ ‘‘ອິເສວ ນັ ອກິສິຍຸຈິຕຸວາ ອາທາຍ ຄມິສຸສາມີ’’ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຣຊເຊນ ນິມນຸເຕນຸໂຕ ອາຫ –

໘໒.

‘‘ຫຕ຺ຖານິກໍ ຣຖານິກໍ, ອສ຺ເສ ປຕ຺ຕີ ຈ ວມ຺ມິໂນ;

ນິເວສນານິ ຣມ຺ມານິ, ອຫໍ ປຸຕ຺ຕ ທທາມິ ເຕ຺

໒໓຺

‘‘ອິຕ຺ຖາຄາຣມ຺ປີ ເຕ ທມ຺ມິ, ສພ຺ພາລງ຺ການພູສິຕໍ;

ຕາ ປຸຕ຺ຕ ປຝິປ຺ຊຊ຺ສຸ, ຕ຺ວໍ ໂນ ຣາຊາ ການສ຺ສສີ຺

໒໔຺

‘‘ກຸສລາ ນຈ຺ຈຄີຕສ຺ສ, ສິກ຺ຂິຕາ ຈາຕຸຣິຕ຺ຖິໂຍ;

ການເມ ຕໍ ຣມຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ກິໍ ອຣລ຺ເລ ກຣິສ຺ສສີ຺

໒໕຺

‘‘ປຝິຣາຊູຫິ ເຕ ກລ຺ລາ, ອານຍິສ຺ສໍ ອລງ຺ກຕາ;

ຕາສຸ ປຸຕ຺ເຕ ຊເນຕ຺ວານ, ອຖ ປຈ຺ຉາ ປພ຺ພຊິສ຺ສສີ຺

໒໖຺

‘‘ຍຸວາ ຈ ທຫໂຣ ຈາສີ, ປຖມຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກ ສຸສຸ;

ຣຊ຺ຊໍ ການເຣຫິ ກທ຺ທນ຺ເຕ, ກິໍ ອຣລ຺ເລ ກຣິສ຺ສສີ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖານິກນ຺ຕິ ທສຫຕ຺ຖິໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ຫຕ຺ຖານິກໍ ນາມ, ຕຖາ ຣຖານິກໍ຺ ວມ຺ມິໂນຕິ ວມ຺ມພທ຺ຜສູຣໂຍເຜ຺ ກຸສລາຕິ ເຉກາ຺ ສິກ຺ຂິຕາຕິ ອລ຺ເລສຸປີ ອິຕ຺ຖິກິຈ຺ເຈສຸ ສິກ຺ຂິຕາ຺ ຈາຕຸຣິຕ຺ຖິໂຍຕິ ຈຕຸຣາ ວິລາສາ ອິຕ຺ຖິໂຍ, ອຖ ວາ ຈຕຸຣາ ນາຄຣາ ອິຕ຺ຖິໂຍ, ອຖ ວາ ຈຕຸຣາ ນາມ ນາຍກິຕ຺ຖິໂຍ຺ ປຝິຣາຊູຫິ ເຕ ກລ຺ລາຕິ ອລ຺ເລຫິ ຣາຊູຫິ ຕວ ຣາຊກລ຺ລາໂຍ ອານຍິສ຺ສາມິ຺ ຍຸວາຕິ ໂຍພ຺ພນປ຺ປຕ຺ໂຕ຺ ທຫໂຣຕິ ຕຣຸໂຓ຺ ປຖມຸປ຺ປຕ຺ຕິໂກຕິ ປຖມວເຍນ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິໂຕ ສມຸຄ຺ຄໂຕ຺ ສຸສູຕິ ອຕິຕຣຸໂຓ຺

ອິໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ໂພຜິສຕ຺ຕສ຺ສ ຜມ຺ມກຖາ ໂຫຕິ –

໒໗຺

‘‘ຍຸວາ ຈເຣ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ຍຸວາ ສິຍາ;

ທຫຣສ຺ສ ຫິ ປພ຺ພຊ຺ຊາ, ເອຕໍ ອິສີຫິ ວຕ຺ຕິຕໍ຺

໒໘຺

“ຍຸວາ ຈເຣ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ຍຸວາ ສິຍາ;

ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາມິ, ນາຫໍ ຣຊ຺ເຊນ ມຕ຺ຖິໂກຯ

໙໙ຯ

“ປສ຺ສາມິ ໂວຫໍ ທຫຣໍ, ອມ຺ມ ຕາຕ ວທນ຺ຕຣໍ;

ກິຈ຺ຉາລທ຺ຘໍ ປິຍໍ ປຸຕ຺ຕໍ, ອປ຺ປຕ຺ວາວ ຊຣໍ ມຕໍຯ

໑໐໐ຯ

“ປສ຺ສາມິ ໂວຫໍ ທຫຣິໍ, ກຸມາຣິໍ ຈາຣຸທສ຺ສນິໍ;

ນວວໍສກຬີຣໍວ, ປລຸຄ຺ຄໍ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍຯ

໑໐໑ຯ

“ທຫຣາປິ ຫິ ມິຍນ຺ຕິ, ນຣາ ຈ ອຖ ນາຣິໂຍ;

ຕຕ຺ຖ ໂກ ວິສ຺ສເສ ໂປໂສ, ‘ທຫໂຣມ຺ຫີ’ຕິ ຊີວິເຕຯ

໑໐໒ຯ

“ຍສ຺ສ ຣຕ຺ຍາ ວິວສາເນ, ອາຍຸ ອປ຺ປຕຣໍ ສິຍາ;

ອປ຺ໂປທເກວ ມຈ຺ຉານໍ, ກິໍ ນຸ ໂກມາຣກໍ ຕຫິໍຯ

໑໐໓ຯ

“ນິຈ຺ຈມພ຺ຠາຫໂຕ ໂລໂກ, ນິຈ຺ຈຎ຺ຈ ປຣິວາຣິໂຕ;

ອໂມຆາສຸ ວຊນ຺ຕີສຸ, ກິໍ ມໍ ຣຊ຺ເຊຠິສິຎ຺ຈສີ”ຕິຯ

ກາສິຣາຊາ ອາຫ –

໑໐໔ຯ

“ເກນ ມພ຺ຠາຫໂຕ ໂລໂກ, ເກນ ຈ ປຣິວາຣິໂຕ;

ກາໂຍ ອໂມຆາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕໍ ເມ ອກ຺ຂາຫິ ປຸຈ຺ຉິໂຕ”ຕິຯ

ໂພຣິສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໐໕។

‘‘ມຈ຺ຈຸນາພ຺ភາຫໂຕ ໂລໂກ, ຊຣາຍ ປຣິວາຣິໂຕ;

ຣຕ຺ໂຍ ອໂມឃາ គຈ຺ឆន຺ຕិ, ເອວំ ຊານາហិ ខត຺តិយ។

໑໐៦។

‘‘ຍຖາປិ ຕន຺ເຕ ວិຕເຕ, ຍំ ຍເທវູປວិຍតិ;

ອប຺បកំ ໂហតិ ເវតព຺ពំ, ເອວំ ມຈ຺ຈាន ຊີວិតំ។

໑໐៧។

‘‘ຍຖາ ວາຣິວໂហ ປູໂຣ, គຈ຺ឆំ នុបនិវត຺តតិ;

ເອວមាយុ មនុស຺សានំ, គຈ຺ឆំ នុបនិវត຺តតិ។

໑໐៨។

‘‘ຍຖາ ວາຣິວໂហ ປູໂຣ, វເហ ຣុក຺ខេបកូលເຊ;

ເອວំ ຊຣາມຣເណន, វុយ຺ហន຺ເຕ ສព຺ពបាណិໂន’’តិ។

ຕត຺ថ ພ຺ຣហ຺មຈារី ຍុວາ ສិຍាតិ ພ຺ຣហ຺មຈຣិຍំ ຈຣន຺ໂຕ ຍុວា ភເវយ຺យ។ ອິສិហិ វត຺តិតន຺តិ ພុທ຺ឍាហិហិ ອិសិហិ ໂຖមិតំ បសត຺ថំ។ នាហំ ຣຊ຺ເຊນ មត຺ថិໂກតិ ອហំ ຣຊ຺ເຊນ ອត຺ថិໂក ន ໂហមិ។ ອម຺ម ຕាត វហន຺តរន຺តិ ‘‘ອម຺ម, ຕាតា’’តិ វហន຺តំ។ បលុត຺តន຺តិ មຈ຺ຈុនា លុញ຺ចិត຺វា គហិតំ។ ຍស຺ស រត຺យា វិវសានេតិ មហារាຊ, ຍស຺ស មាត຺កុច຺ឆិម຺ហិ បដិសន຺ធិគ຺គហណកាលໂត បដ຺ឋាយ រត຺តិភាគេ ອប຺បតរំ ອាយុ ໂហតិ។ ໂកមារកំ តហិន຺តិ តស຺មឹ វយេ តរុណកាໂវ ກឹ ករិស຺សតិ។

ເកន មព຺ភាហໂតតិ ເកន ອព຺ភាហໂត។ ອិហំ រាຊា សំខិត຺ເតន ភាសិតស຺ស ອត຺ថំ ອຊានន຺ໂត បុច຺ឆតិ។ រត຺ໂយតិ រត຺តិໂយ។ តា ហិ ອិមេសំ សត຺តានំ ອាយុញ຺ច វណ຺ណញ຺ច ພលញ຺ច ខេបេន຺តិໂយ ເອវ គច຺ឆន຺តិតិ ອໂមឃា គច຺ឆន຺តិ នាមាតិ វេទិតព຺ពំ ។ ຍំ ຍເທវູបវិយតិតិ ຍំ ຍំ តន຺តំ ອុបវិយតិ។ ເវតព຺ពន຺តិ តន຺តស຺មឹ វិតេ សេសំ ເវតព຺ពំ ຍថា ອប຺បកំ ໂហតិ, ເອວំ សត຺តានំ ຊີວិតំ។ នុបនិវត຺តតីតិ តស຺មឹ តស຺មឹ ខណេ គតំ គតមេវ ໂហតិ, ន ອុបនិវត຺តតិ។ វເហ រុក຺ខេបកូលເຊតិ ອុបកូលເຊ រុក຺ខេ វເហយ຺យ។

រាຊា មហាសត຺តស຺ស ធម຺មកថំ សុត຺វា ‘‘ກឹ មេ ឃរាវាសេនា’’តិ ອតិវិយ ອុក຺កណ຺ឋិໂត បព຺ពຊិតុកាໂម ហុត຺វា ‘‘នាហំ តាវ បុន នគរំ គមិស຺សាមិ, ອិເធវ បព຺ពຊិស຺សាមិ។ សេច បន មេ បុត຺ໂត នគរំ គច຺ເឆយ຺យ, សេតច຺ឆត຺តមស຺ស ທເហយ຺យ’’ន຺តិ ຈិន຺តេត຺វា តំ វីមំសិតុំ បុន រຊ຺ເຊន និមន຺តេន຺ໂត ອាហ –

໑໐៩។

‘‘ຫຕຖານີກໍ ຣຖານີກໍ, ອສ຺ເສ ປຕ຺ຕີ ຈ ວມ຺ມີໂນ;

ນີເວສນານີ ຣມ຺ມານີ, ອຫໍ ປຸຕ຺ຕ ທທາມີ ເຕຯ

໑໑໐ຯ

‘‘ອິຕ຺ຖາຄາຣມ຺ປີ ເຕ ທມ຺ມີ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣກູສິຕໍ;

ຕາ ປຸຕ຺ຕ ປຝິປ຺ຊຊ຺ສຸ, ຕ຺ວໍ ໂນ ຣາຊາ ກວິສ຺ສສີຯ

໑໑໑ຯ

‘‘ກຸສລາ ນຈ຺ຈຄີຕສ຺ສ, ສິກ຺ຂິຕາ ຈາຕຸຣິຕ຺ຖິໂຍ;

ກາເມ ຕໍ ຣມຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ກິໍ ອຣຄ຺ເຄ ກຣິສ຺ສສີຯ

໑໑໒ຯ

‘‘ປຝິຣາຊູຫິ ເຕ ກຄ຺ຄາ, ອານຍິສ຺ສໍ ອລງ຺ກຕາ;

ຕາສຸ ປຸຕ຺ເຕ ຊເນຕ຺ວານ, ອຖ ປ຺ຈຉາ ປ຺ພ຺ພຊິສ຺ສສີຯ

໑໑໓ຯ

‘‘ຍຸວາ ຈ ທຫໂຣ ຈາສີ, ປຖມຸປ຺ປ຺ຕິໂກ ສຸສຸ;

ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຫີ ກທ຺ທນ຺ເຕ, ກິໍ ອຣຄ຺ເຄ ກຣິສ຺ສສີຯ

໑໑໔ຯ

‘‘ໂກຍ຺ຖາຄາຣຄ຺ຈ ໂກສຄ຺ຈ, ວາຫນານີ ພລານີ ຈ;

ນີເວສນານີ ຣມ຺ມານີ, ອຫໍ ປຸຕ຺ຕ ທທາມີ ເຕຯ

໑໑໕ຯ

‘‘ໂຄມຕ຺ຫລປຣິພ຺ພູລ຺ໂຫ, ທາສີສງ຺ຆປຸຣກ຺ຂໂຕ;

ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຫີ ກທ຺ທນ຺ເຕ, ກິໍ ອຣຄ຺ເຄ ກຣິສ຺ສສີ’’ຕີຯ

ຕຕ຺ຖ ໂຄມຕ຺ຫລປຣິພ຺ພູລ຺ໂຫຕີ ສຸກ຺ງຄີນໍ ຣາຊກຄ຺ຄານໍ ມຕ຺ຫເລນ ປຸຣກ຺ຂໂຕຯ

ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣຊ຺ເຊນ ອນຕ຺ຖິກການໍ ປການສນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໑໖໚

‘‘ກິ ຌເນນ ຍໍ ຆິເຍຖ, ກິ ກຣິຍາຍ ມຣິສ຺ສຕິ;

ກິ ໂຍພ຺ພເນນ ຊິຓ຺ເຓນ, ຍໍ ຊຣາຍາຆິກ຺ຍ຺ຍຕິ໚

໑໑໗໚

‘‘ຓຓ຺ຖ ກາ ນນ຺ທິ ກາ ຂິຑ຺ຑາ, ກາ ຣຕິ ກາ ຌເນສນາ;

ກິ ເມ ປ຺ຓ຺ເຓຫິ ທາເຣຫິ, ຣາຊ ມ຺ຓ຺ໂຕສ຺ມິ ພນ຺ຌນາ໚

໑໑໘໚

‘‘ໂຍຫໍ ເອວໍ ປ຺ຊານາມິ, ມຈ຺ຈຸ ເມ ນປ຺ປ຺ມຊ຺ຊຕິ;

ອນ຺ຓເກນາຜິປ຺ນ຺ນສ຺ສ, ກາ ຣຕິ ກາ ຌເນສນາ໚

໑໑໙໚

‘‘ຜລານມິວ ປກ຺ການໍ, ນິຈ຺ຈໍ ປຓນໂຕ ພຍໍ;

ເອວໍ ຊາຓານ ມຈ຺ຈານໍ, ນິຈ຺ຈໍ ມຣຓໂຕ ພຍໍ໚

໑໘໐໚

‘‘ສາຍເມເກ ນ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ປາໂຕ ທິຍ຺ຖາ ພຫູ ຊນາ;

ປາໂຕ ເອເຕ ນ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ສາຍໍ ທິຍ຺ຖາ ພຫູ ຊນາ໚

໑໘໑໚

‘‘ອຊ຺ເຊວ ກິຈ຺ຈໍ ອາຓປ຺ປໍ, ໂກ ຊຍ຺ຍາ ມຣຓໍ ສ຺ເວ;

ນ ຫິ ໂນ ສງ຺ຄຣໍ ເຕນ, ມຫາເສເນນ ມຈ຺ຈຸນາ໚

໑໘໒໚

‘‘ໂຈຣາ ຌນສ຺ສ ປຓ຺ເຖນ຺ຕິ, ຣາຊ ມ຺ຓ຺ໂຕສ຺ມິ ພນ຺ຌນາ;

ເອຫິ ຣາຊ ນິວຓ຺ຓສ຺ສຸ, ນາຫໍ ຣຊ຺ເຊນ ມຓ຺ຖິໂກ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຊິເຍຖາຕິ ມຫາຣາຊ, ກິໍ ຕ຺ວໍ ນໍ ຌເຍນ ນິມນ຺ເຕສິ, ຍໍ ຊິເຍຖ ຂຍໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ຺ ຌນໍ ວາ ທິ ປຸ໌ຣິສໍ ຈຊຕິ, ປຸ໌ຣິໂສ ວາ ຕໍ ຌນໍ ຈຊິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕິຕິ ສພ຺ພຖາປິ໌ ຂຍຄາມິເຍວ ໂຫຕິ, ກິໍ ຕ຺ວໍ ນໍ ເຕນ ຌເຍນ ນິມນ຺ເຕສີ຺ ກິໍ ກຣິຍາຍາຕິ ກຣິຍາຍ ກິໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ຍາ ມຍິ ຖິເຕເຍວ ມຣິສ຺ສຕີ຺ ຊີຕ຺ເຕນາຕິ ຊຣາຍ ອນຸປ໌ຣິເຕນ ອນຸກູເຕນ຺ ອກິກ຺ຍຍ຺ຕີຕິ ອກິກວິຍ຺ຍຕີ຺ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມີ ເອວໍ ຊຣາມຣຕຌມ຺ເມ ໂລກສນ຺ນິວາເສ຺ ກາ ນນ຺ທີຕີ ກາ ນາມ ຕຸຍ຺ຖີ຺ ຂີຫ຺ຫາຕິ ກີລຸອາ຺ ຣຕີຕີ ປ໌ລ຺ຈກາມຄຸຕຣຕີ຺ ພນ຺ຌນາຕິ ກາມພນ຺ຌນາ ມຸຕ຺ໂຕ ອສ຺ມິ, ມຫາຣາຊາຕິ ຊາເນນ ວິກ຺ຂມ຺ກິຕຕ຺ຕາ ເອວມາຫ຺ ມຈ຺ຈຸ ເມຕິ ມມ ມຈ຺ຈຸ ນປຸ໌ປ໌ມຊຊຕິ, ນິຈ຺ຈໍ ມມ ວຌາຍ ອປຸ໌ປ໌ມໂຕເຍວາຕີ຺ ໂຍ ອຫໍ ເອວໍ ປ໌ຊານາມິ, ຕສ຺ສ ມມ ອນ຺ຕເກນ ອຌີປ໌ນ຺ນສ຺ສ ວຌິຕສ຺ສ ກາ ນາມ ຣຕີ, ກາ ຌເນສນາຕີ຺ ນິຈ຺ຈນ຺ຕີ ຊາຕກາລໂຕ ປ໌ຍ຺ຖາຍ ສທາ ຊຣາມຣຕໂຕ ກຍເມວ ອຸປ໌ປ໌ຊຊຕີ຺

ອາຕປ໌ນ຺ຕິ ກຸສລກມ຺ມວີຣິຍໍ຺ ກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ຺ ໂກ ຊລ຺ລາ ມຣຕໍ ສຸເວຕີ ສຸເວ ວາ ປ໌ຣສຸເວ ວາ ມຣຕໍ ວາ ຊີວິຕໍ ວາ ໂກ ຊາເນຍ຺ຍ຺ ສງຄຣນ຺ຕີ ສງເກຕໍ຺ ມຫາເສເນນາຕີ ປ໌ລ຺ຈວິສຕິກຍພາຕ຺ຕີສກມ຺ມກຣຕຌນ຺ນວຸຕີໂຣຄປຸ໌ປ໌ມຸຂາທິວເສນ ປຸ໌ຖຸເສເນ຺ ໂຈຣາ ຌນສ຺ສາຕີ ຌນຕ຺ຖາຍ ຊີວິຕໍ ຈຊນ຺ຕາ ໂຈຣາ ຌນສ຺ສ ປ໌ຕ຺ເຖນ຺ຕີ ນາມ, ອຫໍ ປ໌ນ ຌນປ໌ຕ຺ຖນາສງຂາຕາ ພນ຺ຌນາ ມຸຕ຺ໂຕ ອສ຺ມິ, ນ ເມ ຌເນນຕ຺ໂຖຕີ ອຕ຺ໂຖ຺ ນິວຕ຺ຕສ຺ສູຕີ ມມ ວຈເນນ ສມ຺ມາ ນິວຕ຺ຕສ຺ສຸ, ຣຊ຺ຊໍ ປ໌ຫາຍ ເນກ຺ຂມ຺ມໍ ປ໌ຍິສຣຕໍ ກຕ຺ວາ ປ໌ພ຺ພຊສ຺ສ຺ຸ ຍໍ ປ໌ນ ຈິນ຺ເຕສິ "ອິມໍ ຣຊ຺ເຊ ປ໌ຕິຍ຺ຖາເປ໌ສ຺ສາມີ"ຕີ, ຕໍ ມາ ຈິນ຺ຕຍິ, ນາຫໍ ຣຊ຺ເຊນ ອຕ຺ຖິໂກຕີ຺ ອິຕິ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຌມ຺ມເທສນາ ສຫານຸສນ຺ຌີນາ ມຕ຺ຖກໍ ປ໌ຕ຺ຕາ຺

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊານລ຺ຈ ຈນ຺ທາເທວິລ຺ຈ ອາທີໍ ກຕ຺ວາ ໂສລຸອສສຫສ຺ສາ ໂອໂຣຌາ ຈ ອມຈ຺ຈາທໂຍ ຈ ສພ຺ເພ ປ໌ພ຺ພຊິຕຸກາມາ ອເຫສຸໍ຺ ຣາຊາປິ໌ ນຄເຣ ເກຣີ ຈຣາເປ໌ສິ "ເຍ ມມ ປຸ໌ຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປ໌ພ຺ພຊິຕຸໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເຕ ປ໌ພ຺ພຊນ຺ຕູ"ຕີ ຺ ສພ຺ເພສລ຺ຈ ສຸວຕ຺ຕໂກຍ຺ຖາຄາຣາທີນໍ ທ຺ວາຣານິ ວິວຣາເປ໌ຕ຺ວາ "ອສຸກຍ຺ຖາເນ ຈ ມຫານິຌີກຸມ຺ກີໂຍ ອຕ຺ຖີ, ອຕ຺ຖິກາ ຄຕ຺ຫນ຺ຕູ"ຕີ ສຸວຕ຺ຕປ໌ຍ຺ເຍ ອກ຺ຂຣານິ ລິຂາເປ໌ຕ຺ວາ ມຫາຖມ຺ເກ ພນ຺ຌາເປ໌ສີ຺ ເຕ ນາຄຣາ ຍຖາປ໌ສາຣິເຕ ອາປ໌ເຕ ຈ ວິວຍທ຺ວາຣານິ ເຄຫານິ ຈ ປ໌ຫາຍ ນຄຣໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຣລ຺ໂລ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄມີສ຺ຸ ຣາຊາ ມຫາຊເນນ ສທ຺ຌີ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປ໌ພ຺ພຊີ຺ ສກ຺ກທຕ຺ຕີຍໍ ຕີໂຍຊນິກໍ ອສ຺ສມປ໌ທໍ ປ໌ຣິປຸ໌ຕ຺ຕໍ ອໂຫສີ຺ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປ໌ຕ຺ຕສາລາໂຍ ວິຈາເຣສີ, ມຊ຺ເຊ ຖິຕາ ປ໌ຕ຺ຕສາລາໂຍ ອິຕ຺ຖີນໍ ທາເປ໌ສີ຺ ກິໍການຣາ? ກີຣຸກຊາຕິກາ ເອຕາຕີ຺ ປຸ໌ຣິສານໍ ປ໌ນ ພທິປ໌ຕ຺ຕສາລາໂຍ ທາເປ໌ສີ຺ ຕາ ສພ຺ພາປິ໌ ປ໌ຕ຺ຕສາລາໂຍ ວິສ຺ສກມ຺ມເທວປຸ໌ຕ຺ໂຕວ ມາເປ໌ສີ຺ ເຕ ຈ ຜລຌຣຣຸກ຺ເຂ ວິສ຺ສກມ຺ມເທວປຸ໌ຕ຺ໂຕເຍວ ອຕ຺ຕໂນ ອິທ຺ຌິຍາ ມາເປ໌ສີ຺ ເຕ ສພ຺ເພ ວິສ຺ສກມ຺ເມນ ນິມ຺ມິເຕສຸ ຜລຌຣຣຸກ຺ເຂສຸ ອຸໂປ໌ສຖທິວເສ ກູມິຍໍ ປ໌ຕິຕປ໌ຕິຕານິ ຜລານິ ຄເທຕ຺ວາ ປ໌ຣິກຸລ຺ຊິຕ຺ວາ ສມຕຌມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕີ຺ ເຕສຸ ໂຍ ກາມວິຕກ຺ກໍ ວາ ພ຺ຍາປາທວິຕກ຺ກໍ ວາ ວິທີໍສາວິຕກ຺ກໍ ວາ ວິຕກ຺ເກຕິ, ຕສ຺ສ ມນໍ ຊານິຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາກາເສ ນິສີທິຕ຺ວາ ມຌຸຣຌມ຺ມໍ ກເຖສີ຺ ເຕ ຊນາ ໂພຌິສຕ຺ຕສ຺ສ ມຌຸຣຌມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຂິປຸ໌ປ໌ເມວ ອກິລ຺ລາ ຈ ສມາປ໌ຕ຺ຕິໂຍ ຈ ນິພ຺ພຕ຺ເຕສຸໍ຺

ຕທາ ເອໂກ ສາມນ຺ຕຣາຊາ "ກາສິຣາຊາ ກິຣ ພາຣາຕສິນຄຣໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ວນໍ ປ໌ວິສິຕ຺ວາ ປ໌ພ຺ພຊິໂຕ"ຕີ ສຸຕ຺ວາ "ພາຣາຕສີ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ"ຕີ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ພາຣາຕສີ ປ໌ຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປ໌ວິສິຕ຺ວາ ອລງກຕນຄຣໍ ທິສ຺ວາ ຣາຊນິເວສນໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ສຕ຺ຕວິຌໍ ວຣຣຕນໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ "ກາສິຣລ຺ໂລ ອິມໍ ຌນໍ ນິສ຺ສາຍ ເອເກນ ກເຍນ ກວິຕພ຺ພ"ນ຺ຕີ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ສຸຣາໂສຕ຺ເຫ ປ໌ກ຺ໂກສາເປ໌ຕ຺ວາ ປຸ໌ຈ຺ຉີ "ຕຸມ຺ຫາກໍ ຣລ຺ໂລ ອິຌ ນຄເຣ ກຍໍ ອຸປ໌ປ໌ນ຺ນໍ ອຕ຺ຖີ"ຕີ? "ນຕ຺ຖີ, ເທວາ"ຕີ຺ "ກິໍ ການຣາ"ຕີ຺ "ອມ຺ຫາກໍ ຣລ຺ໂລ ປຸ໌ຕ຺ໂຕ ເຕມິຍກຸມາໂຣ 'ພາຣາຕສີ ຣຊ຺ຊໍ ນ ກຣິສ຺ສາມີ'ຕີ ອມູໂຄປິ໌ ມູໂຄ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ອິມມ຺ຫາ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ວນໍ ປ໌ວິສິຕ຺ວາ ອິສິປ໌ພ຺ພຊ຺ຊໍ ປ໌ພ຺ພຊີ, ເຕນ ການເຕນ ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ມຫາຊເນນ ສທ຺ຌີ ອິມມ຺ຫາ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ເຕມິຍກຸມາຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປ໌ພ຺ພຊິໂຕ"ຕີ ອາໂຣເຈສຸໍ຺ ສາມນ຺ຕຣາຊາ ເຕສໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ "ອຫມ຺ປິ໌ ປ໌ພ຺ພຊິສ຺ສາມີ"ຕີ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ "ຕາຕ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ກຕຣທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ"ຕີ ປຸ໌ຈ຺ຉີ຺ "ເທວ, ປ໌າຈີນທ຺ວາເຣນາ"ຕີ ວຸຕ຺ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ປ໌ຣິສາຍ ສທ຺ຌີ ເຕເນວ ປ໌າຈີນທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ນທີຕີເຣນ ປ໌າຍາສີ຺

ມຫາສຕ຺ໂຕປິ໌ ຕສ຺ສ ອາຄມນໍ ລຕ຺ວາ ວນນ຺ຕຣໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາກາເສ ນິສີທິຕ຺ວາ ມຌຸຣຌມ຺ມໍ ເທເສສີ຺ ໂສ ປ໌ຣິສາຍ ສທ຺ຌີ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກເຍວ ປ໌ພ຺ພຊີ຺ ເອວໍ ອປ໌ເຣປິ໌ ສຕ຺ຕ ຣາຊາໂນ "ພາຣາຕສິນຄຣໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ"ຕີ ອາຄຕາ຺ ເຕປິ໌ ຣາຊາໂນ ສຕ຺ຕ ຣຊ຺ຊານິ ຉຫ຺ເທຕ຺ວາ ໂພຌິສຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກເຍວ ປ໌ພ຺ພຊີສ຺ຸ ຫຕ຺ຖີປິ໌ ອຣລ຺ລຫຕ຺ຖີ ຊາຕາ, ອສ຺ສາປິ໌ ອຣລ຺ລອສ຺ສາ ຊາຕາ, ຣຖາປິ໌ ອຣລ຺ເລເຍວ ວິນຍ຺ຖາ, ກຕ຺ຫາຄາເຣສຸ ກຫາປ໌ເຕ ອສ຺ສມປ໌ເທ ວາລຸກໍ ກຕ຺ວາ ວິກິຣີສ຺ຸ ສພ຺ເພປິ໌ ອກິລ຺ລາສມາປ໌ຕ຺ຕິໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຊີວິຕປ໌ຣິໂຍສາເນ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກປ໌ຣາຍຕາ ອເຫສຸໍ຺ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາປິ໌ ອິສິຄເຕ ຈິຕ຺ຕໍ ປ໌ສາ

ເທຕຸວາ ລກາມາວຈຣໂລເກສຸ ນິພຸພຕຸຕີສຸ។

ສຕຸຖາ ອິມໍ ຂມຸມເທສນໍ ອາຫຣິຕຸວາ ສຈຸຈານິ ປກາເສຕຸວາ “ນ, ກິກຸຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພຸເພປີ ຣຊຸຊໍ ປຫາຍ ນິກຸຂນຸໂຕເຍວາ”ຕິ ວຕຸວາ ຊາຕກໍ ສໂມຮາເນສິ – “ຕທາ ລຕຸເຕ ອສີຕຸຖາ ເທວຕີາ ອຸປຸປລວຕຸຕາ ອໂຫສີ, ສຸນນຸໂທ ສາຣຖີ ສາຣິປຸຕຸໂຕ, ມາຕາປີຕໂຣ ມຫາຣາຊກຸລານີ, ເສສປຣິສາ ພຸທຸຂປຣິສາ, ມູຄປກຸຂປຕຸທິໂຕ ປນ ອຫເມວ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂຂ ອໂຫສີ”ນຸຕີ។

ມູຄປກຸຂຊາຕກວຕຸຕນາ ປຖມາ។

[໕໓໙] ໔។ ມຫາຊນກຊາຕກວຕຸຕນາ

ໂກຍໍ ມຊຸເຊ ສມຸທຸທສຸມິນຸຕິ ອິທໍ ສຕຸຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນຸໂຕ ມຫາກິນິກຸຂມນໍ ອາຣພຸກ ກເຖສີ។ ເອກທິວສຸຫີ ກິກຸຂູ ຂມຸມສກາຍໍ ສນຸນິສິນຸນາ ຕຖາຄຕສຸສ ມຫາກິນິກຸຂມນໍ ວຕຸຕຍນຸຕາ ນິສີທີສຸ។ ສຕຸຖາ ອາຄນຸຕຸວາ “ກາຍ ນຸຕຸຖ, ກິກຸຂເວ, ເອຕຣຫີ ກຖາຍ ສນຸນິສິນຸນາ”ຕິ ປຸຈຸຊິຕຸວາ “ອິມາຍ ນາມາ”ຕິ ວຸຕຸເຕ “ນ, ກິກຸຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພຸເພປີ ຕຖາຄໂຕ ມຫາກິນິກຸຂມນໍ ນິກຸຂນຸໂຕເຍວາ”ຕິ ວຕຸວາ ເຕຫີ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕໍ ອາຫຣິ។

ອຕີເຕ ວິເທຫຣຸເຖ ມິຖິລາຍໍ ມຫາຊນໂກ ນາມ ຣາຊາ ຣຊຸຊໍ ກາເຣສີ។ ຕສຸສ ທຸເວ ປຸຕຸຕາ ອເຫສຸໍ ອຣິຖຸຖຊນໂກ ຈ ໂປລຊນໂກ ຈາຕີ។ ເຕສຸ ຣາຊາ ເຊຖຸຖປຸຕຸຕສຸສ ອຸປຣຊຸຊໍ ອທາສີ, ກນິຖຸຖສຸສ ເສນາປຕິຖຸຖານໍ ອທາສີ។ ອປຣກາເຄ ມຫາຊນໂກ ກາລມກາສີ។ ຕສຸສ ສຣີຣກິຈຸຈໍ ກຕຸວາ ຣຕຸໂຕ ອຈຸຈເຍນ ອຣິຖຸຖຊນໂກ ຣາຊາ ຫຸຕຸວາ ອິຕຣສຸສ ອຸປຣຊຸຊໍ ອທາສີ។ ຕສຸເສໂກ ປາທມູລິໂກ ອມຈຸໂຈ ຣຕຸໂຕ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ “ເທວ, ອຸປຣາຊາ ຕຸມຸເຫ ຆາເຕຕຸກາໂມ”ຕິ ອາຫ។ ຣາຊາ ຕສຸສ ປຸນປຸປຸນໍ ກຖໍ ສຸຕຸວາ ກນິຖຸຖສຸສ ສິເນຫໍ ກິນຸທິຕຸວາ ໂປລຊນກໍ ສງຂລິກາຫິ ພນຸຂາເປຕຸວາ ຣາຊນິເວສນໂຕ ອວິທູເຣ ເອກສຸມີ ເຄເຫ ວສາເປຕຸວາ ອາຣກຸຂໍ ຖເປສີ។ ກຸມາໂຣ “ສຈາຫໍ ກາຕຸ ເວຣີມຸຫີ, ສງຂລິກາປີ ເມ ຫຕຸຖປາທາ ມາ ມຸຈຸຈນຸຕຸ, ທຸວາຣມຸປີ ມາ ວິວຣີຍຕຸ, ສເຈ ໂນ ເວຣີມຸຫີ, ສງຂລິກາປີ ເມ ຫຕຸຖປາທາ ມຸຈຸຈນຸຕຸ, ທຸວາຣມຸປີ ວິວຣີຍຕູ”ຕິ ສຈຸຈກິຣິຍມກາສີ។ ຕາວເທວ ສງຂລິກາປີ ຂຕຸທາຂຕຸທໍ ລິຊຸຊີສຸ, ທຸວາຣມຸປີ ວິວຣິ។ ໂສ ນິກຸຂມິຕຸວາ ເອກໍ ປຈຸຈນຸຕຄາມໍ ຄນຸຕຸວາ ວາສໍ ກປຸເປສີ។

ປຈຸຈນຸຕຄາມວາສິໂນ ຕໍ ສຸຊານິຕຸວາ ອຸປຖຸຖຫີສຸ។ ຣາຊາປີ ຕໍ ຄາຫາເປຕຸໍ ນາສກຸຂິ។ ໂສ ອນຸປຸພຸເພນ ປຈຸຈນຸຕຊນປທໍ ຫຕຸຖຄຕໍ ກຕຸວາ ມຫາປຣິວາໂຣ ຫຸຕຸວາ “ອຫໍ ປຸພຸເພ ກາຕຸ ນ ເວຣີ, ອິທານິ ປນ ເວຣີມຸຫີ”ຕິ ມຫາຊນປຣິວຸໂຕ ມິຖິລໍ ຄນຸຕຸວາ ພຫິນຄເຣ ຂນຸຂາວາຣໍ ກຕຸວາ ວາສໍ ກປຸເປສີ។ ນຄຣວາສິໂນ ໂຍຂາ “ກຸມາໂຣ ກິຣ ອາຄໂຕ”ຕິ ສຸຕຸວາ ເຍກຸຍຸເຍນ ຫຕຸຖິອສຸສວາຫນາທີນິ ຄເຫຕຸວາ ຕສຸເສວ ສນຸຕິກໍ ອາຄມີສຸ, ອຸນເຍປີ ນາຄຣາ ອາຄມີສຸ។ ໂສ ກາຕຸ ສາສນໍ ເປເສສີ “ນາຫໍ ປຸພຸເພ ຕຸມຸຫາກໍ ເວຣີ, ອິທານິ ປນ ເວຣີມຸຫີ, ລຕຸຕໍ ວາ ເມ ເທຖ, ຍຸທຸຂໍ ວາ”ຕິ។ ຣາຊາ ຕໍ ສຸຕຸວາ ຍຸທຸຂໍ ກາຕຸໍ ອິຈຸຊນຸໂຕ ອຄຸຄມເຫສີ ອາມນຸເຕຕຸວາ “ກທຸເທ, ຍຸທຸເຂ ຊຍປຣາຊໂຍ ນາມ ນ ສກຸກາ ລາຕຸໍ, ສເຈ ມມ ອນຸຕຣາໂຍ ໂຫຕິ, ຕຸວໍ ຄພຸກໍ ຣກຸເຂຍຸຍາສີ”ຕິ ວຕຸວາ ມຫຕິຍາ ເສນາຍ ປຣິວຸໂຕ ນຄຣາ ນິກຸຂມິ។

ອຖ ນໍ ຍຸທຸເຂ ໂປລຊນກສຸສ ໂຍຂາ ຊີວິຕກຸຂຍໍ ປາເປສຸໍ។ ຕທາ “ຣາຊາ ມໂຕ”ຕິ ສກລນຄເຣ ເອກໂກລາຫລໍ ຊາຕໍ។ ເທວີປີ ຕສຸສ ມຕກາວໍ ລຕຸວາ ສີຆໍ ສີຆໍ ສຸວຕຸຕສາຣາທີນິ ຄເຫຕຸວາ ປຈຸຊິຍໍ ປກຸຂິປີຕຸວາ ມຕຸຖເກ ກິລິຖຸຖປີໂລຕິກໍ ອຕຸຖຣິຕຸວາ ອຸປຣີ ຕຕຸທຸເລ ໂອກິຣິຕຸວາ ກິລິຖຸຖປີໂລຕິກໍ ນິວາເສຕຸວາ ສຣີຣໍ ວິຣູປໍ ກຕຸວາ ປຈຸຊີ ສີເສ ຖເປຕຸວາ ທິວາ ທິວສຸເສວ ນິກຸຂມິ, ນ ໂກຈິ ນໍ ສຸຊານີ។ ສາ ອຸຕຸຕຣທຸວາເຣນ ນິກຸຂມິຕຸວາ ກຕຸຖຈິ ອຄຕປຸພຸພຕຸຕາ ມຄຸຄໍ ອຊານນຸຕີ ທິສໍ ວວຕຸຖາເປຕຸໍ ອສກຸໂກນຸຕີ ເກວລໍ “ກາລຈມຸປານຄຣໍ ນາມ ອຕຸຖີ”ຕິ ສຸຕຕຸຕາ “ກາລຈມຸປານຄຣໍ ຄມິກາ ນາມ ອຕຸຖີ”ຕິ ປຸຈຸຊມານາ ເອກິກາ ສາລາຍໍ ນິສີທິ។ ກຸຈຸຊິມຸຫີ ປນສຸສາ ນິພຸພຕຸຕສຕຸໂຕ ນ ໂຍ ວາ ໂສ ວາ, ປູຣິຕປາຣມີ ມຫາສຕຸໂຕ ນິພຸພຕີ។

ຕສຸສ ເຕເຊນ ສກຸກສຸສ ກວນໍ ກມຸປີ។ ສກຸໂກ ອາວຊຸເຊນຸໂຕ ຕໍ ກາຣຕໍ ລຕຸວາ “ຕສຸສາ ກຸຈຸຊິຍໍ ນິພຸພຕຸຕສຕຸໂຕ ມຫາປຸຕຸໂລ, ມຍາ ຄນຸຕຸໍ ວຕຸຖຕີ”ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ປຕິຈຸຊນຸນໂຍຄຸຄໍ ມາເປຕຸວາ ຕຕຸຖ ມຸຈຸຈໍ ປຕຸລາເປຕຸວາ ມຫລຸລກປຸຣິໂສ ວິຍ ໂຍຄຸຄໍ ປາເຊນຸໂຕ ຕາຍ ນິສິນຸນສາລາຍ ທຸວາເຣ ຖຕຸວາ “ກາລຈມຸປານຄຣໍ ຄມິກາ ນາມ ອຕຸຖີ”ຕິ ປຸຈຸຊີ។ “ອຫໍ, ຕາຕ, ຄມິສຸ

ສາມີ''ຕິຯ ''ເຕນ ຫິ ໂຢຄ຺ຄໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ນິສີທ, ອມ຺ມາ''ຕິຯ ''ຕາຕ, ອຫໍ ປຣິປ຺ຸຕ຺ຕຄພ຺ກາ, ນ ສກ຺ກາ ມຍາ ໂຢຄ຺ຄໍ ອກິຣຸຫິຕຸໍ, ປຈ຺ຈໂຕ ປຈ຺ຈໂຕ ຄມິສ຺ສາມີ, ອິມິສ຺ສາ ປນ ເມ ປຈ຺ຈິຍາ ໂອກາສໍ ເທຫີ''ຕິຯ ''ອມ຺ມ, ກີ ວເທສິ, ໂຢຄ຺ຄໍ ປາເຊຕຸໍ ຊານນສມຕ຺ໂຖ ນາມ ມຍາ ສທິໂສ ນຕ຺ຖິຯ ອມ຺ມ, ມາ ກາຍິ, ອາຣຸຍ຺ຫ ນິສີທາ''ຕິຯ ສາ ''ຕາຕ, ສາຘູ''ຕິ ວທຕິຯ ໂສ ຕສ຺ສາ ອາໂຣຫນກາເລ ອຕ຺ຕໂນ ອານຸກາເວນ ວາຕປ຺ຸຕ຺ຕາກາສ຺ຕຈມ຺ມໍ ວິຍ ປຖວີ ອຸນ຺ນາເມຕ຺ວາ ໂຢຄ຺ຄສ຺ສ ປຈ຺ຈິມນ຺ເຕ ປຫຣາເປສິຯ ສາ ອກິຣຸຍ຺ຫ ສຍເນ ນິປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາວ ''ອຍໍ ເທວຕາ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ ອຄ຺ຍາສີຯ ສາ ທິພ຺ພສຍເນ ນິປ຺ນ຺ນມຕ຺ຕາວ ນິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກມິຯ

ອຖ ນໍ ສກ຺ໂກ ຕິສ຺ໂຢຊນມຕ຺ຖເກ ເອກໍ ນທີ ປຕ຺ວາ ປໂພເຮຕ຺ວາ ''ອມ຺ມ, ໂອຕຣິຕ຺ວາ ນທີຍໍ ນ຺ຫາຍິຕ຺ວາ ອຸສ຺ສີສເກ ສາຜກຍຸຄໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ນິວາເສຫີ, ອນ຺ໂຕໂຢຄ຺ເຄ ປ຺ຸຜກຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ກຸຍ຺ຊາຫີ''ຕິ ອາຫຯ ສາ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ປຸນ ນິປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ສາຍ ນ຺ຫສມເຍ ກາລຈມ຺ປານຄຣໍ ປຕ຺ວາ ທ຺ວາຣຜ຺ຜາລກປາກາເຣ ທິສ຺ວາ ''ຕາຕ, ກີ ນາມ ນຄຣເມຕ''ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຈິຯ ''ກາລຈມ຺ປານ ຄຣໍ, ອມ຺ມາ''ຕິຯ ''ກີ ວເທສິ, ຕາຕ, ນນຸ ອມ຺ຫາກໍ ນຄຣໂຕ ກາລຈມ຺ປານຄຣໍ ສຍ຺ກິໂຢຊນມຕ຺ຖເກ ໂຫຕີ''ຕິ? ''ເອວໍ, ອມ຺ມ, ອຫໍ ປນ ອຸຊຸມຄ຺ຄໍ ຊານາມີ''ຕິຯ ອຖ ນໍ ທກ຺ຂິຕທ຺ວາຣສມີເປ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ''ອມ຺ມ, ອມ຺ຫາກໍ ຄາໂມ ປຸຣໂຕ ອຕ຺ຖິ, ຕ຺ວໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປວິສາຫີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວິຍ ສກ຺ໂກ ອນ຺ຕຣະາຍິຕ຺ວາ ສກຍ຺ຖານເມວ ຄໂຕຯ

ເທວິປີ ເອກິກາວ ສາລາຍໍ ນິສີທິຯ ຕສ຺ມິ ຂເຕ ເອໂກ ທິສາປາໂມກ຺ໂຂ ອາຈຣິໂຍ ກາລຈມ຺ປານຄຣວາສີ ມນ຺ຕຊ຺ຊາຍໂກ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ປຍ຺ຈຫີ ມາຕວກສເຕຫີ ປຣິວຸໂຕ ນ຺ຫານຕ຺ຖາຍ ຄຈ຺ຈນ຺ໂຕ ທູຣໂຕວ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຕໍ ອກິຣູປໍ ໂສກຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ຖ ນິສິນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ ຕສ຺ສາ ກຸຈ຺ຈິຍໍ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສານຸກາເວນ ສຫ ທສ຺ສເນເນວ ກນິຍ຺ຖກາຄິນີສີເນຫໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ມາຕວ ເກ ພຫີ ຖເປຕ຺ວາ ເອກໂກວ ສາລໍ ປວິສິຕ຺ວາ ''ກຄິນີ, ກຕຣຄາມວາສິກາ ຕ຺ວ''ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຈິຯ ''ຕາຕ, ມິຖິລາຍໍ ອຣິຍ຺ຖຊນກຣຍ຺ໂຍ ອຄ຺ຄມເຫສີມ຺ຫີ''ຕິຯ ''ອມ຺ມ, ອິຘ ກສ຺ມາ ອາຄຕາສີ''ຕິ? ''ຕາຕ, ໂປລຊນເກນ ຣາຊາ ມາຣິໂຕ, ອຖາຫໍ ກີຕາ 'ຄພ຺ກໍ ອນຸຣກ຺ຂິສ຺ສາມີ'ຕິ ອາຄຕາ''ຕິຯ ''ອມ຺ມ, ອິມສ຺ມິ ປນ ເຕ ນຄເຣ ໂກຈິ ຍາຕໂກ ອຕ຺ຖີ''ຕິ? ''ນຕ຺ຖິ, ຕາຕາ''ຕິຯ ເຕນ ຫິ ມາ ຈິນ຺ຕຍິ, ອຫໍ ອຸທິຈ຺ຈພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ມຫາສາໂລ ທິສາປາໂມກ຺ຂອາຈຣິໂຍ, ອຫໍ ຕໍ ກຄິນິຍ຺ຖາເນ ຖເປຕ຺ວາ ປຜິຊ຺ຄ຺ຄິສ຺ສາມິ, ຕ຺ວໍ ''ກາຕິກາ''ຕິ ມໍ ວຕ຺ວາ ປາເທສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິເທວາຕິຯ ສາ ມຫາສທ຺ທໍ ກຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປາເທສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິເທວິຯ ເຕ ທ຺ເວປີ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ປຣິເທວິສ຺ຯ

ອຖສ຺ສ ອນ຺ເຕວາສິກາ ມຫາສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ຂິປ຺ປໍ ອຸປ຺ຜາວິຕ຺ວາ ''ອາຈຣິຍ, ກີ ເຕ ໂຫຕີ''ຕິ ປຸຈ຺ຈິສ຺ຯ ໂສ ອາຫ – ''ກນິຍ຺ຖກາຄິນີ ເມ ເອສາ, ອສຸກກາເລ ນາມ ມຍາ ວິນາ ຊາຕາ''ຕິຯ ອຖ ມາຕວາ ''ຕວ ກຄິນີ ທິຍ຺ຖກາລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ ອາຈຣິຍາ''ຕິ ອາຫໍສ຺ຯ ໂສ ມາຕເວ ປຜິຈ຺ຈນ຺ນໂຢຄ຺ຄໍ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ຕໍ ຕຕ຺ຖ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ''ຕາຕາ, ໂວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕິຍາ ມມ ກນິຍ຺ຖກາຄິນີກາວໍ ກເຖຕ຺ວາ ສພ຺ພກິຈ຺ຈານີ ກາຕຸໍ ວເທຖາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ເຄຫໍ ເປເສສິຯ ເຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕິຍາ ກເຖສຸໍຯ ອຖ ນໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີປີ ອຸຕ຺ໂຫທເກນ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ ສຍນໍ ປຍ຺ຍາເປຕ຺ວາ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປສິຯ ອຖ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕປີ ນ຺ຫາຕ຺ວາ ອາຄໂຕ ໂກຊນກາເລ ''ກຄິນີ ເມ ປກ຺ໂກສຖາ''ຕິ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ຕາຍ ສທ຺ຘີ ເອກໂຕ ກຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕນິເວສເນເຍວ ຕໍ ປຜິຊ຺ຄ຺ຄິຯ

ສາ ນ ຈິຣສ຺ເສວ ສ຺ວຕ຺ຕາວຕ຺ຕໍ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິ, ''ມຫາຊນກກຸມາໂຣ''ຕິສ຺ສ ອຍ຺ຍກສ຺ນ຺ຕກໍ ນາມມກາສິຯ ໂສ ວຑ຺ຒມາໂນ ທາຣເກຫີ ສທ຺ຘີ ກີລຸອນ຺ໂຕ ເຍ ຕໍ ໂຣເສນ຺ຕິ, ເຕ ອສມ຺ກິນ຺ນຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ຊາຕຕ຺ຕາ ມຫາພລວຕາຍ ເຈວ ມານຖທ຺ຣຕາຍ ຈ ທລ຺ຫໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຫຣຕິຯ ຕທາ ເຕ ມຫາສທ຺ເທນ ໂຣທນ຺ຕາ ''ເກນ ປຫຍາ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ວິຘວາປຸຕ຺ເຕນາ''ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ອຖ ກຸມາໂຣ ຈິນ຺ເຕສິ ''ອິເມ ມໍ 'ວິຘວາປຸຕ຺ໂຕ'ຕິ ອກິຕ຺ຫໍ ວທນ຺ຕິ, ໂຫຕຸ, ມມ ມາຕຣໍ ປຸຈ຺ຈິສ຺ສາມີ''ຕິຯ ໂສ ເອກທິວສໍ ມາຕຣໍ ປຸຈ຺ຈິ ''ອມ຺ມ, ໂກ ມຍ຺ຫໍ ປີຕາ''ຕິ? ອຖ ນໍ ມາຕາ ''ຕາຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ເຕ ປີຕາ''ຕິ ວຍ຺ເຈສິຯ ໂສ ປຸນທິວເສປີ ທາຣເກ ປຫຣນ຺ໂຕ ''ວິຘວາປຸຕ຺ໂຕ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ນນຸ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ເມ ປີຕາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ''ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ກີ ເຕ ໂຫຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຈິນ຺ເຕສິ ''ອິເມ ມໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ເຕ ກີ ໂຫຕີ'ຕິ ອກິຕ຺ຫໍ ວທນ຺ຕິ, ມາຕາ ເມ ອິທໍ ກາຣຕໍ ຍຖາກູຕໍ ນ ກເຖສິ, ສາ ອຕ຺ຕໂນ ມເນນ ເມ ນ ກເຖສ຺ສຕິ, ໂຫຕຸ, ກຖາເປສ຺ສາມີ ນ''ນ຺ຕິຯ ໂສ ຖຍ຺ຍໍ ປີວນ຺ໂຕ ຖນໍ ທນ຺ເຕຫີ ຑໍສິຕ຺ວາ ''ອມ຺ມ, ເມ ປີຕຣໍ ກເຖຫີ, ສເຈ ນ ກເຖສ຺ສສິ, ຖນໍ ເຕ ຆິນ຺ທິສ຺ສາມີ''ຕິ ອາຫຯ ສາ ປຸຕ຺ຕໍ ວຍ຺ເຈຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕີ ''ຕາຕ, ຕ຺ວໍ ມິຖິລາຍໍ ອຣິຍ຺ຖຊນກຣຍ຺ໂຍ ປຸຕ຺ໂຕ, ປີຕາ ເຕ ໂປລຊນເກນ ມາຣິໂຕ, ອຫໍ ຕໍ ອນຸຣກ຺ຂນ຺ຕີ ອິມໍ ນຄຣໍ ອາຄຕາ, ອຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ມໍ ກຄິນິຍ຺ຖາເນ ຖເປຕ຺ວາ ປຜິຊ຺ຄ຺ຄຕີ''ຕິ ກເຖສິຯ ໂສ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ''ວິຘວາປຸຕ຺ໂຕ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕປີ ນ ກຸຊ຺ຊິຯ

ໂສ ໂສລຸອສວສ຺ສພ຺ການ຺ຕເຣເຍວ ຕໂຍ ເວເທ ຈ ສພ຺ພສິປ຺ປານິ ຈ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫີ , ໂສລຸອສວສ຺ສິກກາເລ ປນ ອຸຕ຺ຕມຣູປຘໂຣ

ອໂຫສິ។ ອຖ ໂສ ‘‘ປີຕຸ ສນ຺ຕກໍ ຣຊ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ມາຕຣໍ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ອມ຺ມ, ກິລ຺ຈິ ຣໍ ເຕ ທຕ຺ເຖ ອຕ຺ຖິ, ອຸທາທຸ ໂນ, ອທໍ ໂວຫາຣໍ ກຕ຺ວາ ຣໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ປີຕຸ ສນ຺ຕກໍ ຣຊ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ’’ຕິ។ ອຖ ນໍ ມາຕາ ອາຫ – ‘‘ຕາຕ, ນາທໍ ຕຸຈ຺ຉຫຕ຺ຖາ ອາຄຕາ, ຕໂຍ ເມ ທຕ຺ເຖ ຣນສາຣາ ອຕ຺ຖິ, ມຸຕ຺ຕສາໂຣ, ມຕິສາໂຣ, ວຊິຣສາໂຣຕິ, ເຕສຸ ເອເກໂກ ຣຊ຺ຊຄ຺ຄຫຕປ຺ປມາໂຕ, ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫ, ມາ ໂວຫາຣໍ ກຣີ’’ຕິ។ ‘‘ອມ຺ມ, ອິທມ຺ປິ ຣໍ ມຍ຺ຫເມວ ອຸປ຺ຫຸຌໍ ກຕ຺ວາ ເທຫິ, ຕໍ ປນ ຄເຫຕ຺ວາ ສຸວຕ຺ຕກູມີ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພທຸໍ ຣໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ’’ຕິ។ ໂສ ອຸປ຺ຫຸຌໍ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ກຕ຺ທີກໍ ກຕ຺ວາ ສຸວຕ຺ຕກູມີ ຄມິເກຫິ ວາຕິເຊຫິ ສທ຺ມີ ນາວາຍ ກຕ຺ທໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ປຸນ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ມາຕຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ອມ຺ມ, ອທໍ ສຸວຕ຺ຕກູມີ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາຫ។ ອຖ ນໍ ມາຕາ ອາຫ – ‘‘ຕາຕ, ສມຸທ຺ໂທ ນາມ ອປ຺ປສິທ຺ຣິໂກ ພທ຺ວນ຺ຕຣາໂຍ, ມາ ຄຈ຺ຉ, ຣຊ຺ຊຄ຺ຄຫຕາຍ ເຕ ຣໍ ພທູ’’ຕິ។ ໂສ ‘‘ຄຈ຺ຉິສ຺ສາເມວ ອມ຺ມາ’’ຕິ ມາຕຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເຄທາ ນິກ຺ຂມ຺ມ ນາວໍ ອພິຣຸທີ។

ຕໍ ທິວສເມວ ໂປ຺ລຊນກສ຺ສ ສຣີເຣ ໂຣໂຄ ອຸປ຺ປ຺ຊຊິ, ອນຸຜ຺ຖານເສຍ຺ຍໍ ສຍິ។ ຕທາ ສຕ຺ຕ ຊງ຺ຆສຕານິ ນາວໍ ອພິຣຸທີສ຺ສຸ។ ນາວາ ສຕ຺ຕທິວເສຫິ ສຕ຺ຕ ໂຍຊນສຕານິ ຄຕາ។ ສາ ອຕິຈຕ຺ຫເວເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຕ຺ຕານໍ ວທິຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ, ຜລການິ ກິນ຺ນານິ, ຕໂຕ ຕໂຕ ອຸທກໍ ອຸຄ຺ຄຕໍ, ນາວາ ສມຸທ຺ທມຊ຺ເຊ ນິມຸຄ຺ຄາ។ ມຫາຊນາ ໂຣທນ຺ຕິ ປຣິເທວນ຺ຕິ, ນານາເທວຕາໂຍ ນມສ຺ສນ຺ຕີ។ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປນ ເນວ ໂຣທຕິ ນ ປຣິເທວຕິ, ນ ເທວຕາໂຍ ນມສ຺ສຕິ, ນາວາຍ ປນ ນິມຸຊ຺ຊນກາວໍ ລຕ຺ວາ ສປ຺ປິນາ ສກ຺ຂຣໍ ໂອມທ຺ທິຕ຺ວາ ກຸຈ຺ຉິປູຣໍ ຂາທິຕ຺ວາ ທ຺ເວ ມຜ຺ຖກສາຜເກ ເຕເລນ ເຕເມຕ຺ວາ ທລ຺ທໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ກູປກໍ ນິສ຺ສາຍ ຖິໂຕ ນາວາຍ ນິມຸຊ຺ຊນສມເຍ ກູປກໍ ອພິຣຸທີ។ ມຫາຊນາ ມຈ຺ຉກຈ຺ຉປກກ຺ຂາ ຊາຕາ, ສມນ຺ຕາ ອຸທກໍ ອທ຺ຫຸສກມຕ຺ຕໍ ໂລຫິຕໍ ອໂຫສິ។ ມຫາສຕ຺ໂຕ ກູປກມຕ຺ຖເກ ຖິໂຕ ‘‘ອິມາຍ ນາມ ທິສາຍ ມິຖິລນ຺ຄຣ’’ນ຺ຕິ ທິສໍ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ກູປກມຕ຺ຖກາ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ ມຈ຺ຉກຈ຺ຉເປ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ມຫາພລວຕາຍ ອຸສກມຕ຺ຖເກ ປຕິ។ ຕໍ ທິວສເມວ ໂປ຺ລຊນໂກ ກາລມກາສິ។ ຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ມ ຫາສຕ຺ໂຕ ມຕິວຕ຺ຕາສຸ ອູມິສຸ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ໂຕ ສຸວຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ໂຣ ວິຍ ສມຸທ຺ທໍ ຕຣຕິ។ ໂສ ຍຖາ ເອກທິວສໍ, ເອວໍ ສຕ຺ຕາທໍ ຕຣ ຕິ, ‘‘ອິທານິ ປຸຕ຺ຕມີທິວໂສ’’ຕິ ເວລໍ ປນ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ໂລໂຕທເກນ ມຸຂໍ ວິກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ອຸໂປສຖິໂກ ໂຫຕິ។

ຕທາ ຈ ‘‘ເຍ ມາຕຸປຜ຺ຖານາທິຄຸຕາຍຸຕ຺ຕາ ສມຸທ຺ເທ ມຣິຕຸໍ ອນນຸຈ຺ຉວິກາ ສຕ຺ຕາ, ເຕ ອຸທ຺ຣາເຣຫີ’’ຕິ ຈຕູຫິ ໂລກປາເລຫິ ມຕິ ເມຂລາ ນາມ ເທວທິຕາ ສມຸທ຺ທຣກ຺ຂິກາ ຖປິຕາ ໂຫຕິ។ ສາ ສຕ຺ຕ ທິວສານີ ສມຸທ຺ທໍ ນ ໂອໂລເກສີ, ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິ ອນຸກວນ຺ຕິຍາ ກິຣສ຺ສາ ສຕິ ປມ຺ມຸຜ຺ຖາ។ ‘‘ເທວສມາຄມໍ ຄຕາ’’ຕິປີ ວທນ຺ຕິ។ ອຖ ສາ ‘‘ອຊ຺ຊ ເມ ສຕ຺ຕໂມ ທິວໂສ ສມຸທ຺ທໍ ອໂນໂລເກນ຺ຕິຍາ, ກາ ນຸ ໂຂ ປວຕ຺ຕີ’’ຕິ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ມຫາສຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ສເຈ ມຫາຊນກກຸມາໂຣ ສມຸທ຺ເທ ນສ຺ສິສ຺ສ, ເທວສ ມາຄມປ຺ເວສນໍ ນ ລກິສ຺ສ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ອວິທູເຣ ອລງ຺ກເຕນ ສຣີເຣນ ອາກາເສ ຖຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ວີມໍສ ມານາ ປຖມໍ ຄາຖມາຫ –

໑໒໓។

‘‘ໂກຍໍ ມຊ຺ເຊ ສມຸທ຺ທສ຺ມີ, ອປ຺ສ຺ສໍ ຕີຣມາຍ຺ເຫ;

ກໍ ຕ຺ວໍ ອຕ຺ຖວສໍ ລຕ຺ວາ, ເອວໍ ວາຍມເສ ກຸສ’’ນ຺ຕີ។

ຕຕ຺ຖ ອປ຺ສ຺ສໍ ຕີຣມາຍ຺ເຫຕິ ຕີຣໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕວ ອາຍູຫຕິ ວີຣິຍໍ ກໂຣຕິ។

ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສາ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອຊ຺ຊ ເມ ສຕ຺ຕໂມ ທິວໂສ ສມຸທ຺ທໍ ຕຣນ຺ຕສ຺ສ, ນ ເມ ທຸຕິໂຍ ສຕ຺ໂຕ ທິຜ຺ຖປ຺ພ຺ໂພ, ໂກ ນຸ ມໍ ວທຕີ’’ຕິ ອາກາສໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຕໍ ທິສ຺ວາ ທຸຕິຍໍ ຄາຖມາຫ –

໑໒໔។

‘‘ນິສມ຺ມ ວຕ຺ຕໍ ໂລກສ຺ສ, ວາຍາມສ຺ສ ຈ ເທວເຕ;

ຕສ୍ມາ ມຊ୍ເຊ ສມຸທ୍ທສ୍ມິ, ອປ໌ສ໌ສໍ ຕີຣມາຍຸເຫ''ຕິ໚

ຕຕ୍ຖ ນິສມ୍ມ ວຕ୍ຕໍ ໂລກສ໌ສາຕິ ອຫໍ ໂລກສ໌ສ ວຕ୍ຕກິຣິຍໍ ທິສ໌ວາ ອຸປ໌ສາເຣຕ୍ວາ ວິຫຣາມິຕິ ອຕ୍ໂຖ໚ ວາຍາມສ໌ສ ຈາຕິ ວາ ຍາມສ໌ສ ຈ ອານິສໍສໍ ນິສາເມຕ୍ວາ ວິຫຣາມິຕິ ທີເປ໌ຕິ໚ ຕສ୍ມາຕິ ຍສ୍ມາ ນິສມ୍ມ ວິຫຣາມິ, ''ປຸ໌ຣິສກາໂຣ ນາມ ນ ນສ໌ສຕິ, ສ໌ເຂ ປ໌ຕິຍ໌ຖາເປ໌ຕີ''ຕິ ຊານາມິ, ຕສ୍ມາ ຕີຣໍ ອປ໌ສ໌ສນ໌ໂຕປີ ອາຍູຫາມິ ວິຣິຍໍ ກໂຣມິ, ນ ອຸກ຺ກຕ୍ຖາມິຕິ໚

ສາ ຕສ໌ສ ສມ୍ມກາຖໍ ສຸຕ୍ວາ ອຸຕ୍ຕຣິ ໂສຕ຺ກາມາ ຫຸຕ୍ວາ ປຸນ ຄາຖມາຫ –

໑໘໔໚

''ຄມ୍ກິເຣ ອປ໌ປ໌ເມຍ໌ຍສ໌ມິ, ຕີຣໍ ຍສ໌ສ ນ ທິສ໌ສຕິ;

ໂມໂຂ ເຕ ປຸ໌ຣິສວາຍາໂມ, ອປ໌ປ໌ຕ୍ວາວ ມຣິສ໌ສສີ''ຕິ໚

ຕຕ୍ຖ ອປ໌ປ໌ຕ୍ວາຕິ ຕີຣໍ ອປ໌ປ໌ຕ୍ວາເຍວ໚

ອຖ ນໍ ມຫາສຕ୍ໂຕ ''ເທວເຕ, ກິໍ ນາເມຕໍ ກເຖສິ, ວາຍາມໍ ກຕ୍ວາ ມຣນ໌ໂຕປີ ຄຣຫໂຕ ມຸຈ໌ຈິສ໌ສາມີ''ຕິ ວຕ୍ວາ ຄາຖມາຫ –

໑໘໕໚

''ອນໂຕ ຌາຕີນໍ ໂຫຕິ, ເທວານໍ ປິຕ୍ນຌ໌ຈ ໂສ;

ກຣໍ ປຸ໌ຣິສກິຈ໌ຈານິ, ນ ຈ ປ໌ຈ໌ຊານຸຕປ໌ປ໌ຕີ''ຕິ໚

ຕຕ໌ຖ ອນໂຕຕິ ວາຍາມໍ ກໂຣນ໌ໂຕ ຌາຕີນຌ໌ເຈວ ເທວຕານຌ໌ຈ ພ຺ຣຫ຺ມານຌ໌ຈ ອນ໌ຕເຣ ອນໂຕ ໂຫຕິ ອຄຣຫິໂຕ ອນິນ໌ທິໂຕ໚ ກຣໍ ປຸ໌ຣິສກິຈ໌ຈານິຕິ ຍຖາ ໂສ ປຸ໌ຄ໌ຄໂລ ປຸ໌ຣິເສຫິ ກຕ຺ຕພ຺ພານິ ກມ໌ມານິ ກຣໍ ປ໌ຈ໌ຊາກາເລ ນ ຈ ອນຸຕປ໌ປ໌ຕິ, ຍຖາ ນານຸໂສຈຕິ, ເອວາຫມ໌ປີ ວິຣິຍໍ ກໂຣນ໌ໂຕ ປ໌ຈ໌ຊາກາເລ ນານຸຕປ໌ປາມິ ນານຸໂສຈາມິຕິ ອຕ໌ໂຖ໚

ອຖ ນໍ ເທວສີຕາ ຄາຖມາຫ –

໑໘໖໚

''ອປ໌ປາຣເນຍ໌ຍໍ ຍໍ ກມ໌ມໍ, ອຟລໍ ກິລມຖ໌ທຍໍ;

ຕຕ໌ຖ ໂກ ວາຍາເມນຕ໌ໂຖ, ມຈ໌ຈຸ ຍສ໌ສາກິນິປ໌ປ໌ຕ''ນ໌ຕິ໚

ຕຕ໌ຖ ອປ໌ປາຣເນຍ໌ຍນ໌ຕິ ວາຍາເມນ ມຕ໌ຖກໍ ອປ໌ປາເປ໌ຕພ຺ພໍ໚ ມຈ໌ຈຸ ຍສ໌ສາກິນິປ໌ປ໌ຕນ໌ຕິ ຍສ໌ສ ອຍ໌ຖາເນ ວາຍາມກຣຕສ໌ສ ມຣຕເມວ ນິປ໌ຟນ໌ນໍ, ຕຕ໌ຖ ໂກ ວາຍາເມນຕ໌ໂຖຕິ໚

ເອວໍ ເທວສີຕາຍ ວຸຕ໌ເຕ ຕໍ ອປ໌ປ໌ຜິການໍ ກໂຣນ໌ໂຕ ມຫາສຕ໌ໂຕ ອຸຕ໌ຕຣິ ຄາຖາ ອາຫ –

໑໘໗໚

‘‘ອປ່າຣເນຍ្យມຈ្ចន្តំ , ໂຍ ວິທិត្វាន ເທວເຕ;

ນ ຣກ្ខេ អត្តនោ ប៉ាណំ, ឧព្ភា ໂສ ຍທិ ហាប់េយ។

១៨៧។

‘‘ອនិប្ប់ាយផលំ ເອເក, អស្មឹ ໂລកស្មិ ເທວເຕ;

ປໂຍຊយន្តិ កម្មានិ, តានិ ឥជ្ឈន្តិ វា ន វា។

១៨៩។

‘‘ສន្ទិដ្ឋិកំ កម្មផលំ, ននុ ປស្សសិ ເທວເຕ;

សន្នា អញ្ញេ តរាមហំ, ຕញ្ច ປស្សាមិ សន្តិកេ។

១៩០។

‘‘ໂສ អហំ វាយមិស្សាមិ, យថាសត្តិ យថាពលំ;

គច្ឆំ ປារំ ສមុទ្ទស្ស, ກស្សំ ປុរិសការិយ’’ន្តិ។

តត្ថ អច្ចន្តន្តិ ໂຍ ‘‘ឥតិ កម្មំ វិរិយំ កត្វា និប្ផាហេតុំ ន សក្កា, អច្ចន្តមេវ អប្ປារណេយ្យ’’ន្តិ វិទិត្វា ຈត្តហត្ថាហាໂຍ អប្បដិហរន្តោ អត្តនោ ប៉ាណំ ន ຣក្ខតិ។ ឧព្ភា ໂສ ຍທិ ហាប់េយតិ ໂສ ຍທិ តាទិសេសុ ឋានេសុ វិរិយំ ហាប់េយ្យ, ឧានេយ្យ តស្ស កុសីតភាវស្ស ផលំ។ ត្វំ ຍំ វា តំ វា និរត្ថកំ វទសីតិ ທីປេតិ។ ປាឡិយំ ປន ‘‘ឧព្ភា ໂສ ຍທិ ហាប់យ’’ន្តិ លិខិតំ, តំ អដ្ឋកថាសុ នត្ថិ។ អនិប្ប់ាយផលន្តិ អត្តនោ អនិប្ប់ាយផលំ សម្ປស្សមានា ເອកច្ចេ ປុរិសា កសិវណិជ្ជាទីនិ កម្មានិ ປໂຍຊយន្តិ, តានិ ឥជ្ឈន្តិ វា ន វា ឥជ្ឈន្តិ។ ‘‘ເອត្ថ គមិស្សាមិ, ឥທំ ឧត្តេហេស្សាមិ’’តិ ປន កាយិកចេតសិកវិរិយំ ກໂຣន្តស្ស តំ ឥជ្ឈតេវ, តស្មា តំ កាតុំ វដ្ដតិເຍວាតិ ທស្សេតិ។ សន្នា អញ្ញេ តរាមហន្តិ អញ្ញេ ឧនា មហាសមុទ្ទេ សន្នា និមុគ្គា វិរិយំ អກໂຣន្តា មច្ឆកច្ឆបភក្ខា ឧាតា, អហំ ປន ເອກໂកວ តរាមិ។ ຕញ្ច ປស្សាមិ សន្តិកេតិ ឥທំ ມេ វិរិយផលំ ປស្ស, មយា ឥមិនា អត្តភាវេន ເທວតា នាម ន ទិដ្ឋប្ប់ុព្វា, ໂສហំ ຕញ្ច ឥមិនា ទិព្វរូເປន មម សន្តិកេ ឋិតំ ປស្សាមិ។ យថាសត្តិ យថាពលន្តិ អត្តនោ សត្តិយា ច ພលស្ស ច អនុរូប៉ំ។ កស្សន្តិ ករិស្សាមិ។

តໂត ເທວតា តស្ស តំ ທលុហវចនំ សុត្វា ថុតឹ ករោន្តិ គាថមាហ –

១៩៤។

‘‘ໂຍ ត្វំ ເອວំ គតេ ໂອເឃ, អប្ប់មេយ្យេ មហណ្ណវេ;

ធម្មវាយាមសម្ប់ន្នោ, កម្មុនា នាវសីទសិ;

ໂສ ត្វំ តត្ថេវ គច្ឆាហិ, ຍត្ថ តេ និຣໂត មនោ’’តិ។

ຕຕ຺ຖ ເອວໍ ຄເຕຕິ ເອວຣູເປ ຄມ຺ຠີເຣ ວິຕ຺ຖເຕ ມຫາສມຸທ຺ເທຯ ສມ຺ມວາຍາມສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ສມ຺ມວາຍາເມນ ສມນ຺ນາຄໂຕຯ ກມ຺ມຸນາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຣິສກາຣກມ຺ເມນຯ ນາວສີທສີຕິ ນ ອວສີທສິຯ ຍຕ຺ຖ ເຕຕິ ຍສ຺ມິໍ ຐາເນ ຕວ ມໂນ ນິຣໂຕ, ຕຕ຺ເຖວ ຄຈ຺ຉາຫີຕິຯ

ສາ ເອວຎ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ "ປຓ຺ຑິຕ ມຫາປຣກ຺ກມ, ກຸຫິໍ ຕໍ ເນມີ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ "ມິຖິລນຄຣ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ປຸປ຺ຜກລາປໍ ວິຍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຸໂຠຫິ ຫຕ຺ເຖຫິ ປຣິຄ຺ຄຍ຺ຫ ອຸເຣ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ປິຍປຸຕ຺ຕໍ ອາທາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ວິຍ ອາກາເສ ປກ຺ຂນ຺ທິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ສຕ຺ຕາຫໍ ໂລໂຓທເກນ ອຸປ຺ກ຺ກສຣີໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ທິພ຺ພຜສ຺ເສນ ຜຸຏ຺ໂຐ ນິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກມິຯ ອຖ ນໍ ສາ ມິຖິລໍ ເນຕ຺ວາ ອມ຺ພວນຸຍ຺ຍາເນ ມງ຺ຄລສິລາປຏ຺ເຏ ທກ຺ຂິຓປສ຺ເສນ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານເທວຕາຫິ ຕສ຺ສ ອາຣກ຺ຂໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ສກຏ຺ຐານເມວ ຄຕາຯ

ຕທາ ໂປລຊນກສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ນຕ຺ຖິຯ ເອກາ ປນສ຺ສ ຘີຕາ ອໂຫສິ, ສາ ສີວລິເທວີ ນາມ ປຓ຺ຑິຕາ ພ຺ຍຕ຺ຕາຯ ອມຈ຺ຈາ ຕໍ ມຣຓມຎ຺ເຈ ນິປນ຺ນໍ ປຸຈ຺ຉິໍສຸ "ມຫາຣາຊ, ຕຸມ຺ເຫສຸ ທິວງ຺ຄເຕສຸ ຣຊ຺ຊໍ ກສ຺ສ ທສ຺ສາມາ"ຕິ? ອຖ ເນ ຣາຊາ "ຕາຕາ, ມມ ຘີຕຣໍ ສີວລິເທວິໍ ອາຣາເຘຕຸໍ ສມຕ຺ຖສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖ, ໂຍ ວາ ປນ ຈຕຸຣສ຺ສປລ຺ລງ຺ກສ຺ສ ອຸສ຺ສີສກໍ ຊານາຕິ, ໂຍ ວາ ປນ ສຫສ຺ສຖາມຘນຸໍ ອາໂຣເປຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ໂຍ ວາ ປນ ໂສຬສ ມຫານິຘີ ນີຫຣິຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ຕສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ"ຕິ ອາຫຯ ອມຈ຺ຈາ "ເທວ, ເຕສໍ ໂນ ນິຘີນໍ ອຸທ຺ທານໍ ກເຖຖາ"ຕິ ອາຫໍສຸຯ ອຖ ຣາຊາ –

"ສູຣິຍຸຄ຺ຄມເນ ນິຘີ, ອໂຖ ໂອກ຺ກມເນ ນິຘີ;

ອນ຺ໂຕ ນິຘີ ພຫິ ນິຘີ, ນ ອນ຺ໂຕ ນ ພຫິ ນິຘີຯ

"ອາໂຣຫເນ ມຫານິຘີ, ອໂຖ ໂອໂຣຫເນ ນິຘີ;

ຈຕູສຸ ມຫາສາເລສຸ, ສມນ຺ຕາ ໂຍຊເນ ນິຘີຯ

"ທນ຺ຕຄ຺ເຄສຸ ມຫານິຘີ, ວາລຄ຺ເຄສຸ ຈ ເກປຸເກ;

ຣຸກ຺ຂຄ຺ເຄສຸ ມຫານິຘີ, ໂສຬເສເຕ ມຫານິຘີຯ

"ສຫສ຺ສຖາໂມ ປລ຺ລງ຺ໂກ, ສີວລາຣາຘເນນ ຈາ"ຕິຯ –

ມຫານິຘີຫິ ສທ຺ຘິໍ ອິຕເຣສມ຺ປິ ອຸທ຺ທານໍ ກເຖສິຯ ຣາຊາ ອິມໍ ຄາຖໍ ວຕ຺ວາ ກາລມກາສິຯ

ອມຈ຺ຈາ ຣຎ຺ໂຎ ອຈ຺ຈເຍນ ຕສ຺ສ ມຕກິຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ມນ຺ຕຍິໍສຸ "ອມ຺ຫາກໍ ຣຎ຺ຎາ 'ອຕ຺ຕໂນ ຘີຕຣໍ ອາຣາເຘຕຸໍ ສມຕ຺ຖສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ທາຕພ຺ພ'ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ, ໂກ ຕໍ ອາຣາເຘຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສຕີ"ຕິຯ ເຕ "ເສນາປຕິ ວລ຺ລໂພ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສາສນໍ ເປເສສຸໍຯ ໂສ ສາສນໍ ສຸຕ຺ວາ "ສາຘູ"ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊຕ຺ຖາຍ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອາຄຕພາວໍ ຣາຊຘີຕາຍ ອາໂຣຈາເປສິຯ ສາ ຕສ຺ສ ອາຄຕພາວໍ ຎຕ຺ວາ "ອຕ຺ຖິ ນຸ ຂ຺ວສ຺ສ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕສິຣີ ສາເຣຕຸໍ ຘິຕີ"ຕິ ຕສ຺ສ ວີມໍສນຕ຺ຖາຍ "ຂິປ຺ປໍ ອາຄຈ຺ຉຕູ"ຕິ ອາຫຯ ໂສ ຕສ຺ສາ ສາສນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕໍ ອາຣາເຘຕຸກາໂມ ໂສປານປາທມູລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຊເວນາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ສມ຺ປິເກ ອຏ຺ຐາສິຯ ອຖ ນໍ ສາ ວີມໍສມານາ "ມຫາຕເລ ຊເວນ ຘາວາ"ຕິ ອາຫຯ ໂສ "ຣາຊຘີຕຣໍ ໂຕເສສ຺ສາມີ"ຕິ ເວເຄນ ປກ຺ຂນ຺ທິຯ ອຖ ນໍ "ປຸນ ເອຫີ"ຕິ ອາຫຯ ໂສ ປຸນ ເວເຄນ ອາຄໂຕຯ ສາ ຕສ຺ສ ຘິຕິຍາ ວິຣຫິຕພາວໍ ຎຕ຺ວາ "ເອຫິ ສມ຺ມ, ປາເທ ເມ ສມ຺ພາຫາ"ຕິ ອາຫຯ ໂສ ຕສ຺ສາ ອາຣາຘນຕ຺ຖໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ປາເທ ສມ຺ພາຫິຯ ອຖ ນໍ ສາ ອຸເຣ ປາເທນ ປຫຣິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕານກໍ ປາເຕຕ຺ວາ "ອິມໍ ອນ຺ຘພາລປຸຣິສໍ ຘິຕິວິຣຫິຕໍ ໂປເຖຕ຺ວາ ຄີວາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນີຫຣຖາ"ຕິ ທາສີນໍ ສຎ຺ຎໍ ອທາສິຯ ຕາ ຕຖາ ກຣິໍສຸຯ ໂສ ເຕຫິ "ກິໍ ເສນາປຕີ"ຕິ ປຸຏ຺ໂຐ "ມາ ກເຖຖ, ສາ ເນວ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີ, ຍກ຺ຂິນີ"ຕິ ອາຫຯ ຕໂຕ ຠຓ຺ຑາຄາຣິໂກ ຄໂຕ, ຕມ຺ປິ ຕເຖວ ລຊ຺ຊາເປສິຯ ຕຖາ ເສຏ຺ຐີ, ຉຕ຺ຕຄ຺ຄາຫໍ, ອສິຄ຺ຄາຫນ຺ຕິ ສພ຺ເພປິ ເຕ ລຊ຺ຊາເປ

ສີເຍວຯ

ອຖ ອມຈ຺ຈາ ສນ຺ນິປ຺ຕິຕ຺ວາ ‘‘ຣາຊຘີຕຣໍ ອາຣາເຘຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ສຫສ຺ສຖາມຘນຸໍ ອາໂຣເປຕຸໍ ສມຕ຺ຖສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ’’ຕິ ອາຫ, ຕມ຺ປິ ໂກຈິ ອາໂຣເປຕຸໍ ນາສກ຺ຂິຯ ຕໂຕ ‘‘ຈຕຸຣສ຺ສປລ຺ລງ຺ກສ຺ສ ອຸສ຺ສີສກໍ ຊານນ຺ຕສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ’’ຕິ ອາຫ, ຕມ຺ປິ ໂກຈິ ນ ຊານາຕິຯ ຕໂຕ ໂສຬສ ມຫານິຘີ ນີຫຣິຕຸໍ ສມຕ຺ຖສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ’’ຕິ ອາຫ, ເຕປິ ໂກຈິ ນີຫຣິຕຸໍ ນາສກ຺ຂິຯ ຕໂຕ ‘‘ອມ຺ໂຠ ອຣາຊິກໍ ນາມ ຣຊ຺ຊໍ ປາເລຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ກິໍ ນຸ ໂຂ ກາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ມນ຺ຕຍິໍສຸຯ ອຖ ເນ ປຸໂຣຫິໂຕ ອາຫ – ‘‘ໂຠ ຕຸມ຺ເຫ ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ, ຜຸສ຺ສຣຖໍ ນາມ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ຜຸສ຺ສຣເຖນ ຫິ ລທ຺ຘຣາຊາ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ໂຫຕີ’’ຕິຯ ເຕ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ນຄຣໍ ອລງ຺ກາຣາເປຕ຺ວາ ມງ຺ຄລຣເຖ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກຸມຸທວຓ຺ເຓ ອສ຺ເສ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣຕ຺ຖຣຓໍ ອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ປຎ຺ຈ ຣາຊກກຸຘຠຓ຺ຑານິ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ ປຣິວາເຣສຸໍຯ ‘‘ສສ຺ສາມິກສ຺ສ ຣຖສ຺ສ ປຸຣໂຕ ຕູຣິຍານິ ວຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອສາມິກສ຺ສ ປຈ຺ຉໂຕ ວຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ສພ຺ພຕູຣິຍານິ ປຈ຺ຉໂຕ ວາເທຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ສຸວຓ຺ຓຠິງ຺ກາເຣນ ຣຖຘຸຣຎ຺ຈ ປໂຕທຎ຺ຈ ອຠິສິຎ຺ຈິຕ຺ວາ ‘‘ຍສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕຸໍ ປຸຎ຺ຎໍ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ຉູ’’ຕິ ຣຖໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສຸໍຯ ອຖ ຣໂຖ ຣາຊເຄຫໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ເວເຄນ ມຫາວີຖິໍ ອຠິຣຸຫິຯ

ເສນາປຕິອາທໂຍ ‘‘ຜຸສ຺ສຣໂຖ ມມ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄຈ຺ຉຕູ’’ຕິ ຈິນ຺ຕຍິໍສຸຯ ໂສ ສພ຺ເພສໍ ເຄຫານິ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປາຈີນທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານາຠິມຸໂຂ ປາຍາສິຯ ອຖ ນໍ ເວເຄນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ນິວຕ຺ເຕຖາ’’ຕິ ອາຫໍສຸຯ ປຸໂຣຫິໂຕ ‘‘ມາ ນິວຕ຺ຕຍິຕ຺ຖ, ອິຈ຺ຉນ຺ໂຕ ໂຍຊນສຕມ຺ປິ ຄຈ຺ຉຕຸ, ມາ ນິວາເຣຖາ’’ຕິ ອາຫຯ ຣໂຖ ອຸຍ຺ຍານໍ ປວິສິຕ຺ວາ ມງ຺ຄລສີລາປຏ຺ຏໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ອາໂຣຫນສຊ຺ໂຊ ຫຸຕ຺ວາ ອຏ຺ຐາສິຯ ປຸໂຣຫິໂຕ ມຫາສຕ຺ຕໍ ນິປນ຺ນກໍ ທິສ຺ວາ ອມຈ຺ເຈ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ອມ຺ໂຠ ເອໂກ ສີລາປຏ຺ເຏ ນິປນ຺ນໂກ ປຸຣິໂສ ທິສ຺ສຕິ, ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕານຸຈ຺ຉວິກາ ປນສ຺ສ ສີຣີ ອຕ຺ຖີຕິ ວາ ນຕ຺ຖີຕິ ວາ ນ ຊານາມ, ສເຈ ເອສ ປຸຎ຺ຎວາ ຠວິສ຺ສຕິ, ອມ຺ເຫ ນ ໂອໂລເກສ຺ສຕິ, ກາຬກຓ຺ຓິສຕ຺ໂຕ ສເຈ ຠວິສ຺ສຕິ, ຠີຕຕສິໂຕ ອຸຏ຺ຐາຍ ກມ຺ປມາໂນ ໂອໂລເກສ຺ສຕິ, ຕສ຺ມາ ຂິປ຺ປໍ ສພ຺ພຕູຣິຍານິ ປຄ຺ຄຓ຺ຫຖາ’’ຕິ ອາຫຯ ຕາວເທວ ອເນກສຕານິ ຕູຣິຍານິ ປຄ຺ຄຓ຺ຫິໍສຸຯ ຕທາ ຕູຣິຍສທ຺ໂທ ສາຄຣໂຆໂສ ວິຍ ອໂຫສິຯ

ມຫາສຕ຺ໂຕ ເຕນ ສທ຺ເທນ ປພຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ ສີສໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ມຫາຊນໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ເສຕຈ຺ຉຕ຺ເຕນ ເມ ອາຄເຕນ ຠວິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ປຸນ ສີສໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ວາມປສ຺ເສນ ນິປ຺ຊ຺ຊິຯ ປຸໂຣຫິໂຕ ຕສ຺ສ ປາເທ ວິວຣິຕ຺ວາ ລກ຺ຂຓານິ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ‘‘ຕິຏ຺ຐຕຸ ອຍໍ ເອໂກ ທີໂປ, ຈຕຸນ຺ນມ຺ປິ ມຫາທີປານໍ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ໂຫຕີ’’ຕິ ປຸນ ຕູຣິຍານິ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາເປສິຯ ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ມຸຂໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ທກ຺ຂິຓປສ຺ເສນ ນິປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ມຫາຊນໍ ໂອໂລເກສິຯ ຕທາ ປຸໂຣຫິໂຕ ປຣິສໍ ອຸສ຺ສາເຣຕ຺ວາ ອຎ຺ຊລີ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ໂອນມິຕ຺ວາ ‘‘ອຸຏ຺ເຐຫິ, ເທວ, ຣຊ຺ຊໍ ເຕ ປາປຸຓາຕີ’’ຕິ ອາຫຯ ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ຣາຊາ ໂວ ກຸຫິ’’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ກາລກໂຕ ເທວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ວາ ຠາຕາ ວາ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ນຕ຺ຖິ ເທວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ເຕນ ຫິ ສາຘຸ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສ຺ສາມີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍ ສີລາປຏ຺ເຏ ປລ຺ລງ຺ເກນ ນິສີທິຯ ອຖ ນໍ ຕຕ຺ເຖວ ອຠິສິຎ຺ຈິໍສຸຯ ໂສ ມຫາຊນໂກ ນາມ ຣາຊາ ອໂຫສິຯ ໂສ ຣຖວຣໍ ອຠິຣຸຍ຺ຫ ມຫນ຺ເຕນ ສິຣິວິຠເວນ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຣາຊນິເວສນໍ ອຠິຣຸຫນ຺ໂຕ ‘‘ເສນາປຕິອາທີນໍ ຐານານິ ຕາເນວ ໂຫນ຺ຕູ’’ຕິ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ມຫາຕລໍ ອຠິຣຸຫິຯ

ຣາຊຘີຕາ ປນ ປຸຣິມສຎ຺ຎາຍ ເອວ ຕສ຺ສ ວີມໍສນຕ຺ຖໍ ເອກໍ ປຸຣິສໍ ອາຓາເປສິ ‘‘ຕາຕ, ຕ຺ວໍ ຄຈ຺ຉ, ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ເອວໍ ວເທຫິ ‘ເທວ, ສີວລິເທວີ ຕຸມ຺ເຫ ປກ຺ໂກສຕິ, ຂິປ຺ປໍ ກິຣາຄຈ຺ຉຕູ’’’ຕິຯ ໂສ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຖາ ອາໂຣເຈສິຯ ຣາຊາ ປຓ຺ຑິໂຕ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາປິ ອສ຺ສຸຕນ຺ໂຕ ວິຍ ‘‘ອໂຫ ໂສຠໂນ ວຕາຍໍ ປາສາໂທ’’ຕິ ປາສາທເມວ ວຓ຺ເຓຕິຯ ໂສ ຕໍ ສາເວຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣາຊຘີຕາຍ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ອາໂຣເຈສິ ‘‘ອຍ຺ເຍ, ຣາຊາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ວຈນໍ ນ ສຸຓາຕິ, ປາສາທເມວ ວຓ຺ເຓຕິ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ວຈນໍ ຕິຓໍ ວິຍ ນ ຄເຓຕີ’’ຕິຯ ສາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ໂສ ມຫຊ຺ຌາສໂຍ ປຸຣິໂສ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ທຸຕິຍມ຺ປິ ຕຕິຍມ຺ປິ ເປເສສິຯ ຣາຊາປິ ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິຍາ ປກຕິຄມເນນ ສີໂຫ ວິຍ ວິຊມ຺ຠມາໂນ ປາສາທໍ ອຠິຣຸຫິຯ ຕສ຺ມິໍ ອຸປສງ຺ກມນ຺ເຕ ຣາຊຘີຕາ ຕສ຺ສ ເຕເຊນ ສກຠາເວນ ສຓ຺ຐາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕີ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖາລມ຺ພກໍ ອທາສິຯ

ໂສ ຕສ຺ສາ ຫຕ຺ຖໍ ໂອລມ຺ພິຕ຺ວາ ມຫາຕລໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ສມຸສ຺ສິຕເສຕຈ຺ຉຕ຺ເຕ ຣາຊປລ຺ລງ຺ເກ ນິສີທິຕ຺ວາ ອມຈ຺ເຈ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ອມ຺ໂຠ, ອຕ຺ຖິ ປນ ໂວ ຣຎ຺ຎາ ກາລໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ໂກຈິ ໂອວາໂທ ທິນ຺ໂນ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ອາມ, ເທວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ເຕນ ຫິ ວເທຖາ’’ຕິ ອາຫຯ ເທວ ‘‘ສີວລິເທວີ ອາຣາເຘຕຸໍ ສມຕ຺ຖສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ’’ຕິ ເຕນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິຯ ສີວລິເທວິຍາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ

ຫຕ຺ຖາລມ຺ພໂກ ທິນ຺ໂນ, ອຍໍ ຕາວ ອາຣາຘິຕາ ນາມ, ອລ຺ລໍ ວເທຖາຕິ។ ເທວ “ຈຕຸຣສ຺ສປລ຺ລງ຺ກສ຺ສ ອຸສ຺ສີສກໍ ຊານິຕຸໍ ສມຕ຺ຖສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ”ຕິ ເຕນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ។ ຣາຊາ “ອິທໍ ທຸຊ຺ຊານໍ, ອຸປາເຍນ ສກ຺ກາ ຊານິຕຸ”ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ສີສໂຕ ສຸວຕ຺ຕສູຈິ ນີຫຣິຕ຺ວາ ສີວລິເທວິຍາ ຫຕ຺ເຖ ຖເປ໌ສີ “ອິມໍ ຖເປ໌ຫີ”ຕິ ។ ສາ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປລ຺ລງ຺ກສ຺ສ ອຸສ຺ສີສເກ ຖເປ໌ສີ។ “ຂຄ຺ຄໍ ອທາສີ”ຕິປີ ວທນ຺ຕິເຍວ។ ໂສ ຕາຍ ສລ຺ລາຍ “ອິທໍ ອຸສ຺ສີສກ”ນ຺ຕິ ລຕ຺ວາ ເຕສໍ ກາຖໍ ອສ຺ສຸຕານ຺ໂຕ ວິຍ “ກີ ກເຖຖາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ເຕຫິ ຕຖາ ວຸຕ຺ເຕ “ອິທໍ ຊານິຕຸໍ ນ ຄຣຸ, ເອຕໍ ອຸສ຺ສີສກ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ “ອລ຺ລໍ ວເທຖາ”ຕິ ອາຫ។ ເທວ, “ສຫສ຺ສຖາມ ຘນຸໍ ອາໂຣເປ໌ຕຸໍ ສມຕ຺ຖສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ”ຕິ ເຕນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ។ “ເຕນ ຫິ ອາຫຣຖ ນ”ນ຺ຕິ ອາຫຣາເປ໌ຕ຺ວາ ໂສ ຘນຸໍ ປລ຺ລງ຺ເກ ຍ ຖານິສິນ຺ໂນວ ອິຕ຺ຖີນໍ ກປ຺ປາສໂຜຍນຘນຸໍ ວິຍ ອາໂຣເປ໌ຕ຺ວາ “ອລ຺ລໍ ວເທຖາ”ຕິ ອາຫ។ “ເທວ, ໂສລຸອສ ມຫານິທີ ນີຫຣິຕຸໍ ສມຕ຺ຖສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ເທຖາ”ຕິ ເຕນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ។ “ເຕສໍ ກິລ຺ຈິ ອຸທ຺ທານໍ ອຕ຺ຖີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ “ອາມ, ເທວາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ເຕນ ຫິ ນໍ ກເຖຖາ”ຕິ ອາຫ។ ເຕ “ສູຣິຍຸຄ຺ຄມເນ ນິທີ”ຕິ ອຸທ຺ທານໍ ກຖຍີສຸ។ ຕສ຺ສ ຕໍ ສຸຕານ຺ຕສ຺ເສວ ຄຄນຕເລ ປຸຕ຺ຕຈນ຺ໂທ ວິຍ ໂສ ອຕ຺ໂຖ ປາກໂຜ ອໂຫສິ។

ອຖ ເນ ຣາຊາ ອາຫ – “ອຊ຺ຊ, ກເຕ, ເວລາ ນຕ຺ຖິ, ສ຺ເວ ນິທີ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ”ຕິ។ ໂສ ປຸນທິວເສ ອມຈ຺ເຈ ສນ຺ນິປາເຕຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິ “ຕຸມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘ ໂກເຊສີ”ຕິ? “ອາມ, ເທວາ”ຕິ។ ໂສ ຈິນ຺ເຕສີ “ສູຣິໂຍຕິ ນາຍໍ ສູຣິໂຍ, ສູຣິຍສທິສຕ຺ຕາ ປນ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາ ສູຣິຍາ ນາມ, ເຕສໍ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນຍ຺ຖາເນ ນິທິນາ ກວິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ។ ຕໂຕ ຣາຊາ “ເຕສຸ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘສຸ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕສຸ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ກຕຣໍ ຖານໍ ຄຈ຺ຉຕິ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ “ອສ຺ສກຍ຺ຖານໍ ນາມ ເທວາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ຕໍ ຖານໍ ຂຕິຕ຺ວາ ນິທີ ນີຫຣຖາ”ຕິ ນິທີ ນີຫຣາເປ໌ສີ។ “ຄມນກາເລ ອນຸຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ກຕ຺ຖ ຖຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊສີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ “ອສ຺ສກຍ຺ຖາເນ ນາມາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ຕໂຕປີ ນິທີ ນີຫຣຖາ”ຕິ ນິທີ ນີຫຣາເປ໌ສີ។ ອຖ ມຫາຊນາ ອຸກ຺ກຸຍ຺ຖິສຫສ຺ສານິ ປວຕ຺ເຕນ຺ຕາ “ສູຣິຍຸຄ຺ຄມເນ ນິທີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສູຣິຍຸຄ຺ຄມນທິສາຍໍ ຂຕນ຺ຕາ ວິຈຣີສຸ។ ອໂຖ “ໂອກ຺ກມເນ ນິທີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ສູຣິຍຕ຺ຖງ຺ຄມນທິສາຍໍ ຂຕນ຺ຕາ ວິຈຣີສຸ។ “ອິທໍ ປນ ຘນໍ ອິເຘວ ໂຫຕິ, ອໂຫ ອຈ຺ຉຣິຍ”ນ຺ຕິ ປີຕິໂສມນສ຺ສໍ ປວຕ຺ຕຍີສຸ។ ອນ຺ໂຕນິທີຕິ ຣາຊເຄເຫ ມຫາທ຺ວາຣສ຺ສ ອນ຺ໂຕອຸມ຺ມາຣາ ນິທີ ນີຫຣາເປ໌ສີ។ ພຫີ ນິທີຕິ ພຫິອຸມ຺ມາຣາ ນິທີ ນີຫຣາເປ໌ສີ។ ນ ອນ຺ໂຕ ນ ພຫີ ນິທີຕິ ເຫຍ຺ຖາອຸມ຺ມາຣໂຕ ນິທີ ນີຫຣາເປ໌ສີ ។ ອາໂຣຫເນ ນິທີຕິ ມງ຺ຄລຫຕ຺ຖີ ອາໂຣຫນກາເລ ສຸວຕ຺ຕນິສ຺ເສຕິຍາ ອຕ຺ຖຣຕຍ຺ຖານໂຕ ນິທີ ນີຫຣາເປ໌ສີ។ ອໂຖ ໂອໂຣຫເນ ນິທີຕິ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຘໂຕ ໂອໂຣຫນຍ຺ຖານໂຕ ນິທີ ນີຫຣາເປ໌ສີ។ ຈຕູສຸ ມຫາສາເລສູຕິ ກູມິຍໍ ກເຕົາປຍ຺ຖານຍ຺ຖາເນ ສິຣິສຍນສ຺ສ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມລ຺ຈປາທາ ສາລມຍາ, ເຕສໍ ເຫຍ຺ຖາ ຈຕສ຺ໂສ ນິທິກຸມ຺ກີໂຍ ນີຫຣາເປ໌ສີ។ ສມນ຺ຕາໂຍຊເນ ນິທີຕິ ໂຍຊນໍ ນາມ ຣຖຍຸຄປ຺ມາຕໍ, ສິຣິສຍນສ຺ສ ສມນ຺ຕາ ຣຖຍຸຄປ຺ປ຺ມາຕໂຕ ນິທີ ນີຫຣາເປ໌ສີ។ ທນ຺ຕຄ຺ເຄສຸ ມຫານິທີຕິ ມງ຺ຄລຫຕ຺ຖິຍ຺ຖາເນ ຕສ຺ສ ທ຺ວິນ຺ນໍ ທນ຺ຕານໍ ອກິມຸຂຍ຺ຖານໂຕ ນິທີ ນີຫຣາເປ໌ສີ។ ວາລຄ຺ເຄສູຕິ ມງ຺ຄລຫຕ຺ຖິຍ຺ຖາເນ ຕສ຺ສ ວາລທິສມ຺ມຸຂຍ຺ຖານໂຕ ນິທີ ນີຫຣາເປ໌ສີ។ ເກປ຺ເກຕິ ເກປຸກໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ອຸທກໍ, ມງ຺ຄລໂປກ຺ຂຣຕິໂຕ ອຸທກໍ ນີຫຣາເປ໌ຕ຺ວາ ນິທີ ທສ຺ເສສີ។ ຣຸກ຺ຂຄ຺ເຄສຸ ມຫານິທີຕິ ອຸຍ຺ຍາເນ ມຫາສາລຣຸກ຺ຂມູເລ ຄິຕມຊ຺ຊນ຺ຫິກາສມເຍ ປຣິມຕ຺ຫລາຍ ຣຸກ຺ຂຈ຺ຉາຍາຍ ອນ຺ໂຕ ນິທີ ນີຫຣາເປ໌ສີ។ ເອວໍ ໂສລຸອສ ມຫານິຘໂຍ ນີຫຣາເປ໌ຕ຺ວາ “ອລ຺ລໍ ກິລ຺ຈິ ອຕ຺ຖີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິ។ “ນຕ຺ຖິ ເທວາ”ຕິ ວທີສຸ។ ມຫາຊໂນ ຫຍ຺ຖຕຸຍ຺ໂຖ ອໂຫສິ។

ອຖ ຣາຊາ “ອິທໍ ຘນໍ ທານມຸເຂ ວິກິຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ນຄຣມຊ຺ເຊ ເຈວ ຈຕູສຸ ນຄຣທ຺ວາເຣສຸ ຈາຕິ ປລ຺ຈສຸ ຖາເນສຸ ປລ຺ຈ ທານສາລາໂຍ ກາຣາເປ໌ຕ຺ວາ ມຫາທານໍ ປຍ຺ຖເປ໌ສີ, ກາລຈມ຺ປານຄຣໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ມາຕຣລ຺ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕລ຺ຈ ປກ຺ໂກສາເປ໌ຕ຺ວາ ມຫນ຺ຕໍ ສກ຺ກາຣໍ ອກາສີ។ ຕສ຺ສ ຕຣຸຕຣຊ຺ເຊເຍວ ສກລໍ ວິເທຫຣຍ຺ຖໍ “ອຣິຍ຺ຖຊນກຣລ຺ໂລ ກິຣ ປຸຕ຺ໂຕ ມຫາຊນໂກ ນາມ ຣາຊາ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕິ, ໂສ ກິຣ ປຕ຺ຑິໂຕ ອຸປາຍກຸສໂລ, ປສ຺ສິສ຺ສາມ ນ”ນ຺ຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖາຍ ສງ຺ຂຸກິຕໍ ອໂຫສິ។ ຕໂຕ ຕໂຕ ພຫຸໍ ປຕ຺ຕາກາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄມີສຸ, ນາຄຣາປີ ມຫາຉຕໍ ສຊ຺ຊຍີສຸ។ ຣາຊນິເວສເນ ອຕ຺ຖຣຕາທີນິ ສນ຺ຖຣິຕ຺ວາ ຄນ຺ຘທາມ ມາລາທາມາທີນິ ໂອສາເຣຕ຺ວາ ວິປ຺ປກິຕ຺ຕລາຊາກຸສຸມວາສຘູມຄນ຺ຘາກາຣໍ ກາເຣຕ຺ວາ ນານປ຺ປການໍ ປານໂກຊນໍ ອຸປຍ຺ຖເປ໌ສຸໍ។ ຣລ຺ໂລ ປຕ຺ຕາກາຣຕ຺ຖາຍ ຣຊຕສຸວຕ຺ຕກາຊນາທີສຸ ອເນກປ຺ປ຺ການິ ຂາທນີຍໂກຊນີຍມສຸຜາຕິຕຜລາທີນິ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ອຍ຺ຖໍສຸ។ ເອກໂຕ ອມຈ຺ຈມຕ຺ຑລໍ ນິສີທິ, ເອກໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຕຄໂຕ, ເອກໂຕ ເສຍ຺ຖິອາທໂຍ ນິສີທີສຸ, ເອກໂຕ ອຸຕ຺ຕມຣູປຘຣາ ນາຜກິຕ຺ຖິໂຍ ນິສີທີສຸ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕາປີ ໂສຕ຺ຖິກາເຣນ ມຸຂມງ຺ຄລິການິ ກເຖນ຺ຕິ, ນຈ຺ຈຄີຕາທີສຸ ກຸສລາ ນຈ຺ຈຄີຕາທີນິ ປວຕ຺ຕຍີສຸ, ອເນກສຕານິ ຕູຣິຍານິ ປວຊ຺ຊີສູ។ ຕທາ ຣາຊນິເວສນໍ ຍຸຄນ຺ຘຣວາຕເວເຄນ ປຫຍາ ສາຄຣກຸຈ຺ຉິ ວິຍ ເອກນິນ຺ນາທໍ ອໂຫສິ។ ໂອໂລກິໂຕໂລກິຕຍ຺ຖານໍ ກມ຺ປຕິ។

ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕສ຺ສ ເຫຍ຺ຖາ ຣາຊາສເນ ນິສິນ຺ໂນວ ສກ຺ກສິຣິສທິສໍ ມຫນ຺ຕໍ ສິຣິວິລາສໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ມ

ຫາສມຸທ຺ເທ ກຕວາຍາມំ ອນຸສ຺ສຣិ។ ຕສ຺ສ ‘‘ວີຣិយំ ນາມ ກຕ຺ຕພ຺ພຍុត຺តក់, ສຈາຫំ ມຫາສມຸທ຺ເທ ວີຣិយំ ນາກຣិສ຺សំ, ນ ອិມំ ສម຺ປត຺តិ ອລភិស຺ស’’ນ຺តិ តំ វាយាមំ អនុស຺សរន຺តស຺ស ປីຕិ ឧប຺ប຺ជ຺ជិ។ ໂສ ປីຕິເວເຄນ ອຸທານំ ອຸທາເນນ຺ໂຕ ອາຫ –

១៣៦។

‘‘ອາສີເສເຖວ ປុຣិໂສ, ນ ນິພ຺ພິນ຺ເທយ຺យ ປណ຺ឌិໂຕ;

ປស຺សាມិ ໂວຫំ ອត຺តានំ, ຍຖາ ອិច຺ឆិំ តថា អហុ។

១៣៤។

‘‘ອາສີເສເຖວ ປុຣិໂສ, ນ ນິພ຺ພິນ຺ເທយ຺យ ປណ຺ឌិໂຕ;

ປស຺សាມិ ໂວຫំ ອត຺តានំ, ឧទកា ថលមុព຺ភតំ។

១៣៤។

‘‘ວາຍເមថេវ ປុຣិໂສ, ນ ນິພ຺ພິນ຺ເທយ຺យ ປណ຺ឌិໂຕ;

ປស຺សាមិ ໂວຫំ ອត຺តានំ, ຍຖາ ອិច຺ឆិំ តថា អហុ។

១៣៦។

‘‘ວາຍເមថេវ ປុຣិໂສ, ນ ນິພ຺ພິນ຺ເທយ຺យ ປណ຺ឌិໂຕ;

ປស຺សាមិ ໂວຫំ ອត຺តានំ, ឧទកា ថលមុព຺ភតំ។

១៣៧។

‘‘ທុក຺ខូປនីໂຕປិ ນໂຣ សប຺បញ຺ញោ, អាសំ ន ឆិន຺ទេយ຺យ សុខាគមាយ;

ພហູ ហិ ផស຺សា អហិតា ហិតា ច, អវិតក຺កិតា មច຺ចុមុបព຺ពជន຺តិ។

១៣៨។

‘‘អចិន຺តិតម຺បិ ភវតិ, ចិន຺តិតម຺បិ វិនស຺សតិ;

ន ហិ ចិន຺តាមយា ភោគា, ឥត຺ថិយា បុរិសស຺ស វា’’តិ។

តត຺ថ អាសីសេថេវាតិ អាសាឆេទកម຺មំ អកត຺វា អត຺តនោ កម຺មំ អាសំ ករេថេវ។ ន និព຺ពិន຺ទេយ຺យាតិ វីរិយំ ករោន຺តោ ន និព຺ពិន຺ទេយ຺យ ន អលសេយ຺យ។ យថា ឥច຺ឆិន຺តិ យថា រាជការំ ឥច຺ឆិំ, តថេវ រាជា ជាតោម຺ហិ។ ឧព຺ភតន຺តិ និហតំ។ ទុក຺ខូបនីតោតិ កាយិកចេតសិកទុក຺ខេន ផុដ຺ឋោបិ អត຺តោ។ អហិតា ហិតា ចាតិ ទុក຺ខផស຺សា អហិតា, សុខផស຺សា ហិតា។ អវិតក຺កិតាតិ អវិតក຺កិតារោ អចិន຺តិតារោ។ ឥទំ វុត຺តំ ហោតិ – តេសុ ផស຺សេសុ អហិតផស຺សេន ផុដ຺ឋា សត຺តា ‘‘ហិតផស຺សោបិ អត຺ថីតិ វីរិយំ

ກໂຣນ຺ຕາ ຕໍ ປາປຸ໌ຕນ຺ຕິ''ຕິ ອຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ວີຣິຍໍ ນ ກໂຣນ຺ຕິ, ເຕ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອວິຕຖ຺ກິຕາໂຣ ທິຕຍສ຺ສໍ ອລກິຕ຺ວາວ ມຈ຺ຈຸມຸປ຺ພ຺ພຊນ຺ຕິ ມຣຕໍ ປາປຸ໌ຕນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວີຣິຍໍ ກຕ຺ຕພ຺ພເມວາຕິ຺ฯ

ອຈິນ຺ຕິຕມ຺ປີຕິ ອິເມສໍ ສຕ຺ຕານໍ ອຈິນ຺ຕິຕມ຺ປີ ໂຫຕິ, ຈິນ຺ຕິຕມ຺ປີ ວິນສ຺ສຕິฯ ມຍາປີ ທິ ''ອຍຸຊ຺ຊິຕ຺ວາວ ຣຊ຺ຊໍ ລກິສ຺ສາມິ''ຕິ ອິທໍ ອຈິນ຺ຕິຕໍ, ''ສຸວຕ຺ຕາກູມິໂຕ ສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຍຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປິຕຸ ສນ຺ຕກໍ ຣຊ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມິ''ຕິ ປນ ຈິນ຺ຕິຕໍ, ອິທານິ ເມ ຈິນ຺ຕິຕໍ ນຍຸຖໍ, ອຈິນ຺ຕິຕໍ ຊາຕໍฯ ນ ທິ ຈິນ຺ຕາມຍາ ໂພຄາຕິ ອິເມສໍ ສຕ຺ຕານຍຸທີ ໂພຄາ ຈິນ຺ຕາຍ ອນິປ຺ຜຊ຺ຊນໂຕ ຈິນ຺ຕາມຍາ ນາມ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ວີຣິຍເມວ ກຕ຺ຕພ຺ພໍฯ ວີຣິຍວໂຕ ທິ ອຈິນ຺ຕິຕມ຺ປີ ໂຫຕິຕິฯ

ໂສ ຕໂຕ ປຍຸຖາຍ ທສ ຣາຊທ຺ມ຺ເມ ອໂກເປຕ຺ວາ ທ຺ມ຺ເມນ ສເມນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ, ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ເທ ຈ ອຸປ຺ຍຸຖາສິฯ ອປຣກາເຄ ສິວລິເທວີ ທສ຺ລປຸ໌ລ຺ລກ຺ຂຕສມ຺ປນ຺ນໍ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິ, ''ທີຆາວຸກຸມາໂຣ''ຕິສ຺ສ ນາມໍ ກຣີສ຺ฯ ຕສ຺ສ ວຍປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ຣາຊາ ອຸປຣຊ຺ຊໍ ທຕ຺ວາ ສຕ຺ຕວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິฯ ໂສ ເອກທິວສໍ ອຸຍ຺ຍານປາເລນ ຜລາຜເລສຸ ເຈວ ນານາປຸປ຺ເຜສຸ ຈ ອາກເຕສຸ ຕານິ ທິສ຺ວາ ຕຸຍ຺ໂຖ ທຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສມ຺ມານໍ ກາເຣຕ຺ວາ ''ສມ຺ມ ອຸຍ຺ຍານປາລ, ອທໍ ອຸຍ຺ຍານໍ ປສ຺ສິສ຺ສາມິ, ຕ຺ວໍ ອລງກໂຣທີ ນ''ນ຺ຕິ ອາຫฯ ໂສ ''ສາສຸ, ເທວາ''ຕິ ສມ຺ປຜິຈ຺ສິຕ຺ວາ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ປຜິເວເທສິฯ ໂສ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ສວຣຄໂຕ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານທ຺ວາຣໍ ປາປຸ໌ຕິฯ ຕຕ຺ຣ ຈ ທ຺ເວ ອມ຺ພາ ອຕ຺ຖິ ນີໂລກາສາฯ ເອໂກ ອຜໂລ, ເອໂກ ຜລສ຺ໂຣฯ ໂສ ປນ ອຕິມທຸໂຣ, ຣຍ຺ຍາ ອຄຸຄຜລສ຺ສ ອປຣິກຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຕໂຕ ໂກຈິ ຜລໍ ຄເຫຕຸໍ ນ ອຸສ຺ສຫຕິฯ ຣາຊາ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ສວຣຄໂຕວ ຕໂຕ ເອກໍ ຜລໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິກຸຍ຺ຊິ, ຕສ຺ສ ຕໍ ຊິວ຺ຫຄ຺ເຄ ຖປິຕມຕ຺ຕເມວ ທິພ຺ໂພຊໍ ວິຍ ອຸປ຺ຍຸຖາສິฯ ໂສ ''ນິວຕ຺ຕນກາເລ ພຫູ ຂາທິສ຺ສາມິ''ຕິ ຈິນ຺ເຕສິฯ ''ຣຍ຺ຍາ ອຄຸຄຜລໍ ປຣິກຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ຍຕ຺ວາ ອຸປຣາຊານໍ ອາທີ ກຕ຺ວາ ອນ຺ຕມໂສ ຫຕ຺ຖິເມຕ຺ຫອສ຺ສເມຕ຺ທາທໂຍປີ ຜລໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິກຸຍ຺ຊີສ຺ฯ ອຍ຺ເຍ ຜລໍ ອລກນ຺ຕາ ທຕ຺ເທທີ ສາຂໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ນິປ຺ຕ຺ຕມກໍສ຺ฯ ຣຸກ຺ໂຂ ໂອກຄ຺ຄວິກຄ຺ໂຄ ອຍ຺ຖາສິ, ອິຕໂຣ ປນ ມຕິປ຺ພ຺ພໂຕ ວິຍ ວິລາສມາໂນ ຖິໂຕฯ

ຣາຊາ ອຸຍ຺ຍານາ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ຕໍ ທິສ຺ວາ ''ອິທໍ ກິ''ນ຺ຕິ ອມຈ຺ເຈ ປຸຈ຺ສຕິฯ ''ເທເວນ ອຄຸຄຜລໍ ປຣິກຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ມຫາຊເນນ ວິລຸມ຺ປິໂຕ ເທວາ''ຕິ ອາທໍສຸ. ''ກິ ນຸ ໂຂ ກເຕ, ອິມສ຺ສ ປນ ເນວ ປຕ຺ຕໍ, ນ ວຕ຺ໂຕ ຂີໂຕ''ຕິ? ''ນິປ຺ຜລຕາຍ ນ ຂີໂຕ, ເທວາ''ຕິฯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ສໍເວຄໍ ປຜິລກິຕ຺ວາ ''ອຍໍ ຣຸກ຺ໂຂ ນິປ຺ຜລຕາຍ ນີໂລກາໂສ ຖິໂຕ, ອຍໍ ປນ ສຜລຕາຍ ໂອກຄ຺ຄວິກຄ຺ໂຄ ຖິໂຕฯ ອິທມ຺ປີ ຣຊ຺ຊໍ ສຜລຣຸກ຺ຂສທິສໍ, ປພ຺ພຊ຺ຊາ ປນ ນິປ຺ຜລຣຸກ຺ຂສທິສາฯ ສກິຍ຺ຈນສ຺ເສວ ກຍໍ, ນາກິຍ຺ຈນສ຺ສฯ ຕສ຺ມາ ອທໍ ຜລຣຸກ຺ໂຂ ວິຍ ອທຸຕ຺ວາ ນິປ຺ຜລຣຸກ຺ຂສທິໂສ ກວິສ຺ສາມິ, ອິມໍ ສມ຺ປຕ຺ຕີ ຈຊິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມ຺ມ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ''ຕິ ທລ຺ທໍ ສມາທານໍ ກຕ຺ວາ ມນໍ ອທິຍຸຖທິຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປາສາທທ຺ວາເຣ ຖິໂຕວ ເສນາປຕິ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ''ມຫາເສນາປຕິ, ອຊ຺ຊ ເມ ປຍຸຖາຍ ກຕ຺ຕຫາຣກຍ຺ເຈວ ມຸໂຂທກທນ຺ຕກຍຸຖທາຍກຍ຺ຈ ເອກໍ ອຸປ຺ຍຸຖາກໍ ຖເປຕ຺ວາ ອຍ຺ເຍ ມໍ ທຍຸຖໍ ມາ ລກນ຺ຕຸ, ໂປ຺ຣາຕກວິນິຈ຺ສຍມຈ຺ເຈ ຄເຫຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ອນຸສາສຖ, ອທໍ ອິໂຕ ປຍຸຖາຍ ອຸປຣິປາສາທຕເລ ສມຕທ຺ມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາມິ''ຕິ ວຕ຺ວາ ປາສາທມາຣຸຍ຺ທ ເອກໂກວ ສມຕທ຺ມ຺ມໍ ອກາສິฯ ເອວໍ ຄເຕ ກາເລ ມຫາຊໂນ ຣາຊງຄເຕ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ອທິສ຺ວາ ''ນ ໂນ ຣາຊາ ໂປ຺ຣາຕໂກ ວິຍ ໂຫຕິ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

໑໗໙ฯ

''ອໂປ຺ຣາຕໍ ວຕ ໂກ ຣາຊາ, ສພ຺ພກຸມ຺ໂມ ທິສມ຺ປຕິ;

ນຊ຺ຊ ນຈ຺ເຈ ນິສາເມຕິ, ນ ຄີເຕ ກຸຣຸເຕ ມໂນฯ

໑໘໐ฯ

''ນ ມິເຄ ນປີ ອຸຍ຺ຍາເນ, ນປີ ທໍເສ ອຸທິກ຺ຂຕິ;

ມູໂຄວ ຕຸຕ຺ຫິມາສີໂນ, ນ ອຕ຺ຖມນຸສາສຕີ''ຕິฯ

ຕຕ຺ຖ ມິເຄຕີ ສພ຺ພສຽຄາຫິກວຈນໍ, ປຸພ຺ເພ ຫຕ຺ຖີ ຍຸຊ຺ຊາເປຕິ, ເມຓ຺ເຫ ຍຸຊ຺ຊາເປຕິ, ອຊ຺ຊ ເຕປີ ນ ໂອໂລເກຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຸຍ຺ຍາເນຕິ ອຸຍ຺ຍານກີຬມ຺ປິ ນານຸໂພຕິຯ ຫໍເສຕິ ປຎ຺ຈປທຸມສຎ຺ຉນ຺ນາສຸ ອຸຍ຺ຍານໂປກ຺ຂຣຓີສຸ ຫໍສຄຕໍ ນ ໂອໂລເກຕິຯ ມູໂຄວາຕິ ກຕ຺ຕຫາຣກຎ຺ຈ ອຸປຏ຺ຖາກຎ຺ຈ ປຸຈ຺ຉິສຸ 'ໂກ ຣາຊາ, ຕຸມ຺ເຫຫິ ສທ຺ຘິໍ ກິຎ຺ຈິ ອຕ຺ຖໍ ມນ຺ເຕຕີ''ຕິຯ ເຕ ''ນ ມນ຺ເຕຕີ''ຕິ ວທິໍສຸຯ ຕສ຺ມາ ເອວມາຫໍສຸຯ

ຣາຊາ ກາເມສຸ ອນລ຺ລີຍນ຺ເຕນ ວິເວກນິນ຺ເນນ ຈິຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ກຸລູປກປ຺ຈ຺ເຈກພຸທ຺ເຘ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ 'ໂກ ນຸ ໂຂ ເມ ເຕສໍ ສີລາທິຄຸຓຍຸຕ຺ຕານໍ ອກິຎ຺ຈນານໍ ວສນຏ຺ຖານໍ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສຕີ''ຕິ ຕີຫິ ຄາຖາຫິ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ –

໑໘໑ຯ

''ສຸຂກາມາ ຣໂຫສີລາ, ວຘພນ຺ຘາ ອຸປາຣຕາ;

ກສ຺ສ ນຸ ອຊ຺ຊ ອາຣາເມ, ທຫຣາ ວຸທ຺ຘາ ຈ ອຈ຺ຉເຣຯ

໑໘໒ຯ

''ອຕິກ຺ກນ຺ຕວນຖາ ຘີຣາ, ນໂມ ເຕສໍ ມເຫສິນໍ;

ເຍ ອຸສ຺ສຸກມ຺ຫິ ໂລກມ຺ຫິ, ວິຫຣນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສຸກາຯ

໑໘໓ຯ

''ເຕ ເຉຕ຺ວາ ມຈ຺ຈຸໂນ ຊາລໍ, ຕຕໍ ມາຍາວິໂນ ທຬ຺ຫໍ;

ຉິນ຺ນາລຍຕ຺ຕາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ໂກ ເຕສໍ ຄຕິມາປເຍ''ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສຸຂກາມາຕິ ນິພ຺ພານສຸຂກາມາຯ ຣໂຫສີລາຕິ ປຕິຈ຺ຉນ຺ນສີລາ ນ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸຓປ຺ປກາສນາຯ ທຫຣາ ວຸທ຺ຒາ ຈາຕິ ທຫຣາ ເຈວ ມຫລ຺ລກາ ຈຯ ອຈ຺ຉເຣຕິ ວສນ຺ຕິຯ

ຕສ຺ເສວໍ ເຕສໍ ຄຸເຓ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕສ຺ສ ມຫຕີ ປີຕິ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິຯ ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປລ຺ລງ຺ກໂຕ ອຸຏ຺ຖາຍ ອຸຕ຺ຕຣສີຫປຎ຺ຊຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣທິສາພິມຸໂຂ ສິຣສີ ອຎ຺ຊລີໍ ປຕິຏ຺ຖາເປຕ຺ວາ ''ເອວຣູເປຫິ ຄຸເຓຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘາ''ຕິ ນມສ຺ສມາໂນ ''ອຕິກ຺ກນ຺ຕວນຖາ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອຕິກ຺ກນ຺ຕວນຖາຕິ ປຫີນຕຓ຺ຫາຯ ມເຫສິນນ຺ຕິ ມຫນ຺ເຕ ສີລກ຺ຂນ຺ຘາທໂຍ ຄຸເຓ ເອສິຕ຺ວາ ຄຕານໍຯ ອຸສ຺ສຸກມ຺ຫີຕິ ຣາຄາທີຫິ ອຸສ຺ສຸກ຺ກໍ ອາປນ຺ເນ ໂລກສ຺ມິໍຯ ມຈ຺ຈຸໂນ ຊາລນ຺ຕິ ກິເລສມາເຣນ ປສາຣິຕໍ ຕຓ຺ຫາຊາລໍຯ ຕຕໍ ມາຍາວິໂນຕິ ອຕິມາຍາວິໂນຯ ໂກ ເຕສໍ ຄຕິມາປເຍຕິ ໂກ ນໍ ເຕສໍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘານໍ ນິວາສຏ຺ຖານໍ ປາເປຍ຺ຍ, ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຕສ຺ສ ປາສາເທເຍວ ສມຕຈ຺ຊມໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາສາ ອຕີຕາຯ ອຖສ຺ສ ອຕິວິຍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນມິ, ອຄາຣໍ ໂລກນ຺ຕຣິກນິຣໂຍ ວິຍ ຂາຍິ, ຕໂຍ ກວາ ອາທິຕ຺ຕາ ວິຍ ອຸປຏ຺ຖຫິໍສຸຯ ໂສ ປພ຺ພຊ຺ຊາພິມຸເຂນ ຈິຕ຺ເຕນ ''ກທາ ນຸ ໂຂ ອິມໍ ສກ຺ກສ຺ສ ນໍ ວິຍ ອລງ຺ກຕປ຺ປຕິຍຕ຺ຕໍ ມິຖິລໍ ປຫາຍ ຫິມວນ຺ຕໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕເວສຄຫຓກາໂລ ມຍ຺ຫໍ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ມິຖິລວຓ຺ຓນໍ ນາມ ອາຣພິ –

໑໘໔ຯ

‘‘ກທາຫំ ມិຖິລំ ຜີຕំ, ວິກຕຸຕំ ກາຄໂສ ມិຕំ;

ປຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມិ, ຕំ ກຸທາສຸສុ ກວិສຸສຕិ។

១៨៥។

‘‘ກທາຫំ ມិຖິລំ ຜີຕំ, ວិສາລំ ສພຸພໂຕປກំ;

ປຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມិ, ຕំ ກຸທາສຸສុ ກວិສຸສຕិ។

១៨៦។

‘‘ກທາຫំ ມិຖິລំ ຜີຕំ, ພຫຸປາກາຣໂຕຣຕំ;

ປຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມិ, ຕំ ກຸທາສຸສុ ກວិສຸສຕិ។

១៨៧។

‘‘ກທາຫំ ມិຖິລំ ຜີຕំ, ທລຸຫມຍຸຜາລໂກຍຸຄກំ;

ປຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມិ, ຕំ ກຸທາສຸສុ ກວិສຸສຕិ។

១៨៨។

‘‘ກທາຫំ ມិຖິລំ ຜີຕំ, ສຸວິກຕຸຕំ ມຫາປຖំ;

ປຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມិ, ຕំ ກຸທາສຸສុ ກວិສຸສຕិ។

១៨៩។

‘‘ກທາຫំ ມិຖິລំ ຜີຕំ, ສຸວິກຕຸຕນຸຕຣາປຕំ;

ປຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມិ, ຕំ ກຸທາສຸສុ ກວិສຸສຕិ។

១៩០។

‘‘ກທາຫំ ມិຖິລំ ຜີຕំ, ຄວາສຸສຣຖປີລຸຮິຕំ;

ປຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມិ, ຕំ ກຸທາສຸສុ ກວិສຸສຕិ។

១៩១។

‘‘ກທາຫំ ມិຖິລំ ຜີຕំ, ອາຣາມວນມາລិນີ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ။

໑໘໒။

‘‘ກທາຫໍ ມິຖິລໍ ຜີຕໍ, ອຸຍ຺ຍານວນມາລິນິໍ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ။

໑໘໓။

‘‘ກທາຫໍ ມິຖິລໍ ຜີຕໍ, ປາສາທວນມາລິນິໍ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ။

໑໘໔။

‘‘ກທາຫໍ ມິຖິລໍ ຜີຕໍ, ຕິປຸຣໍ ຣາຊພນ຺ຘຸນິໍ;

ມາປິຕໍ ໂສມນສ຺ເສນ, ເວເທເຫນ ຍສສ຺ສິນາ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ။

໑໘໕။

‘‘ກທາຫໍ ເວເທເຫ ຜີເຕ, ນິຈິເຕ ຘມ຺ມຣກ຺ຂິເຕ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ။

໑໘໖။

‘‘ກທາຫໍ ເວເທເຫ ຜີເຕ, ອເຊຍ຺ເຍ ຘມ຺ມຣກ຺ຂິເຕ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ။

໑໘໗။

‘‘ກທາຫໍ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ຣມ຺ມໍ, ວິຠຕ຺ຕໍ ຠາຄໂສ ມິຕໍ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ။

໑໘໘။

‘‘ກທາຫំ ອນុເຕປុຣំ ຣម្មំ, សុឆាມត្តិកលេប់នំ;

ປຫາຍ ປພ្ពជិស្សាមិ, តំ កុហាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៥៧។

‘‘ກທາຫំ ອນុເຕປុຣំ ຣម្មំ, សុចិតាឞ៉ំ ມໂນຣมំ;

ປຫາຍ ປພ្ពជិស្សាមិ, តំ កុហាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៦០។

‘‘ກທາຫំ ກູຜາຄາເຣ ຈ, ວິກត្តេ ກາຄໂສ ມິເຕ;

ປຫາຍ ປພ្ពជិស្សាមិ, តំ កុហាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៦១។

‘‘ກທາຫំ ກູຜາຄາເຣ ຈ, សុឆាមត្តិកលេប់ເນ;

ປຫາຍ ປພ្ពជិស្សាមិ, តំ កុហាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៦៤។

‘‘ກທາຫំ ກູຜາຄາເຣ ຈ, សុចិតាឞេ ມໂນຣເມ;

ປຫາຍ ປພ្ពជិស្សាមិ, តំ កុហាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៦៣។

‘‘ກທາຫំ ກູຜາຄາເຣ ຈ, ລិត្តេ ຈນ្ທນໂຟສិເຕ;

ປຫາຍ ປພ្ពជិស្សាមិ, តំ កុហាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៦៤។

‘‘ກທາຫំ ໂສຕ្ណປល្លង្កេ, ໂຄນເກ ຈិត្តសន្ថតេ;

ປຫາຍ ປພ្ពជិស្សាមិ, តំ កុហាស្សុ ភវិស្សតិ។

១៦៥។

‘‘ກທາຫំ ມណិປល្លង្កេ, ໂຄນເກ ຈិត្តសន្ថតេ;

ປໍຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ຕໍ ກຸທາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ។

໑໖໖។

‘‘ກທາຫໍ ກປຸປາສໂກເສຍຸຍໍ, ໂຂມໂກຍຸມຸພຣານິ ຈ;

ປໍຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ຕໍ ກຸທາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ។

໑໖໗។

‘‘ກທາຫໍ ໂປກຸຂຣຕິ ຣມຸມາ, ຈກຸກວາກປກູຊິຕາ;

ມນຸທາລເກຫິ ສຄຸລນຸນາ, ປທຸມຸປຸປລເກຫິ ຈ;

ປໍຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ຕໍ ກຸທາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ។

໑໖໘។

‘‘ກທາຫໍ ຫຕຸຖິຄຸມຸເພ ຈ, ສພຸພາລງກາຣກູສິເຕ;

ສຸວຕຸຕກຈຸເລ ນາຕງເຄ, ເຫມກປຸປນວາສເສ។

໑໖໙។

‘‘ອາຣູລຸເຫ ຄາມຕິເຍຫິ, ໂຕມຣງກຸສປາຕິກິ;

ປໍຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ຕໍ ກຸທາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ។

໑໗໐។

‘‘ກທາຫໍ ອສຸສຄຸມຸເພ ຈ, ສພຸພາລງກາຣກູສິເຕ;

ອາຊານີເຍວ ຊາຕິຍາ, ສິນຸຂເວ ສີຆວາຫເນ។

໑໗໑។

‘‘ອາຣູລຸເຫ ຄາມຕິເຍຫິ, ອິລຸລິຍາຈາປຂາຣິກິ;

ປໍຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ຕໍ ກຸທາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ។

໑໗໘។

‘‘ກທາຫໍ ຣຖເສນິໂຍ, ສນ຺ນທ຺ເຘ ອຸສ຺ສິຕທ຺ຘເຊ;

ທີເປ ອໂຖປິ ເວຍ຺ຍຄ຺ເຆ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິເຕ।

໑໗໓।

‘‘ອາຣູຬ຺ເຫ ຄາມຓີເຍຫິ, ຈາປຫຕ຺ເຖຫິ ວມ຺ມິຠິ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ।

໑໗໔।

‘‘ກທາຫໍ ໂສວຓ຺ຓຣເຖ, ສນ຺ນທ຺ເຘ ອຸສ຺ສິຕທ຺ຘເຊ;

ທີເປ ອໂຖປິ ເວຍ຺ຍຄ຺ເຆ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິເຕ।

໑໗໕।

‘‘ອາຣູຬ຺ເຫ ຄາມຓີເຍຫິ, ຈາປຫຕ຺ເຖຫິ ວມ຺ມິຠິ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ।

໑໗໖।

‘‘ກທາຫໍ ສຊ຺ຌຸຣເຖ ຈ, ສນ຺ນທ຺ເຘ ອຸສ຺ສິຕທ຺ຘເຊ;

ທີເປ ອໂຖປິ ເວຍ຺ຍຄ຺ເຆ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິເຕ।

໑໗໗।

‘‘ອາຣູຬ຺ເຫ ຄາມຓີເຍຫິ, ຈາປຫຕ຺ເຖຫິ ວມ຺ມິຠິ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ।

໑໗໘।

‘‘ກທາຫໍ ອສ຺ສຣເຖ ຈ, ສນ຺ນທ຺ເຘ ອຸສ຺ສິຕທ຺ຘເຊ;

ທີເປ ອໂຖປິ ເວຍ຺ຍຄ຺ເຆ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິເຕ।

໑໗໙।

‘‘ອາຣູຬ຺ເຫ ຄາມຓີເຍຫິ, ຈາປຫຕ຺ເຖຫິ ວມ຺ມິຠິ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິຯ

໑໗໐ຯ

“ກທາຫໍ ໂອຏ຺ຐຣເຖ ຈ, ສນ຺ນທ຺ເຘ ອຸສ຺ສິຕທ຺ຘເຊ;

ທີເປ ອໂຖປີ ເວຍ຺ຍຄ຺ເຆ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິເຕຯ

໑໗໑ຯ

“ອາຣູຬ຺ເຫ ຄາມຓີເຍຫິ, ຈາປຫຕ຺ເຖຫິ ວມ຺ມິຠິ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິຯ

໑໗໒ຯ

“ກທາຫໍ ໂຄຓຣເຖ ຈ, ສນ຺ນທ຺ເຘ ອຸສ຺ສິຕທ຺ຘເຊ;

ທີເປ ອໂຖປີ ເວຍ຺ຍຄ຺ເຆ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິເຕຯ

໑໗໓ຯ

“ອາຣູຬ຺ເຫ ຄາມຓີເຍຫິ, ຈາປຫຕ຺ເຖຫິ ວມ຺ມິຠິ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິຯ

໑໗໔ຯ

“ກທາຫໍ ອຊຣເຖ ຈ, ສນ຺ນທ຺ເຘ ອຸສ຺ສິຕທ຺ຘເຊ;

ທີເປ ອໂຖປີ ເວຍ຺ຍຄ຺ເຆ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິເຕຯ

໑໗໕ຯ

“ອາຣູຬ຺ເຫ ຄາມຓີເຍຫິ, ຈາປຫຕ຺ເຖຫິ ວມ຺ມິຠິ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິຯ

໑໗໖ຯ

“ກທາຫໍ ເມຓ຺ຑຣເຖ ຈ, ສນ຺ນທ຺ເຘ ອຸສ຺ສິຕທ຺ຘເຊ;

ທີເປ ອໂຖປີ ເວຢຸຍຄຸເຜ, ສພຸພາລງກາຣກູສິເຕ។

១៧៦។

‘‘ອາຣູລຸເຫ ຄາມຕິເຍຫິ, ຈາປຫຕຸເຖຫິ ວມຸມິກິ;

ປຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ຕໍ ກຸທາສຸສຸ ກວິສຸສຕີ។

១៧៧។

‘‘ກທາຫໍ ມິຄຣເຖ ຈ, ສນຸນທຸເຮ ອຸສຸສິຕທຸເຊ;

ທີເປ ອໂຖປີ ເວຢຸຍຄຸເຜ, ສພຸພາລງກາຣກູສິເຕ។

១៧៨។

‘‘ອາຣູລຸເຫ ຄາມຕິເຍຫິ, ຈາປຫຕຸເຖຫິ ວມຸມິກິ;

ປຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ຕໍ ກຸທາສຸສຸ ກວິສຸສຕີ។

១៨០។

‘‘ກທາຫໍ ຫຕຸຖາໂຣເຫ ຈ, ສພຸພາລງກາຣກູສິເຕ;

ນີລວມຸມຜເຣ ສູເຣ, ໂຕມຣງກຸສປາຕິເນ;

ປຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ຕໍ ກຸທາສຸສຸ ກວິສຸສຕີ។

១៨១។

‘‘ກທາຫໍ ອສຸສາໂຣເຫ ຈ, ສພຸພາລງກາຣກູສິເຕ;

ນີລວມຸມຜເຣ ສູເຣ, ອິລຸລິຍາຈາປຜາຣິເນ;

ປຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ຕໍ ກຸທາສຸສຸ ກວິສຸສຕີ។

១៨៤។

‘‘ກທາຫໍ ຣຖາໂຣເຫ ຈ, ສພຸພາລງກາຣກູສິເຕ;

ນີລວມຸມຜເຣ ສູເຣ, ຈາປຫຕຸເຖ ກລາປິເນ;

ປຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ຕໍ ກຸທາສຸສຸ ກວິສຸສຕີ។

໑໘໓໚

‘‘ກທາຫໍ ຘນຸຄ຺ຄເຫ ຈ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິເຕ;

ນີລວມ຺ມຘເຣ ສູເຣ, ຈາປຫຕ຺ເຖ ກລາປິເນ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ໚

໑໘໔໚

‘‘ກທາຫໍ ຣາຊປຸຕ຺ເຕ ຈ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິເຕ;

ຈິຕ຺ຣວມ຺ມຘເຣ ສູເຣ, ກຎ຺ຈນາເວຬຘາຣິເນ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ໚

໑໘໕໚

‘‘ກທາຫໍ ອຣິຍຄເຓ ຈ, ວຕວນ຺ເຕ ອລງ຺ກເຕ;

ຫຣິຈນ຺ທນລິຕ຺ຕງ຺ເຄ, ກາສິກຸຕ຺ຕມຘາຣິເນ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ໚

໑໘໖໚

‘‘ກທາຫໍ ອມຈ຺ຈຄເຓ ຈ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິເຕ;

ປີຕວມ຺ມຘເຣ ສູເຣ, ປຸຣໂຕ ຄຈ຺ຉມາລິເນ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ໚

໑໘໗໚

‘‘ກທາຫໍ ສຕ຺ຕສຕາ ຠຣິຍາ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິຕາ;

ປຫາຍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ຠວິສ຺ສຕິ໚

໑໘໘໚

‘‘ກທາຫໍ ສຕ຺ຕສຕາ ຠຣິຍາ, ສຸສຎ຺ຎາ ຕນຸມຊ຺ຌິມາ;

ປຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ຕໍ ກຸທາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ။

໑ລລ။

‘‘ກທາຫໍ ສຕຸຕສຕາ ກຣິຍາ, ອສຸສວາ ປີຍກາຕິນີ;

ປຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ຕໍ ກຸທາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ။

໘໐໐။

‘‘ກທາຫໍ ສຕປລໍ ກໍສໍ, ໂສວຓຸຓໍ ສຕຣາຊິກໍ;

ປຫາຍ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ຕໍ ກຸທາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ။

໘໐໑။

‘‘ກທາສຸສຸ ມໍ ຫຕຸຖິຄຸມຸພາ, ສພຸພາລງກາຣກູສິຕາ;

ສຸວຓຸຓກຈຸຉາ ມາຕງຄາ, ເຫມກປຸປນວາສສາ။

໘໐໒။

‘‘ອາຣູລຸຫາ ຄາມຕິເຍຫິ, ໂຕມຣງກຸສປາຕິກິ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸທາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ။

໘໐໓။

‘‘ກທາສຸສຸ ມໍ ອສຸສຄຸມຸພາ, ສພຸພາລງກາຣກູສິຕາ;

ອາຊານີຍາວ ຊາຕິຍາ, ສິນຸຣວາ ສີໝວາຫນາ။

໘໐໔။

‘‘ອາຣູລຸຫາ ຄາມຕິເຍຫິ, ອິລຸລິຍາຈາປຣາຣິກິ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸທາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ။

໘໐໕။

‘‘ກທາສຸສຸ ມໍ ຣຖເສນີ, ສນຸນທຸຣາ ອຸສຸສິຕທຸຣຊາ;

ທີປາ ອໂຖປີ ເວຍຸຍຄຸຆາ, ສພຸພາລງກາຣກູສິຕາ။

໘໐໖໌

‘‘ອາຣູລຸຫາ ຄາມຕິເຍຫີ, ຈາປຫຕຸເຖຫີ ວມຸມິກີ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸຫາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ໌

໘໐໗໌

‘‘ກຫາສຸສຸ ມໍ ໂສຕຸຕາຣຖາ, ສນຸນຫຸສາ ອຸສຸສິຕຫຸສຊາ;

ທິປາ ອໂຖປີ ເວຍຸຍຄຸฆາ, ສພຸພາລງກາຣກູສິຕາ໌

໘໐໘໌

‘‘ອາຣູລຸຫາ ຄາມຕິເຍຫີ, ຈາປຫຕຸເຖຫີ ວມຸມິກີ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸຫາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ໌

໘໐໙໌

‘‘ກຫາສຸສຸ ມໍ ສຊຊຸຣຖາ, ສນຸນຫຸສາ ອຸສຸສິຕຫຸສຊາ;

ທິປາ ອໂຖປີ ເວຍຸຍຄຸฆາ, ສພຸພາລງກາຣກູສິຕາ໌

໘໑໐໌

‘‘ອາຣູລຸຫາ ຄາມຕິເຍຫີ, ຈາປຫຕຸເຖຫີ ວມຸມິກີ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸຫາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ໌

໘໑໑໌

‘‘ກຫາສຸສຸ ມໍ ອສຸສຣຖາ, ສນຸນຫຸສາ ອຸສຸສິຕຫຸສຊາ;

ທິປາ ອໂຖປີ ເວຍຸຍຄຸฆາ, ສພຸພາລງກາຣກູສິຕາ໌

໘໑໒໌

‘‘ອາຣູລຸຫາ ຄາມຕິເຍຫີ, ຈາປຫຕຸເຖຫີ ວມຸມິກີ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸຫາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ໌

໔໑໓။

‘‘ກທາສ຺ສຸ ມໍ ໂອພ຺ຖຣຖາ, ສນ຺ນທ຺ຌາ ອຸສ຺ສິຕທ຺ຒຊາ;

ທີປາ ອໂຖປີ ເວຍ຺ຍຄ຺ພາ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣກູສິຕາ။

໔໑໔။

‘‘ອາຣູລ຺ຫາ ຄາມຓີເຍຫີ, ຈາປຫຕ຺ເຖຫີ ວມ຺မິກີ;

ຍນ຺ຕໍ ມໍ ນານຸຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕໍ ກ຺ທາສ຺ສຸ ກວິສ຺ສຕິ။

໔໑໕။

‘‘ກທາສ຺ສຸ ມໍ ໂຄຓຣຖາ, ສນ຺ນທ຺ຌາ ອຸສ຺ສິຕທ຺ຒຊາ;

ທີປາ ອໂຖປີ ເວຍ຺ຍຄ຺ພາ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣກູສິຕາ။

໔໑໖။

‘‘ອາຣູລ຺ຫາ ຄາມຓີເຍຫີ, ຈາປຫຕ຺ເຖຫີ ວມ຺မິກີ;

ຍນ຺ຕໍ ມໍ ນານຸຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕໍ ກ຺ທາສ຺ສຸ ກວິສ຺ສຕິ။

໔໑໗။

‘‘ກທາສ຺ສຸ ມໍ ອຊຣຖາ, ສນ຺ນທ຺ຌາ ອຸສ຺ສິຕທ຺ຒຊາ;

ທີປາ ອໂຖປີ ເວຍ຺ຍຄ຺ພາ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣກູສິຕາ။

໔໑໘။

‘‘ອາຣູລ຺ຫາ ຄາມຓີເຍຫີ, ຈາປຫຕ຺ເຖຫີ ວມ຺မິກີ;

ຍນ຺ຕໍ ມໍ ນານຸຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕໍ ກ຺ທາສ຺ສຸ ກວິສ຺ສຕິ။

໔໑໙။

‘‘ກທາສ຺ສຸ ມໍ ເມຓ຺ຑຣຖາ, ສນ຺ນທ຺ຌາ ອຸສ຺ສິຕທ຺ຒຊາ;

ທີປາ ອໂຖປີ ເວຍ຺ຍຄ຺ພາ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣກູສິຕາ။

໔໒໐။

‘‘ອາຣູລຸຫາ ຄາມຕົເຍຫີ, ຈາປໍຫຕຸເຖຫີ ວມຸມິກິ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸຫາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ຺

໘໘໑຺

‘‘ກຫາສຸສຸ ມໍ ມິຄຣຖາ, ສນຸນທຸສາ ອຸສຸສິຕທຸສຊາ;

ຫິປາ ອໂຖປີ ເວຍຸຍຄຸຆາ, ສພຸພາລງກາຣກູສິຕາ຺

໘໘໘຺

‘‘ອາຣູລຸຫາ ຄາມຕົເຍຫີ, ຈາປໍຫຕຸເຖຫີ ວມຸມິກິ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸຫາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ຺

໘໘໓຺

‘‘ກຫາສຸສຸ ມໍ ຫຕຸຖາໂຣຫາ, ສພຸພາລງກາຣກູສິຕາ;

ນີລວມຸມຣຣາ ສູຣາ, ໂຕມຣງກຸສປາຕົໂນ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸຫາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ຺

໘໘໔຺

‘‘ກຫາສຸສຸ ມໍ ອສຸສາໂຣຫາ, ສພຸພາລງກາຣກູສິຕາ;

ນີລວມຸມຣຣາ ສູຣາ, ອິລຸລິຍາຈາປຣາຣີໂນ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸຫາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ຺

໘໘໕຺

‘‘ກຫາສຸສຸ ມໍ ຣຖາໂຣຫາ, ສພຸພາລງກາຣກູສິຕາ;

ນີລວມຸມຣຣາ ສູຣາ, ຈາປຫຕຸຖາ ກລາປີໂນ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸຫາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ຺

໘໘໖຺

‘‘ກຫາສຸສຸ ມໍ ສນຸຄຸຄຫາ, ສພຸພາລງກາຣກູສິຕາ;

ນີລວມຸມສຣາ ສູຣາ, ຈາປ໌ຫຕຸຖາ ກລາປີໂນ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸຫາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ។

໔໔໗។

‘‘ກຫາສຸສຸ ມໍ ຣາຊປຸຕຸຕາ, ສພຸພາລງກາຣກູສິຕາ;

ຈິຕຸຣວມຸມສຣາ ສູຣາ, ກຄຸຈນາເວລຸອສາຣິໂນ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸຫາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ។

໔໔໘។

‘‘ກຫາສຸສຸ ມໍ ອຣິຍຄຕາ, ວຕວນຸຕາ ອລງກຕາ;

ຫຣິຈນຸທນລິຕຸຕງຄາ, ກາສິກຸຕຕມສາຣິໂນ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸຫາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ។

໔໔໙។

‘‘ກຫາສຸສຸ ມໍ ອມຈຸຈຄຕາ, ສພຸພາລງກາຣກູສິຕາ;

ປີຕວມຸມສຣາ ສູຣາ, ປຸຣໂຕ ຄຈຸຉມາລິໂນ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸຫາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ។

໔໕໐។

‘‘ກຫາສຸສຸ ມໍ ສຕຸຕສຕາ ກຣິຍາ, ສພຸພາລງກາຣກູສິຕາ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸຫາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ។

໔໕໑។

‘‘ກຫາສຸສຸ ມໍ ສຕຸຕສຕາ ກຣິຍາ, ສຸສຄຸຄາ ຕນຸມຊຸຊີມາ;

ຍນຸຕໍ ມໍ ນານຸຍິສຸສນຸຕິ, ຕໍ ກຸຫາສຸສຸ ກວິສຸສຕິ។

໔໕໔។

‘‘ກທາສ຺ສຸ ມໍ ສຕ຺ຕສຕາ ກຣິຍາ, ອສ຺ສວາ ປິຍກາຣິນີ;

ຍນ຺ຕໍ ມໍ ນານຸຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ກວິສ຺ສຕິຯ

໔໓໓ຯ

‘‘ກທາຫໍ ປຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວານ, ມຸຕ຺ໂຕ ສງ຺ຆາຜິປາຣຸໂຕ;

ປິຓ຺ຑິກາຍ ຈຣິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ກວິສ຺ສຕິຯ

໔໓໔ຯ

‘‘ກທາຫໍ ປໍສຸກູລານໍ, ອຸຊ຺ຌິຕານໍ ມຫາປເຖ;

ສງ຺ຆາຜີ ຘາຣຍິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ກວິສ຺ສຕິຯ

໔໓໕ຯ

‘‘ກທາຫໍ ສຕ຺ຕາຫສມ຺ເມເຆ, ໂອວຝ຺ໂຖ ອລ຺ລຈີວໂຣ;

ປິຓ຺ຑິກາຍ ຈຣິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ກວິສ຺ສຕິຯ

໔໓໖ຯ

‘‘ກທາຫໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ຣຸກ຺ຂາ ຣຸກ຺ຂໍ ວນາ ວນໍ;

ອນເປກ຺ໂຂ ຄມິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ກວິສ຺ສຕິຯ

໔໓໗ຯ

‘‘ກທາຫໍ ຄິຣິທຸຄ຺ເຄສຸ, ປຫີນກຍເກຣໂວ;

ອທຸຕິໂຍ ຄມິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ກວິສ຺ສຕິຯ

໔໓໘ຯ

‘‘ກທາຫໍ ວີຓໍວ ຣຸຊ຺ຊໂກ, ສຕ຺ຕຕນ຺ຕີ ມໂນຣມໍ;

ຈິຕ຺ຕໍ ອຸຊຸໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ຕໍ ກຸທາສ຺ສຸ ກວິສ຺ສຕິຯ

໔໓໙ຯ

‘‘ກທາຫໍ ຣຖກາໂຣວ, ປຣິກນ຺ຕໍ ອຸປາໜນໍ;

ການສຄ຺ໂຄຊເນ ເຈຈ຺ຈໍ, ເຍ ທິພ຺ເພ ເຍ ຈ ມານ຺ເສ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ກທາຕີ ກາລປຣິວິຕກ຺ໂກ຺ ພິຕນ຺ຕິ ວຕ຺ຖາລງ຺ກາຣາທິທີ ສຸປ຺ປ຺ພິຕໍ຺ ວິກຕ຺ຕໍ ກາຄໂສ ມິຕນ຺ຕິ ເຉເກຫິ ນຄຣມາປເກຫິ ຣາຊນິເວສນາທີນໍ ວເສນ ວິກຕ຺ຕໍ ທ຺ວາຣວີຖີນໍ ວເສນ ໂກຍ຺ຖາສໂຕ ມິຕໍ຺ ຕໍ ກຸທາສ຺ສ ກວິສ຺ສຕີຕິ ຕໍ ເອວຣູປໍ ນຄຣໍ ປຫາຍ ປພ຺ພຊນໍ ກຸທາ ນາມ ເມ ກວິສ຺ສຕີ ຺ ສພ຺ພໂຕປກນ຺ຕິ ສມນ຺ຕໂຕ ອລງ຺ກາໂຣກາເສນ ຍຸຕ຺ຕໍ຺ ພຫຸປາກາຣໂຕຣຕນ຺ຕິ ພຫເລນ ປຸຖຸເລນ ປາກາເຣນ ເຈວ ທ຺ວາຣໂຕຣເຕຫິ ຈ ສມນ຺ນາຄຕໍ຺ ທລ຺ຫມຍ຺ຍາລໂກຍ຺ຖກນ຺ຕິ ທລ຺ເຫຫິ ອຍ຺ຍາລເກຫິ ທ຺ວາຣໂກຍ຺ຖເກຫິ ຈ ສມນ຺ນາຄຕໍ຺ ປີລຸອິຕນ຺ຕິ ສມາກິຕ຺ຕໍ຺ ຕິປ຺ຣນ຺ຕິ ຕີຫິ ປ຺ເຣຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ, ຕິປາກາຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອຖ ວາ ຕິປ຺ຣນ຺ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸ ປ຺ຕ຺ຕໍ຺ ຣາຊພນ຺ຂຸນີນ຺ຕິ ຣາຊຄ຺ຄຕເກເຫວ ປ຺ຕ຺ຕໍ຺ ໂສມນສ຺ເສນາຕີ ເອວໍນາມເກນ ວິເທຫຣາເຊນ຺

ນິຈິເຕຕິ ສນສຄ຺ຄນິຈຍາທີນາ ສມ຺ປນ຺ເນ຺ ອເຊຍ຺ເຍຕີ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ເຕຫິ ອເຊຕພ຺ເພ຺ ຈນ຺ທນໂຜສິເຕຕິ ໂລຫິຕຈນ຺ທເນນ ປຣິປ຺ໂຜສິເຕ຺ ໂກຍຸມ຺ພຣານີຕິ ໂກຍຸມ຺ພຣຣຍ຺ເຖ ອຸຍ຺ຖິຕວຕ຺ຖານິ຺ ຫຕ຺ຖິຄຸມ຺ເພຕິ ຫຕ຺ຖິພຍາໂຍ຺ ເຫມກປ຺ປນວາສເສຕິ ເຫມມເຍນ ສີສາລງ຺ກາຣສງ຺ຂາເຕນ ກປ຺ປເນນ ຈ ເຫມຊາເລນ ຈ ສມນ຺ນາຄເຕ຺ ຄາມຕີເຍຫີຕີ ຫຕ຺ຖາຈຣິເຍຫີ຺ ອາຊານີເຍວ ຊາຕິຍາຕີ ຊາຕິຍາ ກາຣຄາກາຣຕາຊານນຕາຍ ອາຊານີເຍວ, ຕາທິສານໍ ອສ຺ສານໍ ຄຸມ຺ເພ຺ ຄາມຕີເຍຫີຕີ ອສ຺ສາຈຣິເຍຫີ຺ ອິລ຺ລິຍາຈາປຊາຣີກີຕີ ອິລ຺ລິຍຄ຺ຈ ຈາປຄ຺ຈ ຊາເຣນ຺ເຕຫີ຺ ຣຖເສນີໂຍຕີ ຣຖພຍາໂຍ຺ ສນ຺ນນ຺ເຊຕີ ສຸຍ຺ຖ ນທ຺ເຊ຺ ທີເປ ອໂຖປີ ເວຍ຺ຍຄ຺ເພຕີ ທີປີພ຺ຍຄ຺ພຈມ຺ມປຣິກ຺ຂິຕ຺ເຕ຺ ຄາມຕີເຍຫີຕີ ຣຖາຈຣິເຍຫີ຺ ສຊ຺ຊຣເຖຕີ ຣຊຕຣເຖ຺ ອຊຣຖເມຕ຺ຫຣຖມິຄຣເຖ ໂສກນຕ຺ຖາຍ ໂຍເຊນ຺ຕີ຺

ອຣິຍຄເຕຕີ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາຄເຕ຺ ເຕ ກິຣ ຕທາ ອຣິຍາຈາຣາ ອເຫສ຺, ເຕນ ເຕ ເອວມາຫ຺ ຫຣິຈນ຺ທນລິຕ຺ຕງ຺ເຄຕີ ກຄ຺ຈນວຕ຺ເຕນ ຈນ຺ທເນນ ລິຕ຺ຕສຣີເຣ຺ ສຕ຺ຕສຕາ ກຣິຍາຕີ ປີຍກຣິຍາເຍວ ສນ຺ຊາຍາຫ຺ ສຸສຄ຺ຄາຕີ ສຸຍ຺ຖ ສຄ຺ຄິຕາ຺ ອສ຺ສວາຕີ ສາມິກສ຺ສ ວຈນກາຣິກາ຺ ສຕປລນ຺ຕີ ປລສເຕນ ສຸວຕ຺ເຕນ ກາຣິຕໍ຺ ກໍສນ຺ຕີ ປາຕິ຺ ສຕຣາຊິກນ຺ຕີ ປີຍ຺ຖິປສ຺ເສ ຣາຊິສເຕນ ສມນ຺ນາຄຕໍ຺ ຍນ຺ຕໍ ມນ຺ຕີ ອນິຕ຺ຖິຄນ຺ຊວນສຕ຺ເຫ ເອກເມວ ຄຈ຺ຈນ຺ຕໍ ມໍ ກທາ ນຸ ເຕ ນານຸຍິສ຺ສນ຺ຕີ຺ ສຕ຺ ຕາຫສມ຺ເມເພຕີ ສຕ຺ຕາຫໍ ສມຸຍ຺ຖິເຕ ມຫາເມເພ, ສຕ຺ຕາຫວທ຺ທລິເກຕີ ອຕ຺ໂຖ຺ ໂອວຍ຺ໂຖຕີ ໂອນຕສີໂສ຺ ສພ຺ພຕ຺ຖາຕີ ສພ຺ພທິສໍ຺ ຣຸຊ຺ຊໂກຕີ ວີຕາວາທໂກ຺ ການສໍໂຍຊເນຕີ ການສໍໂຍຊນໍ຺ ທິພ຺ເພຕີ ທິພ຺ພໍ຺ ມານຸເສຕີ ມານຸສໍ຺

ໂສ ກິຣ ທສວສ຺ສສຫສ຺ສາຍຸກກາເລ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ສຕ຺ຕວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕ຺ວາ ຕິວສ຺ສສຫສ຺ສາວສິຍ຺ເຖ ອາຍຸມ຺ຫິ ປພ຺ພຊິໂຕ຺ ປພ຺ພຊນ຺ໂຕ ປເນສ ອຸຍ຺ຍານທ຺ວາເຣ ອມ຺ພຣກ຺ຂສ຺ສ ທິຍ຺ຖກາລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາເສ ອຄາເຣ ວສິຕ຺ວາ ‘‘ອິມມ຺ຫາ ຣາຊເວສາ ປພ຺ພຊິຕເວໂສ ວຣຕໂຣ, ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອຸປຍ຺ຖາກໍ ຣຫສ຺ເສນ ອາຕາເປສິ ‘‘ຕາຕ, ກຄ຺ຈິ ອຊານາເປຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣາປຕາໂຕ ກາສາຍວຕ຺ຖານິ ເຈວ ມຕ຺ຕິກາປຕ຺ຕຄ຺ຈ ກີຕ຺ວາ ອາຫຣາ’’ຕິ຺ ໂສ ຕຖາ ອກາສິ຺ ຣາຊາ ກປ຺ປກໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ເກສມສ຺ສຸ ໂອຫາຣາເປຕ຺ວາ ກປ຺ປກສ຺ສ ຄາມວຣໍ ທຕ຺ວາ ກປ຺ປກໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕ຺ວາ ເອກໍ ກາສາວໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ເອກໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ເອກໍ ອໍເສ ກຕ຺ວາ ມຕ຺ຕິກາປຕ຺ຕມ຺ປີ ຖວິກາຍ ໂອສາເຣຕ຺ວາ ອໍເສ ລຄ຺ເຄສິ຺ ຕໂຕ ກຕ຺ຕຣທຕ຺ໜໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມຫາຕເລ ກຕິປເຍ ວາເຣ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຊລີລາຍ ອປຣາປຣໍ ຈງ຺ກມິ຺ ໂສ ຕໍ ທິວສໍ ຕຕ຺ເຖວ ວສິຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ສູ ຣິຍຸຄ຺ຄມນເວລາຍ ປາສາທາ ໂອຕຣິຕຸ ອາຣກິ຺

ຕທາ ສີວລິເທວີ ຕາ ສຕ຺ຕສຕາ ວລ຺ລກິຕ຺ຖິໂຍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ຈິຣໍ ທິຍ຺ໂຖ ໂນ ຣາຊາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາສາ ອຕີຕາ, ອຊ຺ຊ ນໍ ປສ຺ສິສ຺ສາມ, ສພ຺ພາລງ຺ກາເຣຫິ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຍຖາພລໍ ອິຕ຺ຖິກຸຕ຺ຕຫາສວິລາເສ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ກິເລສພນ຺ຊເນນ ພນ຺ຊິຕຸ ວາຍ ເມຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕປ຺ປຍິຍຕ຺ຕາຫິ ຕາຫິ ສທ຺ຊີ ‘‘ຣາຊານໍ ປສ຺ສິສ຺ສາມາ’’ຕິ ປາສາທໍ ອກິຣຸໜນ຺ຕີ ຕໍ ໂອຕຣນ຺ຕໍ ທິສ຺ ວາປີ ນ ສຄ຺ຊານິ຺ ‘‘ຣຄ຺ໂຍ ໂອວາທໍ ທາຕຸ ອາຄໂຕ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຊ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ສຄ຺ຄາຍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຍ຺ຖາສິ຺ ມຫາສຕ຺ໂຕປີ ປາສາທາ ໂອຕຣິ຺ ອິຕຣາປີ ປາສາທໍ ອກິຣຸຫິຕ຺ວາ ສີຣິສຍນປີຍ຺ເຖ ກມຣວຕ຺ຕເກເສ ຈ ປສາຊນກຕ຺ຫຄ຺ຈ ທິສ຺ ວາ ‘‘ນ ໂສ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຊ, ອມ຺ຫາກໍ ປີຍສາມິໂກ ກວິສ຺ສຕີ, ເອຖ ນໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຕາເປສ຺ສາມີ’’ຕິ ມຫາຕລາ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຣາຊງ຺ຄຕໍ ສມ຺ປາປຸຕິ຺ ປາປຸຕິຕ຺ວາ ຈ ປນ ສພ຺ພາຫິ ຕາຫິ ສທ຺ຊີ ເກເສ ໂມເຈຕ຺ວາ ປີຍ຺ຖິຍໍ ວິກິຣິຕ຺ວາ ອຸໂກຫິ ຫຕ຺ເຖຫິ ອຸຣໍ ສໍສຸມ຺ກິຕ຺ວາ ‘‘ກສ຺ມາ ເອວຣູປໍ ກມ຺ມໍ ກໂຣຖ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິ ອຕິກຣຸຕໍ ປຣິເທວມານາ ຣາຊານໍ ອນຸພນ຺ຊີ, ສກລນຄຣໍ ສງ຺ຂຸກິ

ຕံ ອໂຫສີ។ ເຕປີ ‘‘ຣາຊາ ກິຣ ໂນ ປພຸພຊິໂຕ, ກຸໂຕ ປນ ເອວຣູປໍ ສມຸມີກຣາຊານໍ ລກິສຸສາມາ’’ຕິ ໂຣທມານາ ຣາຊານໍ ອນຸພນຸຣີສຸ។ ຕຕຸຣ ຕາສໍ ອິຕຸຖິນໍ ປຣິເທວນຸເຈວ ປຣິເທວນຸຕິໂຍປິ ຕາ ປຫາຍ ຣຄູໂຍ ຄມນຸຈ ອາວິກໂຣນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໔໔໐។

‘‘ຕາ ຈ ສຕຸຕສຕາ ກຣິຍາ, ສພຸພາລງການກູສິຕາ;

ພາຫາ ປຄຸຄຍຸຫ ປກຸກນຸທုំ, ກສຸມາ ໂນ ວິຊຫິສຸສສີ។

໔໔໑។

‘‘ຕາ ຈ ສຕຸຕສຕາ ກຣິຍາ, ສຸສຄູຄາ ຕນຸມຊຸຊີມາ;

ພາຫາ ປຄຸຄຍຸຫ ປກຸກນຸທုំ, ກສຸມາ ໂນ ວິຊຫິສຸສສີ។

໔໔໒។

‘‘ຕາ ຈ ສຕຸຕສຕາ ກຣິຍາ, ອສຸສວາ ປິຍການີນີ;

ພາຫາ ປຄຸຄຍຸຫ ປກຸກນຸທုំ, ກສຸມາ ໂນ ວິຊຫິສຸສສີ។

໔໔໓។

‘‘ຕາ ຈ ສຕຸຕສຕາ ກຣິຍາ, ສພຸພາລງການກູສິຕາ;

ຫິຕຸວາ ສມຸປທຸທວີ ຣາຊາ, ປພຸພຊຸຊາຍ ປຸຣກຸຂໂຕ។

໔໔໔។

‘‘ຕາ ຈ ສຕຸຕສຕາ ກຣິຍາ, ສຸສຄູຄາ ຕນຸມຊຸຊີມາ;

ຫິຕຸວາ ສມຸປທຸທວີ ຣາຊາ, ປພຸພຊຸຊາຍ ປຸຣກຸຂໂຕ។

໔໔໕។

‘‘ຕາ ຈ ສຕຸຕສຕາ ກຣິຍາ, ອສຸສວາ ປິຍການີນີ;

ຫິຕຸວາ ສມຸປທຸທວີ ຣາຊາ, ປພຸພຊຸຊາຍ ປຸຣກຸຂໂຕ។

໔໔໖។

‘‘ຫິຕຸວາ ສຕປລໍ ກໍສໍ, ໂສວຕຸຕໍ ສຕຣາຊິກໍ;

ອຄຸຄຫີ ມຕຸຕິກໍ ປ໌ຕຸຕໍ, ຕໍ ທຸຕິຍາກິເສຈນ''ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ພາຫາ ປ໌ຄຸຄຍຸຫາຕີ ພາຫາ ອຸກຸຂິປິຕຸວາ។ ສມຸປ໌ທຸທວິຕີ ກິກຸຂເວ, ໂສ ມຫາຊນໂກ ຣາຊາ, ຕາ ຈ ສຕຸຕສຕາ ກຣິຍາ ''ກີ ໂນ, ເທວ, ປ໌ຫາຍ ຄຈຸລສີ, ໂກ ອມຸຫາກໍ ໂທໂສ''ຕີ ວິລປນຸຕີໂຍວ ລຫຸເທຕຸວາ ສມຸປ໌ທຸທວີ ຄໂຕ, ''ປ໌ພຸພຊຊາຍ ຍາທີ''ຕີ ໂຈທິຍມາໂນ ວິຍ ປຸຣກຸຂໂຕ ທຸຕຸວາ ຄໂຕຕີ ອຕຸໂຖ។ ຕໍ ທຸຕິຍາກິເສຈນນຸຕີ ກິກຸຂເວ, ຕໍ ມຕຸຕິກາປຕຸຕຄຸຄຫຕໍ ທຸຕິຍາກິເສຈ ນໍ ກຕຸວາ ໂສ ຣາຊາ ນິກຸຂນຸໂຕຕີ។

ສີວລິເທວີປິ ປຣິເທວມານາ ຣາຊານໍ ນິວຕຸເຕຕຸໍ ອສກຸໂກນຸຕີ ''ອຕຸເຖໂສ ອຸປ່າໂຍ''ຕີ ຈິນຸເຕຕຸວາ ມຫາເສນຄຸຕຸຕໍ ປ໌ກຸໂກສາ ເປຕຸວາ ''ຕາຕ, ຣລຸໂຍ ປຸຣໂຕ ຄມນທິສາກາເຄ ຊິຕຸຕາພຣຊິຕຸຕາສາລາທີສຸ ອຄຸຄື ເທຫີ, ຕິຕາປ໌ຕຸຕານີ ສໍທຣິຕຸວາ ຕສຸມີ ຕສຸມີ ຖາເນ ລູມໍ ກາເຣທີ''ຕີ ອາຕາເປສີ។ ໂສ ຕຖາ ກາເຣສີ។ ສາ ຣລຸໂຍ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ປາເທສຸ ປ໌ຕິຕຸວາ ມິຖິລາຍ ອາ ທິຕຸຕກາວໍ ອາໂຣເຈນຸຕີ ຄາຖາທຸວຍມາຫ –

໘໔໗។

''ໂກສຸມາ ອຄຸຄິສມາ ຊາລາ, ໂກສາ ທຍຸຫນຸຕີ ກາຄໂສ;

ຣຊຕໍ ຊາຕຣູປ໌ລຸຈ, ມຸຕຸຕາ ເວລຸຣຸຣິຍາ ພຫູ។

໘໔໘។

''ມຕໂຍ ສງຂມຸຕຸຕາ ຈ, ວຕຸຖິກໍ ຫຣິຈນຸທນໍ;

ອຊິນໍ ທນຸຕກຕຸຫລຸຈ, ໂລທໍ ກາລຸອາຍສໍ ພຫູ;

ເອຫີ ຣາຊ ນິວຕຸຕສຸສຸ, ມາ ເຕຕໍ ວິນສາ ສນ''ນຸຕີ។

ຕຕຸຖ ໂກສຸມາຕີ ກຍານກາ។ ອຄຸຄິສມາ ຊາລາຕີ ເຕສໍ ເຕສໍ ມນຸສຸສານໍ ເຄຫານິ ອຄຸຄີ ຄຕຸຫີ, ໂສ ເອສ ມຫາຊາໂລຕີ ອຕຸໂຖ។ ໂກສາຕີ ສຸວຕຸຕາຣຊຕໂກຍຸຖາຄາຣາທີນີ។ ກາຄໂສຕີ ໂກຍຸຖາສໂຕ ສຸວິກຕຸຕາປີ ໂນ ເອເຕ ອຄຸຄີນາ ທຍຸຫນຸຕີ, ເທວາຕີ។ ໂລຫນຸຕີ ຕມຸພໂລຫາທີກໍ។ ມາ ເຕຕໍ ວິນສາ ສນນຸຕີ ມາ ເຕ ເອຕໍ ສນໍ ວິນສຸສຕຸ, ເອຫີ ນໍ ນິພຸພາເປຫີ, ປ໌ຈຸລາ ຄມິສຸສສີ, ''ມ ຫາຊນໂກ ນຄຣໍ ທຍຸຫມານໍ ອໂນໂລເກຕຸວາວ ນິກຸຂນຸໂຕ''ຕີ ຕຸມຸຫາກໍ ຄຣຫາ ກວິສຸສຕີ, ຕາຍ ເຕ ລຊຊາປີ ວິປຸປ໌ຜິສາໂຣປີ ກວິສຸສຕີ, ເອຫີ ອມຈຸເຈ ອາຕາເປຕຸວາ ອຄຸຄື ນິພຸພາເປຫີ, ເທວາຕີ។

ອຖ ມຫາສຕຸໂຕ ''ເທວິ, ກີ ກເຖສີ, ເຍສໍ ກິລຸຈນໍ ອຕຸຖິ, ເຕສໍ ຕໍ ທຍຸຫຕີ, ມຍໍ ປນ ອກິລຸຈນາ''ຕີ ທີເປນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໘໔໙។

''ສຸສຸຂໍ ວຕ ຊີວາມ, ເຍສໍ ໂນ ນຕຸຖິ ກິລຸຈນໍ;

ມິຖິລາ ທຍຸຫມານາຍ, ນ ເມ ກິລຸຈິ ອທຍຸຫຖາ''ຕີ។

ຕຕຸຖ ກິລຸຈນນຸຕີ ເຍສໍ ອມຸຫາກໍ ປລິພຸທຸສກິເລສສງຂາຕໍ ກິລຸຈນໍ ນຕຸຖິ, ເຕ ມຍໍ ເຕນ ອກິລຸຈນກາເວນ ສຸສຸຂໍ ວຕ ຊີວາມ។ ເຕເນວ ກາຣເຕນ ມິຖິລາຍ ທຍຸຫມານາຍ ນ ເມ ກິລຸຈິ ອທຍຸຫຖ, ອປຸປ໌ມຕຸຕກມຸປິ ອຕຸຕໂນ ກຕຸຫກໍ ທຍຸຫມານໍ ນ ປສຸສາມີ

ຕິ ວທຕິ។

ເອວຄຸຈ ປນ ວຕຸວາ ມຫາສຕຸໂຕ ອຸຕຸຕຣທຸວາເຣນ ນິກຸຂມິ។ ຕາປີສຸສ ສຕຸຕສຕາ ກຣິຍາ ນິກຸຂມິສຸ។ ປຸນ ສີວລີເທວີ ເອກំ ອຸປາຍំ ຈິນຸເຕຕຸວາ ''ຄາມພາຕຣຜຸຄວິລຸມຸປນາການំ ວິຍ ທສຸເສຖາ''ຕິ ອມຈເຈ ອາណາເປສិ។ ຕំຂណំເຍວ ອາວຸឍຫតຸເຖ ປុຣិເສ ຕໂຕ ຕໂຕ ອາឝາວນຸເຕ ປរិឝາວນຸເຕ ວິລຸມຸປນຸເຕ ວິຍ ສຣີເຣ ລາຂារសំ ສិញຸຈិតຸວາ ລທຸສປຸປហាເຣ ວິຍ ឝលកេ និປຸຊជាເປតຸ ວາ ឆុຍຸឋុນຸເຕ ມເຕ ວິຍ ຈ ទសຸໂສ ທសុເສសុំ។ ມຫາຊໂນ ອຸປກຸໂກສິ ''ມຫາຣາຊ, ຕຸມຸເຫສុ ឆຣນຸເຕສុເຍວ ຣฏុຄំ ວិລុມុປនុຕិ, ມ ຫາຊນំ ឃាເຕນຸຕີ''ຕີ។ ອຖ ເທວີປີ ຣາຊານំ ວនុທិតុວາ និວតុຕນຕຸຖາຍ ຄាថមាហ –

៨៥០។

''ອឆវិໂຍ ສມຸປຸປນຸນາ, ຣฏុຄំ វិທຸឆំສយນຸຕິ ຕំ;

ເອហិ ຣາຊ និວតុតសុស, មា ຣฏុຄំ វិនស្សា ອិທ''ນុຕិ។

ຕຕຸຖ ອឆវិໂຍຕិ មហាຣາຊ, ຕຸມຸເຫສុ ឆຣນຸເຕສុເຍວ ອឆវិໂຈຣາ ສមុປុປនຸនា សមុຍុຄិតា, ຕំ ຕຍາ ឆមុមຣកុខិតំ ຕວ ຣฏុຄំ វិທຸឆំເສນຸຕិ។

ຕំ សុຕុວາ ຣាຊា ''មយិ ឆຣນຸເຕເຍວ ໂຈຣາ ອុຜុຄាយ ຣฏុຄំ វិທុឆំເສນុតា នាម នតុຖិ, ສີວລີເທວិយា ກិຣិយា ເອສា ກវិស្ស ຕិ''ຕិ ຈិនុເຕតុວា ຕំ ອປុປຜិການំ ករោនໂຕ ອាហ –

៨៥១។

''សុសុខំ វត ជីវាម, យេសំ ໂນ នតុຖិ กិលុຈនំ;

ຣฏុເຄ វិລុមុປមានមុហិ, ន ເម ກិលុຈិ ອហិរຖ។

៨៥៨។

''សុសុខំ វត ជីវាម, យេសំ ໂນ នតុຖិ กិលុຈនំ;

ປីតិភកុខា ភវិស្សាម, ເທວា ອាភស្សរា យថា''តិ។

ຕຕុຖ វិລុມុປមានមុហិតិ វិលុປុປມានេ។ ອាភស្សរា យថាតិ យថា ເຕ ພុຣហុມາໂນ ປីតិភកុខា ហុតុវា សមាបតុតិសុខេន វីតិនា ເມនុតិ, ຕថា វីតិនាមេស្សាមាតិ។

ເອວំ វុតុເຕປិ ມຫາຊໂນ ຣາຊានំ ອនុពនុធិເຍវ។ ອຖសុស ເອតທໂហសិ ''ອយំ ມຫາຊໂນ និວតុຕិតុំ ន ອិຈុឆຕិ, និវតុເຕសុសាមិ ន''នុតិ។ ໂສ ອហុឍគាវុຕមតុតំ គតកាເລ និវតុតិតុវា មហាមគុເគ ຄិໂຕ ອមຈុຈេ ''កស្សិទំ ຣជ្ជ''នុតិ ປុຈុឆិតុវា ''ຕុມ្ហាកំ, ເທວា''តិ វុតុເຕ ''ເຕន ហិ ឥមំ ເລខំ ອនុតຣំ ករោនុតស្ស រាជហតុហំ ករោຖា''តិ ກតុតរហតុເហន តិរិយំ ເລខំ ອາກ ឌុឍិ។ ເຕນ ເຕຊວតា ຣថុពា កតំ ເລខំ ໂកចិ ອនុតរំ កាតុំ នាសកុខិ។ ມហាຊໂນ ເລខំ ឧសុសិសេ កតុວា ພាលុហប្ររិເទວំ ປរិ ເທວិ។ ເທວិປី តំ ເລខំ ອនុតរំ កាតុំ ອសកុໂកនុតិ ຣາຊານំ ປិฏុឋិ ហតុວា គច្ឆនុតំ ទិសុវា ໂສកំ សនុធាເຣតុំ ອសកុໂកនុតិ ឧរំ ປហរិតុវា មហាមគុເគ តិរិយំ ປតិតុវា ປរិវតុតមានា ອគមាសិ។ មហាຊໂນ ''ເລខសាមិເកហិ ເລខា ភិនុនា''តិ វតុវា ເທວិ យា គតមគុគេនេវ គតោ។ ອຖ មហាសតុໂតប៊ី ឧតុតរហិមវនុតាភិមុខោ ອគមាសិ។ ເທវិប៊ី សព្ពំ ເសនាວាហនំ ອາទាយ ເຕន សទុធិំເຍវ គតា។ រាជា មហាជនំ និវតុເຕតុំ ອសកុໂកនុໂຕເຍវ សដុឋិໂຍជនមគុគំ គតោ។

ຕທາ ນາຣໂທ ນາມ ຕາປໂສ ຫິມວນ຺ເຕ ສຸວຕ຺ຕຄຸຫາຍໍ ວສິຕ຺ວາ ປຌ຺ຈາກິຌ຺ໂຌ ຊານສຸເຂນ ວິຕິນາເມຕ຺ວາ ສຕ຺ຕາຫໍ ອຕິກ຺ກາເມຕ຺ວາ ຊານສຸຂໂຕ ວຸຎ຺ຊາຍ ''ອໂຫ ສຸຂໍ, ອໂຫ ສຸຂ''ນ຺ຕິ ອຸທານໍ ອຸທາເນສິ຺ ໂສ ''ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ໂກຈິ ຊມ຺ພຸທິປຕເລ ອິທໍ ສຸຂໍ ປຣິເຍສນ຺ໂຕ''ຕິ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ມຫາຊນກພຸທ຺ຆງກຸຣໍ ທິສ຺ວາ ''ຣາຊາ ມຫາກິນິກ຺ຂມນໍ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕປິ ສີວລິເທວິປ຺ປມຸຂໍ ມຫາຊນໍ ນິວຕ຺ເຕຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ອນ຺ຕຣາຍມ຺ປິສ຺ສ ກເຣຍ຺ຍ, ອິທານິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກິຍ຺ໂຍໂສ ມຕ຺ຕາຍ ທລ຺ຫສມາທານຕ຺ຖໍ ໂອວາທໍ ທສ຺ສາມີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອິທ຺ທິພເລນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຌ຺ໂຌ ປຸຣໂຕ ອາກາເສ ຖິໂຕວ ຕສ຺ສ ອຸສ຺ສາຫໍ ຊເນຕຸໍ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໘໕໓຺

''ກິມ຺ເຫໂສ ມຫໂຕ ໂຆໂສ, ກາ ນຸ ຄາເມວ ກີລຸອິຍາ;

ສມຕ ເຕວ ປ຺ຸຈ຺ຉາມ, ກຕ຺ເຖໂສ ອກິສໂຜ ຊໂນ''ຕິ຺

ຕສ຺ສ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ອາຫ –

໘໕໔຺

''ມມໍ ໂອຫາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ, ເອຕ຺ເຖໂສ ອກິສໂຜ ຊໂນ;

ສີມາຕິກ຺ກມນໍ ຍນ຺ຕໍ, ມຸນິໂມນສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ;

ມິສ຺ສໍ ນນ຺ທີຫີ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ, ກີ ຊານມນຸປ຺ຸຈ຺ຉສີ''ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ກິມ຺ເຫໂສຕິ ກິມ຺ຫີ ເກນ ກາຣເຕນ ເອໂສ ຫຕ຺ຖິກາຍາທິວເສນ ມຫໂຕ ສມູຫສ຺ສ ໂຆໂສ຺ ກາ ນຸ ຄາເມວ ກີລຸອິຍາຕິ ການຸ ເອສາ ຕຍາ ສທ຺ຆີ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕານໍ ຄາເມ ວິຍ ກີລຸອິ຺ ກຕ຺ເຖໂສຕິ ກິມຕ຺ຖໍ ເອສ ມຫາຊໂນ ອກິສໂຜ ສນ຺ນິປຕິໂຕ, ຕໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉຕີຕິ ປຸຈ຺ຉິ຺ ມມນ຺ຕິ ໂຍ ອຫໍ ເອຕໍ ຊນໍ ໂອຫາຍ ຄຈ຺ຉາມິ, ຕໍ ມໍ ໂອຫາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ຺ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມີ ຖາເນ ເອໂສ ມຫາຊໂນ ອກິສໂຜ ອນຸພນ຺ຘນ຺ໂຕ ອາຄໂຕ຺ ສີມາຕິກ຺ກມນໍ ຍນ຺ຕນ຺ຕິ ຕ຺ວໍ ປນ ຕໍ ມໍ ກິເລສສີມໍ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ອນຄາຣິຍມຸນິຌາຕສງ຺ຂາຕສ຺ສ ໂມນສ຺ສ ປຕ຺ຕິຍາ ຍນ຺ຕໍ, ''ປພ຺ພຊິໂຕ ວຕມ຺ຫີ''ຕິ ນນ຺ທີ ອວິຊຫິຕ຺ວາ ຂເຓ ຂເຓ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາຫີ ນນ຺ທີຫີ ມິສ຺ສເມວ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ກີ ຊານນ຺ໂຕ ປຸຈ຺ຉສີ, ອຸທາຫຸ ອຊານນ຺ໂຕ຺ ມຫາຊນໂກ ກິຣ ວິເທຫຣຊ຺ຊໍ ຉທ຺ເຑຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິໂຕຕິ ກີ ນ ສຸຕໍ ຕຍາຕິ຺

ອຖສ຺ສ ໂສ ທລ຺ຫສມາທານຕ຺ຖາຍ ປຸນ ຄາຖມາຫ –

໘໕໕຺

''ມາສ຺ສຸ ຕິຕ຺ໂຓ ອມຌ຺ຌິຕ຺ຖ, ສຣີຣໍ ຘາຣຍໍ ອິມໍ;

ອຕິຣເຕຍ຺ຍ ຍມິທໍ, ພຫູ ຫິ ປຣິປນ຺ຖໂຍ''ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ມາສ຺ສຸ ຕິຕ຺ໂຓ ອມຌ຺ຌິຕ຺ຖາຕິ ອິມໍ ກຕ຺ທຸກາສາວນິວຕ຺ຖໍ ສຣີຣໍ ຘາເຣນ຺ໂຕ ''ອິມິນາ ປພ຺ພຊິຕລິງ຺ຄຄ຺ຄຫຓມຕ຺ເຕເນວ ກິເລສສີມໍ ຕິຕ຺ໂຓ ອຕິກ຺ກນ຺ໂຕສ຺ມີ''ຕິ ມາ ອມຌ຺ຌິຕ຺ຖ຺ ອຕິຣເຕຍ຺ຍຍມິທນ຺ຕິ ອິທໍ ກິເລສຊາຕໍ ນາມ ນ ເອຕ຺ຕເກນ ຕີເຣຕພ຺ພໍ຺ ພຫູ ຫິ ປຣິປນ຺ຖໂຍຕິ ສຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ອາວຣິຕ຺ວາ ຖິຕາ ຕວ ພຫູ ກິເລສປຣິປນ຺ຖາຕິ຺

ຄໂຕ ມຫາສຕຸໂຕ ຕສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ປຣິປ຺ນຸເຖ ປຸຈຸສນຸໂຕ ອາຫ –

໘໕໖໚

‘‘ໂກ ນຸ ເມ ປຣິປ຺ນຸຖສຸສ, ມມໍ ເອວံວິຫາຣິໂນ;

ໂຍ ເນວ ທິພຸເຍ ນາທິພຸເຍ, ກາມານມກິປຕຸຖເຍ’’ຕິ໚

ຕຕຸຖ ໂຍ ເນວ ທິພຸເຍ ນາທິພຸເຍຕິ ໂຍ ອຫໍ ເນວ ທິພຸເຍ ມນຸສຸສໂລເກ, ນາທິພຸເຍ ເທວໂລເກ ກາມານໍ ອກິປຕຸເຖມິ, ຕສຸສ ມມ ເອວໍ ເອກວິຫາຣິໂນ ໂກ ນຸ ປຣິປ຺ນໂຖ ອສຸສາຕິ ວທຕິ໚

ອຖສຸສ ໂສ ປຣິປ຺ນຸເຖ ທສຸເສນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໘໕໗໚

‘‘ນິທຸທາ ຕນຸທີ ວິຊມຸກິຕາ, ອຣຕິ ກຕຸຕສມຸມໂທ;

ອາວສນຸຕິ ສຣີຣຜຸຖາ, ພຫູ ຫີ ປຣິປ຺ນຸຖໂຍ’’ຕິ໚

ຕຕຸຖ ນິທຸທາຕິ ກປີນິທຸທາ໚ ຕນຸທີຕິ ອາລສິຍໍ໚ ອຣຕີຕິ ອຸກຸກຳຖິຕາ໚ ກຕຸຕສມຸມໂທຕິ ກຕຸຕປຣິລຸອາໂຫ໚ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ‘‘ສມຕ, ຕຸວໍ ປາສາທິໂກ ສຸວຕຸຕາວຕຸໂຕ ຣຊຸຊໍ ປຫາຍ ປພຸພຊິໂຕ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ຕຸຍຸຫໍ ປຕິຕໍ ໂອຊວນຸຕໍ ປີຕຸຫປາຕໍ ທສຸສນຸຕິ, ໂສ ຕຸວໍ ປຕຸຕປູຣໍ ອາຫາຍ ຍາວທຕຸຖໍ ປຣິກຸຍຸຊິຕຸວາ ປຕຸຕສາລໍ ປວິສິຕຸວາ ກພຸຖຸຖຣເກ ນິປຊຸຊິຕຸວາ ກາກຈຸຈມາໂນ ນິທຸທໍ ໂອກຸກມິຕຸວາ ອນຸຕຣາ ປພຸທຸໂທ ອປຣາປຣໍ ປຣິວຕຸຕິຕຸວາ ຫຕຸຖປາເທ ປສາເຣຕຸວາ ອຸຜຸຖາຍ ຈີວຣວໍສໍ ຄເຫຕຸວາ ລຄຸຄຈີວຣໍ ນິວາເສຕຸວາ ອາລສິໂຍ ຫຸຕຸວາ ເນວ ສມຸມຊຸຊນີ ອາທາຍ ສມຸມຊຸຊິສຸສສິ, ນ ປານີຍໍ ອາຫຣິສຸສສິ, ປຸນ ນິປຊຸຊິຕຸວາ ນິທຸທາຍິສຸສສິ , ກາມວິຕກຸກໍ ວິຕກຸເກສຸສສິ, ຕທາ ປພຸພຊຊາຍ ອຸກຸກຳຖິສຸສສິ, ກຕຸຕປຣິລຸອາໂຫ ເຕ ກວິສຸສຕີຕິ໚ ອາວສນຸຕິ ສຣີຣຜຸຖາຕິ ອິເມ ເອຕຸຕກາ ປຣິປ຺ນຸຖາ ຕວ ສຣີຣຜຸຖກາ ຫຸຕຸວາ ນິວສນຸຕິ, ສຣີເຣເຍວ ເຕ ນິພຸພຕຸຕນຸຕີຕິ ທສຸເສຕິ໚

ອຖສຸສ ມຫາສຕຸໂຕ ຖຸຕີ ກໂຣນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໘໕໘໚

‘‘ກລຸຍາຕໍ ວຕ ມໍ ກວໍ, ພຸຣາຫຸມຕ ມນຸສາສຕິ;

ພຸຣາຫຸມຕ ເຕວ ປຸຈຸສາມິ, ໂກ ນຸ ຕຸວມສິ ມາຣິສາ’’ຕິ໚

ຕຕຸຖ ພຸຣາຫຸມຕ ມນຸສາສຕີຕິ ພຸຣາຫຸມຕ, ກລຸຍາຕໍ ວຕ ມໍ ກວໍ ອນຸສາສຕິ໚

ຄໂຕ ຕາປໂສ ອາຫ –

໘໕໙໚

‘‘ນາຣໂທ ອິຕິ ເມ ນາມໍ, ກສຸສໂປ ອິຕິ ມໍ ວິທູ;

ໂກໂຕ ສກາສມາຄຈ຺ຉີ, ສາຒຸ ສພ຺ກິ ສມາຄໂມ෴

໔໖໐෴

‘‘ຕສ຺ສ ເຕ ສພ຺ໂພ ອານນ຺ໂທ, ວິຫາໂຣ ຊຸປ຺ວຕ຺ຕຕຸ;

ຍໍ ຊູນໍ ຕໍ ປ໌ຣິປູ໌ເຣຫິ, ຂນ຺ຕິຍາ ອຸປ໌ສເມນ ຈ෴

໔໖໑෴

‘‘ປ໌ສາຣຍ ສນ຺ນຕຉ຺ຈ, ອຸນ຺ນຕຉ຺ຈ ປ໌ສາຣຍ;

ກມ຺ມໍ ວິຊ຺ຊຉ຺ຈ ຘມ຺ມຉ຺ຈ, ສກ຺ກຕ຺ວານ ປ໌ຣິພ຺ພຊາ’’ຕິ෴

ຕຕ຺ຖ ວິທູຕິ ໂຄຕ຺ເຕນ ນໍ ‘‘ກສ຺ສໂປ໌’’ຕິ ຊານນ຺ຕິ෴ ສພ຺ກິຕິ ປ໌ຕ຺ຫິເຕຫິ ສທ຺ຘີ ສມາຄໂມ ນາມ ສາຒຸ ໂຫຕີຕິ ອາຄໂຕມ຺ຫິ෴ ອານນ຺ໂທຕິ ຕສ຺ສ ຕວ ອິມິສ຺ສາ ປ໌ພ຺ພຊ຺ຊາຍ ອານນ຺ໂທ ຕຸຍ຺ຄິ ໂສມນສ຺ສເມວ ໂຫຕຸ ມາ ອຸກ຺ກຕ຺ຄິ෴ ວິຫາໂຣຕິ ຈຕຸພ຺ພິໂຘ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາໂຣ෴ ຊຸປ຺ວຕ຺ຕຕູຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕຸ෴ ຍໍ ຊູນໍ ຕນ຺ຕິ ຍໍ ເຕ ສີເລນ ກສິຓປ໌ຣິກມ຺ເມນ ຊາເນນ ຈ ຊູນໍ, ຕໍ ເອເຕຫິ ສີລາທີຫີ ປູ໌ຣຍ෴ ຂນ຺ຕິຍາ ອຸປ໌ສເມນ ຈາຕິ ‘‘ອຫໍ ຣາຊປ໌ພ຺ພຊິໂຕ’’ຕິ ມານໍ ອກຕ຺ວາ ອທິວາສນຂນ຺ຕິຍາ ຈ ກິເລສູປ໌ສເມນ ຈ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຫິ෴ ປ໌ສາຣຍາຕິ ມາ ອຸກ຺ຂິປ໌ ມາ ປ໌ຕ຺ຖຣ, ປ໌ຊຫາຕິ ອຕ຺ໂຖ෴ ສນ຺ນຕຉ຺ຈ ອຸນ຺ນຕຉ຺ຈາຕິ ‘‘ໂກ ນາມາຫ’’ນ຺ຕິອາທີນາ ນເຍນ ປ໌ວຕ຺ຕໍ ໂອມານຉ຺ຈ ‘‘ອຫມສ຺ມິ ຊາຕິສມ຺ປ໌ນ຺ໂນ’’ຕິອາທີນາ ນເຍນ ປ໌ວຕ຺ຕໍ ອຕິມານຉ຺ຈ෴ ກມ຺ມນ຺ຕິ ທສກຸສລກມ຺ມປ໌ຖໍ෴ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ປ໌ຉ຺ຈອກິຉ຺ຉາ-ອຏ຺ຖສມາປ໌ຕ຺ຕິລາຓໍ෴ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ກສິຓປ໌ຣິກມ຺ມສງ຺ຂາຕໍ ສມຓຘມ຺ມໍ෴ ສກ຺ກຕ຺ວານ ປ໌ຣິພ຺ພຊາຕິ ເອເຕ ຄຸເຓ ສກ຺ກຕ຺ວາ ວຕ຺ຕສ຺ສຸ, ເອເຕ ວາ ຄຸເຓ ສກ຺ກຕ຺ວາ ຫລຸທໍ ສມາທາຍ ປ໌ຣິພ຺ພຊ, ປ໌ພ຺ພຊ຺ຊໍ ປາ໌ເລຫິ, ມາ ອຸກ຺ກຕ຺ຄິຕິ ອຕ຺ໂຖ෴

ເອວໍ ໂສ ມຫາສຕ຺ຕໍ ໂອວທິຕ຺ວາ ອາກາເສນ ສກຍ຺ຄານເມວ ຄໂຕ෴ ຕສ຺ມິໍ ຄເຕ ອປ໌ໂຣປີ໌ ມິຄາຊິໂນ ນາມ ຕາປ໌ໂສ ຕເຖວ ສມາປ໌ຕ຺ຕິໂຕ ວຏ຺ຖາຍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ໂພຘິສຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ມຫາຊນໍ ນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖາຍ ຕສ຺ສ ໂອວາທໍ ທສ຺ສາມິ’’ຕິ ຕຕ຺ເຖ ວາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາກາເສ ຨຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໖໔෴

‘‘ພຫູ ຫຕ຺ຖີ ຈ ອສ຺ເສ ຈ, ນຄເຣ ຊນປ໌ທານິ ຈ;

ຫິຕ຺ວາ ຊນກ ປ໌ພ຺ພຊິໂຕ, ກປາ໌ເລ ຣຕິມຊ຺ຊຄາ෴

໔໖໕෴

‘‘ກຈ຺ຈິ ນຸ ເຕ ຊານປ໌ທາ, ມິຕ຺ຕາມຈ຺ຈາ ຈ ຉາຕກາ;

ທຸພ຺ພິມກໍສຸ ຊນກ, ກສ຺ມາ ເຕຕໍ ອຣຸຈ຺ຈຖາ’’ຕິ෴

ຕຕ຺ຖ ກປາ໌ເລຕິ ມຕ຺ຕິກາປ໌ຕ຺ຕໍ ສນ຺ຘາຍາຫ෴ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ມຫາຣາຊ, ຕ຺ວໍ ເອວຣູປໍ໌ ອິສ຺ສຣິຍາຘິປ໌ຈ຺ຈໍ ຉຫ຺ເຫຕ຺ວາ ປ໌ພ຺ພຊິໂຕ ອິມສ຺ມີ ກປາ໌ເລ ຣຕີ ອຊ຺ຊຄາ ອຘິຄໂຕຕິ ປ໌ພ຺ພຊ຺ຊາກາຣຕໍ ປຸ໌ຈ຺ຉນ຺ໂຕ ເອວມາຫ෴ ທຸພ຺ພິນ຺ຕິ ກີ ນຸ ເອເຕ ຕວ

ອນຸຕເຣ ກິລຸຈິ ອປຣາຂໍ ກຣີສຸ, ກສຸມາ ຕວ ເອວຣູປໍ ອິສຸສຣິຍສຸຂໍ ປຫາຍ ເອຕໍ ກປາລເມວ ອຣຸຈິຕຸຖາຕິ។

ຕໂຕ ມຫາສຕຸໂຕ ອາຫ –

໔໒໔។

‘‘ນ ມິຄາຊິນ ຊາຕຸຈຸເຂ, ອຫໍ ກລຸຈິ ກຸທາຈນໍ;

ອສມຸເມນ ຊິເນ ລາຕີ, ນ ຈາປີ ລາຕໂຍ ມມ’’ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ນ ມິຄາຊິນາຕິ ອມຸໂກ ມິຄາຊິນ ຊາຕຸຈຸເຂ ເອກໍເສເນວ ອຫໍ ກລຸຈິ ລາຕີ ກຸທາຈນໍ ກິສຸມິລຸຈິ ກາເລ ອສມຸເມນ ນ ຊິນາມິ។ ເຕປີ ຈ ລາຕໂຍ ມໍ ອສມຸເມນ ນ ຊິນນຸເຕວ, ອິຕິ ນ ໂກຈິ ມຍິ ທຸພຸກີ ນາມ ອກາສີຕິ ອຕຸໂຖ។

ເອວມສຸສ ປລຸຫໍ ປຝິກຸຂິປິຕຸວາ ອິທານິ ເຍນ ກາຣເຓນ ປພຸພຊິໂຕ, ຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ –

໔໒໕។

‘‘ທິສຸວານ ໂລກວຕຸຕນຸຕໍ, ຂຊຊນຸຕໍ ກທຸທມີກຕໍ;

ຫລຸລເຣ ພຊຊເຣ ເຈຕຸຖ, ຍຕຸຖ ສນຸໂນ ປຸຖຸຊຊໂນ;

ເອຕາຫໍ ອຸປມໍ ກຕຸວາ, ກິກຸຂໂກສຸມິ ມິຄາຊິນາ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ທິສຸວານ ໂລກວຕຸຕນຸຕນຸຕິ ວຍຸຍານຸຄຕສຸສ ພາລໂລກສຸສ ວຕຸຕໍ ຕນຸຕີ ປເວຕີ ອຫມທຸທສໍ, ຕໍ ທິສຸວາ ປພຸພຊິໂຕມຸຫີຕິ ທີເປຕິ។ ຂຊຊນຸຕໍ ກທຸທມີກຕນຸຕິ ກິເລເສຫິ ຂຊຊນຸຕໍ ເຕເທວ ຈ ກທຸທມີກຕໍ ໂລກໍ ທິສຸວາ។ ຍຕຸຖ ສນຸໂນ ປຸຖຸຊຊໂນຕິ ຍມຸຫິ ກິເລສວຕຸຖຸມຸຫິ ສນຸໂນ ລຄຸໂຄ ປຸຖຸຊຊໂນ, ຕຕຸຖ ລຄຸຄາ ພຫູ ສຕຸຕາ ຫລຸລນຸຕິ ເຈວ ອນຸທຸພນຸສນາທີຫິ ຈ ພຊຊນຸຕິ។ ເອຕາຫນຸຕິ ອຫມຸປີ ສເຈ ເອຕຸຖ ພຊຸຊິສຸສາມິ, ອິເມ ສຕຸຕາ ວິຍ ຫລຸລິສຸສາມິ ເຈວ ພຊຸຊິສຸສາມິ ຈາຕິ ເອວໍ ເອຕເທວ ກາຣຕໍ ອຕຸຕໂນ ອຸປມໍ ກຕຸວາ ກທຸທມີກຕໍ ໂລກໍ ທິສຸວາ ກິກຸຂໂກ ຊາໂຕຕິ ອຕຸໂຖ។ ມິຄາຊິນາຕິ ຕໍ ນາເມນ ອາລປຕິ។ ກຖໍ ປນ ເຕນ ຕສຸສ ນາມໍ ລາຕນຸຕິ? ປຝິສນຸຖາຣກາເລ ປຄຸເມວ ປຸຈຸຊິຕຸຕາ។

ຕາປໂສ ຕໍ ກາຣຕໍ ວິຕຸຖາຣໂຕ ໂສຕຸກາໂມ ຫຸຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

໔໒໖។

‘ໂກ ນຸ ເຕ ກຄວາ ສຕຸຖາ, ກສຸເສຕໍ ວຈນໍ ສຸຈິ;

ນ ຫິ ກປຸປໍ ວາ ວິຊຊໍ ວາ, ປຈຸຈກຸຂາຍ ຣເຖສກ;

ສມຕໍ ອາຫຸ ວຕຸຕນຸຕໍ, ຍຖາ ທຸກຸຂສຸສຕິກຸກໂມ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ກສຸເສຕນຸຕິ ເອຕໍ ຕຍາ ວຸຕຸຕໍ ສຸຈິວຈນໍ ກສຸສ ວຈນໍ ນາມ។ ກປຸປນຸຕິ ກປຸເປຕຸວາ ກປຸເປຕຸວາ ປວຕຸຕິຕານໍ ອກິລຸລາສມາປຕຸຕີນໍ ລາກີ ກມຸມວາທີ ຕາປສໍ។ ວິຊຊນຸຕິ ອາສວກຸຂຍລາຕາວິຊຊາຍ ສມນຸນາຄຕໍ ປຈຸເຈກພຸທຸທໍ។ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ຣເຖສກ ມຫາຣາຊ, ນ ຫິ ກປຸປສມຕໍ ວາ ວິຊຊາສມຕໍ ວາ ປຈຸຈກຸຂາຍ ຕສຸໂສວາທໍ ວິນາ ເອວໍ ປຝິປຊຊິຕຸໍ ສກຸກາ។ ຍຖາ ທຸກຸ

ຂສ຺ສ ອຕິກ຺ກໂມ ໂຫຕິ, ເອວံ ວຕ຺ຕນ຺ຕံ ສມຓံ ອາຫ຺ຯ ເຕສံ ປນ ວຈນံ ສ຺ຕຸວາ ສກ຺ກາ ເອວံ ປຝິປ຺ຊຊິຕຸံ, ຕສ຺ມາ ວເທຫິ, ໂກ ນ຺ເຕ ກຄວາ ສຕ຺ຖາຕິຯ

ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໘໖໗ຯ

‘‘ນ ມິຄາຊິນ ຊາຕ຺ຈຸເຂ, ອຫံ ກລ຺ຈິ ກຸທາຈນံ;

ສມຓံ ພ຺ຣາຫ຺ມຓံ ວາປິ, ສກ຺ກຕ຺ວາ ອນ຺ປາວິສິ’’ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສກ຺ກຕ຺ວາຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ຄຸຓປ຺ຈ຺ຈຍຕ຺ຖາຍ ປູເຊຕ຺ວາຯ ອນ຺ປາວິສິນ຺ຕິ ນ ກລ຺ຈິ ອນ຺ປວິຝ຺ຖປ຺ພ຺ໂພສ຺ມິ, ນ ມຍາ ອລ຺ໂລ ໂກຈິ ສມໂຓ ປ຺ຈຸລິຕປ຺ພ຺ໂພຕິ ວທຕິຯ ອິມິນາ ທີ ປ຺ຈ຺ເຈກພ຺ທ຺ຘານံ ສນ຺ຕິເກ ຘມ຺ມံ ສ຺ຕນ຺ເຕນປິ ນ ກທາຈິ ໂອທິສ຺ສກວເສນ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ຄ຺ໂຕ ປ຺ຈຸລິຕປ຺ພ຺ໂພ, ຕສ຺ມາ ເອວມາຫຯ

ເອວລ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ເຍນ ກາຣເຓນ ປພ຺ພຊິໂຕ, ຕံ ອາທິໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ທີເປນ຺ໂຕ ອາຫ –

໘໖໘ຯ

‘‘ມຫຕາ ຈານຸກາເວນ, ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ສິຣິຍາ ຊລံ;

ຄີຍມາເນສຸ ຄີເຕສຸ, ວຊ຺ຊມາເນສຸ ວຄ຺ຄຸສຸຯ

໘໖໙ຯ

‘‘ຕູຣິຍຕາລຸອສງ຺ຆຸຝ຺ເຖ, ສມ຺ມຕາລສມາຫິເຕ;

ສ ມິຄາຊິນ ມທ຺ທກ຺ຂິ, ຜລິ ອມ຺ພံ ຕິໂຣຈ຺ຉທံ;

ຫລ຺ຍມານံ ມນຸສ຺ເສຫິ, ຜລກາເມຫິ ຊນ຺ຕຸກິຯ

໘໗໐ຯ

‘‘ໂສ ໂຂຫံ ຕံ ສິຣິ ຫິຕ຺ວາ, ໂອໂຣຫິຕ຺ວາ ມິຄາຊິນ;

ມູລံ ອມ຺ພສ຺ສຸປາຄຈ຺ຉິ, ຜລິໂນ ນິປ຺ຜລສ຺ສ ຈຯ

໘໗໑ຯ

‘‘ຜລິ ອມ຺ພံ ຫຕံ ທິສ຺ວາ, ວິທ຺ຘສ຺ຕံ ວິນລ຺ອີກຕံ;

ອເຖກံ ອິຕຣံ ອມ຺ພံ, ນີໂລກາສံ ມໂນຣມံຯ

໔໗໔໋

‘‘ເອວເມວ ນູນມຸເຫປີ, ອິສຸສເຣ ພຫຸກາຕຸຍເກ;

ອນິຕຸຕາ ໂນ ວຊິສຸສນຸຕິ, ຍຖາ ອມຸໂພ ຜລີ ຫໂຕ໋

໔໗໕໋

‘‘ອຊິນມຸຫິ ຫລຸລເຕ ທີປີ, ນາໂຄ ທນຸເຕຫິ ຫລຸລເຕ;

ຊນມຸຫິ ຊນິໂນ ຫນຸຕິ, ອນິເກຕມສນຸຖວໍ;

ຜລີ ອມຸໂພ ອຜໂລ ຈ, ເຕ ສຕຸຖາໂຣ ອຸໂກ ມມາ’’ຕິ໋

ຕຕຸຖ ວຄຸຄຸສູຕິ ມຊຸຣສຸສເຣສຸ ຕູຣິເຍສຸ ວຊຸຊມາເນສຸ໋ ຕູຣິຍຕາລຸອສງຸ‌ຆຸຝເຖຕິ ຕູຣິຍານໍ ຕາລຸອິເຕຫີ ສງຸ‌ຆຸຝເຖ ອຸຍຸຍາເນ໋ ສມຸມຕາລສມາຫິເຕຕິ ສມຸເມຫິ ຈ ຕາເລຫີ ຈ ສມນຸນາຄເຕ໋ ສ ມິຄາຊິນາຕິ ມິຄາຊິນ, ໂສ ອຫໍ ອທກຸຂີ໋ ຜລີ ອມຸພນຸຕິ ຜລິ ຕໍ ອມຸພຣຸກຸຂນຸຕິ ອຕຸໂຖ໋ ຕິໂຣຈຸຊທນຸຕິ ຕິໂຣປາການໍ ອຸຍຸຍານສຸສ ອນຸໂຕຄິຕໍ ພຫິປາການໍ ນິສຸສາຍ ຊາຕໍ ອມຸພຣຸກຸຂໍ໋ ຫລຸລມານນຸຕິ ໂປຖິຍມານໍ໋ ໂອໂຣຫິຕຸວາຕິ ຫຕຸຖິກຸຂນຸຊາ ໂອຕຣິຕຸວາ໋ ວິນລຸອິກຕນຸຕິ ນິປຕຸຕນລຸອໍ ກຕໍ໋

ເອວເມວາຕິ ເອວໍ ເອວ໋ ຜລີຕິ ຜລສມຸປນຸໂນ໋ ອຊິນມຸຫີຕິ ຈມຸມຕຸຖາຍ ຈມຸມກາຣຕາ໋ ທນຸເຕຫີຕິ ອຕຸຕໂນ ທນຸເຕຫີ, ຫລຸລເຕ ທນຸຕນິມິຕຸຕໍ ຫລຸລເຕຕິ ອຕຸໂຖ໋ ຫນຸຕີຕິ ຫລຸລຕິ໋ ອນິເກຕມສນຸຖວນຸຕິ ໂຍ ປນ ນິເກຕໍ ປຫາຍ ປພຸພຊິຕຕຸຕາ ອນິເກໂຕ ນາມ ສຕຸຕສງຸຂາຣວຕຸຖຸກສຸສ ຕຕຸຫາສນຸຖວສຸສ ອກາວາ ອສນຸຖໂວ ນາມ, ຕໍ ອນິເກຕໍ ອສນຸຖວໍ ໂກ ຫນິສຸສຕີຕິ ອຊິປຸປາໂຍ໋ ເຕ ສຕຸຖາໂຣຕິ ເຕ ທຸເວ ຣຸກຸຂາ ມມ ສຕຸຖາໂຣ ອເຫສຸນຸຕິ ວທຕິ໋

ຕໍ ສຸຕຸວາ ມິຄາຊິໂນ ‘‘ອປຸປມຕຸໂຕ ໂຫຫີ’’ຕິ ຣຸໂລ ໂອວາທໍ ທຕຸວາ ສກຍຸຖານເມວ ຄໂຕ໋ ຕສຸມີ ຄເຕ ສີວລີເທວີ ຣຸໂລ ປາທມູເລ ປຕິຕຸວາ ອາຫ –

໔໗໘໋

‘‘ສພຸໂພ ຊໂນ ປພຸຍຖິໂຕ, ຣາຊາ ປພຸພຊິໂຕ ອິຕິ;

ຫຕຸຖາໂຣຫາ ອນີກຕຸຖາ, ຣຖິກາ ປຕຸຕິກາຣກາ໋

໔໗໘໋

‘‘ອສຸສາສຍິຕຸວາ ຊນຕໍ, ຄປຢິຕຸວາ ປຝິຈຸຊທໍ;

ປຸຕຸຕໍ ຣຊເຊ ຄເປຕຸວານ, ອຖ ປຈຸຊາ ປພຸພຊິສຸສສີ’’ຕິ໋

ຕຕຸຖ ປພຸຍຖິໂຕຕິ ກີໂຕ ອຸຕຸຣສຸໂຕ໋ ປຝິຈຸຊທນຸຕິ ອມຸເຫ ຫຍຸຫມາເນປີ ວິລຸປຸປມາເນປີ ຣາຊາ ນ ໂອໂລເກຕີຕິ ປພຸຍຖິຕສຸສ ມຫາຊນສຸສ ອາວຣຕໍ ຣກຸຂໍ ຄເປຕຸວາ ປຸຕຸຕໍ ທີຆາວຸກຸມາຣໍ ຣຊເຊ ຄເປຕຸວາ ອກິສິລຸຈິຕຸວາ ປຈຸຊາ ປພຸພຊິສຸສສີຕິ ອຕຸໂຖ໋

ຕໂຕ ໂພຊິສຕຸໂຕ ອາຫ –

៤៣៦។

''ຈຕຸຕາ ມຍາ ຊານປທາ, ມິຕຸຕາມຈຸຈາ ຈ ລາຕກາ;

ສນຸຕິ ປຸຕຸຕາ ວິເທຫານໍ, ທີຄາວຸ ຣຜຸຖວຫຸໂນ;

ເຕ ຣຊຸຊໍ ກາຣຍິສຸສນຸຕິ, ມິຖິລາຍໍ ປຊາປຕິ''ຕິ។

ຕຕຸຖ ສນຸຕິ ປຸຕຸຕາຕິ ສີວລີ ສມຕານໍ ປຸຕຸຕາ ນາມ ນຕຸຖິ, ວິເທຫຣຜຸຖວາສີນໍ ປນ ປຸຕຸຕາ ທີຄາວຸ ອຕຸຖິ, ເຕ ຣຊຸຊໍ ກາຣຍິສຸສນຸຕີ។ ປຊາປຕີຕິ ເທວີ ອາລປຕີ។

ເທວີ ອາຫ ''ເທວ, ຕຸມຸເຫສຸ ຕາວ ປພຸພຊິເຕສຸ ອຫໍ ກິ ກໂຣມີ''ຕິ។ ອຖ ນໍ ໂສ ''ກາຫໍເຫ, ອຫໍ ຕໍ ອນຸສິກຸຂາມິ, ວຈນໍ ເມ ກໂຣຫີ''ຕິ ວຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

៤៣៧។

''ເອຫິ ຕໍ ອນຸສິກຸຂາມິ, ຍໍ ວາກຸຍໍ ມມ ຣຸຈຸຈຕິ;

ຣຊຸຊໍ ຕຸວໍ ກາຣຍສິ, ປາປໍ ທຸຈຸຈຣິຕໍ ພຫຸໍ;

ກາເຍນ ວາຈາ ມນສາ, ເຍນ ຄຈຸຉສິ ທຸຄຸຄຕິໍ។

៤៣៨។

''ປຣທິນຸນເກນ ປຣນິຜຸຖິເຕນ, ປີຕຸເຫນ ຍາເປຫິ ສ ສີຣຂມຸໂມ''ຕິ។

ຕຕຸຖ ຕຸວນຸຕິ ຕຸວໍ ປຸຕຸຕສຸສ ລຕຸຕໍ ຂຸສຸສາເປຕຸວາ ''ມມ ປຸຕຸຕສຸສ ຣຊຸຊ''ນຸຕິ ຣຊຸຊໍ ອນຸສາສມານາ ພຫຸໍ ປາປໍ ກຣິສຸສສີ។ ຄຈຸຉສີຕິ ເຍນ ກາຍາທີຫີ ກເຕນ ພຫຸປາເປນ ທຸຄຸຄຕິໍ ຄມິສຸສສີ។ ສ ສີຣຂມຸໂມຕິ ປີຕຸທິຍາໂລເປນ ຍາເປຕພຸພໍ, ເອສ ປຕຸທິຕານໍ ຂມຸໂມຕີ។

ເອວໍ ມຫາສຕຸໂຕ ຕສຸສາ ໂອວາທໍ ອທາສີ។ ເຕສໍ ອລຸລມລຸລໍ ສລຸລປນຸຕານໍ ຄຈຸຉນຸຕານຸເລວ ສູຣິໂຍ ອຕຸຖງຄໂຕ។ ເທວີ ປຕິຣູເປ ຖາເນ ຂນຸຂາວາຣໍ ນິວາສາເປສີ។ ມຫາສຕຸໂຕປີ ເອກໍ ຣຸກຸຂມູລໍ ອຸປຄໂຕ។ ໂສ ຕຕຸຖ ຣຕຸຕິໍ ວສິຕຸວາ ປຸນທິວເສ ສຣີຣປຜິຊຄຸຄນໍ ກຕຸວາ ມຄຸຄໍ ປຜິປຊຸຊີ។ ເທວີປີ ''ເສນາ ປຈຸຉໂຕ ອາຄຈຸຉຕູ''ຕິ ວຕຸວາ ຕສຸສ ປຈຸຉໂຕ ອໂຫສີ។ ເຕ ກິກຸຂາຈາຣເວລາຍໍ ຖູຕໍ ນາມ ນຄຣໍ ປາປຸຕີສຸ។ ຕສຸມີ ຂເຕ ອນຸໂຕນຄເຣ ເອໂກ ປຸຣິໂສ ສູຕໂຕ ມຫນຸຕໍ ມໍສຂຕຸທໍ ກິຕີຕຸວາ ສູເລນ ອງຄາເຣສຸ ປຈາເປຕຸວາ ນິພຸພາປນຕຸຖາຍ ຜລກໂກຜິຍໍ ຖເປຕຸວາ ອຜຸຖາສີ។ ຕສຸສ ອລຸລວິຫິຕສຸສ ເອໂກ ສຸນໂຂ ຕໍ ອາຫາຍ ປລາຍີ។ ໂສ ລຕຸວາ ຕໍ ອນຸພນຸຂນໂຕ ຍາວ ພຫິທກຸຂິຕທຸວາຣໍ ຄນຸຕຸວາ ນິພຸພິນຸໂທ ນິວຕຸຕີ។ ຣາຊາ ຈ ເທວີ ຈ ສຸນຂສຸສ ປຸຣໂຕ ຄຈຸຉນຸຕາ ທຸວິຂາ ອເຫສຸໍ ។ ໂສ ກເຍນ ມໍສຂຕຸທໍ ຉທຸເທຕຸວາ ປລາຍີ។

ມຫາສຕຸໂຕ ຕໍ ທິສຸວາ ຈິນຸເຕສີ ''ອຍໍ ສຸນໂຂ ຉທຸເທຕຸວາ ອນເປກຸໂຂ ປລາໂຕ, ອລຸໂລປີສຸສ ສາມິໂກ ນ ປລຸລາຍຕິ, ເອວຣູໂປ ອນວຊໂຊ ປໍສຸກູລປີຕຸທປາໂຕ ນາມ ນຕຸຖິ, ປຣິກຸລຸຊິສຸສາມິ ນ''ນຸຕີ។ ໂສ ມຕຸຕິກາປຕຸຕໍ ນີຫຣິຕຸວາ ຕໍ ມໍສຂຕຸທໍ ອາຫາຍ ປຸລຸລຕຸວາ ປຕຸເຕ ປກຸຂິປິຕຸວາ ອຸທກຜາສຸກຜຸຖານໍ ຄນຸຕຸວາ ປຣິກຸລຸຊິຕຸໍ ອາຣກີ។ ຕໂຕ ເທວີ ''ສເຈ ເອສ ຣຊຸເຊນຕຸຖິໂກ ກເວຍຸຍ, ເອວຣູປໍ ເຊຄຸຈຸລໍ ປໍສຸມກຸຂິຕໍ ສຸນຂຈຸຉິຜຸຖກໍ ນ ຂາເທຍຸຍ។ ສເຈ ຂາເທຍຸຍ, ອິທາເນສ ອມຸຫາກໍ ສາມິໂກ ນ ກວິສຸສ

ຕິ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊ, ເອວຣູປໍ ເຊຕ຺ຈຸລໍ ຊາຫສີ’’ຕິ ອາຫ. ‘‘ເທວິ, ຕ຺ວໍ ອນ຺ຣພາລຕາຍ ອິມສ຺ສ ປິຕ຺ຫປາຕສ຺ສ ວິເສສໍ ນ ຊານາສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ເສວ ປຕິຕຍ຺ຖານໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ອມຕໍ ວິຍ ປຣິກ຺ລຸຊິຕ຺ວາ ມຸຂໍ ວິກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ຫຕ຺ເຖ ໂຊວຕິ. ຕສ຺ມິ ຂເຕ ເທວີ ນິນ຺ທມານາ ອາຫ –

໔໗໙.

‘ໂຍປີ ຈຕ຺ຕ຺ເຖ ກຕ຺ຕກາເລ ນ ກ຺ລຸເຊ, ອຊຸຍ຺ຖມານຣີວ ຊຸຫາຍ ມິຍ຺ເຍ;

ນ ຕ຺ເວວ ປີຕ຺ທໍ ລຸລຸອິຕໍ ອນຣິຍໍ, ກຸລປ຺ຸຕຕຣູໂປ ສປ຺ປຸຣິໂສ ນ ເສເວ;

ຕຍິທໍ ນ ສາຊຸ ຕຍິທໍ ນ ສຸຍ຺ຖຸ, ສຸນຂຸຈ຺ຈິຍ຺ຖກໍ ຊນກ ກ຺ລຸຊເສ ຕ຺ວ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອຊຸຍ຺ຖມານຣີວາຕິ ອນາຖມຣຕາເມວ. ລຸລຸອິຕນ຺ຕິ ປໍສຸມກ຺ຂິຕໍ. ອນຣິຍນ຺ຕິ ອສຸນ຺ທຣໍ. ນ ເສເວຕິ ນ-ກາໂຣ ປຣິປ຺ຸຈ຺ຆນຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ສເຈ ຈຕ຺ຕ຺ເຖປີ ກຕ຺ຕກາເລ ນ ກ຺ລຸເຊຍ຺ຍ, ຊຸຫາຍ ມເຣຍ຺ຍ, ນນຸ ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ກຸລປ຺ຸຕຕຣູໂປ ສປ຺ປຸຣິໂສ ເອວຣູປໍ ປີຕ຺ທໍ ນ ຕ຺ເວວ ເສເວຍ຺ຍາຕິ. ຕຍິທນ຺ຕິ ຕໍ ອິທໍ.

ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໘໐.

‘‘ນ ຈາປີ ເມ ສີວລີ ໂສ ອກກ຺ໂຂ, ຍໍ ໂຫຕິ ຈຕ຺ຕໍ ຄິຫິໂນ ສຸນສ຺ສ ວາ;

ເຍ ເກຈິ ໂກຄາ ອິຊ ຊມ຺ມລທ຺ຊາ, ສພ຺ໂພ ໂສ ກກ຺ໂຂ ອນວໂຍຕິ ວຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອກກ຺ໂຂຕິ ໂສ ປີຕ຺ຫປາໂຕ ມມ ອກກ຺ໂຂ ນາມ ນ ໂຫຕິ. ຍໍ ໂຫຕີຕິ ຍໍ ຄິຫິໂນ ວາ ສຸນສ຺ສ ວາ ຈຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ປໍສຸກູລໍ ນາມ ອສາມິກຕ຺ຕາ ອນວຊຸຊເມວ ໂຫຕິ. ເຍ ເກຈີຕິ ຕສ຺ມາ ອລ຺ເລປີ ເຍ ເກຈິ ຊມ຺ເມນ ລທ຺ຊາ ໂກຄາ, ສພ຺ໂພ ໂສ ກກ຺ໂຂ. ອນວໂຍຕິ ອນຸອວໂຍ, ອນຸປຸນປ຺ຸປຸນໍ ໂອໂລກິຍມາໂນປີ ອວໂຍ ປຣິປ຺ຸຕາຕຸໂຕ ອນວຊ຺ໂຊ, ອຊມ຺ມລທ຺ຊໍ ປນ ສຫສ຺ສຄ຺ຆນກມ຺ປີ ຊິຄ຺ຸຈ຺ຆນີຍເມວາຕິ.

ເອວໍ ເຕ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ກເຖນ຺ຕາວ ຖູນນຄຣທ຺ວາຣໍ ສມ຺ປາປ຺ຸຕີສຸ. ຕຕ຺ຣ ທາຣິກາສຸ ກີລອນ຺ຕີສຸ ເອກາ ກຸມາຣິກາ ຊຸທ຺ທກກຸລຸລເກນ ວາລຸກໍ ປປ຺ໂຜເຍຕິ. ຕສ຺ສາ ເອກສ຺ມິ ຫຕ຺ເຖ ເອກໍ ວລຍໍ, ເອກສ຺ມິ ທ຺ເວ ວລຍານີ. ຕານີ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ສງ຺ຆຍ຺ເຍນ຺ຕິ, ອິຕຣໍ ນິສ຺ສທ຺ທໍ. ຣາຊາ ຕໍ ກາຣຕໍ ລຕ຺ວາ ‘‘ສີວລິເທວີ ມມ ປຈ຺ຆໂຕ ຈຣຕິ, ອິຕ຺ຖີ ຈ ນາມ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ມລໍ, ‘ອຍໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາປີ ກຣິຍໍ ຊຫິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີ’ຕິ ຄຣຫິສ຺ສນ຺ຕິ ມໍ. ສຈາຍໍ ກຸມາຣິກາ ປຕ຺ທິຕາ ກວິສ຺ສຕິ, ສີວລິເທວິຍາ ນິວຕ຺ຕນກາຣຕໍ ກເຖສ຺ສຕິ, ອິມິສ຺ສາ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ສີວລິເທວີ ອຍ຺ໂຍເຊສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໔໘໑.

‘‘ກຸມາຣິເກ ອຸປເສນິເຍ, ນິຈ຺ຈໍ ນິຄ຺ຄລອມຕ຺ທິເຕ;

ກສ຺ມາ ເຕ ເອໂກ ກ຺ໂຊ ຊນຕິ, ເອໂກ ເຕ ນ ຊນຕີ ກ຺ໂຊ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອຸປເສນິເຍຕິ ມາຕຣໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ເສນິເກ. ນິຄ຺ຄລອມຕ຺ທິເຕຕິ ອຄລິຕມຕ຺ທເນນ ມຕ຺ທນສີລິເກຕິ ວທຕິ. ຊນຕີຕິ ສທ຺ທໍ ກໂຣຕິ.

ກຸມາຣິກາ ອາຫ –

໔໗໔.

‘‘ອິມສ‍ມີ ເມ ສມຓ ຫຕ‍ເຖ, ປ‍ຝິມຸກ‍ກາ ທຸນິວຣາ;

ສງ‍ຆາຕາ ຊາຍເຕ ສທ‍ໂທ, ທຸຕິຍສ‍ເສວ ສາ ຄຕິ.

໔໗໕.

‘‘ອິມສ‍ມີ ເມ ສມຓ ຫຕ‍ເຖ, ປ‍ຝິມຸກ‍ໂກ ເອກນິວໂຣ;

ໂສ ອທຸຕິໂຍ ນ ຊນຕິ, ມຸນິກູໂຕວ ຕິຝ‍ຖຕິ.

໔໗໖.

‘‘ວິວາທປ‍ປ‍ຕ‍ໂຕ ທຸຕິໂຍ, ເກເນໂກ ວິວທິສ‍ສຕິ;

ຕສ‍ສ ເຕ ສຄ‍ຄກາມສ‍ສ, ເອກຕ‍ຕມຸປໂຣຈຕ’’ນ‍ຕິ.

ຕຕ‍ຖ ທຸນິວຣາຕິ ທ‍ເວ ວລຍານິ. ສງ‍ຆາຕາຕິ ສໍຫນນໂຕ ສງ‍ຆຝ‍ຝນໂຕຕິ ອຕ‍ໂຖ. ຄຕິຕິ ນິພ‍ພຕ‍ຕິ. ທຸຕິຍສ‍ເສວ ຫິ ເອວຣູປາ ນິພ‍ພຕ‍ຕິ ໂຫຕິຕິ ອຕ‍ໂຖ. ໂສຕິ ໂສ ນິວໂຣ. ມຸນິກູໂຕວາຕິ ປຫີນສພ‍ພກິເລໂສ ອຣິຍປຸ‍ຄ‍ຄໂລ ວິຍ ຕິຝ‍ຖຕິ. ວິວາທປ‍ປ‍ຕ‍ໂຕຕິ ສມຓ ທຸຕິໂຍ ນາມ ວິວາທມາປນ‍ໂນ ໂຫຕິ, ກລຫໍ ກໂຣຕິ, ນານາຄາຫໍ ຄຕ‍ຫາຕິ. ເກເນໂກຕິ ເອກໂກ ປນ ເກນ ສທ‍ຂື ວິວທິສ‍ສຕິ. ເອກຕ‍ຕມຸປໂຣຈຕນ‍ຕິ ເອກີກາໂວ ເຕ ຣຸຈ‍ຈຕຸ. ສມຓາ ນາມ ກາຄິນິມ‍ປີ ອາຫາຍ ນ ຈຣນ‍ຕິ, ກຶ ປນ ຕ‍ວໍ ເອວຣູປໍ ອຸຕ‍ຕມຣູປ‍ຂຣໍ ກຣິຍໍ ອາທາຍ ວິຈຣສິ, ອຍໍ ເຕ ອນ‍ຕຣາຍໍ ກຣິສ‍ສຕິ, ອິມໍ ນິຫຣິຕ‍ວາ ເອກໂກວ ສມຓກມ‍ມໍ ກໂຣຫີຕິ ນໍ ໂອວທຕິ.

ໂສ ຕສ‍ສາ ກຸມາຣິກາຍ ວຈນໍ ສຸຕ‍ວາ ປ‍ຈ‍ຈຍໍ ລກິຕ‍ວາ ເທວິຍາ ສທ‍ຂື ກເຖນ‍ໂຕ ອາຫ –

໔໗໖.

‘‘ສຸຓາສິ ສີວລິ ກຖາ, ກຸມາຣິຍາ ປເວທິຕາ;

ເປ‍ສິຍາ ມໍ ຄຣຫິຕ‍ໂຖ, ທຸຕິຍສ‍ເສວ ສາ ຄຕິ.

໔໗໗.

‘‘ອຍໍ ທ‍ເວຊາປໂຖ ກທ‍ເທ, ອນຸຈິຕ‍ໂຕ ປຖາວິທີ;

ເຕສໍ ຕ‍ວໍ ເອກໍ ຄຕ‍ຫາທິ, ອຫເມກໍ ປຸ‍ນາປ‍ຣໍ.

໔໗໘.

‘‘ມາວຈ ມំ ຕຸວំ ‘ປຕິ ເມ’ຕິ, ນາຫំ ‘ກຣິຍາ’ຕິ ວາ ປຸນາ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ກຸມາຣິຍາ ປເວທິຕາຕິ ກຸມາຣິກາຍ ກຖິຕາ។ ເປສິຍາຕິ ສຈາຫំ ຣຊຸຊំ ກາເຣຍຸយំ, ເອສາ ເມ ເປສິຍາ ວຈນກາຣິກາ ກເວຍຸយ, ໂອໂລເກຕຸມຸປີ មំ ນ ວິສເຫຍຸយ។ ອິທານិ ປນ ອຕຸຕໂນ ເປສិយំ ວິຍ ຈ ມຸຸญຕិ, ‘‘ທុຕិຍສຸເສວ ສາ ຄតិ’’តិ មំ ໂອວທ តិ។ ອນុຈិត្តោตិ ອນុສញ្ចរិតោ។ ປຖາວិហិតិ ປຖິເກហិ។ ເອກនុតិ ຕວ ຣຸຈ្ចនកំ ເອកំ មគ្គំ គណ្ហ, អហំ ປន ຕຍາ គហិຕາວເສ សំ ອបរំ គណ្ហិសុសាមិ។ មາວຈ មំ ຕុວនុតិ សិວលិ ອិតោ បឆ្ឋាយ ປុន មំ ‘‘បតិ មេ’’តិ មា ອវຈ, អហំ វា ຕຸវំ ‘‘ກຣិយា មេ’’តិ នາວຈំ។

សា តស្ស វចនំ សុត្វា ‘‘ເທວ, ຕុម្ហេ ឧត្តមា, ហត្ថិកាមគ្គំ គណ្ហថ, អហំ វាមមគ្គំ គណ្ហិសុសាមិ’’តិ វត្វា ໂຖកំ គន្ត្វា ໂສកំ សន្ធារេតុំ អសក្កោន្តិ បុនាគន្ត្វា ຣញ្ញា សទ្ធិំ ກເຖນຸຕິ ເອកໂຕວ ນគຣំ ປាວិសិ។ ຕມຕຸຖំ ປກາເສນຸໂຕ សត្ថា ឧបឌ្ឍគាថមាហ –

‘‘ອិមមេវ ກຖយន្ຕា, ຖູណំ ນគຣុປាគមុ’’ນ្ຕិ។

ຕຕຸຖ ນគຣុປាគមុន្ຕិ ນគຣំ ປវិឋ្ឋា។

ປວិសិត្វា ຈ ປន មហាសត្ໂຕ ປິຕຸຫຕຸຖាយ ຈຣនុໂຕ ឧសុការស្ស ເគហទ្វារំ ປត្តោ។ សិវលិເທວិປິ ເອກមនុតំ អដ្ឋាសិ។ តស្មិ សមយេ ឧសុការោ ອງគារកបល្លេ ឧសុំ តាបេត្វា កញ្ជិយេន តេមេត្វា ເອកំ ອក្ខិំ និមិលេត្វា ເອកេន ອក្ខិនា ໂອໂລເກនុໂຕ ឧសុំ ກໂຣតិ។ តំ ທិស្វា មហាសត្ໂຕ ຈិន្តេសិ ‘‘ສຈាយំ បញ្ញាវា ភវិស្សតិ, មយ្ហំ ເອកំ ការណំ ກເຖស្សតិ, បុច្ឆិស្សាមិ ន’’ន្តិ។ ໂສ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆតិ។ ຕមតុຖំ ປກາເສនុໂຕ ສត្ថា ອាហ –

៤២៣។

‘‘ໂກដ្ឋកេ ឧសុការស្ស, ភត្តកាលេ ឧបដ្ឋិតេ;

ຕត្រា ຈ ໂស ឧសុការោ, ເອកំ ທណ្ឌំ ឧជុំ ກតំ;

ເອກញ្ច ຈក្ខុំ និគ្គយ្ហ, ជិម្ហមេកេន បេក្ខតិ’’តិ។

ຕຕຸຖ ໂກដ្ឋកេតិ ភិក្ខវេ, ໂສ ຣາຊາ ອតຸຕໂນ ភត្តកាលេ ឧបដ្ឋិតេ ឧសុការស្ស ໂກដ្ឋកេ អដ្ឋាសិ។ ຕត្រា ຈាតិ តស្មិញ្ច ໂກដ្ឋកេ។ និគ្គយ្ហាតិ និមិលេត្វា។ ជិម្ហមេកេនាតិ ເອកេន ອក្ខិនា វង្កំ សរំ បេក្ខតិ។

ອຖ នំ មហាសត្ໂຕ ອាហ –

៤២៤។

‘‘ເອວំ ໂນ សាធុ បស្សសិ, ឧសុការ សុណោហិ មេ;

យទេកំ ຈក្ខុំ និគ្គយ្ហ, ជិម្ហមេកេន បេក្ខសី’’តិ។

តស្សត្ថោ – សម្ម ឧសុការ, ເອວំ នុ ຕុវំ សាធុ បស្សសិ, យំ ເອកំ ຈក្ខុំ និមិលេត្វា ເອកេន ຈក្ខុនា វង្កំ សរំ បេក្ខសីតិ។

ອຖສ຺ສ ໂສ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໙໐໗

‘‘ທ຺ວິທີ ສມຕ ຈກ຺ຂູທີ, ວິສາລໍ ວິຍ ຂາຍຕິ;

ອສມ຺ປຕ຺ວາ ປຣມໍ ລິງຄໍ, ນຸຊຸກາວາຍ ກປ຺ປຕິ໗

໔໙໑໗

‘‘ເອກຄ຺ຈ ຈກ຺ຂຸໍ ນິຄ຺ຄຍ຺ຫ, ຊິມ຺ຫເມເກນ ເປກ຺ຂໂຕ;

ສມ຺ປຕ຺ວາ ປຣມໍ ລິງຄໍ, ອຸຊຸກາວາຍ ກປ຺ປຕິ໗

໔໙໔໗

‘‘ວິວາຫປ຺ປຕ຺ໂຕ ທຸຕິໂຍ, ເກເນໂກ ວິວຫິສ຺ສຕິ;

ຕສ຺ສ ເຕ ສຄ຺ຄກາມສ຺ສ, ເອກຕ຺ຕມຸປໂຣຈຕ’’ນ຺ຕິ໗

ຕຕ຺ຖ ວິສາລໍ ວິຍາຕິ ວິຕ຺ຖິຕ຺ຕໍ ວິຍ ທຸຕ຺ວາ ຂາຍຕິ໗ ອສມ຺ປຕ຺ວາ ປຣມໍ ລິງຄນ຺ຕິ ປຣໂຕ ວງກຍ຺ຖານໍ ອປ຺ປຕ຺ວາ໗ ນຸຊຸກາວາ ຍາຕິ ນ ອຸຊຸກາວາຍ໗ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ວິສາເລ ຂາຍມາເນ ປຣໂຕ ອຸຊຸຍ຺ຖານໍ ວາ ວງກຍ຺ຖານໍ ວາ ນ ປາປຸເຕຍ຺ຍ, ຕສ຺ມິ ອສມ຺ປຕ຺ເຕ ອທິສ຺ສມາເນ ອຸຊຸກາວາຍ ກິຈ຺ຈໍ ນ ກປ຺ປຕິ ນ ສມ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ໗ ສມ຺ປຕ຺ວາຕິ ຈກ຺ຂຸນາ ປຕ຺ວາ , ທິສ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ວິວາຫປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ຍຖາ ທຸຕິເຍ ອກ຺ຂິມ຺ຫິ ອຸມ຺ມິລິເຕ ລິງຄໍ ນ ປຄ຺ຄາຍຕິ, ວງກຍ຺ຖານມ຺ປິ ອຸຊຸກໍ ປຄ຺ຄາຍຕິ, ອຸຊຸຍ຺ຖານມ຺ປິ ວງກໍ ປຄ຺ຄາຍຕີຕິ ວິວາໂທ ໂຫຕິ, ເອວໍ ສມຕສ຺ສປິ ທຸຕິໂຍ ນາມ ວິວາທມາປນ຺ໂນ ໂຫຕິ, ກລຫໍ ກໂຣຕິ, ນານາຄາຫໍ ຄຕ຺ຫາຕິ໗ ເກເນໂກຕິ ເອໂກ ປນ ເກນ ສທ຺ທິ ວິວທິສ຺ສຕິ໗ ເອກຕ຺ຕມຸປໂຣຈຕນ຺ຕິ ເອກີກາໂວ ເຕ ຣຸຈ຺ຈຕຸ໗ ສມຕາ ນາມ ກຄິນິມ຺ປິ ອາຫາຍ ນ ຈຣນ຺ຕິ, ກິ ປນ ຕ຺ວໍ ເອວຣູປໍ ອຸຕ຺ຕມຣູປທຣໍ ກຣິຍໍ ອາຫາຍ ວິຈຣສິ໗ ອຍໍ ເຕ ອນ຺ຕຣາຍໍ ກຣິສ຺ສຕີ, ອິມໍ ນິຫຣິຕ຺ວາ ເອກໂກວ ສມຕຄມ຺ມໍ ກໂຣຫີຕິ ໂສ ຕໍ ໂອວທຕິ໗

ເອວມສ຺ສ ໂສ ໂອວາທໍ ທຕ຺ວາ ຕຕ຺ທີ ອໂທສີ໗ ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ປີຕ຺ຫາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ມິສ຺ສກາຕ຺ຕໍ ສໍກຫ຺ຜິຕ຺ວາ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຸທກຜາສຸກຍ຺ຖາເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ກຕກຕ຺ຕກິຈ຺ໂຈ ມຸຂໍ ວິກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ປຕ຺ຕໍ ຖວິກາຍ ໂອສາເຣຕ຺ວາ ສີວລິເທວີ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໔໙໓໗

‘‘ສ຺ຕາສິ ສີວລີ ກຖາ, ອຸສ຺ກາເຣນ ເວທິຕາ;

ເປສິຍາ ມໍ ຄຣຫິຕ຺ໂຖ, ທຸຕິຍສ຺ເສວ ສາ ຄຕີ໗

໔໙໕໗

‘‘ອຍໍ ທ຺ເວຊາປໂຖ ກທ຺ເທ, ອນ຺ຈິຕ຺ໂຕ ປຖາວິທີ;

ເຕສໍ ຕຸວໍ ເອກໍ ຄຕຸຫາຫີ, ອຫເມກໍ ປຸນາປຣໍ຺ໆ

໔໒໕ໆ

‘‘ນາວຈ ມໍ ຕຸວໍ ‘ປຕິ ເມ’ຕິ, ນາຫໍ ‘ກຣິຍາ’ຕິ ວາ ປຸນາ’’ຕິໆ

ຕຕຸຖ ສຸຕາສີຕິ ສຸຕ, ຕຸວໍ ກຖາໆ ‘‘ເປສິຍາ ມ’’ນຸຕິ ອິທໍ ປນ ກຸມາຣິກາຍ ໂອວາທເມວ ສນຸຊາຍາຫໆ

ສາ ກິຣ ‘‘ນາວຈ ມໍ ຕຸວໍ ‘ປຕິ ເມ’ຕິ’’ ວຸຕຸຕາປິ ມຫາສຕຸຕໍ ອນຸພນຸຊິເຍວໆ ຣາຊາ ນໍ ນິວຕຸເຕຕຸໍ ນ ສກຸໂກຕິໆ ມຫາຊໂນປິ ອນຸພນຸຊິໆ ຕໂຕ ປນ ອຍວີ ອວິທູເຣ ໂຫຕິໆ ມຫາສຕຸໂຕ ນີລວນຣາຊີ ທິສຸວາ ຕໍ ນິວຕຸເຕຕຸກາໂມ ຫຸຕຸວາ ຄຈຸຊນຸໂຕເຍວ ມຄຸຄສມີເປ ມຸຄຸຊຕິຕໍ ອທຸທສໆ ໂສ ຕໂຕ ອີສີກໍ ລຸຄຸຈິຕຸວາ ‘‘ປສຸສສີ ສີວລີ, ອຍໍ ອີສ ປຸນ ໝເຍຕຸໍ ນ ສກຸກາ, ເອວເມວ ປຸນ ມຍຸຫໍ ຕຍາ ສທຸຊີ ສໍວາໂສ ນາມ ໝເຍຕຸໍ ນ ສກຸກາ’’ຕິ ວຕຸວາ ອິມໍ ອຸປຫຸຌຄາຖມາຫ –

‘‘ມຸຄຸຊາເວສີກາ ປວາລຸຫາ, ເອກາ ວິຫຣ ສີວລີ’’ຕິໆ

ຕຕຸຖ ເອກາ ວິຫຣາຕິ ອຫໍ ເອກີກາເວນ ວິຫຣິສຸສາມີ, ຕຸວມຸປີ ເອກາ ວິຫຣາຫີຕິ ຕສຸສາ ໂອວາທມທາສີໆ

ຕໍ ສຸຕຸວາ ສີວລີເທວີ ‘‘ອິໂຕທານີ ປຌຖາຍ ນຕຸຖິ ມຍຸຫໍ ມຫາຊນກນຣິນຸເທນ ສທຸຊີ ສໍວາໂສ’’ຕິ ໂສກໍ ສນຸຊາເຣຕຸໍ ອສກຸໂກນຸຕີ ອຸໂພຫິ ຫຕຸເຖຫິ ອຸຣໍ ປຫຣິຕຸວາ ມຫາມຄຸເຄ ປຕິໆ ມຫາສຕຸໂຕ ຕສຸສາ ວິສຄຸຄິກາວໍ ຌຕຸວາ ປທໍ ວິໂກເປຕຸວາ ອຣຄຸຄໍ ປາວິສີໆ ອມຈຸຈາ ອາຄນຸຕຸວາ ຕສຸສາ ສຣີຣໍ ອຸທເກນ ສິຄຸຈິຕຸວາ ຫຕຸຖປາເທ ປຣິມຊຸຊິຕຸວາ ສຄຸຄໍ ລກາເປສຸໍໆ ສາ ‘‘ຕາຕາ, ກຸຫິໍ ຣາຊາ’’ຕິ ປຸຈຸຊິໆ ‘‘ນນຸ ຕຸມຸເຫວ ຊານາຖາ’’ຕິ? ‘‘ອຸປຊາເຣຖ ຕາຕາ’’ຕິໆ ເຕ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຊາວິຕຸວາ ວິຈິນນຸຕາປິ ມຫາສຕຸຕໍ ນ ປສຸສິສຸໆ ເທວີ ມຫາປຣິເທວໍ ປຣິເທວິຕຸວາ ຣຄຸໂຌ ກິຕຍຸຖາເນ ເຈຕິຍໍ ກາເຣຕຸວາ ຄນຸຊມາລາທີຫິ ປູເຊຕຸວາ ນິວຕຸຕິໆ ມຫາສຕຸໂຕປິ ຫິມວນຸຕໍ ປວິສິຕຸວາ ສຕຸຕາຫພຸກຸນຸເຕເຣເຍວ ປຌຈ ອກິຄຸຌາ ຈ, ອຍຸຖ ສມາປຕຸຕິໂຍ ຈ ນິພຸພຕຸເຕຕຸວາ ປຸນ ມນຸສຸສປຖໍ ນາຄມີໆ ເທວີປິ ອຸສຸກາເຣນ ສທຸຊີ ກຖິຕຍຸຖາເນ, ກຸມາຣິກາຍ ສທຸຊີ ກຖິຕຍຸຖາເນ, ມໍສປຣິໂກຄຍຸຖາເນ, ມິຄາຊິເນນ ສທຸຊີ ກຖິຕຍຸຖາເນ, ນາຣເທນ ສທຸຊີ ກຖິຕຍຸຖາເນ ຈາຕິ ສພຸພຍຸຖາເນສຸ ເຈຕິຍານີ ກາເຣຕຸວາ ຄນຸຊມາລາທີຫິ ປູເຊຕຸວາ ເສນງຄປຣິວຸຕາ ມິຖິລໍ ປຕຸວາ ອມຸພວນຸຍຸຍາເນ ປຸຕຸຕສຸສ ອກິເສກໍ ກາເຣຕຸວາ ຕໍ ເສນງຄປຣິວຸຕໍ ນຄຣໍ ເປເສຕຸວາ ສຍໍ ອີສີປພຸພຊຸຊໍ ປພຸພຊິຕຸວາ ຕຕຸເຖວ ອຸຍຸຍາເນ ວສນຸຕີ ກສິຕາປຣິກມຸມໍ ກຕຸວາ ຊານໍ ນິພຸພຕຸເຕຕຸວາ ພຸຣຫຸມໂລກປຣາຍຕາ ອໂຫສິໆ ມຫາສຕຸໂຕປິ ອປຣິຫີນຊຸຊາໂນ ຫຸຕຸວາ ພຸຣຫຸມໂລກປຣາຍໂຕ ອໂຫສິໆ

ສຕຸຖາ ອິມໍ ຌມຸມເທສນໍ ອາຫຣິຕຸວາ ‘‘ນ, ກິກຸຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພຸເພປິ ຕຖາຄໂຕ ມຫາກິນິກຸຂມນໍ ນິກຸຂນຸໂຕເຍວາ’’ຕິ ວຕຸວາ ຊາຕກໍ ສໂມຊາເນສີ – ‘‘ຕທາ ສມຸທຸທຣກຸຂິກາ ເທວຌີຕາ ອຸປຸປລວຕຸຕາ ອໂຫສິ, ນາຣໂທ ສາຣິປຸຕຸໂຕ, ມິຄາຊິໂນ ໂມຄຸຄລຸລາໂນ, ກຸມາຣິກາ ເຂມາ ກິກຸຂຸນີ, ອຸສຸກາໂຣ ອານນຸໂທ, ສີວລີເທວີ ຣາຫຸລມາຕາ, ທີຌາວຸກຸມາໂຣ ຣາຫຸໂລ, ມາຕາ ປິຕໂຣ ມຫາຣາຊກຸລານີ, ມຫາຊນກນຣິນຸໂທ ປນ ອຫເມວ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂຌ ອໂຫສີ’’ນຸຕິໆ

ມຫາຊນກຊາຕກວຕຸຕນາ ທຸຕິຍາໆ

[໕໔໐] ໓ໆ ສຸວຕຸຕສາມຊາຕກວຕຸຕນາ

ໂກນຸ ມໍ ອຸສຸນາ ວິຊຸຊີຕິ ອິທໍ ສຕຸຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນຸໂຕ ເອກໍ ມາຕຸໂປສກກິກຸຂຸໍ ອາຣພຸກ ກເຖສີໆ ສາວຕຸຖິຍໍ ກິຣ ອຍຸຖາຣສ ໂກຍິວິກວສຸສ ເອກສຸສ ເສຍຸຖິກຸລສຸສ ເອກປຸຕຸຕໂກ ອໂຫສິ ມາຕາປິຕູນໍ ປິໂຍ ມນາໂປໆ ໂສ ເອກທິວສໍ ປາສາທວຣຄໂຕ ສີຫປຄຸຊຣໍ ອຸຄຸໝາເຍຕຸວາ ວີຖີ ໂອໂລເກນຸໂຕ ຄນຸຊມາລາທິຫຕຸຖໍ ມຫາຊນໍ ຌມຸມສສວນຕຸຖາຍ ເຊຕວນໍ ຄຈຸຊນຸຕໍ ທິສຸວາ ‘‘ອຫມຸປີ ຌມຸມໍ ສຸຕິສຸສາມີ’’ຕິ ມາຕາປິຕໂຣ ວນຸທິຕຸວາ ຄນຸຊມາລາທີນິ ຄາຫາເປຕຸວາ ວິຫາຣໍ ຄນຸຕຸວາວຕຸຖເກສຊຸຊປານກາທີນິ ກິກຸຂຸສງຌສຸສ ທາເປຕຸວາ ຄນຸຊມາລາທີຫິ ຈ ກຄວນຸຕໍ ປູເຊຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສິນຸໂນ ຌມຸມໍ ສຸຕຸວາ ກາເມສຸ ອາທີນວໍ

ທິສ຺ວາ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ຈ ອານິສໍສໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ປຣິສາຍ ວຸຏ຺ຐິຕາຍ ຠຄວນ຺ຕໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ຍາຈິຕ຺ວາ "ມາຕາປິຕູຫິ ອນນຸຎ຺ຎາຕໍ ປຸຕ຺ຕໍ ຕຖາຄຕາ ນາມ ນ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕີ"ຕິ ສຸຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປຸນ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສກາຣເວນ ມາຕາປິຕໂຣ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອວມາຫ – "ອມ຺ມຕາຕາ, ອຫໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີ"ຕິຯ ອຖສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ເອກປຸຕ຺ຕກກາເລວ ສຕ຺ຕຘາ ຠິຊ຺ຊມານຫທຍາ ວິຍ ປຸຕ຺ຕສິເນເຫນ ກມ຺ປມານາ ເອວມາຫໍສຸ "ຕາຕ ປິຍປຸຕ຺ຕກ, ຕາຕ ກຸລງ຺ກຸຣ, ຕາຕ ນຍນ, ຕາຕ ຫທຍ, ຕາຕ ປາຓສທິສ, ຕຍາ ວິນາ ກຖໍ ຊີວາມ, ຕຍິ ປຏິພທ຺ທໍ ໂນ ຊີວິຕໍຯ ມຍຎ຺ຫິ ຕາຕ, ຊຣາຊິຓ຺ຓາ ວຸຑ຺ຒາ ມຫລ຺ລກາ, ອຊ຺ຊ ວາ ສ຺ເວ ວາ ປຣສ຺ເວ ວາ ມຣຓໍ ປາປຸຓິສ຺ສາມ, ຕສ຺ມາ ມາ ອມ຺ເຫ ໂອຫາຍ ຄຈ຺ຉສິຯ ຕາຕ, ປພ຺ພຊ຺ຊາ ນາມ ອຕິທຸກ຺ກຣາ, ສີເຕນ ອຕ຺ເຕ ສຕິ ອຸຓ຺ຫໍ ລຠຕິ, ອຸຓ຺ເຫນ ອຕ຺ເຕ ສຕິ ສີຕໍ ລຠຕິ, ຕສ຺ມາ ຕາຕ, ມາ ປພ຺ພຊາຫີ"ຕິຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ທຸກ຺ຂີ ທຸມ຺ມໂນ ໂອນຕສີໂສ ປຊ຺ຌາຍນ຺ໂຕ ນິສີທິ ສຕ຺ຕາຫໍ ນິຣາຫາໂຣຯ ອຖສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ເອວໍ ຈິນ຺ເຕສຸໍ "ສເຈ ໂນ ປຸຕ຺ໂຕ ອນນຸຎ຺ຎາໂຕ, ອທ຺ຘາ ມຣິສ຺ສຕິ, ປຸນ ນ ປສ຺ສິສ຺ສາມ, ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ຊີວມານໍ ປຸນ ນໍ ປສ຺ສິສ຺ສາມາ"ຕິຯ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຈ ປນ "ຕາຕ ປິຍປຸຕ຺ຕກ, ຕໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ອນຸຊານາມ, ປພ຺ພຊາຫີ"ຕິ ອນຸຊານິໍສຸຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ຕຸຏ຺ຐມານໂສ ຫຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສກລສຣີຣໍ ໂອຕາເມຕ຺ວາ ມາຕາປິຕໂຣ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ວິຫາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຠຄວນ຺ຕໍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ຍາຈິຯ ສຕ຺ຖາ ເອກໍ ຠິກ຺ຂຸໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ "ອິມໍ ກຸມາຣໍ ປພ຺ພາເຊຫີ"ຕິ ອາຓາເປສິຯ ໂສ ຕໍ ປພ຺ພາເຊສິຯ ຕສ຺ສ ປພ຺ພຊິຕກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ມຫາລາຠສກ຺ກາໂຣ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ ໂສ ອາຈຣິຍຸປຊ຺ຌາເຍ ອາຣາເຘຕ຺ວາ ລທ຺ຘູປສມ຺ປໂທ ປຎ຺ຈ ວສ຺ສານິ ຘມ຺ມໍ ປຣິຍາປຸຓິຕ຺ວາ "ອຫໍ ອິຘ ອາກິຓ຺ໂຓ ວິຫຣາມິ, ນ ເມ ອິທໍ ປຕິຣູປ"ນ຺ຕິ ວິປສ຺ສນາຘຸຣໍ ປູເຣຕຸກາໂມ ຫຸຕ຺ວາ ອຸປຊ຺ຌາຍສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ກມ຺ມຏ຺ຐານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸປຊ຺ຌາຍໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເຊຕວນາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ເອກໍ ປຈ຺ຈນ຺ຕຄາມໍ ນິສ຺ສາຍ ອຣຎ຺ເຎ ວິຫາສິຯ ໂສ ຕຕ຺ຖ ວິປສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ທ຺ວາທສ ວສ຺ສານິ ຆເຏນ຺ໂຕ ວາຍມນ຺ໂຕປິ ວິເສສໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕຸໍ ນາສກ຺ຂິຯ ມາຕາປິຕໂຣປິສ຺ສ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ກາເລ ທຸຄ຺ຄຕາ ອເຫສຸໍຯ ເຍ ຫິ ເຕສໍ ເຂຕ຺ຕໍ ວາ ວຓິຊ຺ຊໍ ວາ ປໂຍເຊສຸໍ, ເຕ "ອິມສ຺ມິໍ ກຸເລ ປຸຕ຺ໂຕ ວາ ຘີຕາ ວາ ອິທໍ ໂຈເທຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຍຖາຣຸຈິ ປລາຍິໍສຸຯ ເຄເຫ ທາສກມ຺ມກຣາທໂຍປິ ຫິຣຎ຺ຎສຸວຓ຺ຓາທີນິ ຄເຫຕ຺ວາ ປລາຍິໍສຸຯ

ອປຣພາເຄ ທ຺ເວ ຊນາ ກປຓາ ຫຸຕ຺ວາ ຫຕ຺ເຖ ອຸທກສິຎ຺ຈນມ຺ປິ ອລຠິຕ຺ວາ ເຄຫໍ ວິກ຺ກິຓິຕ຺ວາ ອຄຣາ ຫຸຕ຺ວາ ກາຣຸຎ຺ຎກາຣໍ ປຕ຺ຕາ ປິໂລຕິກໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ກປາລຫຕ຺ຖາ ຠິກ຺ຂາຍ ຈຣິໍສຸຯ ຕສ຺ມິໍ ກາເລ ເອໂກ ຠິກ຺ຂຸ ເຊຕວນໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຕສ຺ສ ວສນຏ຺ຐານໍ ອຄມາສິຯ ໂສ ຕສ຺ສ ອາຄນ຺ຕຸກວຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ສຸຂນິສິນ຺ນກາເລ "ຠນ຺ເຕ, ກຸໂຕ ອາຄຕຕ຺ຖາ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ "ເຊຕວນາ ອາຄໂຕມ຺ຫິ ອາວຸໂສ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສຕ຺ຖຸໂນ ເຈວ ມຫາສາວການຎ຺ຈ ອາໂຣຄ຺ຍໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ມາຕາປິຕູນຎ຺ຈ ປວຕ຺ຕິໍ ປຸຈ຺ຉິ "ກິໍ, ຠນ຺ເຕ, ສາວຕ຺ຖິຍໍ ອສຸກສ຺ສ ນາມ ເສຏ຺ຐິກຸລສ຺ສ ອາໂຣຄ຺ຍ"ນ຺ຕິ? "ອາວຸໂສ, ມາ ຕສ຺ສ ກຸລສ຺ສ ປວຕ຺ຕິໍ ປຸຈ຺ຉາ"ຕິຯ "ກິໍ ຠນ຺ເຕ"ຕິຯ "ອາວຸໂສ, ຕສ຺ສ ກິຣ ກຸລສ຺ສ ເອໂກ ປຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຖິ, ໂສ ພຸທ຺ຘສາສເນ ປພ຺ພຊິໂຕ, ຕສ຺ສ ປພ຺ພຊິຕກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ເຕໍ ກຸລໍ ປຣິກ຺ຂີຓໍ, ອິທານິ ທ຺ເວ ຊນາ ປຣມກາຣຸຎ຺ຎກາຣໍ ປຕ຺ຕາ ຠິກ຺ຂາຍ ຈຣນ຺ຕີ"ຕິຯ ໂສ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ສກຠາເວນ ສຓ຺ຐາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ອສ຺ສຸປຸຓ຺ເຓຫິ ເນຕ຺ເຕຫິ ໂຣທິຕຸໍ ອາຣຠິຯ "ອາວຸໂສ, ກິໍ ໂຣທສີ"ຕິ? "ຠນ຺ເຕ, ເຕ ມຍ຺ຫໍ ມາຕາປິຕໂຣ, ອຫໍ ເຕສໍ ປຸຕ຺ໂຕ"ຕິຯ "ອາວຸໂສ, ຕວ ມາຕາປິຕໂຣ ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ວິນາສໍ ປຕ຺ຕາ, ຄຈ຺ຉ, ເຕ ປຏິຊຄ຺ຄາຫີ"ຕິຯ

ໂສ "ອຫໍ ທ຺ວາທສ ວສ຺ສານິ ຆເຏນ຺ໂຕ ວາຍມນ຺ໂຕປິ ມຄ຺ຄໍ ວາ ຜລໍ ວາ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕຸໍ ນາສກ຺ຂິໍ, ອຠພ຺ໂພ ຠວິສ຺ສາມິ, ກິໍ ເມ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ, ຄິຫີ ຫຸຕ຺ວາ ມາຕາປິຕໂຣ ໂປເສຕ຺ວາ ທານໍ ທຕ຺ວາ ສຄ຺ຄປຣາຍໂຓ ຠວິສ຺ສາມີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອຣຎ຺ຎາວາສໍ ຕສ຺ສ ເຖຣສ຺ສ ນິຍ຺ຍາເທຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ອຣຎ຺ຎາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ສາວຕ຺ຖິໂຕ ອວິທູເຣ ເຊຕວນປິຏ຺ຐິວິຫາຣໍ ປາປຸຓິຯ ຕຕ຺ຖ ທ຺ເວ ມຄ຺ຄາ ອເຫສຸໍຯ ເຕສຸ ເອໂກ ມຄ຺ໂຄ ເຊຕວນໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ເອໂກ ສາວຕ຺ຖິໍຯ ໂສ ຕຕ຺ເຖວ ຐຕ຺ວາ "ກິໍ ນຸ ໂຂ ປຐມໍ ມາຕາປິຕໂຣ ປສ຺ສາມິ, ອຸທາຫຸ ທສພລ"ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ "ມຍາ ມາຕາປິຕໂຣ ຈິຣໍ ທິຏ຺ຐປຸພ຺ພາ, ອິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ປນ ເມ ພຸທ຺ຘທສ຺ສນໍ ທຸລ຺ລຠໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ມາ ອຊ຺ຊເຍວ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘໍ ທິສ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ສ຺ເວ ປາໂຕວ ມາຕາປິຕໂຣ ປສ຺ສິສ຺ສາມີ"ຕິ ສາວຕ຺ຖິມຄ຺ຄໍ ປຫາຍ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ເຊຕວນໍ ປາວິສິຯ ຕໍ ທິວສໍ ປນ ສຕ຺ຖາ ປຈ຺ຈູສກາເລ ໂລກໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ອິມສ຺ສ ກຸລປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປນິສ຺ສຍສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ອທ຺ທສຯ ໂສ ຕສ຺ສາຄມນກາເລ ມາຕຸໂປສກສຸຕ຺ເຕນ (ສໍຯ ນິຯ ໑ຯ໔໐໘) ມາຕາປິຕູນໍ ຄຸຓໍ ວຓ຺ເຓສິຯ ໂສ ປນ ຠິກ຺ຂຸ ປຣິສປຣິຍນ຺ເຕ ຐຕ຺ວາ ສຕ຺ຖຸສ຺ສ ຘມ຺ມກຖໍ ສຸຓນ຺ໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ "ອຫໍ ຄິຫີ ຫຸຕ຺ວາ ມາຕາ ປິຕໂຣ ປຏິຊຄ຺ຄິຕຸໍ ສກ຺ໂກມີຕິ ຈິນ຺ເຕສິໍ, ສຕ຺ຖາ ປນ 'ປພ຺ພຊິໂຕວ ສມາໂນ ປຏິຊຄ຺ຄິໂກ ອຸປກາຣໂກ ມາຕາປິຕູນ'ນ຺ຕິ ວທຕິຯ ສຈາຫໍ ສຕ຺ຖາຣໍ ອທິສ຺ວາ ຄໂຕ, ເອວຣູປາຍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ປຣິຫີໂນ ອຠວິສ຺ສໍຯ ອິທານິ ປນ ຄິຫີ ອຫຸຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິໂຕວ ສມາໂນ

ມາຕາປິຕໂຣ ໂປເສສ຺ສາມີ’’ຕິ຺

ໂສ ສລາກຄ຺ຄໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສລາກກາຕ຺ຕລ຺ເຈວ ສລາກຍາຄຸລ຺ຈ ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ທ຺ວາທສ ວສ຺ສານິ ອຣລ຺ເລ ວຸຕ຺ຖຸກິກ຺ຂຸ ປາຣາຊິກ ປ຺ປຕ຺ໂຕ ວິຍ ອໂຫສິ຺ ໂສ ປາໂຕວ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປ຺ວິສິຕ຺ວາ ‘‘ກີ ນຸ ໂຂ ປຖມໍ ຍາຄຸໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ, ອຸທາຫຸ ມາຕາປິຕໂຣ ປສ຺ສິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ກປຕານໍ ມາຕາປິຕູນໍ ສນ຺ຕິກໍ ຕຸຈ຺ຆຫຕ຺ເຖນ ຄນ຺ຕຸໍ ອຍຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຍາຄຸໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອເຕສໍ ໂປຣາຕກເຄຫທ຺ວາຣໍ ຄໂຕ຺ ມາຕາປິຕໂຣປິສ຺ສ ຍາຄຸກິກ຺ຂໍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຣກິຕ຺ຕີ ນິສ຺ສາຍ ວິຫຣນ຺ຕິ຺ ໂສ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນ ເກ ທິສ຺ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນໂສໂກ ອສ຺ສຸປຸຕ຺ເຕາຫິ ເນຕ຺ເຕຫິ ເຕສໍ ອວິທູເຣ ອຕ຺ຖາສິ຺ ເຕ ຕໍ ທິສ຺ວາປິ ນ ສລ຺ຊານິສ຺ ອຖ ມາຕາ ‘‘ກິກ຺ຂຕ຺ຖາຍ ຄິໂຕ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ສລ຺ລາຍ ‘‘ກນ຺ເຕ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ທາຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ນຕ຺ຖິ, ອຕິຈ຺ຉຖາ’’ຕິ ອາຫ຺ ໂສ ຕສ຺ສາ ກາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ຫທຍປູຣໍ ໂສກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອສ຺ສຸປຸຕ຺ເຕາຫິ ເນຕ຺ເຕຫິ ຕຕ຺ເຖວ ອຕ຺ຖາສິ຺ ທຸຕິຍມ຺ປິ ຕຕິຍມ຺ປິ ‘‘ອຕິຈ຺ຉຖາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈມາໂນປິ ອຕ຺ຖາສິເຍວ຺ ອຖສ຺ສ ປິຕາ ມາຕຣໍ ອາຫ – ‘‘ຄຈ຺ຉ, ກທ຺ເທ, ຊານາຫິ, ປຸຕ຺ໂຕ ນຸ ໂຂ ໂນ ເອໂສ’’ຕິ຺ ສາ ອຸຕ຺ຖາຍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ສລ຺ຊານິຕ຺ວາ ປາທມູເລ ປຕິຕ຺ວາ ປຣິເທວິ, ປິຕາປິສ຺ສ ຕເຖວ ອກາສີ, ມຫນ຺ຕໍ ກາຣຸລ຺ລໍ ອໂຫສິ຺

ໂສປິ ມາຕາປິຕໂຣ ທິສ຺ວາ ສກກາເວນ ສຕ຺ຖາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ອສ຺ສູນິ ປ຺ວຕ຺ເຕສິ຺ ໂສ ໂສກໍ ອຣິວາເສຕ຺ວາ ‘‘ອມ຺ມຕາຕາ, ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ, ອຫໍ ໂວ ໂປເສສ຺ສາມີ’’ຕິ ມາຕາປິຕໂຣ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ຍາຄຸໍ ປາເຍຕ຺ວາ ເອກມນ຺ເຕ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ປຸນ ກິກ຺ຂໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ເຕ ໂກເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ກິກ຺ຂໍ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ເຕສໍ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸນ ກຕ຺ເຕນາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ສຍໍ ປຣິກຸລ຺ຊຕິ຺ ໂສ ຕໂຕ ປຕ຺ຖາຍ ອິມິນາ ນິຍາເມນ ມາຕາປິຕໂຣ ປຝິຊຄ຺ຄຕິ຺ ອຕ຺ຕນາ ລທ຺ຜານິ ປກ຺ຂິກກຕ຺ຕາທີນິ ເຕສໍ ເຍວ ທຕ຺ວາ ສຍໍ ປີຕ຺ຫາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ລກມາໂນ ກຸລ຺ຊຕີ, ອລກມາໂນ ນ ກຸລ຺ຊຕີ, ວສ຺ສາວາສິກມ຺ປິ ອລ຺ລມ຺ປິ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ລກິຕ຺ວາ ເຕສໍເຍວ ເທຕິ຺ ເຕຫິ ປຣິກຸຕ຺ຕໍ ຊິຕ຺ຕປິໂລຕິກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຄ຺ຄລຸອໍ ທຕ຺ວາ ຣຊິຕ຺ວາ ສຍໍ ປຣິກຸລ຺ຊຕິ຺ ກິກ຺ຂລການທິວເສ ຫິ ປນສ຺ສ ອລການທິວສາ ພຫູ ອເຫສຸໍ຺ ອຖສ຺ສ ນິວາສນປາຣຸປນໍ ອຕິລູຂໍ ໂຫຕິ຺

ອິຕິ ໂສ ມາຕາປິຕໂຣ ປຝິຊຄ຺ຄນ຺ໂຕເຍວ ອປຣກາເຄ ກີໂສ ອຸປ຺ປຕ຺ຫຸປ຺ປຕ຺ຫຸກຊາໂຕ ຘມນິສນ຺ຖຕຄຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ຺ ອຖ ນໍ ສນ຺ທິຕ຺ຖສມ຺ກຕ຺ຕາ ກິກ຺ຂູ ປຸຈ຺ຉິສຸ ‘‘ອາວຸໂສ, ປຸພ຺ເພ ຕວ ສຣີຣວຕ຺ໂຕາ ໂສກຕີ, ອິທານິ ປນ ກີໂສ ອຸປ຺ປຕ຺ຫຸປ຺ປຕ຺ຫຸກຊາໂຕ ຘມນິສນ຺ຖຕຄຕ຺ໂຕ, ພ຺ຍາຘິ ເຕ ນຸ ໂຂ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ’’ຕິ຺ ໂສ ‘‘ນຕ຺ຖິ ເມ, ອາວຸໂສ, ພ຺ຍາຘິ, ອປິຈ ປນ ປລິໂພເຘ ເມ ອຕ຺ຖີ’’ຕິ ຕໍ ປ຺ວຕ຺ຕິ ອາໂຣເຈສິ຺ ອຖ ນໍ ເຕ ກິກ຺ຂູ ອາຫໍສຸ ‘‘ອາວຸໂສ, ກຄວາ ສທ຺ຘາເທຍ຺ຍໍ ວິນິປາເຕຕຸໍ ນ ເທຕິ, ຕ຺ວໍ ປນ ສທ຺ຘາເທຍ຺ຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄິຫີນໍ ທທມາໂນ ອຍຸຕ຺ຕໍ ກໂຣສີ’’ຕິ຺ ໂສ ເຕສໍ ກາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ລຊ຺ຊິໂຕ ໂອລີຍິ຺ ເຕ ເອຕ຺ຕເກນປິ ອສນ຺ຕຸຕ຺ຖາ ກຄວ ໂຕ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ກນ຺ເຕ, ອສຸໂກ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ສທ຺ຘາເທຍ຺ຍໍ ວິນິປາເຕຕ຺ວາ ຄິຫີ ໂປເສຕີ’’ຕິ ສຕ຺ຖຸ ອາໂຣເຈສຸໍ຺ ສຕ຺ຖາ ຕໍ ກິກ຺ຂຸໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ສຈ຺ຈໍ ກິຣ ຕ຺ວໍ ກິກ຺ຂຸ ສທ຺ຘາເທຍ຺ຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄິຫີ ໂປເສສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ສຈ຺ຈໍ, ກນ຺ເຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຕໍ ກິຣິຍໍ ວຕ຺ເຕາຕຸກາໂມ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປຸພ຺ພຈຣິຍໍ ປກາເສຕຸກາໂມ ‘‘ກິກ຺ຂຸ, ຄິຫີ ໂປເສນ຺ໂຕ ເກ ໂປເສສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິ຺ ‘‘ມາຕາປິຕໂຣ ເມ, ກນ຺ເຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສຕ຺ຖາ ຕສ຺ສ ອຸສ຺ສາຫໍ ຊເນຕຸໍ ‘‘ສາຘຸ ສາຘຸ, ກິກ຺ຂູ’’ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ສາຘຸກາຣໍ ທຕ຺ວາ ‘‘ຕ຺ວໍ ມມ ຄຕມຄ຺ເຄ ຄິໂຕ, ອຫມ຺ປິ ປຸພ຺ພຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ໂຕ ມາຕາປິຕໂຣ ໂປເສສີ’’ນ຺ຕິ ອາຫ຺ ໂສ ອສ຺ສາສໍ ປຝິລກິ຺ ສຕ຺ຖາ ຕາຍ ປຸພ຺ພຈຣິຍາຍ ອາວິກຣຕ຺ຖໍ ເຕຫິ ກິກ຺ຂູຫິ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕໍ ອາຫຣິ຺

ອຕີເຕ ພາຣາຕສິນຄຣໂຕ ອວິທູເຣ ນທິຍາ ໂອຣິມຕີເຣ ເອໂກ ເນສາທຄາໂມ ອໂຫສິ, ປາຣິມຕີເຣ ເອໂກ ເນສາທຄາໂມ຺ ເອ ເກກສ຺ມິ ຄາເມ ປລ຺ຈ ປລ຺ຈ ກຸລສຕານິ ວສນ຺ຕິ຺ ທ຺ວີສຸປິ ຄາເມສຸ ທ຺ເວ ເນສາທເຊຕ຺ຖກາ ສຫາຍກາ ອເຫສຸໍ຺ ເຕ ທຫຣກາເລ ເຍວ ກຕິກວຕ຺ຕໍ ກຣີສຸ ‘‘ສເຈ ອມ຺ເຫສຸ ເອກສ຺ສ ຘີຕາ ໂຫຕິ, ເອກສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ, ເຕສໍ ອາວາຫວິວາຫໍ ກຣິສ຺ສາມາ’’ຕິ຺ ອຖ ໂອຣິມຕີເຣ ຄາມເຊຕ຺ຖກສ຺ສ ເຄເຫ ປຸຕ຺ໂຕ ຊາຍິ, ຊາຕກ຺ຂເຕາເຍວ ທຸກູເລນ ປຝິຄ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ‘‘ທຸກູໂລ’’ຕ຺ເວວສ຺ສ ນາມໍ ກຣີສ຺ຸ ອິຕຣສ຺ສ ເຄເຫ ຘີຕາ ຊາຍິ, ຕສ຺ສາ ປຣຕີເຣ ຊາຕຕ຺ຕາ ‘‘ປາຣິກາ’’ຕິ ນາມໍ ກຣີສ຺ຸ ເຕ ອຸໂກປິ ອກິຣູປາ ປາສາທິກາ ອເຫສຸໍ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ຕາ຺ ເຕ ເນສາທກຸເລ ຊາຕາປິ ປາຕາຕິປາຕໍ ນາມ ນ ກຣີສ຺ຸ

ອປຣກາເຄ ໂສລຸອສວສ຺ສຸທ຺ເທສິກໍ ທຸກູລກຸມາຣໍ ມາຕາປິຕໂຣ ອາຫໍສຸ ‘‘ປຸຕ຺ຕ, ກຸມາຣິກໍ ເຕ ອານຍິສ຺ສາມາ’’ຕິ຺ ໂສ ປນ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກໂຕ ອາຄໂຕ ສຸທ຺ຘສຕ຺ໂຕ ອຸໂກ ກຕ຺ເຕາ ປິຘາຍ ‘‘ນ ເມ ຆຣາວາເສນຕ຺ໂຖ ອມ຺ມຕາຕາ, ມາ ເອວຣູປໍ ອວຈຸຕ຺ຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຍາວຕຕິຍໍ ວຸຈ຺ຈມາໂນປິ ນ ອິຈ຺ຉິເຍວ຺ ປາຣິກາປິ ມາຕາປິຕູຫິ ‘‘ອມ຺ມ, ອມ຺ຫາກໍ ສຫາຍກສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຖິ, ໂສ ອກິຣູ ໂປ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ໂຕາ, ຕສ຺ສ ຕໍ ທສ຺ສາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ຕເຖວ ວຕ຺ວາ ອຸໂກ ກຕ຺ເຕາ ປິທຫິ຺ ສາປິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂລກໂຕ ອາຄຕາ

ພຣາວາສໍ ນ ອິຈฺฉິ. ທຸກູລກຸມາໂຣ ປນ ຕສฺສາ ຣຫສฺເສນ ສາສນໍ ປຫິເຕີ "ສເຈ ປາຣິເກ ເມຖຸນຂມฺເມນ ອຕฺຖິກາ, ອລฺລສฺສ ເຄຫໍ ຄຈฺຉຕຸ, ມยฺหํ ເມຖຸນຂມฺເມ ຈนฺໂທ ນຕฺຖີ"ຕີ. ສາປີ ຕສฺສ ຕເຖວ ສາສນໍ ເປເສສິ.

ອຖ ມາຕາປີຕໂຣ ເຕສໍ ອນິຈฺຉມານານໍເຍວ ອາວາຫວິວາຫໍ ກຣິສຸ. ເຕ ອุໂພປີ ກິເລສສມฺທຫໍ ອໂນຕຣິຕฺວາ ທເວ ມ ຫາພฺຣหฺມາໂນ ວິຍ ເອກໂຕ ວສິສຸ. ທຸກູລກຸມາໂຣ ປນ ມຈฺຈໍ ວາ ມິຄໍ ວາ ນ ມາເຣຕິ, ອນฺຕມໂສ ອາຫຍມໍສມฺປີ ນ ວິກฺກີຕາ ຕີ. ອຖ ນໍ ມາຕາປີຕໂຣ ວທິສຸ "ຕາຕ, ຕฺວໍ ເນສາທກຸເລ ນິພฺພຕฺຕິຕฺວາປີ ເນວ ພຣາວາສໍ ອິຈฺຉສີ, ນ ປາຕວົສໍ ກໂຣສີ, ກິ ນາມ ກມฺມໍ ກຣິສฺສສີ"ຕີ? "ອມฺມຕາຕາ, ຕຸມฺເຫສຸ ອນຸຊານນฺເຕສຸ ມຍໍ ປພฺພຊິສฺສາມາ"ຕີ. ຕໍ ສุຕฺວາ ມາຕາປີຕໂຣ "ເຕນ ຫິ ປພฺພຊຖາ"ຕີ ທເວ ຊເນ ອນຸຊານີສຸ. ເຕ ຕຸຍຸຄຫຍຸຄາ ມາຕາປີຕໂຣ ວນฺທິຕฺວາ ຄາມໂຕ ນິກฺຂມິຕฺວາ ອນຸປุພฺເພນ ຄງຄາ ຕີເຣນ ຫິມວນฺຕໍ ປວິສິຕฺວາ ຍສฺມີ ຖາເນ ມິຄສມฺມຕາ ນາມ ນທີ ຫິມວນฺຕໂຕ ໂອຕຣິຕฺວາ ຄງຄໍ ປຕฺຕາ, ຕໍ ຖານໍ ຄນฺຕฺວາ ຄງຄໍ ປຫາຍ ມິຄສມฺມຕາກິມุຂາ ອກິຣຸຫີສຸ.

ຕສฺມີ ຂເຕ ສກฺກສฺສ ກວນໍ ອຸຕฺຫາກາຣໍ ທສฺເສສີ. ສກฺໂກ ໂອໂລເກນฺໂຕ ຕໍ ການຣຕໍ ຄຕฺວາ ວິສฺສກມฺມໍ ອາມນฺເຕຕฺວາ "ຕາຕ ວິສฺສກມฺມ, ທເວ ມຫາປຸຣິສາ ຄາມາ ນິກฺຂມິຕฺວາ ຫິມວນฺຕໍ ປວິຍຸຄາ, ເຕສໍ ນິວາສຍຸຖານໍ ລທฺธุໍ ວຍฺຍຕິ, ມິຄສມฺມ ຕານທິຍາ ອຑฺฒໂກສນฺຕເຣ ເອເຕສໍ ປຕฺຕສາລຍฺຈ ປພฺພຊິຕປຣິກฺຂາເຣ ຈ ມາເປຕฺວາ ເອຫີ"ຕີ ອາຫ. ໂສ "ສາຮູ"ຕີ ສມฺປຕິຈฺຉິຕฺວາ ມູຄປກฺຂຊາຕເກ (ຊາ. ໔.໘໔.໑ ອາທໂຍ) ວຸຕฺຕນເຍເນວ ສພฺພໍ ສໍວິທຫິຕฺວາ ອມນາປສທฺເທ ມິຄປກฺຂີໂນ ປລາເປຕฺວາ ເອກປທິກໍ ຊງຄມຄฺຄໍ ມາເປຕฺວາ ສກຍຸຖານເມວ ຄໂຕ. ເຕປີ ຕໍ ມຄฺຄໍ ທິສฺວາ ເຕນ ມຄฺເຄນ ຄນฺຕฺວາ ຕໍ ອສฺສມປທໍ ປາປุຕີສຸ. ທຸກູລປຕฺຫິໂຕ ປຕฺຕສາລໍ ປວິສິຕฺວາ ປພฺພຊິຕປຣິກฺຂາເຣ ທິສฺວາ "ສກฺເກນ ມยฺหํ ທິນฺນາ"ຕີ ສກฺກທຕฺຕິຍກາວໍ ຄຕฺວາ ສາຍກໍ ໂອມุญฺຈิຕฺວາ ຣຕฺຕວາກຈິຣໍ ນິວາເສຕฺວາ ເອກໍ ປາຣຸປິຕฺວາ ອຊິນຈມฺມໍ ອໍເສ ກຕฺວາ ຊຍາມຕฺຫລໍ ພนฺທິຕฺວາ ອິສິເວສໍ ຄເຫຕฺວາ ປາຣິກາຍປີ ປພฺພຊຊໍ ອທາສິ. ອຸໂພປີ ກາມາວຈຣເມຕฺຕໍ ກາເວຕฺວາ ຕຕฺຖ ວສີ ສຸ. ເຕສໍ ເມຕฺຕານຸກາເວນ ສພฺເພປີ ມິຄປກฺຂີໂນ ອລฺລມลฺລໍ ເມຕฺຕຈິຕฺຕເມວ ປຜິລກີສຸ, ນ ໂກຈິ ກລฺຈິ ວິເຫເຖສີ. ປາຣິກາ ຕໂຕ ປຍຸຖາຍ ປານີຍໍ ປຣິໂກຊນີຍໍ ອາຫຣຕິ, ອສฺສມປທໍ ສมฺມຊฺຊຕິ, ສພฺພກິຈฺຈານິ ກໂຣຕີ. ອຸໂພປີ ຜລາຜລານິ ອາຫຣິຕฺວາ ປຣິກຸญฺຊິຕฺວາ ອຕฺຕໂນ ອຕฺຕໂນ ປຕฺຕສາລໍ ປວິສິຕฺວາ ສມຕฺຂມฺມໍ ກໂຣນฺຕາ ຕຕฺຖ ວາສໍ ກປฺປຢິສຸ.

ສກฺໂກ ເຕສໍ ອຸປຍຸຖານໍ ອາຄຈฺຉຕີ. ໂສ ເອກທິວສໍ ອນຸໂອໂລເກນฺໂຕ "ອິເມສໍ ຈກฺຂູນິ ປຣິຫາຍິສฺສນฺຕີ"ຕີ ອນฺຕຣາຍໍ ທິສฺວາ ທຸກູລປຕฺຫິຕໍ ອຸປສງກມິຕฺວາ ວນฺທິຕฺວາ ເອກມนฺຕໍ ນິສີທິຕฺວາ ເອວມາຫ – "ການฺເຕ, ຕຸມฺຫາກໍ ອນฺຕຣາໂຍ ປญฺญາຍຕິ, ປຜິຊຄฺຄນກໍ ປุຕฺຕໍ ລທฺธุໍ ວຍฺຍຕິ, ໂລກຂມฺມໍ ປຜິເສວຖາ"ຕີ. ອຖ ນໍ ທຸກູລປຕฺຫິໂຕ ອາຫ – "ສກฺກ, ກິນฺນາເມຕໍ ກເຖສີ, ມຍໍ ອຄາຣມຊฺເຊ ວສนฺຕາປີ ເອຕໍ ໂລກຂມฺມໍ ປຸລຸອວກຄູຖຣາສິ ວິຍ ຊິຄຸຈฺຉິມฺຫາ, ອິທານິ ປນ ອຣລฺລໍ ປວິສິຕฺວາ ອິສິປພฺພຊຊໍ ປພฺພຊິຕฺວາ ກຖໍ ເອວຣູປໍ ກຣິສฺສາມາ"ຕີ. ອຖ ສກฺໂກ ຕໍ ອາຫ – "ການฺເຕ, ສເຈ ເອວໍ ນ ກໂຣຖ, ປາຣິກາຍ ຕາປສິຍາ ອຸຕຸ ນິກາເລ ນາກິ ຫຕฺເຖນ ປຣາມເສຍฺຍາຖາ"ຕີ. ທຸກູລປຕฺຫິໂຕ "ອິທໍ ສກฺກາ ກາຕຸ"ນฺຕີ ສມฺປຕິຈฺຉີ. ສກฺໂກ ຕໍ ວນฺທິຕฺວາ ສກຍຸຖານເມວ ຄໂຕ.

ທຸກູລປຕฺຫິໂຕປີ ຕໍ ການຣຕໍ ປາຣິກາຍ ອາຈິກฺຂິຕฺວາ ອສฺສາ ອຸຕຸນິກາເລ ນາກິ ຫຕฺເຖນ ປຣາມສີ. ຕທາ ໂພທິສຕฺໂຕ ເທວ ໂລກໂຕ ຈວິຕฺວາ ຕສฺສາ ກຸຈฺຉິມฺຫີ ປຜິສນฺຂິ ຄຕฺຫີ. ສາ ທສມາສຈฺຈເຍນ ສຸວຕฺຕວຕฺຕໍ ປຸຕฺຕໍ ວິຊາຍີ, ເຕເນວສฺສ "ສຸວຕฺຕສາໂມ"ຕີ ນາມໍ ກຣິສຸ. ປາຣິກາຍ ຜລາຜລຕฺຖາຍ ວນໍ ຄຕກາເລ ປພฺພຕນฺຕເຣ ກິນฺນຣິໂຍ ຊາຕິກິຈฺຈໍ ກຣິສຸ. ເຕ ອຸໂພປີ ໂພທິສຕฺຕໍ ນฺຫາເປຕฺວາ ປຕฺຕສາລາຍໍ ນິປฺຊฺຊາເປຕฺວາ ຜລາຜລຕฺຖາຍ ອຣລฺລໍ ຄຈฺຉນฺຕີ. ຕສฺມີ ຂເຕ ກິນฺນຣາ ກຸມາຣໍ ຄເຫຕฺວາ ຄິຣິກນฺທຣາທີສຸ ນฺຫາເປຕฺວາ ປພฺພຕມຕฺຖກໍ ອາຣุຍฺຫ ນານາປຸປฺເຜຫິ ອລງກຣິຕฺວາ ຫຣິຕາລມໂນສິລາທີນິ ສິລາຍໍ ພໍສິຕฺວາ ນລາເຜ ຕິລເກ ກຕฺວາ ປຸນ ອາເນຕฺວາ ປຕฺຕສາລາຍໍ ນິປฺຊฺຊາເປສຸ. ປາຣິກາປີ ອາຄນฺຕฺວາ ປຸຕฺຕໍ ຖລฺລໍ ປາເຍສິ. ຕໍ ອປຣກາເຄ ວฑฺฒິຕฺວາ ໂສລສວສฺສຸທฺເທສິກມฺປີ ອນຸຣກฺຂນฺຕາ ມາຕາປີຕໂຣ ປຕฺຕສາລາຍໍ ນິສີທາເປຕฺວາ ສຍເມວ ວນມູລຜລາຜລຕฺຖາຍ ວນໍ ຄຈฺຉນฺຕີ. ມຫາສຕฺໂຕ "ມມ ມາຕາປີຕູນໍ ກທາຈິ ໂກຈິເທວ ອນฺຕຣາໂຍ ກເວຍฺຍາ"ຕີ ຈິນฺເຕຕฺວາ ເຕສໍ ຄຕມຄฺຄໍ ສລฺລກฺເຂສີ.

ອເຖກທິວສໍ ເຕສໍ ວນມູລຜລາຜລໍ ອາທາຍ ສາຍນฺຫສມເຍ ນິວຕฺຕນฺຕານໍ ອສฺສມປທໂຕ ອວິທູເຣ ມຫາເມໂພ ອຸຍຸຖຫີ. ເຕ ເອກໍ ຣຸກฺຂມູລໍ ປວິສິຕฺວາ ວມฺມິກມຕฺຖເກ ອຍຸຄໍສຸ. ຕສฺສ ຈ ອພฺກນฺຕເຣ ອາສີວິໂສ ອຕฺຖິ. ເຕສໍ ສຣີຣໂຕ ເສທຄນฺຂມິສฺສກໍ

ອຸທກໍ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນາສາປຸຜໍ ປາວິສິ។ ໂສ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນາສາວາເຕນ ປຫຣິ។ ທຸເວປີ ອນ຺ຑາ ທຸຕ຺ວາ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ນ ປສ຺ສີສ຺។ ທຸກູລປຕ຺ຫິໂຕ ປາຣິກໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ "ປາຣິເກ ມມ ຈກ຺ຂູນີ ປຣິຫີນານີ, ອຫໍ ຕໍ ນ ປສ຺ສາມີ"ຕິ ອາຫ។ ສາປີ ຕເຖວ ອາຫ។ ເຕ "ນຕ຺ຖິ ໂນ ອິທານີ ຊີວິຕ"ນ຺ຕິ ມຄ຺ຄໍ ອປສ຺ສນ຺ຕາ ປຣິເທວມານາ ອຜ຺ກໍສຸ។ "ກີ ປນ ເຕສໍ ປຸພ຺ພກມ຺ມ"ນ຺ຕິ? ເຕ ກິຣ ປຸພ຺ເພ ເວຊ຺ຊກຸເລ ອເຫສຸໍ។ ອຖ ໂສ ເວຊ຺ໂຊ ເອກສ຺ສ ມຫາທນສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ອກ຺ຂິໂຣຄໍ ປຕິຊຄ຺ຄິ។ ໂສ ຕສ຺ສ ກິຄ຺ຈິ ທນໍ ນ ອ ທາສິ។ ອຖ ເວຊ຺ໂຊ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຣິຍາຍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ "ກທ຺ເທ, ອຫໍ ຕສ຺ສ ອກ຺ຂິໂຣຄໍ ປຕິຊຄ຺ຄາມິ, ອິທານິ ມຍ຺ຫໍ ທນໍ ນ ເທຕິ, ກີ ກໂຣມາ"ຕິ ອາຫ ។ ສາປີ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ "ນ ໂນ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕເກນຕ຺ໂຖ, ເກສຊ຺ຊໍ ຕສ຺ສ ເອກໂຍຄໍ ທຕ຺ວາ ອກ຺ຂີນິ ກາຕານິ ກໂຣຫີ"ຕິ ອາຫ។ ໂສ "ສາຈູ"ຕິ ສມ຺ປຕິຈ຺ຈິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຖາ ອກາສິ។ ໂສ ນຈິຣສ຺ເສວ ອນ຺ໂຊ ໂຫຕິ។ ເຕສໍ ອຸກິນ຺ນມ຺ປີ ອິມີນາ ກມ຺ເມນ ຈກ຺ຂູນີ ອນ຺ທານີ ຊາຍີສຸ។

ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ "ມມ ມາຕາປີຕໂຣ ອຄ຺ເຄສຸ ທິວເສສຸ ອິມາຍ ເວລາຍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອິທານິ ເຕສໍ ປວຕ຺ຕິ ນ ຊານາມິ, ປຕິມຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສາມີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ມຄ຺ຄໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສທ຺ທມກາສິ។ ເຕ ຕສ຺ສ ສທ຺ທໍ ສຄ຺ຊານິຕ຺ວາ ປຕິສທ຺ທໍ ກຣິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕສິເນເຫນ "ຕາຕ ສຸວຕ຺ຕສາມ, ອິທ ປຣິປນ຺ໂຖ ອຕ຺ຖິ, ມາ ອາຄມີ"ຕິ ວທີສຸ។ ອຖ ເນສໍ "ເຕນ ຫິ ອິມໍ ລຜ຺ຖິໂກຜີ ຄເຫຕ຺ວາ ມມ ສນ຺ຕິກໍ ເອຖາ"ຕິ ທີຄລຜ຺ຖີ ອທາສິ។ ເຕ ລຜ຺ຖິໂກຜີ ຄເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄມີສຸ។ ອຖ ເນ "ເກນ ກາຣເຕນ ໂວ ຈກ຺ຂູນີ ວິນຜ຺ຖານີ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິ។ ອຖ ນໍ ມາຕາປີຕໂຣ ອາຫໍສຸ "ຕາຕ, ມຍໍ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ອິທ ຣຸກ຺ຂມູເລ ວມ຺ມິກມຕ຺ຖເກ ຖິຕາ, ເຕນ ກາຣເຕນາ"ຕີ។ ໂສ ມາຕາປີຕູນໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາວ ອຄ຺ຄາສິ "ຕຕ຺ຖ ອາສີວິເສນ ກວິຕພ຺ພໍ, ເຕນ ກຸທ຺ເທນ ນາສາວາໂຕ ວິສ຺ສຜ຺ໂຖ ກວິສ຺ສຕີ"ຕີ។ ໂສ ມາຕາປີຕໂຣ ທິສ຺ວາ ໂຣທິ ເຈວ ຫສີ ຈ។ ອຖ ນໍ ເຕ ປຸຈ຺ຉີສ຺ "ກສ຺ມາ, ຕາຕ, ໂຣທສິ ເຈວ ຫສສີ ຈາ"ຕີ? ອມ຺ມຕາຕາ, "ຕຸມ຺ຫາກໍ ທທຣກາເລເຍວ ເອວໍ ຈກ຺ຂູນີ ວິນຜ຺ຖານີ"ຕີ ໂຣທີ, "ອິທານິ ປຕິຊຄ຺ຄິຕຸໍ ລກິສ຺ສາມີ"ຕີ ຫສີ។ ອມ຺ມຕາຕາ, ຕຸມ຺ເຫ ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ, ອຫໍ ໂວ ປຕິຊຄ຺ຄິສ຺ສາມີຕີ។

ໂສ ມາຕາປີຕໂຣ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ອສ຺ສມປທໍ ອາເນຕ຺ວາ ເຕສໍ ຣຕ຺ຕິຜ຺ຖານທິວາຜ຺ຖາເນສຸ ຈງກເມ ປຕ຺ຕສາລາຍໍ ວຈ຺ຈຜ຺ຖາ ເນ ປສ຺ສາວຜ຺ຖາເນ ຈາຕິ ສພ຺ພຜ຺ຖາເນສຸ ຣຊ຺ຊຸເກ ພນ຺ທີ, ຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ເຕ ອສ຺ສມປເທ ຖເປຕ຺ວາ ສຍໍ ວນມູລຜລາທີນິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕສາລາຍໍ ຖເປຕ຺ວາ ປາໂຕວ ເຕສໍ ວສນຜ຺ຖານໍ ສມ຺ມຊ຺ຊິຕ຺ວາ ມາຕາປີຕໂຣ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ໝຜໍ ອາທາຍ ມິຄສມ຺ມຕານທີ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປານີຍປຣິໂກຊນີຍໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ອຸປຜ຺ຖາເປຕິ, ທນ຺ຕກຜ຺ຖມຸໂຂທກາທີນິ ທຕ຺ວາ ມທຸຣຜລາຜລໍ ເທຕິ, ເຕຫີ ກຸຄ຺ຊິຕ຺ວາ ມຸເຂ ວິກ຺ຂາລິເຕ ສຍໍ ຂາທິຕ຺ວາ ມາຕາປີຕໂຣ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ມິຄຄຕປຣິວຸໂຕ ຜລາຜລຕ຺ຖາຍ ອຣຄ຺ຄໍ ປາວິສິ។ ປພ຺ພຕປາເທ ກິນ຺ນຣປຣິວາໂຣ ຜລາຜລໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ໝເຜນ ອຸທກໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ໂຫທເກນ ເຕສໍ ຍຖາຣຸຈິ ນ຺ຫາປນໍ ປາທໂທວນໍ ວາ ກຕ຺ວາ ອງຄາຣກປ຺ລຸລໍ ອຸປເນຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖປາເທ ເສເທຕ຺ວາ ເຕສໍ ນິສິນ຺ນານໍ ຜ ລາຜລໍ ທຕ຺ວາ ຂາທາເປຕ຺ວາ ປຣິໂຍສາເນ ສຍໍ ຂາທິຕ຺ວາ ເສສກໍ ຖເປສິ។ ອິມີນາ ນິຍາເມເນວ ມາຕາປີຕໂຣ ປຕິຊຄ຺ຄິ។

ຕສ຺ມີ ສມເຍ ພາຣາຕາສິຍໍ ປີລຸອິຍກ຺ໂຂ ນາມ ຣາຊາ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ។ ໂສ ມິຄມໍສໂລເກນ ມາຕຣໍ ຣຊ຺ຊໍ ປຕິຈ຺ຉາເປຕ຺ວາ ສນ຺ນທ຺ທປຄ຺ຈາວຸໂທ ຫິມວນ຺ຕໍ ປວິສິຕ຺ວາ ມິເຄ ວທິຕ຺ວາ ມໍສໍ ຂາທນ຺ໂຕ ມິຄສມ຺ມຕານທີ ປຕ຺ວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ສາມສ຺ສ ປານີ ຍຄ຺ຄຫຕາຕິຕ຺ຖໍ ສມ຺ປຕ຺ໂຕ ມິຄປທວລຄ຺ຊໍ ທິສ຺ວາ ມຕິວຕ຺ຕາຫີ ສາຂາຫີ ໂກຜ຺ຖກໍ ກຕ຺ວາ ທນຸໍ ອາທາຍ ວິສປີຕໍ ສຣໍ ສນ຺ນ ຫິຕ຺ວາ ນິລີໂນວ ອຈ຺ຉິ។ ມຫາສຕ຺ໂຕປີ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ຜລາຜລໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ອສ຺ສມປເທ ຖເປຕ຺ວາ ມາຕາປີຕໂຣ ວນ຺ທິຕ຺ວາ "ປານີຍໍ ອາຫຣິສ຺ສາມີ"ຕິ ໝຜໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມິຄຄຕປຣິວຸໂຕ ທຸເວປີ ມິເຄ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ ເຕສໍ ປີຜ຺ຖິຍໍ ປານີຍໝຜໍ ຖເປຕ຺ວາ ຫຕ຺ເຖນ ຄເຫຕ຺ວາ ນທີຕິຕ຺ຖໍ ອຄມາສິ។ ຣາຊາ ໂກຜ຺ຖເກ ຖິໂຕວ ຕໍ ຕຖາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ "ມຍາ ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ເອວໍ ວິຈຣນ຺ເຕນປີ ມນຸສ຺ໂສ ນາມ ນ ທິຜ຺ຖປຸພ຺ໂພ, ເທໂວ ນຸ ໂຂ ເອສ ນາໂຄ ນຸ ໂຂ, ສເຈ ປນາຫໍ ເອຕໍ ອຸປສງກມິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີ។ ເທໂວ ເຈ ກວິສ຺ສຕິ, ອາກາສໍ ອຸປ຺ປຕິສ຺ສຕີ។ ນາໂຄ ເຈ, ກູມີຍໍ ປວິສິສ຺ສຕີ។ ນ ໂຂ ປນາຫໍ ສພ຺ພກາລໍ ຫິມວນ຺ເຕເຍວ ວິຈຣິສ຺ສາມິ, ພາຣາຕສີ ຄມິສ຺ສາມີ។ ຕຕ຺ຣ ມໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສນ຺ຕິ 'ອປີ ນຸ ໂຂ ເຕ, ມຫາຣາຊ, ຫິມວນ຺ເຕ ວສນ຺ເຕນ ກິຄ຺ຈິ ອຉຣິຍໍ ທິຜ຺ຖປຸພ຺ພ'ນ຺ຕິ? ຕຕ຺ຣາຫໍ 'ເອວຣູໂປ ເມ ສຕ຺ໂຕ ທິຜ຺ຖປຸພ຺ໂພ'ຕິ ວກ຺ຂາມີ។ 'ໂກ ນາເມໂສ'ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສເຈ 'ນ ຊານາມີ'ຕິ ວກ຺ ຂາມິ , ອຖ ຄຣຫິສ຺ສນ຺ຕິ ມໍ, ຕສ຺ມາ ເອຕໍ ວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ທຸພ຺ພລໍ ກຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕສິ។

ອຖ ເຕສຸ ມິເຄສຸ ປຖມເມວ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ປານີຍໍ ປີວິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕິຕ຺ເຕສຸ ໂພຣິສຕ຺ໂຕ ອຸຄ຺ຄຫີຕວຕ຺ໂຕ ມຫາເຖໂຣ ວິຍ ສຕິກໍ ໂອ ຕຣິຕ຺ວາ ປສ຺ສທ຺ທທຣໂຖ ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕວາກຈີຣໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ເອກໍ ປາຣຸປີຕ຺ວາ ອຊິນຈມ຺ມໍ ອໍເສ ກຕ຺ວາ ປານີຍໝຜໍ ອຸກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ອຸທກໍ ປຸຄ຺ຉິຕ຺ວາ ວາມອໍສກູເຜ ຖເປສິ។ ຕສ຺ມີ ກາເລ "ອິທານິ ວິຊ຺ຊິຕຸໍ ສມໂຍ"ຕິ ຣາຊາ ວິສປີຕໍ ສຣໍ ອຸກ຺ຂິປີຕ຺ວາ

ມຫາສຕຸຕໍ ທກຸຂິຕາປສຸເສ ວິຊຊິ, ສໂຣ ວາມປສຸເສນ ນິກຸຂມິ. ຕສຸສ ວິທຸຂກາວໍ ລຕຸວາ ມິຄຄຕາ ກິຕາ ປລາຍີສຸ. ສຸວຕຸຕ ສາມປຕຸຫິໂຕ ປນ ວິທຸໂຂປີ ປານີຍພຄໍ ຍຖາ ວາ ຕຖາ ວາ ອນວສຸນຸກິຕຸວາ ສຕິ ປຈຸຈຸປຄຸຖາເປຕຸວາ ສຕິກໍ ໂອຕາເຣຕຸວາ ວາລຸກໍ ວິຍູຫິຕຸວາ ຖເປຕຸວາ ທິສໍ ວວຕຸຖເປຕຸວາ ມາຕາປີຕູນໍ ວສນຄຸຖານທິສາກາເຄນ ສີສໍ ກຕຸວາ ຣຊຕປຄຸຜວຕຸຕາຍ ວາລຸກາຍ ສຸວຕຸຕປຜິມາ ວິຍ ນິປຊຊິຕຸວາ ສຕິ ປຈຸຈຸປຄຸຖາເປຕຸວາ ''ອິມສຸມີ ທິມວນຸຕປຸປເທເສ ມມ ເວຣີ ນາມ ນຕຸຖິ, ມຍຸຫໍ ມາຕາປີຕູນລຸຈ ເວຣີ ນາມ ນຕຸຖີ''ຕິ ມຸເຂນ ໂລຫິຕໍ ລຫຸເຫຕຸວາ ຣາຊານໍ ອທິສຸວາວ ປຄມໍ ຄາຖມາທ –

໔ລຝ.

'ໂກ ນຸ ມໍ ອຸສຸນາ ວິຊຊິ, ປມຕຸຕໍ ອຸທຫາຣກໍ;

ຂຕຸຕິໂຍ ພຸຣາຫຸມໂຕ ເວສຸໂສ, ໂກ ມໍ ວິທຸສາ ນິລີຍສີ''ຕິ.

ຕຕຸຖ ປມຕຸຕນຸຕິ ເມຕຸຕາກາວນາຍ ອນຸປຄຸກິຕສຕິ. ອິທລຸທີ ໂສ ສນຸຂາຍ ຕສຸມິ ຂເຄ ອຕຸຕານໍ ປມຕຸຕໍ ນາມ ອກາສິ. ວິທຸສາຕິ ວິຊຊິຕຸວາ.

ເອວລຸຈ ປນ ວຕຸວາ ປຸນ ອຕຸຕໂນ ສຣີຣມໍສສຸສ ອກາກຸຂສມຸມຕກາວໍ ທສຸເສຕຸໍ ທຸຕິຍໍ ຄາຖມາທ –

໔ລກ.

''ນ ເມ ມໍສານິ ຂຊຊານິ, ຈມຸເມນຕຸໂຖ ນ ວິຊຊຕິ;

ອຖ ເກນ ນຸ ວຄຸເຄນ, ວິທຸເຂຍຸຍໍ ມໍ ອມລຸລຖາ''ຕິ.

ທຸຕິຍຄາຖໍ ວຕຸວາ ຕເມວ ນາມາທິວເສນ ປຸຈຸລນຸໂຕ ອາທ –

໔ລໆ.

'ໂກ ວາ ຕຸວໍ ກສຸສ ວາ ປຸຕຸໂຕ, ກຖໍ ຊາເນມຸ ຕໍ ມຍໍ;

ປຸຄຸໂຖ ເມ ສມຸມ ອກຸຂາທີ, ກຶ ມໍ ວິທຸສາ ນິລີຍສີ''ຕິ.

ຕຕຸຖ ອມລຸລຖາຕິ ອຍໍ ປຸຣິໂສ ເກນ ກາຣເຄນ ມໍ ວິຊຊິຕພຸພນຸຕິ ອມລຸລິຕຸຖາຕິ ອຕຸໂຖ.

ເອວລຸຈ ປນ ວຕຸວາ ຕຸຕຫີ ອໂຫສິ. ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ''ອຍໍ ມຍາ ວິສປີເຕນ ສລຸເລນ ວິຊຊິຕຸວາ ປາຕິໂຕປີ ເນວ ມໍ ອກຸໂກສຕິ ນ ປຣິກາສຕິ, ມມ ຫທຍໍ ສມຸພາຫນຸໂຕ ວິຍ ປີຍວຈເນນ ສມຸທາຈຣຕິ, ຄຈຸລິສຸສາມິສຸສ ສນຸຕິກ''ນຸຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຄນຸຕຸວາ ຕສຸສ ສນຸຕິເກ ຖິໂຕວ ທຸເວ ຄາຖາ ອກາສິ –

໔ລລ.

''ຣາຊາຫມສຸມິ ກາສີນໍ, ປີລຸອິຍກຸໂຂຕິ ມໍ ວິທູ;

ໂລກາ ຣຄຸຖໍ ປຫິຕຸວານ, ມິຄເມສໍ ຈຣາມຫໍ.

໓໐໐។

‘‘ອິສ຺ສຕ຺ເຖ ຈສ຺မိ ກຸສໂລ, ຫລຸຫຂສ຺ໂမຕິ ວິສ຺ສຸໂຕ;

ນາໂຄປိ ເມ ນ ມຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ, ອາຄໂຕ ຂຸສ຺ປາຕນ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ຣາຊາຫມສ຺မິຕິ ເອວံ ກິຣສ຺ສ ວິຕກ຺ໂກ ອໂຫສິ ‘‘ເທວາປິ ນາຄາປິ ມນຸສ຺ສກາສາຍ ກເຖນ຺ຕິເຍວ, ອຫເມຕံ ເທໂວຕິ ວາ ນາໂຄຕິ ວາ ມນຸສ຺ໂສຕິ ວາ ນ ຊານາမິ។ ສເຈ ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ນາເສຍ຺ຍ မံ, ‘ຣາຊາ’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປນ ອກາຍນ຺ໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖິ’’ຕິ។ ຕສ຺မາ ອຕ຺ຕໂນ ຣາຊກາວံ ຊານາເປຕຸံ ປຖမံ ‘‘ຣາຊາຫມສ຺မິ’’ຕິ ອາຫ។ ໂລກາຕີ မິຄမံສໂລເກນ។ မິຄເမສນ຺ຕີ မິຄံ ເອສນ຺ໂຕ។ ຈຣາມຫນ຺ຕິ ຈຣາမິ ອຫံ។ ທຸຕິຍံ ຄາຖံ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ພລံ ທີເປຕ຺ກາໂມ ເອວမາຫ។ ຕຕ຺ຖ ອິສ຺ສຕ຺ເຖຕີ ຂນ຺ສິປ຺ເປ។ ຫ ລຸຫຂສ຺ໂမຕິ ຫລຸຫຂສ຺ມံ ສຫສ຺ສຕ຺ຖາມຂສ຺မံ ໂອໂຣເປຕ຺ລຸຈ ອາໂຣເປຕ຺ລຸຈ ສမຕ຺ໂຖ។

ອິຕິ ຣາຊາ ອຕ຺ຕໂນ ພລံ ວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນາມໂຄຕ຺ຕံ ປ຺ຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອາຫ –

໓໐໑។

‘‘ໂກ ວາ ຕ຺ວံ ກສ຺ສ ວາ ປຸຕ຺ໂຕ, ກຖံ ຊາເນມຸ ຕံ မຍံ;

ປິຕຸໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຈາປິ, ນາມໂຄຕ຺ຕံ ປເວທຍາ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ປເວທຍາຕິ ກຖຍ។

ຕံ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ສຈາຫံ ‘ເທວນາຄກິນ຺ນຣຂຕ຺ຕິຍາທີສຸ ອຄ຺ຄຕໂຣຫမສ຺မິ’ຕິ ກເຖຍ຺ຍံ, ສທ຺ທເຫຍ຺ເຍວ ເອສ, ສຈ຺ຈເມວ ປນສ຺ສ ກເຖຕຸံ ວຄ຺ຄຕິ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ເອວမາຫ –

໓໐໒។

‘‘ເນສາທປຸຕ຺ໂຕ ກທ຺ທນ຺ເຕ, ສາໂມ ອິຕິ မံ ຄາຕໂຍ;

ອາမນ຺ຕຍີສຸ ຊີວນ຺ຕံ, ສ຺ວຊ຺ເຊວາຫံ ຄໂຕ ສເຍ។

໓໐໓។

‘‘ວິທ຺ໂຂສ຺မິ ປຸຖຸສລ຺ເລນ, ສວິເສນ ຍຖາ မິໂຄ;

ສກမ຺ຫິ ໂລຫິເຕ ຣາຊ, ປສ຺ສ ເສမິ ປຣິປ຺ລຸໂຕ។

໓໐໔។

‘‘ປຂິວາမຄຕံ ສລ຺ລံ, ປສ຺ສ ຂິມ຺ຫາမິ ໂລຫິຕံ;

ອາຕ຺ໂຣ ຕ຺ຍານຸປ຺ຸຈ຺ຉາမິ, ກິ မံ ວິທ຺ຂາ ນິລີຍສິ។

໓໐໕។

‘‘ອຊິນມ຺ຫິ ຫຎ຺ຎເຕ ທີປີ, ນາໂຄ ທນ຺ເຕຫິ ຫຎ຺ຎເຕ;

ອຖ ເກນ ນຸ ວຓ຺ເຓນ, ວິທ຺ເຘຍ຺ຍໍ ມໍ ອມຎ຺ຎຖາ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ຊີວນ຺ຕນ຺ຕິ ມໍ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ຊີວມານໍ ‘‘ເອຫິ ສາມ, ຍາຫິ ສາມາ’’ຕິ ຎາຕໂຍ ອາມນ຺ຕຍິໍສຸ។ ສ຺ວຊ຺ເຊວາຫໍ ຄໂຕຕິ ໂສ ອຫໍ ອຊ຺ຊ ເອວໍ ຄໂຕ ມຣຓມຸເຂ ສມ຺ປຕ຺ໂຕ, ປວິທ຺ໂຘຕິ ອຕ຺ໂຖ ។ ສເຍຕິ ສຍາມິ។ ປຣິປ຺ລຸໂຕຕິ ນິມຸຄ຺ໂຄ។ ປສ຺ສວາມຄຕນ຺ຕິ ທກ຺ຂິຓປສ຺ເສນ ປວິສິຕ຺ວາ ວາມປສ຺ເສນ ນິຄ຺ຄຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ປສ຺ສາຕິ ໂອໂລເກຫິ ມໍ។ ຆມ຺ຫາມີຕິ ນິຏ຺ຐຸຠາມິ, ອິທໍ ໂສ ສຕີ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ອວິກມ຺ປມາໂນວ ໂລຫິຕໍ ມຸເຂນ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ອາຫ។ ອາຕຸໂຣ ຕ຺ຍານຸປຸຈ຺ຉາມີ’’ຕິ ພາຬ຺ຫຄິລາໂນ ຫຸຕ຺ວາ ອຫໍ ຕໍ ອນຸປຸຈ຺ຉາມິ។ ນິລີຍສີຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ວນຄຸມ຺ເພ ນິລີໂນ ອຈ຺ຉສິ។ ວິທ຺ເຘຍ຺ຍນ຺ຕິ ວິຊ຺ຌິຕພ຺ພໍ។ ອມຎ຺ຎຖາຕິ ອມຎ຺ຎິຕ຺ຖ។

ຣາຊາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຍຖາຠູຕໍ ອນາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ມຸສາວາທໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ –

໓໐໖។

‘‘ມິໂຄ ອຸປຏ຺ຐິໂຕ ອາສິ, ອາຄໂຕ ອຸສຸປາຕນໍ;

ຕໍ ທິສ຺ວາ ອຸພ຺ພິຊິ ສາມ, ເຕນ ໂກໂຘ ມມາວິສີ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອາວິສີຕິ ອຊ຺ໂຌຕ຺ຖຣິ។ ເຕນ ກາຣເຓນ ເມ ໂກໂຘ ອຸປ຺ປນ຺ໂນຕິ ທີເປຕິ។

ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ກິໍ ວເທສິ, ມຫາຣາຊ, ອິມສ຺ມິໍ ຫິມວນ຺ເຕ ມໍ ທິສ຺ວາ ປລາຍນມິໂຄ ນາມ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອາຫ –

໓໐໗។

‘‘ຍໂຕ ສຣາມິ ອຕ຺ຕານໍ, ຍໂຕ ປຕ຺ໂຕສ຺ມິ ວິຎ຺ຎຸຕໍ;

ນ ມໍ ມິຄາ ອຸຕ຺ຕສນ຺ຕິ, ອຣຎ຺ເຎ ສາປທານິປີ។

໓໐໘។

‘‘ຍໂຕ ນິຘິໍ ປຣິຫຣິໍ, ຍໂຕ ປຕ຺ໂຕສ຺ມິ ໂຍພ຺ພນໍ;

ນ ມໍ ມິຄາ ອຸຕ຺ຕສນ຺ຕິ, ອຣຎ຺ເຎ ສາປທານິປີ។

໓໐໙។

‘‘ຠີຣູ ກິມ຺ປຸຣິສາ ຣາຊ, ປພ຺ພເຕ ຄນ຺ຘມາທເນ;

ສມ຺ໂມທມານາ ຄຈ຺ຉາມ, ປພ຺ພຕານິ ວນານິ ຈ។

໓໑໐។

‘‘ນ ມໍ ມິຄາ ອຸຕ຺ຕສນ຺ຕິ, ອຣຠ຺ເຍ ສາປທານິປີ;

ອຖ ເກນ ນຸ ວຕ຺ເຕນ, ອຸຕ຺ຣາສນ຺ຕິ ມິຄາ ມມ’’ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ນ ມໍ ມິຄາຕິ ໂກ ມຫາຣາຊ, ຍໂຕ ກາລໂຕ ປຎ຺ຖາຍ ອຫໍ ອຕ຺ຕານໍ ສຣາມິ, ຍໂຕ ກາລໂຕ ປຎ຺ຖາຍ ອຫໍ ວິຎ຺ຎຸກາວໍ ປຕ຺ໂຕ ອສ຺ມິ ກວາມິ, ຕໂຕ ກາລໂຕ ປຎ຺ຖາຍ ມໍ ທິສ຺ວາ ມິຄາ ນາມ ນ ອຸຕ຺ຕສນ຺ຕິຯ ສາປທານິປີຕິ ວາລຸອມິຄາປີຯ ຍໂຕ ນິສິນ຺ຕິ ຍໂຕ ກາລໂຕ ປຎ຺ຖາຍ ອຫໍ ວາກຈິຣໍ ປຣິຫຣີຯ ກິຣູ ກິມ຺ປຸຣິສາຕິ ມຫາຣາຊ, ມິຄາ ຕາວ ຕິຎ຺ຖນ຺ຕຸ, ກິມ຺ປຸຣິສາ ນາມ ອຕິກິຣຸກາ ໂຫນ຺ຕິຯ ເຍ ອິມສ຺ມິ ຄນ຺ຘມາທນປພ຺ພເຕ ວິຫຣນ຺ຕິ, ເຕປີ ມໍ ທິສ຺ວາ ນ ອຸຕ຺ຕສນ຺ຕິ, ອຖ ໂຂ ມຍໍ ອຠ຺ຠມຠ຺ຠໍ ສມ຺ໂມທມານາ ຄຈ຺ຉາມຯ ອຸຕ຺ຣາສນ຺ຕິ ມິຄາ ມມນ຺ຕິ ມມໍ ທິສ຺ວາ ມິຄາ ອຸຕ຺ຣາເສຍ຺ຍຸໍ, ເກນ ການເຕນ ຕ຺ວໍ ມໍ ສທ຺ທຫາເປສ຺ສີຕິ ທີເປຕິຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ‘‘ມຍາ ອິມໍ ນິຣປຣາຘໍ ວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ມຸສາວາໂທ ກຖິໂຕ, ສຈ຺ຈເມວ ກຖຍິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໕໑໑ຯ

‘‘ນ ຕໍ ຕສ ມິໂຄ ສາມ, ກຶ ຕາຫໍ ອລິກໍ ກເຕ;

ໂກຘໂລກາກິກູຕາຫໍ, ອຸສ຺ສຸໍ ເຕ ຕໍ ອວສ຺ສຊີ’’ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ນ ຕໍ ຕສາຕິ ນ ຕໍ ທິສ຺ວາ ມິໂຄ ຕສ, ນ ກີໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ກຶ ຕາຫນ຺ຕິ ກຶ ເຕ ເອວໍ ກລ຺ຍາຕທສ຺ສນສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອຫໍ ອລິກໍ ກຕິສ຺ສາມິ ຯ ໂກຘໂລກາກິກູຕາຫນ຺ຕິ ໂກເຘນ ຈ ໂລເກນ ຈ ອກິກູໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອຫໍຯ ໂສ ຫິ ປຖມເມວ ມິເຄສຸ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ໂກເຘນ ‘‘ມິເຄ ວິຊ຺ຌິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຘນ຺ຸ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ຖິໂຕ ປຈ຺ຉາ ໂພຘິສຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ຕສ຺ສ ເທວຕາທິສຸ ອຠ຺ຠຕຣກາວໍ ອຊານນ຺ໂຕ ‘‘ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕິ ໂລກໍ ອຸປ຺ປາເທສີ, ຕສ຺ມາ ເອວມາຫຯ

ເອວຠ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ‘‘ນາຍໍ ສຸວຕ຺ຕສາໂມ ອິມສ຺ມິ ອຣຠ຺ເຍ ເອກໂກວ ວສິສ຺ສຕິ, ຒາຕເກຫິປີສ຺ສ ກວິຕພ຺ພໍ, ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອິຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໕໑໘ຯ

‘‘ກຸໂຕ ນຸ ສາມ ອາຄມ຺ມ, ກສ຺ສ ວາ ປຫິໂຕ ຕ຺ວໍ;

‘ອຸທຫາໂຣ ນທຶ ຄຈ຺ຉ’, ອາຄໂຕ ມິຄສມ຺ມຕ’’ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສາມາຕິ ມຫາສຕ຺ຕໍ ອາລປຕິຯ ອາຄມ຺ມາຕິ ກຸໂຕ ເທສາ ອິມໍ ວນໍ ອາຄມິຕ຺ວາ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ອຸທຫາໂຣ ອຸທກໍ ອາຫຣິຕ຺ຸ ນທຶ ຄຈ຺ຉາ’’ຕິ ກສ຺ສ ວາ ປຫິໂຕເກນ ປຸຄ຺ຄເລນ ເປສິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຕ຺ວໍ ອິມໍ ມິຄສມ຺ມຕໍ ອາຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ໂສ ຕສ຺ສ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫນ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂເວທນໍ ອຘິວາເສຕ຺ວາ ມຸເຂນ ໂລຫິຕໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໕໑໙ຯ

‘‘ອນ຺ຘາ ມາຕາປິຕາ ມຍ຺ຫໍ, ເຕ ກຣາມິ ພ຺ຣຫາວເນ;

ເຕສາຫໍ ອຸທກາຫາໂຣ, ອາຄໂຕ ມິຄສມ္မຕ''န္တິ.

ຕຕ္ຖ ກຣາມີຕິ ມູລຜລາທີນິ ອາຫຣິຕ္ວາ ໂປເສມີ.

ເອວຄ္ຈ ປນ ວຕ္ວາ ມຫາສຕ္ໂຕ ມາຕາປີຕໂຣ ອາຣພ္ກ ວິລປນ္ໂຕ ອາຫ –

໓໑໔.

''ອຕ္ຖິ ເມສໍ ອຸສາມຕ္ຕໍ, ອຖ ສາຫສ္ສ ຊີວິຕໍ;

ອຸທກສ္ສ ອລາເກນ, ມຄ္ເຄ ອນ္ຜາ ມຣິສ္ສເຣ.

໓໑໔.

''ນ ເມ ອິທໍ ຕຖາ ທຸກ္ຂໍ, ລພ္ກາ ທີ ປຸມ္ມນາ ອິທໍ;

ຍຄ္ຈ ອມ္ມໍ ນ ປສ္ສາມິ, ຕໍ ເມ ທຸກ္ຂຕຣໍ ອິໂຕ.

໓໑໖.

''ນ ເມ ອິທໍ ຕຖາ ທຸກ္ຂໍ, ລພ္ກາ ທີ ປຸມ္ມນາ ອິທໍ;

ຍຄ္ຈ ຕາຕໍ ນ ປສ္ສາມິ, ຕໍ ເມ ທຸກ္ຂຕຣໍ ອິໂຕ.

໓໑໗.

''ສາ ນູນ ກປຕາ ອມ္ມາ, ຈິຣຣຕ္ຕາຍ ຣຸຈ္ຆຕິ;

ອຑ္ຍຣຕ္ເຕວ ຣຕ္ເຕ ວາ, ນທີວ ອວສຸຈ္ຆຕິ.

໓໑໘.

''ໂສ ນູນ ກປໂຕ ຕາໂຕ, ຈິຣຣຕ္ຕາຍ ຣຸຈ္ຆຕິ;

ອຑ္ຍຣຕ္ເຕວ ຣຕ္ເຕ ວາ, ນທີວ ອວສຸຈ္ຆຕິ.

໓໑໙.

''ອຸຊ္ຖານປາທຈຣິຍາຍ, ປາທສມ္ພາຫນສ္ສ ຈ;

ສານ ຕາຕວິລປນ္ຕາ, ທີຕ္ທີສ္ສນ္ຕິ ພ္ຣຫາວເນ.

໓໒໐.

ອິທມ຺ປີ ທຸຕິຍំ ສລຸລំ, ກມ຺ເປຕິ ໜທຍំ ມມំ;

ຍຄ຺ຈ ອມ຺ເຂ ນ ປສ຺ສາມິ, ມຄ຺ເຄ ຫິສ຺ສາມິ ຊີວິຕ’’ນ຺ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ອຸສາມຕ຺ຕນ຺ຕິ ໂກຊນມຕ຺ຕំ຺ ‘‘ອຸສາ’’ຕິ ຫິ ໂກຊນສ຺ສ ນາມំ ຕສ຺ສ ຈ ອຕ຺ຖິຕາຍ຺ ສາໜສ຺ສ ຊີວິຕນ຺ຕິ ລທິວສມຕ຺ຕំ ຊີວິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອິທំ ອາໜຣິຕ຺ວາ ຄປີຕំ ຜລາຜລំ ສນ຺ຂາຍາໜ ຺ ອຖ ວາ ອຸສາຕິ ອຸສ຺ມາ຺ ເຕເນຕំ ທສ຺ເສຕິ – ເຕສំ ສຣີເຣ ອຸສ຺ມາມຕ຺ຕំ ອຕ຺ຖິ, ອຖ ມຍາ ອານີເຕນ ຜລາຜເລນ ສາໜສ຺ສ ຊີວິຕំ ອຕ຺ຖິຕິ຺ ມຣິສ຺ສເຣຕິ ມຣິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ມຄ຺ຄາມິ຺ ປຸມ຺ນາຕິ ປຸຣິເສນ, ເອວຣູປຄ຺ຫີ ທຸກ຺ຂំ ປຸຣິເສນ ລກິຕພ຺ພເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຈິຣຣຕ຺ຕາຍ ຣຸຈ຺ລຕີຕິ ຈິຣຣຕ຺ຕំ ໂຣທິສ຺ສຕິ຺ ອທ຺ຒຣຕ຺ເຕ ວາຕິ ມຊ຺ຊິມຣຕ຺ເຕ ວາ຺ ຣຕ຺ເຕ ວາຕິ ປຈ຺ລິມຣຕ຺ເຕ ວາ຺ ອວສ຺ຈຸລຕີຕິ ກຸນ຺ນທີ ວິຍ ສຸສ຺ສິສ຺ສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອຸຍ຺ຄານປາທຈຣິຍາຍາຕິ ມໜາຣາຊ, ອໜំ ຣຕ຺ຕິມ຺ປີ ທິວາປີ ທຸເວ ຕໂຍ ວາເຣ ອຸຍ຺ຄາຍ ອຕ຺ຕໂນ ອຸຍ຺ຄານວິຣິເຍນ ເຕສំ ປາທຈຣិຍំ ກໂຣມິ, ໜຕ຺ຖປາເທ ສມ຺ພາໜາມິ, ອິທານິ ມំ ອທິສ຺ວາ ມມຕ຺ຖາຍ ເຕ ປຣິຫີນຈກ຺ຂຸກາ ‘‘ສາມຕາຕາ’’ຕິ ວິລປນ຺ຕາ ກຕ຺ຜເກໜີ ວິຊ຺ຊິຍມານາ ວິຍ ອິມສ຺ມີ ວນປ຺ປເທເສ ຫິຕ຺ທິສ຺ສນ຺ຕິ ວິຈຣິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ທຸຕິຍំ ສລຸລນ຺ຕິ ປຖມວິທ຺ຂວິສປີຕສລຸລໂຕ ສຕຄຸເຕນ ສໜສ຺ສຄຸເຕນ ສຕສໜສ຺ສຄຸເຕນ ທຸກ຺ຂຕຣំ ອິທំ ທຸຕິຍំ ເຕສំ ອທສ຺ສນໂສກສລຸລំ຺

ຣາຊາ ຕສ຺ສ ວິລາປំ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອຍំ ອຈ຺ຈນ຺ຕំ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ຂມ຺ເມ ຖິໂຕ ມາຕາປີຕໂຣ ກຣຕິ, ອິທານິ ເອວំ ທຸກ຺ຂປ຺ປຕ຺ໂຕປີ ເຕສំ ເຍວ ວິລປຕិ, ເອວំ ຄຸຕສມ຺ປນ຺ເນ ນາມ ມຍາ ອປຣາໂຂ ກໂຕ, ກຖំ ນຸ ໂຂ ອິມំ ສມສ຺ສາເສຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ນិຣເຍ ປຈ຺ຈມານກາເລ ຣຊ຺ຊំ ກឹ ກຣិສ຺ສຕិ, ອិມិນາ ປຜិຊຄ຺ຄិຕນិຍາເມເນວສ຺ສ ມາຕາປីຕໂຣ ປຜិຊຄ຺ຄិສ຺ສາມិ, ອិມສ຺ສ ມຣຕມ຺ປີ ອມຣຕំ ວິຍ ກວិສ຺ສຕិ’’ຕិ ສນ຺ນិຍ຺ຄານំ ກຕ຺ວາ ອາໜ –

໒໘໑຺

‘‘ມາ ພາລ຺ໝំ ປຣិເທເວສិ, ສາມ ກລ຺ຍາຕທສ຺ສນ;

ອໜំ ກມ຺ມກໂຣ ຫຸຕ຺ວາ, ກຣិສ຺ສំ ເຕ ພ຺ຣໜາວເນ຺

໒໘໒຺

‘‘ອិສ຺ສຕ຺ເຖ ຈສ຺ມិ ກຸສໂລ, ທລ຺ໜຂມ຺ໂມຕិ ວិສ຺ສ຺ໂຕ;

ອໜំ ກມ຺ມກໂຣ ຫຸຕ຺ວາ, ກຣិສ຺ສំ ເຕ ພ຺ຣໜາວເນ຺

໒໘໓຺

‘‘ມិຄານំ ວិຜາສມນ຺ເວສំ, ວນມູລຜລានិ ຈ;

ອໜំ ກມ຺ມກໂຣ ຫຸຕ຺ວາ, ກຣិສ຺ສំ ເຕ ພ຺ຣໜາວເນ຺

໒໘໔຺

‘‘ກຕມំ ຕំ ວនំ ສາມ, ຍຕ຺ຖ ມາຕາປີຕາ ຕວ;

ອໜំ ເຕ ຕຖາ ກຣិສ຺ສំ, ຍຖາ ເຕ ອກຣិ ຕ຺ວ’’ນ຺ຕិ຺

ຕຕ຺ຖ ກຣິສ຺ສໍ ເຕຕິ ເຕ ຕວ ມາຕາປິຕໂຣ ກຣິສ຺ສາມິ. ມິຄານນ຺ຕິ ສີຫາທີນໍ ມິຄານໍ ວິຆາສໍ ອນ຺ເວສນ຺ໂຕ. ອິທໍ ໂສ ‘‘ອິສ຺ສຕ຺ເຖ ຈສ຺ມິ ກຸສໂລຕິ ຖູລຖູເລ ມິເຄ ວຘິຕ຺ວາ ມຘຸຣມໍເສນ ຕວ ມາຕາປິຕໂຣ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ນາ, ມຫາຣາຊ, ອມ຺ເຫ ນິສ຺ສາຍ ປາຕວຍໍ ກຣີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ເອວມາຫ. ຍຖາ ເຕຕິ ຍຖາ ຕ຺ວໍ ເຕ ອກາຣິ, ຕເຖວາຫມ຺ປິ ກຣິສ຺ສາມີຕີ.

ອຖສ຺ສ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ສາຘຸ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ຫິ ເມ ມາຕາປິຕໂຣ ກຣສ຺ສູ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ ອາຫ –

໓໘໔.

‘‘ອຍໍ ເອກປທີ ຣາຊ, ໂຍຍໍ ອຸສ຺ສີສເກ ມມ;

ອິໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຑ຺ຒໂກສໍ, ຕຕ຺ຖ ເນສໍ ອຄາຣກໍ;

ຍຕ຺ຖ ມາຕາປິຕາ ມຍ຺ຫໍ, ເຕ ກຣສ຺ສຸ ອິໂຕ ຄໂຕ’’ຕີ.

ຕຕ຺ຖ ເອກປທີຕິ ເອກປທມຄ຺ໂຄ. ອຸສ຺ສີສເກຕິ ໂຍ ເອສ ມມ ມຕ຺ຖກຏ຺ຐາເນ. ອຑ຺ຒໂກສນ຺ຕິ ອຑ຺ຒໂກສນ຺ຕເຣ.

ເອວໍ ໂສ ຕສ຺ສ ມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ມາຕາປິຕູສຸ ພລວສິເນເຫນ ຕຖາຣູປໍ ເວທນໍ ອທິວາເສຕ຺ວາ ເຕສໍ ກຣຓຕ຺ຖາຍ ອຍ຺ຊລີ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ຍາຈນ຺ໂຕ ປຸນ ເອວມາຫ –

໓໘໕.

‘‘ນໂມ ເຕ ກາສິຣາຊຕ຺ຖຸ, ນໂມ ເຕ ກາສິວຑ຺ຒນ;

ອນ຺ຘາ ມາຕາປິຕາ ມຍ຺ຫໍ, ເຕ ກຣສ຺ສຸ ພ຺ຣຫາວເນ.

໓໘໖.

‘‘ອຍ຺ຊລີ ເຕ ປຄ຺ຄຓ຺ຫາມິ, ກາສິຣາຊ ນມຕ຺ຖຸ ເຕ;

ມາຕຣໍ ປິຕຣໍ ມຍ຺ຫໍ, ວຸຕ຺ໂຕ ວຊ຺ຊາສິ ວນ຺ທນ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ໂຕ ວຊ຺ຊາສີຕິ ‘‘ປຸຕ຺ໂຕ ໂວ ສຸວຓ຺ຓສາໂມ ນທີຕີເຣ ວິສປີເຕນ ສລ຺ເລນ ວິທ຺ໂຘ ຣຊຕປຏ຺ຏສທິເສ ວາລຸກາປຸລິເນ ທກ຺ຂິຓປ຺ສ຺ເສນ ນິປນ຺ໂນ ອຍ຺ຊລີ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ຕຸມ຺ຫາກໍ ປາເທ ວນ຺ທຕີ’’ຕິ ເອວໍ ມຫາຣາຊ, ມຍາ ວຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ມາຕາປິຕູນໍ ເມ ວນ຺ທນໍ ວເທຍ຺ຍາສີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ຣາຊາ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິ. ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ມາຕາປິຕູນໍ ວນ຺ທນໍ ເປເສຕ຺ວາ ວິສຍ຺ຍິຕໍ ປາປຸຓີ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໓໘໗.

‘‘ອິທໍ ວຕ຺ວານ ໂສ ສາໂມ, ຍຸວາ ກລ຺ຍາຓທສ຺ສໂນ;

ມຸຈຸລິໂຕ ວິສເວເຄນ, ວິສລຸລິ ສມປ໌ຊຊຖາ''ຕິ។

ຕຕຸຖ ສມປ໌ຊຊຖາຕິ ວິສລຸລິ ຊາໂຕ។

ໂສ ທິ ເຫຍຸຖາ ເອຕຸຕກໍ ກເຖຸນຸໂຕ ນິຣສຸສາໂສ ວິຍ ອໂຫສິ។ ອິທານິ ປນສຸສ ວິສເວເຄນ ມທຸທິຕາ ກວາຽຄຈິຕຸຕສນຸຕຕິ ໜທຍຣູປໍ ນິສຸສາຍ ປວຕຸຕິ, ກຖາ ປຈຸລິຊຊິ, ມຸຂໍ ປີຫິຕໍ, ອກຸຂີນິ ນິມິລິຕານິ, ຫຕຸຖປາທາ ຖທຸຮການໍ ປຕຸຕາ, ສກລສຣີຣໍ ໂລ ຫິເຕນ ມກຸຂິຕໍ។ ຣາຊາ ''ອຍໍ ອິທາເນວ ມຍາ ສທຸຣີ ກເຖສິ, ກິ ນຸ ໂຂ''ຕິ ຕສຸສ ອສຸສາສປສຸສາເສ ອຸປຣາເຣສິ។ ເຕ ປນ ນິຣຸທຸຣາ, ສຣີຣໍ ຖທຸຣໍ ຊາຕໍ។ ໂສ ຕໍ ທິສຸວາ ''ນິຣຸທຸໂຣ ທານິ ສາໂມ''ຕິ ໂສກໍ ສທຸຣາເຣຕຸໍ ອສກຸໂກນຸໂຕ ອຸໂກ ຫຕຸເຖ ມຕຸຖເກ ຖເປຕຸວາ ມຫາສທຸເທນ ປຣິເທວິ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໓໔໙។

''ສ ຣາຊາ ປຣິເທເວສິ, ພຫຸໍ ກາຣຸລຸລສລຸຫິຕໍ;

ອຊຣາມໂຣຫໍ ອາສິ, ອຊເຊຕໍ ລາມິ ໂນ ປຸເຣ;

ສາມໍ ກາລຽກຕໍ ທິສຸວາ, ນຕຸຖິ ມຈຸຈຸສຸສ ນາຄໂມ។

໓໕໐។

''ຍສຸສຸ ມໍ ປຕິມນຸເຕຕິ, ສວິເສນ ສມປຸປິໂຕ;

ສຸວຊຊ ເອວໍ ຄເຕ ກາເລ, ນ ກິລຸຈິ ມກິກາສຕິ។

໓໕໑។

''ນິຣຍໍ ນູນ ຄຈຸລາມິ, ເອຕຸຖ ເມ ນຕຸຖິ ສໍສໂຍ;

ຕທາ ທິ ປກຕໍ ປາປໍ, ຈິຣຣຕຸຕາຍ ກິພຸພິສໍ។

໓໕໒។

''ກວນຸຕິ ຕສຸສ ວຕຸຕາໂຣ, ຄາເມ ກິພຸພິສກາຣໂກ;

ອຣລຸເລ ນິມຸມນຸສຸສມຸທິ, ໂກ ມໍ ວຕຸຕຸມຣຫຕິ។

໓໕໓។

''ສາຣຍນຸຕິ ທິ ກມຸມານິ, ຄາເມ ສໍຄຈຸລ ມາຕວາ;

ອຣລຸເລ ນິມຸມນຸສຸສມຸທິ, ໂກ ນຸ ມໍ ສາຣຍິສຸສຕິ''ຕິ។

ຕຕຸຖ ອາສິນຸຕິ ອຫໍ ເອຕຸຕກໍ ກາລໍ ອຊຣາມໂຣມຸຫີຕິ ສລຸລິ ອໂຫສິ។ ອຊເຊຕນຸຕິ ອຊຊ ອຫໍ ອິມໍ ສາມໍ ກາລກຕໍ ທິສຸວາ

ມມຄຸເຈວ ອຄຸເຄສຄຸຈ ນຕຸຖິ ມຈຸຈຸສຸສ ນາຄໂມຕິ ຕໍ ມຈຸຈຸສຸສ ອາຄມນໍ ອຊຸຊ ຊານາມິ, ອິໂຕ ປຸພຸເພ ນ ຊານາມີຕິ ວິລປຕິ ສຸວຊຸຊ ເອວໍ ຄເຕ ກາເລຕິ ໂຍ ສວິເສນ ສລຸເລນ ສມປຸປີໂຕ ອິທາເນວ ມໍ ປຜົມນຸເຕຕິ, ໂສ ອຊຸຊ ເອວໍ ຄເຕ ກາເລ ເອວໍ ມຣຕາ ກາເລ ສມຸປຕຸເຕ ກິຄຸຈິ ອປຸປມຕຸຕກມຸປິ ນ ກາສຕິ ຕທາ ທິຕິ ຕສຸມິ ຂເຕາ ສານໍ ວິຊຸຊນຸເຕນ ມຍາ ປາປໍ ກຕໍ ຈິຣຣຕຸຕາຍ ກິພຸພິສນຸຕິ ຕໍ ປນ ຈິຣຣຕຸຕໍ ວິປຈຸຈນສມຕຸຖໍ ທາຣຸຕໍ ຜຣຸສໍ

ຕສຸສາຕິ ຕສຸສ ເອວຣູປໍ ປາປກມຸມໍ ກຕຸວາ ວິຈຣນຸຕສຸສ ວຕຸຕາໂຣຕິ ນິນຸທິຕາໂຣ ກວນຸຕິ “ກຸທີ ຄາເມ ກິນຸຕິ ກິພຸພິສການ ໂກ”ຕິ ອິມສຸມີ ປນ ອຣຄຸເຄ ນິມຸມນຸສຸສມຸຫີ ໂກ ມໍ ວຕຸຕຸມຣຫຕິ, ສເຈ ຫິ ກເວຍຸຍ, ວເທຍຸຍາຕິ ວິລປຕິ ສາຣຍນຸຕີຕິ ຄາເມ ວາ ນິຄມາທີສຸ ວາ ສໍຄຈຸຈ ມາຕາວາ ຕຕຸຖ ຕຕຸຖ ພຫູ ປຸຣິສາ ສນຸນິປຕິຕຸວາ “ອມຸໂກ ປຸຣິສຊາຕກ, ທາຣຸຕໍ ເຕ ກມຸມໍ ກຕໍ, ອສຸກທຕຸທໍ ປຕຸໂຕ ນາມ ຕຸວ”ນຸຕິ ເອວໍ ກມຸມານີ ສາເຣນຸຕິ ໂຈເທນຸຕິ ອິມສຸມີ ປນ ນິມຸມນຸສຸເສ ອຣຄຸເຄ ມໍ ໂກ ສາຣຍິສຸສຕີຕິ ອຕຸຕານໍ ໂຈເທນຸໂຕ ວິລປຕິ

ຕທາ ພຫຸສຸນຸທຣີ ນາມ ເທວທິຕາ ຄນຸຊມາທນວາສີນີ ມຫາສຕຸຕສຸສ ສຕຸຕເມ ອຕຸຕກາເວ ມາຕຸກູຕປຸພຸພາ ສາ ປຸຕຸຕສີເນເທນ ໂພຜິສຕຸຕໍ ນິຈຸຈໍ ອາວຊຸເຊຕິ, ຕໍ ທິວສໍ ປນ ທິພຸພສມຸປຕຸຕີ ອນຸກວມານາ ນ ຕໍ ອາວຊຸເຊຕິ “ເທວສມາຄມໍ ຄຕາ”ຕິປີ ວທນຸຕິເຍວ ສາ ຕສຸສ ວິສຄຸສິກູຕກາເລ “ກຶ ນຸ ໂຂ ເມ ປຸຕຸຕສຸສ ປວຕຸຕີ”ຕິ ອາວຊຸຊມານາ ອທຸທສ “ອຍໍ ປີລຸອິຍກຸໂຂ ນາມ ຣາຊາ ມມ ປຸຕຸຕໍ ວິສປີເຕນ ສລຸເລນ ວິຊຸຊິຕຸວາ ມິຄສມຸມຕານທີຕິເຣ ວາລຸກາປຸລິເນ ຊາເຕຕຸວາ ມຫນຸເຕນ ສທຸເທນ ປຣິເທວຕິ ສຈາທໍ ນ ຄມິສຸສາມິ, ມມ ປຸຕຸໂຕ ສຸວຕຸຕາສາໂມ ເອຕຸເຖວ ມຣິສຸສຕິ, ຣຄຸໂຄປີ ຫທຍໍ ຜລິສຸສຕີ, ສາມສຸສ ມາຕາປີຕໂຣປີ ນິຣາຫາຣາ ປານີຍມຸປີ ອລກນຸຕາ ສຸສຸສິຕຸວາ ມຣິສຸສນຸຕີ ມຍິ ປນ ຄຕາຍ ຣາຊາ ປານີຍຊຜໍ ອາທາຍ ຕສຸສ ມາຕາປີຕູນໍ ສນຸຕິກໍ ຄມິສຸສຕິ, ຄນຸຕຸວາ ຈ ປນ “ປຸຕຸໂຕ ໂວ ມຍາ ຫໂຕ”ຕິ ກເຖສຸສຕີ ເອວຄຸຈ ວຕຸວາ ເຕສໍ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ເຕ ປຸຕຸຕສຸສ ສນຸຕິກໍ ອານຍິສຸສຕີ ອຖ ໂຂ ເຕ ຈ ອຫຄຸຈ ສຈຸຈກິຣິຍໍ ກຣິສຸສາມ, ສຈຸຈພເລນ ສາມສຸສ ວິສໍ ວິນສຸສິສຸສຕີ ເອວໍ ເມ ປຸຕຸໂຕ ຊີວິຕໍ ລກິສຸສຕີ, ມາຕາປີຕໂຣ ຈ ຈກຸຂູນິ ລກິສຸສນຸຕີ, ຣາຊາ ຈ ສາມສຸສ ຊມຸມເທສນໍ ສຸຕຸວາ ນຄຣໍ ຄນຸຕຸວາ ມຫາທານໍ ທຕຸວາ ສຄຸຄປຣາຍໂຕ ກວິສຸສຕີ, ຕສຸມາ ຄຈຸຊາມທໍ ຕຕຸຖາ”ຕິ ສາ ຄນຸຕຸວາ ມິຄສມຸມຕານທີຕິເຣ ອທີສຸສມາເນນ ກາເຍນ ອາກາເສ ຖຕຸວາ ຣຄຸຄາ ສທຸຊີ ກເຖສີ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໒໒໘

“ສາ ເທວຕາ ອນຸຕຣຫິຕາ, ປພຸພເຕ ຄນຸຊມາທເນ;

ຣຄຸໂຄວ ອນຸກມຸປາຍ, ອິມາ ຄາຖາ ອກາສຖ

໒໒໘

“ອາຄຸ ກິຣ ມຫາຣາຊ, ອກຣິ ກມຸມທຸກຸກຍໍ;

ອທູສກາ ປີຕາປຸຕຸຕາ, ຕໂຍ ເອກູສຸນາ ຫຕາ

໒໒໙

“ເອຫິ ຕໍ ອນຸສິກຸຂາມິ, ຍຖາ ເຕ ສຸຄຕີ ສິຍາ;

ຊມຸເມນນຸເຊ ວເນ ໂປສ, ມຄຸເຄຫໍ ສຸຄຕີ ຕຍາ”ຕິ

ຕຕຸຖ ຣຄຸໂຄວາຕິ ຣຄຸໂຄເຍວ ອາຄຸ ກິຣາຕິ ມຫາຣາຊ, ຕຸວໍ ມຫາປຣາຊໍ ມຫາປາປໍ ອກຣີ ທຸກຸກຍນຸຕິ ຍໍ ກຕໍ ທຸກຸກຍໍ ໂຫຕິ, ຕໍ ລາມກກມຸມໍ ອກຣີ ອທູສກາຕິ ນິທຸໂທສາ ປີຕາປຸຕຸຕາຕິ ມາຕາ ຈ ປີຕາ ຈ ປຸຕຸໂຕ ຈ ອິເມ ຕໂຍ ຊນາ ເອເກົາສຸນາ ຫ

ຕາ. ຕສ຺ມິ຺ຫີ ໜເຕ ຕປ຺ປ຺ພຳຫ຺ສາ ຕສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣປິ ໜຕາວ ໂທນ຺ຕີ. ອນ຺ສິກ຺ຂາມິຕີ ສິກ຺ຂາເປ຺ມີ ອນ຺ສາສາມີ. ໂປ຺ສາຕີ ສາມສ຺ສ ຄາເນ ຄຕ຺ວາ ສີເນຫ຺ ປ຺ຈ຺ຈ຺ປ຺ຍ຺ຄາເປ຺ຕ຺ວາ ສາໂມ ວິຍ ເຕ ອ຺ໂກ ອນ຺ເຂ ໂປ຺ເສຫີ. ມຍ຺ເຫ຺ ສ຺ຄຕີ ຕຍາຕີ ເອວ຺ ຕຍາ ສ຺ຄຕິເຍວ ຄນ຺ຕພ຺ພາ ກວິສ຺ສຕີຕີ ອຫ຺ ມຍ຺ລາມີ.

ໂສ ເທວຕາຍ ວຈນ຺ ສ຺ຕ຺ວາ "ອຫ຺ ກິຣ ຕສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ໂປ຺ເສຕ຺ວາ ສຄ຺ຄ຺ ຄມິສ຺ສາມີ"ຕິ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ "ກີ ເມ ຣຊ຺ເຊນ, ເຕ ເຍວ ໂປ຺ເສສ຺ສາມີ"ຕິ ທລ຺ຫ຺ ອຣິຍ຺ຄາຍ ພລວປ຺ຣິເທວ຺ ປ຺ຣິເທວນ຺ໂຕ ໂສກ຺ ຕນ຺ກ຺ ກຕ຺ວາ "ສ຺ວຕ຺ຕາສາໂມ ມໂຕ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ ນານາປ຺ປ຺ເຍຫີ ຕສ຺ສ ສຣີຣ຺ ປ຺ເຊຕ຺ວາ ອ຺ທເກນ ສິຍ຺ຈິຕ຺ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕ຺ ປທກ຺ຂີຕ຺ ກຕ຺ວາ ຈຕ຺ສ຺ ຄາເນສ຺ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເຕນ ປ຺ຣິຕ຺ ອ຺ທກາໜ຺ ອາທາຍ ໂທມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ໂຕ ທກ຺ຂີຕທິສາກິມ຺ໂຂ ອຄມາສີ. ຕມຕ຺ຖ຺ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໓໓໗.

"ສ ຣາຊາ ປ຺ຣິເທວິຕ຺ວາ, ພຫ຺ ກາຣ຺ຍ຺ຍສຍ຺ຫິຕ຺;

ອ຺ທກກ຺ມ຺ກມາທາຍ, ປກ຺ກາມີ ທກ຺ຂີຕາມ຺ໂຂ"ຕິ.

ປກຕິຍາປິ ມຫາຖາໂມ ຣາຊາ ປານີຍໜ຺ ອາທາຍ ຄຈ຺ຈນ຺ໂຕ ອສ຺ສມປທ຺ ໂກຍ຺ເຍນ຺ໂຕ ວິຍ ປ຺ວິສິຕ຺ວາ ທ຺ກູລປຕ຺ທິຕສ຺ສ ປຕ຺ຕສາລາທ຺ວາຣ຺ ສມ຺ປາປ຺ຕີ. ທ຺ກູລປຕ຺ທິໂຕ ອນ຺ໂຕ ນິສິນ຺ໂນວ ຕສ຺ສ ປທສທ຺ທ຺ ສ຺ຕ຺ວາ "ນາຍ຺ ສາມສ຺ສ ປທສທ຺ໂທ, ກສ຺ສ ນ຺ ໂຂ"ຕິ ປ຺ຈ຺ຈນ຺ໂຕ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

໓໓໘.

"ກສ຺ສ ນ຺ ເອໂສ ປທສທ຺ໂທ, ມນ຺ສ຺ສສ຺ເສວ ອາຄໂຕ;

ເນໂສ ສາມສ຺ສ ນິຄ຺ໂຆໂສ, ໂກ ນ຺ ຕ຺ວມສິ ມາຣິສ.

໓໓໙.

"ສນ຺ຕຍ຺ຫິ ສາໂມ ວຊຕີ, ສນ຺ຕ຺ ປາທານິ ເນຍຕີ;

ເນໂສ ສາມສ຺ສ ນິຄ຺ໂຆໂສ, ໂກ ນ຺ ຕ຺ວມສິ ມາຣິສາ"ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ມນ຺ສ຺ສສ຺ເສວາຕິ ນາຍ຺ ສີໜພ຺ຍຄ຺ໜທີປີຍກ຺ຂນາຄກິນ຺ນຣານ຺, ອາຄຈ຺ຊໂຕ ປນ ມນ຺ສ຺ສສ຺ເສວາຍ຺ ປທສທ຺ໂທ, ເນໂສ ສາມສ຺ສາຕີ. ສນ຺ຕ຺ ຫິຕິ ອ຺ປສມຍຕ຺ຕ຺ ເອວ. ວຊຕີຕີ ຈງ຺ກມຕີ. ເນຍຕີຕີ ປຕິຍ຺ຄາເປຕີ.

ຕ຺ ສ຺ຕ຺ວາ ຣາຊາ "ສຈາຫ຺ ອຕ຺ຕໂນ ຣາຊກາວ຺ ອກເຖຕ຺ວາ 'ມຍາ ຕ຺ມ຺ຫາກ຺ ປ຺ຕ຺ໂຕ ມາຣິໂຕ'ຕິ ວກ຺ຂາມີ, ອິເມ ກ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ມຍາ ສທ຺ທີ ຜຣ຺ສ຺ ກເຖສ຺ສນ຺ຕີ. ເອວ຺ ເມ ເຕສ຺ ໂກໂຂ ອ຺ປ຺ປ຺ຊິສ຺ສຕີ, ອຖ ເນ ວິເຫເຖສ຺ສາມີ, ຕ຺ ມມ ອກ຺ສລ຺ ກວິສ຺ສຕີ, 'ຣາຊາ'ຕິ ປນ ວຸຕ຺ເຕ ອກາຍນ຺ຕາ ນາມ ນຕ຺ຖີ, ຕສ຺ມາ ຣາຊກາວ຺ ຕາວ ກເຖສ຺ສາມີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ປານີຍມາລຸອເກ ປານີຍໜ຺ ຄເປຕ຺ວາ ປຕ຺ຕສາລາທ຺ວາເຣ ຄຕ຺ວາ ອາຫ –

໓໔໐.

"ຣາຊາຫມສ຺ມີ ກາສີນ຺, ປີລ຺ອິຍກ຺ໂຂຕີ ມ຺ ວິທູ;

ໂລກາ ຣຍ຺ຖໍ ປຫິຕ຺ວານ, ນິຄເມສໍ ຈຣາມຫໍ។

໓໔໑។

‘‘ອິສ຺ສຕ຺ເຖ ຈສ຺ມິ ກຸສໂລ, ຫລຸຫສມ຺ໂມຕິ ວິສ຺ສຸໂຕ;

ນາໂຄປິ ເມ ນ ມຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ, ອາຄໂຕ ອຸສ຺ປາຕນ’’ນ຺ຕິ។

ທຸກູລປຕ຺ທິໂຕປິ ເຕນ ສທ຺ຜິ ປຝິສນ຺ຖາຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາຫ –

໓໔໔។

‘‘ສ຺ວາຄຕໍ ເຕ ມຫາຣາຊ, ອໂຖ ເຕ ອທຸຣາຄຕໍ;

ອິສ຺ສໂຣສິ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ຍໍ ອິຣຕ຺ຖິ ປເວທຍ។

໓໔໓។

‘‘ຕິນ຺ທຸການິ ປິຍາລານິ, ມຊຸເກ ກາສຸມາຣິໂຍ;

ຜລານິ ຂຸທ຺ທກປ຺ປານິ, ກຸຍ຺ຊ ຣາຊ ວຣໍ ວຣໍ។

໓໔໕។

‘‘ອິທມ຺ປິ ປານີຍໍ ສີຕໍ, ອາກຕໍ ຄິຣິຄພ຺ກຣາ;

ຕໂຕ ປິວ ມຫາຣາຊ, ສເຈ ຕ຺ວໍ ອກິກງ຺ຂສີ’’ຕິ;

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ສຕ຺ຕິຄຸມ຺ພຊາຕເກ (ຊາ។ ໑។໑໕។໑໔ລ ອາທໂຍ) ກຖິໂຕ។ ອິຊ ປນ ‘‘ຄິຣິຄພ຺ກຣາ’’ຕິ ນິຄສມ຺ມຕໍ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ສາ ທິ ນທີ ຄິຣິຄພ຺ກຣາ ນິກ຺ຂນ຺ຕຕ຺ຕາ ‘‘ຄິຣິຄພ຺ກຣາ’’ ຕ຺ເວວ ຊາຕາ។

ເອວໍ ເຕນ ປຝິສນ຺ຖາເຣ ກເຕ ຣາຊາ ‘‘ປຸຕ຺ໂຕ ໂວ ມຍາ ມາຣິໂຕ’’ຕິ ປຄຸມເມວ ວຕ຺ຕຸໍ ອຍຸຕ຺ຕໍ, ອຊານນ຺ໂຕ ວິຍ ກຖໍ ສມຸຍ຺ຖາເປຕ຺ວາ ກເຖສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໓໔໕។

‘‘ນາລໍ ອນ຺ຊາ ວເນ ທຍ຺ຖໍ, ໂກ ນຸ ໂວ ຜລມາຫຣີ;

ອນນ຺ຊສ຺ເສວຍໍ ສມ຺ມາ, ນີວາໂປ ມຍ຺ຫ ຂາຍຕີ’’ຕີ។

ຕຕ຺ຖ ນາລນ຺ຕິ ຕຸມ຺ເຫ ອນ຺ຊາ ອິມສ຺ມິ ວເນ ກິຍ຺ຈິ ທຍ຺ຖຸໍ ນ ສມຕ຺ຖາ។ ໂກ ນຸ ໂວ ຜລມາຫຣີຕິ ໂກ ນຸ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອິມານິ ຜ ລາຜລານິ ອາຫຣີ។ ນີວາໂປຕິ ອຍໍ ສມ຺ມາ ນເຍນ ອຸປາເຍນ ກາຣເຓນ ກໂຕ ຂາທິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕການໍ ປຣິສຸທ຺ຊານໍ ຜລາຜລານໍ ນີວາໂປ ສນ຺ນິຈໂຍ ອນນ຺ຊສ຺ສ ວິຍ ມຍ຺ຫໍ ຂາຍຕິ ປຍ຺ຍາຍຕິ ອຸປຝ຺ຖາຕີ។

ຕံ ສຸຕ္ວາ ທຸກູລປ໌ຕ຺ຑິໂຕ ‘‘ມຫາຣາຊ, ນ ມຍໍ ຜລາຜລານິ ອາຫຣາມ, ປຸ໌ຕ຺ໂຕ ປ໌ນ ໂນ ອາຫຣຕີ’’ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຄາຖາທ຺ວຍ ມາຫ –

໓໔໖។

‘‘ທຫໂຣ ຍ຺ວາ ນາຕິພ຺ຣຫາ, ສາໂມ ກລ຺ຍາຓທສ຺ສໂນ;

ທີຆສ຺ສ ເກສາ ອສິຕາ, ອໂຖ ສູນຄ຺ຄເວລ຺ລິຕາ។

໓໔໗។

‘‘ໂສ ຫເວ ຜລມາຫຣິຕ຺ວາ, ອິໂຕ ອາທາຍ ກມຓ຺ຑລຸํ;

ນທີ ຄໂຕ ອຸທຫາໂຣ, ມຄ຺ເຄ ນ ທູຣມາຄໂຕ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ນາຕິພ຺ຣຫາຕິ ນາຕິທີໂຆ ນາຕິຣສ຺ໂສ។ ສູນຄ຺ຄເວລ຺ລິຕາຕິ ສູນສງ຺ຂາຕາຍ ມໍສໂກຜ຺ຜນໂປ໌ຕ຺ຖນິຍາ ອຄ຺ຄໍ ວິຍ ວິນຕາ។ ກມຓ຺ຑລຸນ຺ຕິ ຆຜໍ។ ນ ທູຣມາຄໂຕຕິ ອິທານິ ນ ທູຣໍ ອາຄໂຕ, ອາສນ຺ນຜ຺ຖານໍ ອາຄໂຕ ກວິສ຺ສຕີຕິ ມຄ຺ຄໍ ນິທ຺ທິສ຺ສນ຺ໂຕ ອາຫ។

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ອາຫ –

໓໔໘។

‘‘ອຫໍ ຕໍ ອວຘີ ສາມໍ, ໂຍ ຕຸຍ຺ຫໍ ປ໌ຣິຈາຣໂກ;

ຍໍ ກຸມາຣໍ ປ໌ເວເທຖ, ສາມໍ ກລ຺ຍາຓທສ຺ສນໍ។

໓໔໙។

‘‘ທີຆສ຺ສ ເກສາ ອສິຕາ, ອໂຖ ສູນຄ຺ຄເວລ຺ລິຕາ;

ເຕສຸ ໂລຫິຕລິຕ຺ເຕສຸ, ເສຕິ ສາໂມ ມຫາ ຫໂຕ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອວຘິນ຺ຕິ ວິສປີເຕນ ສເຣນ ວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ມາເຣສິ។ ປ໌ເວເທຖາຕິ ກເຖຖ។ ເສຕີຕິ ນິຄສມ຺ມຕານທີຕີເຣ ວາລຸກາປຸ໌ລິເນ ສຍຕິ។

ທຸກູລປ໌ຕ຺ຑິຕສ຺ສ ປ໌ນ ອວິທູເຣ ປ໌າຣິກາຍ ປ໌ຕ຺ຕສາລາ ໂຫຕິ។ ສາ ຕຕ຺ຖ ນິສິນ຺ນາວ ຣຄ຺ໂຍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕໍ ປ໌ວຕ຺ຕິໍ ໂສຕຸກາມາ ອຕ຺ຕໂນ ປ໌ຕ຺ຕສາລໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊຸກາສຄ຺ຄາຍ ທຸກູລປ໌ຕ຺ຑິຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາຫ –

໓໕໐។

‘‘ເກນ ທຸກູລ ມນ຺ເຕສິ, ‘ຫໂຕ ສາໂມ’ຕິ ວາທິນາ;

‘ຫໂຕ ສາໂມ’ຕິ ສຸຕ໌ວານ, ຫທຍໍ ເມ ປເວຣຕີ໗

໓໒໐໗

‘‘ອສຸສຕ໌ຖສຸເສວ ຕຣຸຕໍ, ປວາລຸອໍ ມາລຸເຕຣິຕໍ;

‘ຫໂຕ ສາໂມ’ຕິ ສຸຕ໌ວານ, ຫທຍໍ ເມ ປເວຣຕີ’’ຕິ໗

ຕຕ໌ຖ ວາຫິນາຕິ ‘‘ມຍາ ສາໂມ ຫໂຕ’’ຕິ ວທນ຺ເຕນ໗ ປວາລຸອນ຺ຕິ ປລຸລວໍ໗ ມາລຸເຕຣິຕນ຺ຕິ ວາເຕນ ປຫຕໍ໗

ທຸກູລປຕ໌ທິໂຕ ໂອວທນ຺ໂຕ ອາຫ –

໓໒໘໗

‘‘ປາຣິເກ ກາສິຣາຊາຍໍ, ໂສ ສາມໍ ມິຄສມ຺ມເຕ;

ໂກຣສາ ອຸສຸນາ ວິຊ໌ຊີ, ຕສ຺ສ ມາ ປາປມິຈ຺ຊິມ຺ຫາ’’ຕິ໗

ຕຕ໌ຖ ມິຄສມ຺ມເຕຕິ ມິຄສມ຺ມຕານທີຕີເຣ໗ ໂກຣສາຕິ ມິເຄສຸ ອຸປ຺ປນ຺ເນນ ໂກເຣນ໗ ມາ ປາປມິຈ຺ຊິມ຺ຫາຕິ ຕສ຺ສ ມຍໍ ອຸໂກປິ ປາປໍ ມາ ອິຈ຺ຊິມ຺ຫາ໗

ປຸນ ປາຣິກາ ອາຫ –

໓໒໓໗

‘‘ກິຈ຺ວາ ລທ຺ໂຣ ປີໂຍ ປຸຕ໌ໂຕ, ໂຍ ອນ຺ເຣ ອກາຣີ ວເນ;

ຕໍ ເອກປຸຕ໌ຕໍ ຄາຕິມ຺ຫິ, ກຖໍ ຈິຕ໌ຕໍ ນ ໂກປເຍ’’ຕິ໗

ຕຕ໌ຖ ຄາຕິມ຺ຫີຕິ ຄາຕເກ໗

ທຸກູລປຕ໌ທິໂຕ ອາຫ –

໓໒໔໗

‘‘ກິຈ຺ວາ ລທ຺ໂຣ ປີໂຍ ປຸຕ໌ໂຕ, ໂຍ ອນ຺ເຣ ອກາຣີ ວເນ;

ຕໍ ເອກປຸຕ໌ຕໍ ຄາຕິມ຺ຫິ, ອກ຺ໂກຣໍ ອາຫຸ ປຕ໌ທິຕາ’’ຕິ໗

ຕຕ໌ຖ ອກ຺ໂກຣນ຺ຕິ ໂກໂຣ ນາມ ນິຣຍສໍວຕ໌ຕນິໂກ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ໂກຣໍ ອກຕ໌ວາ ປຸຕ໌ຕຄາຕກມ຺ຫິ ອກ຺ໂກໂຣ ເອວ ກຕ໌ຕພ຺ໂພຕິ ປຕ໌ທິຕາ ອາຫຸ ກເຖນ຺ຕີ໗

ເອວລຸຈ ປນ ວຕ໌ວາ ເຕ ອຸໂກປິ ຫຕ໌ເຖຫິ ອຸຣໍ ປຫຣິຕ໌ວາ ມຫາສຕ໌ຕສ຺ສ ຄຸເຕ ວຕ໌ເຕຕ໌ວາ ກຸສໍ ປຣິເທວິສຸ໗ ອຖ ເນ ຣາຊາ

ສມສຸສາເສນ຺ໂຕ ອາຫ –

໓໒໘໘.

‘‘ມາ ພາລຸຫໍ ປຣິເທເວຖ, ‘ຫໂຕ ສາໂມ’ຕິ ວາທິນາ;

ອຫໍ ກມ຺ມກໂຣ ຫຸຕ຺ວາ, ກຣິສ຺ສາມິ ພຸຣຫາວເນ.

໓໒໘໙.

‘‘ອິສ຺ສຕ຺ເຖ ຈສ຺ມິ ກຸສໂລ, ທລ຺ຫທສ຺ໂມຕິ ວິສ຺ສຸໂຕ;

ອຫໍ ກມ຺ມກໂຣ ຫຸຕ຺ວາ, ກຣິສ຺ສາມິ ພຸຣຫາວເນ.

໓໒໙໐.

‘‘ມິຄານໍ ວິຆາສມນ຺ເວສໍ, ວນມູລຜລານິ ຈ;

ອຫໍ ກມ຺ມກໂຣ ຫຸຕ຺ວາ, ກຣິສ຺ສາມິ ພຸຣຫາວເນ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ວາທິນາຕິ ຕຸມ຺ເຫ ‘‘ສາໂມ ຫໂຕ’’ຕິ ວທນ຺ເຕນ ມຍາ ສທ຺ຉີ ‘‘ຕຍາ ໂນ ເອວໍ ຄຸຓສມ຺ປນ຺ໂນ ປຸຕ຺ໂຕ ມາຣິໂຕ, ອິທານິ ໂກ ອມ຺ເຫ ກຣິສ຺ສຕີ’’ຕິອາທີນິ ວຕ຺ວາ ມາ ພາລຸຫໍ ປຣິເທເວຖ, ອຫໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ກມ຺ມກໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ສາໂມ ວິຍ ຕຸມ຺ເຫ ກຣິສ຺ສາມີຕິ.

ເອວໍ ຣາຊາ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ, ນ ມຍ຺ຫໍ ຣຊ຺ເຊນຕ຺ໂຖ, ອຫໍ ໂວ ຍາວຊີວໍ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ເຕ ອສ຺ສາເສສິ. ເຕ ເຕນ ສທ຺ຉີ ສລ຺ລປນ຺ຕາ ອາຫໍສຸ –

໓໒໙໑.

‘‘ເນສ ຉມ຺ໂມ ມຫາຣາຊ, ເນຕໍ ອມ຺ເຫສຸ ກປ຺ປຕິ;

ຣາຊາ ຕ຺ວມສິ ອມ຺ຫາກໍ, ປາເທ ວນ຺ທາມ ເຕ ມຍ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຉມ຺ໂມຕິ ສພາໂວ ການຣໍ ວາ. ເນຕໍ ອມ຺ເຫສຸ ກປ຺ປຕີຕິ ເອຕໍ ຕວ ກມ຺ມກຣຓໍ ອມ຺ເຫສຸ ນ ກປ຺ປຕິ ນ ໂສພຕິ. ‘‘ປາເທ ວນ຺ທາມ ເຕ ມຍ’’ນ຺ຕິ ອິທໍ ປນ ເຕ ປພ຺ພຊິຕລິງ຺ເຄ ຖິຕາປິ ປຸຕ຺ຕໂສເກນ ສມພ຺ກາຫຕາຍ ເຈວ ນິຫຕມານຕາຍ ຈ ວທິສຸ. ‘‘ຣຄ຺ໂຍ ວິສ຺ສາສໍ ອຸປ຺ປາເທຕຸໍ ເອວມາຫໍສູ’’ຕິປິ ວທນ຺ຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ອຕິວິຍ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ ‘‘ອໂຫ ອຈ຺ຉຣິຍໍ, ເອວໍ ໂທສກາຣເກ ນາມ ມຍິ ຜຣຸສວຈນມຕ຺ຕມ຺ປີ ນຕ຺ຖິ, ປຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ ເຍວ ມມ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໓໒໙໒.

‘‘ຉມ຺ມໍ ເນສາທາ ກຓຖ, ກຕາ ອປຈິຕີ ຕຍາ;

ປິຕາ ຕ຺ວມສິ ອມ຺ຫາກໍ, ມາຕາ ຕ຺ວມສິ ປາຣິເກ''ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຕຍາຕິ ເອເກກໍ ວທນ຺ໂຕ ເອວມາຫຯ ປິຕາຕິ ທຸກູລປຕ຺ສິຕ, ອຊ຺ຊ ປພ຺ຖາຍ ຕ຺ວໍ ມຍ຺ຫໍ ປິຕຸພ຺ຖາເນ ຕິພ຺ຖ, ອມ຺ມ ປາຣິເກ, ຕ຺ວມ຺ປິ ເມ ມາຕຸພ຺ຖາເນ ຕິພ຺ຖ, ອຫໍ ປນ ໂວ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສາມສ຺ສ ຖາເນ ຖຕ຺ວາ ປາທໂຂວນາທີນິ ສພ຺ພກິຈ຺ຈານິ ກຣິສ຺ສາມິ, ມໍ ຣາຊາຕິ ອສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ສາໂມຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂຖາຕິຯ

ເຕ ອຖ຺ຊລີ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ''ມຫາຣາຊ, ຕວ ອມ຺ຫາກໍ ກມ຺ມກຣຕກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ລຖ຺ຖິໂກຍິຍາ ໂນ ຄເຫຕ຺ວາ ອາເນຕ຺ວາ ສາມໍ ທສ຺ເສຫີ''ຕິ ຍາຈນ຺ຕາ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫໍສຸ –

໓໖໐ຯ

''ນໂມ ເຕ ກາສິຣາຊຕ຺ຖຸ, ນໂມ ເຕ ກາສິວຑ຺ຒນ;

ອຖ຺ຊລີ ເຕ ປຄ຺ຄຕ຺ຫາມ, ຍາວ ສາມານຸປາປຍຯ

໓໖໑ຯ

''ຕສ຺ສ ປາເທ ສມຊ຺ຊນ຺ຕາ, ມຸຂຖ຺ຈ ກຸຊທສ຺ສນໍ;

ສໍສຸມ຺ພມານາ ອຕ຺ຕານໍ, ກາລມາຄມຍາມເສ''ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຍາວ ສາມານຸປາປຍາຕິ ຍາວ ສາໂມ ຍຕ຺ຖ, ຕຕ຺ຖ ອມ຺ເຫ ອນຸປາປຍຯ ກຸຊທສ຺ສນນ຺ຕິ ກລ຺ຍາຕທສ຺ສນໍ ອກິຣູປໍຯ ສໍສຸມ຺ພມານາຕິ ໂປເຖນ຺ຕາຯ ກາລມາຄມຍາມເສຕິ ກາລກິຣິຍໍ ອາຄເມສ຺ສາມຯ

ເຕສໍ ເອວໍ ກເຖນ຺ຕານຖ຺ເຍວ ສູຣິໂຍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂຕຯ ອຖ ຣາຊາ ''ສຈາຫໍ ອິທາເນວ ອິເມ ຕຕ຺ຖ ເນສ຺ສາມິ, ຕໍ ທິສ຺ວາວ ເນສໍ ຫທຍໍ ຜລິສ຺ສຕິ, ອິຕິ ຕິຕ຺ຕມ຺ປິ ເອເຕສໍ ມຕກາເລ ອຫໍ ນິຣເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ໂຕເຍວ ນາມ, ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ຄນ຺ຕຸໍ ນ ທສ຺ສາມິ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຈຕສ຺ໂສ ຄາຖາໂຍ ອຊ຺ຊກາສິ –

໓໖໒ຯ

''ພ຺ຣຫາ ວາລຸອມິຄາກິຕ຺ຕໍ, ອາກາສນ຺ຕໍວ ທິສ຺ສຕິ;

ຍຕ຺ຖ ສາໂມ ຫໂຕ ເສຕິ, ຈນ຺ໂທວ ປຕິໂຕ ຉມາຯ

໓໖໓ຯ

''ພ຺ຣຫາ ວາລຸອມິຄາກິຕ຺ຕໍ, ອາກາສນ຺ຕໍວ ທິສ຺ສຕິ;

ຍຕ຺ຖ ສາໂມ ຫໂຕ ເສຕິ, ສູຣິໂຍວ ປຕິໂຕ ຉມາຯ

໓໖໔ຯ

''ພ຺ຣຫາ ວາລຸອມິຄາກິຕ຺ຕໍ, ອາກາສນ຺ຕໍວ ທິສ຺ສຕິ;

ຍຕ຺ຖ ສາໂມ ຫໂຕ ເສຕິ, ປໍສຸນາ ປຕິກຸນ຺ຖິໂຕຯ

໓໒໘ຯ

‘‘ພ຺ຣຫາ ວາລຸອມິຄາກິຕ຺ຕໍ, ອາກາສນ຺ຕໍວ ທິສ຺ສຕິ;

ຍຕ຺ຖ ສາໂມ ຫໂຕ ເສຕິ, ອິເຜວ ວສຖສ຺ສເຍ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣຫາຕິ ອຈ຺ຈຸຄ຺ຄຕໍຯ ອາກາສນ຺ຕໍວາຕິ ເອຕໍ ວນໍ ອາກາສສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ທິສ຺ສຕິຯ ອຖ ວາ ອາກາສນ຺ຕນ຺ຕິ ອາກາສມານໍ, ປກາສມານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຆມາຕິ ຆມາຍໍ, ປຖວິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ຆມ’’ນ຺ຕິປິ ປາໂຖ, ປຖວີ ປຕິໂຕ ວິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຕິກຸນ຺ຖິໂຕຕິ ປຣິກິຕ຺ໂຕ, ປລິເວຖິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອຖ ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ວາລຸອມິຄາຍາກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ຄາຖມາຫໍສຸ –

໓໒໙ຯ

‘‘ຍທິ ຕຕ຺ຖ ສຫສ຺ສານິ, ສຕານິ ນິຍຸຕານິ ຈ;

ເນວມ຺ຫາກໍ ກາຍໍ ໂກຈິ, ວເນ ວາລຸເອສຸ ວິຊ຺ຊຕິ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ໂກຈິຕິ ອິມສ຺ມີ ວເນ ກຕ຺ຖຈິ ເອກສ຺ມີ ປເທເສປິ ອມ຺ຫາກໍ ວາລຸເອສຸ ກາຍໍ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ

ຣາຊາ ເຕ ປຜິພາຫິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ຫຕ຺ເຖສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ເນສິຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໓໓໐ຯ

‘‘ຕໂຕ ອນ຺ຜານມາທາຍ, ກາສິຣາຊາ ພ຺ຣຫາວເນ;

ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ, ຍຕ຺ຖ ສາໂມ ຫໂຕ ອຫູ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຕໂຕຕິ ຕທາຯ ອນ຺ຜານນ຺ຕິ ອນ຺ເຜຯ ອຫູຕິ ອໂຫສິຯ ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມີ ຖາເນ ໂສ ນິປນ຺ໂນ, ຕຕ຺ຖ ເນສີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ໂສ ອາເນຕ຺ວາ ຈ ປນ ສາມສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຖເປຕ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ໂວ ປຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ ອາຈິກ຺ຂິຯ ອຖສ຺ສ ປີຕາ ສີສໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ມາຕາ ປາເທ ຄເຫຕ຺ວາ ອູຣູສຸ ຖເປຕ຺ວາ ນິສີທິຕ຺ວາ ວິລປີສຸຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໓໓໑ຯ

‘‘ທິສ຺ວານ ປຕິຕໍ ສາມໍ, ປຸຕ຺ຕກໍ ປໍສຸກຸນ຺ຖິຕໍ;

ອປວິທ຺ຜໍ ພ຺ຣຫາຣຍ຺ເຍ, ຈນ຺ທໍວ ປຕິຕໍ ຆມາຯ

໓໓໒ຯ

‘‘ທິສ຺ວານ ປ໌ຕິຕໍ ສາມໍ, ປຸຕ຺ຕກໍ ປ໌ສ຺ກຸນ຺ຖິຕໍ;

ອປ໌ວິທ຺ຜໍ ພ຺ຣຫາຣຄຸເລ, ສູຣິຍໍວ ປ໌ຕິຕໍ ຉມາ.

໓໗໐.

‘‘ທິສ຺ວານ ປ໌ຕິຕໍ ສາມໍ, ປຸຕ຺ຕກໍ ປ໌ສ຺ກຸນ຺ຖິຕໍ;

ອປ໌ວິທ຺ຜໍ ພ຺ຣຫາຣຄຸເລ, ກລູນໍ ປ໌ຣິເທວຍຸໍ.

໓໗໑.

‘‘ທິສ຺ວານ ປ໌ຕິຕໍ ສາມໍ, ປຸຕ຺ຕກໍ ປ໌ສ຺ກຸນ຺ຖິຕໍ;

ພາຫາ ປ໌ຄ຺ຄຍ຺ຫ ປ໌ກ຺ກນ຺ທຸໍ, ‘ອຘມ຺ໂມ ກິຣ ໂກ’ອິຕິ.

໓໗໒.

‘‘ພາລ຺ຫໍ ໂຂ ຕ຺ວໍ ປ໌ມຕ຺ໂຕສິ, ສາມ ກລ຺ຍາຓທສ຺ສນ;

ໂຍ ອຊ຺ເຊວໍ ຄເຕ ກາເລ, ນ ກິຍ຺ຈິ ມກິກາສສິ.

໓໗໓.

‘‘ພາລ຺ຫໍ ໂຂ ຕ຺ວໍ ປ໌ທິຕ຺ໂຕສິ, ສາມ ກລ຺ຍາຓທສ຺ສນ;

ໂຍ ອຊ຺ເຊວໍ ຄເຕ ກາເລ, ນ ກິຍ຺ຈິ ມກິກາສສິ.

໓໗໔.

‘‘ພາລ຺ຫໍ ໂຂ ຕ຺ວໍ ປ໌ກຸທ຺ໂຘສິ, ສາມ ກລ຺ຍາຓທສ຺ສນ;

ໂຍ ອຊ຺ເຊວໍ ຄເຕ ກາເລ, ນ ກິຍ຺ຈິ ມກິກາສຕິ.

໓໗໕.

‘‘ພາລ຺ຫໍ ໂຂ ຕ຺ວໍ ປ໌ສຸຕ຺ໂຕສິ, ສາມ ກລ຺ຍາຓທສ຺ສນ;

ໂຍ ອຊ຺ເຊວໍ ຄເຕ ກາເລ, ນ ກິຍ຺ຈິ ມກິກາສສິ.

໓໗໖.

‘‘ພາລຸຫໍ ໂຂ ຕຸວໍ ວິມໂນສິ, ສາມ ກລຸຍາຓາທສຸສນ;

ໂຍ ອຊຸເຊວໍ ຄເຕ ກາເລ, ນ ກິຸຈິ ມກິກາສສີ຺

໙໗໗຺

‘‘ຊຍໍ ວລີນໍ ປົສຸຄຕໍ, ໂກທານີ ສຕຸຖເປສຸສຕີ;

ສາໂມ ອຍໍ ກາລກໂຕ, ອນຸຊານໍ ປຣິຈາຣໂກ຺

໙໗໘຺

‘‘ໂກ ເມ ສມຸມຊຸຊນາທາຍ, ສມຸມຊຸຊິສຸສຕິ ອສຸສມໍ;

ສາໂມ ອຍໍ ກາລກໂຕ, ອນຸຊານໍ ປຣິຈາຣໂກ຺

໙໗໙຺

‘‘ໂກທານີ ນຸຫາປຍິສຸສຕິ, ສີເຕນຸຕຸໂຫທເກນ ຈ;

ສາໂມ ອຍໍ ກາລກໂຕ, ອນຸຊານໍ ປຣິຈາຣໂກ຺

໙໘໐຺

‘‘ໂກທານີ ໂກຊຍິສຸສຕິ, ວນມູລຜລານີ ຈ;

ສາໂມ ອຍໍ ກາລກໂຕ, ອນຸຊານໍ ປຣິຈາຣໂກ’’ຕິ຺

ຕຕຸຖ ອປວິທຸສນຸຕິ ຣຸລາ ນິຣຕຸຖກໍ ລຫຸຫິຕໍ຺ ອສມຸໂມ ກິຣ ໂກ ອິຕິຕິ ອຍຸຕຸຕໍ ກິຣ ໂກ, ອຊຸຊ ອິມສຸມີ ໂລເກ ວຕຸຕຕີ຺ ປມຕຸໂຕຕິ ຕິຂິຕາສຸຣໍ ປີວິຕຸວາ ວິຍ ມຕຸໂຕ ປມຕຸໂຕ ປມາທໍ ອາປນຸໂນ຺ ປທິຕຸໂຕຕິ ທປຸປີໂຕ຺ ‘‘ປກຸທຸໂຜສີ ວິມໂນສີ’’ຕິ ສພຸພໍ ວິລາປວເສນ ກຓນຸຕີ຺ ຊຍນຸຕິ ຕາຕ , ອມຸຫາກໍ ຊຍາມຕຸຫລໍ຺ ວລີນໍ ປົສຸຄຕນຸຕິ ຍທາ ອາກຸລໍ ມລຄຸຄຫີຕໍ ກວິສຸສຕິ຺ ໂກທານີຕິ ອິທານີ ໂກ ສຕຸຖເປສຸສຕິ, ໂສເຂຕຸວາ ອຸຊຸໍ ກຣິສຸສຕີຕິ຺

ອຖສຸສ ມາຕາ ພຫຸໍ ວິລປີຕຸວາ ຕສຸສ ອຸເຣ ຫຕຸຖໍ ຖເປຕຸວາ ສນຸຕາປໍ ອຸປຊາເຣນຸຕີ ‘‘ປຸຕຸຕສຸສ ເມ ສນຸຕາໂປ ປວຕຸຕຕິເຍວ, ວິສເວເຄນ ວິສລຸລິຕໍ ອາປນຸໂນ ກວິສຸສຕິ, ນິພຸພິສກາວຕຸຖາຍ ຈສຸສ ສຈຸຈກິຣິຍໍ ກຣິສຸສາມີ’’ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ສຈຸຈກິຣິຍມກາສີ຺ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໙໘໑຺

‘‘ທີສຸວານ ປຕິຕໍ ສາມໍ, ປຸຕຸຕກໍ ປົສຸກຸນຸຖິຕໍ;

ອຜຸຜີຕາ ປຸຕຸຕໂສເກນ, ມາຕາ ສຈຸຈໍ ອການຖ຺

໓໗໔။

‘‘ເຍນ ສຈ຺ເຈນຍໍ ສາໂມ, ຄມ຺ມຈາຣີ ປຸເຣ ອຫຸ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫລ຺ຍຕຸ။

໓໗໕။

‘‘ເຍນ ສຈ຺ເຈນຍໍ ສາໂມ, ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ປຸເຣ ອຫຸ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫລ຺ຍຕຸ။

໓໗໖။

‘‘ເຍນ ສຈ຺ເຈນຍໍ ສາໂມ, ສຈ຺ຈວາທີ ປຸເຣ ອຫຸ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫລ຺ຍຕຸ။

໓໗໖။

‘‘ເຍນ ສຈ຺ເຈນຍໍ ສາໂມ, ມາຕາເປຕ຺ຕິກໂຣ ອຫຸ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫລ຺ຍຕຸ။

໓໗໖။

‘‘ເຍນ ສຈ຺ເຈນຍໍ ສາໂມ, ກຸເລ ເຊຍ຺ຖາປຈາຍິໂກ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫລ຺ຍຕຸ။

໓໗໗။

‘‘ເຍນ ສຈ຺ເຈນຍໍ ສາໂມ, ປາຓາ ປິຍຕໂຣ ມມ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫລ຺ຍຕຸ။

໓໗໘။

‘‘ຍໍ ກິຍ຺ຈິຕ຺ຖິ ກຕໍ ປຸຍ຺ຍໍ, ມຍ຺ຫຍ຺ເຈວ ປິຕຸຈ຺ຈ ເຕ;

ສພ຺ເພນ ເຕນ ກຸສເລນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫລ຺ຍຕູ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ເຍນ ສຈ຺ເຈນາຕິ ເຍນ ພູເຕນ ສພາເວນ။ ຄມ຺ມຈາຣີຕິ ທສກຸສລກມ຺ມປຖຄມ຺ມຈາຣີ။ ສຈ຺ຈວາທີຕິ ຫສິຕວເສນປິ ມຸສາ

ວາຫໍ ນ ວຫຕິຯ ມາຕາເປຕ຺ຕິກໂຣຕິ ອບລໂສ ຫຸຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ມາຕາປີຕໂຣ ກຣີຯ ກຸເລ ເຊຏ຺ຐາປຈາຍິໂກຕິ ເຊຏ຺ຐານໍ ມາຕາປີຕູນໍ ສກ຺ກາຣກາຣໂກ ໂຫຕິຯ

ເອວໍ ມາຕຣາ ສຕ຺ຕຫິ ຄາຖາຫິ ສຈ຺ຈກິຣິຍາຍ ກຕາຍ ສາໂມ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ນິປ຺ຊ຺ຊິຯ ອຖສ຺ສ ປິຕາ “ຊີວຕິ ເມ ປຸຕ຺ໂຕ, ອຫມ຺ປິສ຺ສ ສຈ຺ຈກິຣິຍໍ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ຕເຖວ ສຈ຺ຈກິຣິຍມກາສິຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໓໗໙ຯ

“ທິສ຺ວານ ປຕິຕໍ ສາມໍ, ປຸຕ຺ຕກໍ ປໍສຸກຸນ຺ຖິຕໍ;

ອຏ຺ຏິໂຕ ປຸຕ຺ຕໂສເກນ, ປິຕາ ສຈ຺ຈໍ ອຠາສຖຯ

໓໘໐ຯ

“ເຍນ ສຈ຺ເຈນຍໍ ສາໂມ, ຘມ຺ມຈາຣີ ປຸເຣ ອຫຸ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫຎ຺ຎຕຸຯ

໓໘໑ຯ

“ເຍນ ສຈ຺ເຈນຍໍ ສາໂມ, ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ ປຸເຣ ອຫຸ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫຎ຺ຎຕຸຯ

໓໘໒ຯ

“ເຍນ ສຈ຺ເຈນຍໍ ສາໂມ, ສຈ຺ຈວາທີ ປຸເຣ ອຫຸ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫຎ຺ຎຕຸຯ

໓໘໓ຯ

“ເຍນ ສຈ຺ເຈນຍໍ ສາໂມ, ມາຕາເປຕ຺ຕິກໂຣ ອຫຸ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫຎ຺ຎຕຸຯ

໓໘໔ຯ

“ເຍນ ສຈ຺ເຈນຍໍ ສາໂມ, ກຸເລ ເຊຏ຺ຐາປຈາຍິໂກ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫຎ຺ຎຕຸຯ

໓໘໕ຯ

‘‘ເຍນ ສຈ຺ເຈນຍໍ ສາໂມ, ປາຓາ ປິຍຕໂຣ ມມ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫຄ຺ຄຕ຺॥

໖໙໗॥

‘‘ຍໍ ກິຄ຺ຈິຕ຺ຖິ ກຕໍ ປ຺ຄ຺ຄໍ, ມຍ຺ຫຄ຺ເຈວ ມາຕ຺ຈ຺ຈ ເຕ;

ສພ຺ເພນ ເຕນ ກ຺ສເລນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫຄ຺ຄຕູ’’ຕິ॥

ເອວໍ ປິຕຣິ ສຈ຺ຈກິຣິຍໍ ກໂຣນ຺ເຕ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອິຕເຣນ ປສ຺ເສນ ນິປ຺ຊ຺ຊິ॥ ອຖສ຺ສ ຕຕິຍໍ ສຈ຺ຈກິຣິຍໍ ເທວຕາ ອ ກາສິ॥ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອຫ –

໖໙໘॥

‘‘ສາ ເທວຕາ ອນ຺ຕຣຫິຕາ, ປພ຺ພເຕ ຄນ຺ທມາທເນ;

ສາມສ຺ສ ອນ຺ກມ຺ປາຍ, ອິມໍ ສຈ຺ຈໍ ອກາສຖ॥

໖໙໙॥

‘‘ປພ຺ພຕ຺ຍາຫໍ ຄນ຺ທມາທເນ, ຈິຣຣຕ຺ຕນິວາສິນີ;

ນ ເມ ປິຍຕໂຣ ໂກຈິ, ອຄ຺ໂຄ ສາເມນ ວິຊ຺ຊຕິ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫຄ຺ຄຕ຺॥

໖໙໙॥

‘‘ສພ຺ເພ ວນາ ຄນ຺ທມຍາ, ປພ຺ພເຕ ຄນ຺ທມາທເນ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ, ວິສໍ ສາມສ຺ສ ຫຄ຺ຄຕ຺॥

໔໐໐॥

‘‘ເຕສໍ ລາລປ຺ປມານານໍ, ພຫ຺ໍ ກາຣ຺ຄ຺ຄສຄ຺ຫິຕໍ;

ຂິປ຺ປໍ ສາໂມ ສມ຺ຍ຺ຖາສິ, ຍ຺ວາ ກລ຺ຍາຓທສ຺ສໂນ’’ຕິ॥

ຕຕ຺ຖ ປພ຺ພຕ຺ຍາຫນ຺ຕິ ປພ຺ພເຕ ອຫໍ॥ ສພ຺ເພ ວນາ ຄນ຺ທມຍາຕິ ສພ຺ເພ ຣ຺ກ຺ຂາ ຄນ຺ທມຍາ॥ ນ ຫິ ຕຕ຺ຖ ອຄນ຺ໂທ ນາມ ໂກຈິ ຣ຺ກ຺ໂຂ ອຕ຺ຖິ॥ ເຕສນ຺ຕິ ກິກ຺ຂເວ, ເຕສໍ ອ຺ກິນ຺ນໍ ລາລປ຺ປມານານຄ຺ເຄວ ເທວຕາຍ ສຈ຺ຈກິຣິຍາຍ ປຣິໂຍສາເນ ຂິປ຺ປໍ ສາໂມ ອ຺ຍ຺ຖາສິ, ປທ຺ມປຕ຺ໂຕ ອຸທກໍ ວິຍສ຺ສ ວິສໍ ວິນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອາພາໂຘ ວິຄໂຕ, ອິຘ ນ຺ ໂຂ ວິທ຺ໂຘ, ເອຕ຺ຖ ນ຺ ໂຂ ວິທ຺ໂຘຕິ

ວິຫ຺ຂຍ຺ຖານມ຺ປີ ນ ປລ຺ລາຍິ຿

ອິຕິ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ນິໂຮຄກາໂວ, ມາຕາປິຕູນລ຺ຈ ຈກ຺ຂຸປຜິລາໂກ, ອຣຸຕ຺ຕຸຄມນລ຺ຈ, ເທວຕານຸກາເວນ ເຕສໍ ຈຕ຺ນຸນໍ ອສ຺ສ ເມເຍວ ປາກຜກາໂວ ຈາຕິ ສພ຺ພໍ ເອກກ຺ຂເຕເຍວ ອໂຫສີ຿ ມາຕາປິຕໂຣ "ຈກ຺ຂູນີ ໂນ ລທ຺ຣານີ, ສຸວຕ຺ຕສາໂມ ຈ ອໂຣໂຄ ຊາ ໂຕ"ຕີ ອຕິເຣກຕຣໍ ຕຸສ຺ສິສຸ຿ ອຖ ເນ ສາມປຕ຺ຫິໂຕ ຄາຖໍ ອກາສີ –

໔໐໑຿

"ສາໂມຫມສ຺ມິ ກທ຺ທໍ ໂວ, ໂສຕ຺ຖິນາມ຺ຫິ ສມຸຍ຺ຖິໂຕ;

ມາ ພາລ຺ຫໍ ປຣິເທເວຖ, ມລ຺ຈຸນາກິວເທຖ ມ"ນ຺ຕິ຿

ຕຕ຺ຖ ໂສຕ຺ຖິນາມ຺ຫິ ສມຸຍ຺ຖິໂຕຕິ ໂສຕ຺ຖິນາ ສຸເຂນ ອຸຍ຺ຖິໂຕ ອມ຺ຫິ ກວາມິ຿ ມລ຺ຊຸນາຕິ ມທຸຣສ຺ສເຣນ ມໍ ອກິວເທຖ຿

ອຖ ໂສ ຣາຊານໍ ທິສ຺ວາ ປຜິສນ຺ຖາຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໐໒຿

"ສ຺ວາຄຕໍ ເຕ ມຫາຣາຊ, ອໂຖ ເຕ ອທຸຣາຄຕໍ;

ອິສ຺ສໂຣສິ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ຍໍ ອິຣຕ຺ຖິ ປເວທຍ຿

໔໐໓຿

"ຕິນ຺ທຸການິ ປິຍາລານິ, ມຣຸເກ ກາສຸມາຣິໂຍ;

ຜລານິ ຂຸທ຺ທກປ຺ປານິ, ກຸລ຺ຊ ຣາຊ ວຣໍ ວຣໍ຿

໔໐໔຿

"ອຕ຺ຖິ ເມ ປານີຍໍ ສີຕໍ, ອາກຕໍ ຄິຣິຄພ຺ກຣາ;

ຕໂຕ ປີວ ມຫາຣາຊ, ສເຈ ຕ຺ວໍ ອກິກງ຺ຂສີ"ຕິ຿

ຣາຊາປິ ຕໍ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ອາຫ –

໔໐໕຿

"ສມ຺ມຸຍ຺ຫາມິ ປມຸຍ຺ຫາມິ, ສພ຺ພາ ມຸຍ຺ຫນ຺ຕິ ເມ ທິສາ;

ເປຕໍ ຕໍ ສາມ ມທ຺ທກ຺ຂີ, ໂກ ນຸ ຕ຺ວໍ ສາມ ຊີວສີ"ຕິ຿

ຕຕ຺ຖ ເປຕນ຺ຕິ ສາມ ອຫໍ ຕໍ ມຕໍ ອທ຺ທສໍ຿ ໂກ ນຸ ຕ຺ວນ຺ຕິ ກຖໍ ນຸ ຕ຺ວໍ ຊີວິຕໍ ປຜິລກາສີຕິ ປຸຈ຺ຉີ຿

ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ອຍໍ ຣາຊາ ມໍ ‘ມໂຕ’ຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂສິ, ອມຕກາວມສ຺ສ ປກາເສສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໔໐໖໚

‘‘ອປີ ຊີວໍ ມຫາຣາຊ, ປ຺ຣິສໍ ຄາລ຺ຫເວຫນໍ;

ອ຺ປ຺ປິຕມນສງ຺ກປ຺ປໍ, ຊີວນ຺ຕໍ ມລ຺ລເຕ ມຕໍ໚

໔໐໗໚

‘‘ອປີ ຊີວໍ ມຫາຣາຊ, ປ຺ຣິສໍ ຄາລ຺ຫເວຫນໍ;

ຕໍ ນິໂຣຜຄຕໍ ສນ຺ຕໍ, ຊີວນ຺ຕໍ ມລ຺ລເຕ ມຕ’’ນ຺ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ອປີ ຊີວນ຺ຕິ ຊີວມານໍ ອປີ໚ ອ຺ປ຺ປິຕມນສງ຺ກປ຺ປນ຺ຕິ ກວງ຺ຄໂອຕິຓ຺ຓຈິຕ຺ຕາຈາຣໍ໚ ຊີວນ຺ຕນ຺ຕິ ຊີວມານເມວ ‘‘ເອໂສ ມໂຕ’’ຕິ ມລ຺ລຕິ໚ ນິໂຣຜຄຕນ຺ຕິ ອສ຺ສາສປ຺ສ຺ສາສນິໂຣຜໍ ສມາປນ຺ນໍ ສນ຺ຕໍ ວິຊຊມານໍ ມໍ ເອວໍ ໂລໂກ ມຕໍ ວິຍ ຊີວນ຺ຕເມວ ມລ຺ລຕິ໚

ເອວລ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣາຊານໍ ອຕ຺ເຖ ໂຍເຊຕ຺ວາໂມ ຜມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ປ຺ນ ທ຺ເວ ຄາຖາ ອກາສິ –

໔໐໘໚

‘ໂຍ ມາຕຣໍ ປິຕຣໍ ວາ, ມຈ຺ໂຈ ຜມ຺ເມນ ໂປສຕິ;

ເທວາປີ ນໍ ຕິກິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ມາຕາເປຕ຺ຕິກຣໍ ນຣໍ໚

໔໐໙໚

‘ໂຍ ມາຕຣໍ ປິຕຣໍ ວາ, ມຈ຺ໂຈ ຜມ຺ເມນ ໂປສຕິ;

ອິເຜວ ນໍ ປສໍສນ຺ຕິ, ເປຈ຺ຈ ສຄ຺ເຄ ປໂມທຕີ’’ຕິ໚

ຕໍ ສ຺ຕ຺ວາ ຣາຊາ ‘‘ອຈ຺ຉຣິຍໍ ວຕ, ໂພ, ມາຕາເປຕ຺ຕິກຣສ຺ສ ຊນ຺ຕ຺ໂນ ອ຺ປ຺ປນ຺ນໂຣຄໍ ເທວຕາປີ ຕິກິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຕິວິຍ ອຍໍ ສາໂມ ໂສພຕີ’’ຕິ ອລ຺ຊລີ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ຍາຈນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໑໐໚

‘‘ເອສ ພິຍ຺ໂຍ ປມ຺ຍ຺ຫາມິ, ສພ຺ພາ ມ຺ຍ຺ຫນ຺ຕິ ເມ ທິສາ;

ສຣຓໍ ຕໍ ສາມ ຄຈ຺ຉາມິ, ຕ຺ວລ຺ຈ ເມ ສຣຓໍ ພວາ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ພິຍ຺ໂຍຕິ ຍສ຺ມາ ຕາທິເສ ປຣິສ຺ທ຺ຜສີລຄ຺ຓສມ຺ປນ຺ເນ ຕຍິ ອປຣຊ຺ຊີ, ຕສ຺ມາ ອຕິເຣກຕຣໍ ສມ຺ມ຺ຍ຺ຫາມິ໚ ຕ຺ວລ຺ຈ ເມ

ສຣຕົ ກວາຕິ ສຣຕົ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ເນ ຕ຺ວໍ ສຣຕົ ກວ, ປຕິຍ຺ຄາ ໂຫຫີ, ເທວໂລກຄາມິມຄ຺ຄໍ ກໂຣຫີຕິ຿

ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ສເຈປີ, ມຫາຣາຊ, ເທວໂລກໍ ຄນ຺ຕ຺ກາໂມສິ, ມຫນ຺ຕໍ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕີ ປຣິກ຺ລ຺ຊິຕ຺ກາໂມສິ, ອິມາສຸ ທສຣາຊທມ຺ມຈຣິຍາສຸ ວຕ຺ຕສ຺ສູ’’ຕິ ຕສ຺ສ ທມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ທສ ຣາຊທມ຺ມຈຣິຍຄາຖາ ອການິ –

໔໑໑຿

‘‘ທມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ມາຕາປິຕູສຸ ຂຕ຺ຕິຍ;

ອິທ ທມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ຿

໔໑໒຿

‘‘ທມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ປຸຕ຺ຕທາເຣສຸ ຂຕ຺ຕິຍ;

ອິທ ທມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ຿

໔໑໓຿

‘‘ທມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈສຸ ຂຕ຺ຕິຍ;

ອິທ ທມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ຿

໔໑໔຿

‘‘ທມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ວາຫເນສຸ ພເລສຸ ຈ;

ອິທ ທມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ຿

໔໑໕຿

‘‘ທມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ຄາເມສຸ ນິຄເມສຸ ຈ;

ອິທ ທມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ຿

໔໑໖຿

‘‘ທມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ຣຏ຺ເຖສຸ ຊນປເທສຸ ຈ;

ອິທ ທມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ຿

໔໑໗຿

‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ, သမဏဗ္ရာဟ္မဏေသု စ;

ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန, ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၁၇။

‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ, မိဂပက္ခိသု ခတ္တိယ;

ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန, ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၁၈။

‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ, ဓမ္မော စိဏ္ဏော သုခါဝဟော;

ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန, ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။

၄၁၉။

‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ, သဣန္ဒာ ဒေဝါ သဗြဟ္မကာ;

သုစိဏ္ဏေန ဒိဝံ ပတ္တာ, မာ ဓမ္မံ ရာဇ ပါမဒေါ’’တိ။

တာသံ အတ္ထော တေသကုဏဇာတကေ (ဇာ။ ၂။၁၇။၁ အာဒယော) ဝိတ္ထာရိတောဝ။ ဧဝံ မဟာသတ္တော တဿ ဒသ ရာဇဓမ္မေ ဒေသေတွာ ဥတ္တရိပိ ဩဝဒိတွာ ပဉ္စ သီလာနိ အဒါသိ။ သော တဿ ဩဝါဒံ သိရသာ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ မဟာသတ္တံ ဝန္ဒိတွာ ခမာပေတွာ ဗာရာဏသိံ ဂန္တွာ ဒါနာဒီနိ ပုညာနိ ကတွာ သဂ္ဂပရာယဏော အဟောသိ။ ဗောဓိသတ္တောပိ ယာဝဇီဝံ မာတာပိတရော ပရိစရိတွာ မာတာပိတူဟိ သဒ္ဓိံ ပဉ္စ အဘိညာ စ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော စ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဗြဟ္မလောကူပဂေါ အဟောသိ။

သတ္ထာ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ အာဟရိတွာ ‘‘ဘိက္ခဝေ, မာတာပိတူနံ ပေါသနံ နာမ ပဏ္ဍိတာနံ ဝံသော’’တိ ဝတွာ သစ္စာနိ ပကာသေတွာ ဇာတကံ သမောဓာနေသိ, သစ္စပရိယောသာနေ မာတုပေါသကဘိက္ခု သောတာပတ္တိဖလံ ပါပုဏိ။

တဒါ ရာဇာ အာနန္ဒော အဟောသိ, ဒေဝဓီတာ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ, သက္ကော အနုရုဒ္ဓော, နိသာဒပုတ္တော မဟာကဿပေါ, ပါရိကာ ဘဒ္ဒ ကာပိလာနိ ဘိက္ခုနီ, သုဝဏ္ဏသာမပဏ္ဍိတော ပန အဟမေဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အဟောသိန္တိ။

သုဝဏ္ဏသာမဇာတကဝဏ္ဏနာ တတိယာ။

[၅၄၁] ၄။ နိမိဇာတကဝဏ္ဏနာ

အစ္ဆေရံ ဝတ လောကသ္မိန္တိ ဣဒံ သတ္ထာ မိထိလံ ဥပနိဿာယ မဃဒေဝအမ္ဗဝနေ ဝိဟရန္တော သိတပါတုကမ္မံ အာရဗ္ဘ ကထေသိ။ ဧကဒိဝသဉှိ သတ္ထာ သာယန္ဟသမယေ သမ္ဗဟုလေဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ တသ္မိံ အမ္ဗဝနေ စာရိကံ စရမာနော ဧကံ ရမဏီယံ ဘူမိပ္ပဒေသံ ဒိသွာ အတ္တနော ပုဗ္ဗစရိယံ ကထေတုကာမော ဟုတွာ သိတပါတုကမ္မံ ကတွာ အာယသ္မတာ အာနန္ဒတ္ထေရေန သိတပါတုကမ္မကာရဏံ ပုဋ္ဌော ‘‘အာနန္ဒ, အယံ ဘူမိပ္ပဒေသော ပုဗ္ဗေ မယာ မဃဒေဝရာဇကာလေ ဈာနကီဠံ ကီဠန္တေန အဇ္ဈာဝုဋ္ဌပုဗ္ဗော’’တိ ဝတွာ တေန ယာစိတော ပညတ္တာသနေ နိသီဒိတွာ အတီတံ အာဟရိ။

ອຕີເຕ ວິເທຫຣຏ຺ເຖ ມິຖິລນຄເຣ ມຆເທໂວ ນາມ ຣາຊາ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ. ໂສ ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ກຸມາຣກີຬຳ ກີຬິ, ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອຸປຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ, ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ໂຕ "ຍທາ ເມ ສມ຺ມ ກປ຺ປກ, ສິຣສ຺ມິ ປລິຕານິ ປສ຺ເສຍ຺ຍາສີ, ຕທາ ເມ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາສີ"ຕິ ອາຫ. ອປຣພາເຄ ກປ຺ປໂກ ປລິຕານິ ທິສ຺ວາ ຣຬ຺ໂຬ ອາໂຣເຈສິ. ຣາຊາ ປລິຕໍ ສຸວຕ຺ຕສຕ຺ຫາເສນ ອຸທ຺ທຣາເປຕ຺ວາ ທຕ຺ຖຕເລ ປຕິຏ຺ຖາເປຕ຺ວາ ປລິຕໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ມຈ຺ຈຸຣາເຊນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ນ ລາເຏ ລຄ຺ຄໍ ວິຍ ມຣຕ຺ ສມ຺ປ຺ສ຺ສມາໂນ "ອິທານິ ເມ ປພ຺ພຊິຕກາໂລ"ຕິ ກປ຺ປກສ຺ສ ຄາມວຣໍ ທຕ຺ວາ ເຊຏ຺ຖປຸຕ຺ຕໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ "ຕາຕ, ຣຊ຺ຊໍ ປຏິຈ຺ຉ, ອຫໍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີ"ຕິ ວຕ຺ວາ "ກິ ກາຣຕາ ເທວາ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ –

"ອຸຕ຺ຕມງ຺ຄຣຸຫາ ມຍ຺ຫໍ, ອິເມ ຊາຕາ ວໂຍຫຣາ;

ປາຕຸພູຕາ ເທວທູຕາ, ປພ຺ພຊ຺ຊາສມໂຍ ມມາ"ຕິ. –

ວຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໍ ຣຊ຺ເຊ ອພິສິຍ຺ຈິຕ຺ວາ "ຕາຕ, ຕ຺ວມ຺ປິ ເອວຣູປໍ ປລິຕໍ ທິສ຺ວາວ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍາສີ"ຕິ ຕໍ ໂອວທິຕ຺ວາ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອມ຺ພວເນ ອິສິປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຈຕຸຣາສີຕິວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາເຣ ກາເວຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ. ປຸຕ຺ໂຕປິສ຺ສ ເອເຕເນວ ອຸປາເຍນ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກປຣາຍໂນ ອໂຫສິ. ຕຖາ ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ, ຕຖາ ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕຕິ ເອວໍ ທ຺ວີຫິ ອູນານິ ຈຕຸຣາສີຕິຂຕ຺ຕິຍສຫສ຺ສານິ ສີເສ ປລິຕໍ ທິສ຺ວາວ ອິມສ຺ມິ ອມ຺ພວເນ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາເຣ ກາເວຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕີສ຺.

ເຕສໍ ສພ຺ພປຖມໍ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ມຆເທວຣາຊາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ຖິໂຕວ ອຕ຺ຕໂນ ວໍສໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ທ຺ວີຫິ ອູນານິ ຈຕຸຣາສີຕິຂຕ຺ຕິຍສຫສ຺ສານິ ປພ຺ພຊິຕານິ ທິສ຺ວາ ຕຸຏ຺ຖມານໂສ ຫຸຕ຺ວາ "ອິໂຕ ນຸ ໂຂ ປຣໍ ປວຕ຺ຕິສ຺ສຕິ, ນ ປວຕ຺ຕິສ຺ສຕີ"ຕິ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ອປ຺ປວຕ຺ຕນກາວໍ ລຕ຺ວາ "ມມ ວໍສໍ ອຫເມວ ຆເຏສ຺ສາມີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ມິຖິລນຄເຣ ຣຬ຺ໂຬ ອຄ຺ຄມເຫສິຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ປຏິສນ຺ຫິ ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ທສມາສຈ຺ຈເຍນ ມາຕຸ ກຸຈ຺ຉິໂຕ ນິກ຺ຂມິ. ຣາຊາ ຕສ຺ສ ນາມຄ຺ຄຫຄທິວເສ ເນມິຕ຺ຕເກ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິ. ເຕ ຕສ຺ສ ລກ຺ຂຕານິ ໂອໂລເກຕ຺ວາ "ມຫາຣາຊ, ອຍໍ ກຸມາໂຣ ຕຸມ຺ຫາກໍ ວໍສໍ ຆເຏນ຺ໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ. ຕຸມ຺ຫາກຍ຺ຫິ ວໍໂສ ປພ຺ພຊິຕວໍໂສ, ອິມສ຺ສ ປຣໂຕ ນາຄມິສ຺ສຕີ"ຕິ ວທິສ຺. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ "ອຍໍ ກຸມາໂຣ ຣຖຈກ຺ກເນມິ ວິຍ ມມ ວໍສໍ ຆເຏນ຺ໂຕ ຊາໂຕ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ 'ນິມິກຸມາໂຣ'ຕິ ນາມໍ ກຣິສ຺ສາມີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ "ນິມິກຸມາໂຣ"ຕິສ຺ສ ນາມໍ ອກາສິ.

ໂສ ທຫຣກາລໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ທາເນ ສີເລ ອຸໂປສຖກມ຺ເມ ຈ ອພິຣໂຕ ອໂຫສິ. ອຖສ຺ສ ປິຕາ ປຸຣິມນເຍເນວ ປລິຕໍ ທິສ຺ວາ ກປ຺ປກສ຺ສ ຄາມວຣໍ ທຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ນິຍ຺ຍາເທຕ຺ວາ ອມ຺ພວເນ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກປຣາຍໂນ ອໂຫສິ. ນິມິຣາຊາ ປນ ທານຊ຺ຊາສຍຕາຍ ຈຕູສຸ ນຄຣທ຺ວາເຣສຸ ນຄຣມຊ຺ເຊ ຈາຕິ ປຄ຺ຈສຸ ຖາເນສຸ ປຄ຺ຈ ທານສາລາໂຍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ມຫາທານໍ ປວຕ຺ເຕສິ. ເອເກກາຍ ທານສາລາຍ ສຕສຫສ຺ສໍ ສຕສຫສ຺ສໍ ກຕ຺ວາ ເທວສິກໍ ປຄ຺ຈ ປຄ຺ຈ ກຫາປຄສຕສຫສ຺ສານິ ປຣິຈ຺ຈຊິ, ນິຈ຺ຈໍ ປຄ຺ຈ ສີລານິ ຣກ຺ຂິ, ປກ຺ຂທິວເສສຸ ອຸໂປສຖໍ ສມາທິຍິ, ມຫາຊນມ຺ປິ ທານາທີສຸ ປຸຄ຺ເຄສຸ ສມາທເປສີ, ສຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ນິຣຍກເຍນ ຕຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິ. ຕສ຺ສ ໂອວາເທ ຖິຕາ ມນຸສ຺ສາ ທານາທີນິ ປຸຄ຺ຄານິ ກຕ຺ວາ ຕໂຕ ຈຸຕາ ເທວໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕີສຸ, ເທວໂລໂກ ປຣິປູຣິ, ນິຣໂຍ ຕຸຈ຺ໂຉ ວິຍ ອໂຫສິ. ຕທາ ຕາວຕິສກວເນ ເທວສງ຺ໂຆ ສຸທ຺ມ຺ມາຍໍ ເທວສກາຍໍ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ "ອໂຫ, ວຕ ອມ຺ຫາກໍ ອາຈຣິໂຍ ນິມິຣາຊາ, ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ມຍໍ ອິມໍ ພຸທ຺ຘຄຄ຺ເຄນາປິ ອປຣິຈ຺ຈິນ຺ທນິຍໍ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິ ອນຸກວາມາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຄຸເຄ ວຄ຺ຄຍີສຸ ฯ ມນຸສ຺ສໂລເກປິ ມຫາສມຸທ຺ທປີຏ຺ເຖ ອາສິຕ຺ຕເຕລໍ ວິຍ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຄຸຄກຖາ ປຕ຺ຖຣິ. ສຕ຺ຖາ ຕມຕ຺ຖໍ ອາວິກ຺ໂຕ ກຕ຺ວາ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໔໑.

"ອຈ຺ເຉຣໍ ວຕ ໂລກສ຺ມິ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ວິຈກ຺ຂຄາ;

ຍທາ ອຫຸ ນິມິຣາຊາ, ປຄ຺ຫິໂຕ ກຸສລຕ຺ຖິໂກ.

໔໘໒.

''ຣາຊາ ສພ຺ພວິເທຫານໍ, ອທາ ທານໍ ອຣິນ຺ທໂມ;

ຕສ຺ສ ຕໍ ທທໂຕ ທານໍ, ສຽກປ຺ໂປ ອຸທປ຺ຊ຺ຊຖ;

ທານໍ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວາ, ກຕມໍ ສຸ ມຫປ຺ຜລ''ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຍທາ ອຫູຕິ ກິກ຺ຂເວ, ຍທາ ປຕ຺ທີໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປເຣສຍ຺ຈ ກຸສລຕ຺ຖິໂກ ນິມິຣາຊາ ອໂຫສິ, ຕທາ ເທວມນຸສ຺ສາ ''ອຈ຺ເຂຣໍ ວຕ, ໂກ, ເອວຣູປາປີ ນາມ ອນຸປ຺ປນ຺ເນ ພຸທ຺ທສລາເຕ ມຫາຊນສ຺ສ ພຸທ຺ທກິຈ຺ຈໍ ສາທຍມານາ ໂລກສ຺ມິ ວິຈກ຺ຂຕາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕີ''ຕິ ເອວໍ ຕສ຺ສ ຄຸຕກາຖໍ ກເຖສ຺ນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ''ຍຖາ ອຫູ''ຕິປີ ປາໂຖ. ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍຖາ ອຫຸ ນິມິຣາຊາ ປຕ຺ທີໂຕ ກຸສລຕ຺ຖິໂກເຍວ, ຕຖາຣູປາ ມຫາຊນສ຺ສ ພຸທ຺ທກິຈ຺ຈໍ ສາທຍມານາ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ ວິຈກ຺ຂຕາ. ຍໍ ເຕສໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ຕໍ ອຈ຺ເຂຣໍ ວຕ ໂລກສ຺ມິນ຺ຕີ. ອິຕິ ສຕ຺ຖາ ສຍເມວ ອຈ຺ຈຣິຍຊາໂຕ ເອວມາຫ. ສພ຺ພວິເທຫານນ຺ຕິ ສພ຺ພວິເທຫຣຍ຺ຖວາສີນໍ. ກຕມໍ ສູຕິ ເອເຕສຸ ທ຺ວິສຸ ກຕມໍ ນຸ ໂຂ ມຫປ຺ຜລນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ໂສ ກິຣ ປນ຺ນຣສີອຸໂປສຖທິວເສ ອຸໂປສຖິໂກ ຫຸຕ຺ວາ ສພ຺ພາກຣຕານິ ໂອມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາ ສີຣີສຍນປີຍ຺ເຖ ນິປນ຺ໂນວ ທ຺ເວ ຍາເມ ນິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈິມຍາເມ ປພຸທ຺ໂທ ປລ຺ລງກໍ ອາກຸຊິຕ຺ວາ ''ອຫໍ ມຫາຊນສ຺ສ ອປ຺ປຣິມານໍ ທານມ຺ປີ ເທມິ, ສີລມ຺ປີ ຣກ຺ຂາມິ, ທານສ຺ສ ນຸ ໂຂ ມຫນ຺ຕໍ ຜລໍ, ອຸທາຫຸ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສາ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ກງຂໍ ຊິນ຺ທິຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ. ຕສ຺ມິ ຂເຕ ສກ຺ກສ຺ສ ກວນໍ ອຸຕ຺ຫາກາຣໍ ທສ຺ເສສິ. ສກ຺ໂກ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ຕໍ ຕຖາ ວິຕກ຺ເກນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ''ກງຂມສ຺ສ ຊິນ຺ທິສ຺ສາມີ''ຕິ ເອກໂກວ ສີຄໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສກລນິເວສນໍ ເອໂກກາສໍ ກຕ຺ວາ ສີຣິຄພ຺ກໍ ປວິສິຕ຺ວາ ໂອກາສໍ ຜຣິຕ຺ວາ ອາກາເສ ຖຕ຺ວາ ເຕນ ປຸຍ຺ໂຖ ພ຺ຍາກາສີ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໘໓.

''ຕສ຺ສ ສງກປ຺ປມຍ຺ຍາຍ, ມຄວາ ເທວກຸຍ຺ຊໂຣ;

ສຫສ຺ສເນຕ຺ໂຕ ປາຕຸຣຫຸ, ວຕ຺ເຕນ ວິຫນໍ ຕມໍ.

໔໘໔.

''ສໂລມຫຍ຺ໂຖ ມນຸຊິນ຺ໂທ, ວາສວໍ ອວຈາ ນິມິ;

ເທວຕາ ນຸສິ ຄນ຺ທພ຺ໂພ, ອທຸ ສກ຺ໂກ ປຸຣິນ຺ທໂທ.

໔໘໕.

''ນ ຈ ເມ ຕາທິໂສ ວຕ຺ໂຕ, ທິຍ຺ໂຖ ວາ ຍທິ ວາ ສຸໂຕ;

ອາຈິກ຺ຂ ເມ ຕ຺ວໍ ກທ຺ທນ຺ເຕ, ກຖໍ ຊາເນມຸ ຕໍ ມຍໍ.

໔໘໖.

''ສໂລມຫຍ຺ຖໍ ຍຕ຺ວານ, ວາສໂວ ອວຈາ ນິມື;

ສກ຺ໂກໜມສ຺ມິ ເທວິນ຺ໂທ, ອາຄໂຕສ຺ມິ ຕວນ຺ຕິເກ;

ອໂລມໜຍ຺ໂຖ ມນຸຊິນ຺ທ, ປ຺ຈ຺ຉ ປໍຕ຺ຫໍ ຍມິຈ຺ຉສີ'ຯ

໔໘໗ຯ

''ໂສ ຈ ເຕນ ກໂຕກາໂສ, ວາສວໍ ອວຈາ ນິມິ;

ປ຺ຈ຺ຉາມິ ຕໍ ມຫາຣາຊ, ສພ຺ພກູຕານມິສ຺ສຣ;

'ທານໍ ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ວາ, ກຕມໍສ຺ ມຫປ຺ຜລໍ'ຯ

໔໘໘ຯ

''ໂສ ປ຺ຍ຺ໂຖ ນຣເທເວນ, ວາສໂວ ອວຈາ ນິມິ;

ວິປາກໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານໂຕຯ

໔໘໙ຯ

''ຫີເນນ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິເຍນ, ຂຕ຺ຕິເຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ;

ມຊ຺ຊິເມນ ຈ ເທວຕ຺ຕໍ, ອຸຕ຺ຕເມນ ວິສ຺ຊ຺ຊຕິຯ

໔໙໐ຯ

''ນ ເຫເຕ ສຸລກາ ກາຍາ, ຍາຈໂຍເຄນ ເກນຈິ;

ເຍ ກາເຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອນາຄາຣາ ຕປ຺ສ຺ສິໂນ''ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສໂລມໜຍ຺ໂຖຕິ ກິກ຺ຂເວ, ໂສ ນິມິຣາຊາ ໂອກາສໍ ທິສ຺ວາ ອາກາສໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຕໍ ທິພ຺ພາກຣຕາປ຺ຜິມຕ຺ຫິຕໍ ທິສ຺ວາວ ກເຍນ ໂລມໜຍ຺ໂຖ ຫຸຕ຺ວາ ''ເທວຕາ ນຸສິ ຄນ຺ຂພ຺ໂພ''ຕິອາທິນາ ປ຺ຈ຺ຉິຯ ອໂລມໜຍ຺ໂຖຕິ ນິພ຺ກໂຍ ອໜຍ຺ຖໂລໂມ ຫຸຕ຺ວາ ປ຺ຈ຺ຉ, ມຫາຣາຊາຕິຯ ວາສວໍ ອວຈາຕິ ຕຸຍ຺ຖມານໂສ ຫຸຕ຺ວາ ສກ຺ກໍ ອໂວຈຯ ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານໂຕຕິ ກິກ຺ຂເວ, ໂສ ສກ຺ໂກ ອຕິເຕ ອຕ຺ຕນາ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທິຍ຺ຖປ຺ພ຺ພໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ວິປາກໍ ຊານນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ອຊານໂຕ ອກ຺ຂາສິຯ

ຫີເນນາຕິອາທີສ຺ ປ຺ຖ຺ຕິຕ຺ຖາຍຕເນ ເມຖຸນວິຣຕິມຕ຺ຕໍ ສີລໍ ຫີນໍ ນາມ, ເຕນ ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິຯ ຊານສ຺ສ ອຸປ຺ຈາຣມຕ຺ຕໍ ມຊ຺ຊິມໍ ນາມ, ເຕນ ເທວຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິຯ ອຍ຺ຖສມາປ຺ຕິນິພ຺ພຕ຺ຕນໍ ປນ ອຸຕ຺ຕມໍ ນາມ, ເຕນ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ, ຕໍ ພາຫິຣກາ ນິພ຺ພານນ຺ຕິ ກເຖນ຺ຕິຯ ເຕນາຫ ''ວິສ຺ຊ຺ຊຕິ''ຕິຯ ອິມສ຺ມີ ປນ ພຸທ຺ຂສາສເນ ປຣິສຸທ຺ຂສີລສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ອຍ຺ຍຕຣໍ ເທວນິກາຍໍ ປຕ຺ເຖນ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍເຈຕນາ ຫີນຕາຍ ຫີນໍ ນາມ, ເຕນ ຍຖາປຕ຺ຖິເຕ ເທວໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິຯ ປຣິສຸທ຺ຂ ສີລສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ອຍ຺ຖສມາປ຺ຕິນິພ຺ພຕ຺ຕນໍ ມຊ຺ຊິມໍ ນາມ, ເຕນ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ ຯ ປຣິສຸທ຺ຂສີລສ຺ສ ວິປ຺ສ຺ສນໍ ວຑ຺ເຜຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕຸປ຺ປ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕມໍ ນາມ, ເຕນ ວິສ຺ຊ຺ຊຕິຕິ ຯ ອິຕິ ສກ຺ໂກ ''ມຫາຣາຊ, ທານໂຕ ສຕຄ຺ເຄນ ສຫສ຺ສຄ຺ເຄນ ສຕສຫສ຺ສຄ຺ເຄນ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສວ ມຫປ຺ຜໂລ''ຕິ ວຕ຺ເຕຕິຯ ກາຍາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມພຜາຯ ຍາຈໂຍເຄນາຕິ ຍາຈນຍຸຕ຺ຕເກນ

ຍຄຸຄຍຸຕຸຕເກນ ວາຕີ ຊຸກຍຕຸຖາປີ ທາຍກສຸເສເວຕໍ ນາມໍ່ຯ ຕປສຸສີໂນຕີ ຕປນິສຸສິຕກາຯ

ອີມາຍ ຄາຖາຍ ພຸຣຫຸມຈຣິຍວາສສຸເສວ ມຫປ຺ຜລກາວໍ ທີເປຕຸວາ ອີທານິ ເຍ ອຕີເຕ ມຫາທານໍ ທຕຸວາ ກາມາວຈຣໍ ອຕິກຸກ ມິຕຸໍ ນາສກຸຂີສຸ, ເຕ ຣາຊາໂນ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ –

໔໓໑ຯ

‘‘ທຸທີໂປ ສາຄໂຣ ເສໂລ, ມຸຊກິນຸໂທ ກຄີຣໂສ;

ອຸສີນຸທໂຣ ກສຸສໂປ ຈ, ອສໂກ ຈ ປຸຖຸຊຊໂນຯ

໔໓໔ຯ

‘‘ເອເຕ ຈຄຸເຍ ຈ ຣາຊາໂນ, ຂຕຸຕິຍາ ພຸຣາຫຸມຕາ ພຫູ;

ປຸຖຸຍຄຸສໍ ຍຊິຕຸວານ, ເປຕຕຸຕໍ ນາຕິວຕຸຕິສຸ’’ນຸຕິຯ

ຕສຸສຕຸໂຖ – ມຫາຣາຊ, ປຸພຸເພ ພາຣາຕສີຍໍ ທຸທີໂປ ນາມ ຣາຊາ ທານໍ ທຕຸວາ ມຣຕາຈກຸເກນ ລິນຸໂນ ກາມາວຈເຣເຍວ ນິພຸພຕຸຕິຯ ຕຖາ ສາຄຣາທໂຍ ອພຸຖາຕີ ເອເຕ ຈ ອຄຸເຍ ຈ ພຫູ ຣາຊາໂນ ເຈວ ຂຕຸຕິຍາ ພຸຣາຫຸມຕາ ຈ ປຸຖຸຍຄຸສໍ ຍຊິຕຸວານ ອເນກປຸປກາຣໍ ທານໍ ທຕຸວາ ກາມາວຈຣກູມິສງຂາຕໍ ເປຕຕຸຕໍ ນາຕິວຕຸຕິສູຕິ ອຕຸໂຖຯ ກາມາວຈຣເທວຕາ ຫິ ຣູປາທີໂນ ກິເລ ສວຕຸຖຸສຸສ ກາຣຕາ ປຣໍ ປຈຸຈາສີສນໂຕ ກປຕຕາຍ ‘‘ເປຕາ’’ຕິ ວຸຈຸຈນຸຕິຯ ວຸຕຸຕມຸປີ ເຈຕໍ –

‘‘ເຍ ອທຸຕິຍາ ນ ຣມນຸຕິ ເອກິກາ, ວິເວກຊໍ ເຍ ນ ລກນຸຕິ ປີຕີ;

ກິຄຸຈາປີ ເຕ ອິນຸທສມານໂກຄາ, ເຕ ເວ ປຣາສີນສຸຂາ ວຣາກາ’’ຕິຯ

ເອວມຸປີ ທານຜລໂຕ ພຸຣຫຸມຈຣິຍຜລສຸເສວ ມຫນຸຕກາວໍ ທສຸເສຕຸວາ ອີທານິ ພຸຣຫຸມຈຣິຍວາເສນ ເປຕກາວນໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ພຸຣຫຸມໂລເກ ນິພຸພຕຸຕຕາປເສ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ –

໔໓໓ຯ

‘‘ອຖ ຍີເມ ອວຕຸຕິສຸ, ອນາຄາຣາ ຕປສຸສີໂນ;

ສຕຸຕິສໂຍ ຍາມຫນຸ, ໂສມຍາໂມ ມໂນຊໂວຯ

໔໓໔ຯ

‘‘ສມຸທຸໂທ ມາໂຜ ກຣໂຕ ຈ, ອີສີ ກາລປຸຣກຸຂໂຕ;

ອງຄີຣໂສ ກສຸສໂປ ຈ, ກິສວຈຸໂຊ ອກຕຸຕິ ຈາ’’ຕິຯ

ຕຕຸຖ ອວຕຸຕີສູຕິ ກາມາວຈຣໍ ອຕິກຸກມີສຸຯ ຕປສຸສີໂນຕີ ສີລຕປຄຸເຈວ ສມາປຕຸຕິຕປຄຸຈ ນິສຸສິຕາຯ ສຕຸຕິສໂຍຕິ ຍາມຫນຸ ອາທໂຍ ສຕຸຕ ກາຕໂຣວ ສນຸຮາຍາຫຯ ອງຄີຣສາທີຫິ ຈຕູຫິ ສທຸຂີ ເອກາທເສເຕ ອວຕຸຕີສຸ ອຕິກຸກມີສູຕິ ອຕຸໂຖຯ

ເອວໍ ຕາວ ສຸຕ຺ວາເນເວ ທານຜລໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາສສ຺ເສວ ມຫປ຺ຜລຕໍ ວຓ຺ເຓຕ຺ວາ ອິມານິ ອຕ຺ຕນາ ທິຏ຺ຐປຸພ຺ພໍ ອາຫຣນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໙໔ຯ

‘‘ອຸຕ຺ຕເຣນ ນທີ ສີທາ, ຄມ຺ຠີຣາ ທຸຣຕິກ຺ກມາ;

ນຬຄ຺ຄິວຓ຺ຓາ ໂຊຕນ຺ຕິ, ສທາ ກຎ຺ຈນປພ຺ພຕາຯ

໔໙໕ຯ

‘‘ປຣູຬ຺ຫກຈ຺ຉາ ຕຄຣາ, ຣູຬ຺ຫກຈ຺ຉາ ວນາ ນຄາ;

ຕຕ຺ຣາສຸໍ ທສສຫສ຺ສາ, ໂປຣາຓາ ອິສໂຍ ປຸເຣຯ

໔໙໖ຯ

‘‘ອຫໍ ເສຏ຺ໂຐສ຺ມິ ທາເນນ, ສໍຍເມນ ທເມນ ຈ;

ອນຸຕ຺ຕຣໍ ວຕໍ ກຕ຺ວາ, ປກິຣຈາຣີ ສມາຫິເຕຯ

໔໙໗ຯ

‘‘ຊາຕິມນ຺ຕໍ ອຊ຺ຈ຺ຈຎ຺ຈ, ອຫໍ ອຸຊຸຄຕໍ ນຣໍ;

ອຕິເວລໍ ນມສ຺ສິສ຺ສໍ, ກມ຺ມພນ຺ຘູ ຫິ ມາຓວາຯ

໔໙໘ຯ

‘‘ສພ຺ເພ ວຓ຺ຓາ ອຘມ຺ມຏ຺ຐາ, ປຕນ຺ຕິ ນິຣຍໍ ອໂຘ;

ສພ຺ເພ ວຓ຺ຓາ ວິສຸຊ຺ຌນ຺ຕິ, ຈຣິຕ຺ວາ ຘມ຺ມມຸຕ຺ຕມ’’ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕເຣນາຕິ ມຫາຣາຊ, ອຕີເຕ ອຸຕ຺ຕຣຫິມວນ຺ເຕ ທ຺ວິນ຺ນໍ ສຸວຓ຺ຓປພ຺ພຕານໍ ອນ຺ຕເຣ ປວຕ຺ຕາ ສີທາ ນາມ ນທີ ຄມ຺ຠີຣາ ນາວາຫິປິ ທຸຣຕິກ຺ກມາ ອໂຫສິຯ ກິໍ ກາຣຓາ? ສາ ຫິ ອຕິສຸຂຸໂມທກາ, ສຸຂຸມຕ຺ຕາ ອຸທກສ຺ສ ອນ຺ຕມໂສ ໂມຣປິຎ຺ຉ-ມຕ຺ຕມ຺ປິ ຕຕ຺ຖ ປຕິຕໍ ນໍ ສຕ຺ຖາຕິ, ໂອສີທິຕ຺ວາ ເຫຏ຺ຐາຕລເມວ ຄຈ຺ຉຕິຯ ເຕເນວ ສາ ສີທາ ນາມ ອໂຫສິຯ ເຕ ປນ ຕສ຺ສາ ຕີເຣສຸ ກຎ຺ຈນປພ຺ພຕາ ສທາ ນຬຄ຺ຄິວຓ຺ຓາ ຫຸຕ຺ວາ ໂຊຕນ຺ຕິ ໂອຠາສນ຺ຕິຯ ປຣູຬ຺ຫກຈ຺ຉາ ຕຄຣາຕິ ຕສ຺ສາ ປນ ນທິຍາ ຕີເຣ ກຈ຺ຉາ ປຣູຬ຺ຫຕຄຣາ ອເຫສຸໍ ຕຄຣຄນ຺ຘສຸຄນ຺ຘິໂນຯ ຣູຬ຺ຫກຈ຺ຉາ ວນາ ນຄາຕິ ເຍ ຕຕ຺ຖ ອຎ຺ເຎປິ ປພ຺ພຕາ, ເຕສມ຺ປິ ອນ຺ຕເຣ ກຈ຺ຉາ ຣູຬ຺ຫວນາ ອເຫສຸໍ, ປຸປ຺ຜຜລູປຄຣຸກ຺ຂສຎ຺ຉນ຺ນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຣາສຸນ຺ຕິ ຕສ຺ມິໍ ເອວໍ ຣມຓີເຍ ຠູມິຠາເຄ ທສສຫສ຺ສາ ອິສໂຍ ອເຫສຸໍຯ ເຕ ສພ຺ເພປິ ອຠິຎ຺ຎາສມາປຕ຺ຕິລາຠິໂນເຍວຯ ເຕສຸ ຠິກ຺ຂາຈາຣເວລາຍ ເກຈິ ອຸຕ຺ຕຣກຸຣຸໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເກຈິ ມຫາຊມ຺ພຸທີເປ ຊມ຺ພຸຜລໍ ອາຫຣນ຺ຕິ, ເກຈິ ຫິມວນ຺ເຕເຍວ ມຘຸຣຜລາຜລານິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຂາທນ຺ຕິ, ເກຈິ ຊມ຺ພຸທີປຕເລ ຕໍ ຕໍ ນຄຣໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ເອໂກປິ ຣສຕຓ຺ຫາຠິຠູໂຕ ນຕ຺ຖິ, ຌານສຸເຂເນວ ວີຕິນາເມນ຺ຕິຯ ຕທາ ເອໂກ ຕາປໂສ ອາກາເສນ ພາ

ຣາຓສີ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສຸນິວຕ຺ໂຖ ສຸປາຣຸໂຕ ປີຕ຺ຫາຍ ຈຣນ຺ໂຕ ປຸໂຣຫິຕສ຺ສ ເຄຫທ຺ວາຣໍ ປາປຸຓິຯ ໂສ ຕສ຺ສ ອຸປສເມ ປສີທິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕນິເວສນໍ ອາເນຕ຺ວາ ໂຠເຊຕ຺ວາ ກຕິປາຫໍ ປຏິຊຄ຺ຄນ຺ໂຕ ວິສ຺ສາເສ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ‘‘ຠນ຺ເຕ, ຕຸມ຺ເຫ ກຸຫິ ວສຖາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ‘‘ອສຸກຏ຺ຐາເນ ນາມາວຸໂສ’’ຕິຯ ‘‘ກິ ປນ ຕຸມ຺ເຫ ເອກໂກວ ຕຕ຺ຖ ວສຖ, ອຸທາຫຸ ອຎ຺ເຎປີ ອຕ຺ຖີ’’ຕິ? ‘‘ກິ ວເທສີ, ອາວຸໂສ, ຕສ຺ມີ ປເທເສ ທສສຫສ຺ສາ ອິສໂຍ ວສນ຺ຕິ, ສພ຺ເພວ ອຠິຎ຺ຎາສມາປຕ຺ຕິລາຠິໂນ’’ຕິຯ ຕສ຺ສ ເຕສໍ ຄຸຓໍ ສຸຕ຺ວາ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ນມິຯ ອຖ ນໍ ໂສ ອາຫ – ‘‘ຠນ຺ເຕ, ມມ຺ປີ ຕຕ຺ຖ ເນຕ຺ວາ ປພ຺ພາເຊຖາ’’ຕິຯ ‘‘ອາວຸໂສ, ຕ຺ວໍ ຣາຊປຸຣິໂສ, ນ ຕໍ ສກ຺ກາ ປພ຺ພາເຊຕຸ’’ນ຺ຕິຯ ‘‘ເຕນ ຫິ, ຠນ຺ເຕ, ອຊ຺ຊາຫໍ ຣາຊານໍ ອາປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ, ຕຸມ຺ເຫ ສ຺ເວປີ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຖາ’’ຕິຯ ໂສ ອຘິວາເສສິຯ

ອິຕໂຣປີ ຠຸຕ຺ຕປາຕຣາໂສ ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ‘‘ອິຈ຺ຉາມຫໍ, ເທວ , ປພ຺ພຊິຕຸ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ ‘‘ກິ ກາຣຓາ ປພ຺ພຊິສ຺ສສີ’’ຕິ? ‘‘ກາເມສຸ ໂທສໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມ ຈ ອານິສໍສໍ ທິສ຺ວາ’’ຕິຯ ‘‘ເຕນ ຫິ ປພ຺ພຊາຫີ, ປພ຺ພຊິໂຕປີ ມໍ ທສ຺ເສຍ຺ຍາສີ’’ຕິຯ ໂສ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕທາຣໍ ອນຸສາສິຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ສາປເຕຍ຺ຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປພ຺ພຊິຕປຣິກ຺ຂາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕາປສສ຺ສ ອາຄມນມຄ຺ຄໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕວ ນິສີທິຯ ຕາປໂສປີ ຕເຖວ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ເຄຫໍ ປາວິສິຯ ໂສ ຕໍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ປຣິວິສິຕ຺ວາ ‘‘ຠນ຺ເຕ, ມຍາ ກຖໍ ກາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ ໂສ ຕໍ ພຫິນຄຣໍ ເນຕ຺ວາ ຫຕ຺ເຖ ອາທາຍ ອຕ຺ຕໂນ ອານຸຠາເວນ ຕຕ຺ຖ ເນຕ຺ວາ ປພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ຕໍ ຕຕ຺ເຖວ ຐເປຕ຺ວາ ຠຕ຺ຕໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທຕ຺ວາ ກສິຓປຣິກມ຺ມໍ ອາຈິກ຺ຂິຯ ໂສ ກຕິປາເຫເນວ ອຠິຎ຺ຎາສມາປຕ຺ຕິໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ສຍເມວ ປີຕ຺ຫາຍ ຈຣຕິຯ

ໂສ ອປຣຠາເຄ ‘‘ອຫໍ ຣຎ຺ໂຎ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ປຏິຎ຺ຎໍ ອທາສິ, ທສ຺ເສສ຺ສາມສ຺ສ ອຕ຺ຕານ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕາປເສ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອາກາເສນ ພາຣາຓສີ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂໍ ຈຣນ຺ໂຕ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ປາປຸຓິຯ ຣາຊາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ສຎ຺ຊານິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕນິເວສນໍ ປເວເສຕ຺ວາ ສກ຺ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ຠນ຺ເຕ, ກຸຫິ ວສຖາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ‘‘ອຸຕ຺ຕຣຫິມວນ຺ຕປເທເສ ກຎ຺ຈນປພ຺ພຕນ຺ຕເຣ ປວຕ຺ຕາຍ ສີທານທິຍາ ຕີເຣ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິຯ ‘‘ກິ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ເອກໂກວ ຕຕ຺ຖ ວສຖ, ອຸທາຫຸ ອຎ຺ເຎປີ ອຕ຺ຖີ’’ຕິຯ ‘‘ກິ ວເທສີ, ມຫາຣາຊ, ຕຕ຺ຖ ທສສຫສ຺ສາ ອິສໂຍ ວສນ຺ຕິ, ສພ຺ເພວ ອຠິຎ຺ຎາສມາປຕ຺ຕິລາຠິໂນ’’ຕິ? ຣາຊາ ເຕສໍ ຄຸຓໍ ສຸຕ຺ວາ ສພ຺ເພສໍ ຠິກ຺ຂໍ ທາຕຸກາໂມ ອໂຫສິຯ ອຖ ນໍ ຣາຊາ ອາຫ – ‘‘ຠນ຺ເຕ, ອຫໍ ເຕສໍ ອິສີນໍ ຠິກ຺ຂໍ ທາຕຸກາໂມມ຺ຫິ, ກິ ກໂຣມີ’’ຕິ? ‘‘ມຫາຣາຊ, ເຕ ອິສໂຍ ຊິວ຺ຫາວິຎ຺ເຎຍ຺ຍຣເສ ອຄິທ຺ຘາ, ນ ສກ຺ກາ ອິຘາເນຕຸ’’ນ຺ຕິຯ ‘‘ຠນ຺ເຕ, ຕຸມ຺ເຫ ນິສ຺ສາຍ ເຕ ໂຠເຊສ຺ສາມິ, ອຸປາຍໍ ເມ ອາຈິກ຺ຂຖາ’’ຕິຯ ‘‘ເຕນ ຫິ, ມຫາຣາຊ, ສເຈ ເຕສໍ ທານໍ ທາຕຸກາໂມສີ, ອິໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສີທານທີຕີເຣ ວສນ຺ໂຕ ເຕສໍ ທານໍ ເທຫີ’’ຕິຯ

ໂສ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ສພ຺ພູປກຣຓານິ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ ສທ຺ຘີ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຣຊ຺ຊສີມໍ ປາປຸຓິຯ ອຖ ນໍ ຕາປໂສ ອຕ຺ຕໂນ ອານຸຠາເວນ ສທ຺ຘີ ເສນາຍ ສີທານທີຕີຣໍ ເນຕ຺ວາ ນທີຕີເຣ ຂນ຺ຘາວາຣໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ອາກາເສນ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຏ຺ຐານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ປຈ຺ຈາຄມິຯ ອຖ ນໍ ຣາຊາ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ໂຠເຊຕ຺ວາ ‘‘ສ຺ເວ, ຠນ຺ເຕ, ທສສຫສ຺ເສ ອິສໂຍ ອາທາຍ ອິເຘວ ອາຄຈ຺ເຉຖາ’’ຕິ ອາຫຯ ໂສ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ຠິກ຺ຂາຈາຣເວລາຍ ເຕສໍ ອິສີນໍ ອາໂຣເຈສິ ‘‘ມາຣິສາ, ພາຣາຓສີຣາຊາ ‘ຕຸມ຺ຫາກໍ ຠິກ຺ຂໍ ທສ຺ສາມີ’ຕິ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສີທານທີຕີເຣ ນິສິນ຺ໂນ ສ຺ເວ ໂວ ນິມນ຺ເຕຕິ, ຕສ຺ສານຸກມ຺ປາຍ ຂນ຺ຘາວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂໍ ຄຓ຺ຫຖາ’’ຕິຯ ເຕ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ອາກາເສນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຂນ຺ຘາວາຣສ຺ສ ອວິທູເຣ ໂອຕຣີສຸຯ ຣາຊາ ເຕ ທິສ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນໍ ກຕ຺ວາ ຂນ຺ຘາວາຣໍ ປເວເສຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕາສເນສຸ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ອິສິຄຓໍ ປຓີເຕນາຫາເຣນ ສນ຺ຕປ຺ເປຕ຺ວາ ເຕສໍ ອິຣິຍາປເຖ ປສນ຺ໂນ ສ຺ວາຕນາຍປີ ນິມນ຺ເຕສິຯ ເອເຕນຸປາເຍນ ທສນ຺ນໍ ຕາປສສຫສ຺ສານໍ ທສວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ທານໍ ອທາສິຯ ທທນ຺ໂຕ ຈ ຕສ຺ມີເຍວ ປເທເສ ນຄຣໍ ມາເປຕ຺ວາ ສສ຺ສກມ຺ມໍ ກາເຣສິຯ ນ ໂຂ ປນ, ມຫາຣາຊ, ຕທາ ໂສ ຣາຊາ ອຎ຺ໂຎ ອໂຫສິ, ອຖ ໂຂ ອຫໍ ເສຍ຺ໂຍສ຺ມິ ທາເນນ, ອຫເມວ ຫີ ຕທາ ທາເນນ ເສຍ຺ໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ຕໍ ມຫາທານໍ ທຕ຺ວາ ອິມໍ ເປຕໂລກໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕຸໍ ນາສກ຺ຂິຯ ມຍາ ທິນ຺ນໍ ປນ ທານໍ ກຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ສພ຺ເພວ ເຕ ຕາປສາ ກາມາວຈຣໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ, ອິມິນາເປຕໍ ເວທິຕພ຺ພໍ ‘‘ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສວ ມຫປ຺ຜໂລ’’ຕິຯ

ເອວໍ ທາເນນ ອຕ຺ຕໂນ ເສຍ຺ຍຠາວໍ ປກາເສຕ຺ວາ ອິຕເຣຫິ ຕີຫິ ປເທຫີ ເຕສໍ ອິສີນໍ ຄຸຓໍ ປກາເສຕິຯ ຕຕ຺ຖ ສໍຍເມນາຕິ ສີເລນຯ ທເມນາຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍທເມນຯ ອນຸຕ຺ຕເຣນາຕິ ເອເຕຫິ ຄຸເຓຫິ ນິຣນ຺ຕຣໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ວຕໍ ສມາທານໍ ຈຣິຕ຺ວາຯ ປກິຣຈາຣີຕິ ຄຓໍ ປກິຣິຕ຺ວາ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຫາຍ ເອກຈາຣິເກ, ເອກີຠາວໍ ຄເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສມາຫິເຕຕິ ອຸປຈາຣປ຺ປນາສມາຘີຫິ ສມາຫິຕຈິຕ຺ເຕຯ ເອວຣູເປ ອຫໍ ຕປສ຺ສິໂນ ອຸປຏ຺ຐຫິນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ອຫໍ ອຸຊ຺ຊຄຕນ຺ຕິ ອຫໍ, ມຫາຣາຊ, ເຕສໍ ທສສຫສ຺ສານໍ ອິສີນໍ ອນ຺ຕເຣ

ກາຍວຽກາທີນໍ ອກາເວນ ອຸຊຸຄຕໍ ເອກມຸປີ ນຣໍ ທີນຊຸຈໂຈ ວາ ໂຫຕຸ ຊາຕິສມຸປນຸໂນ ວາ, ຊາຕິ ອວິຈາເຣຕຸວາ ເຕສໍ ຄຸເຓສຸ ປສນຸນມານໂສ ຫຸຕຸວາ ສພຸພເມວ ອຕິເວລໍ ນມສຸສິສຸສໍ, ນິຈຸຈກາລເມວ ນມສຸສິສຸສນຸຕິ ວທຕິ។ ກີ ກາຣຓາ? ກມຸມພນຸຐ ຫິ ມາຓວາຕິ, ສຕຸຕາ ຫິ ນາເມເຕ ກມຸມພນຸຐ ກມຸມປຜິສຣຓາ, ເຕເນວ ກາຣເຓນ ສພຸເພ ວຓຸຓາຕິ ເວທິຕພຸພາ។

ເອວຄຸຈ ປນ ວຕຸວາ "ກິຄຸຈາປີ, ມຫາຣາຊ, ທານໂຕ ພຸຣຫຸມຈຣິຍເມວ ມຫປຸຜລໍ, ທຸເວປີ ປເນເຕ ມຫາປຸຣິສວິຕກຸກາວ, ຕສຸມາ ທຸວິສຸປີ ອປຸປມຕຸໂຕວ ຫຸຕຸວາ ທານຄຸຈ ເທຫິ, ສີລຄຸຈ ຣກຸຂາຫີ"ຕິ ຕໍ ໂອວທິຕຸວາ ສກຜຸຖານເມວ ຄໂຕ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໔໔໐។

"ອິທໍ ວຕຸວານ ມຆວາ, ເທວຣາຊາ ສຸຊມຸປຕິ;

ເວເທຫມນຸສາສິຕຸວາ, ສຄຸຄກາຍໍ ອປກຸກມີ"ຕິ។

ຕຕຸຖ ອປກຸກມີຕິ ປກຸກມີ, ສຸຓມຸມາເທວສກາຍໍ ນິສີນຸນເມວ ອຕຸຕານໍ ທສຸເສສີຕິ ອຕຸໂຖ។

ອຖ ນໍ ເທວຄຓາ ອາຫໍສຸ "ມຫາຣາຊ, ນນຸ ນ ປຄຸຄາຍິຕຸຖ, ກຸຫີ ຄຕຸຕຸຖາ"ຕິ? "ມາຣິສາ ມິຖິລາຍໍ ນິມິຣຄຸໂຄ ເອກາ ກງຂາ ອຸປຸປຊຸຊິ, ຕສຸສ ປຄຸຫໍ ກເຖຕຸວາ ຕໍ ຣາຊານໍ ນິກຸກງຂໍ ກຕຸວາ ອາຄໂຕມຸຫີ"ຕິ ວຕຸວາ ປຸນ ຕໍ ກາຣຓໍ ຄາຖາຍ ກເຖຕຸໍ ອາຫ –

໔໔໑។

"ອິມໍ ໂກນຸໂຕ ນິສາເມຖ, ຍາວນຸເຕຕຸຖ ສມາຄຕາ;

ຐມຸມິການໍ ມນຸສຸສານໍ, ວຓຸຓໍ ອຸຈຸຈາວຈໍ ພຫຸໍ។

໔໔໒។

"ຍຖາ ອຍໍ ນິມິຣາຊາ, ປຓຸທິໂຕ ກຸສລຕຸຖິໂກ;

ຣາຊາ ສພຸພວິເທຫານໍ, ອທາ ທານໍ ອຣິນຸທໂມ។

໔໔໓។

"ຕສຸສ ຕໍ ທທໂຕ ທານໍ, ສງກປຸໂປ ອຸທປຊຸຊຖ;

ທານໍ ວາ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ ວາ, ກຕມໍ ສຸ ມຫປຸຜລ"ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ອິມນຸຕິ ຐມຸມິການໍ ກລຸຍາຓຐມຸມານໍ ມນຸສຸສານໍ ມຍາ ວຸຈຸຈມານໍ ສີລວເສນ ອຸຈຸຈໍ ທານວເສນ ອວຈໍ ພຫຸໍ ອິມໍ ວຓຸຓໍ ນິສາເມຖ ສຸຓາຖາຕິ ອຕຸໂຖ។ ຍຖາ ອຍນຸຕິ ອຍໍ ນິມິຣາຊາ ຍຖາ ອຕິວິຍ ປຓຸທິໂຕຕິ។

ອິຕິ ໂສ ອປຣິຫາເປຕຸວາ ຣຄຸໂຄ ວຓຸຓໍ ກເຖສິ។ ຕໍ ສຸຕຸວາ ເທວສງຆາ ຣາຊານໍ ທຜຸຖຸກາມາ ຫຸຕຸວາ "ອມຸຫາກໍ ນິມິຣາຊາ ອາຈຣິໂຍ, ຕສຸໂສວາເທ ຖຕຸວາ ຕໍ ນິສຸສາຍ ອມຸເຫຫີ ອຍໍ ທິພຸພສມຸປຕຸຕິ ລທຸຐາ, ມຍໍ ທຜຸຖຸກາມມຸຫາ, ຕໍ ປກຸໂກສາເປຫີ, ມຫາຣາຊາ"ຕິ ວທີສຸ។ ສກຸໂກ "ສາຐູ"ຕິ ສມຸປຜິຈຸຊິຕຸວາ ມາຕລີ ປກຸໂກສາເປຕຸວາ "ສມຸມ ມາຕລິ, ເວຊຍນຸຕຣຖໍ ໂຍເຊຕຸວາ ມິ

ຖິລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນິມິຣາຊານໍ ທິພ຺ພຍານເ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອານເທີ''ຕິ ອາຫ. ໂສ ''ສາທູ''ຕິ ສມ຺ປ຺ຜິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຣຖໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ປາຍາສິ. ສກ຺ກສ຺ສ ປນ ເທເວທິ ສທ຺ຘິ ກເຖນ຺ຕສ຺ສ ມາຕລີ ອາຄາເປນ຺ຕສ຺ສ ຈ ຣຖໍ ໂຍເຊນ຺ຕສ຺ສ ຈ ມນ຺ສ຺ສຄຓນາຍ ມາໂສ ອຕິກ຺ກນ຺ໂຕ. ອິຕິ ນິມິຣສ຺ໂສ ປ຺ຕ຺ຕມາຍໍ ອຸໂປສຖິກສ຺ສ ປາຈີນສີຫປ຺ຜຊຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ມຫາຕເລ ນິສີທິຕ຺ວາ ອມຈ຺ຈຄຓປຣິວຸຕສ຺ສ ສີລໍ ປຈ຺ຈເວກ຺ຂນ຺ຕສ຺ສ ປາຈີນໂລກທາຕ຺ໂຕ ອຸຄ຺ຄຈ຺ຉນ຺ເຕນ ຈນ຺ທມຕ຺ທເລນ ສທ຺ຘິເຍວ ໂສ ຣໂຖ ປ຺ຜາຍຕິ. ມນ຺ສ຺ສາ ກ຺ຕ຺ຕສາຍມາສາ ຆຣທ຺ວາເຣສ຺ ນິສີທິຕ຺ວາ ສ຺ຂກຖໍ ກເຖນ຺ຕາ ''ອຊ຺ຊ ທ຺ເວ ຈນ຺ທາ ອຸຄ຺ຄຕາ''ຕິ ອາຫໍສ຺. ອຖ ເນສໍ ສລຸລປນ຺ຕານຍ຺ເຍວ ຣໂຖ ປາກໂຕ ອໂທສິ. ມຫາຊໂນ ''ນາຍໍ, ຈນ຺ໂທ, ຣໂຖ''ຕິ ວຕ຺ວາ ອນຸກ຺ກເມນ ສີນ຺ທວສຫສ຺ສຍຸຕ຺ເຕ ມາຕລິສງ຺ຄາຫເກ ເວຊຍນ຺ຕຣເຖ ຈ ປາກເຕ ຊາເຕ ''ກສ຺ສ ນ຺ ໂຂ ອິທໍ ທິພ຺ພຍານໍ ອາຄຈ຺ຉຕີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ''ນ ກສ຺ສຈິ ອຜ຺ຜສ຺ສ, ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ຘມ຺ມິໂກ, ສກ຺ເກນ ເວຊຍນ຺ຕຣໂຖ ເປສິໂຕ ກວິສ຺ສຕີ, ອມ຺ຫາກໍ ຣຜ຺ໂຜວ ອນຸຈ຺ຉວິໂກ''ຕິ ຕຸຜ຺ຖປ຺ປຫຜ຺ໂຖ ຄາຖມາຫ –

໔໔໔.

''ອພ຺ກ຺ໂຕ ວຕ ໂລກສ຺ມິ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ ໂລມຫໍສໂນ;

ທິພ຺ໂພ ຣໂຖ ປາຕຸຣຫຸ, ເວເທຫສ຺ສ ຍສສ຺ສີໂນ''ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອພ຺ກ຺ໂຕຕິ ອກູຕປ຺ພ຺ໂພ. ອຈ຺ຉຣິໂຍຕິ ເຕ ວິມ຺ຫຍວເສເນວມາຫໍສ຺.

ຕສ຺ສ ປນ ມຫາຊນສ຺ສ ເອວໍ ກເຖນ຺ຕສ຺ເສວ ມາຕລິ ວາຕເວເຄນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຖໍ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ສີຫປ຺ຜຊເຣົາມ຺ມາເຣ ປຈ຺ຉາກາເຄນ ຖເປຕ຺ວາ ອາໂຣຫຕສຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ ອາໂຣຫຕຕ຺ຖາຍ ຣາຊານໍ ນິມນ຺ເຕສິ . ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໔໕.

''ເທວປ຺ຕ຺ໂຕ ມຫິທ຺ຘິໂກ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖີ;

ນິມນ຺ຕຍິຕ຺ຖ ຣາຊານໍ, ເວເທຫໍ ມິຖິລຄ຺ຄຫໍ.

໔໔໖.

''ເອຫິມໍ ຣຖມາຣຸຍ຺ຫ, ຣາຊເສຜ຺ຖ ທິສມ຺ປຕິ;

ເທວາ ທສ຺ສນກາມາ ເຕ, ຕາວຕິໍສາ ໄສນ຺ທກາ;

ສຣມານາ ຫິ ເຕ ເທວາ, ສຸຘມ຺ມາຍໍ ສມຈ຺ຉເຣ''ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ມິຖິລຄ຺ຄຫນ຺ຕິ ມິຖິລາຍໍ ປຕິຜ຺ຖິຕເຄຫໍ, ຈຕູຫິ ວາ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູຫິ ມິຖິລາຍໍ ສງ຺ຄາຫກໍ. ສມຈ຺ຉເຣຕິ ຕເວວ ຄຸຓກໍ ກເຖນ຺ຕາ ນິສີນ຺ນາຕິ.

ຕໍ ສ຺ຕ຺ວາ ຣາຊາ ''ອທິຜ຺ຖປ຺ພ຺ພໍ ເທວໂລກຜ຺ຈ ປສ຺ສິສ຺ສາມິ, ມາຕລິສ຺ສ ຈ ເມ ສງ຺ຄໂຫ ກໂຕ ກວິສ຺ສຕີ, ຄຈ຺ຉິສ຺ສາມິ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອນ຺ເຕປ຺ຣຜ຺ຈ ມຫາຊນຜ຺ຈ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ''ອຫໍ ນຈິຣສ຺ເສວ ອາຄມິສ຺ສາມິ, ຕຸມ຺ເຫ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ທານາທີນິ ປ຺ຜ຺ຜານິ ກໂຣຖາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຣຖໍ ອກິຣຸຫິ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

๔๔๗๚

‘‘ตโต ราชา ตรมาโน, เวเทโห มิถิลคฺคโห;

อาสนา วุฏฺฐหิตฺวาน, ปมุโข รถมารุหิ๚

๔๔๘๚

‘‘อภิรูฬฺหํ รถํ ทิพฺพํ, มาตลิ เอตทพฺรวิ;

เกน ตํ เนมิ มคฺเคน, ราชเสฏฺฐ ทิสมฺปติ;

เยน วา ปาปกมฺมนฺตา, ปุญฺญกมฺมา จ เย นรา’’ติ๚

ตตฺถ ปมุโขติ อุตฺตโม, อภิมุโข วา, มหาชนสฺส ปิฏฺฐึ ทตฺวา อารูฬฺโหติ อตฺโถ๚ เยน วาติ เยน มคฺเคน คนฺตฺวา ยตฺถ ปาปกมฺมนฺตา วสนฺติ, ตํ ฐานํ สกฺกา ทฏฺฐุํ, เยน วา คนฺตฺวา เย ปุญฺญกมฺมา นรา วสนฺติ, เตสํ ฐานํ สกฺกา ทฏฺฐุํ, เอเตสุ ทฺวีสุ เกน มคฺเคน ตํ เนมิ๚ อิทํ โส สกฺเกน อนาณตฺโตปิ อตฺตโน ทูตวิเสสทสฺสนตฺถํ อาห๚

อถ นํ ราชา ‘‘มยา ทฺเว ฐานานิ อทิฏฺฐปุพฺพานิ, ทฺเวปิ ปสฺสิสฺสามี’’ติ จินฺเตตฺวา อาห –

๔๔๙๚

‘‘อุภเยเนว มํ เนหิ, มาตลิ เทวสารถิ;

เยน วา ปาปกมฺมนฺตา, ปุญฺญกมฺมา จ เย นรา’’ติ๚

ตโต มาตลิ ‘‘ทฺเวปิ เอกปฺปหาเรเนว น สกฺกา ทสฺเสตุํ, ปุจฺฉิสฺสามิ น’’นฺติ ปุจฺฉนฺโต ปุน คาถมาห –

๔๕๐๚

‘‘เกน ตํ ปฐมํ เนมิ, ราชเสฏฺฐ ทิสมฺปติ;

เยน วา ปาปกมฺมนฺตา, ปุญฺญกมฺมา จ เย นรา’’ติ๚

นิรยกณฺฑํ

ตโต ราชา ‘‘อหํ อวสฺสํ เทวโลกํ คมิสฺสามิ, นิรยํ ตาว ปสฺสิสฺสามี’’ติ จินฺเตตฺวา อนนฺตรํ คาถมาห –

๔๕๑๚

‘‘นิรเย ตาว ปสฺสามิ, อาวาเส ปาปกมฺมินํ;

ฐานานิ ลุทฺทกมฺมานํ, ทุสฺสีลานญฺจ ยา คตี’’ติ๚

ຕတ္ထ ຍາ ຄတိတိ ຍາ ခဲတေສံ ນິພ္ພတ္တိ, ຕဿ ປສ္သາມိတိ။

ອຖဿ ເວຕຣဏိ ນທိ ຕာว ທสฺเสสิ။ ຕမတ္ထံ ປກາເສນ္ໂຕ ສတ္ထາ ອາຫ –

၄၅၈။

''ທສ္ເສສິ ມາຕລິ ຣဿໂລ, ທုဂ္ဂံ ເວຕຣဏိ ນທိ;

ກุဏိတံ ຂາຣສံຍုတ္တံ, ຕတ္တံ ອဂ္ဂိသိခູປမ''န္တိ။

ຕတ္ထ ເວຕຣဏိန္တိ ກິກ္ຂເວ, ມາຕລິ ຣဿໂລ ກາຖံ ສုတွာ ນິຣຍາກິມုຂံ ຣထံ ເປເສတွာ ກမ္မປຈ္ຈເຍ ອုတ္ນາ ສမုဇ္ဇိတံ ເວຕຣဏိ ນທိ ຕາວ ທສ္ເສສິ။ ຕတ္ထ ນິຣຍປາລາ ຊລိຕານິ ອສိສတ္တိໂຕມຣກິန္ທိວາລမုဂ္ဂຣາທີນິ ອາວုဓານິ ຄເຫတွາ ເນຣຍိກສတ္ເຕ ປຫຣန္ຕິ ວິຊ္ຊန္ຕິ ວິເຫເຖန္ຕိ။ ເຕ ຕံ ທုກ္ຂံ ອສဟန္ຕາ ເວຕຣဏိຍံ ປຕန္ຕິ။ ສາ ອုປຣິ ກိန္ທိວາລປ္ປມາဏາ ຫိ ສກစ္ဆກາຫိ ເວတ္တလຕາຫိ ສဉ္ဆန္နາ။ ເຕ ຕတ္ထ ພဟူນິ ວဿສဟဿານິ ປຈ္ຈိສุ။ ເຕສု ປဇ္ဇလန္ເຕສု ຂုຣဓາຣາຕိຂိເຕສု ກစ္ဆເກສု ຂဏ္ဍາຂဏ္ဍိກາ ໂຫန္ຕိ။ ເຕສံ ເຫဋ္ဌາ ຕາລက္ခန္ဓပ္ပမာဏာနိ ປဇ္ဇလိຕອຍສူလານິ ອုဋ္ဌဟန္ຕိ။ ເນຣຍິກສတ္ຕາ ພຫုံ ອທ္ဓານံ ວິຕိນາເມတွາ ເວတ္တလຕາຫိ ຄလိတွາ ສူເລສု ປຕိတွາ ວິທုဇ္ဇิຣາ ສူເລສု ອາວုဏိຕမစ္ဆາ ວိຍ ຈိຣံ ປຈ္ຈန္ຕິ။ ຕານိ ສူလານိປိ ປဇ္ဇလန္ຕိ, ເນຣຍິກສတ္ຕາປိ ປဇ္ဇလန္ຕິ။ ສူလານံ ເຫဋ္ဌာ ອုທກပိဋ္ဌေ ຊလိຕານິ ຂုຣဓາຣາສທိສານິ ຕိຂိຕານິ ອໂຍໂປက္ခຣပတ္ຕານິ ໂຫန္ຕိ။ ເຕ ສူເລຫိ ຄလိတွາ ອຍໂປက္ခຣပတ္ເຕສု ປຕိတွາ ຈိຣံ ທုက္ຂເວທນံ ອနုກວန္ຕิ။ ຕໂຕ ຂາໂຣທເກ ປຕန္ຕິ, ອုທກံ ປဇ္ဇလຕိ, ເນຣຍິກສတ္ຕາປိ ປဇ္ဇလန္ຕິ, ဖေໂນປိ ອုဋ္ဌဟတိ။ ອုທກဿ ປန ເຫဋ္ဌາ ນທိຕလံ ຂုຣဓາຣາຫိ ສဉ္ဆန္နံ။ ເຕ ''ເຫဋ္ဌာ ນု ໂຂ ກິທိສ''န္တိ ອုທເກ ນိမ္မုຊ္ဇိတွာ ຂုຣဓາຣາສု ຂဏ္ဍာຂဏ္ဍိກາ ໂຫန္ຕိ။ ເຕ ຕံ ມຫာທုက္ຂံ ອဓိວາເສတုံ ອສက္ໂກန္ຕາ ມဟန္ຕံ ເກຣວံ ວິຣວန္ຕາ ວိຈຣန္ຕိ။ ກທາຈိ ອန္ໂຕ ວုဠ္ဟန္ຕိ, ກທາຈိ ປဋိໂສຕံ။ ອထ ເນ ຕီເຣ ဌိတາ ນິຣຍປາລາ ອုဿတ္ထိໂຕມຣາທີນິ ອုက္ခိပိတွາ ມစ္ເဆ ວိຍ ວိຊ္ဈန္ຕิ။ ເຕ ທုက္ຂເວທນາປ္ປတ္ຕາ ມຫາວိຣວံ ຣວန္ຕิ။ ອထ ເນ ປဇ္ဇလိເຕຫိ ອယဗဠိເສຫိ ອုဒ္ဓရိတွာ ປရိກ္ກမိတွາ ປဇ္ဇလိຕອຍປဋ္ဋိယံ ນိပ္ဇ္ဇາເປတွາ ເຕສံ မုເຂ ຕတ္ຕံ ອໂຍဂုဠံ ປက္ခိປန္ຕิ။

ອိຕိ ນိມိຣາဇາ ເວຕຣဏိယံ ມຫາທုက္ຂປီဠိເຕ ເນຣຍິກສတ္ເຕ ທိສွາ ກိຕຕສိໂຕ ສဉ္ဇາတປီຕິဟທໂຍ ဟုတွາ ''ກိံ ນາເມເຕ ສတ္ຕາ ປາປကမ္မံ ອကံສູ''တိ ມາຕလိ ປုစ္ဆိ။ ໂສປိဿ ພ္ယາກາສိ။ ຕမတ္ထံ ປກາເສန္ໂຕ ອາຫ –

၄၅၉။

''ນိမိ ဟເວ ມາຕလိမဇ္ဈကາສຖ, ທိສွາ ຊနံ ປຕမာနံ ວိທုဂ္ဂေ;

ກຍံ ဟိ မံ ວိန္ທတိ ສူຕ ທိສွາ, ປုစ္ဆာမိ ຕံ ມາຕလိ ເທວສາຣထိ;

ອိເມ ນု မစ္စາ ກိမကံສု ປາປံ, ເຍເມ ຊနາ ເວຕຣဏိံ ປຕန္ຕิ။

၄၆၀။

''ຕဿ ປုဋ္ဌော ວິຍາກາສິ, ມາຕလိ ເທວສາຣထิ;

ວိပາກံ ປາປကမ္မາနံ, ဇာနံ ອကုသလຊานໂຕ။

໔໕໔။

‘‘ເຍ ທຸພ຺ພເລ ພລວນ຺ຕາ ຊີວໂລເກ, ຫື ສນ຺ຕິ ໂຣເສນ຺ຕິ ສຸປ຺ປຣມ຺ມາ;

ເຕ ລຸທ຺ທກມ຺ມາ ປຣເວຕ຺ວ ປາປ຺, ເຕເມ ຊນາ ເວຕຣຕື ປຕນ຺ຕີ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ວິນ຺ທຕີຕິ ອຫໍ ອຕ຺ຕໂນ ອນິສ຺ສໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ກຍສນ຺ຕໂກ ວິຍ ຊາໂຕ။ ທິສ຺ວາຕີ ປຕມານໍ ທິສ຺ວາ။ ຊານນ຺ຕິ ກິກ຺ຂເວ, ໂສ ມາຕລີ ສຍໍ ຊານນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ອຊານໂຕ ອກ຺ຂາສີ။ ທຸພ຺ພເລຕີ ສຣີຣພລໂຄພລອາຕາພລວິຣຫິເຕ။ ພລວນ຺ຕາຕີ ເຕຫິ ພເລຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ။ ຫີສນ຺ຕີຕິ ປາຕິປ຺ປຫາຣາທີຫິ ກິລເມນ຺ຕີ။ ໂຣເສນ຺ຕີຕິ ນານປ຺ປກາເຣຫິ ອກ຺ໂກສວຕ຺ຖູຫິ ອກ຺ໂກສນ຺ຕິ ฆເຍນ຺ຕີ။ ປຣເວຕ຺ວາຕີ ຊເນຕ຺ວາ, ກຕ຺ວາຕີ ອຕ຺ໂຖ။

ເອວໍ ມາຕລີ ຕສ຺ສ ປັຫໍ ພ຺ຍາກຣິຕ຺ວາ ຣຖໍ ເວຕຣຕິນິຣເຍ ທິຍ຺ເຖ ຕໍ ປເທສໍ ອນ຺ຕຣະາເປຕ຺ວາ ປ຺ຣໂຕ ຣຖໍ ເປເສຕ຺ວາ ສຸນຂາທີຫິ ຂາທນຝຖານໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ກີເຕນ ຣຖໍ ປັຫໍ ປຸຝ໌ໂຖ ພ຺ຍາກາສີ။ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໕໖။

‘‘ສາມາ ຈ ໂສຕາ ສພລາ ຈ ຄິຊ຺ຊາ, ກາໂກລສງ຺ฆາ ອທນ຺ຕິ ເກຣວາ;

ກຍຖ໌ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ຈາມິ ຕໍ ມາຕລີ ເທວສາຣຖີ;

ອິເມ ນຸ ມຈ຺ຈາ ກີມກໍສຸ ປາປ຺, ເຍເມ ຊເນ ກາໂກລສງ຺ฆາ ອທນ຺ຕີ။

໔໕໗။

‘‘ຕສ຺ສ ປຸຝ໌ໂຖ ວິຍາກາສິ, ມາຕລີ ເທວສາຣຖີ;

ວິປາກໍ ປາປກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານໂຕ။

໔໕໘။

‘‘ເຍ ເກຈິເມ ມຈ຺ຄຣິໂນ ກທຣິຍາ, ປຣິກາສກາ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ;

ຫື ສນ຺ຕິ ໂຣເສນ຺ຕິ ສຸປ຺ປຣມ຺ມາ, ເຕ ລຸທ຺ທກມ຺ມາ ປຣເວຕ຺ວ ປາປ຺;

ເຕເມ ຊເນ ກາໂກລສງ຺ฆາ ອທນ຺ຕີ’’ຕິ။

ອິໂຕ ປເຣສຸ ປັຫເສຸ ເຈວ ພ຺ຍາກຣເຕສຸ ຈ ເອເສວ ນໂຍ။ ຕຕ຺ຖ ສາມາຕີ ຣຕ຺ຕວຕ຺ຕາ။ ໂສຕາຕີ ສຸນຂາ။ ສພລາ ຈາຕີ ກພຣວຕ຺ຕາ ຈ, ເສຕກາລຸອປີຕໂລຫິຕວຕ຺ຕາ ຈາຕີ ເອວໍ ປັຈວຕ຺ຕສຸນເຂ ທສ຺ເສຕີ။ ເຕ ກິຣ ມຫາຫຕ຺ຖິປ຺ປມາຕາ ຊລິຕອຍປຖວິຍໍ ເນຣຍິກສຕ຺ເຕ ມິເຄ ວິຍ ອນ຺ພນ຺ນິຕ຺ວາ ປີຕ຺ຫີກນ໌ເສສຸ ຫໍສິຕ຺ວາ ເຕສໍ ຕີຄາວຸຕປ຺ປມາຕໍ ສຣີຣໍ ຊລິຕອຍປຖວິຍໍ ປາເຕຕ຺ວາ ມຫາຣວໍ ຣວນ຺ຕານໍ ທ຺ວີຫິ ປຸຣີມປາເທຫິ ອຸຣໍ ອກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຝ຺ຖິເມວ ເສເສຕ຺ວາ ມໍສໍ ລຸຝ຺ຈິຕ຺ວາ ຂາທນ຺ຕີ။ ຄິຊ຺ຊາຕີ ມຫາກຕ຺ທສກຍປ຺ປມາຕາ ໂລຫຕຸຕ຺ຫາ ຄິຊ຺ຊາ။ ເອເຕ ເຕສໍ ກຕາຍສທີເສຫີ ຕຸຕ຺ເຫຫີ ອຝ຺ຖີນິ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຝ຺ຖິມິຝ໌ຊໍ ຂາທນ຺ຕີ။ ກາໂກລສງ຺ฆາຕີ ໂລຫຕຸຕ຺ຫກາກຄຕາ။ ເຕ ອຕີວິຍ ກຍານກາ ທິຍ຺ເຖ ທິຍ຺ເຖ ຂາທນ຺ຕີ။ ເຍເມ ຊເນຕີ ເຍ

ອິເມ ເນຣຍິກສຕຸເຕ ກາໂກລສງຆາ ຂາທນຸຕິ, ອິເມ ນຸ ມຈຸຈາ ກຶ ນາມ ປາປຶ ອກໍສູຕິ ປຸຈຸຉິ។ ມຈຸຉຣິໂນຕິ ອຌຸເລສໍ ອທາຍກາ។ ກາທຣິຍາຕິ ປເຣ ເທນຸເຕປີ ປຜິເສຣກາ ຖຸທຸຣມຈຸຉຣິໂນ។ ສມຓພຸຣາຫຸມຓານນຸຕິ ສມິຕພາທິຕປາປານໍ។

໔໔໙។

''ສໂຊຕິກູຕາ ປຖວິ ກມນຸຕິ, ຕຕຸເຕຫິ ຂນຸເຣຫິ ຈ ໂປຖຍນຸຕິ;

ກາຍລຸຫິ ມໍ ວິນຸທຕິ ສູຕ ທິສຸວາ, ປຸຈຸຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິເມ ນຸ ມຈຸຈາ ກິມກໍສຸ ປາປຶ, ເຍເມ ຊນາ ຂນຸຣຫຕາ ສຍນຸຕິ។

໔໖໐។

''ຕສຸສ ປຸຌຸໂຖ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປາປກມຸມານໍ, ຊານໍ ອກຸຂາສິຊານໂຕ។

໔໖໑។

''ເຍ ຊີວໂລກສຸມິ ສຸປາປຣມຸມິໂນ, ນຣຌຸຈ ນາຣິຌຸຈ ອປາປຣມຸມໍ;

ທຶ ສນຸຕິ ໂຣເສນຸຕິ ສຸປາປຣມຸມາ, ເຕ ລຸທຸທກມຸມາ ປສເວຕຸວ ປາປຶ;

ເຕເມ ຊນາ ຂນຸຣຫຕາ ສຍນຸຕິ''ຕິ។

ຕຕຸຖ ສໂຊຕິກູຕາຕິ ປຊຸຊລິຕສຣີຣາ។ ປຖວິນຸຕິ ປຊຸຊລິຕໍ ນວໂຍຊນພຫລໍ ອຍປຖວຶ។ ກມນຸຕີຕິ ອກຸກມນຸຕິ។ ຂນຸເຣຫິ ຈ ໂປຖຍນຸຕີຕິ ນິຣຍປາລາ ອນຸພນຸຣິຕຸວາ ຕາລປຸປມາເຕາຫິ ຊລິຕອຍກຸຂນຸເຣຫິ ຊງຆາທີສຸ ປຫຣິຕຸວາ ປາເຕຕຸວາ ເຕເຫວ ຂນຸເຣຫິ ໂປຖຍນຸຕິ, ຈຸຕຸຕວິຈຸຕຸຕໍ ກໂຣນຸຕິ។ ສຸປາປຣມຸມິໂນຕິ ອຕຸຕນາ ສຸຜຸຖຸ ປາປຣມຸມາ ຫຸຕຸວາ។ ອປາປຣມຸມນຸຕິ ສີລາຈາຣາທິສມຸປນຸນໍ, ນິຣປຣາຣໍ ວາ។

໔໖໒។

''ອງຄາຣກາສຸໍ ອປເຣ ຜຸນນຸຕິ, ນຣາ ຣຸທນຸຕາ ປຣິທຑຸຒຄຕຸຕາ;

ກາຍລຸຫິ ມໍ ວິນຸທຕິ ສູຕ ທິສຸວາ, ປຸຈຸຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິເມ ນຸ ມຈຸຈາ ກຶ ມກໍສຸ ປາປຶ, ເຍເມ ຊນາ ອງຄາຣກາສຸໍ ຜຸນນຸຕິ។

໔໖໓។

''ຕສຸສ ປຸຌຸໂຖ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປາປກມຸມານໍ, ຊານໍ ອກຸຂາສິຊານໂຕ។

໔໖໔.

‘‘ເຍ ເກຈິ ປູຄາຍ ຘນສ຺ສ ເຫຕຸ, ສກ຺ຂິໍ ກຣິຕ຺ວາ ອິຓໍ ຊາປຍນ຺ຕິ;

ເຕ ຊາປຍິຕ຺ວາ ຊນຕໍ ຊນິນ຺ທ, ເຕ ລຸທ຺ທກມ຺ມາ ປສເວຕ຺ວ ປາປໍ;

ເຕເມ ຊນາ ອງ຺ຄາຣກາສຸໍ ຜຸຏນ຺ຕີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອງ຺ຄາຣກາສຸນ຺ຕິ ສມ຺ມ ມາຕລິ, ເກ ນາເມເຕ ອປເຣ ວຊໍ ອປວິສນ຺ຕິໂຍ ຄາໂວ ວິຍ ສມ຺ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ນິຣຍປາເລຫິ ຊລິຕອຍກູເຏຫິ ໂປຖິຍມານາ ອງ຺ຄາຣກາສຸໍ ປຕນ຺ຕີ. ຕຕ຺ຣ ຈ ເນສໍ ຍາວ ກຏິປ຺ປມາຓາ ນິມ຺ມຸຄ຺ຄານໍ ມຫຕີຫິ ອຍປຈ຺ຉີຫິ ອາຫາຍ ອຸປຣິອງ຺ຄາເຣ ໂອກິຣນ຺ຕິ, ອຖ ເນ ອງ຺ຄາເຣ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ໂຣທນ຺ຕາ ຫທ຺ຒຄຕ຺ຕາ ຜຸຏນ຺ຕິ ວິສ຺ສຣນ຺ຕິ, ກມ຺ມຜເລນ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສີເສ ອງ຺ຄາເຣ ຜຸຏນ຺ຕິ ໂອກິຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປູຄາຍ ຘນສ຺ສາຕິ ໂອກາເສ ສຕິ ທານໍ ວາ ທສ຺ສາມ, ປູຊໍ ວາ ປວຕ຺ເຕສ຺ສາມ, ວິຫາຣໍ ວາ ກຣິສ຺ສາມາຕິ ສໍກາຫ຺ຓິຕ຺ວາ ຄຫິຕສ຺ສ ປູຄສນ຺ຕກສ຺ສ ຘນສ຺ສ ເຫຕຸ. ຊາປຍນ຺ຕີຕິ ຕໍ ຘນໍ ຍຖາຣຸຈິ ຂາທິຕ຺ວາ ຄຓເຊຏ຺ຐການໍ ລຎ຺ຊໍ ທຕ຺ວາ ‘‘ອສ຺ສກຏ຺ຐາເນ ເອຕ຺ຕກໍ ວຍກຣຓໍ ຄຕໍ, ອສ຺ສກຏ຺ຐາເນ ອມ຺ເຫຫິ ເອຕ຺ຕກໍ ທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ກູຏສກ຺ຂິໍ ກຣິຕ຺ວາ ຕໍ ອິຓໍ ຊາປຍນ຺ຕິ ວິນາເສນ຺ຕີຕິ.

໔໖໕.

‘‘ສໂຊຕິຠູຕາ ຊລິຕາ ປທິຕ຺ຕາ, ປທິສ຺ສຕິ ມຫຕີ ໂລຫກຸມ຺ຠີ;

ຠຍຎ຺ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖີ;

ອິເມ ນຸ ມຈ຺ຈາ ກິມກໍສຸ ປາປໍ, ເຍເມ ຊນາ ອວໍສິຣາ ໂລຫກຸມ຺ຠິໍ ປຕນ຺ຕີ.

໔໖໖.

‘‘ຕສ຺ສ ປຸຎ຺ໂຎ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖີ;

ວິປາກໍ ປາປກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານໂຕ.

໔໖໗.

‘‘ເຍ ສີລວນ຺ຕໍ ສມຓໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວາ, ຫິໍສນ຺ຕິ ໂຣເສນ຺ຕິ ສຸປາປຘມ຺ມາ;

ເຕ ລຸທ຺ທກມ຺ມາ ປສເວຕ຺ວ ປາປໍ, ເຕເມ ຊນາ ອວໍສິຣາ ໂລຫກຸມ຺ຠິໍ ປຕນ຺ຕີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ປທິຕ຺ຕາຕິອາທິຕ຺ຕາ. ມຫຕີຕິ ປພ຺ພຕປ຺ປມາຓາ ກປ຺ເປນ ສຕ຺ຖິຕໂລຫຣເສນ ສມ຺ປຸຓ຺ຓາ. ອວໍສິຣາຕິ ກາຍານເກຫິ ນິຣຍປາເລຫິ ອຸທ຺ທໍປາເທ ອໂຘສີເສ ກຕ຺ວາ ຂິປີຍມານາ ຕໍ ໂລຫກຸມ຺ຠິໍ ປຕນ຺ຕີ. ສີລວນ຺ຕນ຺ຕິ ສີລອາຈາຣຄຸຓສມ຺ປນ຺ນໍ.

໔໖໘.

‘‘ລຸຎ຺ຈນ຺ຕິ ຄີວໍ ອຖ ເວຐຍິຕ຺ວາ, ອຸຓ຺ໂຫທກສ຺ມິໍ ປກິເລທຍິຕ຺ວາ;

ກາຍລຸຫິ ມໍ ວິນຸທຕິ ສູຕ ທິສຸວາ, ປຸຈຸລາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິເມ ນຸ ມຈຸຈາ ກິມກໍສຸ ປາປໍ, ເຍເມ ຊນາ ລຸຕຸຕສິຣາ ສຍນຸຕິ។

໘໖໙។

''ຕສຸສ ປຸຝຸໂຖ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປາປກມຸມານໍ, ຊານໍ ອກຸຂາສິຊານໂຕ។

໘໗໐។

''ເຍ ຊີວໂລກສຸມິ ສຸປາປຜມຸມິໂນ, ປກຸຂີ ຄເຫຕຸວານ ວິເຫຄຍນຸຕິ ເຕ;

ວິເຫຄຍິຕຸວາ ສກຸຕໍ ຊນິນຸທ, ເຕ ລຸທຸທກາມຸມາ ປສເວຕຸວ ປາປໍ;

ເຕເມ ຊນາ ລຸຕຸຕສິຣາ ສຍ''ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ລຸລຸຈນຸຕິຕິ ອຸປຸປາເຜນຸຕິ។ ອຖ ເວຄຍິຕຸວາຕິ ຊລິຕໂລຫໂຍຕຸເຕຫິ ອໂຜມຸຂໍ ເວຄຍິຕຸວາ។ ອຸຕຸໂທທກສຸມິນຸຕິ ກປຸເປນ ສຕຸກິຕໂລເຫົາທກສຸມີ។ ປກິເລທຍິຕຸວາຕິ ເຕເມຕຸວາ ຂີປິຕຸວາ។ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ສມຸມ ມາຕລິ, ເຍສໍ ອິເມ ນິຣຍປາລາ ຊລິຕໂລຫໂຍຕຸເຕຫິ ຄີວໍ ເວເຖຕຸວາ ຕິຄາວຸຕປຸປມາຕໍ ສຣີຣໍ ໂອນາເມຕຸວາ ຕໍ ຄີວໍ ສມຸປຣິວຕຸຕກໍ ລຸລຸຈິຕຸວາ ຊລິຕອຍທຕຸເທຫິ ອາຫາຍ ເອກສຸມີ ຊລິຕໂລຫຣເສ ປກຸຂິປິຕຸວາ ຕຸຝຸຄຫຝຸຖາ ໂຫນຸຕິ, ຕາຍ ຈ ຄີວາຍ ລຸລຸຈິຕາຍ ປຸນ ສີເສນ ສທຸຊີ ຄີວາ ອຸປຸປຊຊຕິເຍວ។ ກື ນາເມເຕ ກມຸມໍ ກຣີສຸ? ເອເຕ ທິ ເມ ທິສຸວາ ກຍໍ ອຸປຸປຊຊຕີຕິ។ ປກຸຂີ ຄເຫຕຸວານ ວິເຫຄຍນຸຕີຕິ ມຫາຣາຊ, ເຍ ຊີວໂລກສຸມີ ສກຸເຕ ຄເຫຕຸວາ ປກຸເຂ ລຸລຸຈິຕຸວາ ຄີວໍ ເວເຖຕຸວາ ຊີວິຕກຸຂຍໍ ປາເປຕຸວາ ຂາທນຸຕິ ວາ ວິກຸກີຄານຸຕິ ວາ, ເຕ ອິເມ ລຸຕຸຕສິຣາ ສຍນຸຕີຕິ។

໘໗໑។

''ປຫູຕໂຕຍາ ອນິຄາຜກູລາ, ນທີ ອຍໍ ສນຸທຕິ ສຸປຸປຕິຕຸຖາ;

ຜມຸມາກິຕຕຸຕາ ມນຸຊາ ປິວນຸຕິ, ປີຕຸລຸຈ ເຕສໍ ກຸສ ໂຫຕິ ປານີ។

໘໗໒។

''ກາຍລຸຫິ ມໍ ວິນຸທຕິ ສູຕ ທິສຸວາ, ປຸຈຸລາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິເມ ນຸ ມຈຸຈາ ກິມກໍສຸ ປາປໍ, ປີຕຸລຸຈ ເຕສໍ ກຸສ ໂຫຕິ ປານີ។

໘໗໓។

''ຕສຸສ ປຸຝຸໂຖ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປາປກມฺມານໍ, ຊານໍ ອກฺຂາສິຊານໂຕ.

໔໗໔.

‘‘ເຍ ສຸທฺຂສລฺລໍ ປລາເສນ ມິສฺສໍ, ອສຸທฺຂກມฺມາ ກຍິໂນ ທທນฺຕິ;

ໝມฺມາກິຕຕฺຕານ ປິປາສິຕານໍ, ປີຕລฺຈ ເຕສໍ ກຸສ ໂທຕິ ປານີ’’ຕິ.

ຕຕฺຖ ອນີຄານຂູລາຕິ ອຄມฺກິຣຕິຣາ. ສຸປฺປຕິຕฺຖາຕິ ໂສກເນທີ ຕິຕฺເຖທີ ອຸເປຕາ. ກຸສ ໂທຕິຕິ ວີທີກຸສໍ ສມฺປຊฺຊຕິ. ປານີຕິ ປານີຍໍ. ຕສฺມີ ກີຣ ປເທເສ ປຫູຕສລິລາ ຣມຕີຍາ ນທີ ສນฺທຕິ, ເນຣຍິກສຕฺຕາ ອຄฺຄິສນฺຕາເປນ ຕຕฺຕາ ປີປາສໍ ສນฺຊາເຣຕຸໍ ອສກฺໂກນฺຕາ ພາຫາ ປຄฺຄຍฺຫ ຊລິຕໂລຫປຖວີ ມທฺທນฺຕາ ຕໍ ນທີ ໂອຕຣນฺຕິ, ຕງຂຄາລฺເລວ ຕີຣາ ປຊฺຊລນฺຕິ, ປານີຍໍ ກຸສປລາສກາວໍ ອາປຊฺຊິຕฺວາ ປຊฺຊລຕິ. ເຕ ປີປາສໍ ສນฺຊາເຣຕຸໍ ອສກฺໂກນฺຕາ ຕໍ ຊລິຕໍ ກຸສປລາສໍ ຂາທນฺຕິ. ຕໍ ເຕສໍ ສກລສຣີຣໍ ຊາເປຕฺວາ ອໂຊກາເຄນ ນິກฺຂມຕິ. ເຕ ຕໍ ທຸກฺຂໍ ອຊິວາເສຕຸໍ ອສກฺໂກນฺຕາ ພາຫາ ປຄฺຄຍฺຫ ກນฺທນฺຕິ. ສຸທฺຂສລฺລນฺຕິ ວີທີອາທິສຕฺຕວິຂໍ ປຣິສຸທฺຂສລฺລໍ. ປລາເສນ ມິສฺສນฺຕິ ປລາເສນ ວາ ກຸເສນ ວາ ວາລຸການຕฺຕິກາທີທີ ວາ ມິສฺສກໍ ກຕฺວາ . ອສຸທฺຂກມฺມາຕິ ກິລິຍฺຖກາຍວຈີມໂນກມฺມາ. ກຍິໂນຕິ ‘‘ສຸທฺຂສລฺລໍ ທສฺສາມີ’’ຕິ ກຍິກສฺສ ຫຕฺຖໂຕ ມູລໍ ຄເຫຕฺວາ ຕຖາຣູປໍ ອສຸທฺຂສລฺລໍ ທທນฺຕິ.

໔໗໕.

‘‘ອຸສູທີ ສຕฺຕີທີ ຈ ໂຕມເຣທີ, ທຸກາຍານີ ປສฺສານີ ຕຸທນฺຕິ ກນฺທຕໍ;

ກາຍລฺທີ ມໍ ວິນฺທຕິ ສູຕ ທິສฺວາ, ປຸຈฺຊາມີ ຕໍ ມາຕລີ ເທວສາຣຖີ;

ອິເມ ນຸ ມຈฺຈາ ກິມກໍສຸ ປາປໍ, ເຍເມ ຊນາ ສຕฺຕິຫຕາ ສຍນฺຕີ.

໔໗໖.

‘‘ຕສฺສ ປຸฏฺໂຖ ວິຍາກາສີ, ມາຕລີ ເທວສາຣຖີ;

ວິປາກໍ ປາປກມฺມານໍ, ຊານໍ ອກฺຂາສິຊານໂຕ.

໔໗໗.

‘‘ເຍ ຊີວໂລກສฺມີ ອສາຊຸກມฺມີໂນ, ອທິນฺນມາທາຍ ກໂຣນฺຕິ ຊີວິກໍ;

ສລฺລໍ ສນໍ ຣຊຕໍ ຊາຕຣູປໍ, ອເຊລຸອກລฺຈາປີ ປສຸໍ ມທີສໍ;

ເຕ ລຸທฺທກມฺມາ ປສເວຕฺວ ປາປໍ, ເຕເມ ຊນາ ສຕฺຕິຫຕາ ສຍນฺຕີ’’ຕິ.

ຕຕฺຖ ທຸກາຍານີຕິ ອຸກາຍານີ. ຕຸທນฺຕີຕິ ວິຊฺຊນฺຕິ. ກນฺທຕນฺຕິ ກນฺທນฺຕານໍ. ຜຣຸສາ ນິຣຍປາລາ ອຣລฺເລ ລຸທฺທາ ມິຄໍ ວິຍ ສມฺປຣິວາເຣຕฺວາ ອຸສູອາທີທີ ນານາວຸເຊທີ ທເວ ປສฺສານີ ຕຸທນฺຕິ, ສຣີຣໍ ຊິທฺທາວຊິທฺທໍ ປຸຣາຕປຕฺຕໍ ວິຍ ຂາຍຕິ. ອທິນฺນມາທາຍາຕິປຣສນฺຕກໍ ສວິລฺລາຕກາວິລฺລາຕກໍ ສນฺຊິຈฺເຊທາທີທີ ເຈວ ວລฺຈນາຍ ຈ ຄເຫຕฺວາ ຊີວິກໍ ກປฺເປນฺຕີ.

๔๗๗ฯ

‘‘ຄີວາຍ ພທຸສາ ກິສຸສ ອິເມ ປຸເນເກ, ອຄຸເລ ວິກນຸຕາ ພິລກຕາ ສຍນຸຕິ;

ກາຍຄຸທີ ມໍ ວິນຸທຕິ ສູຕ ທິສຸວາ, ປຸຈຸຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິເມ ນຸ ມຈຸຈາ ກິມກໍສຸ ປາປໍ, ເຍເມ ຊນາ ພິລກຕາ ສຍນຸຕີຯ

๔๗๘ฯ

‘‘ຕສຸສ ປຸຌຸໂຖ ວິຍາກາສີ, ມາຕລີ ເທວສາຣຖີ;

ວິປາກໍ ປາປກມຸມານໍ, ຊານໍ ອກຸຂາສິຊານໂຕຯ

๔๗๙ฯ

‘‘ໂອຣພຸກິກາ ສູກຣິກາ ຈ ມຈຸຉິກາ, ປສຸໍ ມຫີສຄຸຈ ອເຊລຸອກຄຸຈ;

ຫນຸຕຸວານ ສູເນສຸ ປສາຣຍີສຸ, ເຕ ລຸທຸທກມຸມາ ປສເວຕຸວ ປາປໍ;

ເຕເມ ຊນາ ພິລກຕາ ສຍນຸຕີ’’ຕີຯ

ຕຕຸຖ ຄີວາຍ ພທຸສາຕິ ມຫນຸເຕຫີ ຊລິຕໂລຫໂຍຕຸເຕຫີ ຄີວາຍ ພນຸຌິຕຸວາ ອາກຫຸຌິຕຸວາ ອຍປຖວິຍໍ ປາເຕຕຸວາ ນານາວຸເຌຫີ ໂກຜຸຜິຍມາເນ ທິສຸວາ ປຸຈຸຉິຯ ອຄຸເລ ວິກນຸຕາຕີ ອຄຸເລ ປນ ຂຕຸທາຂຕຸທີກໍ ຉິນຸນາຯ ພິລກຕາຕີ ຊລິເຕສຸ ອຍຜລເກສຸ ຖເປຕຸວາ ມໍສໍ ວິຍ ໂປຕຸຖນິຍາ ໂກຜຸເຜຕຸວາ ປຸຄຸຊກຕາ ທຸຕຸວາ ສຍນຸຕີຯ ມຈຸຉິກາຕີ ມຈຸຉພາຕກາຯ ປສຸນຸຕິ ຄາວີຯ ສູເນສຸ ປສາຣຍີສູຕິ ມໍສໍ ວິກຸກິຌິຕຸວາ ຊີວິກກປຸປນຕຸຖໍ ສູນາປເຕສຸ ຖເປສຸໍຯ

๔๘๐ฯ

‘‘ຣຫໂທ ອຍໍ ມຸຕຸຕກຣີສປູໂຣ, ທຸຄຸຄນຸຌຣູໂປ ອສຸຈິ ປູຕິ ວາຕິ;

ຊຸທາປເຣຕາ ມນຸຊາ ອທນຸຕິ, ກາຍຄຸທີ ມໍ ວິນຸທຕິ ສູຕ ທິສຸວາ;

ປຸຈຸຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ, ອິເມ ນຸ ມຈຸຈາ ກິມກໍສຸ ປາປໍ;

ເຍເມ ຊນາ ມຸຕຸຕກຣີສກກຸຂາຯ

๔๘๑ฯ

‘‘ຕສຸສ ປຸຌຸໂຖ ວິຍາກາສີ, ມາຕລີ ເທວສາຣຖີ;

ວິປາກໍ ປາປກມຸມານໍ, ຊານໍ ອກຸຂາສິ ຊານໂຕຯ

໔໗໓.

‘‘ເຍ ເກຈິເມ ກາຣຕິກາ ວິໂຣສກາ, ປເຣສໍ ຫິສາຍ ສທາ ນິວິຒຖາ;

ເຕ ລຸທ຺ທກມ຺ມາ ປສເວຕ຺ວ ປາປໍ, ມິຕ຺ຕທ຺ທຸໂນ ມີລ຺ຫມທນ຺ຕິ ພາລາ’’ຕິ;

ຕຕ຺ຖ ຊຸທາປເຣຕາ ມນຸຊາ ອທນ຺ຕິຕິ ເອເຕ ເນຣຍິກາ ສຕ຺ຕາ ລາຕເກນ ຟຸຒຖາ ຊຸທໍ ສຫິຕໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ປກ຺ກຸຖິຕໍ ສູມາຍນ຺ຕໍ ປຊ຺ຊລນ຺ຕໍ ກປ຺ເປນ ສຕ຺ຖິຕໍ ປຸຣາຕມີລ຺ຫໍ ປິຕ຺ໝໍ ປິຕ຺ໝໍ ກຕ຺ວາ ອທນ຺ຕິ ຂາທນ຺ຕິ. ກາຣຕິກາຕິ ກາຣຕາກາຣກາ. ວິໂຣສກາຕິ ມິຕ຺ຕສຸຫຊ຺ຊານມ຺ປິ ວິເຫຖກາ. ມິຕ຺ຕທ຺ທຸໂນຕິ ເຍ ເຕສລ຺ເລວ ເຄເຫ ຂາທິຕ຺ວາ ກຸລ຺ຊິຕ຺ວາ ປລ຺ລຕ຺ຕາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ສຍິຕ຺ວາ ປຸນ ມາສກາຫາປຕໍ ນາມ ອາຫຣາເປນ຺ຕິ, ລລ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ, ເຕ ມິຕ຺ຕທູສກາ ພາລາ ເອວຣູປໍ ມີລ຺ຫໍ ຂາທນ຺ຕິ, ມ ຫາຣາຊາຕິ.

໔໗໔.

‘‘ຣຫໂທ ອຍໍ ໂລຫິຕປ຺ຸພພປູໂຣ, ທຸຄ຺ຄນ຺ຂຣູໂປ ອສຸຈິ ປູຕິ ວາຕິ;

ໝມ຺ມາກິຕຕ຺ຕາ ມນຸຊາ ປິວນ຺ຕິ, ກຍລ຺ທິ ນໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ;

ປ຺ຸຈລາມິ ຕໍ ມາຕລີ ເທວສາຣຖີ, ອິເມ ນຸ ມຈ຺ຈາ ກີມກໍສຸ ປາປໍ;

ເຍເມ ຊນາ ໂລຫິຕປ຺ຸພພກ຺ຸຂາ.

໔໗໕.

‘‘ຕສ຺ສ ປຸຒ຺ໂຖ ວິຍາກາສິ, ມາຕລີ ເທວສາຣຖີ;

ວິປາກໍ ປາປກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສີຊານໂຕ.

໔໗໖.

‘‘ເຍ ມາຕຣໍ ວາ ປິຕຣໍ ວາ ຊີວໂລເກ, ປາຣາຊິກາ ອຣຫນ຺ເຕ ຫນນ຺ຕິ;

ເຕ ລຸທ຺ທກມ຺ມາ ປສເວຕ຺ວ ປາປໍ, ເຕເມ ຊນາ ໂລຫິຕປ຺ຸພພກ຺ຸຂາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ໝມ຺ມາກິຕຕ຺ຕາຕິ ສນ຺ຕາເປນ ປີລຸອິຕາ. ປາຣາຊິກາຕິ ປຣາຊິຕາ ຊຣາຊິຕ຺ເຕ ມາຕາປິຕໂຣ ໝາເຕຕ຺ວາ ຄິຫີກາເວເຍວ ປາຣາຊິກໍ ປຕ຺ຕາ. ອຣຫນ຺ເຕຕິ ປູຊາວິເສສສ຺ສ ອນຸຈ຺ລວິເກ. ຫນນ຺ຕິຕິ ທຸກ຺ກຣກາຣເກ ມາຕາປິຕໂຣ ມາເຣນ຺ຕິ. ອປິຈ ‘‘ອຣຫນ຺ເຕ’’ຕິ ປເທນ ພຸທ຺ຂສາວເກປິ ສງຄຕ຺ຫາຕິ.

ອປຣສ຺ມິມ຺ປິ ອຸສ຺ສທນິຣເຍ ນິຣຍປາລາ ເນຣຍິການໍ ຕາລປ຺ປມາເຕນ ຊລິຕອຍພລຸອິເສນ ຊິວ຺ຫໍ ວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອາກຫ຺ຒິຕ຺ວາ ເຕ ສຕ຺ເຕ ຊລິຕອຍປຖວິຍໍ ປາເຕຕ຺ວາ ອຸສພາຈມ຺ມໍ ວິຍ ປຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ສງກຸສເຕນ ຫນນ຺ຕິ. ເຕ ຖເລ ຂິຕ຺ຕມຈ຺ລາ ວິຍ ຜນ຺ທນ຺ຕິ, ຕລ຺ຈ ທຸກ຺ຂໍ ສຫິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ໂຣທນ຺ຕາ ປຣິເທວນ຺ຕາ ມຸເຂນ ເຂລຸອໍ ມຸລ຺ຈນ຺ຕິ. ຕສ຺ມີ ຣາຊາ ມາຕລິນາ ທສ຺ສິເຕ ອາທ

–

໔໙໗ຯ

“ຊິວ຺ຫາ ຈ ປສ຺ສ ພຬິເສນ ວິທ຺ຘໍ, ວິຫຕໍ ຍຖາ ສງ຺ກຸສເຕນ ຈມ຺ມໍ;

ຜນ຺ທນ຺ຕິ ມຈ຺ຉາວ ຖລມ຺ຫິ ຂິຕ຺ຕາ, ມຸຎ຺ຈນ຺ຕິ ເຂຬໍ ຣຸທມານາ ກິເມເຕຯ

໔໙໙ຯ

“ຠຍຎ຺ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິເມ ນຸ ມຈ຺ຈາ ກິມກໍສຸ ປາປໍ, ເຍເມ ຊນາ ວງ຺ກຆສ຺ຕາ ສຍນ຺ຕິ”ຕິຯ

໔໙໘ຯ

“ຕສ຺ສ ປຸຏ຺ໂຐ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປາປກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານໂຕຯ

໔໘໐ຯ

“ເຍ ເກຈິ ສນ຺ຘານຄຕາ ມນຸສ຺ສາ, ອຄ຺ເຆນ ອຄ຺ຆໍ ກຍໍ ຫາປຍນ຺ຕິ;

ກູເຏນ ກູຏໍ ຘນໂລຠເຫຕຸ, ຉນ຺ນໍ ຍຖາ ວາຣິຈຣໍ ວຘາຍຯ

໔໘໑ຯ

“ນ ຫິ ກູຏກາຣິສ຺ສ ຠວນ຺ຕິ ຕາຓາ, ສເກຫິ ກມ຺ເມຫິ ປຸຣກ຺ຂຕສ຺ສ;

ເຕ ລຸທ຺ທກມ຺ມາ ປສເວຕ຺ວ ປາປໍ, ເຕເມ ຊນາ ວງ຺ກຆສ຺ຕາ ສຍນ຺ຕິ”ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ກິເມເຕຕິ ກິໍກາຣຓາ ເອເຕຯ ວງ຺ກຆສ຺ຕາຕິ ຄິລິຕພຬິສາຯ ສນ຺ຘານຄຕາຕິ ສນ຺ຘານໍ ມຣິຍາທໍ ຄຕາ, ອຄ຺ຆາປນກຏ຺ຐາເນ ຐິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຄ຺ເຆນ ອຄ຺ຆນ຺ຕິ ຕໍ ຕໍ ອຄ຺ຆໍ ລທ຺ຘໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທີນໍ ວາ ຊາຕຣູປຣຊຕາທີນໍ ວາ ເຕສໍ ເຕສໍ ສວິຎ຺ຎາຓກາວິຎ຺ຎາຓການໍ ອຄ຺ຆໍ ຫາເປນ຺ຕິຯ ກຍນ຺ຕິ ຕໍ ຫາເປນ຺ຕາ ກາຍິການໍ ກຍໍ ຫາເປນ຺ຕິ, ສເຕ ທາຕພ຺ເພ ປຓ຺ຓາສໍ ທາເປນ຺ຕິ, ອິຕຣໍ ເຕຫິ ສທ຺ຘິ ວິກຊິຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິຯ ກູເຏນ ກູຏນ຺ຕິ ຕຸລາກູຏາທີສຸ ຕໍ ຕໍ ກູຏໍຯ ຘນໂລຠເຫຕູຕິ ຘນໂລເຠນ ເອຕໍ ກູຏກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕິຯ ຉນ຺ນໍ ຍຖາ ວາຣິຈຣໍ ວຘາຍາຕິ ຕໍ ປນ ກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕາປິ ມຘຸຣວາຈາຍ ຕຖາ ກຕກາວໍ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ກຕ຺ວາ ຍຖາ ວາຣິຈຣໍ ມຈ຺ຉໍ ວຘາຍ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ພຬິສໍ ອາມິເສນ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ກຕ຺ວາ ຕໍ ວເຘນ຺ຕິ, ເອວໍ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ກຕ຺ວາ ຕໍ ກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕິຯ ນ ຫິ ກູຏກາຣິສ຺ສາຕິ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນໍ ມມ ກມ຺ມໍ, ນ ຕໍ ໂກຈິ ຊານາຕີຕິ ມຎ຺ຎມານສ຺ສ ຫິ ກູຏກາຣິສ຺ສ ຕາຓາ ນາມ ນ ໂຫນ຺ຕິຯ ໂສ ເຕຫິ ກມ຺ເມຫິ ປຸຣກ຺ຂໂຕ ປຕິຏ຺ຐໍ ນ ລຠຕິຯ

໔໘໔ຯ

“ນາຣີ ອິມາ ສມ຺ປຣິຠິນ຺ນຄຕ຺ຕາ, ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ກນ຺ທນ຺ຕິ ຠຸເຊ ທຸຊຈ຺ຈາ;

ສມ຺ມກ຺ຂິຕາ ໂລຫິຕປຸພ຺ພລິຕ຺ຕາ, ຄາໂວ ຍຖາ ອາຆາຕເນ ວິກນ຺ຕາ;

ຕາ ກູມິກາຄສ຺ມິ ສທາ ນິຂາຕາ, ຂນ຺ສາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕິ ສໂຊຕິກູຕາ຺.

໔໒໓.

‘‘ກາຍສ຺ຫີ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິມາ ນຸ ນາຣີໂຍ ກິມກໍສຸ ປາປໍ, ຍາ ກູມິກາຄສ຺ມິ ສທາ ນິຂາຕາ;

ຂນ຺ສາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕິ ສໂຊຕິກູຕາ.

໔໒໔.

‘‘ຕສ຺ສ ປຸຊ຺ໂຖ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປາປກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານໂຕ.

໔໒໕.

‘‘ໂກລິຕ຺ຖິຍາໂຍ ອິຘ ຊີວໂລເກ, ອສຸທ຺ສກມ຺ມາ ອສຕໍ ອຈາຣຸ;

ຕາ ທິຕ຺ຕຣູປາ ປຕິ ວິປ຺ປຫາຍ, ອລ຺ລໍ ອຈາຣຸ ຣຕິຂິທ຺ທເຫຕຸ;

ຕາ ຊີວໂລກສ຺ມິ ຣມາປຍິຕ຺ວາ, ຂນ຺ສາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕິ ສໂຊຕິກູຕາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ນາຣີຕິ ອິຕ຺ຖິໂຍ. ສມ຺ປຣິກິນ຺ນຄຕ຺ຕາຕິ ສຸຊ຺ຖຸ ສມນ຺ຕໂຕ ກິນ຺ນສຣີຣາ. ທຸຊຈ຺ຈາຕິ ທຸຊຊາຕິກາ ວິຣູປາ ເຊຄຸຈ຺ຉາ. ອາຆາຕເນຕິ ຄາວຆາຕຊ຺ຖາເນ. ວິກນ຺ຕາຕິ ລິນ຺ນສີສາ ຄາໂວ ວິຍ ປຸພ຺ພໂລຫິຕລິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ. ສທາ ນິຂາຕາຕິ ນິຈ຺ຈໍ ຊລິຕອຍປຖວິຍໍ ກຜິມຕ຺ຕໍ ປເວເສຕ຺ວາ ນິຂຕິຕ຺ວາ ຄປິຕາ ວິຍ ຄິຕາ. ຂນ຺ສາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕີຕິ ສມ຺ມ ມາຕລິ, ຕາ ນາຣີໂຍ ເອເຕ ປພ຺ພຕກ຺ຂນ຺ສາ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕີ. ຕາສໍ ກິຣ ເອວໍ ກຜິປ຺ປມາຄໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຄິຕກາເລ ປຸຣຕ຺ຖິມາຍ ທິສາຍ ຊລິຕອຍປພ຺ພໂຕ ສມ຺ຊ຺ຖຫິຕ຺ວາ ອສນິ ວິຍ ວິຣວນ຺ໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສຣີຣໍ ສຕ຺ທກຣຄໍ ວິຍ ປີສນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຕິ. ຕສ຺ມິ ອຕິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິມປສ຺ເສ ຄິເຕ ປຸນ ຈ ຕາສໍ ສຣີຣໍ ປາຕຸ ກວຕິ. ຕາ ທຸກ຺ຂໍ ອສີວາເສຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕີໂຍ ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ກນ຺ທນ຺ຕີ. ເສສທິສາສຸ ວຸຊ຺ຖິເຕສຸ ຊລິຕປພ຺ພເຕສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ. ທຸເວ ປພ຺ພຕາ ສມ຺ຊ຺ຖາຍ ອຸຈ຺ຊຸຆຜິກໍ ວິຍ ປີລຸເອນ຺ຕິ, ໂລຫິຕໍ ປກ຺ກຸຖິ ຕໍ ສນ຺ທຕິ. ກທາຈິ ຕໂຍ ປພ຺ພຕາ ສມ຺ຊ຺ຖາຍ ປີລຸເອນ຺ຕິ. ກທາຈິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປພ຺ພຕາ ສມ຺ຊ຺ຖາຍ ຕາສໍ ສຣີຣໍ ປີລຸເອນ຺ຕິ. ເຕ ນາຫ ‘‘ຂນ຺ສາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕີ’’ຕິ.

ໂກລິຕ຺ຖິຍາໂຍຕິ ກຸເລ ປຕິຊ຺ຖິຕາ ກຸລສີຕໂຣ. ອສຕໍ ອຈາຣຸນ຺ຕິ ອສລ຺ລຕກມ຺ມໍ ກຣີສຸ. ທິຕ຺ຕຣູປາຕິ ສຖຣູປາ ສຸຕ຺ຕຊາຕິກາ ຫຸຕ຺ວາ. ປຕິ ວິປ຺ປຫາຍາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຕີ ປຊຫິຕ຺ວາ. ອຈາຣຸນ຺ຕິ ອຄມໍສຸ. ຣຕິຂິທ຺ທເຫຕູຕິ ກາມຣຕິເຫຕຸ ເຈວ ຂິທ຺ທາເຫຕຸ ຈ. ຣມາປຍິຕ຺ວາຕິ ປຣປຸຣິເສຫິ ສທ຺ທິ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ຣມາປຍິຕ຺ວາ ອິຘ ອຸປ຺ປນ຺ນາ. ອຖ ຕາສໍ ສຣີຣໍ ອິເມ ຂນ຺ສາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕີ ສໂຊຕິກູຕາຕິ.

໔໒໖.

‘‘ປາເທ ຄເຫຕ຺ວາ ກິສ຺ສ ອິເມ ປຸເນເກ, ອວໍສິຣາ ນຣເກ ປາຕຍນ຺ຕິ;

ກາຍຄ຺ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິເມ ນຸ ມຈ຺ຈາ ກິມກໍສຸ ປາປໍ, ເຍເມ ຊນາ ອວໍສິຣາ ນຣເກ ປາຕຍນ຺ຕິຯ

໔ລ໗ຯ

‘‘ຕສ຺ສ ປຸຎ຺ໂຖ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປາປກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານໂຕຯ

໔ລ໘ຯ

‘‘ເຍ ຊີວໂລກສ຺ມິ ອສາຘຸກມ຺ມິໂນ, ປຣສ຺ສ ທາຣານິ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕິ;

ເຕ ຕາທິສາ ອຸຕ຺ຕມພ຺ຑຫາເຣນາ, ເຕເມ ຊນາ ອວໍສິຣາ ນຣເກ ປາຕຍນ຺ຕິຯ

໔ລລຯ

‘‘ເຕ ວສ຺ສປູຄານິ ພຫູນິ ຕຕ຺ຖ, ນິຣເຍສຸ ທຸກ຺ຂໍ ເວທນໍ ເວທຍນ຺ຕິ;

ນ ຫິ ປາປກາຣິສ຺ສ ກວນ຺ຕິ ຕາຕາ, ສເກຫິ ກມ຺ເມຫິ ປຸຣກ຺ຂຕສ຺ສ;

ເຕ ລຸທ຺ທກມ຺ມາ ປສເວຕ຺ວ ປາປໍ, ເຕເມ ຊນາ ອວໍສິຣາ ນຣເກ ປາຕຍນ຺ຕິ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ນຣເກຕິ ຊລິຕອງຄາຣປຸຕ຺ເຕ ມຫາອາວາເຜຯ ເຕ ກິຣ ວຊໍ ອປ຺ວິສນ຺ຕິໂຍ ຄາໂວ ວິຍ ນິຣຍປາເລຫິ ນານາວຸຘານິ ຄເຫຕ຺ວາ ວິຊ຺ຊິຍມານາ ໂປ຺ຖິຍມານາ ຍທາ ຕໍ ນຣກໍ ອຸປຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຖ ເຕ ນິຣຍປາລາ ອຸທ຺ທໍປາເທ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ປາຕຍນ຺ຕິ ຂິປ຺ນ຺ຕິຯ ເອວໍ ເຕ ປາຕິຍມາເນ ທິສ຺ວາ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ເອວມາຫຯ ອຸຕ຺ຕມພ຺ຑຫາເຣນາຕິ ມນຸສ຺ເສຫິ ປີຍາຍິຕສ຺ສ ວຣກ຺ຑສ຺ສ ເຖນກາຯ

ເອວຄ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ມາຕລິສງຄາຫໂກ ຕໍ ນິຣຍໍ ອນ຺ຕຣຘາເປຕ຺ວາ ຣຖໍ ປຸຣໂຕ ເປເສຕ຺ວາ ມິຈ຺ຉາທິຎ຺ຖິການໍ ປຈ຺ຈນຍ຺ຖານໍ ນິຣຍໍ ທສ຺ເສສິຯ ເຕນ ປຸຎ຺ໂຖ ຈສ຺ສ ວິຍາກາສິຯ

໔໐໐ຯ

‘‘ອຸຈ຺ຈາວຈາເມ ວິວິຘາ ອຸປກ຺ກມາ, ນິຣເຍສຸ ທິສ຺ສນ຺ຕິ ສຸໂຜຣຣູປາ;

ກາຍຄ຺ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິເມ ນຸ ມຈ຺ຈາ ກິມກໍສຸ ປາປໍ, ເຍເມ ຊນາ ອຘິມຕ຺ຕາ ທຸກ຺ຂາ ຕິພ຺ພາ;

ຂຣາ ກຍຸກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕິຯ

໔໐໑။

‘‘ຕສ຺ສ ປຸຎ຺ໂຄ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກံ ປາປກມ຺ມານံ, ຊານံ ອກຸຂາສິຊານໂຕ။

໔໐໘။

‘‘ເຍ ຊີວໂລກສ຺ມິ ສຸປາປທິຎ຺ຖິໂນ, ວິສ຺ສາສກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ຕິ ໂມຫາ;

ປຣຎ຺ຈ ທິຎ຺ຖິສຸ ສມາທເປນ຺ຕິ, ເຕ ປາປທິຎ຺ຖີ ປສເວຕ຺ວ ປາປຳ;

ເຕເມ ຊນາ ອຣິມຕ຺ຕາ ທຸກຸຂາ ຕິພ຺ພາ, ຂຣາ ກຎ຺ກາ ເວທນາ ເວທຍນ຺ຕີ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ອຸຈ຺ຈາວຈາເນຕິ ອຸຈ຺ຈາ ອວຈາ ອິເມ, ຊຸທ຺ທກາ ຈ ມຫນ຺ຕາ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ອຸປກຸກມາຕິ ກາຣຕປຸປໂຍຄາ။ ສຸປາປທິຎ຺ຖິໂນຕິ ‘‘ນຕ຺ຖິ ທິນ຺ນ’’ນ຺ຕິອາທິກາຍ ທສວຕ຺ຖຸກາຍ ມິຈ຺ຊາທິຎ຺ຖິຍາ ສຸຎ຺ຖຸ ປາປທິຎ຺ຖິໂນ။ ວິສ຺ສາສກມ຺ມານີຕິ ຕາຍ ທິຎ຺ຖິຍາ ວິສ຺ສາເສນ ຕນ຺ນິສ຺ສິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ນານາວິຣານິ ປາປກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ຕີ။ ເຕເມຕິ ເຕ ອິເມ ຊນາ ເອວຣູປຳ ທຸກຸຂໍ ອນຸກວນ຺ຕີ။

ອິຕິ ຣຎ຺ໂຍ ມິຈ຺ຊາທິຎ຺ຖິການံ ປຈ຺ຈນນິຣຍံ ອາຈິກຸຂິ။ ເທວໂລເກປິ ເທວຄຕາ ຣຎ຺ໂຍ ອາຄມນມຄ຺ຄံ ໂອໂລກຍມານາ ສຸຣມ຺ມາຍံ ເທວສກາຍံ ນິສີທິສ຺ເຍວ။ ສກຸໂກປິ ‘‘ກິ ນຸ ໂຂ, ມາຕລິ, ຈິຣາຍຕີ’’ຕິ ອຸປຣາເຣນ຺ໂຕ ຕံ ກາຣຕံ ລຕ຺ວາ ‘‘ມາຕລິ, ອຕ຺ຕໂນ ທູຕວິເສສံ ທສ຺ເສຕຸံ ‘ມຫາຣາຊ, ອສຸກກມ຺ມံ ກຕ຺ວາ ອສຸກນິຣເຍ ນາມ ປຈ຺ຈນ຺ຕີ’ຕິ ນິຣເຍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ວິຈຣຕິ, ນິມິຣຎ຺ໂຍ ປນ ອປ຺ປເມວ ອາຍຸ ຊີເຍຖ, ນິຣຍທສ຺ສນំ ນາສ຺ສ ປຣິຍນ຺ຕំ ຄຈ຺ເຊຍ຺ຍາ’’ຕິ ເອກံ ມຫາຊວံ ເທວປຸຕ຺ຕံ ເປເສສິ ‘‘ຕ຺ວំ ‘ສີຍំ ຣາຊານံ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຊຕູ’ຕິ ມາຕລິສ຺ສ ວເທຫີ’’ຕິ။ ໂສ ‘‘ສາຣູ’’ຕິ ສມ຺ປຜິຈ຺ຊິຕ຺ວາ ຊເວນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາໂຣເຈສິ။ ມາຕລິ, ຕສ຺ສ ວຈນံ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ນ ສກຸກາ ຈິຣາຍິຕຸ’’ນ຺ຕິ ຣຎ຺ໂຍ ເອກປຫາເຣເນວ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ພຫູ ນິຣເຍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໔໐໙။

‘‘ວິທິຕານິ ເຕ ມຫາຣາຊ, ອາວາສំ ປາປກມ຺ມິນំ;

ຖານານິ ລຸທ຺ທກມ຺ມານံ, ທຸສ຺ສີລານຎ຺ຈ ຍາ ຄຕີ;

ອຸຍ຺ຍາຫິ ທານິ ຣາຊີສິ, ເທວຣາຊສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ’’ຕິ။

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ມຫາຣາຊ, ອິມំ ປາປກມ຺ມິນំ ສຕ຺ຕານំ ອາວາສំ ທີສ຺ວາ ລຸທ຺ທກມ຺ມານຎ຺ຈ ຖານານິ ຕຍາ ວິທິຕານິ။ ທຸສ຺ສີລານຎ຺ຈ ຍາ ຄຕີ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ສາປີ ເຕ ວິທິຕາ။ ອິທານິ ເທວຣາຊສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕີ ທສ຺ສນຕ຺ຖံ ອຸຍ຺ຍາຫິ ຄຈ຺ຊາຫີ, ມຫາຣາຊາຕິ။

ນິຣຍກຕ຺ທំ ນິຎ຺ຖິຕံ။

ສຄ຺ຄກຕ຺ທំ

ເອວຎ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ມາຕລິ ເທວໂລກາກິມຸຂំ ຣຖំ ເປເສສີ။ ຣາຊາ ເທວໂລກំ ຄຈ຺ຊນ຺ໂຕ ທ຺ວາທສໂຍຊນິກំ ມຕິມຍំ ປຎ຺ຈຖູປິກំ

ສພ຺ພາລງ຺ການປຏິມຕ຺ທິຕໍ ອຸຍ຺ຍານໂປ໌ກ຺ຂຣຕີສມ຺ປນ຺ນໍ ກປ຺ປຣຸກ຺ຂປຣິວຸຕໍ ພີຣຕິຍາ ເທວຕີຕາຍ ອາກາສຍ຺ຏຸກວິມານໍ ທິສ຺ວາ, ຕຸຍ຺ຈ ເທວຕີຕຣໍ ອນ຺ໂຕກູຍາຄາເຣ ສຍນປີຍ຺ເກ ນິສິນ຺ນໍ ອຈ຺ຉຣາສຫສ຺ສປຣິວຸຕໍ ມຕິສີຫປລ຺ຊຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ທິສ຺ວາ ມາຕລີ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ. ອິຕໂຣປີສ຺ສ ພ຺ຍາກາສິ.

໔໐໔.

‘‘ປລ຺ຈຄູປ໌ ທິສ຺ສຕີທໍ ວິມານໍ, ມາລາປີລຸອນ຺ຫາ ສຍນສ຺ສ ມຊ຺ເຊ;

ຕຕ຺ຖຈ຺ຉຕີ ນາຣີ ມຫານຸກາວາ, ອຸຈ຺ຈາວຈໍ ອິທ຺ທິ ວິກຸພ຺ພມານາ.

໔໐໕.

‘‘ວິຕ຺ຕີ ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕີ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ມາຕລີ ເທວສາຣຖີ;

ອຍໍ ນຸ ນາຣີ ກິມກາສີ ສາຂຸໍ, ຍາ ໂມທຕີ ສຄ຺ຄປ຺ຕາ ວິມາເນ.

໔໐໖.

‘‘ຕສ຺ສ ປຸຏ຺ໂຖ ວິຍາກາສິ, ມາຕລີ ເທວສາຣຖີ;

ວິປາກໍ ປຸລ຺ຍກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສີຊານໂຕ.

໔໐໗.

‘‘ຍທີ ເຕ ສຸຕາ ພີຣຕີ ຊີວໂລເກ, ອາມາຍທາສີ ອຫຸ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາສ຺ສ;

ສາ ປຕ຺ຕກາລໍ ອຕິຖີ ວິທິຕ຺ວາ, ມາຕາວ ປຸຕ຺ຕໍ ສກິມາກິນນ຺ທີ;

ສໍຍມາ ສໍວິກາຄາ ຈ, ສາ ວິມານສ຺ມິ ໂມທຕີ’’ຕີ.

ຕຕ຺ຖ ປລ຺ຈຄູປນ຺ຕີ ປລ຺ຈທີ ກູຍາຄາເຣທີ ສມນ຺ນາຄຕໍ. ມາລາປີລຸອນ຺ຫາຕີ ມາລາທີທີ ສພ຺ພາກຣເຕທີ ປຏິມຕ຺ທິຕາຕີ ອຕ຺ໂຖ. ຕຕ຺ຖຈ຺ຉຕີຕີ ຕສ຺ມີ ວິມາເນ ອຈ຺ຉຕີ. ອຸຈ຺ຈາວຈໍ ອິທ຺ທີ ວິກຸພ຺ພມານາຕີ ນານປ຺ປການໍ ເທວິທ຺ທີ ທສ຺ສຍມານາ. ທິສ຺ວາຕີ ເອຕໍ ທິສ຺ວາ ກິຕໍ ມໍ ວິຕ຺ຕີ ວິນ຺ທຕີ ປຏິລາຕີ, ວິຕ຺ຕິສນ຺ໂກ ວິຍ ໂທມິ ຕຸຏ຺ຖີຍາ ອຕິກູຕຕ຺ຕາຕີ ອຕ຺ໂຖ. ອາມາຍທາສີຕີ ເຄຫທາສີຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫີ ຊາຕທາສີ. ອຫຸ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາສ຺ສາຕີ ສາ ກິຣ ກສ຺ສປທສພລສ຺ສ ກາເລ ເອກສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາສ຺ສ ທາສີ ອໂທສີ. ສາ ປຕ຺ຕກາລນ຺ຕີ ເຕນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ ອຍ຺ຖ ສລາກກຕ຺ຕານິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕານິ ອເຫສຸໍ. ໂສ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ສ຺ເວ ປຍ຺ຖາຍ ເອເກກສ຺ສ ກິກ຺ຂຸສ຺ສ ເອເກກໍ ກຫາປຕຄ຺ພນກໍ ກຕ຺ວາ ອຍ຺ຖ ສລາກກຕ຺ຕານິ ສມ຺ປາເທຍ຺ຍາສີ’’ຕີ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ອາຫ. ສາ ‘‘ສາມິ, ກິກ຺ຂຸ ນາມ ນຕ຺ໂຕ, ນາທໍ ສກ຺ຂິສ຺ສາມີ’’ຕີ ປຏິກ຺ຂິປີ. ຕິຕໂຣປີສ຺ສ ປຏິກ຺ຂິປີສ຺ຸ. ໂສ ທາສີ ‘‘ສກ຺ຂິສ຺ສສີ ອມ຺ມາ’’ຕີ ອາຫ. ສາ ‘‘ສກ຺ຂິສ຺ສາມີ ອຍ຺ຍາ’’ຕີ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ຍາຄຸຂຊ຺ຊກາກຕ຺ຕາທີນິ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ສລາກໍ ລກິຕ຺ວາ ອາຄຕໍ ປຕ຺ຕກາລໍ ອຕິຖີ ວິທິຕ຺ວາ ທຣິຕໂຄມຍຸປລິຕ຺ເຕ ກຕປຸປ຺ຜຸປຫາເຣ ສຸປລ຺ລຕ຺ຕາສເນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ຍຖາ ນາມ ວິປ຺ປວາສາ ອາຄຕໍ ປຸຕ຺ຕໍ ມາຕາ ສກີ ອກິນນ຺ທຕີ, ຕຖາ ນິຈ຺ຈກາລໍ ອກິນນ຺ທຕີ, ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ປຣິວິສຕີ, ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກມ຺ປີ ກິລ຺ຈິ ເທຕີ. ສໍຍມາ ສໍວິກາຄາ ຈາຕີ ສາ ສີລວຕີ ອໂທສີ ຈາຄວຕີ ຈ, ຕສ຺ມາ ເຕນ ສີເລນ ເຈວ ຈາເຄນ ຈ ອິມສ຺ມີ ວິມາເນ ໂມທຕີ. ອຖ ວາ ສໍຍມາຕີ ອິນ຺ທ຺ຣິຍທມນາ.

ເອວຄ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ມາຕລິ ປຸຣໂຕ ຣຖໍ ເປເສຕ຺ວາ ໂສຓທິນ຺ນເທວປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕ ກນກວິມານານິ ທສ຺ເສສິ។ ໂສ ຕານິ ຈ ຕສ຺ສ ຈ ສິຣິສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ທິສ຺ວາ ເຕນ ກຕກມ຺ມໍ ປຸຈ຺ຉິ។ ອິຕໂຣປິສ຺ສ ພ຺ຍາກາສິ។

໔໐໗។

‘‘ທທ຺ທລ຺ລມານາ ອາເກນ຺ຕິ, ວິມານາ ສຕ຺ຕ ນິມ຺មິຕາ;

ຕຕ຺ຖ ຍກ຺ໂຂ ມຫິທ຺ធិໂກ, ສព຺ພາភរណភូសិໂຕ;

ສមន຺ຕາ ອនុបរិយាតិ, ນາຣີគណបុរក຺ខໂຕ។

໔໐໘។

‘‘វិត຺តិ ហិ មំ វិន຺ទតិ សូត ទិស຺វា, បុច຺ឆាមិ តំ មាតលិ ទេវសារថិ;

ອយំ នុ មច຺ໂຈ ກិមកាសិ សាធុំ, ໂຍ ໂមទតិ សគ຺គបត຺ໂត វិមានេ។

໔១០។

‘‘តស຺ស បុញ຺ໂញ វិយាកាសិ, មាតលិ ទេវសារថិ;

វិបាកំ បុញ຺ញកម຺មានំ, ជានំ អក຺ខាសិជានໂต។

໔១១។

‘‘ໂសណទិន຺ໂន គហបតិ, ເອស ទានបតិ អហុ;

ເອស បព຺ពជិតុទ຺ទិស຺ស, វិហារេ សត຺ត ការយិ។

໔១២។

‘‘សក຺កច຺ចំ តេ ឧបដ຺ឋាសិ, ភិក຺ខໂវ តត຺ថ វាសិເក;

អច຺ឆាទនញ຺ច ភត຺តញ຺ច, សេនាសនំ បទីបិយំ;

អទាសិ ឧជុភូតេសុ, វិប຺បសន຺នេន ចេតសា។

៤១៣។

‘‘ចាតុទ຺ទសឹ បញ຺ចទសឹ, យា ច បក຺ខស຺ស អដ຺ឋមិ;

បាដិហារិយបក຺ខញ຺ច, អដ຺ឋង຺គសុសមាគតំ។

໔໑໔.

‘‘ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສີ, ສທາ ສີເລສຸ ສໍວຸໂຕ;

ສໍຍມາ ສໍວິພາຄາ ຈ, ໂສ ວິມານສ຺ມິ ໂມທຕີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ທທ຺ທລ຺ລມານາຕິ ຊລມານາ. ອາຠນ຺ຕີຕິ ຕຣຸຓສູຣິໂຍ ວິຍ ໂອກາສນ຺ຕີ. ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕສຸ ປຏິປາຏິຍາ ຐິເຕສຸ ສຕ຺ຕສຸ ວິມາເນສຸ. ຍກ຺ໂຂຕິ ເອໂກ ເທວປຸຕ຺ໂຕ. ໂສຓທິນ຺ໂນຕິ ມຫາຣາຊ, ອຍໍ ປຸພ຺ເພ ກສ຺ສປທສພລສ຺ສ ກາເລ ກາສິຣຏ຺ເຐ ອຓ຺ຓຕຣສ຺ມິໍ ນິຄເມ ໂສຓທິນ຺ໂນ ນາມ ຄຫປຕິ ທານປຕິ ອໂຫສິ. ໂສ ປພ຺ພຊິເຕ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ສຕ຺ຕ ວິຫາຣກຸຏິໂຍ ກາເຣຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ວາສິເກ ຠິກ຺ຂູ ຈຕູຫິ ປຈ຺ຈເຍຫິ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ອຸປຏ຺ຐາສິ, ອຸໂປສຖຎ຺ຈ ອຸປວສິ, ນິຈ຺ຈໍ ສີເລສຸ ຈ ສໍວຸໂຕ ອໂຫສິ. ໂສ ຕໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ອິຘູປປນ຺ໂນ ໂມທຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອຕ຺ຖ ຈ ປາຏິຫາຣິຍປກ຺ຂນ຺ຕິ ອິທໍ ປນ ອຏ຺ຐມີອຸໂປສຖສ຺ສ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນານຸຄມນວເສນ ສຕ຺ຕມີນວມິໂຍ, ຈາຕຸທ຺ທສີປນ຺ນຣສີນໍ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນານຸຄມນວເສນ ເຕຣສີປາຏິປເທ ຈ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ.

ເອວໍ ໂສຓທິນ຺ນສ຺ສ ກຕກມ຺ມໍ ກເຖຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ຣຖໍ ເປເສຕ຺ວາ ຜລິກວິມານໍ ທສ຺ເສສິ. ຕໍ ອຸພ຺ເພທໂຕ ປຎ຺ຈວີສຕິໂຍຊນໍ ອເນກສເຕຫິ ສຕ຺ຕຣຕນມຍຕ຺ຖມ຺ເພຫິ ສມ຺ນາຄຕໍ, ອເນກສຕກູຏາຄາຣປຏິມຓ຺ຑິຕໍ , ກິງ຺ກິຓິກຊາລາປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ, ສມຸສ຺ສິຕສຸວຓ຺ຓຣຊຕມຍທ຺ຘຊໍ, ນານາປຸປ຺ຜວິຈິຕ຺ຕຸຍ຺ຍານວນວິຠູສິຕໍ, ຣມຓີຍໂປກ຺ຂຣຓີສມ຺ນາຄຕໍ, ນຈ຺ຈຄີຕວາທິຕາທີສຸ ເຉກາຫິ ອຈ຺ຉຣາຫິ ສມ຺ປຣິກິຓ຺ຓໍ. ຕໍ ທິສ຺ວາ ຣາຊາ ຕາສໍ ອຈ຺ຉຣານໍ ກຕກມ຺ມໍ ປຸຈ຺ຉິ, ອິຕໂຣປິ ຕສ຺ສ ພ຺ຍາກາສິ.

໔໑໔.

‘‘ປກາສຕິ ມິທໍ ພ຺ຍມ຺ຫໍ, ຜລິກາສຸ ສຸນິມ຺ມິຕໍ;

ນາຣີວຣຄຓາກິຓ຺ຓໍ, ກູຏາຄາຣວໂຣຈິຕໍ;

ອຸເປຕໍ ອນ຺ນປາເນຫິ, ນຈ຺ຈຄີເຕຫິ ຈູຠຍໍ.

໔໑໖.

‘‘ວິຕ຺ຕີ ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິເມ ນຸ ມຈ຺ຈາ ກິມກໍສຸ ສາຘຸໍ, ຍາ ໂມທເຣ ສຄ຺ຄປຕ຺ຕາ ວິມາເນ.

໔໑໗.

‘‘ຕສ຺ສ ປຸຏ຺ໂຐ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປຸຎ຺ຎກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານໂຕ.

໔໑໘.

‘‘ຍາ ກາຈິ ນາຣິໂຍ ອິຘ ຊີວໂລເກ, ສີລວນ຺ຕິໂຍ ອຸປາສິກາ;

ທາເນ ຣຕາ ນິຈ຺ຈໍ ປສນ຺ນຈິຕ຺ຕາ, ສຈ຺ເຈ ຐິຕາ ອຸໂປສເຖ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ;

ສໍຍມາ ສໍວິກາຄາ ຈ, ຕາ ວິມານສ຺ມິ ໂມທເຣ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ພ຺ຍມ຺ຫນ຺ຕິ ວິມານໍ, ປາສາໂທຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ຜລິກາສູຕິ ຜລິກກິຕ຺ຕິສຸ. ນາຣິວຣຄຓາກິຕ຺ຓນ຺ຕິ ວຣນາຣິຄເຓຫິ ອາກິຕ຺ຓໍ. ກູຜາຄາຣວໂຣຈິຕນ຺ຕິ ວຣກູຜາຄາເຣຫິ ໂອຈິຕໍ ສໂມຈິຕໍ, ວຫ຺ຍິຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຸກາຍນ຺ຕິ ອຸກເຍຫິ. ‘‘ຍາ ກາຈິ’’ຕິ ອິທໍ ກິລ຺ຈາປິ ອນິຍເມຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕາ ປນ ກສ຺ສປພຸທ຺ຜສາສເນ ພາຣາຓສິຍໍ ອຸປາສິກາ ຫຸຕ຺ວາ ຄຓພນ຺ຜເນນ ເອຕານິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣານິ ປຸລ຺ລານິ ກຕ຺ວາ ຕໍ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ປຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາ.

ອຖສ຺ສ ໂສ ປຸຣໂຕ ຣຖໍ ເປເສຕ຺ວາ ເອກໍ ຣມຕິຍໍ ມຕິວິມານໍ ທສ຺ເສສິ. ຕໍ ສເມ ກູມິກາເຄ ປຕິຜ຺ຖິຕໍ ອຸພ຺ເພຜສມ຺ປນ຺ນໍ ມຕິປພ຺ພໂຕ ວິຍ ໂອກາສມານໍ ຕິຜ຺ຖຕິ, ທິພ຺ພຄີຕວາທິຕນິນ຺ນາທິຕໍ ພຫູຫິ ເທວປຸຕ຺ເຕຫິ ສມ຺ປຣິກິຕ຺ຓໍ. ຕໍ ທິສ຺ວາ ຣາຊາ ເຕສໍ ເທວປຸຕ຺ຕານໍ ກຕກມ຺ມໍ ປຸຈ຺ຊິ, ອິຕໂຣປິສ຺ສ ພ຺ຍາກາສິ.

໔໑໙.

‘‘ປກາສຕິ ມິທໍ ພ຺ຍມ຺ຫໍ, ເວລຸອຸຣິຍາສ຺ ນິມ຺ມິຕໍ;

ອຸເປຕໍ ກູມິກາເຄຫິ, ວິກຕ຺ຕໍ ກາຄໂສ ມິຕໍ.

໔໒໐.

‘‘ອາລຸອມ຺ພຣາ ມຸທິງຄາ ຈ, ນຈ຺ຈຄີຕາ ສຸວາທິຕາ;

ທິພ຺ພາ ສທ຺ທາ ນິຈ຺ຊຣນ຺ຕິ, ສວນິຍາ ມໂນຣມາ.

໔໒໑.

‘‘ນາຫໍ ເອວໍຄຕໍ ຊາຕຸ, ເອວໍສຸຣຸຈິຣໍ ປຸເຣ;

ສທ຺ທໍ ສມກິຊານາມິ, ທິຜ຺ຖໍ ວາ ຍທິ ວາ ສຸຕໍ.

໔໒໒.

‘‘ວິຕ຺ຕິ ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ຊາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິເມ ນຸ ມຈ຺ຈາ ກິມກໍສຸ ສາຜຸໍ, ເຍ ໂມທເຣ ສຄ຺ຄປຕ຺ຕາ ວິມາເນ.

໔໒໓.

‘‘ຕສ຺ສ ປຸຜ຺ໂຖ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປຸລ຺ລກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຊາສິຊານໂຕ.

໔໒໔.

‘‘ເຍ ເກຈິ ມຈ຺ຈາ ອິຘ ຊີວໂລເກ, ສີລວນ຺ຕາ ອຸປາສກາ;

ອາຣາເມ ອຸທປາເນ ຈ, ປປາ ສງກມນານິ ຈ;

ອຣຫນ຺ເຕ ສີຕີພູເຕ, ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ປຏິປາທຍຸໍຯ

໔໘໔ຯ

‘‘ຈີວຣໍ ປິຓ຺ຑປາຕຌ຺ຈ, ປ຺ຈ຺ຈຍໍ ສຍນາສນໍ;

ອທໍສຸ ອຸຊຸພູເຕສຸ, ວິປ຺ປສນ຺ເນນ ເຈຕສາຯ

໔໘໕ຯ

‘‘ຈາຕຸທ຺ທສີ ປຌ຺ຈທສີ, ຍາ ຈ ປກ຺ຂສ຺ສ ອຐ຺ຖມີ;

ປາຏິຫາຣິຍປກ຺ຂຌ຺ຈ, ອຐ຺ຖງຄສຸສມາຄຕໍຯ

໔໘໖ຯ

‘‘ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສຸໍ, ສທາ ສີເລສຸ ສໍວຸຕາ;

ສໍຍມາ ສໍວິພາຄາ ຈ, ເຕ ວິມານສ຺ມິ ໂມທເຣ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ເວລຸອຸຣິຍາສູຕິ ເວລຸອຸຣິຍກິຕ຺ຕິສຸຯ ພູມິກາເຄຫີຕິ ຣມຕິເຍຫິ ພູມິກາເຄຫີ ອຸເປຕໍຯ ອາລຸອມ຺ພຣາ ມຸທິງຄາ ຈາຕິ ເອເຕ ທ຺ເວ ເອຕ຺ຖ ວຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ນຈ຺ຈຄີຕາ ສ຺ວາທິຕາຕິ ນານປ຺ປກາຣານິ ນຈ຺ຈານິ ເຈວ ຄີຕານິ ຈ ອປເຣສມ຺ປີ ຕູຣິຍານໍ ສ຺ວາທິຕານິ ເຈຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕນ຺ຕີຯ ເອວໍຄຕນ຺ຕິ ເອວໍ ມໂນຣມກາວໍ ຄຕໍຯ ‘‘ເຍ ເກຈີ’’ຕິ ອິທມ຺ປີ ກາມໍ ອນິຍເມຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ, ເຕ ປນ ກສ຺ສປ ພຸທ຺ທກາເລ ພາຣາຓສີວາສິໂນ ອຸປາສກາ ຫຸຕ຺ວາ ຄຓພນ຺ທເນນ ເອຕານິ ປຸລ຺ຌານິ ກຕ຺ວາ ຕໍ ສມ຺ປຕ຺ຕີ ປຕ຺ຕາຕິ ເວທິຕພ຺ພາຯ ຕຕ຺ຖ ປຏິປາທຍຸນ຺ຕິ ປຏິປາທຍີສຸ, ເຕສໍ ອທໍສູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປ຺ຈ຺ຈຍນ຺ຕິ ຄິລານປ຺ຈ຺ຈຍໍຯ ອທໍສູຕິ ເອວໍ ນານປ຺ປກາຣກໍ ທານໍ ອທໍສູຕິຯ

ອິຕິສ຺ສ ໂສ ເຕສໍ ກຕກມ຺ມໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ຣຖໍ ເປເສຕ຺ວາ ອປຣມ຺ປີ ຜລິກວິມານໍ ທສ຺ເສສິຯ ຕໍ ອເນກກູຜາ ຄາຣປຏິມຕ຺ຓິຕໍ, ນານາກຸສຸມສຌ຺ຉນ຺ນທິພ຺ພຕຣຸຓາວນປຏິມຕ຺ຓິຕຕີຣາຍ, ວິວິຘວິຫງຄມນິນ຺ນາທິຕາຍ ນິມ຺ມລສລິລາຍ ນທິຍາ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ , ອຈ຺ຉຣາຄຓປຣິວຸຕສ຺ເສກສ຺ສ ປຸລ຺ຌວໂຕ ນິວາສພູຕໍຯ ຕໍ ທິສ຺ວາ ຣາຊາ ຕສ຺ສ ກຕກມ຺ມໍ ປຸຈ຺ຉີ, ອິຕໂຣປີສ຺ສ ພ຺ຍາກາສິຯ

໔໘໗ຯ

‘‘ປກາສຕິ ມິທໍ ພ຺ຍມ຺ທໍ, ຜລິກາສຸ ສຸນິມ຺ມິຕໍ;

ນາຣີວຣຄຓາກິຕ຺ຓໍ, ກູຜາຄາຣວໂຣຈິຕໍຯ

໕໘໙෴

‘‘ອຸເປຕໍ ອນ຺ນປາເນຫິ, ນຈ຺ຈຄີເຕຫິ ຈູການໍ;

ນຊ຺ໂຊ ຈານຸປຣິຍາຕິ, ນານາປຸປ຺ຜຫຸມາຍຸຕາ෴

໕໙໐෴

‘‘ວິຕ຺ຕິ ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ສາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອຍໍ ນຸ ມຈ຺ໂຈ ກີມກາສີ ສາຣຸ, ໂຍ ໂມທຕິ ສຄ຺ຄປ຺ຕ຺ໂຕ ວິມາເນ෴

໕໙໑෴

‘‘ຕສ຺ສ ປຸຍ຺ໂຄ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປຸລ຺ລກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານໂຕ෴

໕໙໒෴

‘‘ມິຖິລາຍໍ ຄຫປ຺ຕິ, ເອສ ທານປ຺ຕີ ອຫຸ;

ອາຣາເມ ອຸທປາເນ ຈ, ປປາ ສງ຺ກມນານີ ຈ;

ອຣຫນ຺ເຕ ສີຕິກູເຕ, ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ປຕິປາທຍິ෴

໕໙໓෴

‘‘ຈີວຣໍ ປີຕ຺ຫປາຕລ຺ຈ, ປຈ຺ຈຍໍ ສຍນາສນໍ;

ອທາສີ ອຸຊຸກູເຕສຸ, ວິປ຺ປສນ຺ເນນ ເຈຕສາ෴

໕໙໔෴

‘‘ຈາຕຸທ຺ທສີ ປລ຺ຈທສີ, ຍາ ຈ ປກ຺ຂສ຺ສ ອຍ຺ຄມີ;

ປາຕິຫາຣິຍປກ຺ຂລ຺ຈ, ອຍ຺ຄງ຺ຄສຸສມາຄຕໍ෴

໕໙໕෴

‘‘ອຸໂປສຖໍ ອຸປ຺ວສີ, ສທາ ສີເລສຸ ສໍວຸໂຕ;

ສໍຍມາ ສໍວິກາຄາ ຈ, ໂສ ວິມານສ຺ມິ ໂມທຕີ’’ຕິ෴

ຕຕ຺ຖ ນຊ຺ໂຊຕິ ວຈນວິປ຺ລຸລາໂສ, ເອກາ ນທີ ຕໍ ວິມານໍ ປ຺ຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຄຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ນານາປຸປ຺ຜທຸມາຍຸຕາຕິ ສາ ນທີ ນານາປຸປ຺ເຜຫິ ທຸເມຫິ ອາຍຸຕາ។ ມິຖິລາຍນ຺ຕິ ເອສ ມຫາຣາຊ, ກສ຺ສປ຺ພຸທ຺ຘກາເລ ມິຖິລນຄເຣ ເອໂກ ຄຫປ຺ຕິ ທານປ຺ຕິ ອໂຫສີ។ ໂສ ເອຕານິ ອາຣາມໂຣປ຺ນາທີນິ ປຸຍ຺ຍານິ ກຕ຺ວາ ອິມໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ປຕ຺ໂຕຕິ។

ເອວມສ຺ສ ເຕນ ກຕກມ຺ມໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ຣຖໍ ເປເສຕ຺ວາ ອປຣມ຺ປິ ຜລິກວິມານໍ ທສ຺ເສສີ។ ຕໍ ປຸຣິມວິມານໂຕ ອຕິເຣກາຍ ນານາປຸປ຺ຜຜລສຄ຺ຉນ຺ນາຍ ຕຣຸຄວນພ຺ຍາຍ ສມນ຺ນາຄຕໍ។ ຕໍ ທິສ຺ວາ ຣາຊາ ຕາຍ ສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ ເທວປຸຕ຺ຕສ຺ສ ກຕກມ຺ມໍ ປຸຈ຺ຉິ, ອິຕໂຣປິສ຺ສ ພ຺ຍາກາສີ។

໔໓໖។

‘‘ປ຺ກາສຕິ ມິທໍ ພ຺ຍມ຺ຫໍ, ຜລິກາສຸ ສຸນິມ຺ມິຕໍ;

ນາຣີວຣຄຕາກິຕ຺ຕໍ, ກູຜາຄາຣວໂຣຈິຕໍ។

໔໓໗។

‘‘ອຸເປຕໍ ອນ຺ນປາເນຫິ, ນຈ຺ຈຄີເຕຫິ ຈູກຍໍ;

ນຊ຺ໂຊ ຈານຸປ຺ຣິຍາຕິ, ນານາປຸປ຺ຜທຸມາຍຸຕາ។

໔໓໘។

‘‘ຣາຊາຍຕນາ ກປິຕ຺ຖາ ຈ, ອມ຺ພາ ສາລາ ຈ ຊມ຺ພຸໂຍ;

ຕິນ຺ທຸກາ ຈ ປິຍາລາ ຈ, ທຸມາ ນິຈ຺ຈຜລາ ພຫູ។

໔໓໙។

‘‘ວິຕ຺ຕີ ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອຍໍ ນຸ ມຈ຺ໂຈ ກິມກາສິ ສາຘຸ, ໂຍ ໂມທຕິ ສຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ໂຕ ວິມາເນ។

໔໔໐។

‘‘ຕສ຺ສ ປຸຊ຺ໂຖ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປຸຍ຺ຍກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສີຊານໂຕ។

໔໔໑។

‘‘ມິຖິລາຍໍ ຄຫປ຺ຕິ, ເອສ ທານປ຺ຕິ ອຫຸ;

ອາຣາເມ ອຸທປາເນ ຈ, ປປາ ສງກມນານີ ຈ;

ອຣຫນ຺ເຕ ສີຕີກູເຕ, ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ປຝິປາທຍິ຺.

໔໘໓຺.

‘‘ຈີວຣໍ ປີຕ຺ທປາຕ຺ຎ຺ຈ, ປຈ຺ຈຍໍ ສຍນາສນໍ;

ອທາສີ ອຸຊ຺ຊູເຕສຸ, ວິປ຺ປສນ຺ເນນ ເຈຕສາ຺.

໔໘໙຺.

‘‘ຈາຕ຺ທ຺ທສີ ປຎ຺ຈທສີ, ຍາ ຈ ປກ຺ຂສ຺ສ ອຝ຺ຖມີ;

ປາຝິຫາຣິຍປກ຺ຂຎ຺ຈ, ອຝ຺ຖງ຺ຄສຸສມາຄຕໍ຺.

໔໘໔຺.

‘‘ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສີ, ສທາ ສີເລສຸ ສໍວຸໂຕ;

ສໍຍມາ ສໍວິກາຄາ ຈ, ໂສ ວິມານສ຺ມິ ໂມທຕີ’’ຕີ຺.

ຕຕ຺ຖ ມິຖິລາຍນ຺ຕີ ເອສ, ມຫາຣາຊ, ກສ຺ສປພຸທ຺ທກາເລ ວິເທຫຣຝ຺ເຖ ມິຖິລນຄເຣ ເອໂກ ຄຫປຕີ ທານປຕີ ອໂຫສີ຺. ໂສ ເອຕານີ ປຸຎ຺ຎານີ ກຕ຺ວາ ອິມໍ ສມ຺ປຕ຺ຕີ ປຕ຺ໂຕຕີ຺.

ເອວມສ຺ສ ເຕນ ກຕກມ຺ມໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ຣຖໍ ເປເສຕ຺ວາ ປຸຣິມສທິສເມວ ອປຣມ຺ປີ ເວລຸຣິຍວິມານໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ສມ຺ປຕ຺ຕີ ອນຸກວນ຺ຕສ຺ສ ເທວປຸຕ຺ຕສ຺ສ ກຕກມ຺ມໍ ປຸຝ຺ໂຖ ອາຈິກ຺ຂິ຺.

໔໘໕຺.

‘‘ປກາສຕີ ມິທໍ ພ຺ຍມ຺ຫໍ, ເວລຸຣິຍາສຸ ນິມ຺ມິຕໍ;

ອຸເປຕໍ ກູມິກາເຄຫີ, ວິກຕ຺ຕໍ ກາຄໂສ ມິຕໍ຺.

໔໘໖຺.

‘‘ອາລຸອມ຺ພຣາ ມຸທິງຄາ ຈ, ນຈ຺ຈຄີຕາ ສຸວາທິຕາ;

ທິພ຺ຍາ ສທ຺ທາ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕີ, ສວນີຍາ ມໂນຣມາ຺.

໔໘໗຺.

‘‘ນາຫໍ ເອວໍຄຕໍ ຊາຕຸ, ເອວໍສຸຣຸຈິຣໍ ປຸເຣ;

ສທ຺ທໍ ສມກິຊານາມິ, ທິພ຺ຄໍ ວາ ຍທິ ວາ ສຸຕໍ຺

໔໔໗຺

‘‘ວິຕ຺ຕິ ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອຍໍ ນຸ ມຈ຺ໂຈ ກິມກາສິ ສາທຸໍ, ໂຍ ໂມທຕິ ສຄ຺ຄປ຺ປ຺ໂຕ ວິມາເນ຺

໔໔໘຺

‘‘ຕສ຺ສ ປຸພ຺ໂຄ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປຸ຦຺຦ກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານໂຕ຺

໔໕໐຺

‘‘ພາຣາຓສິຍໍ ຄຫປ຺ຕິ, ເອສ ທານປ຺ຕິ ອຫຸ;

ອາຣາເມ ອຸທປາເນ ຈ, ປປາ ສງ຺ກມນານິ ຈ;

ອຣຫນ຺ເຕ ສີຕິພູເຕ, ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ປຏິປາທຍິ຺

໔໕໑຺

‘‘ຈີວຣໍ ປິຓ຺ຑປາຕ຦຺ຈ, ປຈ຺ຈຍໍ ສຍນາສນໍ;

ອທາສິ ອຸຊຸພູເຕສຸ, ວິປ຺ປສນ຺ເນນ ເຈຕສາ຺

໔໕໒຺

‘‘ຈາຕ຺ທ຺ທສີ ປ຦຺ຈທສີ, ຍາ ຈ ປກ຺ຂສ຺ສ ອຎ຺ຄມີ;

ປາຏິຫາຣິຍປກ຺ຂ຦຺ຈ, ອຎ຺ຄງ຺ຄສຸສມາຄຕໍ຺

໔໕໓຺

‘‘ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສີ, ສທາ ສີເລສຸ ສໍວຸໂຕ;

ສໍຍມາ ສໍວິກາຄາ ຈ, ໂສ ວິມານສ຺ມິ ໂມທຕີ’’ຕິ຺

ອຖສ຺ສ ປຸຣໂຕ ຣຖໍ ເປເສຕ຺ວາ ພາລສູຣິຍສນ຺ນິກໍ ກນກວິມານໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນິວາສີໂນ ເທວປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ປຸພ຺ໂຄ ອາຈິກ຺ຂິ຺

໔໔໔។

‘‘ຍຖາ ອຸທຍມາທິຈ຺ໂຈ, ໂຫຕິ ໂລຫິຕໂກ ມຫາ;

ຕຖູປມໍ ອິທໍ ພ຺ຍມ຺ຫໍ, ຊາຕຣູປ຺ສ຺ສ ນິມ຺ມິຕໍ។

໔໔໔។

‘‘ວິຕ຺ຕິ ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປ຺ຈ຺ຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອຍໍ ນ຺ ມຈ຺ໂຈ ກິມກາສິ ສາທຸໍ, ໂຍ ໂມທຕິ ສຄ຺ຄປ຺ຕ຺ໂຕ ວິມາເນ។

໔໔໖។

‘‘ຕສ຺ສ ປ຺ຍ຺ໂຄ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປ຺ຍ຺ຍກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານໂຕ។

໔໔໗។

‘‘ສາວຕ຺ຖິຍໍ ຄຫປຕິ, ເອສ ທານປຕີ ອຫຸ;

ອາຣາເມ ອຸທປາເນ ຈ, ປປາ ສງ຺ກມນານິ ຈ;

ອຣຫນ຺ເຕ ສີຕິກູເຕ, ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ປຕິປາທຍີ។

໔໔໘។

‘‘ຈີວຣໍ ປິຓ຺ຑປາຕຍ຺ຈ, ປຈ຺ຈຍໍ ສຍນາສນໍ;

ອທາສີ ອຸຊ຺ກູເຕສຸ, ວິປ຺ປສນ຺ເນນ ເຈຕສາ។

໔໔໙។

‘‘ຈາຕ຺ທ຺ທສີ ປຍ຺ຈທສີ, ຍາ ຈ ປກ຺ຂສ຺ສ ອຍ຺ຖມີ;

ປາຝິຫາຣິຍປກ຺ຂຍ຺ຈ, ອຍ຺ຄງ຺ຄສຸສມາຄຕໍ។

໔໖໐។

‘‘ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສີ, ສທາ ສີເລສຸ ສໍວຸໂຕ;

ສໍຍມາ ສໍວິກາຄາ ຈ, ໂສ ວິມານສຸມີ ໂມທຕີ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ຂຸທຍມາທິຈຸໂຈຕີ ຂຸຄຸຄຈຸຉນຸໂຕ ອາທິຈຸໂຈ. ສາວຕຸຖິຍນຸຕີ ກສຸສປພຸທຸຌກາເລ ສາວຕຸຖິນຄເຣ ເອໂກ ຄຫປຕິ ທານປຕິ ອໂຫສິ. ໂສ ເອຕານິ ປຸໝຸໝານິ ກຕຸວາ ອິມໍ ສມຸປຕຸຕິ ປຕຸໂຕຕິ.

ເອວໍ ເຕນ ອິເມສໍ ອຌຸຖນຸນໍ ວິມານານໍ ກຖິຕກາເລ ສກຸໂກ ເທວຣາຊາ ‘‘ມາຕລິ, ອຕິວິຍ ຈິຣາຍຕີ’’ຕິ ອປຣມຸປິ ຊວນເທວປຸຕຸຕໍ ເປເສສິ. ໂສ ເວເຄນ ຄນຸຕຸວາ ອາໂຣເຈສິ. ໂສ ຕສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ‘‘ນ ສກຸກາ ອິທານິ ຈິຣາຍິຕຸ’’ນຸຕິ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ເອກປຸປຫາເຣເນວ ພຫູນິ ວິມານານິ ທສຸເສສິ. ຣໝຸໝາ ຈ ຕຕຸຖ ສມຸປຕຸຕີ ອນຸກວນຸຕານໍ ເທວປຸຕຸຕານໍ ກຕກມຸມໍ ປຸຌຸໂຍ ອາຈິກຸຂິ.

໕໒໑.

‘‘ເວຫາຍສາເມ ພຫຸກາ, ຊາຕຣູປສຸສ ນິມຸມິຕາ;

ທທຸທລຸລມານາ ອາເພນຸຕິ, ວິຊຸຊຸວພຸພາໝນນຸຕເຣ.

໕໒໘.

‘‘ວິຕຸຕີ ຫີ ມໍ ວິນຸທຕີ ສູຕ ທິສຸວາ, ປຸຈຸຉາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິເມ ນຸ ມຈຸຈາ ກິມກໍສຸ ສາຌຸໍ, ເຍ ໂມທເຣ ສຄຸຄປຕຸຕາ ວິມາເນ.

໕໒໙.

‘‘ຕສຸສ ປຸຌຸໂຖ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖີ;

ວິປາກໍ ປຸໝຸໝກມຸມານໍ, ຊານໍ ອກຸຂາສິຊານໂຕ.

໕໒໔.

‘‘ສທຸຌາຍ ສຸນິວິຌຸຖາຍ, ສທຸຌມຸເມ ສຸປຸປເວທິເຕ;

ອກໍສຸ ສຕຸຖຸ ວຈນໍ, ສມຸມາສມຸພຸທຸຌສາສເນ;

ເຕສໍ ເອຕານິ ຖານານິ, ຍານິ ຕຸວໍ ຣາຊ ປສຸສສີ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ເວຫາຍສາເມຕິ ເວຫາຍສາ ອິເມ ອາກາເສເຍວ ສຕຸຖິຕາ. ອາກາສຌຸຖກວິມານາ ອິເມຕີ ວທຕິ. ວິຊຸຊຸວພຸພາໝນນຸຕເຣຕິ ໝນວລາຫກນຸຕເຣ ຊລມານາ ວິຊຸຊຸ ວິຍ. ສຸນິວິຌຸຖາຍາຕີ ມຄຸເຄນ ອາຄຕຕຸຕາ ສຸປຸປຕິຌຸຖິຕາຍ. ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ມຫາຣາຊ, ເອເຕ ປຸເຣ ນິຍຸຍານິເກ ກສຸສປພຸທຸຌສາສເນ ປພຸພຊິຕຸວາ ປຣິສຸທຸຌສີລາ ສມຕຌມຸມໍ ກໂຣນຸຕາ ໂສຕາປຕຸຕິຜລໍ ສຈຸຉິກຕຸວາ ອຣຫຕຸຕໍ ນິພຸພຕຸເຕຕຸໍ ອສກຸໂກນຸຕາ ຕໂຕ ຈຸຕາ ອິເມສຸ ກນກວິມາເນສຸ ອຸປຸປນຸນາ. ເອເຕສໍ ກສຸສປພຸທຸຌສາວການໍ ຕານິ ຖານານິ, ຍານິ ຕຸວໍ, ມຫາຣາຊ, ປສຸສສີຕິ.

ເອວມສຸສ ອາກາສຌຸຖກວິມານານິ ທສຸເສຕຸວາ ສກຸກສຸສ ສນຸຕິກໍ ຄມນຕຸຖາຍ ອຸສຸສາຫໍ ກໂຣນຸໂຕ ອາຫ –

໘໒໘။

‘‘ວິທິຕານິ ເຕ ມຫາຣາຊ, ອາວາສໍ ປາປກມ္ມິນໍ;

ඨາໂຖ ກລ຺ຍາຕກມ຺ມານໍ, ຖານານິ ວິທິຕານິ ເຕ;

ອຸຍ຺ຍາທີ ທານິ ຣາຊິສິ, ເທວຣາຊສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ອາວາສນ຺ຕິ ມຫາຣາຊ, ຕຍາ ປຖມເມວ ເນຣຍິການໍ ອາວາສໍ ທິສ຺ວາ ປາປກມ຺ມານໍ ຖານານິ ວິທິຕານິ, ອິທານິ ປນ ອາກາສຎ຺ຖກວິມານານິ ປສ຺ສນ຺ເຕນ ອໂຖ ກລ຺ຍາຕກມ຺ມານໍ ຖານານິ ວິທິຕານິ, ອິທານິ ເທວຣາຊສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ທຜ຺ຖຸໍ ອຸຍ຺ຍາທີ ຄຈ຺ຉາທີຕິ။

ເອວຝ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ຣຖໍ ເປເສຕ຺ວາ ສິເນຣຸໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຖິເຕ ສຕ຺ຕ ປຣິກຕ຺ທປພ຺ພເຕ ທສ຺ເສສິ။ ເຕ ທິສ຺ວາ ຣຝ຺ໂຍ ມາຕລິສ຺ສ ປຸຝ຺ຖກາວໍ ອາວິກໂຣນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໘໒໙။

‘‘ສຫສ຺ສຍຸຕ຺ຕໍ ຫຍວາຫີ, ທິພ຺ພຍານມຘິຝ຺ຖິໂຕ;

ຍາຍມາໂນ ມຫາຣາຊາ, ອທ຺ທາ ສີທນ຺ຕເຣ ນເຄ;

ທິສ຺ວານານ຺ຕຍີ ສູຕໍ, ອິເມ ເກ ນາມ ປພ຺ພຕາ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ຫຍວາຫີນ຺ຕິ ຫເຍຫິ ວາທິຍມານໍ။ ທິພ຺ພຍານມຘິຝ຺ຖິໂຕຕິ ທິພ຺ພຍາເນ ຖິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ။ ອທ຺ທາຕິ ອທ຺ທສ။ ສີທນ຺ຕເຣຕິ ສີທາມຫາສມຸທ຺ທສ຺ສ ອນ຺ຕເຣ။ ຕສ຺ມີ ກິຣ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຸທກໍ ສຸຂຸມໍ, ໂມຣປິຝ຺ຉມຕ຺ຕມ຺ປີ ປກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ປຕິຝ຺ຖາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ ສີທເຕວ, ຕສ຺ມາ ໂສ ‘‘ສີທາມຫາສມຸທ຺ໂທ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ။ ຕສ຺ສ ອນ຺ຕເຣ။ ນເຄຕິ ປພ຺ພເຕ။ ເກ ນາມາຕິ ເກ ນາມ ນາເມນ ອິເມ ປພ຺ພຕາຕິ။

ເອວໍ ນິມິຣຝ຺ໂຍ ປຸຝ຺ໂຖ ມາຕລິ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໘໓໐။

‘‘ສຸທສ຺ສໂນ ກຣວີໂກ, ອີສໂທ ຍຸຄນ຺ທໂຣ;

ເນມິນ຺ທໂຣ ວິນຕໂກ, ອສ຺ສກຕ຺ໂຕ ຄິຣີ ພ຺ຣຫາ။

໘໓໑။

‘‘ເອເຕ ສີທນ຺ຕເຣ ນຄາ, ອນຸປຸພ຺ພສມຸຄ຺ຄຕາ;

ມຫາຣາຊານມາວາສາ, ຍານິ ຕ຺ວໍ ຣາຊ ປສ຺ສສີ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ສຸທສ຺ສໂນຕິ ອຍໍ, ມຫາຣາຊ, ເອເຕສໍ ສພ຺ພພາຫິໂຣ ສຸທສ຺ສໂນ ປພ຺ພໂຕ ນາມ, ຕທນນ຺ຕເຣ ກຣວີໂກ ນາມ, ໂສ

ສຸທສ຺ສນໂຕ ອຸຈ຺ຈຕໂຣ ฯ ອຸກ຺ກິນ຺ນມ຺ປິ ປນ ເຕສໍ ອນ຺ຕເຣ ເອໂກປິ ສີທນ຺ຕຣມຫາສມຸທ຺ໂທฯ ກຣວີກສ຺ສ ອນນ຺ຕເຣ ອີສທໂຣ ນາມ, ໂສ ກຣວີກໂຕ ອຸຈ຺ຈຕໂຣฯ ເຕສມ຺ປິ ອນ຺ຕເຣ ເອໂກ ສີທນ຺ຕຣມຫາສມຸທ຺ໂທฯ ອີສທຣສ຺ສ ອນນ຺ຕເຣ ຍຸຄນ຺ທໂຣ ນາມ, ໂສ ອີສທຣໂຕ ອຸຈ຺ຈຕໂຣฯ ເຕສມ຺ປິ ອນ຺ຕເຣ ເອໂກ ສີທນ຺ຕຣມຫາສມຸທ຺ໂທฯ ຍຸຄນ຺ທຣສ຺ສ ອນນ຺ຕເຣ ເນມິນ຺ທໂຣ ນາມ, ໂສ ຍຸຄນ຺ທຣໂຕ ອຸຈ຺ຈຕໂຣฯ ເຕສມ຺ປິ ອນ຺ຕເຣ ເອໂກ ສີທນ຺ຕຣມຫາສມຸທ຺ໂທฯ ເນມິນ຺ທຣສ຺ສ ອນນ຺ຕເຣ ວິນຕໂກ ນາມ, ໂສ ເນມິນ຺ທຣໂຕ ອຸຈ຺ຈຕໂຣฯ ເຕສມ຺ປິ ອນ຺ຕເຣ ເອໂກ ສີທນ຺ຕຣມຫາສມຸທ຺ໂທฯ ວິນຕກສ຺ສ ອນນ຺ຕເຣ ອສ຺ສກຕ຺ໂຕ ນາມ, ໂສ ວິນຕໂກ ອຸຈ຺ຈຕໂຣฯ ເຕສມ຺ປິ ອນ຺ຕເຣ ເອໂກ ສີທນ຺ຕຣມຫາສມຸທ຺ໂທฯ ອນຸປຸພ຺ພສມຸຄ຺ຄຕາຕິ ເອເຕ ສີທນ຺ຕຣມຫາສມຸທ຺ເທ ສຕ຺ຕ ປພ຺ພຕາ ອນຸປຜິປາຜິຍາ ສມຸຄ຺ຄຕາ ໂສປານສທິສາ ຫຸຕ຺ວາ ຖິຕາฯ ຍານີຕິ ເຍ ຕ຺ວໍ, ມຫາຣາຊ, ອິເມ ປພ຺ພເຕ ປສ຺ສສິ, ເອເຕ ຈຕ຺ຕາຕໍ ມຫາຣາຊານໍ ອາວາສາຕິฯ

ເອວມສ຺ສ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກເທວໂລກໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ຣຖໍ ເປເສຕ຺ວາ ຕາວຕິໍສກວນສ຺ສ ຈິຕ຺ຕກູຜທ຺ວາຣໂກຍຸຖກໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຖິຕາ ອິນ຺ທປຜິມາ ທສ຺ເສສິฯ ຕໍ ທິສ຺ວາ ຣາຊາ ປຸຈ຺ຊິ, ອິຕໂຣປິສ຺ສ ພ຺ຍາກາສິฯ

໕໗໐ฯ

‘‘ອເນກຣູປໍ ຣຸຈິຣໍ, ນານາຈິຕ຺ຣໍ ປກາສຕິ;

ອາກິຕ຺ຕໍ ອິນ຺ທສທິເສຫິ, ພ຺ຍຄ຺ເຜເຫວ ສຸຣກ຺ຂິຕໍฯ

໕໗໑ฯ

‘‘ວິຕ຺ຕິ ຫິ ມໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ຊາມິ ຕໍ ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ອິມໍ ນຸ ທ຺ວາຣໍ ກິມກາລຸມາຫຸ, ມໂນຣມໍ ທິສ຺ສຕິ ທູຣໂຕວฯ

໕໗໒ฯ

‘‘ຕສ຺ສ ປຸຜ຺ໂຖ ວິຍາກາສິ, ມາຕລິ ເທວສາຣຖິ;

ວິປາກໍ ປຸຍ຺ຍກມ຺ມານໍ, ຊານໍ ອກ຺ຂາສິຊານໂຕฯ

໕໗໓ฯ

‘‘‘ຈິຕ຺ຣກູໂຜ’ຕິ ຍໍ ອາຫຸ, ເທວຣາຊປເວສນໍ;

ສຸທສ຺ສນສ຺ສ ຄິຣິໂນ, ທ຺ວາຣຍ຺ເຫຕໍ ປກາສຕິฯ

໕໗໔ฯ

‘‘ອເນກຣູປໍ ຣຸຈິຣໍ, ນານາຈິຕ຺ຣໍ ປກາສຕິ;

ອາກິຕ຺ຕໍ ອິນ຺ທສທິເສຫິ, ພ຺ຍຄ຺ເຜເຫວ ສຸຣກ຺ຂິຕໍ;

ປວິເສເຕນ ຣາຊິສີ, ອຣຊໍ ກູມິມກ຺ກມາ’’ຕິฯ

ຕຕຸຖ ອເນກຣູປນ຺ຕິ ອເນກຊາຕິກ຺ໍ ນານາຈິຕ຺ຣນ຺ຕິ ນານາຣຕນຈິຕ຺ຣ຺ໍ ປກາສຕີຕິ ກ຺ີ ນາມ ເອຕ຺ໍ ປລ຺ລາຍຕີ. ອາກິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສມ຺ປຣິປຸຕ຺ຕ຺ໍ. ພ຺ຍຖ຺ເພເຫວ ສ຺ຣກ຺ຂິຕນ຺ຕິ ຍຖາ ນາມ ພ຺ຍຖ຺ເພຫິ ວາ ສີເຫຫິ ວາ ມຫາວນ຺ໍ, ເອວ຺ໍ ອິນ຺ທສທີເສເຫວ ສ຺ຣກ຺ຂິຕ຺ໍ. ຕາສລ຺ຈ ປນ ອິນ຺ທປ຺ຜິມານ຺ໍ ອາຣກ຺ຂຕຕຸຖາຍ ຖປີຕກາໂວ ເອກກນິປາເຕ ກຸລາວກຊາຕເກ (ຊາ. ໑.໑.໓໑) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຄເຫຕພ຺ໂພ. ກີມກລ຺ລມາຫູຕີ ກິນ຺ນາມ຺ໍ ວທນ຺ຕີ. ປເວສນນ຺ຕິ ນິກ຺ຂມນປຸປເວສນຕຸຖາຍ ນິມ຺ມິຕ຺ໍ. ສຸທສ຺ສນສ຺ສາຕິ ໂສກນທສ຺ສນສ຺ສ ສິເນຣຸຄິຣິໂນ. ທ຺ວາຣ຺ໍ ເຫຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ໍ ສິເນຣຸມຕຸຖເກ ປຕິຍ຺ຖິຕສ຺ສ ທສສຫສ຺ສໂຍຊນິກສ຺ສ ເທວນຄຣສ຺ສ ທ຺ວາຣ຺ໍ ປກາສຕິ, ທ຺ວາຣໂກຍ຺ຖໂກ ປລ຺ລາຍຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປວິເສເຕນາຕີ ເອເຕນ ທ຺ວາເຣນ ເທວນຄຣ຺ໍ ປວິສ. ອຣຊ຺ໍ ກູມິມກ຺ກ ມາຕີ ອຣຊ຺ໍ ສ຺ວຕ຺ຕຣຊຕມຕ຺ມຍ຺ໍ ນານາປຸປ຺ເພຫິ ສມາກິຕ຺ຕ຺ໍ ທິພ຺ພກູມີ ທິພ຺ພຍາເນນ ອກ຺ກມ, ມຫາຣາຊາຕີ.

ເອວລ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ມາຕລີ ຣາຊານ຺ໍ ເທວນຄຣ຺ໍ ປເວເສສີ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕ຺ໍ –

໔໗໔.

‘‘ສຫສ຺ສຍຸຕ຺ຕ຺ໍ ຫຍວາຫີ, ທິພ຺ພຍານມທິຍ຺ຖິໂຕ;

ຍາຍມາໂນ ມຫາຣາຊາ, ອທ຺ທາ ເທວສກ຺ໍ ອິທ’’ນ຺ຕີ.

ໂສ ທິພ຺ພຍາເນ ຖິໂຕວ ຄຈ຺ຊນ຺ໂຕ ສຸທມ຺ມາເທວສກ຺ໍ ທິສ຺ວາ ມາຕລີ ປຸຈ຺ຊິ, ໂສປິສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂິ.

໔໗໕.

‘‘ຍຖາ ສຣເທ ອາກາເສ, ນີໂລກາໂສ ປທິສ຺ສຕີ;

ຕຖູປມ຺ໍ ອິທ຺ໍ ພ຺ຍມ຺ຫ຺ໍ, ເວລຸຣິຍາສຸ ນິມ຺ມິຕ຺ໍ.

໔໗໗.

‘‘ວິຕ຺ຕິ ຫິ ມ຺ໍ ວິນ຺ທຕິ ສູຕ ທິສ຺ວາ, ປຸຈ຺ຊາມິ ຕ຺ໍ ມາຕລີ ເທວສາຣຖີ;

ອິມ຺ໍ ນຸ ພ຺ຍມ຺ຫ຺ໍ ກິມກລ຺ລມາຫຸ, ມໂນຣມ຺ໍ ທິສ຺ສຕີ ທູຣໂຕວ.

໔໗໘.

‘‘ຕສ຺ສ ປຸຍ຺ໂຖ ວິຍາກາສີ, ມາຕລີ ເທວສາຣຖີ;

ວິປາກ຺ໍ ປຸລ຺ລກມ຺ມານ຺ໍ, ຊານ຺ໍ ອກ຺ຂາສິຊານໂຕ.

໔໗໙.

‘‘‘ສຸທມ຺ມາ’ ອິຕິ ຍ຺ໍ ອາຫຸ, ປສ຺ເສສາ ທິສ຺ສເຕ ສກາ;

ເວລຸຣິຍາຣຸຈິຣາ ຈິຕ຺ຣາ, ທາຣຍນ຺ຕີ ສຸນິມ຺ມິຕາ.

໕໗໐။

‘‘ອဍฺฒํสา สุภตา ຖມฺภา, สพฺเพ เວລຸຣຸริยามยา;

ยตฺถ เທวา ตาวตึสา, สพฺเพ อินฺทปุโรหิตา။

໕໗໑။

‘‘อตฺถํ เທວມนุสฺสานํ, จินฺตยนฺตา สมจฺฉเร;

ປວິເສເຕນ ราชิสิ, เທວານํ อนุโมทนนฺติ။

ตตฺถ อิทนฺติ นิปาตมตฺตํ, เທວສภํ อทฺทสาติ อตฺโถ။ ປສฺເສສາຕິ ປສฺສ ເອສາ။ ເວລຸຣຸຣິยา รุจิราติ รุจิรเວລຸຣຸຣิยา။ จิตฺราติ นานารตนวิจิตฺรา။ ฆารยนฺตีติ อิมํ สภํ เอเต อฏฺฐํสาทิเภทา สุภตา ຖມฺภา ฆารยนฺติ။ อินฺทปุโรหิตาติ อินฺทํ ปุโรหิตํ ปุเรจาริกํ กตฺวา ປຣິວາເຣตฺวา ฐิตา เທວມนุสฺสานํ อตฺถํ จินฺตยนฺตา อจฺฉนฺติ။ ປວິເສເຕນາຕິ อิมินา มคฺเคน ยตฺถ เທวา อญฺญมญฺญํ อนุโมทนฺตา อจฺฉนฺติ, ตํ ฐานํ เທວານํ อนุโมทนํ ປວິສ။

เທວาปิ โข ตสฺสาคมนมคฺคํ โอโลเกนฺตาว นิสีทึสุ။ เต ‘‘ราชา อาคโต’’ติ สุตฺวา ทิพฺพคนฺธวาสปุปฺผหตฺถา ยาว จิตฺตกูฏทฺวารโกฏฺฐกา ປຜິມคฺคํ คนฺตฺวา มหาสตฺตํ ทิพฺพคนฺธมาลาทีหิ ปูชยนฺตา สุธมฺมาเທວສภํ อานยึสุ။ ราชา รถา โอตริตฺวา เທວສภํ ປາວິສິ။ เທວา อาสเนน นิมนฺตยึสุ, สกฺโกปิ อาสเนน เจว กาเมหิ จ นิมนฺเตสิ။ ตมตฺถํ ປກາເສนฺโต สตฺถา อาห –

໕໗໘။

‘‘ตํ เທວา ປຜິນนฺทึสุ, ทิสฺวา ราชานมาคตํ;

สฺวาคตํ เต มหาราช, อโถ เต อทุราคตํ;

นิสีท ทานิ ราชิสิ, เທວราชสฺส สนฺติเก။

໕໗໙။

‘‘สกฺโกปิ ປຜິນนฺทิตฺถ, เວเทหํ มิถิลคฺคหํ;

นิมนฺตยิตฺถ กาเมหิ, อาสเนน จ วาสโว။

໕໘໐။

‘‘สาธุ โขสิ อนุปฺปตฺโต, อาวาสํ วสวตฺตินํ;

วส เທເວสุ ราชิสิ, สพฺพกามสมิทฺธิสุ;

ตาวตึเสสุ เທເວสุ, ภุญฺช กาเม อมานุเส’’ติ။

ຕຕ្ថ ປະິບນ្ທີສູຕិ ສម្ປិយាយិស្ុ, ຫຍຸຄຕຸຍຸຄຸາວ ທຸຕຸວາ ສມຸປະິຈຸວິສຸ។ ສພຸພກາມສມិທុនិສູຕិ ສພຸເພສំ ກາມានំ ສມិທុនិຍຸຕុ ເຕສុ។

ເອວំ ສກ្ເກນ ທិພុພກາເມທិ ເຈວ ອາສເນນ ຈ និមនុតិໂຕ ຣាຊា ປະິກុຂិປនុໂຕ ອາຫ –

៤ຓ៤។

''ຍຖາ ຍາຈិຕກំ ຍានំ, ຍຖາ ຍາຈិຕກំ ធនំ;

ເອວំ ສມុປທເມເວតំ, ຍំ ປ៍ຣໂຕ ທានປ៍ຈຸຈຍា។

៤ຓ៥។

''ນ ຈាហេមេតមិច្ឆាមិ, ຍំ ປ៍ຣໂຕ ທានປ៍ຈຸຈຍា;

ສຍំກតានិ ປຸញ្ញានិ, តំ មេ ອាវេណិកំ ធនំ។

៤ຓ៦។

''ໂສຫំ គនុຕុວា មនុស្សេស្ុ, ກាហាមិ ກุសលំ ພហុំ;

ທាເນນ ສមຈរិយាយ, ສំយេន ທមេន ຈ;

ຍំ កតុວា សុខិໂຕ ໂហតិ, ນ ຈ ປ៍ច្ឆានុតប្ប៍តិ''តិ។

ຕຕ្ថ ຍំ ປ៍ຣໂຕ ທានປ៍ຈຸຈຍាតិ ຍំ ປ៍ຣໂຕ តស្ស ປ៍រស្ស ທានປ៍ຈຸຈຍា ເຕນ ທិនុនតុតា លព្ភតិ, តំ ຍາຈិຕកសទិសំ ໂហតិ, តស្ មា នាហំ ເອតំ ອິច្ឆាមិ។ ສຍំກតានិតិ ຍានិ ປ៍ន មយា ອຕຸຕនា ກតានិ ປຸញ្ញានិ, តមេវ មម ປ៍ເຣហិ ອສាធាຣណតុតា ອា វេណិកំ ធនំ ອនុគាមិយធនំ។ ສមຈរិយាយាតិ តិហិ ທុວាເຣហិ ສមຈរិយាយ។ ສំយមេនាតិ សីលសំវរេន។ ທមេនាតិ ອិនុທ្រិយទ មេន។

ເອວំ មហាសតុໂຕ ເທວានំ មធុរសទុເທន ធម្មំ ເທសេសិ។ ធម្មំ ເທសេនុໂຕເຍវ មនុស្សគណនាយ សតុត ທិវសានិ ຄតុວា ເທវគតំ ໂກសេតុវា ເທវគណមជុឈេ ຄិໂຕវ មាតលិស្ស ឫតំ ກຖេនុໂຕ ອາຫ –

៤ຓ៧។

''ພហູປ៍ກາໂຣ ໂນ ກວំ, មាតលិ ເທວສាຣថិ;

ໂຍ មេ ກលុຍាណកម្មានំ, ປ៍າປ៍ានំ ປ៍ິທស្សយិ''តិ។

ຕຕ្ថ ໂຍ មេ ກលុຍាណកម្មានំ, ປ៍າປ៍ានំ ປ៍ິທស្សយិតិ ໂຍ ເອស មយ្ហំ ກលុຍាណកម្មានំ ເທວានញ្ច ຖານានិ ປ៍າປ៍កម្មានំ ເນຣយិកានញ្ច ປ៍າປ៍ានិ ຖានានិ ທស្សេសីតិ ອຕຸໂຖ។

ສຕຸຄາກາຕຸທັ ນິຍຸກິຕັ໚

ອຖ ຣາຊາ ສກຸກັ ອາມນຸເຕຕຸວາ ‘‘ອິຈຸຉາມຫັ, ມຫາຣາຊ, ມນຸສຸສໂລກັ ຄນຸຕຸ’’ນຸຕິ ອາຫ໚ ສກຸໂກ ‘‘ເຕນ ຫິ, ສມຸມ ມາຕລິ, ນິມິຣາຊານັ ຕຕຸເຖວ ມິຖິລັ ເນຫີ’’ຕິ ອາຫ໚ ໂສ ‘‘ສາທູ’’ຕິ ສມຸປຕິຈຸຉິຕຸວາ ຣຖັ ອຸປຏຸຖາເປສິ໚ ຣາຊາ ເທວຄເຓຫິ ສທຸຘິ ສມຸໂມທິຕຸວາ ເທເວ ນິວຕຸຕາເປຕຸວາ ຣຖັ ອພິຣຸຫີ໚ ມາຕລິ ຣຖັ ເປເສນຸໂຕ ປາຈີນທິສາພາເຄນ ມິຖິລັ ປາປຸເຓີ໚ ມຫາຊໂນ ທິພຸພຣຖັ ທິສຸວາ ‘‘ຣາຊາ ໂນ ອາຄໂຕ’’ຕິ ປຈຸຈຸຄຸຄມາສິ໚ ມາຕລິ ມິຖິລັ ປທກຸຂິຓັ ກຕຸວາ ຕສຸມິເຍວ ສີຫປຸຊເຣ ມຫາສຕຸຕັ ໂອຕາເຣຕຸວາ ‘‘ຄຈຸຉາມຫັ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິ ອາປຸຈຸຉິຕຸວາ ສກຏຸຖານເມວ ຄໂຕ໚ ມຫາຊໂນປິ ຣາຊານັ ປຣິວາເຣຕຸວາ ‘‘ກີທິໂສ, ເທວ, ເທວໂລໂກ’’ຕິ ປຸຈຸຉິ໚ ຣາຊາ ເທວຕານຸຈ ສກຸກສຸສ ຈ ເທວຣຸໂຊ ສມຸປຕຸຕິ ວຓຸເຓຕຸວາ ‘‘ຕຸມຸເຫປິ ທານາທີນິ ປຸຸຓຸຓານິ ກໂຣຖ, ເອວັ ຕສຸມິ ເທວໂລເກ ນິພຸພຕຸຕິສຸສຖາ’’ຕິ ມຫາຊນສຸສ ຘມຸມັ ເທເສສິ໚

ໂສ ອປຣພາເຄ ກປຸປເກນ ປລິຕສຸສ ຊາຕພາເວ ອາໂຣຈິເຕ ປລິຕັ ສຸວຓຸຓສຓຸຫາເສນ ອຸທຸຘຣາເປຕຸວາ ຫຕຸເຖ ຖເປຕຸວາ ກປຸປກສຸສ ຄາມວຣັ ທຕຸວາ ປພຸພຊິຕຸກາໂມ ຫຸຕຸວາ ປຸຕຸຕສຸສ ຣຊຸຊັ ປຏິຈຸຈາເປສິ໚ ເຕນ ຈ ‘‘ກສຸມາ, ເທວ, ປພຸພຊິສຸສສີ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ –

‘‘ອຸຕຸຕມງຄຣຸຫາ ມຍຸຫັ, ອິເມ ຊາຕາ ວໂຍຫຣາ;

ປາຫຸພູຕາ ເທວທູຕາ, ປພຸພຊຸຊາສມໂຍ ມມາ’’ຕິ໚ –

ຄາຖັ ວຕຸວາ ປຸຣິມຣາຊາໂນ ວິຍ ປພຸພຊິຕຸວາ ຕສຸມິເຍວ ອມຸພວເນ ວິຫຣນຸໂຕ ຈຕຸຕາໂຣ ພຸຣຫຸມວິຫາເຣ ພາເວຕຸວາ ພຸຣຫຸມໂລກູປໂຄ ອໂຫສິ໚ ຕສຸເສວັ ປພຸພຊິຕພາວັ ອາວິກໂຣນຸໂຕ ສຕຸຖາ ໂອສານຄາຖມາຫ –

໔໒໙໚

‘‘ອິທັ ວຕຸວາ ນິມິຣາຊາ, ເວເທໂຫ ມິຖິລຄຸຄໂຫ;

ປຸຖຸຍຸຓັ ຍຊິຕຸວານ, ສັຍມັ ອຊຸຊຸປາຄມີ’’ຕິ໚

ຕຕຸຖ ອິທັ ວຕຸວາຕິ ‘‘ອຸຕຸຕມງຄຣຸຫາ ມຍຸຫ’’ນຸຕິ ອິມັ ຄາຖັ ວຕຸວາ໚ ປຸຖຸຍຸຓັ ຍຊິຕຸວານາຕິ ມຫາທານັ ທຕຸວາ໚ ສັຍມັ ອຊຸຊຸປາຄມີຕິ ສີລສັຍມັ ອຸປຄໂຕ໚

ປຸຕຸໂຕ ປນສຸສ ກາລາຣຊນໂກ ນາມ ຕັ ວັສັ ອຸປຈຸຉິນຸທິ໚

ສຕຸຖາ ອິມັ ຘມຸມເທສນັ ອາຫຣິຕຸວາ ‘‘ນ, ພິກຸຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພຸເພປິ ຕຖາຄໂຕ ມຫາພິນິກຸຂມນັ ນິກຸຂນຸໂຕເຍວາ’’ຕິ ວຕຸວາ ຊາຕກັ ສໂມຘາເນສິ ‘‘ຕທາ ສກຸໂກ ອນຸຣຸທຸໂຘ ອໂຫສິ, ມາຕລິ ອານນຸໂທ, ຈຕຸຣາສີຕິ ຂຕຸຕິຍສຫສຸສານິ ພຸທຸຘປຣິສາ, ນິມິຣາຊາ ປນ ອຫເມວ ສມຸມາສມຸພຸທຸໂຘ ອໂຫສິ’’ນຸຕິ໚

ນິມິຊາຕກວຓຸຓນາ ຈຕຸຕຸຖາ໚

[໕໔໒] ໕໚ ອຸມງຄຊາຕກວຓຸຓນາ

ປຓຸຈາໂລສພຸພເສນາຍາຕິ ອິທັ ສຕຸຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນຸໂຕ ປຓຸຓາປາຣມີ ອາຣພຸພ ກເຖສິ໚ ເອກທິວສຸຫິ ພິກຸຂູ ຘມຸມສພາຍັ ສນຸນິສິນຸນາ ຕຖາຄຕສຸສ ປຓຸຓາປາຣມີ ວຓຸເຓນຸຕາ ນິສີທິສຸ ‘‘ມຫາປຓຸໂຓ, ອາວຸໂສ, ຕຖາຄໂຕ ປຸຖຸປຓຸໂຓ ຄມຸພີຣປຓຸໂຓ ຫາສປຓຸໂຓ ຊວນປຓຸໂຓ ຕິກຸຂປຓຸໂຓ ນິພຸເພຘິກປຓຸໂຓ ປຣປຸປວາທມທຸທໂນ, ອຕຸຕໂນ ປຓຸຓານຸພາເວນ

ກູຏທນ຺ຕາທໂຍ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ, ສຠິຍາທໂຍ ປຣິພ຺ພາຊເກ, ອງ຺ຄຸລິມາລາທໂຍ ໂຈເຣ, ອາຬວກາທໂຍ ຍກ຺ເຂ, ສກ຺ກາທໂຍ ເທເວ, ພກາທໂຍ ພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ຈ ທເມຕ຺ວາ ນິພ຺ພິເສວເນ ອກາສິ, ພຫຸຊນກາເຍ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ທຕ຺ວາ ມຄ຺ຄຜເລສຸ ປຕິຏ຺ຐາເປສິ, ເອວໍ ມຫາປຎ຺ໂຎ, ອາວຸໂສ, ສຕ຺ຖາ”ຕິຯ ສຕ຺ຖາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ “ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ “ອິມາຍ ນາມາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຕຖາຄໂຕ ອິທາເນວ ປຎ຺ຎວາ, ອຕີເຕປິ ອປຣິປກ຺ເກ ຎາເຓ ໂພຘິຎາຓຕ຺ຖາຍ ຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ໂຕປິ ປຎ຺ຎວາເຍວາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕຫິ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕໍ ອາຫຣິຯ

ອຕີເຕ ວິເທຫຣຏ຺ເຐ ມິຖິລາຍໍ ເວເທໂຫ ນາມ ຣາຊາ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິຯ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖຘມ຺ມານຸສາສກາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຓ຺ຑິຕາ ອເຫສຸໍ ເສນໂກ, ປຸກ຺ກຸໂສ, ກາມິນ຺ໂທ, ເທວິນ຺ໂທ ຈາຕິຯ ຕທາ ຣາຊາ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຓທິວເສ ປຈ຺ຈູສກາເລ ເອວຣູປໍ ສຸປິນໍ ອທ຺ທສ – ຣາຊງ຺ຄເຓ ຈຕູສຸ ໂກເຓສຸ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ຘາ ມຫາປາກາຣປ຺ປມາຓາ ອຸຏ຺ຐາຍ ປຊ຺ຊລນ຺ຕິຯ ເຕສໍ ມຊ຺ເຊ ຂຊ຺ໂຊປນກປ຺ປມາໂຓ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘ ອຸຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ຕງ຺ຂຓຎ຺ເຎວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ເຘ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາ ອຸຏ຺ຐາຍ ສກລຈກ຺ກວາຬໍ ໂອຠາເສຕ຺ວາ ຐິໂຕ, ຠູມິຍໍ ປຕິໂຕ ສາສປພີຊມຕ຺ຕມ຺ປິ ປຎ຺ຎາຍຕິຯ ຕໍ ສເທວກາ ໂລກາ ສມາຣກາ ສພ຺ຣຫ຺ມກາ ຄນ຺ຘມາລາທີຫິ ປູເຊນ຺ຕິ, ມຫາຊໂນ ຊາລນ຺ຕເຣເນວ ຈຣຕິ, ໂລມກູປມຕ຺ຕມ຺ປິ ອຸຓ຺ຫໍ ນ ຄຓ຺ຫາຕິຯ ຣາຊາ ອິມໍ ສຸປິນໍ ທິສ຺ວາ ຠີຕຕສິໂຕ ອຸຏ຺ຐາຍ “ກິໍ ນຸ ໂຂ ເມ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ນິສິນ຺ນໂກວ ອຣຸຓໍ ອຸຏ຺ຐາເປສິຯ

ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ປຓ຺ຑິຕາ ປາໂຕວາຄນ຺ຕ຺ວາ “ກຈ຺ຈິ, ເທວ, ສຸຂໍ ສຍິຕ຺ຖາ”ຕິ ສຸຂເສຍ຺ຍໍ ປຸຈ຺ຉິໍສຸຯ ໂສ “ກຸໂຕ ເມ ສຸຂເສຍ຺ຍໍ ລຠິສ຺ສ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ “ເອວຣູໂປ ເມ ສຸປິໂນ ທິຏ຺ໂຐ”ຕິ ສພ຺ພໍ ກເຖສິຯ ອຖ ນໍ ເສນກປຓ຺ຑິໂຕ “ມາ ຠາຍິ, ມຫາຣາຊ, ມງ຺ຄລສຸປິໂນ ເອສ, ວຸທ຺ຘິ ໂວ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ກິໍ ກາຣຓາ ອາຈຣິຍາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ມຫາຣາຊ, ອມ຺ເຫ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຓ຺ຑິເຕ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ອຎ຺ໂຎ ປຎ຺ຈໂມ ປຓ຺ຑິໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ມຍຎ຺ຫິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຓ຺ຑິຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ຘາ ວິຍ, ເຕສໍ ມຊ຺ເຊ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ໂຘ ວິຍ ອຎ຺ໂຎ ປຎ຺ຈໂມ ປຓ຺ຑິໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ໂສ ສເທວເກ ໂລເກ ອສທິໂສ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ອິທານິ ປເນສ ກຸຫິ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ມຫາຣາຊ, ອຊ຺ຊ ຕສ຺ສ ປຏິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫເຓນ ວາ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໂຕ ນິກ຺ຂມເນນ ວາ ຠວິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສິປ຺ປພເລນ ທິພ຺ພຈກ຺ຂຸນາ ທິຏ຺ໂຐ ວິຍ ພ຺ຍາກາສິຯ ຣາຊາປິ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຕໍ ວຈນໍ ອນຸສ຺ສຣິຯ

ມິຖິລາຍໍ ປນ ຈຕູສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ປາຈີນຍວມຊ຺ຊໂກ, ທກ຺ຂິຓຍວມຊ຺ຊໂກ, ປຈ຺ຉິມຍວມຊ຺ຊໂກ, ອຸຕ຺ຕຣຍວມຊ຺ຊໂກຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຄາມາ ອເຫສຸໍຯ ເຕສຸ ປາຈີນຍວມຊ຺ຊເກ ສິຣິວຑ຺ຒໂນ ນາມ ເສຏ຺ຐີ ປຏິວສຕິ, ສຸມນເທວີ ນາມສ຺ສ ຠຣິຍາ ອໂຫສິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕໍ ທິວສໍ ຣຕ຺ຕິຠາເຄ ສຸປິນສ຺ສ ທິຏ຺ຐເວລາຍ ຕາວຕິໍສຠວນໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ປຏິສນ຺ຘິໍ ຄຓ຺ຫິຯ ຕສ຺ມິໍເຍວ ຂເຓ ອປເຣປິ ເທວປຸຕ຺ຕສຫສ຺ສາ ຕາວຕິໍສຠວນໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ຕສ຺ມິໍເຍວ ຄາເມ ເສຏ຺ຐານຸເສຏ຺ຐີນໍ ກຸເລສຸ ປຏິສນ຺ຘິໍ ຄຓ຺ຫິໍສຸຯ ສຸມນເທວີປິ ທສມາສຈ຺ຈເຍນ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓໍ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິຯ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ສກ຺ໂກ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໂຕ ນິກ຺ຂມນກາລໍ ຎຕ຺ວາ “ອິມໍ ພຸທ຺ຘງ຺ກຸຣໍ ສເທວເກ ໂລເກ ປາກຏໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕກ຺ຂເຓ ອທິສ຺ສມານກາເຍນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ເອກໍ ໂອສຘຄຏິກໍ ຐເປຕ຺ວາ ສກຏ຺ຐານເມວ ຄໂຕຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕໍ ມຸຏ຺ຐິໍ ກຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫິຯ ຕສ຺ມິໍ ປນ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ເຕ ມາຕຸ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປິ ທຸກ຺ຂໍ ນາໂຫສິ, ຘມ຺ມກຣກາໂຕ ອຸທກມິວ ສຸເຂນ ນິກ຺ຂມິຯ

ສາ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ໂອສຘຄຏິກໍ ທິສ຺ວາ “ຕາຕ, ກິໍ ເຕ ລທ຺ຘ”ນ຺ຕິ ອາຫຯ “ໂອສຘໍ, ອມ຺ມາ”ຕິ ທິພ຺ໂພສຘໍ ມາຕຸ ຫຕ຺ເຖ ຐເປສິຯ ຐເປຕ຺ວາ ຈ ປນ “ອມ຺ມ, ອິທໍ ໂອສຘໍ ເຍນ ເກນຈິ ອາພາເຘນ ອາພາຘິການໍ ເທຖາ”ຕິ ອາຫຯ ສາ ຕຸຏ຺ຐປຫຏ຺ຐາ ສິຣິວຑ຺ຒນເສຏ຺ຐິໂນ ອາໂຣເຈສິຯ ຕສ຺ສ ປນ ສຕ຺ຕວສ຺ສິໂກ ສີສາພາໂຘ ອຕ຺ຖິຯ ໂສ ຕຸຏ຺ຐປຫຏ຺ໂຐ ຫຸຕ຺ວາ “ອຍໍ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໂຕ ຊາຍມາໂນ ໂອສຘໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄໂຕ, ຊາຕກ຺ຂເຓເຍວ ມາຕຣາ ສທ຺ຘິໍ ກເຖສິ, ເອວຣູເປນ ປຸຎ຺ຎວຕາ ທິນ຺ນໍ ໂອສຘໍ ມຫານຸຠາວໍ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໍ ໂອສຘໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນິສທາຍໍ ຆໍສິຕ຺ວາ ໂຖກໍ ນລາເຏ ມກ຺ເຂສິຯ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕວສ຺ສິໂກ ສີສາພາໂຘ ປທຸມປຕ຺ຕໂຕ ອຸທກໍ ວິຍ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຄໂຕຯ ໂສ “ມຫານຸຠາວໍ ໂອສຘ”ນ຺ຕິ ໂສມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ໂຕ ອໂຫສິຯ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ໂອສຘໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄຕຠາໂວ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກໂຏ ຊາໂຕຯ ເຍ ເກຈິ ອາພາຘິກາ, ສພ຺ເພ ເສຏ຺ຐິສ຺ສ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂອສຘໍ ຍາຈນ຺ຕິຯ ສພ຺ເພສໍ ນິສທາຍໍ ຆໍສິຕ຺ວາ ໂຖກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸທເກນ ອາໂລເຬຕ຺ວາ ເທຕິ ຯ ທິພ຺ໂພສເຘນ ສຣີເຣ ມກ຺ຂິຕມຕ຺ເຕເຍວ ສພ຺ພາພາຘາ ວູປສມ຺ມນ຺ຕິຯ ສຸຂິຕາ ມນຸສ຺ສາ “ສິຣິວຑ຺ຒນເສຏ຺ຐິໂນ ເຄເຫ ໂອສຘສ຺ສ ມຫນ຺ໂຕ ອານຸຠາໂວ”ຕິ ວຓ຺ຓຍນ຺ຕາ ປກ຺ກມິໍສຸຯ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ປນ ນາມຄ຺ຄຫຓທິວເສ ມຫາເສຏ຺ຐີ “ມມ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຍ຺ຍກາທີນໍ ນ ນາເມນ ອຕ຺ໂຖ ອຕ຺ຖິ, ຊາຍມານສ຺ສ ໂອສຘໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄຕຕ຺ຕາ ໂອສຘນາມໂກ ໂຫຕູ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ມໂຫສຘກຸມ

າໂຣ''ຕ຺ເວວສ຺ສ ນາມມກາສິຯ

ອິທຎ຺ຈສ຺ສ ອໂຫສິ ''ມມ ປຸຕ຺ໂຕ ມຫາປຸຎ຺ໂຎ, ນ ເອກໂກວ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສຕິ, ອິມິນາ ສທ຺ຘິໍ ຊາຕທາຣເກຫິ ຠວິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິຯ ໂສ ໂອໂລກາເປນ຺ໂຕ ທາຣກສຫສ຺ສານໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຠາວໍ ສຸຕ຺ວາ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ກຸມາຣການໍ ປິຬນ຺ຘນານິ ທຕ຺ວາ ຘາຕິໂຍ ທາເປສິ ''ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເມ ອຸປ຺ຏ຺ຐາກາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕີ''ຕິຯ ໂພທິສຕ຺ເຕນ ສທ຺ຘິໍເຍວ ເຕສໍ ມງ຺ຄລຏ຺ຐາເນ ມງ຺ຄລໍ ກາເຣສິຯ ທາຣເກ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ຏ຺ຐາຕຸໍ ອາເນນ຺ຕິຯ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ກີຬນ຺ໂຕ ວຑ຺ຒິຕ຺ວາ ສຕ຺ຕວສ຺ສິກກາເລ ສຸວຓ຺ຓປຏິມາ ວິຍ ອຠິຣູໂປ ອໂຫສິຯ ອຖສ຺ສ ຄາມມຊ຺ເຌ ເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ກີຬນ຺ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທີສຸ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕສຸ ກີຬາມຓ຺ຑລໍ ຠິຊ຺ຊຕິຯ ວາຕາຕປປ຺ປຫາຣກາເລ ທາຣກາ ກິລມນ຺ຕິຯ ເອກທິວສຎ຺ຈ ເຕສໍ ກີຬນ຺ຕານໍເຍວ ອກາລເມໂຄ ອຸຏ຺ຐຫິຯ ຕໍ ທິສ຺ວາ ນາຄພໂລ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ຘາວິຕ຺ວາ ເອກສາລໍ ປາວິສິຯ ອິຕເຣ ທາຣກາ ປຈ຺ຉໂຕ ຘາວນ຺ຕາ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ປາເທສຸ ປຫຣິຕ຺ວາ ອຸປກ຺ຂລິຕ຺ວາ ປຕິຕາ ຊຓ຺ຓຸກເຠທາທີນິ ປາປຸຓິໍສຸຯ ໂພທິສຕ຺ໂຕປິ ''ອິມສ຺ມິໍ ຄາເມ ກີຬາສາລໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ເອວໍ ວາເຕ ວາ ວສ຺ເສ ວາ ອາຕເປ ວາ ອາຄເຕ ນ ກິລມິສ຺ສາມາ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ເຕ ທາຣເກ ອາຫ – ''ສມ຺ມາ, ອິມສ຺ມິໍ ຄາເມ ວາເຕ ວາ ວສ຺ເສ ວາ ອາຕເປ ວາ ອາຄເຕ ຐານນິສຊ຺ຊສຍນກ຺ຂມໍ ເອກໍ ສາລໍ ກາເຣສ຺ສາມ, ເອເກກໍ ກຫາປຓໍ ອາຫຣຖາ''ຕິຯ ເຕ ຕຖາ ກຣິໍສຸຯ

ມຫາສຕ຺ໂຕ ມຫາວຑ຺ຒກິໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ''ອິມສ຺ມິໍ ຄາເມ ສາລໍ ກໂຣຫີ''ຕິ ສຫສ຺ສໍ ອທາສິຯ ໂສ ''ສາຘູ''ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ສຫສ຺ສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຂາຓຸກຓ຺ຑເກ ໂກຏ຺ເຏຕ຺ວາ ຠູມິໍ ສມໍ ກາເຣຕ຺ວາ ສຸຕ຺ຕໍ ປສາເຣສິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ສຸຕ຺ຕປສາຣຓວິຘານໍ ອນາຣາເຘນ຺ໂຕ ''ອາຈຣິຍ, ເອວໍ ອປສາເຣຕ຺ວາ ສາຘຸກໍ ປສາເຣຫີ''ຕິ ອາຫຯ ສາມິ, ອຫໍ ອຕ຺ຕໂນ ສິປ຺ປານຸຣູເປນ ປສາເຣສິໍ, ອິໂຕ ອຎ຺ຎໍ ນ ຊານາມີຕິຯ 'ເອຕ຺ຕກໍ ອຊານນ຺ໂຕ ຕ຺ວໍ ອມ຺ຫາກໍ ຘນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສາລໍ ກຖໍ ກຣິສ຺ສສິ, ອາຫຣ, ສຸຕ຺ຕໍ ປສາເຣຕ຺ວາ ເຕ ທສ຺ສາມີ''ຕິ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ສຍໍ ສຸຕ຺ຕໍ ປສາເຣສິຯ ຕໍ ວິສ຺ສກມ຺ມເທວປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປສາຣິຕໍ ວິຍ ອໂຫສິຯ ຕໂຕ ວຑ຺ຒກິໍ ອາຫ ''ເອວໍ ປສາເຣຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສສີ''ຕິ? ''ນ ສກ຺ຂິສ຺ສາມີ''ຕິຯ ''ມມ ວິຈາຣຓາຍ ປນ ກາຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສສີ''ຕິຯ ''ສກ຺ຂິສ຺ສາມິ, ສາມີ''ຕິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຍຖາ ຕສ຺ສາ ສາລາຍ ເອກສ຺ມິໍ ປເທເສ ອນາຖານໍ ວສນຏ຺ຐານໍ ໂຫຕິ, ເອກສ຺ມິໍ ອນາຖານໍ ອິຕ຺ຖີນໍ ວິຊາຍນຏ຺ຐານໍ, ເອກສ຺ມິໍ ອາຄນ຺ຕຸກສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ວສນຏ຺ຐານໍ, ເອກສ຺ມິໍ ອາຄນ຺ຕຸກມນຸສ຺ສານໍ ວສນຏ຺ຐານໍ, ເອກສ຺ມິໍ ອາຄນ຺ຕຸກວາຓິຊານໍ ຠຓ຺ຑຏ຺ຐປນຏ຺ຐານໍ ໂຫຕິ, ຕຖາ ສພ຺ພານິ ຐານານິ ພຫິມຸຂານິ ກຕ຺ວາ ສາລໍ ວິຈາເຣສິຯ ຕຕ຺ເຖວ ກີຬາມຓ຺ຑລໍ, ຕຕ຺ເຖວ ວິນິຈ຺ຉຍໍ, ຕຕ຺ເຖວ ຘມ຺ມສຠໍ ກາເຣສິຯ ກຕິປາເຫເນວ ນິຏ຺ຐິຕາຍ ສາລາຍ ຈິຕ຺ຕກາເຣ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ສຍໍ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ຣມຓີຍໍ ຈິຕ຺ຕກມ຺ມໍ ກາເຣສິຯ ສາລາ ສຸຘມ຺ມາເທວສຠາປຏິຠາຄາ ອໂຫສິຯ

ຕໂຕ ''ນ ເອຕ຺ຕເກນ ສາລາ ໂສຠຕິ, ໂປກ຺ຂຣຓີ ປນ ກາເຣຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ''ຕິ ໂປກ຺ຂຣຓິໍ ຂຓາເປຕ຺ວາ ອິຏ຺ຐກວຑ຺ຒກິໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ສຍໍ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ສຫສ຺ສວງ຺ກໍ ສຕຕິຕ຺ຖໍ ໂປກ຺ຂຣຓິໍ ກາເຣສິຯ ສາ ປຎ຺ຈວິຘປທຸມສຎ຺ຉນ຺ນາ ນນ຺ທາໂປກ຺ຂຣຓີ ວິຍ ອໂຫສິຯ ຕສ຺ສາ ຕີເຣ ປຸປ຺ຜຜລຘເຣ ນານາຣຸກ຺ເຂ ໂຣປາເປຕ຺ວາ ນນ຺ທນວນກປ຺ປໍ ອຸຍ຺ຍານໍ ກາເຣສິຯ ຕເມວ ຈ ສາລໍ ນິສ຺ສາຍ ຘມ຺ມິກສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານຎ຺ເຈວ ອາຄນ຺ຕຸກຄມິກາທີນຎ຺ຈ ທານວຕ຺ຕໍ ປຏ຺ຐເປສິຯ ຕສ຺ສ ສາ ກິຣິຍາ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກຏາ ອໂຫສິ ຯ ພຫູ ມນຸສ຺ສາ ໂອສຣນ຺ຕິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ສາລາຍ ນິສີທິຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕສມ຺ປຕ຺ຕານໍ ກາຣຓາກາຣຓໍ ຍຸຕ຺ຕາຍຸຕ຺ຕໍ ກເຖສິ, ວິນິຈ຺ຉຍໍ ຐເປສິ, ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາທກາໂລ ວິຍ ອໂຫສິຯ

ເວເທຫຣາຊາປິ ສຕ຺ຕວສ຺ສຈ຺ຈເຍນ ''ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຓ຺ຑິຕາ 'ອມ຺ເຫ ອຠິຠວິຕ຺ວາ ປຎ຺ຈໂມ ປຓ຺ຑິໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕີ'ຕິ ເມ ກຖຍິໍສຸ, ກຕ຺ຖ ໂສ ເອຕຣຫີ''ຕິ ສຣິຕ຺ວາ ''ຕສ຺ສ ວສນຏ຺ຐານໍ ຊານາຖາ''ຕິ ຈຕູຫິ ທ຺ວາເຣຫິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອມຈ຺ເຈ ເປເສສິຯ ເສສທ຺ວາເຣຫິ ນິກ຺ຂນ຺ຕາ ອມຈ຺ຈາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ນ ປສ຺ສິໍສຸຯ ປາຈີນທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ອມຈ຺ໂຈ ປນ ສາລາທີນິ ທິສ຺ວາ ''ປຓ຺ຑິເຕນ ນາມ ອິມິສ຺ສາ ສາລາຍ ກາຣເກນ ວາ ກາຣາປເກນ ວາ ຠວິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ມນຸສ຺ເສ ປຸຈ຺ຉິ ''ອຍໍ ສາລາ ກຕຣວຑ຺ຒກິນາ ກຕາ''ຕິ? ມນຸສ຺ສາ ''ນາຍໍ ວຑ຺ຒກິນາ ກຕາ, ສິຣິວຑ຺ຒນເສຏ຺ຐິປຸຕ຺ເຕນ ມໂຫສຘປຓ຺ຑິເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ປຎ຺ຎາພເລນ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ກຕາ''ຕິ ວທິໍສຸຯ ''ກຕິວສ຺ໂສ ປນ ປຓ຺ຑິໂຕ''ຕິ? ''ປຣິປຸຓ຺ຓສຕ຺ຕວສ຺ໂສ''ຕິຯ ອມຈ຺ໂຈ ຣຎ຺ໂຎ ທິຏ຺ຐສຸປິນທິວສໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ວສ຺ສໍ ຄເຓຕ຺ວາ ''ຣຎ຺ໂຎ ທິຏ຺ຐສຸປິເນນ ສເມຕິ, ອຍເມວ ໂສ ປຓ຺ຑິໂຕ''ຕິ ຣຎ຺ໂຎ ທູຕໍ ເປເສສິ ''ເທວ, ປາຈີນຍວມຊ຺ຌຄາເມ ສິຣິວຑ຺ຒນເສຏ຺ຐິປຸຕ຺ໂຕ ມໂຫສຘປຓ຺ຑິໂຕ ນາມ ສຕ຺ຕວສ຺ສິໂກວ ສມາໂນ ເອວຣູປໍ ນາມ ສາລໍ ວິຈາເຣສິ, ໂປກ຺ຂຣຓິໍ ອຸຍ຺ຍານຎ຺ຈ ກາເຣສິ, ອິມໍ ປຓ຺ຑິຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາເນມີ''ຕິຯ ຣາຊາ ຕໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາວ ຕຸຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ເສນກໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ''ກິໍ, ອາຈຣິຍ, ອາເນມ ປຓ຺ຑິຕ''ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ໂສ ລາຠໍ ມຈ຺ຉຣາຍນ຺ໂຕ ''ມຫາຣາຊ,

ສາລາທີນໍ ກາຣາປີຕມຕ຺ເຕນ ປຕ຺ຑິໂຕ ນາມ ນ ໂຫຕິ, ໂຢ ໂກຈິ ເອຕານິ ກາເຣຕິ, ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ເອຕ''ນ຺ຕິ ອາຫ. ໂສ ຕສ຺ສ ກາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ''ກາວິຕພ຺ພເມຕ຺ຖ ກາຣເຕນາ''ຕິ ຕຸຕ຺ຫີ ຫຸຕ຺ວາ ''ຕຕ຺ເຖວ ວສນ຺ໂຕ ປຕ຺ຑິຕໍ ວີມໍສຕູ''ຕິ ອມຈ຺ຈສ຺ສ ທູຕໍ ປຜິເປ ເສສິ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ອມຈ຺ໂຈ ຕຕ຺ເຖວ ວສນ຺ໂຕ ປຕ຺ຑິຕໍ ວີມໍສິ.

ສຕ຺ຕຫາຣກປຄ຺ໂຫ

ຕຕ຺ຣິທໍ ວີມໍສນຸທ຺ທານໍ –

''ມໍສໍ ໂຄໂຓ ຄນ຺ຖິ ສຸຕ຺ຕໍ, ປຸຕ຺ໂຕ ໂຄໂຕ ຣເຖນ ຈ;

ທຕ຺ໂຫ ສີສໍ ອຫີ ເຈວ, ກຸກ຺ກຸໂຜ ມຕິ ວິຊາຍນໍ;

ໂອທນໍ ວາລຸກຄ຺ຈາປີ, ຕລ຺ອາກຸຍ຺ຍານໍ ຄທ຺ຣໂກ ມຕີ''ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ມໍສນ຺ຕິ ເອກທິວສໍ ໂພຣິສຕ຺ເຕ ກິລ຺ອາມຕ຺ທລໍ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ເອໂກ ເສໂນ ສູນຜລກໂຕ ມໍສເປສິ ຄເຫຕ຺ວາ ອາກາສໍ ປກ຺ຂນ຺ທີ. ຕໍ ທິສ຺ວາ ທາຣກາ ''ມໍສເປສິ ຉຑ຺ຑາເປສ຺ສາມາ''ຕິ ເສນໍ ອນຸພນ຺ທິສຸ. ເສໂນ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ຘາວຕິ. ເຕ ອຸທ຺ທໍ ໂອ ໂລເກຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຈ຺ຉໂຕ ປຈ຺ຉໂຕ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ປາສາຕາທິສຸ ອຸປກ຺ຂລິຕ຺ວາ ກິລມນ຺ຕິ. ອຖ ເນ ປຕ຺ຑິໂຕ ອາຫ ''ຉຑ຺ຑາເປສ຺ສາມິ ນ''ນ຺ຕິ. ''ຉຑ຺ຑາເປຫີ ສາມີ''ຕິ. ''ເຕນ ຫິ ປສ຺ສຖາ''ຕິ ໂສ ອຸທ຺ທໍ ອໂນໂລເກຕ຺ວາວ ວາຕເວເຄນ ຘາວິຕ຺ວາ ເສນສ຺ສ ຉາ ຍໍ ອກ຺ກມິຕ຺ວາ ປາຕຶ ປຫຣິຕ຺ວາ ມຫາຣວໍ ຣວິ. ຕສ຺ສ ເຕເຊນ ໂສ ສທ຺ໂທ ເສນສ຺ສ ກຸຈ຺ຉິຍໍ ວິນິວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຈ຺ຉາຣິໂຕ ວິຍ ອໂຫສິ. ໂສ ກີໂຕ ມໍສໍ ຉຑ຺ເຑສິ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ຉຑ຺ຑິຕກາວໍ ຎຕ຺ວາ ຉາຍໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕວ ກູມິຍໍ ປຕິຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ອາກາເສເຍວ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິ. ຕໍ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ມຫາຊໂນ ນທນ຺ໂຕ ວຄ຺ຄນ຺ໂຕ ອປ຺ໂຜເຜນ຺ໂຕ ມຫາສທ຺ທໍ ອກາສິ. ອມຈ຺ໂຈ ຕໍ ປວຕ຺ຕຶ ຎຕ຺ວາ ຣຄ຺ໂຍ ທູຕໍ ເປເສສິ ''ປຕ຺ຑິໂຕ ອິມິນາ ອຸປາເຍນ ມໍສເປສິ ຉຑ຺ຑາເປສິ, ອິທໍ ເທໂວ ຊານາຕູ''ຕິ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ເສນກໍ ປຸຈ຺ຉິ ''ກີ, ເສນກ, ອາເນມ ປຕ຺ຑິຕ''ນ຺ຕິ? ໂສ ຈິນ຺ເຕສິ ''ຕສ຺ສ ອິຘາຄຕກາລໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ມຍໍ ນິປ຺ປກາ ກວິສ຺ສາມ,

ອຕ຺ຖິກາວມ຺ປີ ໂນ ຣາຊາ ນ ຊານິສ຺ສຕິ, ນ ຕໍ ອາເນຕຸໍ ວຜ຺ຜຕີ''ຕິ. ໂສ ພລວລາກມຈ຺ຉຣິຍຕາຍ ''ມຫາຣາຊ, ເອຕ຺ຕເກນ ປຕ຺ຑິໂຕ ນາມ ນ ໂຫຕິ, ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ກິຄ຺ຈິ ເອຕ''ນ຺ຕິ ອາຫ. ຣາຊາ ມຊ຺ຊຕ຺ໂຕວ ຫຸຕ຺ວາ ''ຕຕ຺ເຖວ ນໍ ວີມໍສຕູ''ຕິ ປຸນ ເປ ເສສິ.

ໂຄໂຓຕິ ເອໂກ ປາຈີນຍວມຊ຺ຊກຄາມວາສີ ປຸຣິໂສ ''ວສ຺ເສ ປຕິເຕ ກສິສ຺ສາມີ''ຕິ ຄາມນ຺ຕຣໂຕ ໂຄເຓ ກິຕຶຕ຺ວາ ອາເນຕ຺ວາ ເຄເຫ ວສາເປຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ໂຄຈຣຕ຺ຖາຍ ຕິຓກູມຶ ອາເນຕ຺ວາ ໂຄຓປີຜ຺ເຖ ນິສິນ຺ໂນ ກິລນ຺ຕຣູໂປ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຣຸກ຺ຂມູເລ ນິປນ຺ໂນວ ນິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກມິ. ຕສ຺ມຶ ຂເຓ ເອໂກ ໂຈໂຣ ໂຄເຓ ຄເຫຕ຺ວາ ປລາຍິ. ໂສ ປພຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ໂຄເຓ ອປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ອິໂຕ ຈິ ໂຕ ຈ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ໂຄເຓ ຄເຫຕ຺ວາ ປລາຍນ຺ຕໍ ໂຈຣໍ ທິສ຺ວາ ເວເຄນ ປກ຺ຂນ຺ທິຕ຺ວາ ''ກຸຫຶ ເມ ໂຄເຓ ເນສີ''ຕິ ອາຫ. ''ມມ ໂຄເຓ ອຕ຺ຕໂນ ອິຈ຺ຉິຕຜ຺ຖານໍ ເນມີ''ຕິ. ເຕສໍ ວິວາທໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາຊໂນ ສນ຺ນິປຕິ. ປຕ຺ຑິໂຕ ເຕສໍ ສາລາທ຺ວາເຣນ ຄຈ຺ຉນ຺ ຕານໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອຸໂກປິ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ເຕສໍ ກິຣິຍໍ ທິສ຺ວາວ ''ອຍໍ ໂຈໂຣ, ອຍໍ ໂຄຓສາມິໂກ''ຕິ ຊານາຕິ. ຊານນ຺ໂຕປີ ''ກສ຺ມາ ວິວທຖາ''ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. ໂຄຓສາມິໂກ ອາຫ – ''ສາມິ, ອິເມ ອຫໍ ອສຸກຄາມໂຕ ອສຸກສ຺ສ ນາມ ຫຕ຺ຖໂຕ ກິຕຶຕ຺ວາ ອາ ເນຕ຺ວາ ເຄເຫ ວສາເປຕ຺ວາ ໂຄຈຣຕ຺ຖາຍ ຕິຓກູມຶ ເນສຶ, ຕຕ຺ຖ ມມ ປມາທໍ ທິສ຺ວາ ອຍໍ ໂຄເຓ ຄເຫຕ຺ວາ ປລາຍິ. ສ຺ວາຫໍ ອິ ໂຕ ຈິໂຕ ຈ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ອິມໍ ທິສ຺ວາ ອນຸພນ຺ທິຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫຶ, ອສຸກຄາມວາສິໂນ ມຍາ ເອເຕສໍ ກິຕຶຕ຺ວາ ຄຫິຕກາວໍ ຊານນ຺ ຕີ''ຕິ. ໂຈໂຣ ປນ ''ມເມເຕ ຆຣຊາຕິກາ, ອຍໍ ມຸສາ ກຓຕີ''ຕິ ອາຫ.

ອຖ ເນ ປຕ຺ຑິໂຕ ''ອຫໍ ໂວ ອຑ຺ຑໍ ຘມ຺ເມນ ວິນິຈ຺ຉິນິສ຺ສາມິ, ຄ຺ສ຺ສຖ ເມ ວິນິຈ຺ຉເຍ''ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ''ອາມ, ສາມິ, ຄ຺ສ຺ສາມາ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ມຫາຊນສ຺ສ ມນໍ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ ວຜ຺ຜຕີ''ຕິ ປຖມໍ ໂຈຣໍ ປຸຈ຺ຉິ ''ຕຍາ ອິເມ ໂຄຓາ ກຶ ຂາທາປີຕາ ກຶ ປາຍິຕາ''ຕິ? ''ຍາຄຸໍ ປາຍິຕາ ຕິລປີຜ຺ຄຄ຺ຈ ມາເສ ຈ ຂາທາປີຕາ''ຕິ. ຕໂຕ ໂຄຓສາມິກໍ ປຸຈ຺ຉິ. ໂສ ອາຫ – ''ສາມິ, ກຸໂຕ ເມ ທຸຄ຺ຄຕສ຺ສ ຍາຄຸອາ ທີນິ ລທ຺ຘານິ, ຕິຓເມວ ຂາທາປີຕາ''ຕິ. ປຕ຺ຑິໂຕ ເຕສໍ ກຖໍ ປຣິສໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ປີຍງ຺ຄຸປຕ຺ຕານິ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ໂກຜ຺ເຜ ເປຕ຺ວາ ອຸທເກນ ມທ຺ທາເປຕ຺ວາ ໂຄເຓ ປາເຍສິ. ໂຄຓາ ຕິຓເມວ ຉຑ຺ຑຍິສຸ. ປຕ຺ຑິໂຕ ''ປສ຺ສເຖຕ''ນ຺ຕິ ມຫາຊນສ຺ສ

ທສ຺ເສຕ຺ວາ ໂຈຣໍ ປຸຈ຺ຉິ “ຕ຺ວໍ ໂຈໂຣສິ, ນ ໂຈໂຣສີ”ຕິ? ໂສ ‘ໂຈໂຣມ຺ຫິ’ຕິ ອາຫ຺ “ເຕນ ຫິ ຕ຺ວໍ ອິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ມາ ເອວຣູປມກາສີ”ຕິ ໂອວທິ຺ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິສາ ປນ ຕໍ ຫຕ຺ຖປາເທຫິ ໂກຏ຺ເຏຕ຺ວາ ທຸພ຺ພລມກາສິ຺ ອຖ ນໍ ປຏ຺ຌິໂຕ “ທິຏ຺ຄຌມ຺ເມເຍວ ຕາວ ອິມໍ ທຸກ຺ຂໍ ລກາສິ, ສມ຺ປຣາເຍ ປນ ນິຣຍາທິສຸ ມຫາທຸກ຺ຂໍ ອນຸກວິສ຺ສສິ, ສມ຺ມ, ຕ຺ວໍ ອິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ປຊເຫຕໍ ກມ຺ມ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຌ຺ຈ ສີລານິ ອທາສິ຺ ອມຈ຺ໂຈ ຕໍ ປວຕ຺ຕິ ຍຖາພູຕໍ ຣຌ຺ໂຌ ອາໂຣຈາເປສິ຺ ຣາຊາ ເສນກໍ ປຸຈ຺ຉິ “ກີ, ເສນກ, ອາເນມ ປຏ຺ຌິຕ”ນ຺ຕິ຺ “ໂຄຕາອຫ຺ຫໍ ນາມ, ມຫາຣາຊ, ເຍ ເກຈິ ວິນິຈ຺ຉິນນ຺ຕິ, ອາຄເມຫິ ຕາວາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຣາຊາ ມຊ຺ຊຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ປຸນ ຕເຖວ ສາສນໍ ເປເສສິ຺ ສພ຺ພຏ຺ຐາເນສຸປິ ເອວໍ ເວທິຕພ຺ພໍ຺ ອິໂຕ ປຣໍ ປນ ອຸທ຺ທານມຕ຺ຕເມວ ວິກຊິຕ຺ວາ ທສ຺ສຍິສ຺ສາມາຕິ຺

ຄນ຺ຖິຕິ ເອກາ ທຸຄ຺ຄຕິຕ຺ຖີ ນານາວຏ຺ເຓຫິ ສຸຕ຺ເຕຫິ ຄນ຺ຖິເກ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ກຕໍ ສຸຕ຺ຕຄນ຺ຖິຕປີລຸອນ຺ຘນໍ ຄີວໂຕ ໂມເຈຕ຺ວາ ສາຒກສ຺ສ ອຸປຣິ ຣເປຕ຺ວາ ນ຺ຫາຍິຕຸໍ ປຏ຺ຌິເຕນ ກາຣິຕໂປກ຺ຂຣຕີ ໂອຕຣິ຺ ອປຣາ ຕຣຸຓີຕ຺ຖີ ຕໍ ທິສ຺ວາ ໂລກໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ “ອມ຺ມ, ອຕິວິຍ ໂສກນໍ ອິທໍ ກິຕ຺ຕເກນ ເຕ ກຕໍ, ອຫມ຺ປິ ອຕ຺ຕໂນ ເອວຣູປໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ຄີວາຍ ປີລຸອນ຺ຘິຕ຺ວາ ປມາຓໍ ຕາວສ຺ສ ອຸປ຺ຘາເຣມີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຕາຍ ອຸຊ຺ຈິຕ຺ຕຕາຍ “ອຸປ຺ຘາເຣຫີ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຄີວາຍ ປີລຸອນ຺ຘິຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ຺ ອິຕຣາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ສີຄໍ ອຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ສາຒກໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ອຸປ຺ຘາວິຕ຺ວາ “ກຫໍ ເມ ປີລຸອນ຺ຘນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປລາຍິສ຺ສສີ”ຕິ ສາຒເກ ຄຏ຺ຫິ຺ ອິຕຣາ “ນາຫໍ ຕວ ສນ຺ຕກໍ ຄຏ຺ຫາມິ, ມມ ຄີວາຍເມວ ປີລຸອນ຺ຘນ”ນ຺ຕິ ອາຫ຺ ມຫາຊໂນ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສນ຺ນິປ຺ຕິ຺ ປຏ຺ຌິໂຕ ທາຣເກຫິ ສທ຺ຘຶ ກີລຸອນ຺ໂຕ ຕາສໍ ກລຫໍ ກຕ຺ວາ ສາລາທ຺ວາເຣນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີນໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ “ກິ ສທ຺ໂທ ເອໂສ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ອຸກິນ຺ນໍ ກລຫກາຣຓໍ ສຸຕ຺ວາ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ອາກາເຣເນວ ໂຈຣິຌ຺ຈ ອໂຈຣິຌ຺ຈ ຌຕ຺ວາປິ ຕມຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ “ອຫໍ ໂວ ຘມ຺ເມນ ວິນິຈ຺ຉິນິສ຺ສາມິ, ມມ ວິນິຈ຺ຉເຍ ຖສ຺ສຖາ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ອາມ, ຖສ຺ສາມ, ສາມີ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປຖມໍ ໂຈຣີ ປຸຈ຺ຉິ “ຕ຺ວໍ ອິມໍ ປີລຸອນ຺ຘນໍ ປີລຸອນ຺ຘນ຺ຕີ ກຕຣຄນ຺ຘໍ ວິລິມ຺ປສີ”ຕິ? “ອຫໍ ນິຈ຺ຈໍ ສພ຺ພສໍຫາຣກໍ ວິລິມ຺ປາມີ”ຕິ຺ ສພ຺ພສໍຫາຣໂກ ນາມ ສພ຺ພຄນ຺ເຘຫິ ໂຍເຊຕ຺ວາ ກຕຄນ຺ໂຘ຺ ຕໂຕ ອິຕຣໍ ປຸຈ຺ຉິ຺ ສາ ອາຫ “ກຸໂຕ, ສາມິ, ລທ຺ເຘ ທຸຄ຺ຄຕາຍ ມຍ຺ຫໍ ສພ຺ພສໍຫາຣໂກ, ອຫໍ ນິຈ຺ຈໍ ປີຍງ຺ຄຸປຸບ຺ຜຄນ຺ຘເມວ ວິລິມ຺ປາມີ”ຕິ຺ ປຏ຺ຌິໂຕ ອຸທກປາຕີ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ຕໍ ປີລຸອນ຺ຘນໍ ຕຕ຺ຖ ປກ຺ຂິປາເປຕ຺ວາ ຄນ຺ຘິກໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ “ເອຕໍ ຄນ຺ຘໍ ອຸປ຺ສິງ຺ຆິຕ຺ວາ ອສຸກຄນ຺ຘກາວໍ ຊານາຫີ”ຕິ ອາຫ຺ ໂສ ອຸປ຺ສິງ຺ຆນ຺ໂຕ ປີຍງ຺ຄຸປຸບ຺ຜກາວໍ ຌຕ຺ວາ ອິມໍ ເອກາກນິປາເຕ ຄາຖມາຫ –

“ສພ຺ພສໍຫາຣໂກ ນຕ຺ຖີ, ສຸທ຺ຘໍ ກງ຺ຄຸ ປວາຍຕິ;

ອລີກໍ ກາສຕິຍໍ ຌຕ຺ຕິ, ສຈ຺ຈມາຫ຺ ມຫລ຺ລິກາ”ຕິ຺ (ຊາ຺ ໑຺໑຺໑໑໐);

ຕຕ຺ຖ ຌຕ຺ຕິຕິ ຌຕ຺ຕິກາ຺ ອາຫູຕິ ອາຫ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ຺

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕໍ ກາຣຓໍ ມຫາຊນໍ ຊານາເປຕ຺ວາ “ຕ຺ວໍ ໂຈຣິສິ, ນ ໂຈຣີສີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ໂຈຣິກາວໍ ປຏິຊານາເປສິ຺ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ປຏ຺ຌິຕກາໂວ ປາກໂຏ ຊາໂຕ຺

ສຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ເອກາ ກປ຺ປາສກ຺ເຂຕ຺ຕຣກ຺ຂິກາ ອິຕ຺ຖີ ກປ຺ປາສກ຺ເຂຕ຺ຕໍ ຣກ຺ຂນ຺ຕີ ຕຕ຺ເຖວ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ກປ຺ປາສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສຸຂຸມສຸຕ຺ຕໍ ກນ຺ຕິຕ຺ວາ ຄຸລໍ ກຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຉງ຺ເຄ ຣເປຕ຺ວາ ຄາມໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕີ “ປຏ຺ຌິຕສ຺ສ ໂປກ຺ຂຣຕິຍໍ ນ຺ຫາຍິສ຺ສາມີ”ຕິ ຕີຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສາຒກໍ ມຸຌ຺ຈິຕ຺ວາ ສາຒກສ຺ສ ອຸປຣິ ສຸຕ຺ຕຄຸລໍ ຣເປຕ຺ວາ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ໂປກ຺ຂຣຕິຍໍ ນ຺ຫາຍຕິ຺ ອປຣາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ລຸທ຺ຘຈິຕ຺ຕາຍ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ “ອໂຫ ມນາປໍ ສຸຕ຺ຕໍ, ອມ຺ມ, ຕຍາ ກຕ”ນ຺ຕິ ອຈ຺ຉຣໍ ປຫຣິຕ຺ວາ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ວິຍ ອຸຈ຺ຉງ຺ເຄ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ຺ ເສສໍ ປຸຣິມນເຍເນວ ວິຕ຺ຖາເຣຕພ຺ພໍ຺ ປຏ຺ຌິໂຕ ປຖມໍ ໂຈຣີ ປຸຈ຺ຉິ “ຕ຺ວໍ ຄຸລໍ ກໂຣນ຺ຕີ ອພ຺ພນ຺ໂຕ ກິ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອກາສີ”ຕິ? “ກປ຺ປາສຜລຏ຺ຘິເມວ ສາມີ”ຕິ຺ ຕໂຕ ອິຕຣໍ ປຸຈ຺ຉິ຺ ສາ “ສາມິ ຕິມ຺ພຣຸອຏ຺ຘິ”ນ຺ຕິ ອາຫ຺ ໂສ ອຸກິນ຺ນໍ ວຈນໍ ປຣິສໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ສຸຕ຺ຕຄຸລໍ ນິພ຺ເພຒາເປຕ຺ວາ ຕິມ຺ພຣຸອຏ຺ຘີ ທິສ຺ວາ ຕໍ ໂຈຣິກາວໍ ສໍປຏິຈ຺ຉາເປສິ຺ ມຫາຊໂນ ຫຏ຺ຄຕ຺ຏ຺ໂຄ “ສຸວິນິຈ຺ຉິໂຕ ອຑ຺ໂໂຍ”ຕິ ສາຘຸກາຣສຫສ຺ສານິ ປວຕ຺ເຕສິ຺

ປຸຕ຺ໂຕຕິ ເອກາທິວສໍ ເອກາ ອິຕ຺ຖີ ປຸຕ຺ຕໍ ອາທາຍ ມຸຂໂຘວນຕ຺ຖາຍ ປຏ຺ຌິຕສ຺ສ ໂປກ຺ຂຣຕີ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໍ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສາຒເກ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ມຸຂໍ ໂຘວິຕຸໍ ໂອຕຣິ຺ ຕສ຺ມີ ຂເຓ ເອກາ ຍກ຺ຂິນີ ຕໍ ທາຣກໍ ທິສ຺ວາ ຂາທິຕຸກາມາ ຫຸຕ຺ວາ

ອິຕ຺ຖິເວສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ສຫາຍິເກ, ໂສກຕິ ວຕາຍໍ ທາຣໂກ, ຕເວໂສ ປຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ອາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ປາເຍມິ ນ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ປາເຍຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ໂຖກໍ ກີລຸອາເປຕ຺ວາ ອາທາຍ ປລາຍິ. ອິຕຣາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ສາວິຕ຺ວາ ‘‘ກ຺ຫໍ ເມ ປຸຕ຺ຕໍ ເນສີ’’ຕິ ຄຕ຺ຫີ. ຍກ຺ຂິນີ ‘‘ກ຺ໂຕ ຕຍາ ປຸຕ຺ໂຕ ລທ຺ໂຣ, ມເມໂສ ປຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ ອາຫ. ຕາ ກລຫໍ ກໂຣນ຺ຕິໂຍ ສາລາທ຺ວາເຣນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ. ປຕ຺ທິໂຕ ຕໍ ກລຫສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ກິເມຕ’’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. ຕາ ຕສ຺ສ ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສຸໍ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອກ຺ຂີນໍ ອນິມິສຕາຍ ເຈວ ຣຕ຺ຕຕາຍ ຈ ນິຣາສງ຺ກຕາຍ ຈ ຉາຍາຍ ອການວຕາຍ ຈ ‘‘ອຍໍ ຍກ຺ຂິນີ’’ຕິ ຌຕ຺ວາປິ ‘‘ມມ ວິນິຈ຺ຉເຍ ຖສ຺ສຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ອາມ, ຖສ຺ສາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ກູມິຍໍ ເລຂໍ ກຑ຺ຒິຕ຺ວາ ເລຂາມຊ຺ເຊ ທາຣກໍ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ຍກ຺ຂິນີ ຫຕ຺ເຖສຸ, ມາຕຣໍ ປາເທສຸ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ‘‘ທ຺ເວປິ ກຑ຺ຒິຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫຖ, ກຑ຺ຒິຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ຕິຍາ ເອວ ປຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ ອາຫ.

ຕາ ອຸໂກປິ ກຑ຺ຒິສຸ. ທາຣໂກ ກຑ຺ຒິຍມາໂນ ທຸກ຺ຂປ຺ປຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ວິຣວິ. ມາຕາ ຫທເຍນ ຜລິເຕນ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໍ ມຸຌ຺ຈິຕ຺ວາ ໂຣທມານາ ອຏ຺ຖາສິ. ປຕ຺ທິໂຕ ມຫາຊນໍ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ອມ຺ໂກ, ທາຣເກ, ມາຕຸ ຫທຍໍ ມຸທຸກໍ ໂຫຕິ, ອຸທາຫຸ ອມາຕູ’’ຕິ. ‘‘ມາຕຸ ຫທຍໍ ມຸທຸກໍ ໂຫຕິ’’ຕິ. ‘‘ກິໍ ທານິ ທາຣກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຖິຕາ ມາຕາ ໂຫຕິ, ອຸທາຫຸ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຖິຕາ’’ຕິ? ‘‘ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຖິຕາ ປຕ຺ທິຕາ’’ຕິ. ‘‘ອິມໍ ປນ ທາຣກໂຈຣີ ຕຸມ຺ເຫ ຊານາຖາ’’ຕິ? ‘‘ນ ຊານາມ, ປຕ຺ທິຕາ’’ຕິ. ອຖ ເນ ປຕ຺ທິໂຕ ອາຫ – ‘‘ຍກ຺ຂິນີ ເອສາ, ເອຕໍ ຂາທິຕຸໍ ຄຕ຺ຫີ’’ຕິ. ‘‘ກຖໍ ຊານາສິ, ປຕ຺ທິຕາ’’ຕິ. ‘‘ອກ຺ຂີນໍ ອນິມິສຕາຍ ເຈວ ຣຕ຺ຕຕາຍ ຈ ນິຣາສງ຺ກຕາຍ ຈ ຉາຍາຍ ອການເວນ ຈ ນິກ຺ກຣຸຓຕາຍ ຈາ’’ຕິ. ອຖ ນໍ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ກາສິ ຕ຺ວ’’ນ຺ຕິ? ‘‘ຍກ຺ຂິນິມ຺ຫິ ສາມີ’’ຕິ. ‘‘ກສ຺ມາ ອິມໍ ທາຣກໍ ຄຕ຺ຫີ’’ຕິ? ‘‘ຂາທິຕຸໍ ຄຕ຺ຫາມິ, ສາມີ’’ຕິ. ‘‘ອນ຺ຘພາເລ, ຕ຺ວໍ ປຸພ຺ເພປີ ປາປກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ຍກ຺ຂິນີ ຊາຕາສິ, ອິທານີ ປຸນປິ ປາປໍ ກໂຣສິ, ອໂຫ ອນ຺ຘພາລາສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ປຌ຺ຈສີເລສຸ ປຕິຏ຺ຖາເປຕ຺ວາ ‘‘ອິໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ເອວຣູປໍ ປາປກມ຺ມໍ ມາ ອກາສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊສີ. ທາຣກມາຕາປິ ທາຣກໍ ລກິຕ຺ວາ ‘‘ຈິຣໍ ຊີວຕຸ ສາມີ’’ຕິ ປຕ຺ທິຕໍ ໂຖເມຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໍ ອາທາຍ ປກ຺ກາມິ.

ໂຄໂຕຕິ ເອໂກ ກິຣ ລກ຺ຕ຺ຫກຕ຺ຕາ ໂຄໂຕ, ກາລຸອວຕ຺ຕຕາ ຈ ກາລຸໂອຕິ ໂຄຕກາລຸໂອ ນາມ ປຸຣິໂສ ສຕ຺ຕສໍວຈ຺ຉຣານິ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ກຣິຍໍ ລກິ. ສາ ນາເມນ ທີຏຕາລາ ນາມ. ໂສ ເອກທິວສໍ ຕໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ກທ຺ເທ, ປູວຂາທນີຍໍ ປຈາຫີ, ມາຕາ ປີຕໂຣ ທຏ຺ຖຸໍ ຄມິສ຺ສາມາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ກິໍ ເຕ ມາຕາປິຕູຫີ’’ຕິ ຕາຍ ປຝິກ຺ຂິຕ຺ໂຕປິ ຍາວຕຕິຍໍ ວຕ຺ວາ ປູວຂາທນີຍໍ ປຈາເປຕ຺ວາ ປາເຖຍ຺ຍຌ຺ເຈວ ປຕ຺ຕາກາຣຌ຺ຈ ອາທາຍ ຕາຍ ສທ຺ຘິໍ ມຄ຺ຄໍ ປຝິປນ຺ໂນ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ອຸຕ຺ຕານວາຫີນີ ເອກໍ ນທີໍ ອທ຺ທສ. ເຕ ປນ ທ຺ເວປິ ອຸທກກີຣຸກຊາຕິກາວ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ອຸຕ຺ຕຣິຕຸໍ ອວິສຫນ຺ຕາ ຕີເຣ ອຏ຺ຖໍສຸ. ຕທາ ທີຏປີຏ຺ຖິ ນາເມໂກ ທຸຄ຺ຄຕປຸຣິໂສ ອນຸວິຈຣນ຺ໂຕ ຕໍ ຖານໍ ປາປຸຕິ. ອຖ ນໍ ເຕ ທິສ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິສຸ ‘‘ສມ຺ມ, ອຍໍ ນທີ ຄມ຺ກີຣາ ອຸຕ຺ຕານາ’’ຕິ. ໂສ ເຕສໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ອຸທກກີຣຸກກາວໍ ຌຕ຺ວາ ‘‘ສມ຺ມ, ອຍໍ ນທີ ຄມ຺ກີຣາ ພຫຸຈຕ຺ຑມຈ຺ຉາກິຕ຺ຕາ’’ຕິ ອາຫ. ‘‘ສມ຺ມ, ກຖໍ ຕ຺ວໍ ຄມິສ຺ສສີ’’ຕິ? ໂສ ອາຫ – ‘‘ສໍສຸມາຣມກຣານໍ ອມ຺ເຫຫິ ປຣິຈໂຍ ອຕ຺ຖິ, ເຕນ ເຕ ອມ຺ເຫ ນ ວິເຫເຖນ຺ຕີ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ, ອມ຺ເຫປິ ເນຫີ’’ຕິ. ໂສ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉິ. ອຖສ຺ສ ເຕ ຂຊ຺ຊໂກຊນໍ ອທໍສຸ. ໂສ ກຕກຕ຺ຕກິຈ຺ໂຈ ‘‘ສມ຺ມ, ກໍ ປຖມໍ ເນມີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. ໂສ ອາຫ – ‘‘ຕວ ສຫາຍິກໍ ປຖມໍ ເນຫີ, ມໍ ປຈ຺ຉາ ເນຫີ’’ຕິ. ໂສ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕໍ ຂນ຺ເຘ ກຕ຺ວາ ປາເຖຍ຺ຍຌ຺ເຈວ ປຕ຺ຕາກາຣຌ຺ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ນທີໍ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ໂຖກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸກ຺ກຸຝິໂກ ນິສີທິຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ.

ໂຄຕກາລຸໂອ ຕີເຣ ຖິໂຕວ ‘‘ຄມ຺ກີຣາວຕາຍໍ ນທີ, ເອວໍ ທີຏສ຺ສປິ ນາມ ເອວຣູປາ, ມຍ຺ຫໍ ປນ ອປ຺ປສຍ຺ຫາວ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕສີ. ອິຕໂຣປິ ຕໍ ນທີມຊ຺ຊໍ ເນຕ຺ວາ ‘‘ກທ຺ເທ, ອຫໍ ຕໍ ໂປເສສ຺ສາມິ, ສມ຺ປນ຺ນວຕ຺ຖາລງ຺ການາ ທາສິທາສປຣິວຸຕາ ວິຈຣິສ຺ສສິ, ກິໍ ເຕ ອຍໍ ລກ຺ຕ຺ຫກວາມນໂກ ກຣິສ຺ສຕິ, ມມ ວຈນໍ ກໂຣຫີ’’ຕິ ອາຫ. ສາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາວ ອຕ຺ຕໂນ ສາມິເກ ສິເນຫໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ຕໍຂຕຌ຺ເຍວ ຕສ຺ມີ ປຝິພທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ສາມິ, ສເຈ ມໍ ນ ຉຑ຺ເຑສ຺ສສິ, ກຣິສ຺ສາມິ ເຕ ວຈນ’’ນ຺ຕິ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉິ. ‘‘ກທ຺ເທ, ກິໍ ວເທສິ, ອຫໍ ຕໍ ໂປເສສ຺ສາມີ’’ຕິ. ເຕ ປຣຕີຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸໂກປິ ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ‘‘ໂຄຕກາລຸອໍ ປຫາຍ ຕິຏ຺ຖ ຕ຺ວ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ເສວ ຂາທນີຍໍ ຂາທນ຺ຕາ ປກ຺ກມິສຸ. ໂສ ທິສ຺ວາ ‘‘ອິເມ ເອກໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ມໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ປລາຍນ຺ຕິ ມຌ຺ເຌ’’ຕິ ອປ຺ຣາປຣໍ ຘາວນ຺ໂຕ ໂຖກໍ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ກເຍນ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປຸນ ເຕສຸ ໂກເປນ ‘‘ຊີວາມິ ວາ ມຣາມິ ວາ’’ຕິ ອຸລ຺ລງ຺ຆິຕ຺ວາ ນທີຍໍ ປຕິໂຕ ອຸຕ຺ຕານກາວໍ ຌຕ຺ວາ ນທີໍ ອຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ເວເຄນ ຕໍ ປາປຸຕິຕ຺ວາ ‘‘ອມ຺ໂກ ທຸຏ຺ຖໂຈຣ, ກ຺ຫໍ ເມ ກຣິຍໍ ເນສີ’’ຕິ ອາຫ. ອິຕໂຣປິ ຕໍ ‘‘ອເຣ ທຸຏ຺ຖວາມນກ, ກ຺ໂຕ ຕວ ກຣິຍາ, ມເມສາ ກຣິຍາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຄີວາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຂິປີ. ໂສ ທີຏຕາລໍ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ’’ຕິຏ຺ຖ ຕ຺ວໍ ກ຺ຫໍ ຄຈ຺ຉສິ, ສຕ຺ຕ ສໍວຈ຺ຉຣານິ ກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ລທ຺ຘກຣິຍາ ເມສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ກລຫໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ສາລາຍ ສນ຺ຕິກໍ ປາປຸຕິ. ມຫາຊໂນ ສນ຺ນິປຕິ.

ປຓ຺ຑິໂຕ ‘‘ກິໍ ສທ຺ໂທ ນາເມໂສ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ເຕ ອຸໂຠປິ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ວຈນປ຺ປຏິວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ມມ ວິນິຈ຺ຉເຍ ຐສ຺ສຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ອາມ, ຐສ຺ສາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປຐມໍ ທີຆປິຏ຺ຐິໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ຕ຺ວໍ ໂກນາໂມສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ‘‘ທີຆປິຏ຺ຐິໂກ ນາມ, ສາມີ’’ຕິຯ ‘‘ຠຣິຍາ ເຕ ກາ ນາມາ’’ຕິ? ໂສ ຕສ຺ສາ ນາມໍ ອຊານນ຺ໂຕ ອຎ຺ຎໍ ກເຖສິຯ ‘‘ມາຕາປິຕໂຣ ເຕ ເກ ນາມາ’’ຕິ? ‘‘ອສຸກາ ນາມາ’’ຕິຯ ‘‘ຠຣິຍາຍ ປນ ເຕ ມາຕາປິຕໂຣ ເກ ນາມາ’’ຕິ? ໂສ ອຊານິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ກເຖສິຯ ຕສ຺ສ ກຖໍ ປຣິສໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ຕໍ ອປເນຕ຺ວາ ອິຕຣໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ປຸຣິມນເຍເນວ ສພ຺ເພສໍ ນາມານິ ປຸຈ຺ຉິຯ ໂສ ຍຖາຠູຕໍ ຊານນ຺ໂຕ ອວິຣຊ຺ຌິຕ຺ວາ ກເຖສິຯ ຕມ຺ປິ ອປເນຕ຺ວາ ທີຆຕາລໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ຕ຺ວໍ ກາ ນາມາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ‘‘ທີຆຕາລາ ນາມ ສາມີ’’ຕິຯ ‘‘ສາມິໂກ ເຕ ໂກ ນາໂມ’’ຕິ? ສາ ອຊານນ຺ຕີ ອຎ຺ຎໍ ກເຖສິຯ ‘‘ມາຕາປິຕໂຣ ເຕ ເກ ນາມາ’’ຕິຯ ‘‘ອສຸກາ ນາມ ສາມີ’’ຕິຯ ‘‘ສາມິກສ຺ສ ປນ ເຕ ມາຕາປິຕໂຣ ເກ ນາມາ’’ຕິ? ສາປິ ວິລປນ຺ຕີ ອຎ຺ຎໍ ກເຖສິ ຯ ອິຕເຣ ອຸໂຠ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ມຫາຊນໍ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ກິໍ ອິມິສ຺ສາ ທີຆປິຏ຺ຐິກສ຺ສ ວຈເນນ ສເມຕິ, ອຸທາຫຸ ໂຄຕກາລຸອສ຺ສາ’’ຕິຯ ‘‘ໂຄຕກາລຸອສ຺ສ ປຓ຺ຑິຕາ’’ຕິຯ ‘‘ອຍໍ ເອຕິສ຺ສາ ສາມິໂກ, ອິຕໂຣ ໂຈໂຣ’’ຕິຯ ອຖ ນໍ ‘‘ໂຈໂຣສິ, ນ ໂຈໂຣສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ‘‘ອາມ, ສາມິ, ໂຈໂຣມ຺ຫີ’’ຕິ ໂຈຣຠາວໍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຯ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ວິນິຈ຺ຉເຍນ ໂຄຕກາລຸໂອ ອຕ຺ຕໂນ ຠຣິຍໍ ລຠິຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ໂຖເມຕ຺ວາ ຕໍ ອາທາຍ ປກ຺ກາມິຯ ປຓ຺ຑິໂຕ ທີຆປິຏ຺ຐິກມາຫ ‘‘ມາ ປຸນ ເອວມກາສີ’’ຕິຯ

ຣເຖນ ຈາຕິ ເອກທິວສໍ ເອໂກ ປນ ປຸຣິໂສ ຣເຖ ນິສີທິຕ຺ວາ ມຸຂໂຘວນຕ຺ຖາຍ ນິກ຺ຂມິຯ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ສກ຺ໂກ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ປຓ຺ຑິຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ມໂຫສຘພຸທ຺ຘງ຺ກຸຣສ຺ສ ປຎ຺ຎານຸຠາວໍ ປາກຏໍ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສເວເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຖສ຺ສ ປຈ຺ຉາຠາຄໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປາຍາສິຯ ຣເຖ ນິສິນ຺ໂນ ປຸຣິໂສ ‘‘ຕາຕ, ເກນຕ຺ເຖນາຄໂຕສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ອຸປຏ຺ຐາຕຸ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຍານາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ສຣີຣກິຈ຺ຈຕ຺ຖາຍ ຄໂຕຯ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ສກ຺ໂກ ຣຖໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ເວເຄນ ປາເຊສິຯ ຣຖສາມິໂກ ປນ ສຣີຣກິຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ສກ຺ກໍ ຣຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປລາຍນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ເວເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ຕິຏ຺ຐ ຕິຏ຺ຐ, ກຸຫິໍ ເມ ຣຖໍ ເນສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ຕວ ຣໂຖ ອຎ຺ໂຎ ຠວິສ຺ສຕິ, ອຍໍ ປນ ມມ ຣໂຖ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ກລຫໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ສາລາທ຺ວາຣໍ ປຕ຺ໂຕຯ ປຓ຺ຑິໂຕ ‘‘ກິໍ ນາເມຕ’’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ເຕ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ນິພ຺ຠຍຕາຍ ເຈວ ອກ຺ຂີນໍ ອນິມິສຕາຍ ຈ ‘‘ອຍໍ ສກ຺ໂກ, ອຍໍ ຣຖສາມິໂກ’’ຕິ ອຎ຺ຎາສິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ວິວາທກາຣຓໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ມມ ວິນິຈ຺ຉເຍ ຐສ຺ສຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ອາມ, ຐສ຺ສາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ອຫໍ ຣຖໍ ປາເຊສ຺ສາມິ, ຕຸມ຺ເຫ ອຸເຠປິ ຣຖໍ ປຈ຺ຉໂຕ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຖ, ຣຖສາມິໂກ ນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສ຺ສຕິ, ອິຕໂຣ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສ຺ສຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸຣິສໍ ອາຓາເປສິ ‘‘ຣຖໍ ປາເຊຫີ’’ຕິຯ ໂສ ຕຖາ ອກາສິຯ

ອິຕເຣປິ ອຸເຠ ປຈ຺ຉໂຕ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ຣຖສາມິໂກ ໂຖກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຐິໂຕ, ສກ຺ໂກ ປນ ຣເຖນ ສທ຺ຘິໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣເຖເນວ ສທ຺ຘິໍ ນິວຕ຺ຕິຯ ປຓ຺ຑິໂຕ ມນຸສ຺ເສ ອາຈິກ຺ຂິ ‘‘ອຍໍ ປຸຣິໂສ ໂຖກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຖໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຐິໂຕ, ອຍໍ ປນ ຣເຖນ ສທ຺ຘິໍ ຘາວິຕ຺ວາ ຣເຖເນວ ສທ຺ຘິໍ ນິວຕ຺ຕິ, ເນວສ຺ສ ສຣີເຣ ເສທພິນ຺ທຸມຕ຺ຕມ຺ປິ ອຕ຺ຖິ, ອສ຺ສາສປສ຺ສາໂສປິ ນຕ຺ຖິ, ອຠີໂຕ ອນິມິສເນຕ຺ໂຕ, ເອສ ສກ຺ໂກ ເທວຣາຊາ’’ຕິຯ ອຖ ນໍ ‘‘ສກ຺ໂກ ເທວຣາຊາສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ອາມ, ປຓ຺ຑິຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ກສ຺ມາ ອາຄໂຕສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ຕເວວ ປຎ຺ຎາປກາສນຕ຺ຖໍ ປຓ຺ຑິຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ເຕນ ຫິ ມາ ປຸນ ເອວມກາສີ’’ຕິ ໂອວທິຯ ສກ຺ໂກປິ ສກ຺ການຸຠາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາກາເສ ຐຕ຺ວາ ‘‘ສຸວິນິຈ຺ຉິໂຕ ປຓ຺ຑິເຕນ ອຏ຺ໂຏ’’ຕິ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ຖຸຕິໍ ກຕ຺ວາ ສກຏ຺ຐານເມວ ຄໂຕຯ ຕທາ ໂສ ອມຈ຺ໂຈ ສຍເມວ ຣຎ຺ໂຎ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊ, ປຓ຺ຑິເຕນ ເອວໍ ຣຖອຏ຺ໂຏ ສຸວິນິຈ຺ຉິໂຕ, ສກ຺ໂກປິ ເຕນ ປຣາຊິໂຕ, ກສ຺ມາ ປຸຣິສວິເສສໍ ນ ຊານາສິ, ເທວາ’’ຕິ ອາຫຯ ຣາຊາ ເສນກໍ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ກິໍ, ເສນກ, ອາເນມ ປຓ຺ຑິຕ’’ນ຺ຕິຯ ໂສ ລາຠມຈ຺ຉເຣນ ‘‘ມຫາຣາຊ, ເອຕ຺ຕເກນ ປຓ຺ຑິໂຕ ນາມ ນ ໂຫຕິ, ອາຄເມຖ ຕາວ ວີມໍສິຕ຺ວາ ຊານິສ຺ສາມາ’’ຕິ ອາຫຯ

ສຕ຺ຕທາຣກປຎ຺ໂຫ ນິຏ຺ຐິໂຕຯ

ຄທ຺ຣກປຎ຺ໂຫ

ທຓ຺ໂຑຕິ ອເຖກທິວສໍ ຣາຊາ ‘‘ປຓ຺ຑິຕໍ ວີມໍສິສ຺ສາມາ’’ຕິ ຂທິຣທຓ຺ຑໍ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ຕໂຕ ວິທຕ຺ຖິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຈຸນ຺ທກາເຣ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ສຸຏ຺ຐຸ ລິຂາເປຕ຺ວາ ປາຈີນຍວມຊ຺ຌຄາມໍ ເປເສສິ ‘‘ປາຈີນຍວມຊ຺ຌຄາມວາສິໂນ ກິຣ ປຓ຺ຑິຕາ, ‘ອິມສ຺ສ ຂທິຣທຓ຺ຑສ຺ສ ອິທໍ ອຄ຺ຄໍ, ອິທໍ ມູລ’ນ຺ຕິ ຊານນ຺ຕຸ, ອຊານນ຺ຕານໍ ສຫສ຺ສທຓ຺ໂຑ’’ຕິຯ ຄາມວາສິໂນ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ຊານິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ເສຏ຺ຐິໂນ ກຖຍິໍສຸ ‘‘ກທາຈິ ມໂຫສຘປຓ຺ຑິໂຕ ຊາເນຍ຺ຍ, ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ຕໍ ປຸຈ຺ຉຖາ’’ຕິຯ ເສຏ຺ຐີ ປຓ຺ຑິຕໍ ກີລຸ

ອາມຕ຺ຫລາ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ, ມຍໍ ຊານິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກມ, ອປິ ນຸ ຕ຺ວໍ ສກ຺ຂິສ຺ສສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຊິຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ປຕ຺ທິໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ຣຄ຺ໂຄ ອິມສ຺ສ ອຕ຺ເຄນ ວາ ມູເລນ ວາ ປໂຍຊນໍ ນຕ຺ຖິ, ມມ ວີມໍສນຕ຺ຖາຍ ເປສິຕໍ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິຯ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຈ ປນ ‘‘ອາຫຣຖ, ຕາຕ, ຊານິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ຫຕ຺ເຖນ ຄເຫຕ຺ວາວ ‘‘ອິທໍ ອຕ຺ຄໍ ອິທໍ ມູລ’’ນ຺ຕິ ລຕ຺ວາປີ ມຫາຊນສ຺ສ ຫທຍຄ຺ຄຫາຕ຺ຖໍ ອຸທກປາຕີ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ຂທິຣທຕ຺ທກສ຺ສ ມຊ຺ເຊ ສຸຕ຺ເຕນ ພນ຺ທິຕ຺ວາ ສຸຕ຺ຕໂກຍິຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຂທິຣທຕ຺ທກໍ ອຸທກປິຍ຺ເຖ ຖເປສິຯ ມູລໍ ກາຣິຍຕາຍ ປຖມໍ ອຸທເກ ນິມຸຊ຺ຊິຯ ຕໂຕ ມຫາຊນໍ ປຸຈ຺ຊິ ‘‘ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ນາມ ມູລໍ ກາຣິຍໍ ໂຫຕິ, ອຸທາຫຸ ອຕ຺ຄ’’ນ຺ຕິ? ‘‘ມູລໍ ປຕ຺ທິຕາ’’ຕິຯ ເຕນ ຫິ ອິມສ຺ສ ປຖມໍ ນິມຸຕ຺ຄໍ ປສ຺ສຖ, ເອຕໍ ມູລນ຺ຕິ ອິມາຍ ສຄ຺ຄາຍ ອຕ຺ຄຄ຺ຈ ມູລຄ຺ຈ ອາຈິກ຺ຂິຯ ຄາມວາສິໂນ ‘‘ອິທໍ ອຕ຺ຄໍ ອິທໍ ມູລ’’ນ຺ຕິ ຣຄ຺ໂຄ ປຫິຕີສຸຯ ຣາຊາ ‘‘ໂກ ອິມໍ ຊານາຕີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາ ‘‘ສີຣິວຫ຺ຒນເສຍ຺ຖິໂນ ປຸຕ຺ໂຕ ມໂຫສຖປຕ຺ທິໂຕ’’ຕິ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ກີ, ເສນກ, ອາເນມ ປຕ຺ທິຕ’’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຊິຯ ອພິວາເສຫິ, ເທວ, ອຄ຺ເຄນປີ ອຸປາເຍນ ນໍ ວີມໍສິສ຺ສາມາຕິຯ

ສີສນ຺ຕິ ອເຖກທິວສໍ ອິຕ຺ຖິຍາ ຈ ປຸຣິສສ຺ສ ຈາຕິ ທ຺ເວ ສີສານິ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ‘‘ອິທໍ ອິຕ຺ຖີສີສໍ, ອິທໍ ປຸຣິສສີສນ຺ຕິ ຊານນ຺ຕຸ, ອຊານນ຺ຕານໍ ສຫສ຺ສທຕ຺ໂທ’’ຕິ ປຫິຕີສຸຯ ຄາມວາສິໂນ ອຊານນ຺ຕາ ປຕ຺ທິຕໍ ປຸຈ຺ຊີສຸຯ ໂສ ທິສ຺ວາວ ອຄ຺ຍາສິຯ ກຖໍ ຊານາຕິ? ປຸຣິສສີເສ ກິຣ ສິພ຺ພິນີ ອຸຊຸກາວ ໂຫຕິ, ອິຕ຺ຖີສີເສ ສິພ຺ພິນີ ວງກາ ໂຫຕິ, ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຊຕິຯ ໂສ ອິມິນາ ອກິຄ຺ຍາເຕນ ‘‘ອິທໍ ອິຕ຺ຖິຍາ ສີສໍ, ອິທໍ ປຸຣິສສ຺ສ ສີສ’’ນ຺ຕິ ອາຈິກ຺ຂິຯ ຄາມວາສິໂນປີ ຣຄ຺ໂຄ ປຫິຕີສຸຯ ເສສໍ ປຸຣິມສທິສເມວຯ

ອທິຕິ ອເຖກທິວສໍ ສປ຺ປຄ຺ຈ ສປ຺ປິນິຄ຺ຈ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ສປ຺ໂປ, ອຍໍ ສປ຺ປີນີຕິ ຊານນ຺ຕຸ, ອຊານນ຺ຕານໍ ສຫສ຺ສທຕ຺ໂທ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຄາມວາສີນໍ ເປເສສຸໍຯ ຄາມວາສິໂນ ອຊານນ຺ຕາ ປຕ຺ທິຕໍ ປຸຈ຺ຊີສຸຯ ໂສ ທິສ຺ວາວ ຊານາຕິຯ ສປ຺ປສ຺ສ ຫິ ນງຄຸຍ຺ຖໍ ຖູລໍ ໂຫຕິ, ສປ຺ປີນິຍາ ຕນຸກໍ ໂຫຕິ, ສປ຺ປສ຺ສ ສີສໍ ປຸຖຸລໍ ໂຫຕິ, ສປ຺ປີນິຍາ ຕນຸກໍ ໂຫຕິ, ສປ຺ປສ຺ສ ອກ຺ຂີນີ ມຫນ຺ຕານິ, ສປ຺ປີນິຍາ ຂຸທ຺ທການີ, ສປ຺ປສ຺ສ ໂສວຕ຺ຕິໂກ ປຣາພທ຺ໂຘ ໂຫຕິ, ສປ຺ປີນິຍາ ວິຈ຺ຊິນ຺ນໂກຯ ໂສ ອິເມຫິ ອກິຄ຺ຍາເຕຫິ ‘‘ອຍໍ ສປ຺ໂປ, ອຍໍ ສປ຺ປີນີ’’ຕິ ອາຈິກ຺ຂິຯ ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນຍເມວຯ

ກຸກ຺ກຸໂຕຕິ ອເຖກທິວສໍ ‘‘ປາຈີນຍວມຊ຺ຊກຄາມວາສິໂນ ອມ຺ຫາກໍ ສພ຺ພເສຕໍ ປາທວິສາຕໍ ສີສກກຸຘໍ ຕໂຍ ກາເລ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ນທນ຺ຕໍ ອຸສກໍ ເປເສນ຺ຕຸ, ໂນ ເຈ ເປເສນ຺ຕິ, ສຫສ຺ສທຕ຺ໂທ’’ຕິ ປຫິຕີສຸຯ ເຕ ອຊານນ຺ຕາ ປຕ຺ທິຕໍ ປຸຈ຺ຊີສຸຯ ໂສ ອາຫ –
‘‘ຣາຊາ ໂວ ສພ຺ພເສຕໍ ກຸກ຺ກຸຍໍ ອາຫຣາເປສິ, ໂສ ຫິ ປາທນຂສີຂຕາຍ ປາທວິສາໂຕ ນາມ, ສີສຈູລຸອຕາຍ ສີສກກຸໂຘ ນາມ, ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ວສ຺ສນ຺ໂຕ ຕໂຍ ກາເລ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ນທຕິ ນາມ, ຕສ຺ມາ ເອວຣູປໍ ກຸກ຺ກຸລຸອໍ ເປເສຖາ’’ຕິ ອາຫຯ ເຕ ເປເສຍີສຸຯ

ມຕີຕິ ສກ຺ເກນ ກຸສຣຄ຺ໂຄ ທິນ຺ໂນ ມຕີກ຺ຂນ຺ໂຘ ອຍ຺ຖສຸ ຖາເນສຸ ວງໂກ ໂຫຕິຯ ຕສ຺ສ ປຸຣາຕາສຸຕ຺ຕໍ ຊິນ຺ນໍ, ໂກຈິ ປຸຣາຕາສຸຕ຺ຕໍ ນີຫຣິຕ຺ວາ ນວສຸຕ຺ຕໍ ປເວເສຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ຕສ຺ມາ ເອກທິວສໍ ‘‘ອິມສ຺ມາ ມຕີກ຺ຂນ຺ຘາ ປຸຣາຕາສຸຕ຺ຕໍ ນີຫຣິຕ຺ວາ ນວສຸຕ຺ຕໍ ປເວເສນ຺ຕູ’’ຕິ ເປສຍີສຸຯ ຄາມວາສິໂນ ປຸຣາຕາສຸຕ຺ຕໍ ນີຫຣິຕ຺ວາ ນວສຸຕ຺ຕໍ ປເວເສຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂີສຸຯ ໂສ ‘‘ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ, ມທຸໍ ອາຫຣຖາ’’ຕິ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ມຕີໂນ ທ຺ວີສຸ ປສ຺ເສສຸ ມທຸນາ ຊິທ຺ທໍ ມກ຺ເຂຕ຺ວາ ກມ຺ພລສຸຕ຺ຕໍ ວຍ຺ເຍຕ຺ວາ ໂກຍິຍໍ ມທຸນາ ມກ຺ເຂຕ຺ວາ ໂຖກໍ ຊິທ຺ເທ ປເວເສຕ຺ວາ ກິປີລ຺ລິການໍ ນິກ຺ຂມນຍ຺ຖາເນ ຖເປສິຯ ກິປີລ຺ລິກາ ມທຸຄນ຺ເທນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ມຕີມ຺ຫິ ປຸຣາຕາສຸຕ຺ຕໍ ຂາທມານາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກມ຺ພລສຸຕ຺ຕໂກຍິຍໍ ທໍສິຕ຺ວາ ກທ຺ຒນ຺ຕາ ເອເກນ ປສ຺ເສນ ນີຫຣີສຸຯ ປຕ຺ທິໂຕ ປເວສິຕກາວໍ ຄຕ຺ວາ ‘‘ຣຄ຺ໂຄ ເທຖາ’’ຕິ ຄາມວາສີນໍ ອທາສິຯ ເຕ ຣຄ຺ໂຄ ເປສຍີສຸຯ ໂສ ປເວສິເຕົາປາຍໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຸສ຺ສິຯ

ວິຊາຍນນ຺ຕິ ອເຖກທິວສໍ ຣຄ຺ໂຄ ມງຄເລົາສກໍ ພຫູ ມາເສ ຂາທາເປຕ຺ວາ ມໂຫທຣໍ ກຕ຺ວາ ວິສາຕານີ ໂຘວິຕ຺ວາ ເຕເລນ ມກ຺ເຂຕ຺ວາ ຫລິທ຺ທິຍາ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ ຄາມວາສີນໍ ປຫິຕີສຸ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ກິຣ ປຕ຺ທິຕາ, ອຍຄ຺ຈ ຣຄ຺ໂຄ ມງຄເລົາສໂກ ປ຺ຕິຍ຺ຖິຕຄ຺ໂພ, ເອຕໍ ວິຊາຍາເປຕ຺ວາ ສວຈ຺ຊກໍ ເປເສຖ, ອເປເສນ຺ຕານໍ ສຫສ຺ສທຕ຺ໂທ’’ຕິຯ ຄາມວາສິໂນ ‘‘ນ ສກ຺ກາ ອິທໍ ກາຕຸໍ, ກີ ນຸ ໂຂ ກຣິສ຺ສາມາ’’ຕິ ປຕ຺ທິຕໍ ປຸຈ຺ຊີສຸຯ ໂສ ‘‘ອິມິນາ ເອເກນ ປຄ຺ຫປຍິກາເຄນ ກວິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ສກ຺ຂິສ຺ສຖ ປເນກໍ ຣຄ຺ຍາ ສທ຺ຘີ ກຖຍສມຕ຺ຖໍ ວິສາຣທໍ ປຸຣິສໍ ລທ຺ຘຸ’’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຊິຯ ‘‘ນ ຄຣຸ ເອຕໍ, ປຕ຺ທິຕາ’’ຕິຯ ‘‘ເຕນ ຫິ ນໍ ປກ຺ໂກສຖາ’’ຕິຯ ເຕ ປກ຺ໂກສີສຸຯ ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ເອຫິ, ໂກ ປຸຣິສ, ຕ຺ວໍ ຕວ ເກເສ ປິຍ຺ຖິຍໍ ວິກິຣິຕ຺ວາ ນານປ຺ປກາຣໍ ພລວປຣິເທວໍ ປຣິເທວນ຺ໂຕ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ຄຈ຺ຊ, ອຄ຺ເຄຫິ ປຸຈ຺ຊິໂຕປີ ກິຄ຺ຈິ ອວຕ຺ວາວ ປຣິເທວ, ຣຄ຺ຍາ ປນ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ປຣິເທວກາຣຕໍ ປຸຈ຺ຊິໂຕວ ສມາໂນ ‘ປິຕາ ເມ ເທວ ວິຊາຍິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ອຊ຺ຊ ສຕ຺ຕໂມ ທິວໂສ, ປຍິສຣຕໍ ເມ ໂຫຫິ, ວິຊາຍນຸປາຍ

ມສ຺ຸສ ກໂຣຫີ’ຕິ ວຕ຺ວາ ຣຌ຺ຌາ ‘ກິໍ ວິລປສິ ອພ຺ຍຄ຺ຕມເຕໍ, ປຸຣິສາ ນາມ ວິຊາຍນ຺ຕາ ນຕ຺ຖີ’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘ສເຈ ເທວ, ເອວໍ ນຕ຺ຖິ, ອຖ ກສ຺ມາ ປາຈີນຍວມຊ຺ຊກຄາມວາສິໂນ ກຖໍ ມຽຄເລົາສກໍ ວິຊາຍາເປສ຺ສນ຺ຕີ’ຕິ ວເທຍ຺ຍາສີ’’ຕິ ອາຫ។ ໂສ ‘‘ສາຣູ’’ຕິ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕຖາ ອກາສີ។ ຣາຊາ ‘‘ເກນິທໍ ປຌ຺ຫປຜິກາຄໍ ຈິນ຺ຕິຕ’’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ມໂຫສຜປຕ຺ຑິເຕນາ’’ຕິ ສຸຕ຺ວາ ຕຸສ຺ສີ។

ໂອທນນ຺ຕິ ອປຣສ຺ມີ ທິວເສ ‘‘ປຕ຺ຑິຕໍ ວີມໍສິສ຺ສາມາ’’ຕິ ‘‘ປາຈີນຍວມຊ຺ຊກຄາມວາສິໂນ ອມ຺ຫາກໍ ອຜ຺ຖຽຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອມ຺ພິໂລທນໍ ປຈິຕ຺ວາ ເປເສນ຺ຕຸ។ ຕຕ຺ຣິມານິ ອຜ຺ຖຽຄານິ – ນ ຕຕ຺ຑຸເລຫິ, ນ ອຸທເກນ, ນ ອຸກ຺ຂລິຍາ, ນ ອຸທ຺ຸຜເນນ, ນ ອຄ຺ຄິນາ, ນ ທາຣູຫິ, ນ ອິຕ຺ຖິຍາ ນ ປຸຣິເສນ, ນ ມຄ຺ເຄນາຕິ។ ອເປເສນ຺ຕານໍ ສຫສ຺ສທຕ຺ໂຑ’’ຕິ ປຫິເຕິສຸ។ ຄາມວາສິໂນ ຕໍ ກາຣຕໍ ອຊານນ຺ຕາ ປຕ຺ຑິຕໍ ປຸຈ຺ຉິສຸ។ ໂສ ‘‘ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ນ ຕຕ຺ຑຸເລຫີຕິ ກຕິກໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ, ນ ອຸທເກນາຕິ ຫິມໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ, ນ ອຸກ຺ຂລິຍາຕິ ອລ຺ຸລໍ ນວມຕ຺ຕິກາກາຊນໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ, ນ ອຸທ຺ຸຜເນນາຕິ ຂາຕ຺ເກ ໂກຜ຺ຜາເປຕ຺ວາ, ນ ອຄ຺ຄິນາຕິ ປກຕິອຄ຺ຄື ປຫາຍ ອຣຕິອຄ຺ຄື ຄາຫາເປຕ຺ວາ, ນ ທາຣູຫີຕິ ປຕ຺ຕານິ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ອມ຺ພິໂລທນໍ ປຈາເປຕ຺ວາ ນວກາຊເນ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ລຌ຺ຉິຕ຺ວາ, ນ ອິຕ຺ຖິຍາ ນ ປຸຣິເສນາຕິ ປຕ຺ຑເກນ ອຸກ຺ຂິປາເປຕ຺ວາ, ນ ມຄ຺ເຄນາຕິ ມຫາມຄ຺ຄໍ ປຫາຍ ຊຽຆມຄ຺ເຄນ ຣຌ຺ໂຌ ເປເສຖາ’’ຕິ ອາຫ។ ເຕ ຕຖາ ກຣີສຸ។ ຣາຊາ ‘‘ເກນ ປເນສ ປຌ຺ໂຫ ຌາໂຕ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ມໂຫສຜປຕ຺ຑິເຕນາ’’ຕິ ສຸຕ຺ວາ ຕຸສ຺ສີ។

ວາລຸກນ຺ຕິ ອປຣສ຺ມີ ທິວເສ ປຕ຺ຑິຕສ຺ສ ວີມໍສນຕ຺ຖໍ ຄາມວາສີນໍ ປຫີເຕິສຸ ‘‘ຣາຊາ ໂທລາຍ ກີລຸອິຕຸກາໂມ, ຣາຊກຸເລ ປຸຣາຕໂຍຕ຺ຕໍ ຌິນ຺ນໍ, ເອກໍ ວາລຸກໂຍຕ຺ຕໍ ວຜ຺ເຜຕ຺ວາ ເປເສນ຺ຕຸ, ອເປເສນ຺ຕານໍ ສຫສ຺ສທຕ຺ໂຑ’’ຕິ។ ເຕ ປຕ຺ຑິຕໍ ປຸຈ຺ຉິສຸ។ ປຕ຺ຑິໂຕ ‘‘ອິມິນາປີ ປຌ຺ຫປຜິກາເຄເນວ ກວິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ຄາມວາສິໂນ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ວຈນກຸສເລ ທ຺ເວ ຕໂຍ ປຸຣິເສ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ຄຈ຺ຉຖ ຕຸມ຺ເຫ, ຣາຊານໍ ວເທຖ ‘ເທວ, ຄາມວາສິໂນ ຕສ຺ສ ໂຍຕ຺ຕສ຺ສ ຕນຸກໍ ວາ ຖູລໍ ວາ ປມາຕໍ ນ ຊານນ຺ຕິ, ປຸຣາຕວາລຸກໂຍຕ຺ຕໂຕ ວິທຕ຺ຖິມຕ຺ຕໍ ວາ ຈຕຸຣຽຄຸລມຕ຺ຕໍ ວາ ຂຕ຺ຫໍ ເປເສຖ, ຕໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ເຕນ ປມາເຕນ ວຜ຺ເຜສ຺ສນ຺ຕີ’ຕິ។ ສເຈ, ໂວ ຣາຊາ ‘ອມ຺ຫາກໍ ຆເຣ ວາລຸກໂຍຕ຺ຕໍ ນາມ ນ ກທາຈິ ສຸຕປຸພ຺ພ’ນ຺ຕິ ວທຕິ, ອຖ ນໍ ‘ສເຈ, ມຫາຣາຊ, ໂວ ເອວຣູປໍ ນ ສກ຺ກາ ກາຕຸໍ, ປາຈີນຍວມຊ຺ຊກຄາມວາສິໂນ ກຖໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕີ’ຕິ ວເທຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ ເປເສສີ។ ເຕ ຕຖາ ກຣີສຸ។ ຣາຊາ ‘‘ເກນ ຈິນ຺ຕິຕໍ ປຌ຺ຫປຜິກາຄ’’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ມໂຫສຜປຕ຺ຑິເຕນາ’’ຕິ ສຸຕ຺ວາ ຕຸສ຺ສີ។

ຕລ຺ອາກນ຺ຕິ ອປຣສ຺ມີ ທິວເສ ປຕ຺ຑິຕສ຺ສ ວີມໍສນຕ຺ຖໍ ‘‘ຣາຊາ ອຸທກກີລຸອໍ ກີລຸອິຕຸກາໂມ, ປຌ຺ຈວິຜປທຸມສຈ຺ຉນ຺ນໍ ໂປກ຺ຂຣຕີເປເສນ຺ຕຸ, ອເປເສນ຺ຕານໍ ສຫສ຺ສທຕ຺ໂຑ’’ຕິ ຄາມວາສີນໍ ເປເສຍີສຸ។ ເຕ ປຕ຺ຑິຕສ຺ສ ອາໂຣເຈສຸໍ។ ໂສ ‘‘ອິມິນາປີ ປຌ຺ຫປຜິກາເຄເນວ ກວິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ວຈນກຸສເລ ກຕິປເຍ ມນຸສ຺ເສ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ເອຖ ຕຸມ຺ເຫ ອຸທກກີລຸອໍ ກີລຸອິຕ຺ວາ ອກ຺ຂີນີ ຣຕ຺ຕານີ ກຕ຺ວາ ອລ຺ລເກສາ ອລ຺ລວຕ຺ຖາ ກທ຺ທມມກ຺ຂິຕສຣີຣາ ໂຍຕ຺ຕທຕ຺ຓເລຑ຺ຑຸທຕ຺ຖາ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທ຺ວາເຣ ຖິຕກາວໍ ຣຌ຺ໂຌ ອາໂຣຈາເປຕ຺ວາ ກໂຕກາສາ ປວິສິຕ຺ວາ ‘ມຫາຣາຊ, ຕຸມ຺ເຫຫິ ກິຣ ປາຈີນຍວມຊ຺ຊກຄາມວາສິໂນ ໂປກ຺ຂຣຕີເປເສນ຺ຕູຕິ ປຫີຕາ ມຍໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອນຸຈ຺ຉວິກໍ ມຫນ຺ຕໍ ໂປກ຺ຂຣຕີ ອາທາຍ ອາຄຕາ។ ສາ ປນ ອຣຌ຺ຌວາສິກຕ຺ຕາ ນຄຣໍ ທິສ຺ວາ ທ຺ວາຣປາກາຣປຣິຂາອຜ຺ຜາລກາທີນິ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ກີຕຕສິຕາ ໂຍຕ຺ຕານິ ຌິນ຺ທິຕ຺ວາ ປລາຍິຕ຺ວາ ອຣຌ຺ຌເມວ ປວິຜ຺ຖາ, ມຍໍ ເລຑ຺ຑຸທຕ຺ຑາທີຫິ ໂປເຖນ຺ຕາປີ ນິວຕ຺ເຕຕຸໍ ນ ສກ຺ຂິມ຺ຫາ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ອຣຌ຺ຌາ ອານີຕໍ ປຸຣາຕໂປກ຺ຂຣຕີ ເປເສຖ, ຕາຍ ສທ຺ຌີ ໂຍເຊຕ຺ວາ ຫຣິສ຺ສາມາ’ຕິ ວຕ຺ວາ ຣຌ຺ຌານ ກທາຈິ ມມ ອຣຌ຺ຌໂຕ ອານີຕໂປກ຺ຂຣຕີ ນາມ ກູຕປຸພ຺ພາ, ນ ຈ ມຍາ ກສ຺ສຈິ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອາຫຣາຕຕ຺ຖາຍ ໂປກ຺ຂຣຕີ ເປສິຕປຸພ຺ພາ’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘ສເຈ, ເທວ, ໂວ ເອວໍ ນ ສກ຺ກາ ກາຕຸໍ, ປາຈີນຍວມຊ຺ຊກຄາມວາສິໂນ ກຖໍ ໂປກ຺ຂຣຕີ ເປເສສ຺ສນ຺ຕີ’ຕິ ວເທຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເປເສສີ។ ເຕ ຕຖາ ກຣີສຸ។ ຣາຊາ ປຕ຺ຑິເຕນ ຌາຕກາວໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຸສ຺ສີ។

ອຸຍ຺ຍານນ຺ຕິ ປຸເນກທິວສໍ ‘‘ມຍໍ ອຸຍ຺ຍານກີລຸອໍ ກີລຸອິຕຸກາມາ, ອມ຺ຫາກຌ຺ຈ ປຸຣາເຕົາຍ຺ຍານໍ ປຣິຊິຕ຺ຕໍ, ໂອກຄ຺ຄໍ ຊາຕໍ, ປາຈີນຍວມຊ຺ຊກຄາມວາສິໂນ ສຸປຸປ຺ຜິຕຕຣຸຕຣຸກ຺ຂສຌ຺ຉນ຺ນໍ ນເວົາຍ຺ຍານໍ ເປເສນ຺ຕູ’’ຕິ ປຫີເຕິສຸ។ ຄາມວາສິໂນ ປຕ຺ຑິຕສ຺ສ ອາໂຣເຈສຸໍ។ ປຕ຺ຑິໂຕ ‘‘ອິມິນາປີ ປຌ຺ຫປຜິກາເຄເນວ ກວິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ເຕ ສມສ຺ສາເສຕ຺ວາ ມນຸສ຺ເສ ເປເສຕ຺ວາ ປຸຣິມນເຍເນວ ກຖາເປສີ។

ຕທາປີ ຣາຊາ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ ເສນກໍ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ກິໍ, ເສນກ, ອາເນມ ປຕ຺ຑິຕ’’ນ຺ຕິ។ ໂສ ລາການຈ຺ຉຣິເຍນ ‘‘ເອຕ຺ຕເກນ ປຕ຺ຑິໂຕ

ນາມ ນ ໂຫຕິ, ອາຄເມຖ, ເທວາ''ຕິ ອາຫຯ ຕສ຺ສ ຕໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ຈິນ຺ເຕສິ ''ມໂຫສຘປຓ຺ຑິໂຕ ສຕ຺ຕຫາຣກປຎ຺ເຫຫິ ມມ ມນໍ ຄຓ຺ຫິ, ເອວຣູເປສຸປິສ຺ສ ຄຸຍ຺ຫປຎ຺ຫວິສ຺ສຊ຺ຊເນສຸ ເຈວ ປຎ຺ຫປຏິຠາເຄສຸ ຈ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ວິຍ ພ຺ຍາກຣຓໍ, ເສນໂກ ເອວຣູປໍ ປຓ຺ຑິຕໍ ອາເນຕຸໍ ນ ເທຕິ, ກຶ ເມ ເສນເກນ, ອາເນສ຺ສາມິ ນ''ນ຺ຕິຯ ໂສ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ຕໍ ຄາມໍ ປາຍາສິຯ ຕສ຺ສ ມງ຺ຄລອສ຺ສໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ອສ຺ສສ຺ສ ປາໂທ ຜລິຕຠູມິຍາ ອນ຺ຕຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຠິຊ຺ຊິຯ ຣາຊາ ຕໂຕວ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປາວິສິຯ ອຖ ນໍ ເສນໂກ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິ ''ມຫາຣາຊ, ປຓ຺ຑິຕໍ ກຶ ອາເນຕຸໍ ປາຈິນຍວມຊ຺ຊກຄາມໍ ອຄມິຕ຺ຖາ''ຕິຯ ''ອາມ, ປຓ຺ຑິຕາ''ຕິຯ ''ມຫາຣາຊ, ຕຸມ຺ເຫ ມໍ ອນຕ຺ຖກາມໍ ກຕ຺ວາ ປສ຺ສຖ, 'ອາຄເມຖ ຕາວ'ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ອຕິຕຸຣິຕາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ຖ, ປຖມຄມເນເນວ ມງ຺ຄລອສ຺ສສ຺ສ ປາໂທ ຠິນ຺ໂນ''ຕິຯ

ໂສ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຸຓ຺ຫີ ຫຸຕ຺ວາ ປຸເນກທິວສໍ ເຕນ ສທ຺ຘຶ ມນ຺ເຕສິ ''ກຶ, ເສນກ, ອາເນມ ປຓ຺ຑິຕ''ນ຺ຕິຯ ເທວ, ສຍໍ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ທູຕໍ ເປເສຖ ''ປຓ຺ຑິຕ, ອມ຺ຫາກໍ ຕວ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕານໍ ອສ຺ສສ຺ສ ປາໂທ ຠິນ຺ໂນ, ອສ຺ສຕຣໍ ວາ ໂນ ເປເສຕຸ ເສຏ຺ຐຕຣໍ ວາ''ຕິຯ ''ຍທິ ອສ຺ສຕຣໍ ເປເສສ຺ສຕິ, ສຍໍ ອາຄມິສ຺ສຕິຯ ເສຏ຺ຐຕຣໍ ເປເສນ຺ໂຕ ປິຕຣໍ ເປເສສ຺ສຕິ, ອຍເມໂກ ໂນ ປຎ຺ໂຫ ຠວິສ຺ສຕີ''ຕິຯ ຣາຊາ ''ສາຘູ''ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ທູຕໍ ເປເສສິຯ ປຓ຺ຑິໂຕ ທູຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ''ຣາຊາ ມມຎ຺ເຈວ ປິຕຣຎ຺ຈ ປສ຺ສິຕຸກາໂມ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ປິຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ''ຕາຕ, ຣາຊາ ຕຸມ຺ເຫ ເຈວ ມມຎ຺ຈ ທຏ຺ຐຸກາໂມ, ຕຸມ຺ເຫ ປຖມຕຣໍ ເສຏ຺ຐິສຫສ຺ສປຣິວຸຕາ ຄຈ຺ຉຖ, ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ຈ ຕຸຈ຺ຉຫຕ຺ຖາ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ນວສປ຺ປິປູຣໍ ຈນ຺ທນກຣຓ຺ຑກໍ ອາທາຍ ຄຈ຺ຉຖຯ ຣາຊາ ຕຸມ຺ເຫຫິ ສທ຺ຘຶ ປຏິສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ 'ຄຫປຕິ ປຕິຣູປໍ ອາສນໍ ຎຕ຺ວາ ນິສີທາຫີ'ຕິ ວກ຺ຂຕິ, ອຖ ຕຸມ຺ເຫ ຕຖາຣູປໍ ອາສນໍ ຎຕ຺ວາ ນິສີເທຍ຺ຍາຖຯ ຕຸມ຺ຫາກໍ ນິສິນ຺ນກາເລ ອຫໍ ອາຄມິສ຺ສາມິ, ຣາຊາ ມຍາປິ ສທ຺ຘຶ ປຏິສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ 'ປຓ຺ຑິຕ, ຕວານຸຣູປໍ ອາສນໍ ຎຕ຺ວາ ນິສີທາ'ຕິ ວກ຺ຂຕິ, ອຖາຫໍ ຕຸມ຺ເຫ ໂອໂລເກສ຺ສາມິ, ຕຸມ຺ເຫ ຕາຍ ສຎ຺ຎາຍ ອາສນາ ວຸຏ຺ຐາຍ 'ຕາຕ ມໂຫສຘ, ອິມສ຺ມຶ ອາສເນ ນິສີທາ'ຕິ ວເທຍ຺ຍາຖ, ອຊ຺ຊ ໂນ ເອໂກ ປຎ຺ໂຫ ມຕ຺ຖກໍ ປາປຸຓິສ຺ສຕີ''ຕິ ອາຫຯ ໂສ ''ສາຘູ''ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ທ຺ວາເຣ ຄຕຠາວໍ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣຈາເປຕ຺ວາ ''ປວິສຕູ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປວິສິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິຯ

ຣາຊາ ເຕນ ສທ຺ຘຶ ປຏິສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ ''ຄຫປຕິ, ຕວ ປຸຕ຺ໂຕ ມໂຫສຘປຓ຺ຑິໂຕ ກຸຫິ''ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ''ປຈ຺ຉໂຕ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ເທວາ''ຕິຯ ຣາຊາ ''ປຈ຺ຉໂຕ ອາຄຈ຺ຉຕີ''ຕິ ສຸຕ຺ວາ ຕຸຏ຺ຐມານໂສ ຫຸຕ຺ວາ ''ມຫາເສຏ຺ຐິ ອຕ຺ຕໂນ ຍຸຕ຺ຕາສນໍ ຎຕ຺ວາ ນິສີທາ''ຕິ ອາຫຯ ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ຍຸຕ຺ຕາສນໍ ຎຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ອລງ຺ກຕປຏິຍຕ຺ໂຕ ຫາຣກສຫສ຺ສປຣິວຸໂຕ ອລງ຺ກຕຣເຖ ນິສີທິຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປວິສນ຺ໂຕ ປຣິຂາປິຏ຺ເຐ ຈຣມານໍ ເອກໍ ຄທ຺ຣຠໍ ທິສ຺ວາ ຖາມສມ຺ປນ຺ເນ ມາຓເວ ເປເສສິ ''ອມ຺ໂຠ, ເອຕໍ ຄທ຺ຣຠໍ ອນຸພນ຺ຘິຕ຺ວາ ຍຖາ ສທ຺ທໍ ນ ກໂຣຕິ, ເອວມສ຺ສ ມຸຂພນ຺ຘນໍ ກຕ຺ວາ ກິລຎ຺ຊເນນ ເວເຐຕ຺ວາ ຕສ຺ມຶ ເອເກນຕ຺ຖຣເຕນ ປຏິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອໍເສນາຫາຍ ອາຄຈ຺ຉຖາ''ຕິຯ ເຕ ຕຖາ ກຣຶສຸຯ ໂພທິສຕ຺ໂຕປິ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ນຄຣໍ ປາວິສິຯ ມຫາຊໂນ ''ເອສ ກິຣ ສິຣິວຑ຺ຒນເສຏ຺ຐິໂນ ປຸຕ຺ໂຕ ມໂຫສຘປຓ຺ຑິໂຕ ນາມ, ເອສ ກິຣ ຊາຍມາໂນ ໂອສຘຄຸຬິກໍ ຫຕ຺ເຖນ ຄເຫຕ຺ວາ ຊາໂຕ, ອິມິນາ ກິຣ ເອຕ຺ຕການໍ ວີມໍສນປຎ຺ຫານໍ ປຎ຺ຫປຏິຠາໂຄ ຎາໂຕ''ຕິ ມຫາສຕ຺ຕໍ ອຠິຕ຺ຖວນ຺ໂຕ ໂອໂລເກນ຺ໂຕປິ ຕິຕ຺ຕຶ ນ ຄຈ຺ຉຕິຯ ໂສ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຏິເວເທສິຯ ຣາຊາ ສຸຕ຺ວາວ ຫຏ຺ຐຕຸຏ຺ໂຐ ''ມມ ປຸຕ຺ໂຕ ມໂຫສຘປຓ຺ຑິໂຕ ຂິປ຺ປໍ ອາຄຈ຺ຉຕູ''ຕິ ອາຫຯ ໂສ ຫາຣກສຫສ຺ສປຣິວຸໂຕ ປາສາທໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິຯ ຣາຊາ ຕໍ ທິສ຺ວາວ ໂສມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ມຘຸຣປຏິສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ ''ປຓ຺ຑິຕ, ປຕິຣູປໍ ອາສນໍ ຎຕ຺ວາ ນິສີທາ''ຕິ ອາຫຯ ອຖ ໂສ ປິຕຣໍ ໂອໂລເກສິຯ ອຖສ຺ສ ປິຕາປິ ໂອໂລກິຕສຎ຺ຎາຍ ອຸຏ຺ຐາຍ ''ປຓ຺ຑິຕ, ອິມສ຺ມຶ ອາສເນ ນິສີທາ''ຕິ ອາຫຯ ໂສ ຕສ຺ມຶ ອາສເນ ນິສີທິຯ

ຕໍ ຕຕ຺ຖ ນິສິນ຺ນໍ ທິສ຺ວາວ ເສນກປຸກ຺ກຸສກາມິນ຺ທເທວິນ຺ທາ ເຈວ ອຎ຺ເຎ ຈ ອນ຺ຘພາລາ ປາຓຶ ປຫຣິຕ຺ວາ ມຫາຫສິຕໍ ຫສິຕ຺ວາ ''ອິມໍ ອນ຺ຘພາລໍ 'ປຓ຺ຑິໂຕ'ຕິ ວທຶສຸ, ໂສ ປິຕຣໍ ອາສນາ ວຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ສຍໍ ນິສີທຕິ, ອິມໍ 'ປຓ຺ຑິໂຕ'ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ອຍຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ປຣິຫາສໍ ກຣຶສຸຯ ຣາຊາປິ ທຸມ຺ມຸໂຂ ອນຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສິຯ ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປຸຈ຺ຉິ ''ກຶ, ມຫາຣາຊ, ທຸມ຺ມຸຂຕ຺ຖາ''ຕິ ? ''ອາມ ປຓ຺ຑິຕ, ທຸມ຺ມຸໂຂມ຺ຫີ, ສວນເມວ ເຕ ມນາປໍ, ທສ຺ສນໍ ປນ ອມນາປໍ ຊາຕ''ນ຺ຕິຯ ''ກຶ ກາຣຓາ, ມຫາຣາຊາ''ຕິ? ''ປິຕຣໍ ອາສນາ ວຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນຕ຺ຕາ''ຕິຯ ''ກຶ ປນ ຕ຺ວໍ, ມຫາຣາຊ, 'ສພ຺ພຏ຺ຐາເນສຸ ປຸຕ຺ເຕຫິ ປິຕໂຣວ ອຸຕ຺ຕມາ'ຕິ ມຎ຺ຎສີ''ຕິຯ ''ອາມ, ປຓ຺ຑິຕາ''ຕິຯ ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ''ນນຸ, ມຫາຣາຊ, ຕຸມ຺ເຫຫິ ອມ຺ຫາກໍ 'ອສ຺ສຕຣໍ ວາ ເປເສຕຸ ເສຏ຺ຐຕຣໍ ວາ'ຕິ ສາສນໍ ປຫິຕ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອາສນາ ວຸຏ຺ຐາຍ ເຕ ມາຓເວ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ''ຕຸມ຺ເຫຫິ ຄຫິຕໍ ຄທ຺ຣຠໍ ອາເນຖາ''ຕິ ອາຓາເປຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ປາທມູເລ ນິປ຺ປຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ''ມຫາຣາຊ, ອຍໍ ຄທ຺ຣໂຠ ກຶ ອຄ຺ຆຕີ''ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ''ປຓ຺ຑິຕ, ສເຈ ອຸປກາຣໂກ,

ອຏ຺ຐ ກຫາປເຓ ອຄ຺ຆຕີ’’ຕິຯ ‘‘ອິມໍ ປຏິຈ຺ຈ ຊາໂຕ ອາຊານີຍວຬວາຍ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ວຸຏ຺ຐອສ຺ສຕໂຣ ກິໍ ອຄ຺ຆຕີ’’ຕິ? ‘‘ອນຄ຺ໂຆ ປຓ຺ຑິຕາ’’ຕິຯ ‘‘ເທວ, ກສ຺ມາ ເອວໍ ກເຖຖ, ນນຸ ຕຸມ຺ເຫຫິ ອິທາເນວ ວຸຕ຺ຕໍ ‘ສພ຺ພຏ຺ຐາເນສຸ ປຸຕ຺ເຕຫິ ປິຕໂຣ ອຸຕ຺ຕມາ’ຕິຯ ສເຈ ຕໍ ສຈ຺ຈໍ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ວາເທ ອສ຺ສຕຣໂຕ ຄທ຺ຣໂຠວ ອຸຕ຺ຕໂມ ໂຫຕິ, ກິໍ ປນ, ມຫາຣາຊ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ປຓ຺ຑິຕາ ເອຕ຺ຕກມ຺ປິ ຊານິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ປາຓິໍ ປຫຣິຕ຺ວາ ຫສນ຺ຕິ, ອໂຫ ຕຸມ຺ຫາກໍ ປຓ຺ຑິຕານໍ ປຎ຺ຎາສມ຺ປຕ຺ຕິ, ກຸໂຕ ໂວ ເອເຕ ລທ຺ຘາ’’ຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຓ຺ຑິເຕ ປຣິຫສິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ອິມາຍ ເອກກນິປາເຕ ຄາຖາຍ ອຊ຺ຌຠາສິ –

‘‘ຫໍຈິ ຕຸວໍ ເອວມຎ຺ຎສິ ‘ເສຍ຺ໂຍ, ປຸຕ຺ເຕນ ປິຕາ’ຕິ ຣາຊເສຏ຺ຐ;

ຫນ຺ຕສ຺ສຕຣສ຺ສ ເຕ ອຍໍ, ອສ຺ສຕຣສ຺ສ ຫິ ຄທ຺ຣໂຠ ປິຕາ’’ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑ຯ໑໑໑);

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍທິ, ຕ຺ວໍ ຣາຊເສຏ຺ຐ, ສພ຺ພຏ຺ຐາເນສຸ ເສຍ຺ໂຍ ປຸຕ຺ເຕນ ປິຕາຕິ ເອວໍ ມຎ຺ຎສິ, ຕວ ອສ຺ສຕຣໂຕປິ ອຍໍ ຄທ຺ຣໂຠ ເສຍ຺ໂຍ ໂຫຕຸຯ ກິໍ ກາຣຓາ? ອສ຺ສຕຣສ຺ສ ຫິ ຄທ຺ຣໂຠ ປິຕາຕິຯ

ເອວຎ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາຫ – ‘‘ມຫາຣາຊ , ສເຈ ປຸຕ຺ຕໂຕ ປິຕາ ເສຍ຺ໂຍ, ມມ ປິຕຣໍ ຄຓ຺ຫຖຯ ສເຈ ປິຕິໂຕ ປຸຕ຺ໂຕ ເສຍ຺ໂຍ, ມໍ ຄຓ຺ຫຖ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອຕ຺ຖາຍາ’’ຕິຯ ຣາຊາ ໂສມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ໂຕ ອໂຫສິຯ ສພ຺ພາ ຣາຊປຣິສາປິ ‘‘ສຸວິນິຈ຺ຉິໂຕ ປຓ຺ຑິເຕນ ປຎ຺ໂຫ’’ຕິ ອຸນ຺ນທນ຺ຕາ ສາທຸກາຣສຫສ຺ສານິ ອທໍສຸ, ອງ຺ຄຸລິໂຜຏາ ເຈວ ເຈລຸກ຺ເຂປາ ຈ ປວຕ຺ຕິໍສຸ ຯ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຓ຺ຑິຕາປິ ທຸມ຺ມຸຂາ ປຊ຺ຌາຍນ຺ຕາ ອເຫສຸໍຯ ນນຸ ມາຕາປິຕູນໍ ຄຸຓໍ ຊານນ຺ໂຕ ໂພທິສຕ຺ເຕນ ສທິໂສ ນາມ ນຕ຺ຖິ , ອຖ ໂສ ກສ຺ມາ ເອວມກາສີຕິ? ນ ໂສ ປິຕຸ ອວມານນຕ຺ຖາຍ, ຣຎ຺ໂຎ ປນ ‘‘ອສ຺ສຕຣໍ ວາ ເປເສຕຸ ເສຏ຺ຐປຸຕ຺ຕໍ ວາ’’ຕິ ເປສິຕໍ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ປຎ຺ຫສ຺ສ ອາວິຠາວຕ຺ຖໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປຓ຺ຑິຕຠາວສ຺ສ ຎາປນຕ຺ຖໍ ຈຕຸນ຺ນຎ຺ຈ ປຓ຺ຑິຕານໍ ອປ຺ປຏິຠາຓກຣຓຕ຺ຖໍ ເອວມກາສີຕິຯ

ຄທ຺ຣຠປຎ຺ໂຫ ນິຏ຺ຐິໂຕຯ

ເອກູນວີສຕິມປຎ຺ໂຫ

ຣາຊາ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ ຄນ຺ໂຘທກປຸຓ຺ຓໍ ສຸວຓ຺ຓຠິງ຺ຄາຣໍ ອາທາຍ ‘‘ປາຈີນຍວມຊ຺ຌຄາມໍ ຣາຊໂຠຄໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊຕູ’’ຕິ ເສຏ຺ຐິສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ອຸທກໍ ປາເຕຕ຺ວາ ‘‘ເສສເສຏ຺ຐິໂນ ເອຕສ຺ເສວ ອຸປຏ຺ຐາກາ ໂຫນ຺ຕູ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ໂພທິສຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕຸ ຈ ສພ຺ພາລງ຺ກາເຣ ເປເສຕ຺ວາ ຄທ຺ຣຠປຎ຺ເຫ ປສນ຺ໂນ ໂພທິສຕ຺ຕໍ ປຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫິຕຸໍ ເສຏ຺ຐິໍ ອໂວຈ – ‘‘ຄຫປຕິ, ມໂຫສຘປຓ຺ຑິຕໍ ມມ ປຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ເທຫີ’’ຕິຯ ‘‘ເທວ, ອຕິຕຣຸໂຓ ອຍໍ, ອຊ຺ຊາປິສ຺ສ ມຸເຂ ຂີຣຄນ຺ໂຘ ວາຍຕິ, ມຫລ຺ລກກາເລ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສນ຺ຕິເກ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິຯ ‘‘ຄຫປຕິ, ຕ຺ວໍ ອິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ເອຕສ຺ມິໍ ນິຣາລໂຍ ໂຫຫິ, ອຍໍ ອຊ຺ຊຕ຺ເຄ ມມ ປຸຕ຺ໂຕ, ອຫໍ ມມ ປຸຕ຺ຕໍ ໂປເສຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສາມິ, ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວ’’ນ຺ຕິ ຕໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິຯ ໂສ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປຓ຺ຑິຕໍ ອາລິງ຺ຄິຕ຺ວາ ອຸເຣ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ສີເສ ຈຸມ຺ພິຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ, ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ໂຫຫີ’’ຕິ ໂອວາທມສ຺ສ ອທາສິຯ ໂສປິ ປິຕຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ, ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖາ’’ຕິ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ປິຕຣໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິຯ ຣາຊາ ປຓ຺ຑິຕໍ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ຕາຕ, ອນ຺ໂຕຠຕ຺ຕິໂກ ຠວິສ຺ສສິ, ອຸທາຫຸ ພຫິຠຕ຺ຕິໂກ’’ຕິຯ ໂສ ‘‘ມຫາ ເມ ປຣິວາໂຣ, ຕສ຺ມາ ພຫິຠຕ຺ຕິເກນ ມຍາ ຠວິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ພຫິຠຕ຺ຕິໂກ ຠວິສ຺ສາມິ, ເທວາ’’ຕິ ອາຫຯ ອຖສ຺ສ ຣາຊາ ອນຸຣູປໍ ເຄຫໍ ທາເປຕ຺ວາ ທາຣກສຫສ຺ສໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ປຣິພ຺ພຍໍ ທາເປຕ຺ວາ ສພ຺ພປຣິໂຠເຄ ທາເປສິຯ ໂສ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຣາຊານໍ ອຸປຏ຺ຐາສິຯ

ຣາຊາປິ ນໍ ວີມໍສິຕຸກາໂມ ອໂຫສິຯ ຕທາ ຈ ນຄຣສ຺ສ ທກ຺ຂິຓທ຺ວາຣໂຕ ອວິທູເຣ ໂປກ຺ຂຣຓີຕີເຣ ເອກສ຺ມິໍ ຕາລຣຸກ຺ເຂ ກາກກຸລາວເກ ມຓິຣຕນໍ ອໂຫສິຯ ຕສ຺ສ ຉາຍາ ໂປກ຺ຂຣຓິຍໍ ປຎ຺ຎາຍິຯ ມຫາຊໂນ ‘‘ໂປກ຺ຂຣຓິຍໍ ມຓິ ອຕ຺ຖີ’’ຕິ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣເຈສິຯ ໂສ ເສນກໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ໂປກ຺ຂຣຓິຍໍ ກິຣ ມຓິຣຕນໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ກຖໍ ຕໍ ຄຓ຺ຫາເປສ຺ສາມາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊ, ອຸທກໍ ນີຫຣາເປຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ເຕນ ຫິ, ອາຈຣິຍ, ເອວໍ ກໂຣຫີ’’ຕິ ຕສ຺ເສວ ຠາຣມກາສິຯ ໂສ ພຫູ ມນຸສ຺ເສ ສນ຺ນິປາເຕຕ຺ວາ ອຸທກຎ຺ຈ ກທ຺ທມຎ຺ຈ ນີຫຣາເປຕ຺ວາ ຠູມິໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາປິ ມຓິໍ ນາທ຺ທສຯ ປຸນ ປຸຓ຺ຓາຍ ໂປກ຺ຂຣຓິຍາ ມຓິຈ຺ຉາຍາ ປຎ຺ຎາຍິ ຯ ໂສ ປຸນປິ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ນ ຈ ອທ຺ທສຯ ຕໂຕ ຣາຊາ ປຓ຺ຑິຕໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ, ໂປກ຺ຂຣຓິຍໍ ເອ

ໂກ ມຕີ ປລຸລາຍຕິ, ເສນໂກ ອຸທກລຸຈ ກທຸທມລຸຈ ນິຫຣາເປຕ຺ວາ ກູມີ ກິນ຺ທິຕ຺ວາປິ ນາທ຺ທສ, ປຸນ ປຸຕ຺ຕາຍ ໂປກ຺ຂຣຕີຍາ ປລຸລາຍຕິ, ສກ຺ຂິສ຺ສສິ ຕໍ ມຕີ ຄຕ຺ຫາເປຕຸ''ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຈິ. ໂສ ''ເນຕໍ, ມຫາຣາຊ, ຄຣຸ, ເອຖ ທສ຺ເສສ຺ສາມີ''ຕິ ອາຫ. ຣາຊາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ ''ປສ຺ສິສ຺ສາມິ ອຊ຺ຊ ປຕ຺ຑິຕສ຺ສ ຌາຕພລ''ນ຺ຕິ ມຫາຊນປຣິວຸໂຕ ໂປກ຺ຂຣຕີຕີຣໍ ຄໂຕ.

ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕີເຣ ຖຕ຺ວາ ມຕີ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ''ນາຍໍ ມຕີ ໂປກ຺ຂຣຕີຍໍ, ຕາລຣຸກ຺ເຂ ກາກກຸລາວເກ ມຕີນາ ກວິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ລຕ຺ວາ ''ນຕ຺ຖິ, ເທວ, ໂປກ຺ຂຣຕີຍໍ ມຕີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ''ນນຸ ອຸທເກ ປລຸລາຍຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ເຕນ ຫິ ອຸທກປາຕີ ອາຫຣາ''ຕິ ອຸທກປາຕີ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ''ປສ຺ສຖ, ເທວ, ນາຍໍ ມຕີ ໂປກ຺ຂຣຕີຍໍເຍວ ປລຸລາຍຕິ, ປາຕິຍມ຺ປິ ປລຸລາຍຕີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ''ປຕ຺ຑິຕ, ກຕ຺ຖ ປນ ມຕີນາ ກວິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ເທວ, ໂປກ຺ຂຣຕີຍມ຺ປິ ປາຕິຍມ຺ປິ ຉາຍາວ ປລຸລາຍຕິ, ນ ມຕີ, ມຕີ ປນ ຕາລຣຸກ຺ເຂ ກາກກຸລາວເກ ອຕ຺ຖິ, ປຸຣິສໍ ອາຕາເປຕ຺ວາ ອາຫຣາເປຫີ''ຕິ ອາຫ. ຣາຊາ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ມຕີ ອາຫຣາເປສິ. ໂສ ອາຫຣິຕ຺ວາ ປຕ຺ຑິຕສ຺ສ ອທາສິ. ປຕ຺ຑິໂຕ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຣລຸໂລ ຫຕ຺ເຖ ຖເປສິ. ຕໍ ທິສ຺ວາ ມຫາຊໂນ ປຕ຺ຑິຕສ຺ສ ສາຘຸກາຣໍ ທຕ຺ວາ ເສນກໍ ປຣິກາສນ຺ໂຕ ''ມຕີຣຕນໍ ຕາລຣຸກ຺ເຂ ກາກກຸລາວເກ ອຕ຺ຖິ, ເສນກພາໂລ ພຫູ ມນຸສ຺ເສ ໂປກ຺ຂຣຕີເມວ ກິນ຺ທາເປສິ, ປຕ຺ຑິເຕນ ນາມ ມໂຫສຘສທິເສນ ກວິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຖຸຕິມກາສິ. ຣາຊາປິສ຺ສ ຕຸຖ຺ໂຖ ອຕ຺ຕໂນ ຄີວາຍ ປິລຸອນ຺ຘນໍ ມຸຕ຺ຕາຫາຣໍ ທຕ຺ວາ ທາຣກສຫສ຺ສານມ຺ປິ ມຸຕ຺ຕາວລິໂຍ ທາເປສິ. ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ປຣິວາຣສ຺ສ ຈ ອິມິນາ ປຣິຫາເຣນ ອຸປຖ຺ຖານໍ ອນຸຊານີຕິ.

ເອກູນວີສຕິມປລຸໂຫ ນິຍຸຖິໂຕ.

ກກຕ຺ຍກປລຸໂຫ

ປຸເນກທິວສໍ ຣາຊາ ປຕ຺ຑິເຕນ ສທ຺ຘີ ອຸຍ຺ຍານໍ ອຄມາສິ. ຕທາ ເອໂກ ກກຕ຺ຍໂກ ໂຕຣຕຄ຺ເຄ ວສຕີ. ໂສ ຣາຊານໍ ອາຄຈ຺ຈນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ກູມິຍໍ ນິປ຺ຊ຺ຊິ. ຣາຊາ ຕສ຺ສ ຕໍ ກິຣິຍໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ''ປຕ຺ຑິຕ, ອຍໍ ກກຕ຺ຍໂກ ກຶ ກໂຣຕີ''ຕິ ປຸຈ຺ຈິ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ''ມຫາຣາຊ, ຕຸມ຺ເທ ເສວຕີ''ຕິ ອາຫ. ''ສເຈ ເອວໍ ອມ຺ຫາກໍ ເສວຕິ, ເອຕສ຺ສ ມາ ນິປ຺ຜໂລ ໂຫຕຸ, ໂກຄມສ຺ສ ທາເປຫີ''ຕີ. ''ເທວ, ຕສ຺ສ ໂກເຄນ ກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ, ຂາທນີຍມຕ຺ຕໍ ອລເມຕສ຺ສາ''ຕີ . ''ກຶ ປເນສ, ຂາທຕີ''ຕີ? ''ມໍສໍ ເທວາ''ຕີ. ''ກິຕ຺ຕກໍ ລທ຺ຘຸໍ ວຍ຺ຍຕີ''ຕີ? ''ກາກຕີກມຕ຺ຕຄ຺ຆນກໍ ເທວາ''ຕີ. ຣາຊາ ເອກໍ ປຸຣິສໍ ອາຕາເປສິ ''ຣາຊທາໂຍ ນາມ ກາກຕີກມຕ຺ຕໍ ນ ວຍ຺ຍຕິ, ອິມສ຺ສ ນິພທ຺ຘໍ ອຑ຺ຒມາສຄ຺ຆນກໍ ມໍສໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ເທຫີ''ຕີ. ໂສ ''ສາຘູ''ຕິ ສມ຺ປຝິຈ຺ຈິຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຕຖາ ອກາສິ. ໂສ ເອກທິວສໍ ອຸໂປສເຖ ມາຆາເຕ ມໍສໍ ອລກິຕ຺ວາ ຕເມວ ອຑ຺ຒມາສກໍ ວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ສຸຕ຺ເຕນ ອາວຸນິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຄີວາຍໍ ປິລຸອນ຺ຘິ. ອຖສ຺ສ ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ມາໂນ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິ. ຕໍ ທິວສເມວ ຣາຊາ ປຸນ ມໂຫສເຘນ ສທ຺ຘີ ອຸຍ຺ຍານໍ ອຄມາສິ. ໂສ ຣາຊານໍ ອາຄຈ຺ຈນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາປິ ຘນໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນມາໂນວເສນ ''ເວເທຫ, ຕ຺ວໍ ນຸ ໂຂ ມຫທ຺ຘໂນ, ອຫໍ ນຸ ໂຂ''ຕິ ຣລຸລາ ສທ຺ຘີ ອຕ຺ຕານໍ ສມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອໂນຕຣິຕ຺ວາ ໂຕຣຕຄ຺ເຄເຍວ ສີສໍ ຈາເລນ຺ໂຕ ນິປ຺ຊ຺ຊິ. ຣາຊາ ຕສ຺ສ ຕໍ ກິຣິຍໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ''ປຕ຺ຑິຕ, ເອສ ປຸພ຺ເພ ວິຍ ອຊ຺ຊ ນ ໂອຕຣຕິ, ກຶ ນຸ ໂຂ ກາຣຕ''ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຈນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

''ນາຍໍ ປຸເຣ ອຸນ຺ນມຕິ, ໂຕຣຕຄ຺ເຄ ກກຕ຺ຍໂກ;

ມໂຫສຘ ວິຊານາຫິ, ເກນ ຖທ຺ໂຘ ກກຕ຺ຍໂກ''ຕີ. (ຊາ. ໑.໔.ຝລ);

ຕຕ຺ຖ ອຸນ຺ນມຕີຕິ ຍຖາ ອຊ຺ຊ ອໂນຕຣິຕ຺ວາ ໂຕຣຕຄ຺ເຄເຍວ ສີສໍ ຈາເລນ຺ໂຕ ອຸນ຺ນມຕິ, ເອວໍ ປຸເຣ ນ ອຸນ຺ນມຕີ. ເກນ ຖທ຺ໂຘຕິ ເກນ ກາຣເຕນ ຖທ຺ຘກາວໍ ອາປນ຺ໂນຕີ.

ປຕ຺ຑິໂຕ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ''ມຫາຣາຊ, ອຸໂປສເຖ ມາຆາເຕ ມໍສໍ ອລກນ຺ເຕນ ຣາຊປຸຣິເສນ ຄີວາຍ ພທ຺ຘໍ ອຑ຺ຒມາສກໍ ນິສ຺ສາຍ ຕສ຺ສ ມາເນນ ກວິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ລຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

''ອລທ຺ຘປຸພ຺ພໍ ລທ຺ຘານ, ອຑ຺ຒມາສໍ ກກຕ຺ຍໂກ;

ອຠິມຎ຺ຎຕິ ຣາຊານໍ, ເວເທຫໍ ມິຖິລຄ຺ຄຫ''ນ຺ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໘ຯ໔໐);

ຣາຊາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕໍ ປຸຣິສໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິຯ ໂສ ຍຖາຠູຕໍ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣເຈສິຯ ຣາຊາ ຕໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ''ກິຎ຺ຈິ ອປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາວ ສພ຺ພຎ຺ຎຸພຸທ຺ໂຘ ວິຍ ປຓ຺ຑິເຕນ ຄຫປຕິກສ຺ສ ອຌ຺ຌາສໂຍ ຎາໂຕ''ຕິ ອຕິວິຍ ປສີທິຕ຺ວາ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ຈຕູສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ສຸງ຺ກໍ ທາເປສິຯ ຄຫປຕິກສ຺ສ ປນ ກຸຌ຺ຌິຕ຺ວາ ວຕ຺ຕໍ ທາເປຕຸໍ ອາຣຠິຯ ປຓ຺ຑິໂຕ ປນ ''ມາ ທາເປຫິ ມຫາຣາຊາ''ຕິ ຕໍ ນິວາເຣສິຯ

ຄຫປຕິກປຎ຺ໂຫ ນິຏ຺ຐິໂຕຯ

ສິຣິກາຬກຓ຺ຓິປຎ຺ໂຫ

ອເຖໂກ ມິຖິລວາສີ ປິງ຺ຄຸຕ຺ຕໂຣ ນາມ ມາຓໂວ ຕກ຺ກສິລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທິສາປາໂມກ຺ຂາຈຣິຍສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ຂນ຺ໂຕ ຂິປ຺ປເມວ ສິກ຺ຂິຯ ໂສ ອນຸໂຍຄໍ ທຕ຺ວາ ''ຄຈ຺ຉາມຫ''ນ຺ຕິ ອາຈຣິຍໍ ອາປຸຈ຺ຉິຯ ຕສ຺ມິໍ ປນ ກຸເລ ''ສເຈ ວຍປ຺ປຕ຺ຕາ ຘີຕາ ໂຫຕິ, ເຊຏ຺ຐນ຺ເຕວາສິກສ຺ສ ທາຕພ຺ພາ''ຕິ ວຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ອາຈຣິຍສ຺ສ ວຍປ຺ປຕ຺ຕາ ເອກາ ຘີຕາ ອຕ຺ຖິ, ສາ ອຠິຣູປາ ເທວຈ຺ຉຣາປຏິຠາຄາຯ ອຖ ນໍ ອາຈຣິໂຍ ''ຘີຕຣໍ ເຕ, ຕາຕ, ທສ຺ສາມິ, ຕໍ ອາທາຍ ຄມິສ຺ສສີ''ຕິ ອາຫຯ ໂສ ປນ ມາຓໂວ ທຸພ຺ພໂຄ ກາຬກຓ຺ຓີ, ກຸມາຣິກາ ປນ ມຫາປຸຎ຺ຎາຯ ຕສ຺ສ ຕໍ ທິສ຺ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ອລ຺ລີຍຕິຯ ໂສ ຕໍ ອາໂຣເຈນ຺ໂຕປິ ''ອາຈຣິຍສ຺ສ ວຈນໍ ນ ຠິນ຺ທິສ຺ສາມີ''ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຯ ອາຈຣິໂຍ ຘີຕຣໍ ຕສ຺ສ ອທາສິຯ ໂສ ຣຕ຺ຕິຠາເຄ ອລງ຺ກຕສິຣິສຍເນ ນິປນ຺ໂນ ຕາຍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສຍນໍ ອຠິຣຸຬ຺ຫມຕ຺ຕາຍ ອຏ຺ຏີຍມາໂນ ຫຣາຍມາໂນ ຊິຄຸຈ຺ຉມາໂນ ປກມ຺ປມາໂນ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຠູມິຍໍ ນິປຊ຺ຊິຯ ສາປິ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນິປຊ຺ຊິ, ໂສ ອຸຏ຺ຐາຍ ສຍນໍ ອຠິຣຸຫິຯ ສາປິ ປຸນ ສຍນໍ ອຠິຣຸຫິ, ໂສ ປຸນ ສຍນາ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຠູມິຍໍ ນິປຊ຺ຊິຯ ກາຬກຓ຺ຓີ ນາມ ສິຣິຍາ ສທ຺ຘິໍ ນ ສເມຕິຯ ກຸມາຣິກາ ສຍເນເຍວ ນິປຊ຺ຊິ, ໂສ ຠູມິຍໍ ສຍິຯ

ເອວໍ ສຕ຺ຕາຫໍ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ ຕໍ ອາທາຍ ອາຈຣິຍໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິ, ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ອາລາປສລ຺ລາປມຕ຺ຕມ຺ປິ ນຕ຺ຖິຯ ອນິຈ຺ຉມານາວ ອຸໂຠປິ ມິຖິລໍ ສມ຺ປຕ຺ຕາຯ ອຖ ປິງ຺ຄຸຕ຺ຕໂຣ ນຄຣາ ອວິທູເຣ ຜລສມ຺ປນ຺ນໍ ອຸທຸມ຺ພຣຣຸກ຺ຂໍ ທິສ຺ວາ ຉາຕຌ຺ຌຕ຺ໂຕ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ຜລານິ ຂາທິຯ ສາປິ ຉາຕຌ຺ຌຕ຺ຕາ ຣຸກ຺ຂມູລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ''ສາມິ, ມຍ຺ຫມ຺ປິ ຜລານິ ປາເຕຫີ''ຕິ ອາຫຯ ກິໍ ຕວ ຫຕ຺ຖປາທາ ນຕ຺ຖິ, ສຍໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ຂາທາຫີຕິຯ ສາ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ຂາທິຯ ໂສ ຕສ຺ສາ ອຠິຣຸຬ຺ຫຠາວໍ ຎຕ຺ວາ ຂິປ຺ປໍ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຣຸກ຺ຂໍ ກຓ຺ຏເກຫິ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ''ມຸຕ຺ໂຕມ຺ຫິ ກາຬກຓ຺ຓິຍາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ປລາຍິຯ ສາປິ ໂອຕຣິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕີ ຕຕ຺ເຖວ ນິສີທິຯ ອຖ ຣາຊາ ອຸຍ຺ຍາເນ ກີຬິຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ເຘ ນິສິນ຺ໂນ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ນຄຣໍ ປວິສນ຺ໂຕ ຕໍ ທິສ຺ວາ ປຏິພທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ''ສປຣິຄ຺ຄຫາ, ອປຣິຄ຺ຄຫາ''ຕິ ປຸຈ຺ຉາເປສິຯ ສາປິ ''ອຕ຺ຖິ ເມ, ສາມິ, ກຸລທຕ຺ຕິໂກ ປຕິ, ໂສ ປນ ມໍ ອິຘ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ປລາໂຕ''ຕິ ອາຫຯ ອມຈ຺ໂຈ ຕໍ ກາຣຓໍ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣເຈສິຯ ຣາຊາ ''ອສ຺ສາມິກຠຓ຺ຑໍ ນາມ ຣຎ຺ໂຎ ປາປຸຓາຕີ''ຕິ ຕໍ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຘໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ນິເວສນໍ ເນຕ຺ວາ ອຠິສິຎ຺ຈິຕ຺ວາ ອຄ຺ຄມເຫສິຏ຺ຐາເນ ຐເປສິຯ ສາ ຕສ຺ສ ປິຍາ ອໂຫສິ ມນາປາຯ ອຸທຸມ຺ພຣເທວີ''ຕ຺ເວວສ຺ສາ ນາມໍ ສຎ຺ຊານິໍສຸຯ

ອເຖກທິວສໍ ຣຎ຺ໂຎ ອຸຍ຺ຍານຄມນຕ຺ຖາຍ ທ຺ວາຣຄາມວາສິເກຫິ ມຄ຺ຄໍ ປຏິຊຄ຺ຄາເປສຸໍຯ ປິງ຺ຄຸຕ຺ຕໂຣປິ ຠຕິໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ກຈ຺ຉໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ກຸທາເລນ ມຄ຺ຄໍ ຕຈ຺ຉຕິຯ ມຄ຺ເຄ ອນິຏ຺ຐິເຕເຍວ ຣາຊາ ອຸທຸມ຺ພຣເທວິຍາ ສທ຺ຘິໍ ຣເຖ ນິສີທິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຯ ອຸທຸມ຺ພຣເທວີ ກາຬກຓ຺ຓິໍ ມຄ຺ຄໍ ຕຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ''ເອວຣູປໍ ສິຣິໍ ຘາເຣຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ ອຍໍ ກາຬກຓ຺ຓີ''ຕິ ຕໍ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ຫສິຯ ຣາຊາ ຫສມານໍ ທິສ຺ວາ ກຸຌ຺ຌິຕ຺ວາ ''ກສ຺ມາ ຫສີ''ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ເທວ, ອຍໍ ມຄ຺ຄຕຈ຺ຉໂກ ປຸຣິໂສ ມຍ຺ຫໍ ໂປຣາຓກສາມິໂກ, ເອສ ມໍ ອຸທຸມ຺ພຣຣຸກ຺ຂໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ກຓ຺ຏເກຫິ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຄໂຕ, ອິມໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ''ເອວຣູປໍ ສິຣິໍ ຘາເຣຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ ກາຬກຓ຺ຓີ ອຍ''ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຫສິນ຺ຕິຯ ຣາຊາ ''ຕ຺ວໍ ມຸສາວາທໍ ຠເຓສິ, ອຎ຺ຎໍ ກິຎ຺ຈິ ປຸຣິສໍ ທິສ຺ວາ ຕຍາ ຫສິຕໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ຕໍ ມາເຣສ຺ສາມີ''ຕິ ອສິໍ ອພ຺ພາເຫສິຯ ສາ ຠຍປ຺ປຕ຺ຕາ ''ເທວ, ປຓ຺ຑິເຕ ຕາວ ປຸຈ຺ຉຖາ''ຕິ ອາຫຯ ຣາຊາ ເສນກໍ ປຸຈ຺ຉິ ''ເສນກ, ອິມິສ຺ສາ ວຈນໍ ຕ຺ວໍ ສທ຺ທຫສີ''ຕິຯ ''ນ ສທ຺ທຫາມິ, ເທວ, ໂກ ນາມ ເອວຣູປໍ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ປຫາຍ ຄມິສ຺ສຕີ''ຕິຯ ສາ ຕສ຺ສ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ອຕິເຣກຕຣໍ ຠີຕາ ອໂຫສິຯ ອຖ ຣາຊາ ''ເສນໂກ ກິໍ ຊານາຕິ, ປຓ຺ຑິຕໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ອິຕ຺ຖີ ສິຍາ ຣູປ໌ວຕີ, ສາ ຈ ສີລວຕີ ສິຍາ;

ປຸ໌ຣິໂສ ຕໍ ນ ອິຈ຺ເຊຍ຺ຍ, ສທ຺ທຫາສິ ມໂຫສຘາ’’ຕິ။ (ຊາ။ ໑။໘။໗໓);

ຕຕ຺ຖ ສີລວຕີຕິ ອາຈາຣຄຸຓສມ຺ປນ຺ນາ။

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ປ໌ຓ຺ຑິໂຕ ຄາຖມາຫ –

‘‘ສທ຺ທຫາມິ ມຫາຣາຊ, ປຸ໌ຣິໂສ ທຸພ຺ກໂຄ ສິຍາ;

ສິຣີ ຈ ກາລຸອກຓ຺ຓີ ຈ, ນ ສເມນ຺ຕິ ກຸທາຈນ’’ນ຺ຕິ။ (ຊາ။ ໑။໘။໗໔);

ຕຕ຺ຖ ນ ສເມນ຺ຕີຕິ ສມຸທ຺ທສ຺ສ ໂອຣິມຕີຣປາຣິມຕີຣານິ ວິຍ ຈ ຄຄນຕລປ໌ຖວິຕລານິ ວິຍ ຈ ນ ສມາຄຈ຺ຉນ຺ຕີ။

ຣາຊາ ຕສ຺ສ ວຈເນນ ຕໍ ກາຣຓໍ ສຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ນ ກຸຊ຺ຊິ, ຫທຍມສ຺ສ ນິພ຺ພາຍິ။ ໂສ ຕສ຺ສ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ ‘‘ສເຈ ປ໌ຓ຺ຑິໂຕ ນາກວິສ຺ສ, ອຊ຺ຊາຫໍ ພາລເສນກສ຺ສ ກຖາຍ ເອວຣູປໍ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ຫີໂນ ອສ຺ສໍ, ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ມຍາ ເອສາ ລທ຺ຘາ’’ຕິ ສຕສຫສ຺ເສນ ປູຊໍ ກາເຣສິ။ ເທວິປິ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ເທວ, ປ໌ຓ຺ຑິຕໍ ນິສ຺ສາຍ ມຍາ ຊີວິຕໍ ລທ຺ຘໍ, ອິມາຫໍ ກນິຍ຺ຄກາຕິກ ຍ຺ຄາເນ ຄເປ໌ຕຸໍ ວຣໍ ຍາຈາມີ’’ຕິ ອາຫ။ ‘‘ສາຘຸ, ເທວິ, ຄຓ຺ຫາຫີ, ທມ຺ມິ ເຕ ວຣ’’ນ຺ຕິ။ ‘‘ເທວ, ອຊ຺ຊ ປ໌ຍ຺ຄາຍ ມມ ກນິຍ຺ຄໍ ວິນ າ ກິຍ຺ຈິ ມຘຸຣຣສໍ ນ ຂາທິສ຺ສາມິ, ອິໂຕ ປ໌ຍ຺ຄາຍ ເວລາຍ ວາ ອເວລາຍ ວາ ທ຺ວາຣໍ ວິວຣາເປ໌ຕ຺ວາ ອິມສ຺ສ ມຘຸຣຣສໍ ເປ໌ເສຕຸໍ ລກນກວຣໍ ຄຓ຺ຫາມີ’’ຕິ။ ‘‘ສາຘຸ, ກທ຺ເທ, ອິມຍ຺ຈ ວຣໍ ຄຓ຺ຫາຫີ’’ຕິ။

ສິຣີກາລຸອກຓ຺ຓິປ໌ຍ຺ໂຫ ນິຍ຺ຄິໂຕ။

ເມຓ຺ຑກປ໌ຍ຺ໂຫ

ອປ໌ຣສ຺ມິ ທິວເສ ຣາຊາ ກຕປາຕຣາໂສ ປາສາທສ຺ສ ທີຟນ຺ຕເຣ ຈງ຺ກມນ຺ໂຕ ວາຕປານນ຺ຕເຣນ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ເອກໍ ເອ ລຸອກຍ຺ຈ ສຸນຂຍ຺ຈ ມິຕ຺ຕສນ຺ຖວໍ ກໂຣນ຺ຕໍ ອທ຺ທສ။ ໂສ ກິຣ ເອລຸອໂກ ຫຕ຺ຖິສາລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖິສ຺ສ ປຸ໌ຣໂຕ ຊິຕ຺ຕໍ ອນາມ ຍ຺ຄຕິຓໍ ຂາທິ။ ອຖ ນໍ ຫຕ຺ຖິໂຄປ໌ກາ ໂປ໌ເຖຕ຺ວາ ນິຫຣິສ຺ຸ။ ໂສ ວິຣວິຕ຺ວາ ປ໌ລາຍິ။ ອຖ ນໍ ເອໂກ ປຸ໌ຣິໂສ ເວເຄນາຄນ຺ຕ຺ວາ ປີ໌ຍ຺ຄິ ຍໍ ທຓ຺ເຫນ ຕິຣິຍໍ ປ໌ຫຣິ။ ໂສ ປີ໌ຍ຺ຄີ ໂອນາເມຕ຺ວາ ເວທນາປ໌ປ໌ຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣາຊເຄຫສ຺ສ ມຫາກິຕ຺ຕີ ນິສ຺ສາຍ ປີ໌ຍ຺ຄິກາຍ ນິປ໌ຊ຺ຊິ။ ຕໍ ທິວສເມວ ຣຍ຺ໂຍ ມຫານເສ ອຍ຺ຄິຈມ຺ມາທີນິ ຂາທິຕ຺ວາ ວຑ຺ຒິຕສຸນໂຂ ກຕ຺ຕກາຣເກ ກຕ຺ຕໍ ສມ຺ປາ ເທຕ຺ວາ ພຫີ ຄຕ຺ວາ ສຣີເຣ ເສທໍ ນິພ຺ພາເປ໌ນ຺ເຕ ມຈ຺ຉມໍສຄນ຺ຘໍ ຟາຍິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຫໍ ອສິວາເສຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ມຫານສໍ ປ໌ວິສິຕ຺ ວາ ກາຊນປີ໌ຘານໍ ປາເຕຕ຺ວາ ມໍສໍ ຂາທິ။ ອຖ ກຕ຺ຕກາຣໂກ ກາຊນສທ຺ເທນ ປ໌ວິສິຕ຺ວາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ທ຺ວາຣໍ ປີ໌ທຫິຕ຺ວາ ຕໍ ເລຑ຺ຑຸທຓ຺ຑາທີຫິ ໂປ໌ເຖສິ။ ໂສ ຂາທິຕມໍສໍ ມຸເຂເນວ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ວິຣວິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິ။ ກຕ຺ຕກາຣໂກປິ ຕສ຺ສ ນິກ຺ຂນ຺ຕກາວໍ ຌຕ຺ວາ ອນຸພນ຺ຘິຕ຺ວາ ປີ໌ຍ຺ຄິຍໍ ທຓ຺ເຫນ ຕິຣິຍໍ ປ໌ຫຣິ။ ໂສ ເວທນາປ໌ປ໌ຕ຺ໂຕ ປີ໌ຍ຺ຄີ ໂອນາເມຕ຺ວາ ເອກໍ ປາທໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ເອ ລຸອກສ຺ສ ນິປ໌ນ຺ນຍ຺ຄານເມວ ປາວິສິ။ ອຖ ນໍ ເອລຸອໂກ ‘‘ສມ຺ມ, ກີ ປີ໌ຍ຺ຄີ ໂອນາເມຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉສິ, ກີ ເຕ ວາໂຕ ວິຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ປຸ໌ຈ຺ຉິ။ ສຸນໂຂປິ ‘‘ຕ຺ວມ຺ປິ ປີ໌ຍ຺ຄີ ໂອນາເມຕ຺ວາ ນິປ໌ນ຺ໂນສິ, ກີ ເຕ ວາໂຕ ວິຊ຺ຊຕີ’’ຕິ ປຸ໌ຈ຺ຉິ။ ເຕ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ປ໌ວຕ຺ຕິ ອາໂຣເຈສຸໍ။

ອຖ ນໍ ເອລຸອໂກ ປຸ໌ຈ຺ຉິ ‘‘ກີ ປ໌ນ ຕ຺ວໍ ປຸ໌ນ ກຕ຺ຕເຄຫໍ ຄນ຺ຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສສິ ສມ຺ມາ’’ຕິ? ‘‘ນ ສກ຺ຂິສ຺ສາມິ, ສມ຺ມ, ຄຕສ຺ສ ເມ ຊີວິຕໍ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ။ ‘‘ຕ຺ວໍ ປ໌ນ ປຸ໌ນ ຫຕ຺ຖິສາລໍ ຄນ຺ຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສສີ’’ຕິ။ ‘‘ມຍາປິ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ຄຕສ຺ສ ເມ ຊີວິຕໍ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ။ ເຕ ‘‘ກຖໍ ນຸ ໂຂ ມຍໍ ອິທານິ ຊີວິສ຺ສາມາ’’ຕິ ອຸປ໌າຍໍ ຈິນ຺ເຕສຸໍ။ ອຖ ນໍ ເອລຸອໂກ ອາຫ – ‘‘ສເຈ ມຍໍ ສມຄ຺ຄວາສໍ ວສິຕຸໍ ສກ຺ໂກມ, ອຕ຺ເຖໂກ ອຸປ໌າໂຍ’’ຕິ။ ‘‘ເຕນ ຫິ ກເຖຫີ’’ຕິ။ ‘‘ສມ຺ມ, ຕ຺ວໍ ອິໂຕ ປ໌ຍ຺ຄາຍ ຫຕ຺ຖິສາລໍ ຍາຫິ, ‘‘ນາຍໍ ຕິຓໍ ຂາທຕີ’’ຕິ ຕຍິ

ຫຕ຺ຖິໂຄປກາ ອາສງ຺ກໍ ນ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕ຺ວໍ ມມ ຕິຕ຺ ອາຫເຣຍ຺ຍາສີ໌ ອຫມ຺ປີ ກຕ຺ຕເຄຫໍ ປວິສິສ຺ສາມິ, ''ນາຍໍ ມໍສຂາທໂກ''ຕິ ກຕ຺ຕກາຣໂກ ມຍິ ອາສງ຺ກໍ ນ ກຣິສ຺ສຕິ, ອຫໍ ເຕ ມໍສໍ ອາຫຣິສ຺ສາມີ''ຕິ໌ ເຕ ''ສຸນ຺ທໂຣ ອຸປາໂຍ''ຕິ ອຸໂພປິ ສມ຺ປຝິຈ຺ຈິສຸ໌ ສຸນ ໂຂ ຫຕ຺ຖິສາລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕິຕກລາປໍ ຫໍສິຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ມຫາກິຕ຺ຕິປິຍ຺ຄິກາຍ ຄເປສີ໌ ອິຕໂຣປິ ກຕ຺ຕເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມໍສຂຕ຺ຫໍ ມຸຂປູຣໍ ຫໍສິຕ຺ວາ ອາເນຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ຄເປສີ໌ ສຸນໂຂ ມໍສໍ ຂາທິ, ເອລຸອໂກ ຕິຕ຺ ຂາທີ໌ ເຕ ອິມິນາ ອຸປາເຍນ ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ມຫາກິຕ຺ຕິປິຍ຺ຄິກາຍ ວສນ຺ຕີ໌ ຣາຊາ ເຕສໍ ມິຕ຺ຕສນ຺ຖວໍ ທິສ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສີ ''ອທິຍ຺ຄປຸພ຺ພໍ ວຕ ເມ ກາຣຕໍ ທິຍ຺ຄໍ, ອິເມ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາປີ ສມຄ຺ຄວາສໍ ວສນ຺ຕີ໌ ອິທໍ ກາຣຕໍ ຄເທຕ຺ວາ ປຝ຺ຫໍ ກຕ຺ວາ ປຝ຺ຈ ປຕ຺ສິເຕ ປ຺ຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ, ອິມໍ ປຝ຺ຫໍ ອຊານນ຺ຕໍ ຣຍ຺ຄາ ປພ຺ພາເຊສ຺ສາມິ, ຕໍ ຊານນ຺ຕສ຺ສ 'ເອວຣູໂປ ປຕ຺ສິໂຕ ນຕ຺ຖິ'ຕິ ມຫາສກ຺ກາຣໍ ກຣິສ຺ສາມິ໌ ອຊ຺ຊ ຕາວ ອເວລາ, ສ຺ເວ ອຸປຍ຺ຄານໍ ອາຄຕກາເລ ປ຺ຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີ''ຕິ໌ ໂສ ປຸນທິວເສ ປຕ຺ສິເຕສຸ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ນິສິນ຺ເນສຸ ປຝ຺ຫໍ ປ຺ຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

''ເຍສໍ ນ ກທາຈິ ກູຕປຸພ຺ພໍ, ສຂ຺ຍໍ ສຕ຺ຕປທມ຺ປິມສ຺ມິ ໂລເກ;

ຊາຕາ ອມິຕ຺ຕາ ທ຺ເວ ສຫາຍາ, ປຝິສນ຺ຫາຍ ຈຣນ຺ຕີ ກິສ຺ສ ເຫຕູ''ຕິ໌ (ຊາ໌ ໑໌໑໘໌໙໘);

ຕຕ຺ຖ ປຝິສນ຺ຫາຍາຕິ ສຫຸທທິຕ຺ວາ ຝຝິຕາ ຫຸຕ຺ວາ໌

ອິທຝ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ປຸນ ເອວມາຫ –

''ຍທິ ເມ ອຊ຺ຊ ປາຕຣາສກາເລ, ປຝ຺ຫໍ ນ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍາຖ ວຕ຺ຕຸເມຕໍ;

ຣຍ຺ຄາ ປພ຺ພາຊຍິສ຺ສາມິ ໂວ ສພ຺ເພ, ນ ຫິ ມຕ຺ໂຖ ທຸປ຺ປຝ຺ຝຊາຕິເກຫີ''ຕິ໌ (ຊາ໌ ໑໌໑໘໌໙໘);

ຕທາ ປນ ເສນໂກ ອຄ຺ຄາສເນ ນິສິນ຺ໂນ ອໂຫສິ, ປຕ຺ສິໂຕ ປນ ປຣິຍນ຺ເຕ ນິສິນ຺ໂນ໌ ໂສ ຕໍ ປຝ຺ຫໍ ອຸປຊາເຣນ຺ໂຕ ຕມຕ຺ຖໍ ອທິສ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສີ ''ອຍໍ ຣາຊາ ທນ຺ຝຊາຕ຺ໂກ ອິມໍ ປຝ຺ຫໍ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ສງຂຣິຕ຺ຸ ອສມຕ຺ໂຖ, ກິຝ຺ຈິເທວ, ເຕນ ທິຍ຺ຄໍ ກວິສ຺ສຕິ, ເອກທິວສໍ ໂອກາສໍ ລກນ຺ໂຕ ອິມໍ ປຝ຺ຫໍ ນິຫຣິສ຺ສາມິ, ເສນໂກ ເກນຈິ ອຸປາເຍນ ອຊເຊກທິວສມຕ຺ຕໍ ອຝິວາສາເປຕູ''ຕິ໌ ອິຕເຣປິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຕ຺ສິຕາ ອນ຺ຝກາຣຄພ຺ກໍ ປວິຍ຺ຄາ ວິຍ ນ ກິຝ຺ຈິ ປສ຺ສິສ຺ຸ໌ ເສນໂກ ''ກາ ນຸ ໂຂ ມໂຫສຝສ຺ສ ປວຕ຺ຕິ''ຕິ ໂພຝິສຕ຺ຕໍ ໂອໂລເກສີ໌ ໂສປິ ຕໍ ໂອໂລເກສີ໌ ເສນໂກ ໂພຝິສຕ຺ຕສ຺ສ ໂອໂລກິຕາກາເຣເນວ ຕສ຺ສ ອຝິປ຺ປາຍໍ ລຕ຺ວາ ''ປຕ຺ສິຕສ຺ສປີ ນ ອຸປຍ຺ຄາຕິ, ເຕເນກທິວສໍ ໂອກາສໍ ອິຈ຺ຉຕິ, ປູເຣສ຺ສາມິສ຺ສ ມໂນຣຖ''ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຣຝ຺ຝາ ສທ຺ຝີ ວິສ຺ສາເສນ ມຫາຫສິຕໍ ຫສິຕ຺ວາ ''ກີ, ມຫາຣາຊ, ສພ຺ເພວ ອມ຺ເຫ ປຝ຺ຫໍ ກເຖຕ຺ຸ ອສກ຺ໂກນ຺ເຕ ຣຍ຺ຄາ ປພ຺ພາເຊສ຺ສສິ, ເອຕມ຺ປິ 'ເອໂກ ຄຕ຺ຖິປຝ຺ໂຫ'ຕິ ຕ຺ວໍ ສລຸລກ຺ເຂສິ, ນ ມຍໍ ເອຕໍ ກເຖຕ຺ຸ ນ ສກ຺ໂກມ, ອປິຈ ໂຂ ໂຖກໍ ອຝິວາເສຫີ໌ ຄຕ຺ຖິປຝ຺ໂຫ ເອສ, ນ ສກ຺ໂກມ ມຫາຊນມຊ຺ເຊ ກເຖຕ຺ຸ, ເອກມນ຺ເຕ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ກເຖສ຺ສາມ , ໂອກາສໍ ໂນ ເທຫີ''ຕິ ມຫາສຕ຺ຕໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

''ມຫາຊນສມາຄມມ຺ຫິ ໂຝເຣ, ຊນໂກລາຫລສງຄມມ຺ຫິ ຊາເຕ;

ວິກ຺ຂິຕ຺ຕມນາ ອເນກຈິຕ຺ຕາ, ປຝ຺ຫໍ ນ ສກ຺ກຸໂຄມ ວຕ຺ຕຸເມຕໍ໌

''ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ຕາວ ເອກເມກາ, ຣຫສິ ຄຕາ ອຕ຺ຖໍ ນິຈິນ຺ຕຍິຕ຺ວາ;

ປວິເວເກ ສມ຺ມສິຕ຺ວານ ຝີຣາ, ອຖ ວກ຺ຂນ຺ຕິ ຊນິນ຺ທ ເອຕມຕ຺ຖ''ນ຺ຕິ໌ (ຊາ໌ ໑໌໑໘໌໙໙-໑໐໐);

ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມສິຕ຺ວານາຕິ ກາຍຈິຕ຺ຕວິເວເກ ຄິຕາ ອິເມ ຝີຣາ ອິມໍ ປຝ຺ຫໍ ສມ຺ມສິຕ຺ວາ ອຖ ໂວ ເອຕໍ ອຕ຺ຖໍ ວກ຺ຂນ຺ຕີ໌

ຣາຊາ ຕສ຺ສ ກາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ອນຕ຺ຕມໂນ ຫຸຕ຺ວາປິ ‘‘ສາຘຸ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ກເຖຖ, ອກເຖນ຺ເຕ ປນ ໂວ ປພ຺ພາເຊສ຺ສາມິ’’ຕິ ຕຊ຺ເຊສິເຍວ຺. ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຕ຺ຑິຕາ ປາສາທາ ໂອຕຣິສ຺. ເສນໂກ ອິຕເຣ ອາຫ – ‘‘ສມ຺ມາ, ຣາຊາ ສຸຊຸມປລ຺ຫໍ ປ຺ຈ຺ຉິ, ອກຖິເຕ ມຫນ຺ຕໍ ກຍໍ ກວິສ຺ສຕິ, ສປ຺ປາຍໂກຊນໍ ກຸລ຺ຊິຕ຺ວາ ສມ຺ມາ ອຸປ຺ຌາເຣຖາ’’ຕິ຺. ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ເຄຫໍ ຄຕາ຺. ປຕ຺ຑິໂຕປິ ອຸຜ຺ຖາຍ ອຸທຸມ຺ພຣເທວິຍາ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ເທວິ, ອຊ຺ຊ ວາ ຫິຍ຺ໂຍ ວາ ຣາຊາ ກຕ຺ຖ ຈິຣໍ ອຜ຺ຖາສິ’’ຕິ ປ຺ຈ຺ຉິ຺. ‘‘ຕາຕ, ທີຆນ຺ຕເຣ ວາຕປານເນ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຈງ຺ກມຕິ’’ຕິ຺. ຕໂຕ ປຕ຺ຑິໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ຣລ຺ຎາ ອິມິນາ ປສ຺ເສນ ກິລ຺ຈິ ທິຜ຺ຖໍ ກວິສ຺ສຕິ’’ຕິ຺. ໂສ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພຫີ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ເອລຸອກສ຺ສ ຍຂານໍ ກິຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອິເມ ທິສ຺ວາ ຣລ຺ຎາ ປລ຺ໂຫ ອກິສງ຺ຂໂຕ’’ຕິ ສນ຺ນິຜ຺ຖານໍ ກຕ຺ວາ ເຄຫໍ ຄໂຕ຺. ອິຕເຣປິ ຕໂຍ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ກິລ຺ຈິ ອທິສ຺ວາ ເສນກສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມໍສ຺. ໂສ ເຕ ປ຺ຈ຺ຉິ ‘‘ທິຜ຺ໂຖ ໂວ ປລ຺ໂຫ’’ຕິ຺. ‘‘ນ ທິຜ຺ໂຖ ອາຈຣິຍາ’’ຕິ຺. ‘‘ຍທິ ເອວໍ ຣາຊາ ໂວ ປພ຺ພາເຊສ຺ສຕິ, ກິ ກຣິສ຺ສຖາ’’ຕິ? ‘‘ຕຸມ຺ເຫຫິ ປນ ທິຜ຺ໂຖ’’ຕິ? ‘‘ອຫມ຺ປິ ນ ປສ຺ສາມິ’’ຕິ຺. ‘‘ຕຸມ຺ເຫສຸ ອປສ຺ສນ຺ເຕສຸ ມຍໍ ກິ ປສ຺ສາມ, ຣລ຺ໂລ ປນ ສນ຺ຕິເກ ‘ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ກເຖສ຺ສາມາ’ຕິ ສີຫນາທໍ ນທິຕ຺ວາ ອາຄຕມ຺ຫາ, ອກຖິເຕ ອມ຺ເຫ ຣາຊາ ກຸຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ກິ ກໂຣມ, ອຍໍ ປລ຺ໂຫ ນ ສກ຺ກາ ອມ຺ເຫຫິ ທຜ຺ຖຸໍ, ປຕ຺ຑິເຕນ ປນ ສຕຄຸຓໍ ສຫສ຺ສຄຸຓໍ ສຕສຫສ຺ສຄຸຓໍ ກຕ຺ວາ ຈິນ຺ຕິໂຕ ກວິສ຺ສຕິ, ເອຖ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ຉາມາ’’ຕິ ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຕ຺ຑິຕາ ໂພທິສຕ຺ຕສ຺ສ ຆຣທ຺ວາຣໍ ອາຄຕກາວໍ ອາໂຣຈາເປຕ຺ວາ ‘‘ປວິສນ຺ຕຸ ປຕ຺ຑິຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ເຄຫໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປຜິສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ຖິຕາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ປ຺ຈ຺ຉິສ຺ ‘‘ກິ ປນ, ປຕ຺ຑິຕ, ຈິນ຺ຕິໂຕ ປລ຺ໂຫ’’ຕິ? ‘‘ອາມ, ຈິນ຺ຕິໂຕ, ມຍິ ອຈິນ຺ເຕນ຺ເຕ ອລ຺ໂລ ໂກ ຈິນ຺ຕຍິສ຺ສຕິ’’ຕິ຺. ‘‘ເຕນ ຫິ ປຕ຺ຑິຕ ອມ຺ຫາກມ຺ປິ ກເຖຖາ’’ຕິ຺.

ປຕ຺ຑິໂຕ ‘‘ສຈາຫໍ ເອເຕສໍ ນ ກເຖສ຺ສາມິ, ຣາຊາ ເຕ ຣຜ຺ຖາ ປພ຺ພາເຊສ຺ສຕິ, ມໍ ປນ ສຕ຺ຕຫິ ຣຕເນຫິ ປູເຊສ຺ສຕິ, ອິເມ ອນ຺ຘພາລາ ມາ ວິນສ຺ສນ຺ຕຸ, ກເຖສ຺ສາມິ ເຕສ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ນີຈາສເນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ອລ຺ຊລິ ປຄ຺ຄຕ຺ຫາເປຕ຺ວາ ຣລ຺ຎາ ທິຜ຺ຖຕໍ ອຊານາເປຕ຺ວາ ‘‘ຣລ຺ຎາ ປ຺ຈ຺ຉິຕກາເລ ເອວໍ ກເຖຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປິ ຈຕສ຺ໂສ ຄາຖາໂຍ ພນ຺ທິຕ຺ວາ ປາລຸອິເມວ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫາເປຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ຺. ເຕ ທຸຕິຍທິວເສ ຣາຊຸປຜ຺ຖານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປລ຺ລຕ຺ຕາສເນ ນິສີທິສ຺. ຣາຊາ ເສນກໍ ປ຺ຈ຺ຉິ ‘‘ລາໂຕ ເຕ, ເສນກ, ປລ຺ໂຫ’’ຕິ? ‘‘ມຫາຣາຊ, ມຍິ ອຊານນ຺ເຕ ອລ຺ໂລ ໂກ ຊານິສ຺ສຕິ’’ຕິ຺. ‘‘ເຕນ ຫິ ກເຖຫິ’’ຕິ຺. ‘‘ສຸຓາຖ ເທວາ’’ຕິ ໂສ ອຸຄ຺ຄຫິຕນິຍາເມເນວ ຄາຖມາຫ –

‘‘ອຸຄ຺ຄປ຺ຕ຺ຕຣາຊປ຺ຕ຺ຕິຍານໍ, ອຸຣພ຺ກສ຺ສ ມໍສໍ ປິຍໍ ມນາປໍ;

ນ ສຸນຂສ຺ສ ເຕ ອເທນ຺ຕິ ມໍສໍ, ອຖ ເມຕ຺ຫສ຺ສ ສຸເຓນ ສຂ຺ຍມສ຺ສາ’’ຕິ຺. (ຊາ຺ ໑຺໑໘຺ລ໗);

ຕຕ຺ຖ ອຸຄ຺ຄປ຺ຕ຺ຕຣາຊປ຺ຕ຺ຕິຍານນ຺ຕິ ອຸຄ຺ຄຕານໍ ອມຈ຺ຈປ຺ຕ຺ຕານລ຺ເຈວ ຣາຊປ຺ຕ຺ຕານລ຺ຈ຺.

ຄາຖໍ ວຕ຺ວາປິ ເສນໂກ ອຕ຺ຖໍ ນ ຊານາຕິ຺. ຣາຊາ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ທິຜ຺ຖກາເຣນ ປຊານາຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ເສນເກນ ຕາວ ລາໂຕ’’ຕິ ປຸກ຺ກຸສໍ ປ຺ຈ຺ຉິ຺. ໂສປິສ຺ສ ‘‘ກິ ອຫມ຺ປິ ອປຕ຺ຑິໂຕ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸຄ຺ຄຫິຕນິຍາເມເນວ ຄາຖມາຫ –

‘‘ຈມ຺ມໍ ວິຫນນ຺ຕິ ເອລຸອກສ຺ສ, ອສ຺ສປິຜ຺ຖຕ຺ຖຣສ຺ສຸຂສ຺ສ ເຫຕຸ;

ນ ຈ ເຕ ສຸນຂສ຺ສ ອຕ຺ຖຣນ຺ຕິ, ອຖ ເມຕ຺ຫສ຺ສ ສຸເຓນ ສຂ຺ຍມສ຺ສາ’’ຕິ຺. (ຊາ຺ ໑຺໑໘຺ລລ);

ຕສ຺ສປິ ອຕ຺ໂຖ ອປາກໂຜເຍວ຺. ຣາຊາ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ປາກຜຕ຺ຕາ ‘‘ອິມິນາປິ ປຸກ຺ກຸເສນ ລາໂຕ’’ຕິ ກາມິນ຺ທໍ ປ຺ຈ຺ຉິ຺. ໂສປິ ອຸຄ຺ຄຫິຕນິຍາເມເນວ ຄາຖມາຫ –

‘‘ອາເວລ຺ລິຕສິງ຺ຄິໂກ ຫິ ເມຕ຺ໂຫ, ນ ຈ ສຸນຂສ຺ສ ວິສາຓການິ ອຕ຺ຖິ;

ຕິຓກ຺ຸໂຂ ມໍສໂກຊໂນ ຈ, ອຖ ເມຕ຺ຫສ຺ສ ສຸເຓນ ສຂ຺ຍມສ຺ສາ’’ຕິ຺. (ຊາ຺ ໑຺໑໘຺໑໐໐);

ຣາຊາ ‘‘ອິມິນາປິ ລາໂຕ’’ຕິ ເທວິນ຺ທໍ ປ຺ຈ຺ຉິ຺. ໂສປິ ອຸຄ຺ຄຫິຕນິຍາເມເນວ ຄາຖມາຫ –

“ຕິຓມາສິ ປລາສມາສິ ເມຓ຺ໂຑ, ນ ຈ ສຸນໂຂ ຕິຓມາສິ ໂນ ປລາສໍ;

ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ ສຸໂຓ ສສໍ ພິຬາຣໍ, ອຖ ເມຓ຺ຑສ຺ສ ສຸເຓນ ສຂ຺ຍມສ຺ສາ”ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໘ຯ໑໐໑);

ຕຕ຺ຖ ຕິຓມາສິ ປລາສມາສີຕິ ຕິຓຂາທໂກ ເຈວ ປຓ຺ຓຂາທໂກ ຈຯ ໂນ ປລາສນ຺ຕິ ປຓ຺ຓມ຺ປິ ນ ຂາທຕິຯ

ອຖ ຣາຊາ ປຈ຺ຉິມໍ ປຸຈ຺ຉິ – “ຕາຕ, ຕ຺ວມ຺ປິ ອິມໍ ປຎ຺ຫໍ ຊານາສີ”ຕິ? “ມຫາຣາຊ, ອວີຈິໂຕ ຍາວ ຠວຄ຺ຄາ ມໍ ຐເປ຺ຕ຺ວາ ໂກ ອຎ຺ໂຎ ເອຕໍ ຊານິສ຺ສຕີ”ຕິຯ “ເຕນ ຫິ ກເຖຫີ”ຕິຯ “ສຸຓ ມຫາຣາຊາ”ຕິ ຕສ຺ສ ປຎ຺ຫສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ປາກຏຠາວໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

“ອຑ຺ຒຑ຺ຒປໂທ ຈຕຸປ຺ປທສ຺ສ, ເມຓ຺ໂຑ ອຏ຺ຐນໂຂ ອທິສ຺ສມາໂນ;

ຉາທິຍມາຫຣຕີ ອຍໍ ອິມສ຺ສ, ມໍສໍ ອາຫຣຕີ ອຍໍ ອມຸສ຺ສຯ

“ປາສາທວຣຄໂຕ ວິເທຫເສຏ຺ໂຐ, ວິຕິຫາຣໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໂພຊນານໍ;

ອທ຺ທກ຺ຂິ ກິຣ ສກ຺ຂິກໍ ຊນິນ຺ໂທ, ພຸກຸກ຺ກສ຺ສ ປຸຓ຺ຓມຸຂສ຺ສ ເຈຕ”ນ຺ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໘ຯ໑໐໒-໑໐໓);

ຕຕ຺ຖ ອຑ຺ຒຑ຺ຒປໂທຕິ ພ຺ຍຎ຺ຊນກຸສລຕາຍ ເອຬກສ຺ສ ຈຕຸປ຺ປາທໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ເມຓ຺ໂຑຕິ ເອຬໂກຯ ອຏ຺ຐນໂຂຕິ ເອເກກສ຺ມິໍ ປາເທ ທ຺ວິນ຺ນໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຂຸຣານໍ ວເສເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ອທິສ຺ສມາໂນຕິ ມໍສໍ ອາຫຣຓກາເລ ອປຎ຺ຎາຍມາໂນຯ ຉາທິຍນ຺ຕິ ເຄຫຈ຺ຉທນໍຯ ຕິຓນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຍໍ ອິມສ຺ສາຕິ ສຸນໂຂ ເອຬກສ຺ສຯ ວິຕິຫາຣນ຺ຕິ ວິຕິຫຣຓໍຯ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໂພຊນານນ຺ຕິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎສ຺ສ ໂພຊນານໍຯ ເມຓ຺ໂຑ ຫິ ສຸນຂສ຺ສ ໂພຊນໍ ຫຣຕິ, ໂສ ຕສ຺ສ ວິຕິຫຣຕິ, ສຸນໂຂປິ ຕສ຺ສ ຫຣຕິ, ອິຕໂຣ ວິຕິຫຣຕິຯ ອທ຺ທກ຺ຂີຕິ ຕໍ ເຕສໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໂພຊນານໍ ວິຕິຫຣຓໍ ສກ຺ຂິກໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກຕ຺ວາ ອທ຺ທສຯ ພຸກຸກ຺ກສ຺ສາຕິ ກຸກູຕິ ສທ຺ທກຣຓສຸນຂສ຺ສຯ ປຸຓ຺ຓມຸຂສ຺ສາຕິ ເມຓ຺ຑສ຺ສຯ ອິເມສໍ ເອຕໍ ມິຕ຺ຕສນ຺ຖວໍ ຣາຊາ ສຍໍ ປສ຺ສີຕິຯ

ຣາຊາ ອິຕເຣຫິ ໂພຘິສຕ຺ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ຎາຕຠາວໍ ອຊານນ຺ໂຕ “ປຎ຺ຈ ປຓ຺ຑິຕາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຎາຓພເລນ ຊານິໍສູ”ຕິ ມຎ຺ຎມາໂນ ໂສມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ລາຠາ ວຕ ເມ ອນປ຺ປຣູປາ, ຍສ຺ສ ເມທິສາ ປຓ຺ຑິຕາ ກຸລມ຺ຫິ;

ປຎ຺ຫສ຺ສ ຄມ຺ຠີຣຄຕໍ ນິປຸຓມຕ຺ຖໍ, ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ຕິ ສຸຠາສິເຕນ ຘີຣາ”ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໘ຯ໑໐໔);

ຕຕ຺ຖ ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ຕີຕິ ສຸຠາສິເຕນ ເຕ ວິທິຕ຺ວາ ກເຖນ຺ຕີຕິຯ

ອຖ ເນສໍ “ຕຸຏ຺ເຐນ ນາມ ຕຸຏ຺ຐາກາໂຣ ກຕ຺ຕພ຺ໂພ”ຕິ ຕໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ອສ຺ສຕຣີຣຖຎ຺ຈ ເອກເມກໍ, ຜີຕໍ ຄາມວຣຎ຺ຈ ເອກເມກໍ;

ສພ຺ເພສໍ ໂວ ທມ຺ມິ ປຓ຺ຑິຕານໍ, ປຣມປ຺ປຕີຕມໂນ ສຸຠາສິເຕນາ”ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໘ຯ໑໐໕);

ອິຕິ ວຕ຺ວາ ເຕສໍ ຕໍ ສພ຺ພໍ ທາເປສິຯ

ທ຺ວາທສນິປາເຕ ເມຕ຺ຕກປຎ຺ໂຫ ນິຏ຺ຐິໂຕຯ

ສິຣິມນ຺ຕປຎ຺ໂຫ

ອຸທຸມ຺ພຣເທວີ ປນ ອິຕເຣຫິ ປຓ຺ຑິຕໍ ນິສ຺ສາຍ ປຎ຺ຫສ຺ສ ລາຕກາວໍ ລຕ຺ວາ "ຣຎ຺ຎາ ມຸຕ຺ຄໍ ມາເສນ ນິພ຺ພິເສສກໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ວິຍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ສມໂກວ ສກ຺ກາໂຣ ກໂຕ, ນນຸ ມຍ຺ຫໍ ກນິຏ຺ຐສ຺ສ ວິເສສໍ ສກ຺ກາຣໍ ກາຕຸໍ ວຎ຺ຎຕີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິ "ເທວ, ເກນ ໂວ ປຎ຺ໂຫ ກຖິໂຕ"ຕິ? "ປຎ຺ຈຫິ ປຓ຺ຑິເຕຫິ, ກທ຺ເທ"ຕິຯ "ເທວ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ຊນາ ຕໍ ປຎ຺ຫໍ ກໍ ນິສ຺ສາຍ ຊານິສ຺ສູ"ຕິ? "ນ ຊານາມິ, ກທ຺ເທ"ຕິຯ "ມຫາຣາຊ, ກິໍ ເຕ ຊານນ຺ຕິ, ປຓ຺ຑິໂຕ ປນ 'ມາ ນສ຺ສນ຺ຕຸ ອິເມ ພາລາ'ຕິ ປຎ຺ຫໍ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫາເປສິ, ຕຸມ຺ເຫ ສພ຺ເພສໍ ສມກໍ ສກ຺ກາຣໍ ກໂຣຖ, ອຍຸຕ຺ຕເມຕໍ, ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ວິເສສກໍ ກາຕຸໍ ວຎ຺ຎຕີ"ຕິຯ ຣາຊາ "ອຕ຺ຕານໍ ນິສ຺ສາຍ ລາຕກາວໍ ນ ກເຖສີ"ຕິ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ ອຕິເຣກຕຣໍ ສກ຺ກາຣໍ ກາຕຸກາໂມ ຈິນ຺ເຕສິ 'ໂຫຕຸ ມມ ປຸຕ຺ຕໍ ເອກໍ ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ກຖິຕກາເລ ມຫນ຺ຕໍ ສກ຺ກາຣໍ ກຣິສ຺ສາມີ"ຕິຯ ໂສ ປຎ຺ຫໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ສິຣິມນ຺ຕປຎ຺ຫໍ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ເອກທິວສໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ປຓ຺ຑິຕານໍ ອຸປຏ຺ຐານໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສຸຂນິສິນ຺ນກາເລ ເສນກໍ ອາຫ – "ເສນກ, ປຎ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີ"ຕິຯ "ປຸຈ຺ຉ ເທວາ"ຕິຯ ຣາຊາ ສິຣິມນ຺ຕປຎ຺ເຫ ປຐມໍ ຄາຖມາຫ –

"ປຎ຺ຎາຍຸເປຕໍ ສິຣິຍາ ວິຫີນໍ, ຍສ຺ສິນໍ ວາປີ ອເປຕປຎ຺ຎໍ;

ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ເສນກ ເອຕມຕ຺ຖໍ, ກເມຕ຺ຖ ເສຍ຺ໂຍ ກຸສລາ ວທນ຺ຕີ"ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໘ຯ໗໖);

ຕຕ຺ຖ ກເມຕ຺ຖ ເສຍ຺ໂຍຕິ ອິເມສຸ ທ຺ວີສຸ ກຕຣໍ ປຓ຺ຑິຕາ ເສຍ຺ໂຍຕິ ວທນ຺ຕິຯ

ອຍຎ຺ຈ ກິຣ ປຎ຺ໂຫ ເສນກສ຺ສ ວໍສານຸຄໂຕ, ເຕນ ນໍ ຂິປ຺ປເມວ ກເຖສີ –

"ທີຣາ ຈ ພາລາ ຈ ຫເວ ຊນິນ຺ທ, ສິປ຺ປູປປນ຺ນາ ຈ ອສິປ຺ປີໂນ ຈ;

ສຸຊາຕິມນ຺ໂຕປີ ອຊາຕິມສ຺ສ, ຍສ຺ສິໂນ ເປສກຣາ ກວນ຺ຕີ;

ເອຕມ຺ປີ ທິສ຺ວານ ອຫໍ ວທາມິ, ປຎ຺ໂຎ ນິຫີໂນ ສິຣິມາວ ເສຍ຺ໂຍ"ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໘ຯ໗໘);

ຕຕ຺ຖ ປຎ຺ໂຎ ນິຫີໂນຕິ ປຎ຺ຎວາ ນິຫີໂນ, ອິສ຺ສໂຣວ ອຸຕ຺ຕໂມຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຣາຊາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ອິຕເຣ ຕໂຍ ອປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ສງ຺ຆນວກໍ ຫຸຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນໍ ມໂຫສຘປຓ຺ຑິຕໍ ອາຫ –

"ຕຸວມ຺ປີ ປຸຈ຺ຉາມິ ອໂນມປຎ຺ຎ, ມໂຫສຘ ເກວລທມ຺ມທສ຺ສີ;

ພາລໍ ຍສ຺ສີ ປຓ຺ຑິຕໍ ອປ຺ປໂກຄໍ, ກເມຕ຺ຖ ເສຍ຺ໂຍ ກຸສລາ ວທນ຺ຕີ"ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໘ຯ໗໙);

ຕຕ຺ຖ ເກວລທມ຺ມທສ຺ສີຕິ ສພ຺ພທມ຺ມທສ຺ສີຯ

ອຖສ຺ສ ມຫາສຕ຺ໂຕ "ສຸຓ, ມຫາຣາຊາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ກເຖສີ –

"ປາປານິ ກມ຺ມານິ ກໂຣຕິ ພາໂລ, ອິທເມວ ເສຍ຺ໂຍ ອິຕິ ມຎ຺ຎມາໂນ;

ອິທໂລກທສ຺ສີ ປຣໂລກມທສ຺ສີ, ອຸກຍຕ຺ຖ ພາໂລ ກລິມຄ຺ຄເຫສີ;

ເອຕມ຺ປິ ທິສ຺ວານ ອຫໍ ວທາມິ, ປຌ຺ໂຌວ ເສຍ຺ໂຍ ນ ຍສສ຺ສີ ພາໂລ’’ຕິ។ (ຊາ។ ໑។໑໔។໗໖);

ຕຕ຺ຖ ອິຨເມວ ເສຍ຺ໂຍຕິ ອິຨໂລເກ ອິສ຺ສຣິຍເມວ ມຍ຺ຫໍ ເສຎ຺ຖນ຺ຕິ ມຌ຺ຌມາໂນ។ ກລິມຄ຺ຄເຫສີຕິ ພາໂລ ອິສ຺ສຣິຍມາເນນ ປາປກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ນິຣຍາທີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ໂຕ ປຣໂລເກ ຈ ປຸນ ຕໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ນິຈກຸເລ ທຸກ຺ຂກາວໍ ປຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕມາໂນ ອິຨໂລເກ ຈາຕິ ອຸກາຍຕ຺ຖ ປຣາຊຍເມວ ຄຕ຺ຫາຕີ។ ເອຕມ຺ປິ ກາຣຕໍ ອຫໍ ທິສ຺ວາ ປຌ຺ຌາສມ຺ປນ຺ໂນວ ອຸຕ຺ຕໂມ, ອິສ຺ສໂຣ ປນ ພາໂລ ນ ອຸຕ຺ຕໂມຕິ ວທາມີ។

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຣາຊາ ເສນກໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ‘‘ນນຸ ມໂຫສໂຘ ປຌ຺ຌວນ຺ຕເມວ ອຸຕ຺ຕໂມຕິ ວທຕີ’’ຕິ ອາຫ។ ເສນໂກ ‘‘ມຫາຣາຊ, ມໂຫສໂຘ ທຫໂຣ, ອຊ຺ຊາປິສ຺ສ ມຸເຂ ຂີຣຄນ຺ໂຘ ວາຍຕິ, ກິເມສ ຊານາຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ນີສິປ຺ປເມຕໍ ວິທຘາຕິ ໂກຄໍ, ນ ພນ຺ຘວາ ນ ສຣີຣວຕ຺ໂຕ ໂຍ;

ປສ຺ເສລຸອມູຄໍ ສຸຂເມຘມານໍ, ສີຣີ ຫິ ນໍ ກຊເຕ ໂຄຣວິນ຺ທໍ;

ເອຕມ຺ປິ ທິສ຺ວານ ອຫໍ ວທາມິ, ປຌ຺ໂຌ ນິຫີໂນ ສີຣິມາວ ເສຍ຺ໂຍ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ເອລຸອມູຄນ຺ຕິ ປຄ຺ຆຣິຕລາລມຸຂໍ។ ໂຄຣວິນ຺ທນ຺ຕິ ໂສ ກິຣ ຕສ຺ມິເຍວ ນຄເຣ ອສີຕິໂກຌິວິກໂວ ເສຎ຺ຖີ ວິຣູໂປ។ ນາສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ນ ຈ ຘີຕາ, ນ ກິຌ຺ຈິ ສິປ຺ປໍ ຊານາຕີ។ ກເຖນ຺ຕສ຺ສປິສ຺ສ ຫນຸກສ຺ສ ອຸໂກທີປິ ປສ຺ເສທີ ລາລາຘາຣາ ປຄ຺ຆຣຕີ។ ເທວຈ຺ຉຣາ ວິຍ ທ຺ເວ ອິຕ຺ຖີໂຍ ສພ຺ພາລງ຺ກາເຣທີ ວິກູສິຕາ ສຸປ຺ປ຺ຸພິຕານິ ນີລຸປ຺ປລານິ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸໂກສຸ ປສ຺ເສສຸ ຖິຕາ ຕໍ ລາລໍ ນີລຸປ຺ປເລທີ ສມ຺ປຌິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ນີລຸປ຺ປລານິ ວາຕປາເນນ ຉຑ຺ເຑນ຺ຕິ។ ສຸຣາໂສຕ຺ຫາປິ ປານາຄາຣໍ ປວິສນ຺ຕາ ນີລຸປ຺ປເລທີ ອຕ຺ເຖ ສຕິ ຕສ຺ສ ເຄຫທ຺ວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ສາມິ ໂຄຣວິນ຺ທ, ເສຎ຺ຖີ’’ຕິ ວທນ຺ຕີ។ ໂສ ເຕສໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ວາຕປາເນ ຖຕ຺ວາ ‘‘ກີ, ຕາ ຕາ’’ຕິ ວທຕີ។ ອຖສ຺ສ ລາລາຘາຣາ ປຄ຺ຆຣຕິ ។ ຕາ ອິຕ຺ຖີໂຍ ຕໍ ນີລຸປ຺ປເລທີ ສມ຺ປຌິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ນີລຸປ຺ປລານິ ອນ຺ຕຣວີຖິຍໍ ຂິປນ຺ຕີ។ ສຸຣາຘຸຕ຺ຕາ ຕານິ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸທເກນ ວິກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ປີລຸອນ຺ຘິຕ຺ວາ ປານາຄາຣໍ ປວິສນ຺ຕີ។ ເອວໍ ສີຣິສມ຺ປນ຺ໂນ ອໂຫສີ។ ເສນໂກ ຕໍ ອຸທາຫຣຕໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ເອວມາຫ។

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ‘‘ກິທິສໍ, ຕາຕ, ມໂຫສຘປຕ຺ທິຕາ’’ຕິ ອາຫ។ ປຕ຺ທິໂຕ ‘‘ເທວ, ກີ ເສນໂກ ຊານາຕີ, ໂອທນສິຕ຺ຖຎ຺ຖາເນ ກາໂກ ວິຍ ທທີ ປາຕຸໍ ອາຣທ຺ຘສຸນໂຂ ວິຍ ຈ ຍສເມວ ປສ຺ສຕິ, ສີເສ ປຕນ຺ຕໍ ມຫາມຸຄ຺ຄຣໍ ນ ປສ຺ສຕິ, ສຸຓ, ເທວາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ລທ຺ຘາ ສຸຂໍ ມຊ຺ຊຕິ ອປ຺ປປຌ຺ໂຌ, ທຸກ຺ເຂນ ຝຸຎ຺ໂຖປິ ປໂມຫເມຕິ;

ອາຄນ຺ຕຸນາ ທຸກ຺ຂສຸເຂນ ຝຸຎ຺ໂຖ, ປເວຘຕິ ວາຣິຈໂຣວ ຘມ຺ເມ;

ເອຕມ຺ປິ ທິສ຺ວານ ອຫໍ ວທາມິ, ປຌ຺ໂຌວ ເສຍ຺ໂຍ ນ ຍສສ຺ສີ ພາໂລ’’ຕິ។ (ຊາ។ ໑។໑໔។໗໗);

ຕຕ຺ຖ ສຸຂນ຺ຕິ ອິສ຺ສຣິຍສຸຂໍ ລກິຕ຺ວາ ພາໂລ ປມຊ຺ຊຕິ, ປມຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ປາປໍ ກໂຣຕີ។ ທຸກ຺ເຂນາຕິ ກາຍິກເຈຕສິກທຸກ຺ເຂນ។ ອາຄນ຺ຕຸນາຕິ ນ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິເກນ។ ສຕ຺ຕານຌ຺ຫີ ສຸຂມ຺ປິ ທຸກ຺ຂມ຺ປິ ອາຄນ຺ຕຸກເມວ, ນ ນິຈ຺ຈປວຕ຺ຕໍ។ ຘມ຺ເມຕິ ອຸທກາ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ອາຕເປ ຂິຕ຺ຕມຈ຺ໂຉ ວິຍ។

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ‘‘ກິທິສໍ ອາຈຣິຍາ’’ຕິ ອາຫ។ ເສນໂກ ‘‘ເທວ, ກິເມສ ຊານາຕີ, ຕິຎ຺ຖນ຺ຕຸ ຕາວ ມນຸສ຺ສາ, ອຣຌ຺ເຌ ຊາຕຣຸກ຺ເຂສຸປິ ຝລສມ຺ປນ຺ນເມວ ພຫູ ວິຫງ຺ຄມາ ກຊນ຺ຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ທຸມໍ ຍຖາ ສາທຸຜລໍ ອຣຌ຺ເຌ, ສມນ຺ຕໂຕ ສມຠິສຣນ຺ຕິ ປກ຺ຂີ;

ເອວມ຺ປີ ອຑ຺ຒໍ ສຘນໍ ສໂຠຄໍ, ພຫຸຊ຺ຊໂນ ຠຊຕິ ອຕ຺ຖເຫຕຸ;

ເອຕມ຺ປີ ທິສ຺ວານ ອຫໍ ວທາມິ, ປຌ຺ໂຌ ນິຫີໂນ ສິຣິມາວ ເສຍ຺ໂຍ”ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໘.໗໙);

ຕຕ຺ຖ ພຫຸຊ຺ຊໂນຕິ ມຫາຊໂນ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ “ກີທິສໍ ຕາຕາ”ຕິ ອາຫ. ປຕ຺ຑິໂຕ “ກິເມສ ມໂຫສໂຘ ຊານາຕິ, ສຸຓ, ເທວາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ນ ສາຘຸ ພລວາ ພາໂລ, ສາຫສາ ວິນ຺ທເຕ ຘນໍ;

ກນ຺ທນ຺ຕເມຕໍ ທຸມ຺ເມຘໍ, ກຑ຺ຒນ຺ຕິ ນິຣຍໍ ກຸສໍ;

ເອຕມ຺ປີ ທິສ຺ວານ ອຫໍ ວທາມິ, ປຌ຺ໂຌວ ເສຍ຺ໂຍ ນ ຍສສ຺ສີ ພາໂລ”ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໘.໙໐);

ຕຕ຺ຖ ສາຫສາຕິ ສາຫເສນ ສາຫສິກກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ຊນໍ ປີລ຺ເອຕ຺ວາ ຘນໍ ວິນ຺ທຕິ. ອຖ ນໍ ນິຣຍປາລາ ກນ຺ທນ຺ຕເມວ ທຸມ຺ເມຘໍ ພລວເວທນໍ ນິຣຍໍ ກຑ຺ຒນ຺ຕິ.

ປຸນ ຣຌ຺ຌາ “ກີ ເສນກາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ເສນໂກ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ຍາ ກາຈິ ນຊ຺ໂຊ ຄງ຺ຄມກິສ຺ສວນ຺ຕິ, ສພ຺ພາວ ຕາ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ຊຫນ຺ຕິ;

ຄງ຺ຄາ ສມຸທ຺ທໍ ປຏິປ຺ຊ຺ຊມານາ, ນ ຂາຍເຕ ອິທ຺ຘີ ປຌ຺ໂຌປີ ໂລເກ;

ເອຕມ຺ປີ ທິສ຺ວານ ອຫໍ ວທາມິ, ປຌ຺ໂຌ ນິຫີໂນ ສິຣິມາວ ເສຍ຺ໂຍ”ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໘.໙໑);

ຕຕ຺ຖ ນຊ຺ໂຊຕິ ນິນ຺ນາ ຫຸຕ຺ວາ ສນ຺ທມານາ ອນ຺ຕມໂສ ກຸນ຺ນທີໂຍປີ ຄງ຺ຄໍ ອກິສ຺ສວນ຺ຕິ. ຊຫນ຺ຕີຕິ ຄງ຺ຄາຕ຺ເວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ຊຫນ຺ຕິ. ນ ຂາຍເຕຕິ ສາປີ ຄງ຺ຄາ ສມຸທ຺ທໍ ປຏິປ຺ຊ຺ຊມານາ ນ ປຌ຺ຌາຍຕິ, ສມຸທ຺ໂທຕ຺ເວວ ນາມໍ ລກຕິ. ເອວເມວ ມຫາປຌ຺ໂຌປີ ອິສ຺ສຣສນ຺ຕິກໍ ປຕ຺ໂຕ ນ ຂາຍຕິ ນ ປຌ຺ຌາຍຕິ,ສມຸທ຺ທໍ ປວິຏ຺ຐຄງ຺ຄາ ວິຍ ໂຫຕິ.

ປຸນ ຣາຊາ “ກີ ປຕ຺ຑິຕາ”ຕິ ອາຫ. ໂສ “ສຸຓ, ມຫາຣາຊາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

“ຍເມຕມກ຺ຂາ ອຸທຘີ ມຫນ຺ຕໍ, ສວນ຺ຕິ ນຊ຺ໂຊ ສພ຺ພກາລມສງ຺ຂ຺ຍໍ;

ໂສ ສາຄໂຣ ນິຈ຺ຈມຸລ຺ອາຣເວໂຄ, ເວລໍ ນ ອຈ຺ເຈຕິ ມຫາສມຸທ຺ໂທ.

“ເອວມ຺ປີ ພາລສ຺ສ ປຊປ຺ປີຕານິ, ປຌ຺ຌໍ ນ ອຈ຺ເຈຕິ ສິຣີ ກທາຈິ;

ເອຕມ຺ປີ ທິສ຺ວານ ອຫໍ ວທາມິ, ປຌ຺ໂຌວ ເສຍ຺ໂຍ ນ ຍສສ຺ສີ ພາໂລ”ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໘.໙໔-໙໕);

ຕຕ຺ຖ ຍເມຕມກ຺ຂາຕິ ຍໍ ເອຕໍ ອກ຺ຂາສິ ວເທສິ. ອສງ຺ຂ຺ຍນ຺ຕິ ອຄຓນໍ. ເວລໍ ນ ອຈ຺ເຈຕີຕິ ອຸລ຺ອາຣເວໂຄປີ ຫຸຕ຺ວາ ອູມິສຫສ຺ສໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາປີ ເວລໍ ອຕິກ຺ກມິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ເວລໍ ປຕ຺ວາ ອວສ຺ສໍ ສພ຺ພາ ອູມິໂຍ ກິຊ຺ຊນ຺ຕິ. ເອວມ຺ປີ ພາລສ຺ສ ປຊປ຺ປີຕານີຕິ

ພາລສ຺ສ ວຈນານິປິ ເອວເມວ ປຎ຺ຎວນ຺ຕໍ ອຕິກ຺ກມິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ຕໍ ປຕ຺ວາວ ກິຊ຺ຌນ຺ຕິຯ ປຎ຺ຎໍ ນ ອຈ຺ເຈຕີຕິ ປຎ຺ຎວນ຺ຕໍ ສິຣິມາ ນາມ ນາຕິກ຺ກມຕີຯ ນ ຫິ ໂກຈິ ມນຸໂຊ ອຕ຺ຖານຕ຺ເຖ ອຸປ຺ປນ຺ນກງ຺ໂຂ ຕໍຉິນ຺ທນຕ຺ຖາຍ ປຎ຺ຎວນ຺ຕໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ພາລສ຺ສ ອິສ຺ສຣສ຺ສ ປາທມູລໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ປຎ຺ຎວນ຺ຕສ຺ສ ປນ ປາທມູເລເຍວ ວິນິຈ຺ຉໂຍ ນາມ ລພ຺ຠຕີຕິຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ “ກຶ ເສນກາ”ຕິ ອາຫຯ ໂສ “ສຸຓ, ເທວາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ອສຎ຺ຎໂຕ ເຈປິ ປເຣສມຕ຺ຖໍ, ກຓາຕິ ສມ຺ຘານຄໂຕ ຍສສ຺ສີ;

ຕສ຺ເສວ ຕໍ ຣູຫຕິ ຎາຕິມຊ຺ເຌ, ສິຣີ ຫິ ນໍ ກາຣຍເຕ ນ ປຎ຺ຎາ;

ເອຕມ຺ປິ ທິສ຺ວານ ອຫໍ ວທາມິ, ປຎ຺ໂຎ ນິຫີໂນ ສິຣິມາວ ເສຍ຺ໂຍ”ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໘ຯ໔໗);

ຕຕ຺ຖ ອສຎ຺ຎໂຕ ເຈປີຕິ ອິສ຺ສໂຣ ຫິ ສເຈປິ ກາຍາທີຫິ ອສຎ຺ຎໂຕ ທຸສ຺ສີໂລຯ ສມ຺ຘານຄໂຕຕິ ວິນິຈ຺ຉເຍ ຐິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ປເຣສໍ ອຕ຺ຖໍ ກຓຕິ, ຕສ຺ມີ ວິນິຈ຺ຉຍມຓ຺ຑເລ ມຫາປຣິວາຣປຣິວຸຕສ຺ສ ມຸສາວາທໍ ວຕ຺ວາ ສາມິກມ຺ປິ ອສ຺ສາມິກໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ຕສ຺ເສວ ຕໍ ວຈນໍ ຣຸຫຕິຯ ສິຣີ ຫິ ນໍ ຕຖາ ກາຣຍເຕ ນ ປຎ຺ຎາ, ຕສ຺ມາ ປຎ຺ໂຎ ນິຫີໂນ, ສິຣິມາວ ເສຍ຺ໂຍຕິ ວທາມິຯ

ປຸນ ຣຎ຺ຎາ “ກຶ, ຕາຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປຓ຺ຑິໂຕ “ສຸຓ, ເທວ, ພາລເສນໂກ ກຶ ຊານາຕີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ປຣສ຺ສ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວາປິ ເຫຕຸ, ພາໂລ ມຸສາ ຠາສຕິ ອປ຺ປປຎ຺ໂຎ;

ໂສ ນິນ຺ທິໂຕ ໂຫຕິ ສຠາຍ ມຊ຺ເຌ, ປຈ຺ຉາປິ ໂສ ທຸຄ຺ຄຕິຄາມີ ໂຫຕິ;

ເອຕມ຺ປິ ທິສ຺ວານ ອຫໍ ວທາມິ, ປຎ຺ໂຎວ ເສຍ຺ໂຍ ນ ຍສສ຺ສີ ພາໂລ”ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໘ຯ໔໘);

ຕໂຕ ເສນໂກ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ອຕ຺ຖມ຺ປິ ເຈ ຠາສຕິ ຠູຣິປຎ຺ໂຎ, ອນາຬ຺ຫິໂຍ ອປ຺ປຘໂນ ທລິທ຺ໂທ;

ນ ຕສ຺ສ ຕໍ ຣູຫຕິ ຎາຕິມຊ຺ເຌ, ສິຣີ ຈ ປຎ຺ຎາຓວໂຕ ນ ໂຫຕິ;

ເອຕມ຺ປິ ທິສ຺ວານ ອຫໍ ວທາມິ, ປຎ຺ໂຎ ນິຫີໂນ ສິຣິມາວ ເສຍ຺ໂຍ”ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໘ຯ໔໙);

ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖມ຺ປີຕິ ກາຣຓມ຺ປິ ເຈ ຠາສຕິຯ ຎາຕິມຊ຺ເຌຕິ ປຣິສມຊ຺ເຌຯ ປຎ຺ຎາຓວໂຕຕິ ມຫາຣາຊ, ປຎ຺ຎາຓວນ຺ຕສ຺ສ ສິຣິໂສຠຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປກຕິຍາ ວິຊ຺ຊມານາປິ ສິຣີ ນາມ ນ ໂຫຕິຯ ໂສ ຫິ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ສູຣິຍຸຄ຺ຄມເນ ຂຊ຺ໂຊປນໂກ ວິຍ ຂາຍຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ປຸນ ຣຎ຺ຎາ “ກີທິສໍ, ຕາຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປຓ຺ຑິໂຕ “ກຶ ຊານາຕິ, ເສນໂກ, ອິຘໂລກມຕ຺ຕເມວ ໂອໂລເກຕິ, ນ ປຣໂລກ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ປຣສ຺ສ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວາປິ ເຫຕຸ, ນ ຠາສຕິ ອລິກໍ ຠູຣິປຎ຺ໂຎ;

ໂສ ປູຊິໂຕ ໂຫຕິ ສຠາຍ ມຊ຺ເຌ, ປຈ຺ຉາປິ ໂສ ສຸຄ຺ຄຕິຄາມີ ໂຫຕິ;

ເອຕມ຺ປິ ທິສ຺ວານ ອຫໍ ວທາມິ, ປໍຍ຺ໂລວ ເສຍ຺ໂຍ ນ ຍສສ຺ສີ ພາໂລ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໕.໙໗);

ຕໂຕ ເສນໂກ ຄາຖມາຫ –

‘‘ຫຕ຺ຖີ ຄວາສ຺ສາ ມຓິກຸຕ຺ຫລາ ຈ, ຖີໂຍ ຈ ອິທ຺ເຮສ຺ ກຸເລສ຺ ຊາຕາ;

ສພ຺ພາວ ຕາ ອຸປໂພຄາ ພວນ຺ຕິ, ອິທ຺ຮສສ຺ສ ໂປສສ຺ສ ອນິທ຺ຮີມນ຺ໂຕ;

ເອຕມ຺ປິ ທິສ຺ວານ ອຫໍ ວທາມິ, ປໍຍ຺ໂຍ ນິຫີໂນ ສິຣິມາວ ເສຍ຺ໂຍ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໕.໙໘);

ຕຕ຺ຖ ອິທ຺ຮສສ຺ສາຕິ ອິສ຺ສຣສ຺ສ. ອນິທ຺ຮີມນ຺ໂຕຕິ ນ ເກວລໍ ຕາ ນາຣີໂຍວ, ອຖ ໂຂ ສພ຺ເພ ອນິທ຺ຮີມນ຺ໂຕປີ ສຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ອຸປໂພຄາ ພວນ຺ຕິ.

ຕໂຕ ປຕ຺ຫິໂຕ ‘‘ກື ເອສ ຊານາຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເອກໍ ການຕໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ອສໍວິຫິຕກມ຺ມນ຺ຕໍ , ພາລໍ ທຸມ຺ເມຂມນ຺ຕິນໍ;

ສິຣີ ຊຫາຕິ ທຸມ຺ເມຂໍ, ຊິຕ຺ຕໍວ ອຸຣໂຄ ຕຈໍ;

ເອຕມ຺ປິ ທິສ຺ວານ ອຫໍ ວທາມິ;

ປໍຍ຺ໂລວ ເສຍ຺ໂຍ ນ ຍສສ຺ສີ ພາໂລ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໕.໙໙);

ຕຕ຺ຖ ‘‘ສິຣີ ຊຫາຕີ’’ຕິ ປໍທສ຺ສ ເຈຕິຍຊາຕເກນ (ຊາ. ໑.໘.໔໕ ອາທໂຍ) ອຕ຺ໂຖ ວຕ຺ເຕຕພ຺ໂພ.

ອຖ ເສນໂກ ຣຍ຺ຍາ ‘‘ກິທິສ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ເທວ, ກື ເອສ ຕຣຸຕທາຣໂກ ຊານາຕີ, ສຸຕາຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ປຕ຺ຫິຕໍ ອປ຺ປຜິການໍ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ປໍຍ຺ຈ ປຕ຺ຫິຕາ ມຍໍ ກທ຺ທນ຺ເຕ, ສພ຺ເພ ປໍຍ຺ຊລີກາ ອຸປ຺ຜ຺ຖິຕາ;

ຕ຺ວໍ ໂນ ອກິກຸຍ຺ຍ ອິສ຺ສໂຣສີ, ສກ຺ໂກວ ກູຕປ຺ຕິ ເທວຣາຊາ;

ເອຕມ຺ປິ ທິສ຺ວານ ອຫໍ ວທາມິ, ປໍຍ຺ໂຍ ນິຫີໂນ ສິຣິມາວ ເສຍ຺ໂຍ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໕.໑໐໐);

ອິທໍ ກິຣ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ‘‘ສາຣຸຣູປໍ ເສນເກນ ການຕໍ ອາກຕໍ, ສກ຺ຂິສ຺ສຕິ ນຸ ໂຂ ເມ ປຸຕ຺ໂຕ ອິມສ຺ສ ວາທໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຍ຺ຍໍ ການຕໍ ອາຫຣິຕ຺’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ກິທິສໍ ປຕ຺ຫິຕາ’’ຕິ ອາຫ. ເສນເກນ ກິຣ ອິມສ຺ມີ ການເຕ ອາກເຕ ຖເປຕ຺ວາ ໂພຮິສຕ຺ຕໍ ອຍ຺ໂຍ ຕໍ ວາທໍ ກິນ຺ທິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ລາຕາພເລນ ຕສ຺ສ ວາທໍ ກິນ຺ທນ຺ໂຕ ‘‘ມຫາຣາຊ, ກິເມສ ພາໂລ ຊານາຕີ, ຍສເມວ ໂອໂລເກຕິ, ປໍຍ຺ລາຍ ວິເສສໍ ນ ຊານາຕີ, ສຸຕາຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ທາໂສວ ປໍຍ຺ລສ຺ສ ຍສສ຺ສີ ພາໂລ, ອຕ຺ເຖສ຺ ຊາເຕສ຺ ຕຖາວິເຮສ຺;

ຍໍ ປຕ຺ຫິໂຕ ນິປຸຕໍ ສໍວິເຮຕິ, ສມ຺ໂມຫມາປ຺ຊຊຕິ ຕຕ຺ຖ ພາໂລ;

ເອຕມ຺ປິ ທິສ຺ວານ ອຫໍ ວຫາມິ, ປໞ຺ໂລວ ເສຍ຺ໂຍ ນ ຍສສ຺ສີ ພາໂລ''ຕິ຺ (ຊາ຺ ໑຺໑໘຺໑໐໑);

ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ເຖສູຕິ ກິຈ຺ເຈສ຺ ຊາເຕສ຺ ສໍວິເສຕິຕິ ສໍວິທຫຕິ຺

ອິຕິ ມຫາສຕ຺ໂຕ ສີເນຣຸປາທໂຕ ສຸວຕ຺ຕວາລຸກໍ ອຸທ຺ທຣນ຺ໂຕ ວິຍ ຄຄນຕເລ ປຸຕ຺ຕຈນ຺ທໍ ອຸຝ຺ຖາເປນ຺ໂຕ ວິຍ ຈ ນຍການຕໍ ທສ຺ເສສີ຺ ເອວໍ ມຫາສຕ຺ເຕນ ປໞ຺ໝານຸກາວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ກຖິເຕ ຣາຊາ ເສນກໍ ອາຫ – ''ກິທິສໍ, ເສນກ, ສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິປິ ກເຖຫີ''ຕິ຺ ໂສ ໂກຍ຺ເຖ ຖປິຕສລ຺ຸສໍ ວິຍ ອຸຕ຺ຄຫິຕກໍ ເຂເປຕ຺ວາ ອປ຺ຸປ຺ຜິກາໂນ ມ຺ງກຸກູໂຕ ປ຺ຊ຺ຊາຍນ຺ໂຕ ນິສີທິ຺ ສເຈ ຫິ ໂສ ອລ຺ຸສໍ ການຕໍ ອາຫເຣຍ຺ຍ, ນ ຄາຖາສຫສ຺ເສນປິ ອິມໍ ຊາຕກໍ ນິຍ຺ຖາເຍຖ຺ ຕສ຺ສ ປນ ອປ຺ຸປ຺ຜິການສ຺ສ ຖິຕກາເລ ຄມ຺ກີຣໍ ໂອໜໍ ອາເນນ຺ໂຕ ວິຍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິປິ ປໞ຺ໝເມວ ວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

''ອທ຺ສາ ຫິ ປໞ຺ໝາວ ສຕໍ ປສຕ຺ຖາ, ກນ຺ຕາ ສິຣີ ໂກຄຣຕາ ມນຸສ຺ສາ;

ໝາຕລ຺ຈ ພຸທ຺ສານມຕຸລຍຣູປໍ, ປໞ຺ໝໍ ນ ອຈ຺ເຈຕິ ສິຣີ ກທາຈິ''ຕິ຺ (ຊາ຺ ໑຺໑໘຺໑໐໘);

ຕຕ຺ຖ ສຕນ຺ຕິ ພຸທ຺ສາທີນໍ ສປ຺ປຸຣິສານໍ຺ ໂກຄຣຕາຕິ ມຫາຣາຊ, ຍສ຺ມາ ອນ຺ສພາລມນຸສ຺ສາ ໂກຄຣຕາວ, ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ສິຣີ ກນ຺ຕາ຺ ຍໂສ ນາເມສ ປຕ຺ທິເຕທິ ຄຣທິໂຕ ພາລານໍ ກນ຺ໂຕຕິ ຈາຍໍ ອຕ຺ໂຖ ກິສຊາຕເກນ (ຊາ຺ ໑຺໑໘຺ກຫຼ ອາທໂຍ) ວຕ຺ເຕຕພ຺ໂພ຺ ພຸທ຺ສານນ຺ຕິ ສພ຺ພລ຺ຸພຸທ຺ສານລ຺ຈ ໝາຕໍ຺ ກທາຈິຕິ ກິສ຺ມິລ຺ຈິ ກາເລ ໝາຕວນ຺ຕໍ ສິຣີ ນາມ ນາຕິກ຺ກມຕິ, ເທວາຕິ຺

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ປໞ຺ຫພ຺ຍາກຣເຕນ ຕຸຝ຺ໂຖ ໜນວສ຺ສໍ ວສ຺ເສນ຺ໂຕ ວິຍ ມຫາສຕ຺ຕໍ ສເນນ ປູເຊນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖ ມາຫ –

''ຍໍ ຕໍ ອປ຺ຸຈິມ຺ຫ ອກິຕ຺ຕຍິ ໂນ, ມໂຫສຣ ເກວລຣມ຺ມທສ຺ສີ;

ຄວໍ ສຫສ຺ສໍ ອຸສກລ຺ຈ ນາຄໍ, ອາຊລ຺ລຍຸຕ຺ເຕ ຈ ຣເຖ ທສ ອິເມ;

ປໞ຺ຫສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣເຕນ ຕຸຝ຺ໂຖ, ທທາມີ ເຕ ຄາມວຣານິ ໂສລຸອສາ''ຕິ຺ (ຊາ຺ ໑຺໑໘຺໑໐໓);

ຕຕ຺ຖ ອຸສກລ຺ຈ ນາຄນ຺ຕີ ຕສ຺ສ ຄວໍ ສຫສ຺ສສ຺ສ ອຸສກໍ ກຕ຺ວາ ອລງກຕປ຺ຜິຍຕ຺ຕໍ ອາໂຣຫນີຍໍ ນາຄໍ ທມ຺ມີຕິ຺

ວີສຕິນິປາເຕ ສິຣິມນ຺ຕປໞ຺ໂຫ ນິຝ຺ຖິໂຕ຺

ລນ຺ນປຖປໞ຺ໂຫ

ຕໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ໂພສິສຕ຺ຕສ຺ສ ຍໂສ ມຫາ ອໂຫສິ຺ ຕໍ ສພ຺ພໍ ອຸທ຺ມ຺ພຣເທວິເຍວ ວິຈາເຣສິ຺ ສາ ຕສ຺ສ ໂສລຸອສວສ຺ສິກກາເລ ຈິນ຺ເຕສິ ''ມມ ກນິຝ຺ໂຖ ມຫລຸລໂກ ຊາໂຕ, ຍໂສປິສ຺ສ ມຫາ ອໂຫສິ, ອາວາຫມສ຺ສ ກາຕຸໍ ວຝ຺ຝຕິ''ຕິ຺ ສາ ຣລ຺ໂລ ຕມຕ຺ຖໍ ອາ ໂຣເຈສິ຺ ຣາຊາ ''ສາຊຸ ຊານາເປຫີ ນ''ນ຺ຕິ ອາຫ຺ ສາ ຕໍ ຊານາເປຕ຺ວາ ເຕນ ສມ຺ປ຺ຜິຈ຺ລິເຕ ''ເຕນ ຫີ, ຕາຕ, ເຕ ກຸມາຣີກໍ ອາເນມີ''ຕິ ອາຫ຺ ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ''ກທາຈິ ອິເມຫີ ອານີຕາ ມມ ນ ຣຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ, ສຍເມວ ຕາວ ອຸປ຺ສາເຣມີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ເອວມາຫ – ''ເທວີ, ກຕິປາຫໍ ມາ ກິລ຺ຈິ ຣລ຺ໂລ ວເທຖ, ອຫໍ ເອກໍ ກຸມາຣີກໍ ສຍໍ ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ມມ ຈິຕ຺ຕຣຸຈິຕໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອາ ຈິກ຺ຂິສ຺ສາມີ''ຕິ຺ ''ເອວໍ ກໂຣຫີ, ຕາຕາ''ຕິ຺ ໂສ ເທວີ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ໜຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສຫາຍການໍ ສລ຺ຸສໍ ທຕ຺ວາ ອລ຺ຸໝາຕກເວເສນ ຕຸນ຺ນວາເຍາປກຣຕານິ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກໂກວ ອຸຕ຺ຕຣທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣຍວມ຺ຊ຺ຊກໍ ປາຍາສິ຺ ຕທາ ປນ ຕຕ຺ຖ ເອກໍ ໂປຣາຕເສຝ຺ຖິກຸລໍ ປຣິກ຺ຂີຕໍ ອໂຫສິ຺ ຕສ຺ສ ກຸລສ຺ສ ຊີຕາ ອມຣາເທວີ ນາມ ອກິຣູປາ ທສ຺ສນີຍາ ປາສາ ທິກາ ສພ຺ພລກ຺ຂຕສມ຺ປນ຺ນາ ປຸລ຺ລວຕີ຺ ສາ ຕໍ ທິວສໍ ປາໂຕວ ຍາຄຸໍ ປຈິຕ຺ວາ ອາທາຍ ''ປິຕຸ ກສນຝ຺ຖານໍ ຄມິສ຺ສາມີ''ຕິ ນິກ຺

ຂມິຕຸວາ ຕເມວ ມຄຸຄໍ ປຒິປຊຸຊິ។ ມຫາສຕຸໂຕ ຕໍ ອາຄຈຸຉນຸຕໍ ທິສຸວາ ‘‘ສພຸພລກຸຂຓສມຸປນຸນາຍໍ ອິຕຸຖິ, ສເຈ ອປຣິຄຸຄຫາ, ອິມາຍ ເມ ປາທປຣິຈາຣິກາຍ ກວິຕုံ ວຌຸຌຕີ’’ຕິ ຈິນຸເຕສິ។

ສາປິ ຕໍ ທິສຸວາວ ‘‘ສເຈ ເອວຣູປສຸສ ປຸຣິສສຸສ ເຄເຫ ກເວຍຸຍໍ, ສກຸກາ ມຍາ ກຸຌຸມຸພໍ ສຒາເປຕຸ’’ນຸຕິ ຈິນຸເຕສິ។

ອຖ ມຫາສຕຸໂຕ – ‘‘ອິມິສຸສາ ສປຣິຄຸຄຫາປຣິຄຸຄຫກາວໍ ນ ຊານາມິ, ຫຕຸຖມຸຌຸຌິຍາ ນံ ປຸຈຸຉິສຸສາມິ, ສເຈ ເອສາ ປຕຸທິຕາ ກວິສຸສຕິ, ຊານິສຸສຕິ។ ໂນ ເຈ, ນ ຊານິສຸສຕິ, ອິເໝວ ນံ ຉຑຸເຑຕຸວາ ຄຈຸຉາມິ’’ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ທູເຣ ຖິໂຕວ ຫຕຸຖມຸຌຸຌິມກາສິ។ ສາປິ ‘‘ອຍံ ມມ ສສາມິກາສາມິກກາວໍ ປຸຈຸຉຕີ’’ຕິ ຑຕຸວາ ຫຕຸຖံ ປສາເຣສິ។ ໂສ ອປຣິຄຸຄຫກາວໍ ຑຕຸວາ ສມີປໍ ຄນຸຕຸວາ ‘‘ກທຸເທ, ກາ ນາມ ຕຸວ’’ນຸຕິ ປຸຈຸຉິ។ ‘‘ສາມິ, ອຫံ ອຕີເຕ ວາ ອນາຄເຕ ວາ ເອຕຣຫິ ວາ ຍံ ນຕຸຖິ, ຕນຸນາມິກາ’’ຕິ។ ‘‘ກທຸເທ, ໂລເກ ອມຣາ ນາມ ນຕຸຖິ, ຕວໍ ອມຣາ ນາມ ກວິສຸສສີ’’ຕິ។ ‘‘ເອວໍ, ສາມີ’’ຕິ។ ‘‘ກທຸເທ, ກສຸສ ຍາຄຸໍ ຫຣິສຸສສີ’’ຕິ? ‘‘ປຸພຸພເທວຕາຍ, ສາມີ’’ຕິ។ ‘‘ກທຸເທ, ປຸພຸພເທວຕາ ນາມ ມາຕາປິຕໂຣ, ຕວ ປິຕຸ ຍາຄຸໍ ຫຣິສຸສສິ ມຸຌຸເຌ’’ຕິ។ ‘‘ເອວໍ, ສາມີ’’ຕິ។ ‘‘ກທຸເທ, ຕວ ປິຕາ ກີ ກໂຣຕີ’’ຕິ? ‘‘ສາມິ, ເອກံ ທຸວິທາ ກໂຣຕີ’’ຕິ។ ‘‘ເອກສຸສ ທຸວິທາກຣຓံ ນາມ ກສນໍ, ຕວ ປິຕາ ກສຕີ’’ຕິ ។ ‘‘ເອວໍ, ສາມີ’’ຕິ។ ‘‘ກຕຣສຸມິ ປນ ຖາເນ ເຕ ປິຕາ ກສຕີ’’ຕິ? ‘‘ຍຕຸຖ ສກີ ຄຕາ ນ ເອນຸຕິ, ຕສຸມິ ຖາເນ, ສາມີ’’ຕິ។ ‘‘ສກີ ຄຕານໍ ນ ປຈຸຈາຄມນຖຸຖານໍ ນາມ ສຸສານໍ, ສຸສານສນຸຕິເກ ກສຕິ, ກທຸເທ’’ຕິ។ ‘‘ເອວໍ, ສາມີ’’ຕິ។ ‘‘ກທຸເທ, ອຊຸເຊວ ເອສຸສສີ’’ຕິ។ ‘‘ສເຈ ເອສຸສຕິ, ນ ເອສຸສາ’’ມິ។ ‘‘ໂນ ເຈ ເອສຸສຕິ, ເອສຸສາມິ, ສາມີ’’ຕິ។ ‘‘ກທຸເທ, ປິຕາ ເຕ ມຸຌຸເຌ ນທີປາເຣ ກສຕິ, ອຸທເກ ເອນຸເຕ ນ ເອສຸສສີ, ອເນນຸເຕ ເອສຸສສີ’’ຕິ។ ‘‘ເອວໍ, ສາມີ’’ຕິ។ ເອຕຸຕກံ ນາມ ມຫາສຕຸໂຕ ອາລາປສລຸລາປໍ ກໂຣຕິ។

ອຖ ນံ ອມຣາເທວີ ‘‘ຍາຄຸໍ ປີວິສຸສສີ, ສາມີ’’ຕິ ນິມນຸເຕສິ។ ມຫາສຕຸໂຕ ‘‘ປຖມເມວ ປຒິກຸຂິປນໍ ນາມ ອວມງຄລ’’ນຸຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ‘‘ອາມ, ປີວິສຸສາມີ’’ຕິ ອາຫ។ ສາ ປນ ຍາຄຸພຒໍ ໂອຕາເຣສິ។ ມຫາສຕຸໂຕ ຈິນຸເຕສິ ‘‘ສເຈ ປາຕິ ອໂທວິຕຸວາ ຫຕຸຖໂທວນໍ ອທຕຸວາ ທສຸສຕິ, ເອຕຸເຖວ ນံ ປຫາຍ ຄມິສຸສາມີ’’ຕິ។ ສາ ປນ ປາຕິ ໂທວິຕຸວາ ປາຕິຍາ ອຸທກံ ອາຫຣິຕຸວາ ຫຕຸຖໂທວນໍ ທຕຸວາ ຕຸຈຸຉປາຕິ ຫຕຸເຖ ອຒຸເປຕຸວາ ກູມິຍံ ຖເປຕຸວາ ພຒໍ ອາລຸລຸເອຕຸວາ ຍາຄຸຍາ ປູເຣສິ, ຕຕຸຖ ປນ ສິຕຸຖານິ ມຫນຸຕານິ។ ອຖ ນံ ມຫາສຕຸໂຕ ອາຫ ‘‘ກີ, ກທຸເທ, ອຕິພຫລາ ຍາຄູ’’ຕິ។ ‘‘ອຸທກံ ນ ລທຸທံ, ສາມີ’’ຕິ ។ ‘‘ເກທາເຣ ອຸທກံ ນ ລທຸທံ ກວິສຸສຕິ ມຸຌຸເຌ’’ຕິ។ ‘‘ເອວໍ, ສາມີ’’ຕິ។ ສາ ປິຕຸ ຍາຄຸໍ ຖເປຕຸວາ ໂພທິສຕຸຕສຸສ ອທາສິ។ ໂສ ຍາຄຸໍ ປີວິຕຸວາ ມຸຂໍ ວິກຸຂາເລຕຸວາ ‘‘ກທຸເທ, ຕຸຍຸຫံ ມາຕຸ ເຄຫံ ຄມິສຸສາມິ, ມຄຸຄံ ເມ ອາຈິກຸຂາ’’ຕິ ອາຫ។ ສາ ‘‘ສາຮູ’’ຕິ ວຕຸວາ ມຄຸຄံ ອາຈິກຸຂນຸຕີ ເອກກນິປາເຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ເຍນ ສຕຸຕຸພິລງຄາ ຈ, ທິຄຸຓປລາໂສ ຈ ປຸປຸຜິໂຕ;

ເຍນ ທທາມິ ເຕນ ວທາມິ, ເຍນ ນ ທທາມິ ນ ເຕນ ວທາມິ;

ເອສ ມຄຸໂຄ ຍວມຊຸຊກສຸສ, ເອຕໍ ຉນຸນປຖໍ ວິຊານາທີ’’ຕິ។ (ຊາ។ ໑។໑។໑໑໘);

ຕສຸສຕຸໂຖ – ‘‘ສາມິ, ອນຸໂຕຄາມໍ ປວິສິຕຸວາ ເອກံ ສຕຸຕຸອາປຓံ ປສຸສິສຸສສິ, ຕໂຕ ກລຸຊິກາປຓံ, ເຕສໍ ປຸຣໂຕ ທິຄຸຓປຕຸໂຕ ໂກວິລຸອາໂຣ ສຸປຸປຸຜິໂຕ, ຕສຸມາ ຕວໍ ເຍນ ສຕຸຕຸພິລງຄາ ຈ ໂກວິລຸອາໂຣ ຈ ປຸປຸຜິໂຕ, ເຕນ ຄນຸຕຸວາ ໂກວິລຸອາຣມູເລ ຖຕຸວາ ທກຸຂິຓံ ຄຓຫ ວາມໍ ມຸຌຸຈ, ເອສ ມຄຸໂຄ ຍວມຊຸຊກສຸສ ຍວມຊຸຊກຄາເມ ຖິຕສຸສ ອມຸຫາກံ ເຄຫສຸສ, ເອຕໍ ເອວໍ ປຒິຈຸຉາເທຕຸວາ ມຍາ ວຸຕຸຕໍ ຉນຸນປຖໍ ປຒິຈຸຉນຸນປຖໍ ຉນຸນປຖໍ ວາ ປຒິຈຸຉນຸນກາຣຓံ ວິຊານາທີ’’ຕິ។ ເອຕຸຖ ຫິ ເຍນ ທທາມີຕິ ເຍນ ຫຕຸເຖນ ທທາມິ, ອິທံ ທກຸຂິຓຫຕຸຖံ ສນຸທາຍ ວຸຕຸຕໍ, ອິຕຣໍ ວາມຫຕຸຖໍ។ ເອວໍ ສາ ຕສຸສ ມຄຸຄံ ອາຈິກຸຂິຕຸວາ ປິຕຸ ຍາຄຸໍ ຄເຫຕຸວາ ອຄມາສິ។

ຉນຸນປຖປຑຸໂຫ ນິຌຸຌິໂຕ។

ອມຣາເທວິປຣິເຍສນາ

ໂສປິ ຕາຍ ກຄິຕມຄ຺ເຄເນວ ຕໍ ເຄຫໍ ຄໂຕ។ ອຖ ນໍ ອມຣາເທວິຍາ ມາຕາ ທິສ຺ວາ ອາສນໍ ທຕ຺ວາ ‘‘ຍາຄຸໍ ປິວິສ຺ສສິ, ສາມິ’’ຕິ ອາຫ។ ‘‘ອມ຺ມ, ກນິຍ຺ຖາຄິນິຍາ ເມ ອມຣາເທວິຍາ ໂຖກາ ຍາຄຸ ເມ ທິນ຺ນາ’’ຕິ។ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສາ ‘‘ຣິຕ຺ ເມ ອຕ຺ຖາຍ ອາຄໂຕ ກວິສ຺ສຕິ’’ຕິ ອຌ຺ຌາສິ។ ມຫາສຕ຺ໂຕ ເຕສໍ ທຸຄ຺ຄຕກາວໍ ຊານນ຺ໂຕປິ ‘‘ອມ຺ມ, ອຫໍ ຕຸນ຺ນວາໂຍ, ກິຌ຺ຈິ ສິພ຺ພິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ອຕ຺ຖິ’’ຕິ ປ຺ຸຈ຺ຉິ។ ‘‘ອຕ຺ຖິ, ສາມິ, ມູລໍ ປນ ນຕ຺ຖິ’’ຕິ? ‘‘ອມ຺ມ ມູເລນ ກມ຺ມໍ ນຕ຺ຖິ, ອາເນຫິ, ສິພ຺ພິສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕິ។ ສາ ຊິຕ຺ຕ ສາຍການິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ອທາສິ។ ໂພຜິສຕ຺ໂຕ ອາຫຍາຫໍ ນິຍ຺ຖາເປສິເຍວ។ ປຸຌ຺ຌວໂຕ ທິ ກິຣິຍາ ນາມ ສມິຊ຺ຊຕິເຍວ។ ອຖ ນໍ ອາຫ ‘‘ອມ຺ມ, ວິຖິກາເຄນ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາສີ’’ຕິ។ ສາ ສກລຄາມໍ ອາໂຣເຈສິ។ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕຸນ຺ນວາຍກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ເອກາເຫເນວ ສຫສ຺ສໍ ກຫາປຕໍ ອຸປ຺ປາເທສິ។ ມຫລຸລິກາປິສ຺ສ ປາຕຣາສກຕ຺ຕໍ ປຈິຕ຺ວາ ທຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ, ສາຍມາສໍ ກິຕ຺ຕກໍ ປຈາມິ’’ຕິ ອາຫ។ ‘‘ອມ຺ມ, ຍຕ຺ຕກາ ອິມສ຺ມິ ເຄເຫ ກຸຌ຺ຊນ຺ຕິ, ເຕສໍ ປມາເຕນາ’’ຕິ។ ສາ ອເນກສູປພ຺ຍຌ຺ຊນໍ ພຫຸກຕ຺ຕໍ ປຈິ។ ອມຣາເທວິປິ ສາຍໍ ສີເສນ ທາຣຸກລາປໍ, ອຸຈ຺ຉງເຄນ ປຕ຺ຕໍ ອາທາຍ ອຣຌ຺ຌໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຣເຄຫທ຺ວາເຣ ທາຣຸກລາປໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິມທ຺ວາເຣນ ເຄຫໍ ປາວິສິ។ ປິຕາປິສ຺ສາ ສາຍຕຣໍ ອາຄມາສິ។ ມຫາສຕ຺ໂຕ ນານຄ຺ຄຣສໂກຊນໍ ກຸຌ຺ຊິ។ ອິຕຣາ ມາຕາ ປິຕໂຣ ໂກເຊຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ສຍໍ ກຸຌ຺ຊິຕ຺ວາ ມາຕາປິຕູນໍ ປາເທ ໂຜວິຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ປາເທ ໂຜວິ។

ໂສ ຕໍ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ກຕິປາຫໍ ຕຕ຺ເຖວ ວສິ។ ອຖ ນໍ ວີມໍສນ຺ໂຕ ເອກທິວສໍ ອາຫ – ‘‘ກທ຺ເທ, ອຑ຺ຒນາລຸອິກຕຕ຺ຑຸເລ ຄເຫຕ຺ວາ ຕໂຕ ມຍ຺ຫໍ ຍາຄຸຌ຺ຈ ປູວຌ຺ຈ ກຕ຺ຕຌ຺ຈ ປຈາຫີ’’ຕິ។ ສາ ‘‘ສາຬູ’’ຕິ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຑຸເລ ໂກຍ຺ເຜຕ຺ວາ ມູລຕຕ຺ຑຸເລຫິ ກຕ຺ຕໍ, ມຊ຺ຊິມຕຕ຺ຑຸເລຫິ ຍາຄຸໍ, ກຌາກາຫິ ປູວໍ ປຈິຕ຺ວາ ຕທນຸຣູປໍ ສູປພ຺ຍຌ຺ຊນໍ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ມ ຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ສພ຺ຍຌ຺ຊນໍ ຍາຄຸໍ ອທາສິ។ ສາ ຍາຄຸ ມຸເຂ ຖປິຕມຕ຺ຕາວ ສຕ຺ຕ ຣສຫຣຕິສຫສ຺ສານິ ຜຣິຕ຺ວາ ອຍ຺ຖາສິ។ ໂສ ຕສ຺ສາ ວີມໍສນຕ຺ຖເມວ ‘‘ກທ຺ເທ, ຍາຄຸໍ ປຈິຕຸໍ ອຊານນ຺ຕີ ກິມຕ຺ຖໍ ມມ ຕຕ຺ຑຸເລ ນາເສສີ’’ຕິ ກຸທ຺ໂຜ ວິຍ ສຫ ເຂລຸເອນ ນິຍ຺ຖຸກິຕ຺ວາ ກູມິຍໍ ປາເຕສິ។ ສາ ຕສ຺ສ ອກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາວ ‘‘ສາມິ, ສເຈ ຍາຄຸ ນ ສຸນ຺ທຣາ, ປູວໍ ຂາທາ’’ຕິ ປູວໍ ອທາສິ។ ຕມ຺ປິ ຕເຖວ ອກາສິ។ ‘‘ສເຈ, ສາມິ, ປູວໍ ນ ສຸນ຺ທຣໍ, ກຕ຺ຕໍ ກຸຌ຺ຊາ’’ຕິ ກຕ຺ຕໍ ອທາສິ។ ກຕ຺ຕມ຺ປິ ຕເຖວ ກຕ຺ວາ ‘‘ກທ຺ເທ, ຕ຺ວໍ ປຈິຕຸໍ ອຊານນ຺ຕີ ມມ ສນ຺ຕກໍ ກິມຕ຺ຖໍ ນາເສສີ’’ຕິ ກຸທ຺ໂຜ ວິຍ ຕີຕິປິ ເອກໂຕ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ສີສໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ສກລສຣີຣໍ ລິມ຺ປິຕ຺ວາ ‘‘ຄຈ຺ຉ, ທ຺ວາເຣ ນິສີທາຫີ’’ຕິ ອາຫ។ ສາ ອກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາວ ‘‘ສາຬຸ, ສາມິ’’ຕິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຖາ ອກາສິ។ ໂສ ຕສ຺ສາ ນິຫຕມານກາວໍ ຌຕ຺ວາ ‘‘ກທ຺ເທ, ເອຫີ’’ຕິ ອາຫ។ ສາ ອກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ເອກວຈເນເນວ ອາຄຕາ។ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປນ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ກຫາປຕສຫສ຺ເສນ ສທ຺ຒິ ເອກສາຍກຍຸຄໍ ຕມ຺ພູລປສິພ຺ພເກ ຖເປຕ຺ວາ ອາຄໂຕ។ ອຖ ໂສ ຕໍ ສາຍກໍ ນີຫຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ຫຕ຺ເຖ ຖເປຕ຺ວາ ‘‘ກທ຺ເທ, ຕວ ສຫາຍິກາຫິ ສທ຺ຒິ ນ຺ຫາຍິຕ຺ວາ ອິມໍ ສາຍກໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ເອຫີ’’ຕິ ອາຫ។ ສາ ຕຖາ ອກາສິ។

ປຕ຺ຫິໂຕ ອຸປ຺ປາທິຕຘນຌ຺ຈ, ອາກຕຘນຌ຺ຈ ສພ຺ພໍ ຕສ຺ສາ ມາຕາປິຕູນໍ ທຕ຺ວາ ສມສ຺ສາເສຕ຺ວາ ສສ຺ເຣ ອາປ຺ຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕໍ ອາ ທາຍ ນຄຣາກິມຸໂຂ ອຄມາສິ។ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ຕສ຺ສາ ວີມໍສນຕ຺ຖາຍ ຉຕ຺ຕຌ຺ຈ ອຸປາຫນຌ຺ຈ ທຕ຺ວາ ເອວມາຫ – ‘‘ກທ຺ເທ, ອິມໍ ຉຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຕາມໍ ຘາເຣຫິ, ອຸປາຫນໍ ອກິຣຸຫິຕ຺ວາ ຍາຫີ’’ຕິ។ ສາ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຖາ ອກຕ຺ວາ ອພ຺ໂກກາເສ ສູ ຣິຍສນ຺ຕາເປ ຉຕ຺ຕໍ ອຘາເຣຕ຺ວາ ວນນ຺ເຕ ຘາເຣຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕິ, ຖລຍ຺ຖາເນ ອຸປາຫນໍ ປຜິມຸຌ຺ຈິຕ຺ວາ ອຸທກຍ຺ຖານໍ ສມ຺ປຕ຺ຕກາ ເລ ອກິຣຸຫິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕິ។ ໂພຜິສຕ຺ໂຕ ຕໍ ກາຣຕໍ ທິສ຺ວາ ປ຺ຸຈ຺ຉິ ‘‘ກີ, ກທ຺ເທ, ຖລຍ຺ຖາເນ ອຸປາຫນໍ ປຜິມຸຌ຺ຈິຕ຺ວາ ອຸທກຍ຺ຖາ ເນ ອກິຣຸຫິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉສິ, ສູຣິຍສນ຺ຕາເປ ຉຕ຺ຕໍ ອຘາເຣຕ຺ວາ ວນນ຺ເຕ ຘາເຣຕ຺ວາ’’ຕິ? ສາ ອາຫ – ‘‘ສາມິ, ຖລຍ຺ຖາເນ ກຕ຺ຍ ກາທີນິ ປສ຺ສາມິ, ອຸທກຍ຺ຖາເນ ມຈ຺ຉກຈ຺ຉປກຕ຺ຍກາທີນິ ນ ປສ຺ສາມິ, ເຕສຸ ປາເທ ປວິຍ຺ເຖສຸ ທຸກ຺ຂເວທນາ ກເວຍ຺ຍ, ອພ຺ໂກ ກາເສ ສຸກ຺ຂຣຸກ຺ຂກຕ຺ຍກາທີນິ ນຕ຺ຖິ, ວນນ຺ຕຣໍ ປວິຍ຺ຖານໍ ປນ ສຸກ຺ຂຣຸກ຺ຂທຕ຺ຑາທີເກສຸ ມຕ຺ຖເກ ປຕິເຕສຸ ທຸກ຺ຂເວທນາ ກເວຍ຺ຍ, ຕສ຺ມາ ຕານິ ປຜິຆາຕນຕ຺ຖາຍ ເອວໍ ກໂຣມິ’’ຕິ។

ໂພຜິສຕ຺ໂຕ ທ຺ວີຫິ ກາຣເຕຫິ ຕສ຺ສາ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ເອກສ຺ມິ ຖາເນ ຜລສມ຺ປນ຺ນໍ ເອກໍ ພທຣຣຸກ຺ຂໍ ທິສ຺ວາ ພທຣຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສີທິ។ ສາ ພທຣຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສິນ຺ນໍ ມຫາສຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ສາມິ, ອກິຣຸຫິຕ຺ວາ ພທຣຜລໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຂາທາຫິ, ມຍ຺ຫມ຺ປິ ເທຫີ’’ຕິ ອາຫ។ ‘‘ກທ຺ເທ, ອຫໍ ກິລມາມິ, ອກິຣຸຫິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກມິ, ຕ຺ວເມວ ອກິຣຸຫາ’’ຕິ។ ສາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ພທຣຣຸກ຺ຂໍ ອກິຣຸຍ຺ຫ ສາຂນ຺ຕເຣ ນິສີທິຕ຺ວາ ຜລໍ ໂອຈິນິ។ ໂພຜິສຕ຺ໂຕ ຕໍ ອາຫ – ‘‘ກທ຺ເທ, ຜລໍ ມຍ຺ຫໍ ເທຫີ’’ຕິ។ ສາ ‘‘ອຍໍ ປຸຣິໂສ ປຕ຺ຫິໂຕ ວາ ອປຕ຺ຫິໂຕ ວາ ວີມໍສິສ຺ສາມິ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໍ ອາຫ ‘‘ສາມິ, ອຸຕ຺ຫຜລໍ ຂາທິສ຺ສສິ, ອຸທາຫຸ ສີຕຜລ’’ນ຺ຕິ? ໂສ ຕໍ ກາຣຕໍ ອຊານນ຺ໂຕ ວິຍ ເອວມາຫ – ‘‘ກທ຺ເທ, ອຸຕ຺ຫຜເລນ ເມ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ។ ສາ ຜລານິ ກູມິຍໍ ຂິປິຕ຺ວາ ‘‘ສາມິ, ຂາທາ’’ຕິ ອາຫ។ ໂພຜິສຕ຺ໂຕ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຘເມນ຺ໂຕ ຂາທິ។ ປຸນ ວີມໍສມາໂນ ນໍ ເອວມາຫ – ‘‘ກທ຺ເທ, ສີຕລໍ ເມ ເທຫີ’’ຕິ។ ອຖ ສາ ພທຣຜລານິ ຕິຕາກູມິຍາ ອຸປຣິ ຂິປິ។ ໂສ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຂາທິຕ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ທາຣິກາ ອຕິວິຍ ປຕ຺ຫິຕາ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ

ຕຸສ຺ສິ. ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕໍ ອາຫ – ‘‘ຠທ຺ເທ, ພທຣຣຸກ຺ຂໂຕ ໂອຕຣາຫີ’’ຕິ. ສາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຣຸກ຺ຂໂຕ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຆຏໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນທີ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸທກໍ ອາເນຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ອທາສິ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ປິວິຕ຺ວາ ມຸຂໍ ວິກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ຕໂຕ ອຸຏ຺ຐາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ນຄຣເມວ ສມ຺ປຕ຺ໂຕ.

ອຖ ໂສ ຕໍ ວິມໍສນຕ຺ຖາຍ ໂທວາຣິກສ຺ສ ເຄເຫ ຐເປຕ຺ວາ ໂທວາຣິກສ຺ສ ກຣິຍາຍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ນິເວສນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຣິເສ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ອສຸກເຄເຫ ອິຕ຺ຖີ ຐເປຕ຺ວາ ອາຄໂຕມ຺ຫິ, ອິມໍ ສຫສ຺ສໍ ອາທາຍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ວິມໍສຖາ’’ຕິ ສຫສ຺ສໍ ທຕ຺ວາ ເປເສສິ. ເຕ ຕຖາ ກຣິໍສຸ. ສາ ອາຫ – ‘‘ອິທໍ ມມ ສາມິກສ຺ສ ປາທຣຊມ຺ປິ ນ ອຄ຺ຆຕິ’’ຕິ. ເຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ອາໂຣເຈສຸໍ. ປຸນປິ ຍາວຕຕິຍໍ ເປເສຕ຺ວາ ຈຕຸຕ຺ເຖ ວາເຣ ມຫາສຕ຺ໂຕ ເຕເຍວ ‘‘ເຕນ ຫິ ນໍ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ ອາກຑ຺ຒນ຺ຕາ ອາເນຖາ’’ຕິ ອາຫ. ເຕ ຕຖາ ກຣິໍສຸ. ສາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ມຫາສມ຺ປຕ຺ຕິຍໍ ຐິຕໍ ນ ສຍ຺ຊານິ, ນໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຈ ປນ ຫສິ ເຈວ ໂຣທິ ຈ. ໂສ ອຸພຍກາຣຓໍ ປຸຈ຺ຉິ. ອຖ ນໍ ສາ ອາຫ – ‘‘ສາມິ, ອຫໍ ຫສມານາ ຕວ ສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ‘ອຍໍ ອກາຣເຓນ ນ ລທ຺ຘາ, ປຸຣິມກາເລ ກຸສລໍ ກຕ຺ວາ ລທ຺ຘາ, ອໂຫ ປຸຍ຺ຍານໍ ຜລໍ ນາມາ’ຕິ ຫສິໍ. ໂຣທມານາ ປນ ‘ອິທານິ ປຣສ຺ສ ຣກ຺ຂິຕໂຄປິຕວຕ຺ຖຸມ຺ຫິ ອປຣຊ຺ຌິຕ຺ວາ ນິຣຍໍ ຄມິສ຺ສຕີ’ຕິ ຕຍິ ກາຣຸຍ຺ເຍນ ໂຣທິ’’ນ຺ຕິ.

ໂສ ຕໍ ວິມໍສິຕ຺ວາ ສຸທ຺ຘຠາວໍ ຎຕ຺ວາ ‘‘ຄຈ຺ຉຖ ນໍ ຕຕ຺ເຖວ ເນຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເປເສຕ຺ວາ ປຸນ ຕຸນ຺ນວາຍເວສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕາຍ ສທ຺ຘິ ສຍິຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ປາໂຕວ ຣາຊກຸລໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອຸທຸມ຺ພຣເທວິຍາ ອາໂຣເຈສິ. ສາ ຣຍ຺ໂຍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ອມຣາເທວິໍ ສພ຺ພາລງ຺ກາເຣຫິ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ມຫາໂຍຄ຺ເຄ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕນ ສກ຺ກາເຣນ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ເຄຫໍ ເນຕ຺ວາ ມງ຺ຄລໍ ກາເຣສິ. ຣາຊາ ໂພທິສຕ຺ຕສ຺ສ ສຫສ຺ສມູລໍ ປຓ຺ຓາກາຣໍ ເປເສສິ. ໂທວາຣິເກ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ສກລນຄຣວາສິໂນ ປຓ຺ຓາກາເຣ ປຫິຓິໍສຸ. ອມຣາເທວີປິ ຣຍ຺ຍາ ປຫິຕໍ ປຓ຺ຓາກາຣໍ ທ຺ວິຘາ ພິນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກໍ ໂກຏ຺ຐາສໍ ຣຍ຺ໂຍ ເປເສສິ. ເອເຕ ນຸປາເຍນ ສກລນຄຣວາສີນມ຺ປິ ປຓ຺ຓາກາຣໍ ເປເສຕ຺ວາ ນຄຣໍ ສງ຺ຄຓ຺ຫິ. ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕາຍ ສທ຺ຘິ ສມຄ຺ຄວາສໍ ວສນ຺ໂຕ ຣຍ຺ໂຍ ອຕ຺ຖຍ຺ຈ ທມ຺ມຍ຺ຈ ອນຸສາສິ.

ອມຣາເທວີປຣິເຍສນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ສພ຺ພຣຕນເຖນວຕ຺ຕນາ

ອເຖກທິວສໍ ເສນໂກ ອິຕເຣ ຕໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄເຕ ອາມນ຺ເຕສິ ‘‘ອມ຺ໂພ, ມຍໍ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ມໂຫສຘສ຺ເສວ ນປ຺ປໂຫມ, ອິທານິ ປນ ເຕນ ອຕ຺ຕນາ ພ຺ຍຕ຺ຕຕຣາ ກຣິຍາ ອານີຕາ, ກິນ຺ຕິ ນໍ ຣຍ຺ໂຍ ອນ຺ຕເຣ ປຣິພິນ຺ເທຍ຺ຍາມາ’’ຕິ. ‘‘ອາຈຣິຍ, ມຍໍ ກິໍ ຊານາມ, ຕ຺ວໍເຍວ ຊານາຫີ’’ຕິ. ‘‘ໂຫຕຸ ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ, ອຕ຺ເຖໂກ ອຸປາໂຍ, ອຫໍ ຣຍ຺ໂຍ ຈູຬາມຓິໍ ເຖເນຕ຺ວາ ອາຫຣິສ຺ສາມິ, ປຸກ຺ກຸສ, ຕ຺ວໍ ສຸວຓ຺ຓມາລໍ ອາຫຣ, ກາມິນ຺ທ, ຕ຺ວໍ ກມ຺ພລໍ, ເທວິນ຺ທ, ຕ຺ວໍ ສຸວຓ຺ຓປາທຸກນ຺ຕິ ເອວໍ ມຍໍ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ອຸປາເຍນ ຕານິ ອາຫຣິສ຺ສາມ, ຕໂຕ ອມ຺ຫາກໍ ເຄເຫ ອຐເປຕ຺ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເຄຫໍ ເປເສສ຺ສາມາ’’ຕິ. ອຖ ໂຂ ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ຕຖາ ກຣິໍສຸ. ເຕສຸ ເສນໂກ ຕາວ ຈູຬາມຓິໍ ຕກ຺ກຆເຏ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ທາສິຍາ ຫຕ຺ເຖ ຐເປຕ຺ວາ ເປເສສິ ‘‘ອິມໍ ຕກ຺ກຆຏໍ ອຍ຺ເຍສໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕານໍ ອທຕ຺ວາ ສເຈ ມໂຫສຘສ຺ສ ເຄເຫ ຄຓ຺ຫາຕິ, ຆເຏເນວ ສທ຺ຘິ ເທຫີ’’ຕິ. ສາ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ຆຣທ຺ວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ຕກ຺ກໍ ຄຓ຺ຫຖ, ຕກ຺ກໍ ຄຓ຺ຫຖາ’’ຕິ ອປຣາປຣໍ ຈຣຕິ.

ອມຣາເທວີ ທ຺ວາເຣ ຐິຕາ ຕສ຺ສາ ກິຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ນ ຄຈ຺ຉຕິ, ກວິຕພ຺ພເມຕ຺ຖ ກາຣເຓນາ’’ຕິ ອິງ຺ຄິຕສຍ຺ຍາຍ ທາສິໂຍ ປຏິກ຺ກມາເປຕ຺ວາ ສຍເມວ ‘‘ອມ຺ມ, ເອຫິ ຕກ຺ກໍ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມີ’’ຕິ ປກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ອາຄຕກາເລ ທາສີນໍ ສຍ຺ຍໍ ທຕ຺ວາ ຕາສຸ ອນາຄຈ຺ຉນ຺ຕີສຸ ‘‘ຄຈ຺ຉ, ອມ຺ມ, ທາສິໂຍ ປກ຺ໂກສາຫີ’’ຕິ ຕເມວ ເປເສຕ຺ວາ ຕກ຺ກຆເຏ ຫຕ຺ຖໍ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ມຓິໍ ທິສ຺ວາ ຕໍ ທາສິໍ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ອມ຺ມ, ຕ຺ວໍ ກສ຺ສ ສນ຺ຕກາ’’ຕິ? ‘‘ອຍ຺ເຍ, ເສນກປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ທາສີມ຺ຫີ’’ຕິ. ຕໂຕ ຕສ຺ສາ ນາມໍ ຕສ຺ສາ ຈ ມາຕຸຍາ ນາມໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ອສຸກາ ນາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ອມ຺ມ, ອິມໍ ຕກ຺ກໍ ກຕິມູລ’’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. ‘‘ອຍ຺ເຍ, ຈຕຸນາຬິກ’’ນ຺ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ, ອມ຺ມ, ອິມໍ ຕກ຺ກໍ ເມ ເທຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ອຍ຺ເຍ, ຕຸມ຺ເຫສຸ ຄຓ຺ຫນ຺ຕີສຸ ມູເລນ ເມ ໂກ ອຕ຺ໂຖ, ຆເຏເນວ ສທ຺ຘິ ຄຓ຺ຫຖາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ເຕນ ຫິ ຍາຫີ’’ຕິ ຕໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕ຺ວາ ສາ ‘‘ອສຸກມາເສ ອສຸກທິວເສ ເສນກາຈຣິໂຍ ອສຸກາຍ ນາມ ທາສິຍາ ຘີຕາຍ ອສຸກາຍ ນາມ ຫຕ຺ເຖ ຣຍ຺ໂຍ ຈູຬາມຓິໍ ປເຫນກຕ຺ຖາຍ ປຫິຓີ’’ຕິ ປຓ຺ເຓ ລິຂິຕ຺ວາ ຕກ຺ກໍ ຄຓ຺ຫິ. ປຸກ຺ກຸໂສປິ ສຸວຓ຺ຓມາລໍ ສຸມນປຸປ຺ຜຈງ຺ໂກຏເກ ຐເປຕ຺ວາ ສຸມນປຸປ຺ເຜນ ປຏິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ຕເຖວ ເປເສສິ. ກາມິນ຺ໂທປິ ກມ຺ພລໍ

ປັຕຸຕາປຈຸລິຍໍ ຄູເປັຕຸວາ ປັຕຸເຕຫີ ລາເທຕຸວາ ເປເສສີ. ເທວິນຸໂທປີ ສຸວຕຸຕາປາທຸກໍ ຍວກລາປນຸຕເຣ ພນຸຣິຕຸວາ ເປເສສີ. ສາ ສພຸພານິປີ ຕານິ ຄເຫຕຸວາ ປັຕເຕ ອກຸຂຣານິ ອາໂຣເປຕຸວາ ມຫາສຕຸຕສຸສ ອາຈິກຸຂິຕຸວາ ຄເປສີ.

ເຕປີ ຈຕຸຕາໂຣ ປັຕຸທິຕາ ຣາຊກຸລໍ ຄນຸຕຸວາ "ກຶ, ເທວ, ຕຸມຸເຫ ຈູລຸອຳມຄຶ ນ ປີລຸອນຸຣຖາ"ຕິ ອາຫໍສຸ. ຣາຊາ "ປີລຸອນຸຣິສຸສາ ມິ ອາຫຣຖາ"ຕິ ປຸຣິເສ ອາຫ. ເຕ ມຄຶ ນ ປສຸສິສຸ, ອິຕຣານິປິ ນ ປສຸສິສຸເຍວ. ອຖ ເຕ ຈຕຸຕາໂຣ ປັຕຸທິຕາ "ເທວ, ຕຸມຸຫາກໍ ອາກຣຕານິ ມໂຫສຖສຸສ ເຄເຫ ອຕຸຖິ, ໂສ ຕານິ ສຍໍ ວລຸອລຸເຊຕິ, ປຜິສຕຸຕຸ ເຕ ມຫາຣາຊ, ຄຫປຕິປຸຕຸໂຕ"ຕິ ຕໍ ກິນຸທິສຸ. ອຖສຸສ ອຕຸຖຈຣກາ ມນຸສຸສາ ສີຜໍ ຄນຸຕຸວາ ອາໂຣເຈສຸໍ. ໂສ "ຣາຊານໍ ທິສຸວາ ຊານິສຸສາມີ"ຕິ ຣາຊປຜຸຖານໍ ອຄມາສີ. ຣາຊາ ກຸຊຊິຕຸວາ "ໂກ ຊານິສຸສຕິ, ກຶ ກວິສຸສຕິ ກຶ ກຣິສຸສຕີ"ຕິ ອຕຸຕານໍ ປສຸສິຕຸໍ ນາທາສີ. ປັຕຸທິໂຕ ຣສຸໂລ ກຸທຸຍກາວໍ ລຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ນິເວສນເມວ ຄໂຕ. ຣາຊາ "ນໍ ຄຕຸຫຖາ"ຕິ ອາຕາເປສີ. ປັຕຸທິໂຕ ອຕຸຖຈຣການໍ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ "ມຍາ ອປຄນຸຕຸໍ ວຜຸຜຕີ"ຕິ ອມຣາເທວິຍາ ສລຸລໍ ທຕຸວາ ອລຸລາຕກເວເສນ ນຄຣາ ນິກຸຂມິຕຸວາ ທກຸຂິຕຍວມຊຊກຄາມໍ ຄນຸຕຸວາ ຕສຸມີ ກຸມຸກກາຣກມຸມໍ ອກາສີ. ນຄເຣ "ປັຕຸທິໂຕ ປລາໂຕ"ຕິ ເອກໂກລາຫລໍ ຊາຕໍ.

ເສນກາທໂຍປີ ຈຕຸຕາໂຣ ຊນາ ຕສຸສ ປລາຕກາວໍ ລຕຸວາ "ມາ ຈິນຸຕຍິຕຸຖ, ມຍໍ ກຶ ອປັຕຸທິຕາ"ຕິ ອລຸລມລຸລໍ ອຊານາເປຕຸ ວາວ ອມຣາເທວິຍາ ປັຕຸຕາກາຣໍ ປຫິຕຶສຸ. ສາ ເຕຫິ ຈຕູຫິ ເປສິຕປັຕຸຕາກາຣໍ ຄເຫຕຸວາ "ອສຸກ-ອສຸກເວລາຍ ອາຄຈຸຉຕູ"ຕິ ວຕຸວາ ເອກໍ ກູປໍ ຂຕາເປຕຸວາ ຄູຖຣາສິໂນ ສທ ອຸທເກນ ຕຕຸຖ ປູເຣຕຸວາ ຄູຖກູປສຸສ ອຸປຣິຕເລ ຍນຸຕຜລກາທີ ປິທທິຕຸວາ ກິ ລຸອລຸເຊນ ປຜິຈຸຉາເທຕຸວາ ສພຸພໍ ນິຜຸຖາເປສີ. ອຖ ເສນໂກ ສາຍນຸທສມເຍ ນຸຫຕຸວາ ອຕຸຕານໍ ອລງກຣິຕຸວາ ນານ ຄຸຄຣສໂກຊນໍ ກຸລຸຊິຕຸວາ ໂພຣິສຕຸຕສຸສ ເຄທໍ ອຄມາສີ. ໂສ ພຣທຸວາເຣ ຄຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ອາຄຕກາວໍ ຊານາເປສີ. ສາ "ເອ ທີ, ອາຈຣິຍາ"ຕິ ອາທ. ໂສ ຄນຸຕຸວາ ຕສຸສາ ສນຸຕິເກ ອຜຸຖາສີ. ສາ ເອວມາຫ – "ສາມິ, ອິທານິ ອຫໍ ຕວ ວສໍ ຄຕາ, ອຕຸຕ ໂນ ສຣີຣໍ ອນຸທາຍິຕຸວາ ສຍິຕຸໍ ອຍຸຕຸຕ"ນຸຕິ. ໂສ ຕສຸສາ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ "ສາຊູ"ຕິ ສມຸປຜິຈຸຉິ. ສາ ນິກຸຂມິຕຸວາ ອຸທກປູຣໍ ຆຜໍ ຄເຫຕຸວາ ອາສິຕຸຕາ ວິຍ "ເອທີ, ອາຈຣິຍ, ນຸທານຕຸຖາຍ ຜລການີ ອາຣຸຫາ"ຕິ ວຕຸວາ ຕສຸສ ຜລການິ ອກິຣຸຍຸທ ຄິຕກາເລ ເຄທໍ ປວິສິຕຸວາ ຜລກໂກຜິຍໍ ອກຸກມິຕຸວາ ຄູຖກູເປ ປາເຕສີ.

ປຸກຸກຸໂສປີ ສາຍນຸທສມເຍ ນຸຫຕຸວາ ອລງກຣິຕຸວາ ນານຄຸຄຣສໂກຊນໍ ກຸລຸຊິຕຸວາ ໂພຣິສຕຸຕສຸສ ເຄທໍ ຄນຸຕຸວາ ພຣທຸວາເຣ ຄຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ອາຄຕກາວໍ ຊານາເປສີ. ເອກາ ປຣິຈາຣິກາ ອິຕຸຖິ ອມຣາເທວິຍາ ອາໂຣເຈສີ. ສາ ຕສຸສາ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ "ເອ ທີ, ອາຈຣິຍ, ອຕຸຕໂນ ສຣີຣໍ ອນຸທາຍິຕຸວາ ສຍິຕຸໍ ອຍຸຕຸຕ"ນຸຕິ ອາຫ. ໂສ "ສາຊູ"ຕິ ສມຸປຜິຈຸຉິ. ສາ ນິກຸຂມິຕຸວາ ອຸທກປູຣໍ ຆຜໍ ຄເຫຕຸວາ ອາສິລຸຈມານາ ວິຍ "ເອທີ, ອາຈຣິຍ, ນຸທານຕຸຖາຍ ຜລການິ ອກິຣຸຫາ"ຕິ ອາຫ. ຕສຸສ ຜລການິ ອກິຣຸຍຸທ ຄິຕກາເລ ສາ ເຄທໍ ປວິສິຕຸວາ ຜລການິ ອາກຫຸຒິຕຸວາ ຄູຖກູເປ ປາເຕສີ. ປຸກຸກຸສໍ ເສນໂກ "ໂກ ເອໂສ"ຕິ ປຸຈຸຉິ. "ອຫໍ ປຸກຸ ກຸໂສ"ຕິ. "ຕຸວໍ ໂກ ນາມ ມນຸສຸໂສ"ຕິ? "ອຫໍ ເສນໂກ"ຕິ ອລຸລມລຸລໍ ປຸຈຸຉິຕຸວາ ອຜຸກໍສຸ. ຕຖາ ອິຕເຣ ທຸເວປີ ຕຕຸເຖວ ປາເຕ ສີ. ສພຸເພປີ ເຕ ເຊຄຸຈຸເຉ ຄູຖກູເປ ອຜຸກໍສຸ. ສາ ວິກາຕາຍ ຣຕຸຕິຍາ ຕໂຕ ອຸກຸຂິປາເປຕຸວາ, ຈຕຸຕາໂຣປີ ຊເນ ຂຸຣມຸຕຸເຫ ກາ ຣາເປຕຸວາ ຕຕຸຫຸລານິ ຄາຫາເປຕຸວາ ອຸທເກນ ເຕເມຕຸວາ ໂກຜຸຜາເປຕຸວາ ຈຸຕຸຕໍ ພຫລຍາຄຸໍ ປຈາເປຕຸວາ ມທຸທິຕຸວາ ສີສໂຕ ປຜຸຖາຍ ສກລສຣີຣໍ ວິລິມຸປາເປຕຸວາ ຕູລປີຈູນິ ຄາຫາເປຕຸວາ ຕເຖວ ສີສໂຕ ປຜຸຖາຍ ໂອກິຣາເປຕຸວາ ມຫາທຸກຸຂໍ ປາເປຕຸວາ ກິລຸລຊກຸຈຸຉິຍໍ ນິປຊຊາເປຕຸວາ ເວເຖຕຸວາ ຣສຸໂລ ອາໂຣເຈຕຸກາມາ ທຸຕຸວາ ເຕທິ ສທຸຣຶ ຈຕຸຕາຣິ ຣຕນານິ ຄາຫາເປຕຸວາ ຣສຸໂລ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ຣາຊານໍ ວນຸທິຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິຕຸວາ – "ເທວ, ເສຕວານຣໍ ນາມ ມຫາປັຕຸຕາກາຣໍ ປຜິຄຄຕຸຫຖາ"ຕິ ວຕຸວາ ຈຕຸຕາຣິ ກິລຸຊານິ ຣສຸໂລ ປາທມູເລ ຄປາເປສີ. ອຖ ຣາຊາ ວິວຣາເປຕຸວາ ເສຕມກຸກຜສທິເສ ຈຕຸຕາໂຣປີ ຊເນ ປສຸສີ. ອຖ ສພຸເພ ມນຸສຸສາ "ອໂທ ອທິຜຸຖປຸພຸພາ, ອໂທ ມຫາເສຕວານຣາ"ຕິ ວຕຸວາ ມຫາຫສິຕໍ ຫສີສຸ. ເຕ ຈຕຸຕາໂຣປີ ມຫາລຊຊາ ອເທສຸໍ.

ອຖ ອມຣາເທວີ ອຕຸຕໂນ ສາມິໂນ ນິທຸໂທສກາວໍ ກເຖນຸຕີ ຣາຊານໍ ອາຫ – "ເທວ, ມໂຫສຖປັຕຸທິໂຕ ນ ໂຈໂຣ, ອິເມ ຈຕຸຕາ ໂຣວ ໂຈຣາ. ເອເຕສຸ ຫິ ເສນໂກ ມຄີໂຈໂຣ, ປຸກຸກຸໂສ ສຸວຕຸຕມາລາໂຈໂຣ, ກາມິນຸໂທ ກມຸພລໂຈໂຣ, ເທວິນຸໂທ ສຸວຕຸຕປາທຸກ າໂຈໂຣ. ອິເມ ໂຈຣາ ອສຸກມາເສ ອສຸກທິວເສ ອສຸກທາສິຮິຕານໍ ອສຸກທາສີນໍ ຫຕຸເຖ ອິມານິ ຣຕນານິ ປຫິຕນຸຕິ. ອິມໍ ປັຕຸຕໍ ປສຸສຖ, ອຕຸຕໂນ ສນຸຕກລຸຈ ຄຕຸຫຖ, ໂຈເຣ ຈ, ເທວ, ປຜິຈຸຉຖາ"ຕິ. ສາ ຈຕຸຕາໂຣປີ ຊເນ ມຫາວິປຸປກາຣໍ ປາເປຕຸວາ ຣາຊານໍ ວນຸທິຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ເຄທເມວ ຄຕາ. ຣາຊາ ໂພຣິສຕຸຕສຸສ ປລາຕກາເວນ ຕສຸມີ ອາສງກາຍ ຈ ອລຸເລສໍ ປັຕຸທິຕປ ຕິມນຸຕີນໍ ອກາເວນ ຈ ເຕສໍ ກິລຸຈິ ອວຕຸວາ "ປັຕຸທິຕາ ນຸຫາເປຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ເຄຫານິ ຄຈຸຉຖາ"ຕິ ເປເສສີ. ຈຕຸຕາໂຣ ຊນາ

ມຫາວິປ຺ປ຺ກາຣໍ ປຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ເຄຫເມວ ຄຕາ។

ສພ຺ພຣຕນເຖນາ ນິຍ຺ຊິຕາ។

ຂຊ຺ໂຊປນກປ຺ໂຫ

ອຖສ຺ສ ຉຕ຺ເຕ ອທິວຕ຺ຖາ ເທວຕາ ໂພທິສຕ຺ຕສ຺ສ ທມ຺ມເທສນໍ ອສ຺ສຸຕນ຺ຕິ "ກຶ ນຸ ໂຂ ກາຣຓ"ນ຺ຕິ ອາວຊ຺ຊມານາ ຕໍ ກາຣຓໍ ຍຕ຺ວາ "ປຕ຺ຫິຕສ຺ສ ອານຍນກາຣຓໍ ກຣິສ຺ສາມີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິກາເຄ ຉຕ຺ຕປີຕ຺ຫິກໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ຈຕ຺ກຸກນິປາເຕ ເທວຕາຍ ປຸຈ຺ຉິຕປ຺ຫໍ ອາຄເຕ "ຫນ຺ຕິ ຫຕ຺ເຖຫິ ປາເທຫິ"ຕິອາທິເກ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປ຺ຫເຫ ປຸຈ຺ຉິ។ ຣາຊາ ອຊານນ຺ໂຕ "ອຫໍ ນ ຊານາມິ, ອຍ຺ເຍ ປຕ຺ຫິເຕ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີ"ຕິ ເອກທິວສໍ ໂອກາສໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ "ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕູ"ຕິ ຈຕ຺ນ຺ນໍ ປຕ຺ຫິຕານໍ ສາສນໍ ເປເສສິ។ ເຕຫິ "ມຍໍ ຂຸຣມຸຕ຺ຫາ ວີຖິ ໂອຕຣນ຺ຕາ ລຊ຺ຊາມາ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຣາຊາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ນາລຸອິປ຺ຍເຍ ເປເສສິ "ອິເມ ສີເສສຸ ກຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕູ"ຕິ។ ຕທາ ກິຣ ເຕ ນາລຸອິປ຺ຍຍາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ។ ເຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປ຺ຍລຕ຺ຕາສເນ ນິສີທຶສຸ។ ອຖ ຣາຊາ "ເສນກ, ອຊ຺ຊ ຣຕ຺ຕິກາເຄ ຉຕ຺ເຕ ອທິວຕ຺ຖາ ເທວຕາ ມໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປ຺ຫເຫ ປຸຈ຺ຉິ, ອຫໍ ປນ ອຊານນ຺ໂຕ 'ປຕ຺ຫິເຕ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີ'ຕິ ອວຈໍ, ກເຖຫິ ເມ ເຕ ປ຺ຫເຫ"ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

"ຫນ຺ຕິ ຫຕ຺ເຖຫິ ປາເທຫິ, ມຸຂຍ຺ຈ ປຣິສຸມ຺ກຕິ;

ສ ເວ ຣາຊ ປິໂຍ ໂຫຕິ, ກໍ ເຕນ ຕ຺ວາກິປ຺ສ຺ສສີ"ຕິ។ (ຊາ។ ໑។໔។໑ເລກ);

ເສນໂກ ອຊານນ຺ໂຕ "ກຶ ຫນ຺ຕິ, ກຖໍ ຫນ຺ຕີ"ຕິ ຕໍ ຕໍ ວິລປິຕ຺ວາ ເນວ ອນ຺ຕໍ ປ຺ສ຺ສີ, ນ ໂກຍິ ປ຺ສ຺ສີ។ ເສສາປີ ອປ຺ປຕິການາ ອເຫສຸໍ។ ອຖ ຣາຊາ ວິປ຺ປຕິສາຣີ ຫຸຕ຺ວາ ປຸນ ຣຕ຺ຕິກາເຄ ເທວຕາຍ "ປ຺ໂຫ ເຕ ຍາໂຕ"ຕິ ປຸຍ຺ໂຄ "ມຍາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຕ຺ຫິຕາ ປຸຍ຺ຄາ, ເຕປິ ນ ຊານິສ຺ສູ"ຕິ ອາຫ។ ເທວຕາ "ກຶ ເຕ ຊານິສ຺ສນ຺ຕິ, ຄເປຕ຺ວາ ມໂຫສທປຕ຺ຫິຕໍ ອຍ຺ໂຍ ໂກຈິ ເອເຕ ປ຺ຫເຫ ກເຖຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນາມ ນຕ຺ຖິ។ ສເຈ ຕໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ເອເຕ ປ຺ຫເຫ ນ ກຖາເປສ຺ສສີ, ອິມິນາ ເຕ ຊລິເຕນ ອຍກູເຍນ ສີສໍ ກິນ຺ທິສ຺ສາມີ"ຕິ ຣາຊານໍ ຕຊ຺ເຊຕ຺ວາ "ມຫາຣາຊ, ອຄ຺ຄິນາ ອຕ຺ເຖ ສຕິ ຂຊ຺ໂຊປນກໍ ທມິຕຸໍ ນ ວຍ຺ຍຕິ, ຊີເຣນ ອຕ຺ເຖ ສຕິ ວິສາຓໍ ທຸຫິຕຸໍ ນ ວຍ຺ຍຕີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ປ຺ຍຈກນິປາເຕ ຂຊ຺ໂຊປນກປ຺ຫໍ ອຸທາຫຣິ –

'ໂກ ນຸ ສນ຺ຕມ຺ຫິ ປຊ຺ໂຊເຕ, ອຄ຺ຄິປຣິເຍສນໍ ຈຣໍ;

ອທ຺ທກ຺ຂິ ຣຕ຺ຕິ ຂຊ຺ໂຊຕໍ, ຊາຕເວທໍ ອມຍ຺ຍຖ។

"ສ຺ວສ຺ສ ໂຄມຍຈ຺ຕຸຕ຺ຓານິ, ອກິມຕ຺ຖໍ ຕິຕານິ ຈ;

ວິປ຺ປຣີຕາຍ ສຍ຺ຍາຍ, ນາສກ຺ຂິ ປຊ຺ຊເລຕເວ។

"ເອວມ຺ປິ ອນຸປາເຍນ, ອຕ຺ຖໍ ນ ລກເຕ ມິໂຄ;

ວິສາຓໂຕ ຄວໍ ໂທຫໍ, ຍຕ຺ຖ ຂີຣໍ ນ ວິນ຺ທຕີ។

"ວິວິເທຫິ ອຸປາເຍຫິ, ອຕ຺ຖໍ ປປ຺ໂປນ຺ຕິ ມາຓວາ;

ນິຄ຺ຄເຫນ ອມິຕ຺ຕານໍ, ມິຕ຺ຕານໍ ປຄ຺ຄເຫນ ຈ។

"ເສນາໂມກ຺ຂປ຺ລາເກນ, ວລ຺ລການໍ ນເຍນ ຈ;

ຊຄຕື ຊຄຕິປາລາ, ອາວສນ຺ຕິ ວສຸນ຺ຏຣ’’ນ຺ຕິ. (ຊາ. ໑.໔.ໆ໘-ໆ໙);

ຕຕ຺ຖ ສນ຺ຕມ຺ຫິ ປຊໂຊເຕຕິ ອຄ຺ຄິມ຺ຫິ ສນ຺ເຕ. ຈຣນ຺ຕິ ຈຣນ຺ໂຕ. ອທ຺ທກ຺ຂິຕິ ປສ຺ສິ, ທິສ຺ວາ ຈ ປນ ວຕ຺ຕສາມລ຺ຎຕາຍ ຂຊ ໂຊປນກໍ ‘‘ຊາຕເວໂທ ອຍໍ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອມລ຺ລິຕ຺ຖ. ສ຺ວສ຺ສາຕິ ໂສ ອສ຺ສ ຂຊໂຊປນກສ຺ສ ອຸປຣິ ສ຺ຊຸມານິ ໂຄມຍຈ຺ຕ຺ຕານິ ເຈວ ຕິຕານິ ຈ. ອກິມຕ຺ຖນ຺ຕິ ທຕ຺ເຖຫິ ໝໍສິຕ຺ວາ ອາກິຣນ຺ໂຕ ຊຕ຺ຕຸເກຫິ ກູມິຍໍ ປຕິຍ຺ຖາຍ ມຸເຂນ ຌມນ຺ໂຕ ຊາເລສ຺ສາມິ ນນ຺ຕິ ວິປຣີຕາຍ ສຄ຺ຄາຍ ວາຍມນ຺ໂຕປີ ຊາເລຕ຺ຸ ນາສກ຺ຂິ. ມິໂຄຕິ ມິຄສທິໂສ ອນ຺ຌພາໂລ ເອວໍ ອນ຺ປາເຍນ ປຣິເຍສນ຺ໂຕ ອຕ຺ຖໍ ນ ລກຕິ. ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມີ ວິສາເຕ ຂີຣເມວ ນຕ຺ຖິ, ຕໂຕ ຄາວິ ທຸຫນ຺ໂຕ ວິຍ ຈ ອຕ຺ຖໍ ນ ວິນ຺ທຕິ. ເສນາໂມກ຺ຂປລາເກ ນາຕິ ເສນາໂມກ຺ຂານໍ ອມຈ຺ຈານໍ ລາເກນ. ວລຸລການນ຺ຕິ ປີຍມນາປານໍ ວິສ຺ສາສິການໍ ອມຈ຺ຈານໍ ນເຍນ ຈ. ວສຸນ຺ຏຣນ຺ຕິ ວ ສຸສ຺ງຂາຕານໍ ຣຕນານໍ ຌາຣຕາໂຕ ວສຸນ຺ຏຣນ຺ຕິ ລທ຺ຌນາມໍ ຊຄຕື ຊຄຕິປາລາ ຣາຊາໂນ ອາວສນ຺ຕິ.

ນ ເຕ ຕຍາ ສທິສາ ທຸຕ຺ວາ ອຄ຺ຄິມ຺ຫິ ວິຊຊມາເນເຍວ ຂຊໂຊປນກໍ ຌມນ຺ຕິ. ມຫາຣາຊ, ຕ຺ວໍ ປນ ອຄ຺ຄິມ຺ຫິ ສຕິ ຂຊໂຊປນກໍ ຌມນ຺ໂຕ ວິຍ, ຕຸລໍ ລຫ຺ເທຕ຺ວາ ທຕ຺ເຖນ ຕຸລຍນ຺ໂຕ ວິຍ, ຂີເຣນ ອຕ຺ເຖ ຊາເຕ ວິສາຕາໂຕ ທຸຫນ຺ໂຕ ວິຍ ຈ, ເສນກາທໂຍ ປ຺ຸຈ຺ຉສິ, ເອເຕ ກີ ຊານນ຺ຕິ. ຂຊໂຊປນກສທິສາ ເທເຕ. ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ຌສທິໂສ ມໂຫສໂຌ ປຄ຺ຄາຍ ຊລຕິ, ຕໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ປ຺ຸຈ຺ຉ. ອິເມ ເຕ ປຄ຺ເທ ອຊານນ຺ຕສ຺ສ ຊີວິຕໍ ນຕ຺ຖີຕິ ຣາຊານໍ ຕຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣຌາຍິ.

ຂຊໂຊປນກປຄ຺ໂຫ ນິຍ຺ຖິໂຕ.

ກູຣິປຄ຺ໂຫ

ອຖ ຣາຊາ ມຣຕາກຍຕຊ຺ຊິໂຕ ປຸນທິວເສ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອມຈ຺ເຈ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕາ, ຕຸມ຺ເຫ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈຕູສຸ ຣເຖສຸ ຖຕ຺ວາ ຈຕູຫິ ນຄຣທ຺ວາເຣຫິ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຍຕ຺ຖ ມມ ປຸຕ຺ຕໍ ມໂຫສຌປຕ຺ຫິຕໍ ປສ຺ສຖ, ຕຕ຺ເຖວສ຺ສ ສກ຺ການໍ ກຕ຺ວາ ຂິປ຺ປໍ ອາເນຖາ’’ຕິ ອານາເປສິ. ເຕປິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ເອເກເກນ ທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມີສຸ. ເຕສຸ ຕໂຍ ຊນາ ປຕ຺ຫິຕໍ ນ ປສ຺ສີສຸ. ທກ຺ຂິຕທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ປນ ທກ຺ຂິຕຍວມຊ຺ຊຄາເມ ມຫາສຕ຺ຕໍ ມຕ຺ຕິກໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ອາຈຣິຍສ຺ສ ຈກ຺ກໍ ວຍ຺ເຍຕ຺ວາ ມຕ຺ຕິການ ກ຺ຂິຕສຣີຣໍ ປລາລປີຍ຺ຖເກ ນິສີທິຕ຺ວາ ມຸຍ຺ຖີ ມຸຍ຺ຖີ ກຕ຺ວາ ອປ຺ປສູປໍ ຍວກຕ຺ຕໍ ກຸລ຺ຊມານໍ ປສ຺ສິ. ກສ຺ມາ ປເນສ ເອຕໍ ກມ຺ມໍ ອກາສີຕິ? ຣາຊາ ກິຣ ‘‘ນິສ຺ສໍສຍໍ ປຕ຺ຫິໂຕ ຣຊ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອາສງ຺ກຕິ. ‘‘ໂສ ‘ກຸມ຺ກກາຣກມ຺ເມນ ຊີວຕີ’ຕິ ສຸຕ຺ວາ ນິຣາສງ຺ໂກ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ເອວມກາສີຕິ. ໂສ ອມຈ຺ຈໍ ທິສ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄຕກາວໍ ຌຕ຺ວາ ‘‘ອຊ຺ຊ ມຍ຺ຫໍ ຍໂສ ປຸນ ປາກຕິໂກ ກວິສ຺ສຕິ, ອມຣາເທວິຍາ ສມ຺ປາທິຕໍ ນານຄ຺ຄຣສໂກຊນເມວ ກຸລ຺ຊິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຄຫິຕໍ ຍວກຕ຺ຕປີຕ຺ຫໍ ລຫ຺ເທຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຖາຍ ມຸຂໍ ວິກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ນິສີທິ. ຕສ຺ມີ ຂເຕ ໂສ ອມຈ຺ໂຈ ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິ. ໂສ ປນ ເສນກປກ຺ຂິໂກ, ຕສ຺ມາ ນໍ ໝເຍນ຺ໂຕ ‘‘ປຕ຺ຫິຕ, ອາຈຣິຍເສນກສ຺ສ ວຈນໍ ນິຍ຺ຍານິກໍ, ຕວ ນາມ ຍເສ ປຣິຫີເນ ຕຖາຣູປາ ປຄ຺ຄາ ປຕິຍ຺ຖາ ໂຫຕຸ໌ ນາສກ຺ຂິ, ອິທານີ ມຕ຺ຕິກາມກ຺ຂິໂຕ ປລາລປີຍ຺ເຖ ນິສີທິຕ຺ວາ ເອວຣູປໍ ກຕ຺ຕໍ ກຸລ຺ຊສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ທສກນິປາເຕ ກູຣິປຄ຺ເຫ ປຖມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ສຈ຺ຈໍ ກິຣ, ຕ຺ວໍ ອປີ ກູຣິປຄ຺ຄ, ຍາ ຕາທິສີ ສີຣີ ຌິຕີ ມຕີ ຈ;

ນ ຕາຍເຕກາວວສູປນີຕໍ, ໂຍ ຍວກໍ ກຸລ຺ຊສີ ອປ຺ປສູປ’’ນ຺ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໐.໑໔໘);

ຕຕ຺ຖ ສຈ຺ຈໍ ກິຣາຕິ ຍໍ ອາຈຣິຍເສນໂກ ອາຫ, ຕໍ ກິຣ ສຈ຺ຈເມວ. ສີຣີຕິ ອິສ຺ສຣິຍໍ. ຌິຕີຕິ ອພ຺ໂກຈ຺ຊິນ຺ນວີຣິຍໍ. ນ ຕາຍ ເຕກາວວສູປນີຕນ຺ຕິ ອກາວສ຺ສ ອວຸທ຺ຒິຍາ ວສໍ ອຸປນີຕໍ ຕໍ ນ ຣກ຺ຂຕິ ນ ໂຄເປຕິ, ປຕິຍ຺ຖາ ໂຫຕຸ໌ ນ ສກ຺ໂກຕິ. ຍວກນ຺ຕິ ຍວກຕ຺ຕໍ.

ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ອນ຺ຌພາລ, ອຫໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຄ຺ຄາພເລນ ປຸນ ຕໍ ຍສໍ ປາກຕິກໍ ກາຕຸກາໂມ ເອວໍ ກໂຣມີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

‘‘ສຸຂໍ ທຸກ຺ເຂນ ປ໌ຣິປາຈຍນ຺ໂຕ, ກາລາກາລໍ ວິຈິນໍ ຉນ຺ທຉນ຺ໂນ;

ອຕ຺ຖສ຺ສ ທ຺ວາຣານິ ອວາປຸຣນ຺ໂຕ, ເຕນາຫໍ ຕຸສ຺ສາມິ ຍໂວທເນນຯ

‘‘ກາລຍ຺ຈ ລຕ຺ວາ ອກິຊິຫນາຍ, ມນ຺ເຕຫິ ອຕ຺ຖໍ ປ໌ຣິປາຈຍິຕ຺ວາ;

ວິຊມ຺ກິສ຺ສໍ ສີຫວິຊມ຺ກິຕານິ, ຕາຍິທ຺ຊິຍາ ທກ຺ຂສິ ມໍ ປຸນາປີ’’ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໐ຯ໑໔໖-໑໔໗);

ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ເຂນາຕິ ອິມິນາ ກາຍິກເຈຕສິກທຸກ຺ເຂນ ອຕ຺ຕໂນ ໂປຣາຕາກສຸຂໍ ປ໌ຜິປາກຕິກກຣເຕາ ປ໌ຣິປາຈຍນ຺ໂຕວທ຺ເທນ຺ໂຕຯ ກາລາກາລນ຺ຕິ ອຍໍ ປ໌ຜິຈ຺ຉນ຺ໂນ ທຸຕ຺ວາ ຈຣຕາກາໂລ, ອຍໍ ອປ໌ປ໌ຜິຈ຺ຉນ຺ໂນຕິ ເອວໍ ກາລຍ຺ຈ ອກາລຍ຺ຈ ວິຈິນນ຺ໂຕ ຣຍ຺ໂຍ ກຸທ຺ທກາເລ ຉນ຺ເທນ ຈຣິຕພ຺ພນ຺ຕິ ລຕ຺ວາ ຉນ຺ເທນ ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິຍາ ຉນ຺ໂນ ປ໌ຜິຈ຺ຉນ຺ໂນ ທຸຕ຺ວາ ກຸມ຺ກກາຣກມ຺ເມນ ຊີວນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖສ຺ສ ກາຣຕສ຺ຊາຕານິ ທ຺ວາຣານິ ອວາປຸຣນ຺ໂຕ ວິຫຣາມິ, ເຕນ ກາຣເຕນາຫໍ ຍໂວທເນນ ຕຸສ຺ສາມີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອກິຊິຫນາຍາຕິ ວີຣິຍກຣຕສ຺ສຯ ມນ຺ເຕຫິ ອຕ຺ຖໍ ປ໌ຣິປາຈຍິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຍາຕາພເລນ ມມ ຍສໍ ວທ຺ເທຕ຺ວາ ມໂນສິລາຕເລ ວິຊມ຺ກມາໂນ ສີໂຫ ວິຍ ວິຊມ຺ກິສ຺ສໍ, ຕາຍ ອິທ຺ຊິຍາ ມໍ ປຸນປີ ຕ຺ວໍ ປ໌ສ຺ສິສ຺ສສີຕິຯ

ອຖ ນໍ ອມຈ຺ໂຈ ອາຫ – ‘‘ປ໌ຕ຺ທິຕ, ຉຕ຺ເຕ ອຣິວຕ຺ຖາ ເທວຕາ ຣາຊານໍ ປ໌ຍ຺ທໍ ປຸຈ຺ຉິຯ ຣາຊາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປ໌ຕ຺ທິເຕ ປຸຈ຺ຉິຯ ເຕສຸ ເອໂກປີ ຕໍ ປ໌ຍ຺ທໍ ກເຖຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ, ຕສ຺ມາ ຣາຊາ ຕວ ສນ຺ຕິກໍ ມໍ ປ໌ທິເຕີ’’ຕິຯ ‘‘ເອວໍ ສນ຺ເຕ ປ໌ຍ຺ຍາຍ ອານຸກາວໍ ກສ຺ມາ ນ ປ໌ສ຺ສສິ, ເອວຣູເປ ຫິ ກາເລ ນ ອິສ຺ສຣິຍໍ ປ໌ຕິຍ຺ຖາ ໂຫຕິ, ປ໌ຍ຺ຍາສມ຺ປນ຺ໂນວ ປ໌ຕິຍ຺ຖາ ໂຫຕີ’’ຕິ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປ໌ຍ຺ຍາຍ ອານຸກາວໍ ວຕ຺ເຕສີຯ ອມຈ຺ໂຈ ຣຍ຺ຍາ ‘‘ປ໌ຕ຺ທິຕໍ ທິຍ຺ຖຍ຺ຖາເນເຍວ ສກ຺ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ອາເນຖາ’’ຕິ ທິນ຺ນໍ ກຫາປຕສຫສ຺ສໍ ມ ຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ຖເປສີຯ ກຸມ຺ກກາໂຣ ‘‘ມໂຫສະປ໌ຕ຺ທິໂຕ ກິຣ ມຍາ ເປສກາຣກມ຺ມໍ ກາຣິໂຕ’’ຕິ ກຍໍ ອາປ໌ຊ຺ຊິຯ ອຖ ນໍ ມ ຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ມາ ກາຍິ, ອາຈຣິຍ, ພຫູປກາໂຣ ຕ຺ວໍ ອມ຺ຫາກ’’ນ຺ຕິ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ສຫສ຺ສໍ ທຕ຺ວາ ມຕ຺ຕິກາມກ຺ຂິເຕເນວ ສຣີເຣນ ຣເຖ ນິສີທິຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປາວິສີຯ ອມຈ຺ໂຈ ຣຍ຺ໂຍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ, ກຸຫີ ປ໌ຕ຺ທິໂຕ ທິຍ຺ໂຖ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ເທວ, ທກ຺ຂິຕຍວມຊ຺ຊກຄາເມ ກຸມ຺ກກາຣກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ຊີວຕິ, ຕຸມ຺ເຫ ປກ຺ໂກສຖາຕິ ສຸຕ຺ວາວ ອນ຺ຫາຍິຕ຺ວາ ມຕ຺ຕິກາມກ຺ຂິເຕເນວ ສຣີເຣນ ອາຄໂຕ’’ຕິ ອາຫຯ ຣາຊາ ‘‘ສເຈ ມຍ຺ຫໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ອສ຺ສ, ອິສ຺ສຣິຍວິຣິນາ ຈເຣຍ຺ຍ, ນາຍໍ ມມ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ມມ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ‘ອຕ຺ຕໂນ ໜຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນ຺ຫຕ຺ວາ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ມຍາ ທິນ຺ນວິສາເນນ ອາຄຈ຺ຉຕູ’ຕິ ວເທຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ ອາຫຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ປ໌ຕ຺ທິໂຕ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ປ໌ວິສຕູ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປ໌ວິສິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຍ຺ຖາສິຯ ຣາຊາ ປ໌ຜິສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ ປ໌ຕ຺ທິຕໍ ວີມໍສນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ສຸຂີປີ ເຫເກ ນ ກໂຣນ຺ຕິ ປາປໍ, ອວຕ຺ຕສໍສຄ຺ຄກາຍາ ປຸເນເກ;

ປ໌ຫູ ສມາໂນ ວິປຸລຕ຺ຖຈິນ຺ຕີ, ກິໍ ກາຣຕາ ເມ ນ ກໂຣສິ ທຸກ຺ຂ’’ນ຺ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໐ຯ໑໔໘);

ຕຕ຺ຖ ສຸຂີຕິ ປ໌ຕ຺ທິຕ, ເອກຈ຺ເຈ ‘‘ມຍໍ ສຸຂີໂນ ສມ຺ປນ຺ໂນສ຺ສຣິຍາ, ອລໍ ໂນ ເອຕ຺ຕເກນາ’’ຕິ ອຸຕ຺ຕຣິ ອິສ຺ສຣິຍກາຣຕາ ປາປໍ ນ ກໂຣນ຺ຕິ, ເອກຈ຺ເຈ ‘‘ເອວຣູປສ຺ສ ໂນ ຍສທາຍກສ຺ສ ສາມິກສ຺ສ ອປຣຊ຺ຊນ຺ຕານໍ ອວຕ຺ໂຕ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອວຕ຺ຕສໍສຄ຺ຄກາຍາ ນ ກໂຣນ຺ຕິຯ ເອໂກ ນ ສມຕ຺ໂຖ ໂຫຕິ, ເອໂກ ມນ຺ທປ໌ຍ຺ໂຍ, ຕ຺ວໍ ປນ ສມຕ຺ໂຖ ຈ ວິປຸລຕ຺ຖຈິນ຺ຕີ ຈ, ອິຈ຺ຉນ຺ໂຕ ປນ ສກລຊມ຺ພຸ ທີເປ ຣຊ຺ຊມ຺ປີ ກາເຣຍ຺ຍາສິຯ ກິໍ ກາຣຕາ ມມ ຣຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂໍ ນ ກໂຣສີຕິຯ

ອຖ ນໍ ໂພຣິສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

‘‘ນ ປ໌ຕ຺ທິຕາ ອຕ຺ຕສຸຂສ຺ສ ເຫຕຸ, ປາປານິ ກມ຺ມານິ ສມາຈຣນ຺ຕິ;

ທຸກ຺ເຂນ ຜຸຍ຺ຖາ ຂລິຕາປີ ສນ຺ຕາ, ຉນ຺ທາ ຈ ໂທສາ ນ ຊຫນ຺ຕິ ຣມ຺ມ’’ນ຺ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໐ຯ໑໔໙);

ຕຕ຺ຖ ຂລິຕາປີຕິ ສມ຺ປ຺ຕິໂຕ ຂລິຕ຺ວາ ວິປ຺ຕິຍໍ ຐິຕສຠາວາ ຫຸຕ຺ວາປີຯ ນ ຊຫນ຺ຕິ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ປເວຓິຍຘມ຺ມມ຺ປີ ສຸຈຣິຕຘມ຺ມມ຺ປີ ນ ຊຫນ຺ຕິຯ

ປຸນ ຣາຊາ ຕສ຺ສ ວີມໍສນຕ຺ຖໍ ຂຕ຺ຕິຍມາຍໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ເຍນ ເກນຈິ ວຓ຺ເຓນ, ມຸຫຸນາ ທາຣຸເຓນ ວາ;

ອຸທ຺ຘເຣ ທີນມຕ຺ຕານໍ, ປຈ຺ຉາ ຘມ຺ມໍ ສມາຈເຣ”ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໐ຯ໑໘໐);

ຕຕ຺ຖ ທີນນ຺ຕິ ທຸຄ຺ຄຕໍ ອຕ຺ຕານໍ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ສມ຺ປ຺ຕິຍໍ ຐເປຍ຺ຍາຕິຯ

ອຖສ຺ສ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣຸກ຺ຂູປມໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ຍສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຉາຍາຍ, ນິສີເທຍ຺ຍ ສເຍຍ຺ຍ ວາ;

ນ ຕສ຺ສ ສາຂໍ ຠຎ຺ເຊຍ຺ຍ, ມິຕ຺ຕທຸພ຺ໂຠ ຫິ ປາປໂກ”ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໐ຯ໑໘໑);

ເອວຎ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ – “ມຫາຣາຊ, ຍທິ ປຣິຠຸຕ຺ຕຣຸກ຺ຂສ຺ສ ສາຂໍ ຠຎ຺ຊນ຺ໂຕປີ ມິຕ຺ຕທຸພ຺ຠີ ໂຫຕິ , ເຍຫິ ຕຸມ຺ເຫຫິ ມມ ປີຕາ ອຸຬາເຣ ອິສ຺ສຣິເຍ ປຕິຏ຺ຐາປິໂຕ, ອຫຎ຺ຈ ມຫນ຺ເຕນ ອນຸຄ຺ຄເຫນ ອນຸຄ຺ຄຫິໂຕ, ເຕສຸ ຕຸມ຺ເຫສຸ ອປຣຊ຺ຌນ຺ໂຕ ອຫໍ ກຖໍ ນາມ ມິຕ຺ຕທຸພ຺ໂຠ ນ ຠເວຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ສພ຺ພຖາປີ ອຕ຺ຕໂນ ອມິຕ຺ຕທຸພ຺ຠິຠາວໍ ກເຖຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ຈິຕ຺ຕາຈາຣໍ ໂຈເທນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ຍສ຺ສາປີ ຘມ຺ມໍ ປຸຣິໂສ ວິຊຎ຺ຎາ, ເຍ ຈສ຺ສ ກງ຺ຂໍ ວິນຍນ຺ຕິ ສນ຺ໂຕ;

ຕໍ ຫິສ຺ສ ທີປຎ຺ຈ ປຣາຍຓຎ຺ຈ, ນ ເຕນ ເມຕ຺ຕີ ຊຣເຍຖ ປຎ຺ໂຎ”ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໐ຯ໑໘໘);

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ມຫາຣາຊ, ຍສ຺ສ ອາຈຣິຍສ຺ສ ສນ຺ຕິກາ ໂຍ ປຸຣິໂສ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປີ ຘມ຺ມໍ ກາຣຓໍ ຊາເນຍ຺ຍ, ເຍ ຈສ຺ສ ສນ຺ໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກງ຺ຂໍ ວິນຍນ຺ຕິ, ຕໍ ຕສ຺ສ ປຕິຏ຺ຐານຏ຺ເຐນ ທີປ຺ເຈວ ປຣາຍຓຎ຺ຈ, ຕາທິເສນ ອາຈຣິເຍນ ສທ຺ຘີ ປຕ຺ຖິໂຕ ມິຕ຺ຕຠາວໍ ນາມ ນ ຊີເຣຍ຺ຍ ນ ນາເສຍ຺ຍຯ

ອິທານິ ຕໍ ໂອວທນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

“ອລໂສ ຄິຫີ ກາມໂຠຄີ ນ ສາຘຸ, ອສຎ຺ຎໂຕ ປພ຺ພຊິໂຕ ນ ສາຘຸ;

ຣາຊາ ນ ສາຘຸ ອນິສມ຺ມກາຣີ, ໂຍ ປຓ຺ຑິໂຕ ໂກຘໂນ ຕໍ ນ ສາຘຸຯ

“ນິສມ຺ມ ຂຕ຺ຕິໂຍ ກຍິຣາ, ນານິສມ຺ມ ທິສມ຺ປຕິ;

ນິສມ຺ມກາຣິໂນ ຣາຊ, ຍໂສ ກິຕ຺ຕິ ຈ ວຑ຺ຒຕີ”ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໐ຯ໑໘໓-໑໘໔);

ຕຕ຺ຖ ນ ສາຘູຕິ ນ ສຸນ຺ທໂຣຯ ອນິສມ຺ມກາຣີຕິ ກິຎ຺ຈິ ສຸຕ຺ວາ ອນຸປ຺ຘາເຣຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ອກຕ຺ວາ ກາຣໂກຯ ຍໂສ ກິຕ຺ຕີ ຈາຕິ ອິສ຺ສຣິຍປຣິວາໂຣ ຈ ຄຸຓກິຕ຺ຕີ ຈ ເອກນ຺ເຕນ ວຑ຺ຒຕີຕິຯ

ຠູຣິປຎ຺ໂຫ ນິຏ຺ຐິໂຕຯ

ເທວຕາປຎ຺ໂຫ

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຣາຊາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ສມຸສ຺ສິຕເສຕຈ຺ຉຕ຺ເຕ ຣາຊປລ຺ລງ຺ເກ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ສຍໍ ນີຈາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ອາຫ – ‘‘ປຓ຺ຑິຕ, ເສຕຈ຺ຉຕ຺ເຕ ອຘິວຕ຺ຖາ ເທວຕາ ມໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຎ຺ເຫ ປຸຈ຺ຉິ, ເຕ ອຫໍ ນ ຊານາມິຯ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ປຓ຺ຑິຕາ ນ ຊານິໍສຸ, ກເຖຫິ ເມ, ຕາຕ, ເຕ ປຎ຺ເຫ’’ຕິຯ ມຫາຣາຊ, ຉຕ຺ເຕ ອຘິວຕ຺ຖາ ເທວຕາ ວາ ໂຫຕຸ, ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາທໂຍ ວາ ໂຫນ຺ຕຸ, ເຍນ ເກນຈິ ປຸຈ຺ຉິຕປຎ຺ຫໍ ອຫໍ ກເຖຕຸໍ ສກ຺ໂກມິຯ ວທ, ມຫາຣາຊ, ເທວຕາຍ ປຸຈ຺ຉິຕປຎ຺ເຫຕິຯ ອຖ ຣາຊາ ເທວຕາຍ ປຸຈ຺ຉິຕນິຍາເມເນວ ກເຖນ຺ໂຕ ປຐມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ຫນ຺ຕິ ຫຕ຺ເຖຫິ ປາເທຫິ, ມຸຂຎ຺ຈ ປຣິສຸມ຺ຠຕິ;

ສ ເວ ຣາຊ ປິໂຍ ໂຫຕິ, ກໍ ເຕນ ຕ຺ວາຠິປສ຺ສສີ’’ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໔ຯ໑ລກ);

ຕຕ຺ຖ ຫນ຺ຕີຕິ ປຫຣຕິຯ ປຣິສຸມ຺ຠຕີຕິ ປຫຣຕິເຍວຯ ສ ເວຕິ ໂສ ເອວໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ປິໂຍ ໂຫຕິຯ ກໍ ເຕນ ຕ຺ວາຠິປສ຺ສສີຕິ ເຕນ ປຫຣຓາກາເຣນ ປິຍໍ ກຕມໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ຕ຺ວໍ, ຣາຊ, ອຠິປສ຺ສສີຕິຯ

ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຕໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາວ ຄຄນຕເລ ປຸຓ຺ຓຈນ຺ໂທ ວິຍ ອຕ຺ໂຖ ປາກໂຏ ອໂຫສິຯ ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ສຸຓ, ມຫາຣາຊ, ຍທາ ຫິ ມາຕຸອງ຺ເກ ນິປນ຺ໂນ ທຫຣກຸມາໂຣ ຫຏ຺ຐຕຸຏ຺ໂຐ ກີຬນ຺ໂຕ ມາຕຣໍ ຫຕ຺ຖປາເທຫິ ປຫຣຕິ, ເກເສ ລຸຎ຺ຈຕິ, ມຸຏ຺ຐິນາ ມຸຂໍ ປຫຣຕິ, ຕທາ ນໍ ມາຕາ ‘ໂຈຣປຸຕ຺ຕກ, ກຖໍ ຕ຺ວໍ ໂນ ເອວໍ ປຫຣສີ’ຕິອາທີນິ ເປມສິເນຫວເສເນວ ວຕ຺ວາ ເປມໍ ສນ຺ຘາເຣຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕີ ອາລິງ຺ຄິຕ຺ວາ ຖນນ຺ຕເຣ ນິປຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ມຸຂໍ ປຣິຈຸມ຺ພຕິຯ ອິຕິ ໂສ ຕສ຺ສາ ເອວຣູເປ ກາເລ ປິຍຕໂຣ ໂຫຕິ, ຕຖາ ປິຕຸໂນປີ’’ຕິ ເອວໍ ຄຄນມຊ຺ເຊ ສູຣິຍໍ ອຸຏ຺ຐາເປນ຺ໂຕ ວິຍ ປາກຏໍ ກຕ຺ວາ ປຎ຺ຫໍ ກເຖສິຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເທວຕາ ຉຕ຺ຕປິຓ຺ຑິກໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຸປ຺ຑ຺ຒໍ ສຣີຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ‘‘ສຸກຖິໂຕ ປຓ຺ຑິເຕນ ປຎ຺ໂຫ’’ຕິ ມທຸຣສ຺ສເຣນ ສາທຸກາຣໍ ທຕ຺ວາ ຣຕນຈງ຺ໂກຏກໍ ປູເຣຕ຺ວາ ທິພ຺ພປຸປ຺ຜຄນ຺ຘວາເສຫິ ໂພທິສຕ຺ຕໍ ປູເຊຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣທາຍິຯ ຣາຊາປິ ປຓ຺ຑິຕໍ ປຸປ຺ຜາທີຫິ ປູເຊຕ຺ວາ ອິຕຣໍ ປຎ຺ຫໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ‘‘ວທ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ທຸຕິຍໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ອກ຺ໂກສຕິ ຍຖາກາມໍ, ອາຄມຎ຺ຈສ຺ສ ອິຈ຺ຉຕິ;

ສ ເວ ຣາຊ ປິໂຍ ໂຫຕິ, ກໍ ເຕນ ຕ຺ວາຠິປສ຺ສສີ’’ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໔ຯ໑ລຏ);

ອຖສ຺ສ ມຫາສຕ຺ໂຕ – ‘‘ມຫາຣາຊ, ມາຕາ ວຈນເປສນໍ ກາຕຸໍ ສມຕ຺ຖໍ ສຕ຺ຕຏ຺ຐວສ຺ສິກໍ ປຸຕ຺ຕໍ ‘ຕາຕ, ເຂຕ຺ຕໍ ຄຈ຺ຉ, ອນ຺ຕຣາປຓໍ ຄຈ຺ຉາ’ຕິອາທີນິ ວຕ຺ວາ ‘ອມ຺ມ, ສເຈ ອິທຎ຺ຈິທຎ຺ຈ ຂາທນີຍໍ ໂຠຊນີຍໍ ທສ຺ສສິ, ຄມິສ຺ສາມີ’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘ສາຘຸ, ປຸຕ຺ຕ, ຄຓ຺ຫາຫີ’ຕິ ວຕ຺ວາ ເທຕິຯ ໂສ ທາຣໂກ ຕໍ ຂາທິຕ຺ວາ ພຫິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທາຣເກຫິ ສທ຺ຘິໍ ກີຬິຕ຺ວາ ມາຕຸເປສນໍ ນ ຄຈ຺ຉຕິຯ ມາຕຣາ ‘‘ຕາຕ, ຄຈ຺ຉາຫີ’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ໂສ ມາຕຣໍ ‘ອມ຺ມ, ຕ຺ວໍ ສີຕາຍ ຆຣຈ຺ຉາຍາຍ ນິສີທສິ, ກິໍ ປນ ອຫໍ ຕວ ພຫິ ເປສນກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ອຫໍ ຕໍ ວຎ຺ເຈມີ’ຕິ ວຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖວິກາຣມຸຂວິກາເຣ ກຕ຺ວາ ຄໂຕຯ ສາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ກຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ ທຓ຺ຑກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ‘ຕ຺ວໍ ມມ ສນ຺ຕກໍ ຂາທິຕ຺ວາ ເຂຕ຺ເຕ ກິຈ຺ຈໍ ກາຕຸໍ ນ ອິຈ຺ຉສີ’ຕິ ຕຊ຺ເຊນ຺ຕີ ເວເຄນ ປລາຍນ຺ຕໍ ອນຸພນ຺ຘິຕ຺ວາ ປາປຸຓິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕີ ‘ໂຈຣາ ຕໍ ຂຓ຺ຑາຂຓ຺ຑໍ ຉິນ຺ທນ຺ຕູ’ຕິອາທີນິ ວຕ຺ວາ ຍຖາກາມໍ ອກ຺ໂກສຕິ ປຣິຠາສຕິຯ ຍໍ ປນ ມຸເຂນ ກເຖຕິ, ຕຖາ ຫທເຍ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປິ ນ ອິຈ຺ຉຕິ, ອາຄມນຎ຺ຈສ຺ສ ອິຈ຺ຉຕິ, ໂສ ທິວສຠາຄໍ ກີຬິຕ຺ວາ ສາຍໍ ເຄຫໍ ປວິສິຕຸໍ ອວິສຫນ຺ໂຕ ຎາຕການໍ ສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ມາຕາປິສ຺ສ ອາຄມນມຄ຺ຄໍ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ອນາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘ປວິສິຕຸໍ ນ ວິສຫຕິ ມຎ຺ເຎ’ຕິ ໂສເກນ ຫທຍໍ ປູເຣຕ຺ວາ ອສ຺ສຸປຸຓ຺ເຓຫິ ເນຕ຺ເຕຫິ ຎາຕິເຄເຫ ອຸປ຺ຘາເຣນ຺ຕີ ປຸຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ອາລິງ຺ຄິຕ຺ວາ ສີເສ ຈຸມ຺ພິຕ຺ວາ ອຸໂຠຫິ ຫຕ຺ເຖຫິ ທຬ຺ຫໍ ຄເຫຕ຺ວາ ‘ຕາຕ ປິຍປຸຕ຺ຕກ, ມມ ວຈນໍ ຫທເຍ ຐເປສີ’ຕິ ອຕິເຣກຕຣໍ ເປມໍ ອຸປ຺ປາເທສິຯ ເອວໍ, ມຫາຣາຊ, ມາຕຸຍາ ກຸທ຺ຘກາເລ ປຸຕ຺ໂຕ ປິຍຕໂຣ ນາມ ໂຫຕີ’’ຕິ ທຸຕິຍໍ ປຎ຺ຫໍ ກເຖສິຯ ເທວຕາ ຕເຖວ ປູເຊສິຯ

ຣາຊາປິ ປູເຊຕ຺ວາ ຕຕິຍໍ ປຌ຺ຫໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ‘‘ວທ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຕຕິຍໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ອພ຺ກກ຺ຂາຕິ ອກູເຕນ, ອລິເກນາກິສາຣເຍ;

ສ ເວ ຣາຊ ປິໂຍ ໂຫຕິ, ກໍ ເຕນ ຕ຺ວາກິປ຺ສ຺ສສີ’’ຕິ຺ (ຊາ຺ ໑຺໔຺໑໙໙);

ອຖ຺ສ຺ສ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ຣາຊ, ຍທາ ອຸໂກ ຊຍມ຺ປ຺ຕິກາ ຣໂຫຄຕາ ໂລກສ຺ສາທຣຕິຍາ ກິລຸອນ຺ຕາ ‘ກທເຫ, ຕວ ມຍິ ເປ຺ມໍ ນຕ຺ຖິ, ໜທຍໍ ເຕ ພຫີ ຄຕ’ນ຺ຕິ ເອວໍ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໍ ອກູເຕນ ອພ຺ກາຈິກ຺ຂນ຺ຕິ, ອລິເກນ ສາເຣນ຺ຕິ ໂຈເທນ຺ຕິ, ຕທາ ເຕ ອຕິເຣກຕຣໍ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໍ ປິຍາຍນ຺ຕິ຺ ເອວມສ຺ສ ປຌ຺ຫສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ຊານາຫີ’’ຕິ ກເຖສິ຺ ເທວຕາ ຕເຖວ ປູເຊສິ຺

ຣາຊາປິ ປູເຊຕ຺ວາ ອິຕຣໍ ປຌ຺ຫໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ‘‘ວທ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຈຕ຺ຕ຺ຖໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ຫຣໍ ອນ຺ນຌ຺ຈ ປານຌ຺ຈ, ວຕ຺ຖເສນາສນານິ ຈ;

ອຌ຺ຌຫຕ຺ຖຫຣາ ສນ຺ຕາ, ເຕ ເວ ຣາຊ ປິຍາ ໂຫນ຺ຕິ;

ກໍ ເຕນ ຕ຺ວາກິປ຺ສ຺ສສີ’’ຕິ຺ (ຊາ຺ ໑຺໔຺໒໐໐);

ອຖ຺ສ຺ສ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ມຫາຣາຊ, ອຍໍ ປຌ຺ໂຫ ຌມ຺ມິກສມຌພ຺ຣາຫ຺ມເຌ ສນ຺ຌາຍ ວຸຕ຺ໂຕ຺ ສທ຺ຌານິ ຫິ ກຸລານິ ອິຌໂລກປຣໂລກໍ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ເທນ຺ຕິ ເຈວ ທາຕ຺ກາມານິ ຈ ໂຫນ຺ຕິ, ຕານິ ຕຖາຣູເປ ສມຌພ຺ຣາຫ຺ມເຌ ຍາຈນ຺ເຕປິ ລທ຺ຌໍ ຫຣນ຺ເຕ ກຸຌ຺ຊນ຺ເຕປິ ທິສ຺ວາ ‘ອມ຺ເຫເຍວ ຍາຈນ຺ຕິ, ອມ຺ຫາກໍເຍວ ສນ຺ຕການິ ອນ຺ນປານາທີນິ ປຣິກຸຌ຺ຊນ຺ຕີ’ຕິ ເຕສຸ ອຕິເຣກຕຣໍ ເປ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕິ຺ ເອວໍ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ອຌ຺ຌຫຕ຺ຖຫຣາ ສນ຺ຕາ ເອກໍເສນ ຍາຈນ຺ຕາ ເຈວ ລທ຺ຌໍ ຫຣນ຺ຕາ ຈ ສມານາ ປິຍາ ໂຫນ຺ຕີ’’ຕິ ກເຖສິ຺ ອິມສ຺ມິ ປນ ປຌ຺ເຫ ກຖິເຕ ເທວຕາ ຕເຖວ ປູເຊຕ຺ວາ ສາຌຸກາຣໍ ທຕ຺ວາ ສຕ຺ຕຣຕນປູຣໍ ຣຕນຈງ຺ໂກຍກໍ ‘‘ຄຕ຺ຫ, ມຫາປຕ຺ທິຕາ’’ຕິ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ປາທມູເລ ຂິປີ຺ ຣາຊາປິສ຺ສ ອຕິເຣກຕຣໍ ປູຊໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຕິວິຍ ປສີທິຕ຺ວາ ເສນາປ຺ຕິຍຸຄານໍ ອທາສິ຺ ຕໂຕ ປຍຸຖາຍ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຍໂສ ມຫາ ອໂຫສິ຺

ເທວຕາປຌ຺ໂຫ ນິຍ຺ຕິໂຕ຺

ປຌ຺ຈປຕ຺ທິຕປຌ຺ໂຫ

ປຸນ ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຕ຺ທິຕາ ‘‘ອມ຺ໂກ, ຄຫປ຺ຕິປຸຕ຺ໂຕ ອິທານິ ມຫນ຺ຕຕໂຣ ຊາໂຕ, ກີ ກໂຣມາ’’ຕິ ມນ຺ຕຍິສ຺ຸ ອຖ ເນ ເສນໂກ ອາຫ – ‘‘ໂຫຕຸ ທິຍ຺ໂຖ ເມ ອຸປາໂຍ, ມຍໍ ຄຫປ຺ຕິປຸຕ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ‘ຣຫສ຺ສໍ ນາມ ກສ຺ສ ກເຖຕຸໍ ວຍ຺ຜຕີ’ຕິ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມ, ໂສ ‘ນ ກສ຺ສຈິ ກເຖຕພ຺ພ’ນ຺ຕິ ວກ຺ຂຕິ຺ ອຖ ນໍ ‘ຄຫປ຺ຕິປຸຕ຺ໂຕ ເຕ, ເທວ, ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ຊາໂຕ’ຕິ ປຣິກິນ຺ທິສ຺ສາມາ’’ຕິ຺ ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ປຕ຺ທິຕາ ຕສ຺ສ ໜຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຜິສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ປຕ຺ທິຕ, ປຌ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິຕຸກາມມ຺ຫາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ປຸຈ຺ຉຖາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ເສນໂກ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ປຕ຺ທິຕ, ປຸຣິເສນ ນາມ ກຕ຺ຖ ປຕິຍ຺ຖາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ? ‘‘ສຈ຺ເຈ ປຕິຍ຺ຖາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ຺ ‘‘ສຈ຺ເຈ ປຕິຍ຺ຖິເຕນ ກີ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ? ‘‘ຌນໍ ອຸປ຺ປາເທຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ຺ ‘‘ຌນໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ກີ ກາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ? ‘‘ມນ຺ໂຕ ຄເຫຕພ຺ໂພ’’ຕິ຺ ‘‘ມນ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກີ ກາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ? ‘‘ອຕ຺ຕໂນ ຣຫສ຺ສໍ ປຣສ຺ສ ນ ກເຖຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ຺ ເຕ ‘‘ສາຌຸ ປຕ຺ທິຕາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຸຍ຺ຖມານສາ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ອິທານິ ຄຫປ຺ຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປິຍ຺ຖີ ປສ຺ສິສ຺ສາມາ’’ຕິ ຣຌ຺ໂຌ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊ, ຄຫປ຺ຕິປຸຕ຺ໂຕ ເຕ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ຊາໂຕ’’ຕິ ວທິສ຺ຸ ‘‘ນາຫໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ວຈນໍ ສທ຺ທຫາມິ, ນ ໂສ ມຍ຺ຫໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຺ ສຈ຺ຈໍ, ມຫາຣາຊ, ສທ຺ທຫຖ, ອສທ຺ທຫນ຺ໂຕ ປນ ຕເມວ ປຸຈ຺ຉຖ ‘‘ປຕ຺ທິຕ, ອຕ຺ຕໂນ ຣຫສ຺ສໍ ນາມ ກສ຺ສ ກເຖຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ? ສເຈ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ນ ກວິສ຺ສຕິ, ‘‘ອສຸກສ຺ສ ນາມ ກເຖຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ວກ຺ຂຕິ຺ ສເຈ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ກວິສ຺ສຕິ, ‘‘ກສ຺ສຈິ ນ ກເຖຕພ຺ພໍ, ມໂນຣເຖ ປຣິປຸຕ຺ເຕ ກເຖຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ວກ຺ຂຕິ຺ ຕທາ ອມ຺ຫາກໍ ວຈນໍ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ນິກ຺ກງ຺ຂາ ກເວຍ຺ຍາຖາຕິ຺ ໂສ ‘‘ສາຌູ’’ຕິ

ສມຸປຏິຈຸຉິຕຸວາ ເອກທິວສໍ ສພຸເພສຸ ສມາຄນຸຕຸວາ ນິສິນຸເນສຸ ວິສຕິນິປາເຕ ປຝຸຈປຕຸທິຕປຝຸເຫ ປຖມໍ ຄາຖມາຫ –

“ປຝຸຈ ປຕຸທິຕາ ສມາຄຕາຕຸຖ, ປຝຸຫາ ເມ ປຏິກາຕິ ຕໍ ສຸຓາຖ;

ນິນຸທິຍມຕຸຖໍ ປສໍສິຍໍ ວາ, ກສຸເສວາວິກເຣຍຸຍ ຄຸຍຸຫມຕຸຖ’’ນຸຕິ. (ຊາ. ໑.໑໘.໑໘);

ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ເສນເກ “ຣາຊານມຸປິ ອມຸຫາກໍເຍວ ອພຸການຸຕເຣ ປກຸຂິປິສຸສາມິ’’ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ຕຸວໍ ອາວິກໂຣຫິ ກູມິປາລ, ກຕຸຕາ ກາຣສໂຫ ຕຸວໍ ວເຫຕໍ;

ຕວ ຉນຸທຣຸຈິນີ ສມຸມສິຕຸວາ, ອຖ ວກຸຂນຸຕິ ຊນິນຸທ ປຝຸຈ ທີຣາ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໘.໑໖);

ຕຕຸຖ ກຕຸຕາຕິ ຕຸວໍ ອມຸຫາກໍ ສາມິໂກ ເຈວ ອຸປຸປນຸນສຸສ ຈ ກາຣສຸສ ສໂຫ, ປຖມໍ ຕາວ ຕຸວເມວ ເອຕໍ ວເທຫີ. ຕວ ຉນຸທຣຸຈິນີຕິ ປຈຸຉາ ຕວ ຉນຸທຝຸເຈວ ຣຸຈຸຈນກາຣຓານິ ຈ ສມຸມສິຕຸວາ ອິເມ ປຝຸຈ ປຕຸທິຕາ ວກຸຂນຸຕີ.

ອຖ ຣາຊາ ອຕຸຕໂນ ກິເລສວສິກຕາຍ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ຍາ ສີລວຕີ ອນຝຸຝເຖຍຸຍາ, ກຕຸຕຸຈຸຉນຸທວສານຸຄາ ປິຍາ ມນາປາ;

ນິນຸທິຍມຕຸຖໍ ປສໍສິຍໍ ວາ, ກຣິຍາຍາວິກເຣຍຸຍ ຄຸຍຸຫມຕຸຖ’’ນຸຕິ. (ຊາ. ໑.໑໘.໑໗);

ຕຕຸຖ ອນຝຸຝເຖຍຸຍາຕິ ກິເລສວເສນ ອຝຸເຍນ ນ ເຖນິຕພຸພາ.

ຕໂຕ ເສນໂກ “ອິທານິ ຣາຊານໍ ອມຸຫາກໍ ອພຸການຸຕເຣ ປກຸຂິປິມຸຫາ’’ຕິ ຕຸສຸສິຕຸວາ ສຍໍກຕກາຣຓເມວ ທີເປນຸໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ໂຍ ກິຈຸຉຄຕສຸສ ອາຕຸຣສຸສ, ສຣຓໍ ໂຫຕິ ຄຕີ ປຣາຍຓຝຸຈ;

ນິນຸທິຍມຕຸຖໍ ປສໍສິຍໍ ວາ, ສຂິໂນວາວິກເຣຍຸຍ ຄຸຍຸຫມຕຸຖ’’ນຸຕິ. (ຊາ. ໑.໑໘.໑໙);

ອຖ ຣາຊາ ປຸກຸກຸສໍ ປຸຈຸຉິ “ກຖໍ, ປຸກຸກຸສ, ປສຸສສິ, ນິນຸທິຍໍ ວາ ປສໍສິຍໍ ວາ ຣຫສຸສໍ ກສຸສ ກເຖຕພຸພ’’ນຸຕິ? ໂສ ກເຖນຸໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ເຊຍຸໂຖ ອຖ ມຊຸຊິໂມ ກນິຍຸໂຖ, ໂຍ ເຈ ສີລສມາຫິໂຕ ຖິຕຕຸໂຕ;

ນິນຸທິຍມຕຸຖໍ ປສໍສິຍໍ ວາ, ກາຕຸວາວິກເຣຍຸຍ ຄຸຍຸຫມຕຸຖ’’ນຸຕິ. (ຊາ. ໑.໑໘.໑໑໐);

ຕຕຸຖ ຖິຕຕຸໂຕຕິ ຖິຕສກາໂວ ນິພຸພິເສວໂນ.

ຕໂຕ ຣາຊາ ກາມິນຸທໍ ປຸຈຸຉິ “ກຖໍ ກາມິນຸທ ປສຸສສິ, ຣຫສຸສໍ ກສຸສ ກເຖຕພຸພ’’ນຸຕິ? ໂສ ກເຖນຸໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ໂຍ ເວ ປິຕຸຫທຍສຸສ ປທຸຊຄູ, ອນຸຊາໂຕ ປິຕຣໍ ອໂນມປຝຸໂຍ;

ນິນ຺ທິຍມຕ຺ຖໍ ປສໍສິຍໍ ວາ, ປຸຕ຺ຕສ຺ສາວິກເຣຍ຺ຍ ຄຸຍ຺ຫມຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ។ (ຊາ។ ໑។໑໕។໖໐);

ຕຕ຺ຖ ປຫ຺ສຖູຕິ ເປສນກາຣໂກ ໂຍ ປີຕຸສ຺ສ ເປສນໍ ກໂຣຕິ, ປີຕຸ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວເສ ວຕ຺ຕຕິ, ໂອວາທກ຺ຂໂມ ໂຫຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອນຸ ຊາໂຕຕິ ຕໂຍ ປຸຕ຺ຕາ ອຕິຊາໂຕ ຈ ອນຸຊາໂຕ ຈ ອວຊາໂຕ ຈາຕິ។ ອນຸປ຺ປນ຺ນໍ ຍສໍ ອຸປ຺ປາເທນ຺ໂຕ ອຕິຊາໂຕ, ກຸລກາໂຣ ອວ ຊາໂຕ, ກຸລປເວຕິຣກ຺ຂໂກ ປນ ອນຸຊາໂຕ។ ຕໍ ສນ຺ຮາຍ ເອວມາຫ។

ຕໂຕ ຣາຊາ ເທວິນ຺ທໍ ປຸຈ຺ຉິ – ‘‘ກຖໍ ເທວິນ຺ທ, ປສ຺ສສິ, ຣຫສ຺ສໍ ກສ຺ສ ກເຖຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ? ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ກຕການຕເມວ ກເຖນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ມາຕາ ທ຺ວິປທາຊນິນ຺ທເສຝ຺ຖ, ຍາ ນໍ ໂປເສຕິ ຉນ຺ທສາ ປີເຍນ;

ນິນ຺ທິຍມຕ຺ຖໍ ປສໍສິຍໍ ວາ, ມາຕຸຍາວິກເຣຍ຺ຍ ຄຸຍ຺ຫມຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ។ (ຊາ។ ໑។໑໕។໖໑);

ຕຕ຺ຖ ທ຺ວິປທາຊນິນ຺ທເສຝ຺ຖາຕິ ທ຺ວິປທານໍ ເສຝ຺ຖ, ຊນິນ຺ທ។ ຉນ຺ທສາ ປີເຍນາຕິ ຉນ຺ເທນ ເຈວ ເປເມນ ຈ។

ເອວໍ ເຕ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຣາຊາ ປຕ຺ຑິຕໍ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ກຖໍ ປສ຺ສສິ, ປຕ຺ຑິຕ, ຣຫສ຺ສໍ ກສ຺ສ ກເຖຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ។ ‘‘ມຫາຣາຊ, ຍາວ ອຕ຺ຕໂນ ອິຈ຺ຉິຕໍ ນ ນິປ຺ຜຊ຺ຊຕິ, ຕາວ ປຕ຺ຑິໂຕ ອຘິວາເສຍ຺ຍ, ກສ຺ສຈິ ນ ກເຖຍ຺ຍາ’’ຕິ ໂສ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ຄຸຍ຺ຫສ຺ສ ຫິ ຄຸຍ຺ຫເມວ ສາຘຸ, ນ ຫິ ຄຸຍ຺ຫສ຺ສ ປສຕ຺ຖມາວິກມ຺ມໍ;

ອນິປ຺ຜນ຺ນຕາ ສເຫຍ຺ຍ ຘີໂຣ, ນິປ຺ຜນ຺ໂນວ ຍຖາສຸຂໍ ກເຕຍ຺ຍາ’’ຕິ។ (ຊາ។ ໑។໑໕។໖໘);

ຕຕ຺ຖ ອນິປ຺ຜນ຺ນຕາຕິ ມຫາຣາຊ, ຍາວ ອຕ຺ຕໂນ ອິຈ຺ຉິຕໍ ນ ນິປ຺ຜຊ຺ຊຕິ, ຕາວ ປຕ຺ຑິໂຕ ອຘິວາເສຍ຺ຍ, ນ ກສ຺ສຈິ ກເຖຍ຺ຍາຕິ។

ປຕ຺ຑິເຕນ ປນ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຣາຊາ ອນຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສິ។ ເສນໂກ ຣາຊານໍ ໂອໂລເກສິ, ຣາຊາປິ ເສນກມຸຂໍ ໂອໂລເກສິ។ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ເຕສໍ ກິຣິຍໍ ທິສ຺ວາວ ຊານິ ‘‘ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຊນາ ປຖມເມວ ມໍ ຣໂຍ ອນ຺ຕເຣ ປຣິພິນ຺ທິສຸ, ວີມໍສນວເສນ ປໂຫ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ។ ເຕສໍ ປນ ກເຖນ຺ຕານໂຍເວ ສູຣິໂຍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂຕ, ທີປາ ຊລິຕາ។ ປຕ຺ຑິໂຕ ‘‘ຣາຊກມ຺ມານິ ນາມ ການິຍານິ, ນ ປໂຍາຍຕິ ‘ກິ ກວິສ຺ສຕີ’ຕິ, ຂິປ຺ປເມວ ຄນ຺ຕຸໍ ວຝ຺ຝຕີ’’ຕິ ອຸຝ຺ຖາຍາສນາ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ອິເມສຸ ເອໂກ ‘ສຫາຍກສ຺ສ ກເຖຕຸໍ ວຝ຺ຝຕີ’ຕິ ອາຫ , ເອໂກ ‘ກາຕຸສ຺ສ, ເອໂກ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ, ເອໂກ ມາຕຸ ກເຖຕຸໍ ວຝ຺ຝຕີ’ຕິ ອາຫ។ ອິເມຫິ ເອຕໍ ກຕເມວ ກວິສ຺ສຕິ, ທິຝ຺ຖເມວ ກຖິຕນ຺ຕິ ມໂຍາມິ, ໂຫຕຸ ອຊ຺ເຊວ ເອຕໍ ຊານິສ຺ສາມີ’’ຕິ។ ເຕ ປນ ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ອໂຍເສຸ ທິວເສສຸ ຣາຊກຸລາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຣາຊນິເວສນທ຺ວາເຣ ເອກສ຺ສ ກຕ຺ຕອມ຺ພຕສ຺ສ ປິຝ຺ເຖ ນິສີທິຕ຺ວາ ກິຈ຺ຈກຣຕີຍານິ ມນ຺ເຕຕ຺ວາ ຆຣານິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ។ ຕສ຺ມາ ປຕ຺ຑິໂຕ ‘‘ອຫໍ ເອເຕສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ຣຫສ຺ສໍ ອມ຺ພຕສ຺ສ ເຫຝ຺ຖາ ນິປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຊານິຕຸໍ ສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໍ ອມ຺ພໍ ອຸກ຺ຂິປາເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຖຣຕໍ ອຕ຺ຖຣາເປຕ຺ວາ ອມ຺ພຕສ຺ສ ເຫຝ຺ຖາ ປວິສິຕ຺ວາ ປຸຣິສານໍ ສໂຍໍ ອທາສິ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ຈຕູສຸ ປຕ຺ຑິເຕສຸ ມນ຺ເຕຕ຺ວາ ຄເຕສຸ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ມໍ ອາເນຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ។ ເຕ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ປກ຺ກມິສຸ។ ເສນໂກປີ ຣາຊານໍ ອາຫ – ‘‘ມຫາຣາຊ, ອມ຺ຫາກໍ ວຈນໍ ນ ສທ຺ທຫຖ, ອິທານິ ກິ ກຣິສ຺ສຖາ’’ຕິ។ ໂສ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອນິສາເມຕ຺ວາວ ກີຕຕສິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ອິທານິ ກິ ກໂຣມ, ເສນກ ປຕ຺ຑິຕາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິ។ ‘‘ມຫາຣາຊ, ປປໂຍ຺ຈໍ ອກຕ຺ວາ ກໂຍຈິ ອຊານາເປຕ຺ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕໍ ມາເຣຕຸໍ ວຝ຺ຝຕີ’’ຕິ។ ຣາຊາ ‘‘ເສນກ, ຖເປຕ຺ວາ ຕຸມ຺ເຫ ອໂຍໂຍ ມມ ອຕ຺ຖກາໂມ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ຕຸມ຺ເຫ ອຕ຺ຕໂນ ສຸຫເທ ຄເຫຕ຺ວາ ທ຺ວາຣນ຺ຕເຣ ຖຕ຺ວາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປາໂຕວ ອຸປຝ຺ຖານໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ຂຄ຺ເຄນ ສີສໍ ຉິນ຺ທຖາ’’ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຂຄ຺ຄຣຕນໍ ອທາສິ។ ເຕ ‘‘ສາຘຸ, ເທວ, ມາ ກາຍິ, ມຍໍ ຕໍ ມາເຣສ຺ສາມາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ‘‘ທິຝ຺ຖາ ໂນ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕສ຺ສ ປິຝ຺ຖີ’’ຕິ ກຕ຺ຕອມ຺ພຕສ຺ສ ປິຝ຺ເຖ ນິສີທິສຸ។ ຕໂຕ ເສນໂກ ອາຫ ‘‘ອມ຺ໂກ, ໂກ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕໍ ມາເຣສ຺ສຕີ’’ຕິ។ ອິຕເຣ ‘‘ຕຸມ຺ເຫເຍວ ອາຈຣິຍ, ມາເຣຖາ’’ຕິ ຕສ຺ເສວ ການໍ ກຣິສຸ។

ອຖ ເນ ເສນໂກ ປຸຈ຺ຉິ “ຕຸມ຺ເຫ ‘ຣຫສ຺ສໍ ນາມ ອສຸກສ຺ສ ອສຸກສ຺ສ ກເຖຕພ຺ພ’ນ຺ຕິ ວທຖ, ກິໍ ໂວ ເອຕໍ ກຕໍ, ອຸທາຫຸ ຫິຍ຺ໂຍ ສຸຕ”ນ຺ຕິ? “ກຕໍ ເອຕໍ, ອາຈຣິຍາ”ຕິ. ຕຸມ຺ເຫ “ຣຫສ຺ສໍ ນາມ ສຫາຍກສ຺ສ ກເຖຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ວທຖ, “ກິໍ ໂວ ເອຕໍ ກຕໍ, ອຸທາຫຸ ຫິຍ຺ໂຍ ສຸຕ”ນ຺ຕິ? “ກຕໍ ເອຕໍ ມຍາ”ຕິ? “ກເຖຖ, ອາຈຣິຍາ”ຕິ. “ອິມສ຺ມິໍ ຣຫສ຺ເສ ຣຎ຺ຎາ ຎາເຕ ຊີວິຕໍ ເມ ນຕ຺ຖີ”ຕິ. “ມາ ຠາຍຖ ອາຈຣິຍ, ອິຘ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຣຫສ຺ສເຠທໂກ ນຕ຺ຖິ, ກເຖຖາ”ຕິ. ໂສ ນເຂນ ອມ຺ພຓໍ ໂກຏ຺ເຏຕ຺ວາ “ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ອິມສ຺ສ ເຫຏ຺ຐາ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ”ຕິ ອາຫ. “ອາຈຣິຍ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອິສ຺ສຣິເຍນ ເອວຣູປໍ ຐານໍ ນ ປວິສິສ຺ສຕິ, ອິທານິ ຍເສນ ມຕ຺ໂຕ ຠວິສ຺ສຕິ, ກເຖຖ ຕຸມ຺ເຫ”ຕິ. ເສນໂກ ຕາວ ອຕ຺ຕໂນ ຣຫສ຺ສໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ – “ຕຸມ຺ເຫ ອິມສ຺ມິໍ ນຄເຣ ອສຸກໍ ນາມ ເວສິໍ ຊານາຖາ”ຕິ? “ອາມ, ອາຈຣິຍາ”ຕິ. “ອິທານິ ສາ ປຎ຺ຎາຍຕີ”ຕິ. “ນ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ອາຈຣິຍາ”ຕິ. “ອຫໍ ສາລວນຸຍ຺ຍາເນ ຕາຍ ສທ຺ຘິໍ ປຸຣິສກິຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ປິຬນ຺ຘເນສຸ ໂລເຠນ ຕໍ ມາເຣຕ຺ວາ ຕສ຺ສາເຍວ ສາຏເກນ ຠຓ຺ຑິກໍ ກຕ຺ວາ ອາຫຣິຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ຆເຣ ອສຸກຠູມິກາຍ ອສຸເກ ນາມ ຄພ຺ເຠ ນາຄທນ຺ຕເກ ລຄ຺ເຄສິໍ, ວລຎ຺ເຊຕຸໍ ນ ວິສຫາມິ, ປຸຣາຓຠາວມສ຺ສ ໂອໂລເກມິ, ເອວຣູປໍ ອປຣາຘກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ມຍາ ເອກສ຺ສ ສຫາຍກສ຺ສ ກຖິຕໍ, ນ ເຕນ ກສ຺ສຈິ ກຖິຕປຸພ຺ພໍ, ອິມິນາ ກາຣເຓນ ‘ສຫາຍກສ຺ສ ຄຸຍ຺ຫໍ ກເຖຕພ຺ພ’ນ຺ຕິ ມຍາ ກຖິຕ”ນ຺ຕິ. ປຓ຺ຑິໂຕ ຕສ຺ສ ຣຫສ຺ສໍ ສາຘຸກໍ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ສລ຺ລກ຺ເຂສິ.

ປຸກ຺ກຸໂສປິ ອຕ຺ຕໂນ ຣຫສ຺ສໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ – “ມມ ອູຣຸຍາ ກຸຏ຺ຐໍ ອຕ຺ຖິ, ກນິຏ຺ໂຐ ເມ ປາໂຕວ ກຎ຺ຈິ ອຊານາເປຕ຺ວາ ຕໍ ໂຘວິຕ຺ວາ ເຠສຊ຺ເຊນ ມກ຺ເຂຕ຺ວາ ອຸປຣິ ປິໂລຕິກໍ ທຕ຺ວາ ພນ຺ຘຕິ. ຣາຊາ ມຍິ ມຸທຸຈິຕ຺ໂຕ ‘ເອຫິ ປຸກ຺ກຸສາ’ຕິ ມໍ ປກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ເຍຠຸຍ຺ເຍນ ມມ ອູຣຸຍາເຍວ ສຍຕິ , ສເຈ ປນ ເອຕໍ ຣາຊາ ຊາເນຍ຺ຍ, ມໍ ມາເຣຍ຺ຍ. ຕໍ ມມ ກນິຏ຺ຐໍ ຐເປຕ຺ວາ ອຎ຺ໂຎ ຊານນ຺ໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ເຕນ ກາຣເຓນ ‘ຣຫສ຺ສໍ ນາມ ຠາຕຸ ກເຖຕພ຺ພ’ນ຺ຕິ ມຍາ ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ. ກາມິນ຺ໂທປິ ອຕ຺ຕໂນ ຣຫສ຺ສໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ – “ມໍ ກາລປກ຺ເຂ ອຸໂປສຖທິວເສ ນຣເທໂວ ນາມ ຍກ຺ໂຂ ຄຓ຺ຫາຕິ, ອຫໍ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກສຸນໂຂ ວິຍ ວິຣວາມິ, ສ຺ວາຫໍ ຕມຕ຺ຖໍ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ກເຖສິໍ. ໂສ ມມ ຍກ຺ເຂນ ຄຫິຕກາລໍ ຎຕ຺ວາ ມໍ ອນ຺ໂຕເຄຫຄພ຺ເຠ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ທ຺ວາຣໍ ປິທຫິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ມມ ສທ຺ທໍ ປຕິຈ຺ຉາທນຕ຺ຖໍ ທ຺ວາເຣ ສມຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ, ອິມິນາ ກາຣເຓນ ‘ຣຫສ຺ສໍ ນາມ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ກເຖຕພ຺ພ’ນ຺ຕິ ມຍາ ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ. ຕໂຕ ຕໂຍປິ ເທວິນ຺ທໍ ປຸຈ຺ຉິສຸ. ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ຣຫສ຺ສໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ – “ມຍາ ມຓິປ຺ປຫໍສນກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ຣຎ຺ໂຎ ສນ຺ຕກໍ ສກ຺ເກນ ກຸສຣຎ຺ໂຎ ທິນ຺ນໍ, ສິຣິປ຺ປເວສນໍ ມງ຺ຄລມຓິຣຕນໍ ເຖເນຕ຺ວາ ມາຕຸຍາ ທິນ຺ນໍ. ສາ ກຎ຺ຈິ ອຊານາເປຕ຺ວາ ມມ ຣາຊກຸລໍ ປວິສນກາເລ ຕໍ ມຍ຺ຫໍ ເທຕິ, ອຫໍ ເຕນ ມຓິນາ ສິຣິໍ ປເວເສຕ຺ວາ ຣາຊນິເວສນໍ ຄຈ຺ຉາມິ. ຣາຊາ ຕຸມ຺ເຫຫິ ສທ຺ຘິໍ ອກເຖຕ຺ວາ ປຖມຕຣໍ ມຍາ ສທ຺ຘິໍ ກເຖສິ. ເທວສິກໍ ອຏ຺ຐ, ໂສລສ, ທ຺ວຕ຺ຕິໍສ, ຈຕຸສຏ຺ຐິ ກຫາປເຓ ມມ ປຣິພ຺ພຍຕ຺ຖາຍ ເທຕິ ຯ ສເຈ ຕສ຺ສ ມຓິຣຕນສ຺ສ ຉນ຺ນຠາວໍ ຣາຊາ ຊາເນຍ຺ຍ, ມຍ຺ຫໍ ຊີວິຕໍ ນຕ຺ຖິ, ອິມິນາ ກາຣເຓນ ‘ຣຫສ຺ສໍ ນາມ ມາຕຸ ກເຖຕພ຺ພ’ນ຺ຕິ ມຍາ ວຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ.

ມຫາສຕ຺ໂຕ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ຄຸຍ຺ຫໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ອກາສິ ຯ ເຕ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ອຸທຣໍ ຜາເລຕ຺ວາ ອນ຺ຕໍ ພາຫິຣໍ ກໂຣນ຺ຕາ ວິຍ ຣຫສ຺ສໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ກເຖຕ຺ວາ “ຕຸມ຺ເຫ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ປາໂຕວ ອາຄຈ຺ຉຖ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕໍ ມາເຣສ຺ສາມາ”ຕິ ອຸຏ຺ຐາຍ ປກ຺ກມິສຸ. ເຕສໍ ຄຕກາເລ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ປຸຣິສາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອມ຺ພຓໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ອາຫາຍ ປກ຺ກມິສຸ. ໂສ ຆຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນ຺ຫາຕ຺ວາ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ສຸໂຠຊນໍ ຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ “ອຊ຺ຊ ເມ ຠຄິນີ ອຸທຸມ຺ພຣເທວີ ຣາຊເຄຫໂຕ ສາສນໍ ເປເສສ຺ສຕີ”ຕິ ຎຕ຺ວາ ທ຺ວາເຣ ປຈ຺ຈາຍິກໍ ປຸຣິສໍ ຐເປສິ “ຣາຊເຄຫໂຕ ອາຄຕໍ ສີຆໍ ປເວເສຕ຺ວາ ມມ ທສ຺ເສຍ຺ຍາສີ”ຕິ. ເອວຎ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ສຍນປິຏ຺ເຐ ນິປ຺ຊ຺ຊິ. ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ຣາຊາປິ ສຍນປິຏ຺ເຐ ນິປ຺ນ຺ໂນວ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ຄຸຓໍ ສຣິຕ຺ວາ “ມໂຫສຘປຓ຺ຑິໂຕ ສຕ຺ຕວສ຺ສິກກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ມໍ ອຸປຏ຺ຐຫນ຺ໂຕ ນ ກິຎ຺ຈິ ມຍ຺ຫໍ ອນຕ຺ຖໍ ອກາສິ, ເທວຕາຍ ປຸຈ຺ຉິຕປຎ຺ເຫປິ ປຓ຺ຑິເຕ ອສຕິ ຊີວິຕໍ ເມ ລທ຺ຘໍ ນ ສິຍາ. ເວຣິປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕານໍ ວຈນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ‘ອສມຘຸຣໍ ປຓ຺ຑິຕໍ ມາເຣຖາ’ຕິ ຂຄ຺ຄໍ ເທນ຺ເຕນ ອຍຸຕ຺ຕໍ ມຍາ ກຕໍ, ສ຺ເວ ທານິ ນໍ ປສ຺ສິຕຸໍ ນ ລຠິສ຺ສາມີ”ຕິ ໂສກໍ ອຸປ຺ປາເທສິ. ສຣີຣໂຕ ເສທາ ມຸຈ຺ຈິໍສຸ. ໂສ ໂສກສມປ຺ປິໂຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາທໍ ນ ລຠິ. ອຸທຸມ຺ພຣເທວີປິ ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ເອກສຍນຄຕາ ຕໍ ອາກາຣໍ ທິສ຺ວາ “ກິໍ ນຸ ໂຂ ມຍ຺ຫໍ ໂກຈິ ອປຣາໂຘ ອຕ຺ຖິ, ອຸທາຫຸ ເທວສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ໂສກກາຣຓໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ ຕາວ ນ”ນ຺ຕິ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ກິໍ ຕ຺ວໍ ວິມໂນສິ ຣາຊເສຏ຺ຐ, ທ຺ວິປທຊນິນ຺ທ ວຈນໍ ສຸໂຓມ ເມຕໍ;

ກິໍ ຈິນ຺ຕຍມາໂນ ທຸມ຺ມໂນສິ, ນູນ ເທວ ອປຣາໂຘ ອຕ຺ຖິ ມຍ຺ຫ”ນ຺ຕິ. (ຊາຯ ໑ຯ໑໘ຯ໓໘໓);

ອຖ ຣາຊາ ກເຖນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

‘‘ປຕ຺ເຫ ວຊໄຊ ມໂຫສໂຂຕິ, ອາຄຕ຺ໂຕ ເມ ວມາຍ ກູຣິປ຺ໂລ;

ຕໍ ຈິນ຺ຕຍມາໂນ ທຸມ຺ມໂນສ຺ມິ, ນ ຫິ ເທວີ ອປ຺ຣາໂຂ ອຕ຺ຖິ ຕຸຍ຺ຫ’’ນ຺ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໘.໓໘໔);

ຕຕ຺ຖ ອາຄຕ຺ໂຕຕິ ກຫ຺ເຫ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຕ຺ຑິຕາ ‘‘ມໂຫສໂຂ ມມ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ’’ຕິ ກຖຍິສ຺. ມຍາ ຕຖໂຕ ອວິຈິນິຕ຺ວາ ‘‘ວເຂຖ຺ນ’’ນ຺ຕິ ກູຣິປ຺ໂລ ວຂາຍ ອາຄຕ຺ໂຕ. ຕໍ ກາຣຕໍ ຈິນ຺ຕຍມາໂນ ທຸມ຺ມໂນສ຺ມິຕິ.

ຕສ຺ສາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາວ ມຫາສຕ຺ເຕ ສິເນເຫນ ປພ຺ພຕມຕ຺ໂຕ ໂສໂກ ອຸປ຺ປ຺ຊຊິ. ຕໂຕ ສາ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ເອເກນ ອຸປາເຍນ ຣາຊານໍ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ຣລ຺ໂລ ນິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກມນກາເລ ມມ ກນິຝ຺ຖສ຺ສ ສາສນໍ ປຫິຕິສ຺ສາມິ’’ຕິ. ອຖ ສາ ‘‘ມຫາຣາຊ, ຕຍາ ເວຕໍ ກຕໍ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕໍ ມຫນ຺ເຕ ອິສ຺ສຣິເຍ ປຕິຝ຺ຖາເປນ຺ເຕນ, ຕຸມ຺ເຫຫິ ໂສ ເສນາປຕິຝ຺ຖາເນ ຖປິໂຕ, ອິທານິ ກິຣ ໂສ ຕຸມ຺ຫາກໍເຍວ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ຊາໂຕ, ນ ໂຂ ປນ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ຂຸທ຺ທໂກ ນາມ ອຕ຺ຖິ, ມາເຣຕພ຺ໂພວ, ຕຸມ຺ເຫ ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖາ’’ຕິ ຣາຊານໍ ອສ຺ສາເສສິ. ໂສ ຕນຸກູຕໂສໂກ ນິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກມິ. ເທວີ ອຸຝ຺ຖາຍ ຄພ຺ກໍ ປວິສິຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ ມໂຫສຂ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຕ຺ຑິຕາ ຕໍ ປຣິກິນ຺ທິສ຺, ຣາຊາ ກຸທ຺ໂຂ ສ຺ເວ ທ຺ວາຣນ຺ຕເຣ ຕໍ ວຂາຍ ອາຕາເປສິ, ສ຺ເວ ຣາຊກຸລໍ ມາ ອາຄຈ຺ເຊຍ຺ຍາສິ, ອາຄຈ຺ຊນ຺ໂຕ ປນ ນຄຣໍ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ກຕ຺ວາ ສມຕ຺ໂຖ ຫຸຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ເຊຍ຺ຍາສີ’’ຕິ ປຕ຺ຕໍ ລິຂິຕ຺ວາ ໂມທກສ຺ສ ອນ຺ໂຕ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ໂມທກໍ ສຸຕ຺ເຕນ ເວເຖຕ຺ວາ ນວກາຊເນ ກຕ຺ວາ ລາເຫຕ຺ວາ ລລ຺ເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ຖຈາຣິກາຍ ທາສິຍາ ອທາສິ ‘‘ອິມໍ ໂມທກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມມ ກນິຝ຺ຖສ຺ສ ເທຫີ’’ຕິ. ສາ ຕຖາ ອກາສິ. ‘‘ຣຕ຺ຕິ ກຖໍ ນິກ຺ຂນ຺ຕາ’’ຕິ ນ ຈິນ຺ເຕຕພ຺ພໍ. ຣລ຺ລາ ປຖມເມວ ເທວິຍາ ວໂຣ ທິນ຺ໂນ, ເຕນ ນ ນໍ ໂກຈິ ນິວາເຣສິ. ໂພຂິສຕ຺ໂຕ ປຕ຺ຕາກາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ. ສາ ປຸນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທິນ຺ນກາວໍ ອາໂຣເຈສິ. ຕສ຺ມິ ຂເຕ ເທວີ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣລ຺ລາ ສທ຺ຂິ ນິປ຺ຊຊິ. ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ໂມທກໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕໍ ວາເຈຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ລຕ຺ວາ ກຕ຺ຕພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ສຍເນ ນິປ຺ຊຊິ.

ອິຕເຣປີ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຊນາ ປາໂຕວ ຂຄ຺ຄໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທ຺ວາຣນ຺ຕເຣ ຖຕ຺ວາ ປຕ຺ຑິຕໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ຕາ ທຸມ຺ມນາ ຫຸຕ຺ວາ ຣລ຺ໂລ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ກີ ປຕ຺ຑິຕາ ມາຣິໂຕ ໂວ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ນ ປສ຺ສາມ, ເທວາ’’ຕິ ອາຫໍສ຺. ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ອຣຸຕ຺ຄຄມເນເຍວ ນຄຣໍ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອາຣກ຺ຂໍ ຖເປຕ຺ວາ ມຫາຊນປຣິວຸໂຕ ຣຖໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ອຄມາສິ. ຣາຊາ ສີຫປລ຺ຊຣໍ ອຸຄ຺ຆາເຝຕ຺ວາ ພຫີ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ອຝ຺ຖາສິ. ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣຖາ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຝ຺ຖາສິ. ຣາຊາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ສເຈ ອຍໍ ມມ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ກເວຍ຺ຍ , ນ ມໍ ວນ຺ເທຍ຺ຍາ’’ຕິ. ອຖ ນໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ຣາຊາ ອາສເນ ນິສີທິ. ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ປຕ຺ຑິຕາ ຕຕ຺ເຖວ ນິສີທິສ຺. ອຖ ນໍ ຣາຊາ ກິລ຺ຈິ ອຊານນ຺ໂຕ ວິຍ ‘‘ຕາຕ, ຕ຺ວໍ ຫິຍ຺ໂຍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອິທານິ ອາຄຈ຺ຊສິ, ກີ ມໍ ປຣິຈ຺ຈຊສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ອກິໂຫສຄໂຕ ທານິ ເອຫີສິ, ກີ ສຸຕ຺ວາ ກີ ສງ຺ກເຕ ມໂນ ເຕ;

ໂກ ເຕ ກິມໂວຈ ກູຣິປ຺ລ຺ລ, ອິງ຺ຆ ວຈນໍ ສ຺ໂຕມ ພ຺ຣູຫີ ເມຕ’’ນ຺ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໘.໓໘໕);

ຕຕ຺ຖ ອກິໂຫສຄໂຕຕິ ຫິຍ຺ໂຍ ປຖມຍາເມ ຄໂຕ ອິທານິ ອາຄໂຕ. ກີ ສງ຺ກເຕຕິ ກີ ອາສງ຺ກເຕ. ກິມໂວຈາຕິ ກີ ຣລ຺ໂລ ສນ຺ຕິກໍ ມາ ຄມິຕິ ຕໍ ໂກຈິ ອໂວຈ.

ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ມຫາຣາຊ, ຕຍາ ເມ ຈຕຸນ຺ນໍ ປຕ຺ຑິຕານໍ ວຈນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວໂຂ ອາຄຕ຺ໂຕ, ເຕນາຫໍ ນ ເອມີ’’ຕິ ໂຈເທນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ປຕ຺ເຫ ວຊໄຊ ມໂຫສໂຂຕິ, ຍທິ ເຕ ມນ຺ຕຍິຕໍ ຊນິນ຺ທ ໂທສໍ;

ກຣິຍາຍ ຣໂຫຄໂຕ ອສໍສິ, ຄຸຍ຺ຫໍ ປາຕຸກຕໍ ສຸຕໍ ມເມຕ’’ນ຺ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໘.໓໘໖);

ຕຕ្ຖ ຍທີ ເຕຕີ ຍສ្ມາ ຕຍາ។ ມນฺຕຍິຕນฺຕີ ກຖິຕំ ໂທສນฺຕີ ອភិໂທສំ, ຣຕຕິភាເຄຕີ ອຕុໂຖ។ ກສฺສ ກຖិຕນฺຕີ? ກຣិຍាຍ។ ຕ្ວລຸທិ ທិយុໂຍ ຕສฺສາ ອិມមຕ្ថំ ຣໂທគໂຕ ອសំສិ។ ຄຸຍฺທំ ປាຕុກຕນฺຕີ ຕສฺສາ ເອວຣູປំ ອຕ្ຕໂນ ຣທສฺສំ ປាຕុກຕំ។ ສុតំ ມ ເມຕນฺຕີ ມយា ປເນតំ ຕສฺມិ ឧពោເຍວ ສុតំ។

ຣາຊາ ຕំ ສຸត្វា ''ອິມាយ ຕ្ឋពាលុເລວ ສាสนំ ປទិតំ ភវិສฺສຕិ''ຕិ ກຸທฺໂຮ ເທវี ໂອໂລເກສិ។ ຕំ ឈត្វា ມທាສត្ໂຕ ''ກិំ, ເທວ, ເທວិយា ກຸຊฺຊຖ, ອທំ ອຕិຕານາគຕປຈຸຈុປฺປនฺនំ ສພฺພំ ຊານាមិ។ ເທວ, ຕុមฺທាກំ ຕាວ ຣທສฺສំ ເທវិយា ກຖិតំ ໂຫតុ, ອາຈរិຍເສນກສฺສ ປຸກฺກុສាទិនំ ວា ຣທສฺສំ ມມ ເກນ ກຖិតំ, ອທំ ເອເຕສមฺປិ ຣທສฺສំ ຊານាມិເຍວា''ຕិ ເສນກສฺສ ຕាວ ຣທສฺສំ ກເຖນฺໂຕ ອិមំ គាຖមាທ –

''ຍំ សាលວນສฺມិ ເສນໂກ, ປាປກมฺមំ ອກាສិ ອសພฺភិຣູປំ;

ສខិໂນວ ຣໂທគໂຕ ອសំສិ, ຄុຍฺທំ ປាຕុກຕំ ສុតំ ມមេຕ''ນฺຕិ។ (ຊາ។ ១។១៨។៦៨៣);

ຕຕ្ຖ ອສພฺភិຣູປนฺຕិ ອសាធុຊាຕិกំ លាມກំ ອກុសລກមฺមំ ອກាសិ។ ອិមສฺមិំເຍວ ທិ នគេ ອສុកំ នាម ເວសិ សាលວນុយฺយាເນ ປុຣិสកិຈຈំ ກត្វា ຕំ មាເຣត្វា ອល្ງກាຣំ គເທត្វា ຕສฺសាເຍວ សាឈເກន ກត្ទិកំ ກត្វា ອត្ຕໂນ ឃេ ອສុកឃฺពាເນ នាគທនฺຕេ លគ្គេត្វា ຖເປសិ។ សខិໂນວាតិ ອທ នំ, មហាຣាຊ, ເອກສฺស សហាຍກສฺស ຣໂທគໂຕ ຫុត្វា ອກฺខាសិ, ຕមฺປិ មយា សុតំ។ នាທំ ເທວសฺស ປຈฺຈຕฺຖិໂກ, ເສນໂກເຍວ។ ຍທិ ເຕ ປຈฺຈຕฺຖិເກນ ກមฺມំ ອត្ຖិ, ເສນកំ គត្ហាເປហីຕិ។

ຣາຊາ ເສນកំ ໂອໂລເກត្វា ''សຈฺຈំ, ເສນកា''ຕិ ປុຈฺឆិត្វា ''សຈฺຈំ, ເທວា''ຕិ ວុត្ເຕ ຕសฺស ພនฺធនាគាຣປฺປເວសនំ អាណាເປសិ។ ປណฺທិໂຕ ປុກฺກុសសฺស ຣທសฺសំ ກເຖນฺໂຕ ອិមំ គាຖមាທ –

''ປុກฺກុសປុຣិសสฺส ເຕ ຊនិនฺທ, ឧປฺປនฺໂນ ໂຣໂគ ອຣាຊយុត្ໂຕ;

ກាត្ຈຈ ຣໂທគໂຕ ອសំសិ, គុយฺທំ ປាຕុກតំ សុតំ ມមេຕ''ນฺຕិ។ (ຊາ។ ១។១៨។៦៨៤);

ຕຕ្ຖ ອຣាຊយុត្ໂຕຕិ ມທាຣាຊ, ເອតສฺສ ກុដฺຖໂຣໂគ ឧປฺປនฺໂນ, ໂສ ຣាຊានំ ປត្តុំ ອຍុត្ໂຕ, ឆុປฺປនាມុຈฺຈិវិໂກ ນ ໂຫຕិ។ ຕមฺເທ ຈ ''ປុກฺກុສសฺស ອូຣុ ມុທុໂກ''ຕិ ເຍກុຍ្ເຍន ຕសฺស ອູຣុមฺທិ និປฺຊฺຊຖ។ ໂສ ປເນស ວតພฺພនฺປិໂລຕិກាយ ឈសฺໂສ, ເທវាតិ។

ຣາຊາ ຕមฺປិ ໂອໂລເກត្វា ''សຈฺຈំ ປុກฺກុសា''ຕិ ປុຈฺឆិត្វា ''សຈฺຈំ ເທວា''ຕិ ວុត្ເຕ ຕមฺປិ ພនฺធនាគាຣំ ປវេសាເປសិ។ ປណฺທិ ໂຕ ກាមិនฺທសฺສປិ ຣທសฺសំ ກເຖនฺໂຕ ອិមំ គាຖមាທ –

''ອាພាໂຮយំ ອសພฺភិຣູໂປ, ກាមិនฺໂທ នຣເທເວន ພុឍฺໂຖ;

ປុត្តសฺສ ຣໂທគໂຕ ອសំសិ, គុយฺທំ ປាຕុກតំ សុតំ ມមេຕ''ນฺຕិ។ (ຊາ។ ១។១៨។៦៨៥);

ຕຕ្ຖ ອសພฺភិຣູໂປຕិ ເຍន ໂສ ອាພាເធន ພុឍฺໂຖ ອមนุสฺສຕាសុນໂຂ វិຍ ວិຣວតិ, ໂສ នຣເທវយក្ខាພាໂຮ ອសພฺភិຊាតិໂກ លាមໂກ, ຣាຊກុលំ ປវិសិតុំ ນ ຍុត្ໂຕ, ມທាຣាຊាຕិ ວທຕិ។

ຣາຊາ ຕមฺປិ ໂອໂລເກត្វា ''សຈฺຈំ ກាមិនฺທា''ຕិ ປុຈฺឆិត្វា ''សຈฺຈំ ເທວា''ຕិ ວុត្ເຕ ຕមฺປិ ພនฺធនាគាຣំ ປវេសាເປសិ។ ປណฺທិໂຕ ເທវិនฺທសฺສປិ ຣທសฺសំ ກເຖនฺໂຕ ອិមំ គាຖមាທ –

''ອឍฺຖວ្ງກំ មណិຣតនំ ឧឡុຣាຣំ, សក្ໂກ ເຕ ອທទា ປិតាມທសฺส;

ເທວິນฺທສฺສ ຄຕໍ ຕທຊฺຊ ຫຕฺຖໍ, ມາຕุຈฺຈ ຣໂທຄໂຕ ອຊໍສິ;

ຄຸຍฺຫໍ ປາຕຸກຕໍ ສຸຕໍ ມເມຕ’’ນฺຕິ. (ຊາ. ໑.໑໘.໓໒໐);

ຕຕฺຖ ປີຕາມຫສฺສາຕິ ຕວ ປີຕາມຫສฺສ ກຸສຣາຊສฺສ. ຕທຊฺຊ ຫຕฺຖນฺຕິ ຕໍ ມງຄລສมฺມຕໍ ມຕິຣຕນໍ ອຊฺຊ ເທວິນฺທສฺສ ຫຕฺຖຄຕໍ, ມຫາຣາຊາຕິ.

ຣາຊາ ຕມฺປີ ໂອໂລເກຕฺວາ ‘‘ສຈฺຈໍ ເທວິນฺທາ’’ຕິ ປุຈฺຉິຕฺວາ ‘‘ສຈฺຈໍ ເທວາ’’ຕິ ວຸຕฺເຕ ຕມฺປີ ພນฺຜນາຄາຣໍ ປເວສາເປສິ. ເອວໍ ‘‘ໂພຜິສຕฺຕໍ ວຜິສฺສາມາ’’ຕິ ຈິນฺເຕຕฺວາ ສພฺເພປີ ເຕ ພนฺຜນາຄາຣໍ ປວິຝฺຖາ. ໂພຜິສຕฺໂຕ ‘‘ມຫາຣາຊ, ອິມິນາ ກາຣເຕນາຫໍ ‘ອຕฺຕໂນ ຄຸຍฺຫໍ ປຣສฺສ ນ ກເຖຕພฺພ’ນฺຕິ ວທາມິ, ວທนฺຕາ ປນ ມຫາວິນາສໍ ປຕฺຕາ’’ຕິ ວຕฺວາ ອຸຕฺຕຣິ ຜมฺມໍ ເທເສນฺໂຕ ອິມາ ຄາຖາ ອພາສິ –

‘‘ຄຸຍฺຫສฺສ ຫິ ຄຸຍฺຫເມວ ສາຜຸ, ນ ຄຸຍฺຫສฺສ ປສຕฺຖມາວິກมฺມໍ;

ອນິປฺຜນฺນຕາ ສເຫຍฺຍ ຜີໂຣ, ນິປฺຜນฺໂນວ ຍຖາສຸຂໍ ກເຣຍฺຍ.

‘‘ນ ຄຸຍฺຫມຕฺຖໍ ວິວເຣຍฺຍ, ຣກฺເຂຍฺຍ ນໍ ຍຖາ ນິຜີ;

ນ ຫິ ປາຕຸກໂຕ ສາຜຸ, ຄຸຍฺໂຫ ອຕฺໂຖ ປຊານຕາ.

‘‘ຖິຍາ ຄຸຍฺຫໍ ນ ສໍເສຍฺຍ, ອມິຕฺຕສฺສ ຈ ປຕฺທິໂຕ;

ໂຍ ຈາມິເສນ ສໍຫີໂຣ, ຫທຍຕฺເຖໂນ ຈ ໂຍ ນໂຣ.

‘‘ຄຸຍฺຫມຕฺຖໍ ອສมฺພຸຫฺຜໍ, ສมฺໂພຜຍຕິ ໂຍ ນໂຣ;

ມนฺຕເພທພາຍາ ຕສฺສ, ທາສພູໂຕ ຕິຕິກฺຂຕິ.

‘‘ຍາວนฺໂຕ ປุຣິສສฺສຕฺຖໍ, ຄຸຍฺຫໍ ຊານนฺຕິ ມนฺຕິນໍ;

ຕາວนฺໂຕ ຕສฺສ ອຸພฺເພຄາ, ຕສฺມາ ຄຸຍฺຫໍ ນ ວິສฺສເຊ.

‘‘ວິວິຈฺຈ ພາເສຍฺຍ ທິວາ ຣຫສฺສໍ, ຣຕฺຕິໍ ຄິຣໍ ນາຕິເວລໍ ປມุญฺເຈ;

ອຸປສฺສຸຕິກາ ຫິ ສຸຕນฺຕິ ມนฺຕໍ, ຕສฺມາ ມนฺໂຕ ຂິປฺປມຸເປຕິ ເພທ’’ນฺຕິ. (ຊາ. ໑.໑໘.໓໒໑-໓໒໖);

ຕຕฺຖ ອມິຕฺຕສฺສ ຈາຕິ ອິຕฺຖິຍາ ຈ ປຈฺຈຕฺຖິກສฺສ ຈ ນ ກເຖຍฺຍ. ສໍຫີໂຣຕິ ໂຍ ຈ ເຍນ ເກນຈິ ອາມິເສນ ສໍຫີຣຕິ ອຸປລາປຕິ ສງຄຫໍ ຄຈฺຉຕິ, ຕສฺສປີ ນ ສໍເສຍฺຍ. ຫທຍຕฺເຖໂນຕິ ໂຍ ຈ ອມິຕฺໂຕ ມິຕฺຕປຕິຣູປໂກ ມຸເຂນ ອญฺญໍ ກເຖຕິ, ຫທເຍນ ອญฺญໍ ຈິນฺເຕຕິ, ຕສฺສປີ ນ ສໍເສຍฺຍ. ອສมฺພຸຫฺຜນฺຕິ ປເຣຫິ ອญฺญາຕໍ. ‘‘ອສมฺໂພຜ’’ນฺຕິປີ ປາໂຖ, ປເຣສໍ ໂພເຜຕຸໍ ອຍຸຕฺຕນฺຕິ ອຕฺໂຖ. ຕິຕິກฺຂຕີຕິ ຕສฺສ ອກฺໂກສມฺປີ ປຣິພາສມฺປີ ປຫາຣມฺປີ ທາໂສ ວິຍ ຫຸຕฺວາ ອຜິວາເສຕິ. ມนฺຕິນนฺຕິ ມนฺຕິຕໍ, ມนฺຕິນໍ ວາ ອนฺຕເຣ ຍາວนฺໂຕ ຊານนฺຕີຕິ ອຕฺໂຖ. ຕາວนฺໂຕຕິ ເຕ ຄຸຍฺຫຊານນເກ ປຝິຈฺຈ ຕຕฺຕກາ ຕສฺສ ອຸພฺເພຄາ ສนฺຕາສາ ອຸປฺປชฺຊนฺຕິ. ນ ວິສฺສເຊຕິ ນ ວິສฺສຊฺເຊຍฺຍ ປຣໍ ນ ຊານາເປຍฺຍ. ວິວິຈฺຈາຕິ ສເຈ ທິວາ ຣຫສฺສໍ ມนฺເຕຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ວິວິຕฺ

ຕံ ໂອກາສံ ກາເຣຕ຺ວາ ສຸປ຺ປ຺ຜິຈ຺ຉນ຺ນຜ຺ຖາເນ ມນ຺ເຕຍ຺ຍ຺ ນາຕິເວລນ຺ຕິ ຣຕ຺ຕິ ຣໜສ຺ສໍ ກເຖນ຺ໂຕ ປນ ອຕິເວລໍ ມຣິຍາທາຕິກ຺ ກນ຺ຕໍ ມຫາສທ຺ທໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຄິຣໍ ນປ຺ປມຸຍ຺ເຈຍ຺ຍ຺ ອຸປ຺ສ຺ສຸຕິກາ ໜີຕິ ມນ຺ຕນຜ຺ຖານໍ ອຸປ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕິໂຣກຸຜ຺ຜາຫິສຸ ຖຕ຺ວາ ໂສ ຕາໂຣ຺ ຕສ຺ມາຕິ ມຫາຣາຊ, ເຕນ ກາຣເຕນ ໂສ ມນ຺ໂຕ ຊິປ຺ປເມວ ເກາທມຸປາຄມີຕິ຺

ຣາຊາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ເອເຕ ສຍໍ ຣາຊເວຣິໂນ ໜຸຕ຺ວາ ປຕ຺ຆິຕໍ ມມ ເວຣີ ກໂຣນ຺ຕີ’’ຕິ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ‘‘ຄຈ຺ຉຖ ເນ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມາເປຕ຺ວາ ສູເລສຸ ວາ ອຸຕ຺ຕາເສຖ, ສີສານິ ວາ ເຕສໍ ຊິນ຺ທຖາ’’ຕິ ອາຓາເປສິ຺ ເຕສຸ ປຈ຺ຉາພາຫໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ຈຕຸກ຺ເກ ຈຕຸກ຺ເກ ກສາຫີ ປຫາຣສຫສ຺ສໍ ທຕ຺ວາ ນີຍມາເນສຸ ປຕ຺ຆິໂຕ ‘‘ເທວ, ອິເມ ຕຸມ຺ຫາກໍ ໂປຣາຓກາ ອມຈ຺ຈາ, ຂມຖ ເນ ສໍ ອປຣາຘ’’ນ຺ຕິ ຣາຊານໍ ຂມາເປສິ຺ ຣາຊາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ເຕ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ຕສ຺ເສວ ທາເສ ກຕ຺ວາ ອທາສິ຺ ໂສ ປນ ເຕ ຕຕ຺ເຖວ ກຸຊິສ຺ເສ ອກາສິ຺ ຣາຊາ ‘‘ເຕນ ຫິ ມມ ວິຊິເຕ ມາ ວສນ຺ຕູ’’ຕິ ປພ຺ພາຊນີຍກມ຺ມໍ ອາຓາເປສິ຺ ປຕ຺ຆິໂຕ ‘‘ຂມຖ, ເທວ, ເອເຕສໍ ອນ຺ຘພາລານໍ ໂທສ’’ນ຺ຕິ ຂມາເປຕ຺ວາ ເຕສໍ ຖານນ຺ຕຣານິ ປຸນ ປາກຕິການິ ກາເຣສິ຺ ຣາຊາ ‘‘ປຈ຺ຈາມິຕ຺ເຕສຸປິ ຕາວສ຺ສ ເອວຣູປາ ເມຕ຺ຕາ ກວຕິ, ອຄ຺ເຄສຸ ຊເນສຸ ກຖໍ ນ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ປຕ຺ຆິຕສ຺ສ ອຕິວິຍ ປສນ຺ໂນ ອໂຫສິ຺ ຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຕ຺ຆິຕາ ອຸທ຺ຘຕທາຖາ ວິຍ ສປ຺ປາ ນິພ຺ພິສາ ໜຸຕ຺ວາ ກິຄ຺ຈິ ກເຖຕຸໍ ນາສກ຺ຂິສ຺຺ຸ

ປຄ຺ຈປຕ຺ຆິຕປຄ຺ໂຫ ນິຜ຺ຖິໂຕ຺

ນິຜ຺ຖິຕາ ຈ ປຣິກິນ຺ທກຖາ຺

ຍຸທ຺ຘປຣາຊຍກຕ຺ຆໍ

ຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ປຕ຺ຆິໂຕວ ຣຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຖຄ຺ຈ ຘມ຺ມຄ຺ຈ ອນຸສາສຕິ຺ ໂສ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ຣຄ຺ໂຄ ເສຕຉຕ຺ຕມຕ຺ຕເມວ, ຣຊ຺ຊໍ ປນ ອຫເມວ ວິຈາເຣມິ , ມຍາ ອປ຺ປມຕ຺ເຕນ ກວິຕຸໍ ວຜ຺ຜຕີ’’ຕິ຺ ໂສ ນຄເຣ ມຫາປາກາຣໍ ນາມ ກາເຣສິ, ຕຖາ ອນ຺ປາກາຣຄ຺ຈ ທ຺ວາຣຜ຺ຜາລເກ ອນ຺ຕຣຜ຺ຜາລເກ ອຸທກປຣິຂໍ ກທ຺ທມປຣິຂໍ ສຸກ຺ຂປຣິຂນ຺ຕິ ຕິສ຺ໂສ ປຣິຂາໂຍ ກາເຣສິ, ອນ຺ໂຕນຄເຣ ຊິຕ຺ຓເຄຫານິ ປຜິສງ຺ຂຣາເປສິ, ມຫາໂປກ຺ຂຣຕິໂຍ ກາເຣຕ຺ວາ ຕາສຸ ອຸທກນິທານໍ ກາເຣສິ, ນຄເຣ ສພ຺ພໂກຜ຺ຖາຄາຣານິ ຘຄ຺ຄສ຺ສ ປູຣາເປສິ, ຫິມວນ຺ຕປ຺ປເທສໂຕ ກຸລຸປກຕາປເສຫິ ກຸທ຺ຘູສກຸມຸທພີຊານິ ອາຫຣາເປສິ, ອຸທກນິທ຺ຘມນານິ ໂສຘາເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ໂຣປາເປສິ, ພຫິນຄເຣປີ ຊິຕ຺ຓສາລາປຜິສງ຺ຂຣຓກມ຺ມໍ ກາເຣສິ຺ ກິໍ ກາຣຓາ? ອນາຄຕກຍປຜິພາຫນຕ຺ຖໍ຺ ຕໂຕ ຕໂຕ ອາຄຕວາຓິຊເກປີ ‘‘ສມ຺ມາ, ຕຸມ຺ເຫ ກຸໂຕ ອາຄຕຕ຺ຖາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ອສຸກຜ຺ຖານໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ຕຸມ຺ຫາກໍ ຣຄ຺ຄາ ກິໍ ປິຍ’’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ອສຸກໍ ນາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ເຕສໍ ສມ຺ມານໍ ກາເຣຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ເອກສເຕ ໂຍເຘ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ສມ຺ມາ, ມຍາ ທິນ຺ເນ ປຕ຺ຓາກາເຣ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກສຕຣາຊຘານີໂຍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອິເມ ປຕ຺ຓາກາເຣ ອຕ຺ຕໂນ ປີຍການຕາຍ ເຕສໍ ຣາຊູນໍ ທຕ຺ວາ ເຕເຍວ ອຸປຜ຺ຖຫນ຺ຕາ ເຕສໍ ກິຣິຍໍ ວາ ມນ຺ຕໍ ວາ ຓຕ຺ວາ ມຍ຺ຫໍ ສາສນໍ ເປເສນ຺ຕາ ຕຕ຺ເຖວ ວສຖ, ອຫໍ ໂວ ປຸຕ຺ຕທາຣໍ ໂປເສສ຺ສາມີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເກສຄ຺ຈິ ກຸຕ຺ຆເລ, ເກສຄ຺ຈິ ປາທຸກາໂຍ, ເກສຄ຺ຈິ ຂຄ຺ເຄ, ເກສຄ຺ຈິ ສຸວຕ຺ຓມາລາໂຍ ອກ຺ຂຣານິ ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ຍທາ ມມ ກິຈ຺ຈໍ ອຕ຺ຖິ, ຕທາ ປຄ຺ຄາຍນ຺ຕູ’’ຕິ ອຘິຜ຺ຖຫິຕ຺ວາ ເຕສໍ ຫຕ຺ເຖ ທຕ຺ວາ ເປເສສິ຺ ເຕ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເຕສໍ ເຕສໍ ຣາຊູນໍ ປຕ຺ຓາກາຣໍ ທຕ຺ວາ ‘‘ເກນຕ຺ເຖນາຄຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ຕຸມ຺ເຫວ ອຸປຜ຺ຖາຕຸໍ ອາຄຕມ຺ຫາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ກຸໂຕ ອາຄຕຕ຺ຖາ’’ຕິ ປຸຜ຺ຖາ ອາຄຕຜ຺ຖານໍ ອວຕ຺ວາ ອຄ຺ຄານິ ຖານານິ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ‘‘ເຕນ ຫິ ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິເຕ ອຸປຜ຺ຖຫນ຺ຕາ ເຕສໍ ອພ຺ກນ຺ຕຣິກາ ອເຫສຸໍ຺

ຕທາ ກປີລຣຜ຺ເຖ ສງ຺ຂພລໂກ ນາມ ຣາຊາ ອາວຸຘານິ ສຊ຺ຊາເປສິ, ເສນໍ ສງ຺ກຫ຺ຓິ຺ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອຸປ຺ນິກ຺ຂິຕ຺ຕກປຸຣິໂສ ປຕ຺ຆິຕສ຺ສ ສາສນໍ ເປເສສິ ‘‘ສາມີ, ມຍໍ ອິຘ ປວຕ຺ຕິ ‘ອິທໍ ນາມ ກຣິສ຺ສຕີ’ຕິ ນ ຊານາມ, ອາວຸຘານິ ສຊ຺ຊາເປຕີ, ເສນໍ ສງ຺ກຫ຺ຓຕິ, ຕຸມ຺ເຫ ປຸຣິສວິເສເສ ເປເສຕ຺ວາ ອິທໍ ປວຕ຺ຕິ ຕຖໂຕ ຊານາຖາ’’ຕິ຺ ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ສຸວໂປຕກໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ສມ຺ມ, ກປີລຣຜ຺ເຖ ສງ຺ຂພລໂກ ນາມ ຣາຊາ ອາວຸຘານິ ສຊ຺ຊາເປສິ, ຕ຺ວໍ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘ອິມໍ ນາມ ກໂຣຕີ’ຕິ ຕຖໂຕ ຓຕ຺ວາ ສກລຊມ຺ພຸທີປໍ ອາຫິຕ຺ຆິຕ຺ວາ ມຍ຺ຫໍ ປວຕ຺ຕິ ອາຫຣາຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ມຘຸລາເຊ ຂາທາເປຕ຺ວາ ມຘຸປານີຍໍ ປາເຍຕ຺ວາ ສຕປາກສຫສ຺ສປາເກຫິ ເຕເລຫິ ປກ຺ຂນ຺ຕຣໍ ມກ຺ເຂຕ຺ວາ ປາຈີນສີຫປຄ຺ຊເຣ ຖຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສິ຺ ໂສປີ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ສນ຺ຕິກາ ຕສ຺ສ ຣຄ຺ໂຄ ປວຕ຺ຕິ ຕຖໂຕ ຓຕ຺ວາ ສກລຊມ຺ພຸທີປໍ ປຣິຄຄ຺ຫນ຺ໂຕ ກປີລຣຜ຺ເຖ ອຸຕ຺ຕຣປຄ຺ຈາລນຄຣໍ ປາປຸຓິ຺ ຕທາ ຕຕ຺ຖ ຈູລນິພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ນາມ ຣາຊາ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ຺ ຕສ຺ສ ເກວຜ຺ໂຜ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອຕ຺ຖຄ຺ຈ

ສມ຺ມຎ຺ຈ ອນຸສາສຕິ, ປຓ຺ຑິໂຕ ພ຺ຍຕ຺ໂຕຯ ໂສ ປຈ຺ຈູສກາເລ ປພຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ ທີປາໂລເກນ ອລງ຺ກຕປ຺ປຏິຍຕ຺ຕໍ ສິຣິຄພ຺ຠໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ມຫນ຺ຕໍ ຍສໍ ທິສ຺ວາ “ອຍໍ ມມ ຍໂສ, ກສ຺ສ ສນ຺ຕໂກ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ “ນ ອຎ຺ຎສ຺ສ ສນ຺ຕໂກ ຈູຬນີພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ , ເອວຣູປໍ ປນ ຍສທາຍກໍ ຣາຊານໍ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ອຄ຺ຄຣາຊານໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ອຫຎ຺ຈ ອຄ຺ຄປຸໂຣຫິໂຕ ຠວິສ຺ສາມີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ປາໂຕວ ນ຺ຫຕ຺ວາ ພຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ “ມຫາຣາຊ, ສຸຂໍ ສຍຖາ”ຕິ ສຸຂເສຍ຺ຍໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ “ອາມ, ປຓ຺ຑິຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຣາຊານໍ “ເທວ, ມນ຺ເຕຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖີ”ຕິ ອາຫຯ “ວທ, ອາຈຣິຍາ”ຕິຯ “ເທວ, ອນ຺ໂຕນຄເຣ ຣໂຫ ນາມ ນ ສກ຺ກາ ລທ຺ຘຸໍ, ອຸຍ຺ຍານໍ ຄຈ຺ຉາມາ”ຕິຯ “ສາຘຸ, ອາຈຣິຍາ”ຕິ ຣາຊາ ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພລກາຍໍ ພຫິ ຐເປຕ຺ວາ ອາຣກ຺ຂໍ ກາເຣຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ສທ຺ຘິໍ ອຸຍ຺ຍານໍ ປວິສິຕ຺ວາ ມງ຺ຄລສິລາປຏ຺ເຏ ນິສີທິຯ

ຕທາ ສຸວໂປຕໂກປິ ຕໍ ກິຣິຍໍ ທິສ຺ວາ “ຠວິຕພ຺ພເມຕ຺ຖ ກາຣເຓນ, ອຊ຺ຊ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ກິຎ຺ຈິ ສຸຓິສ຺ສາມີ”ຕິ ອຸຍ຺ຍານໍ ປວິສິຕ຺ວາ ມງ຺ຄລສາລຣຸກ຺ຂສ຺ສ ປຕ຺ຕນ຺ຕເຣ ນິລີຍິຕ຺ວາ ນິສີທິຯ ຣາຊາ “ກເຖຖ, ອາຈຣິຍາ”ຕິ ອາຫຯ “ມຫາຣາຊ, ຕວ ກຓ຺ເຓ ອິໂຕ ກໂຣຫິ, ຈຕຸກ຺ກຓ຺ໂຓວ ມນ຺ໂຕ ຠວິສ຺ສຕິຯ ສເຈ, ມຫາຣາຊ, ມມ ວຈນໍ ກເຣຍ຺ຍາສິ, ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຕໍ ອຄ຺ຄຣາຊານໍ ກໂຣມີ”ຕິຯ ໂສ ມຫາຕຓ຺ຫາຍ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ໂສມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ “ກເຖຖ, ອາຈຣິຍ, ກຣິສ຺ສາມິ ເຕ ວຈນ”ນ຺ຕິ ອາຫຯ “ເທວ, ມຍໍ ເສນໍ ສງ຺ກຫຸຓິຕ຺ວາ ປຖມໍ ຂຸທ຺ທກນຄຣໍ ຣຸນ຺ຘິຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມ, ອຫຎ຺ຫິ ຈູຬທ຺ວາເຣນ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ວກ຺ຂາມິ – ມຫາຣາຊ, ຕວ ຍຸທ຺ເຘນ ກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ, ເກວລໍ ອມ຺ຫາກໍ ຣຎ຺ໂຎ ສນ຺ຕໂກ ໂຫຫິ, ຕວ ຣຊ຺ຊໍ ຕເວວ ຠວິສ຺ສຕິ, ຍຸຊ຺ຌນ຺ໂຕ ປນ ອມ຺ຫາກໍ ພລວາຫນສ຺ສ ມຫນ຺ຕຕາຍ ເອກນ຺ເຕນ ປຣາຊິສ຺ສສີ”ຕິຯ “ສເຈ ເມ ວຈນໍ ກຣິສ຺ສຕິ, ສງ຺ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມ ນໍຯ ໂນ ເຈ, ຍຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປຕ຺ວາ ທ຺ເວ ເສນາ ຄເຫຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ນຄຣໍ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມ, ຕໂຕ ອຎ຺ຎນ຺ຕິ ເອເຕນຸປາເຍນ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຣຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ‘ຊຍປານໍ ປິວິສ຺ສາມາ’ຕິ ວຕ຺ວາ ເອກສຕຣາຊາໂນ ອມ຺ຫາກໍ ນຄຣໍ ອາເນຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍາເນ ອາປານມຓ຺ຑປໍ ກາເຣຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນິສິນ຺ເນ ວິສມິສ຺ສກໍ ສຸຣໍ ປາເຍຕ຺ວາ ສພ຺ເພປິ ເຕ ຣາຊາໂນ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປຕ຺ວາ ເອກສຕຣາຊຘານີສຸ ຣຊ຺ຊໍ ອມ຺ຫາກໍ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ກຣິສ຺ສາມຯ ເອວໍ ຕ຺ວໍ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ອຄ຺ຄຣາຊາ ຠວິສ຺ສສີ”ຕິຯ ໂສປິ “ສາຘຸ, ອາຈຣິຍ, ເອວໍ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ວທຕິຯ “ມຫາຣາຊ, ຈຕຸກ຺ກຓ຺ໂຓ ມນ຺ໂຕ ນາມ, ອຍຎ຺ຫິ ມນ຺ໂຕ ນ ສກ຺ກາ ອຎ຺ເຎນ ຎາຕຸໍ, ຕສ຺ມາ ປປຎ຺ຈໍ ອກຕ຺ວາ ສີຆໍ ນິກ຺ຂມຖາ”ຕິຯ ຣາຊາ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ “ສາຘູ”ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຯ

ສຸວໂປຕໂກ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເຕສໍ ມນ຺ຕປຣິໂຍສາເນ ສາຂາຍໍ ໂອລມ຺ພກໍ ໂອຕາເຣນ຺ໂຕ ວິຍ ເກວຏ຺ຏສ຺ສ ສີເສ ຉາຕປິຓ຺ຑໍ ປາເຕຕ຺ວາ “ກິເມຕ”ນ຺ຕິ ມຸຂໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ອຸທ຺ຘໍ ໂອໂລເກນ຺ຕສ຺ສ ອປ຺ຣມ຺ປິ ມຸເຂ ປາເຕຕ຺ວາ “ກິຣິ ກິຣີ”ຕິ ສທ຺ທໍ ວິຣວນ຺ໂຕ ສາຂໂຕ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ “ເກວຏ຺ຏ, ຕ຺ວໍ ຈຕຸກ຺ກຓ຺ຓມນ຺ໂຕຕິ ມຎ຺ຎສິ, ອິທາເນວ ຉກ຺ກຓ຺ໂຓ ຊາໂຕ, ປຸນ ອຏ຺ຐກຓ຺ໂຓ ຠວິຕ຺ວາ ອ ເນກສຕກຓ຺ໂຓປິ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ຄຓ຺ຫຖ, ຄຓ຺ຫຖາ”ຕິ ວທນ຺ຕານຎ຺ເຎວ ວາຕເວເຄນ ມິຖິລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ນິເວສນໍ ປາວິສິຯ ຕສ຺ສ ປນ ອິທໍ ວຕ຺ຕໍ – ສເຈ ກຸໂຕຈິ ອາຄຕສາສນໍ ປຓ຺ຑິຕສ຺ເສວ ກເຖຕພ຺ພໍ ໂຫຕິ, ອຖສ຺ສ ອໍສກູເຏ ໂອຕຣຕິ, ສເຈ ອມຣາເທວິຍາປິ ໂສຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ອຸຈ຺ຉງ຺ເຄ ໂອຕຣຕິ, ສເຈ ມຫາຊເນນ ໂສຕພ຺ພໍ, ຠູມິຍໍ ໂອຕຣຕິຯ ຕທາ ໂສ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ອໍສກູເຏ ໂອຕຣິຯ ຕາຍ ສຎ຺ຎາຍ “ຣຫສ຺ເສນ ຠວິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ມຫາຊໂນ ປຏິກ຺ກມິຯ ປຓ຺ຑິໂຕ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸປ຺ຣິປາສາທຕລໍ ອຠິຣຸຍ຺ຫ “ກິໍ ເຕ, ຕາຕ, ທິຏ຺ຐໍ ສຸຕ”ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ອຖສ຺ສ ໂສ “ອຫໍ, ເທວ, ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ວິຈຣນ຺ໂຕ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ສນ຺ຕິເກ ກິຎ຺ຈິ ຄຸຍ຺ຫໍ ນ ປສ຺ສາມິ, ອຸຕ຺ຕຣປຎ຺ຈາລນຄເຣ ປນ ຈູຬນີພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ປຸໂຣຫິໂຕ ເກວຏ຺ໂຏ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຣາຊານໍ ອຸຍ຺ຍານໍ ເນຕ຺ວາ ຈຕຸກ຺ກຓ຺ຓມນ຺ຕໍ ຄຓ຺ຫິຯ ອຫໍ ສາຂນ຺ຕເຣ ນິສີທິຕ຺ວາ ເຕສໍ ມນ຺ຕໍ ສຸຓິຕ຺ວາ ມນ຺ຕປຣິໂຍສາເນ ຕສ຺ສ ສີເສ ຈ ມຸເຂ ຈ ຉາຕປິຓ຺ຑໍ ປາເຕຕ຺ວາ ອາຄໂຕມ຺ຫີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ກເຖສິຯ ‘ຣຎ຺ຎາ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິ, ເທວາ”ຕິ ອາຫຯ

ອຖສ຺ສ ປຓ຺ຑິໂຕ ຠຕ຺ຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ສກ຺ກາຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ຕໍ ມຸທຸປຈ຺ຈຕ຺ຖຣເຓ ສຸວຓ຺ຓປຎ຺ຊເຣ ສຸຍ຺ຫ ສຍາເປຕ຺ວາ “ເກວຏ຺ໂຏ ມມ ມໂຫສຘສ຺ສ ປຓ຺ຑິຕກາວໍ ນ ຊານາຕິ ມຎ຺ເຎ, ອຫໍ ນ ທານິສ຺ສ ມນ຺ຕສ຺ສ ມຓ຺ຖກໍ ປາປຸຓິຕຸໍ ທສ຺ສາມີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ນຄຣໂຕ ທຸຄ຺ຄຕກຸລານິ ນີຫຣາເປຕ຺ວາ ພຫິ ນິວາສາເປສິ, ຣຏ຺ຐຊນປທທ຺ວາຣຄາເມສຸ ສມິທ຺ຘານິ ອິສ຺ສຣິຍກຸລານິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕນຄເຣ ນິວາສາເປສິ, ພຫຸໍ ຘນຘຎ຺ຎໍ ກາເຣສິຯ ຈູຬນີພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕປິ ເກວຏ຺ຏສ຺ສ ວຈນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເສນງ຺ຄປຣິວຸໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກໍ ຂຸທ຺ທກນຄຣໍ ປຣິກ຺ຂິປິຯ ເກວຏ຺ໂຏປິ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຕຕ຺ຖ ປວິສິຕ຺ວາ ຕໍ ຣາຊານໍ ສຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ອກາສິຯ ປຸນ ເສນາ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ ຕໂຕ ອຎ຺ຎໍ ນຄຣໍ ຣຸນ຺ຘິຯ ເອເຕນຸປາເຍນ ປຏິປາຏິຍາ ສພ຺ພານິ ຕານິ ນຄຣານິ ຄຓ຺ຫິຯ ເອວໍ ຈູຬນີພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ເກວຏ຺ຏສ຺ສ ໂອວາເທ ຖິໂຕ, ຐເປຕ຺ວາ ເວເທຫຣາຊານໍ ເສສຣາຊາໂນ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ

ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕເກ ອກາສີ។ ໂພຕິສຕ຺ຕສ຺ສ ປນ ອຸປ຺ນິກ຺ຂິຕ຺ຕກປຸ໌ຣິສາ ‘‘ຈູລຸອນິພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕນ ເອຕ຺ຕການິ ນຄຣານິ ຄຫິຕານິ
, ອປ຺ປ຺ມຕ຺ໂຕ ໂຫຕູ’’ຕິ ນິຈ຺ຈໍ ສາສນໍ ປຫິຕີສຸ។ ໂສປີ ເຕສໍ ‘‘ອຫໍ ອິຘ ອປ຺ປ຺ມຕ຺ໂຕ ວສາມິ, ຕຸມ຺ເຫປີ ອນຸກ຺ກາຕ຺ຄນ຺ຕາ ອປ຺ປ຺ມຕ຺
ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ວສຖາ’’ຕິ ປຜິເປເສສີ។

ຈູລຸອນິພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ສຕ຺ຕທິວສສຕ຺ຕມາສາຕິເກທິ ສຕ຺ຕສໍວຈ຺ຉເຣທິ ວິເທຫຣຊ຺ຊໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ເສສໍ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຣຊ຺ຊໍ
ຄເຫຕ຺ວາ ເກວຜ຺ຜໍ ອາຫ – ‘‘ອາຈຣິຍ, ມິຖິລາຍໍ ວິເທຫຣຊ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫາມາ’’ຕິ។ ‘‘ມຫາຣາຊ, ມໂຫສຕປ຺ຕ຺ທິຕສ຺ສ ວສນນຄເຣ
ຣຊ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສາມ។ ໂສ ຫິ ເອວໍ ຜາຕສມ຺ປນ຺ໂນ ເອວໍ ອຸປາຍກຸສໂລ’’ຕິ ໂສ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ ຈນ຺ທມຕ຺ຫລໍ ອຸຜ຺ຄາ
ເປນ຺ໂຕ ວິຍ ມໂຫສຕສ຺ສ ຄຸເຕ ກເຖສີ។ ອຍຫ຺ທີ ສຍມ຺ປີ ອຸປາຍກຸສໂລວ, ຕສ຺ມາ ‘‘ມິຖິລນຄຣໍ ນາມ ເທວ ອປ຺ປ຺ມຕ຺ຕກໍ,
ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຣຊ຺ຊໍ ອມ຺ຫາກໍ ປໂຫຕິ, ກຶ ໂນ ເອເຕນາ’’ຕິ ອຸປາເຍເນວ ຣາຊານໍ ສລຸລກ຺ຂາເປສີ។ ເສສຣາຊາໂນປີ ‘‘ມຍໍ ມິ
ຖິລຣຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາວ ຊຍປານໍ ປິວິສ຺ສາມາ’’ຕິ ວທນ຺ຕີ។ ເກວຜ຺ໂຜ ເຕປີ ນິວາເຣຕ຺ວາ ‘‘ວິເທຫຣຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກຶ ກຣິສ຺ສາມ,
ໂສປີ ຣາຊາ ອມ຺ຫາກໍ ສນ຺ຕໂກວ, ຕສ຺ມາ ນິວຕ຺ຕຖາ’’ຕິ ເຕ ອຸປາເຍເນວ ໂພເຜສີ។ ເຕ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຕີສຸ។ ມ
ຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ນິກ຺ຂິຕ຺ຕກປຸ໌ຣິສາ ສາສນໍ ເປສຍືສຸ ‘‘ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ເອກສຕຣາຊປ຺ຣິວຸໂຕ ມິຖິລໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕວ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ
ອຕ຺ຕໂນ ນຄຣເມວ ຄໂຕ’’ຕິ។ ໂສປີ ເຕສໍ ‘‘ອິໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຕສ຺ສ ກິຣິຍໍ ຊານນ຺ຕູ’’ຕິ ປຜິເປເສສີ។ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕປີ ເກວຜ຺ເຜນ
ສທ຺ຘີ ‘‘ອິທານິ ກຶ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ຊຍປານໍ ປີວິສ຺ສາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອຸຍ຺ຍານໍ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຈາຜິສເຕສຸ
ຈາຜິສທສ຺ເສສຸ ສຸຣໍ ຄເປຖ, ນານາວິຘານິ ຈ ມຈ຺ຉມໍສາທີນິ ອຸປ຺ເນຖາ’’ຕິ ເສວເກ ອາຕາເປສີ។ ອຸປ຺ນິກ຺ຂິຕ຺ຕກປຸ໌ຣິສາ ຕໍ ປວຕ຺
ຕີ ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ອາໂຣເຈສຸໍ។ ເຕ ປນ ‘‘ວິເສນ ສຸຣໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ຣາຊາໂນ ມາເຣຕຸກາໂມ’’ຕິ ນ ຊານີສຸ។ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປນ ສຸວ
ໂປຕກສ຺ສ ສນ຺ຕິກາ ສຸຕຕ຺ຕາ ຕຖໂຕ ຊານິຕ຺ວາ ‘‘ເນສໍ ສຸຣາປານທິວສໍ ຕຖໂຕ ຊານິຕ຺ວາ ມມ ເປເສຖາ’’ຕິ ປຜິສາສນໍ ເປ
ເສສີ។ ເຕ ຕຖາ ກຣີສຸ។

ປຕ຺ທິໂຕ ‘‘ມາທິເສ ຘຣມາເນ ເອຕ຺ຕການໍ ຣາຊູນໍ ມຣຕໍ ອຍຸຕ຺ຕໍ, ອວສ຺ສໂຍ ເນສໍ ກວິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ສຫຊາຕໍ
ໂຍຘສຫສ຺ສໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ສມ຺ມາ, ຈູລຸອນິພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ກິຣ ອຸຍ຺ຍານໍ ອລງ຺ກາຣາເປຕ຺ວາ ເອກສຕຣາຊປ຺ຣິວຸໂຕ ສຸຣໍ ປາ
ຕຸກາໂມ, ຕຸມ຺ເຫ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣາຊູນໍ ອາສເນສຸ ປຌ຺ຌຕ຺ເຕສຸ ກິສ຺ມິຌ຺ຈິ ອນິສິນ຺ເນເຍວ ‘ຈູລຸອນິພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ອນນ຺ຕຣໍ
ມຫາຣຫໍ ອາສນໍ ອມ຺ຫາກໍ ຣຌ຺ໂຌວ ເທຖາ’ຕິ ວທນ຺ຕາ ຄເຫຕ຺ວາ ເຕສໍ ປຸ໌ຣິເສຫິ ‘ຕຸມ຺ເຫ ກສ຺ສ ປຸ໌ຣິສາ’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘ວິ
ເທຫຣາຊສ຺ສາ’ຕິ ວເທຍ຺ຍາຖ។ ເຕ ຕຸມ຺ເຫຫິ ສທ຺ຘີ ‘ມຍໍ ສຕ຺ຕທິວສສຕ຺ຕມາສາຕິການິ ສຕ຺ຕວສ຺ສານິ ຣຊ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫນ຺ຕາ ເອກ
ທິວສມ຺ປີ ວິເທຫຣາຊານໍ ນ ປສ຺ສາມ, ກຶ ຣາຊາ ນາເມສ, ຄຈ຺ຉຖ ປຣິຍນ຺ເຕ ອາສນໍ ຄຕ຺ຫຖາ’ຕິ ວທນ຺ຕາ ກລຫໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕີ។
ອຖ ຕຸມ຺ເຫ ‘ຄເປຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕໍ ອຌ຺ໂຌ ອມ຺ຫາກໍ ຣຌ຺ໂຌ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ອິຘ ນຕ຺ຖີ’ຕິ ກລຫໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ຣຌ຺ໂຌ
ອາສນມຕ຺ຕມ຺ປີ ອລກນ຺ຕາ ‘ນ ທານິ ໂວ ສຸຣໍ ປາຕຸໍ ມຈ຺ຉມໍສໍ ຂາທິຕຸໍ ທສ຺ສາມາ’ຕິ ນທນ຺ຕາ ວຄ຺ຄນ຺ຕາ ມຫາໂພສໍ ກໂຣນ຺ຕາ
ເຕສໍ ສນ຺ຕາສໍ ຊເນນ຺ຕາ ມຫນ຺ເຕຫິ ເລຑຸທຑເຫຫິ ສພ຺ພຈາຜິໂຍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ມຈ຺ຉມໍສໍ ວິປ຺ປ຺ກິຣິຕ຺ວາ ອປ຺ຣິໂກຄໍ ກຕ຺ວາ ຊ
ເວນ ເສນາຍ ອນ຺ຕຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ເທວນຄຣໍ ປວິຜ຺ຖາ ອສຸຣາ ວິຍ ອຸລຸໂລລຸອໍ ອຸຜ຺ຄາເປຕ຺ວາ ‘ມຍໍ ມິຖິລນຄເຣ
ມໂຫສຕປຕ຺ທິຕສ຺ສ ປຸ໌ຣິສາ, ສກ຺ໂກນ຺ຕາ ອມ຺ເຫ ຄຕ຺ຫຖາ’ຕິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອາຄຕກາວໍ ຊານາເປຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉຖາ’’ຕິ ເປເສສີ។
ເຕ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ສນ຺ນທ຺ຘປຌ຺ຈາວຸຘາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນນ຺ທນວນມິວ
ອລງ຺ກເຕາຍ຺ຍານໍ ປວິສິຕ຺ວາ ສມຸສ຺ສິຕເສຕຈ຺ຉຕ຺ເຕ ເອກສຕຣາຊປລ຺ລງ຺ເກ ອາທຶ ກຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕປ຺ປ຺ຜິຍຕ຺ຕໍ ສິຣິວິກວໍ ທິສ຺
ວາ ມຫາສຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕນິຍາເມເນວ ສພ຺ພໍ ກຕ຺ວາ ມຫາຊນໍ ສງ຺ໂຂເກຕ຺ວາ ມິຖິລາກິມຸຂາ ປກ຺ກມີສຸ។ ຣາຊປຸ໌ຣິສາປີ ຕໍ ປວຕ຺ຕີ
ເຕສໍ ຣາຊູນໍ ອາໂຣເຈສຸໍ។ ຈູລຸອນິພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕປີ ‘‘ເອວຣູປສ຺ສ ນາມ ເມ ວິສໂຍຄສ຺ສ ອນ຺ຕຣາໂຍ ກໂຕ’’ຕິ ກຸຊ຺ຊີ។ ຣາຊາໂນປີ
‘‘ອມ຺ຫາກໍ ຊຍປານໍ ປາຕຸໍ ນາທາສີ’’ຕິ ກຸຊ຺ຊີສຸ។ ພລກາຍາປີ ‘‘ມຍໍ ອມູລກໍ ສຸຣໍ ປາຕຸໍ ນ ລກິມ຺ຫາ’’ຕິ ກຸຊ຺ຊີສຸ។

ຈູລຸອນິພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ເຕ ຣາຊາໂນ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ເອຖ, ໂກ, ມິຖິລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວິເທຫຣາຊສ຺ສ ຂຄ຺ເຄນ ສີສໍ ຌິນ຺ທິຕ຺ວາ ປາ
ເທຫີ ອກ຺ກມິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນາ ຊຍປານໍ ປີວິສ຺ສາມ, ເສນໍ ຄມນສຊ຺ຊໍ ກໂຣຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ຣໂທຄໂຕ ເກວຜ຺ຜສ຺ສປີ ເອຕມຕ຺ຖໍ
ກເຖຕ຺ວາ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ເອວຣູປສ຺ສ ມນ຺ຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍກຣໍ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມ, ເອກສຕຣາຊູນໍ ອຜ຺ຖາຣສອກ຺ໂຂກຕີສງ຺
ຂາຍ ເສນາຍ ປຣິວຸຕາ ຄຈ຺ຉາມ, ເອຖ, ອາຈຣິຍາ’’ຕິ ອາຫ។ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ປຕ຺ທິຕກາເວນ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ມໂຫສຕປຕ຺ທິ
ຕໍ ຊິນິຕຸໍ ນາມ ນ ສກ຺ກາ, ອມ຺ຫາກໍເຍວ ລຊ຺ຊິຕພ຺ພໍ ກວິສ຺ສຕິ, ນິວຕ຺ຕາເປສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕີ។ ອຖ ນໍ ເອວມາຫ – ‘‘ມຫາຣາຊ,
ນ ເອສ ວິເທຫຣາຊສ຺ສ ຖາໂມ, ມໂຫສຕປຕ຺ທິຕສ຺ສ ສໍວິຘານເມຕໍ, ມຫານຸກາໂວ ປເນສ, ເຕນ ຣກ຺ຂິຕາ ມິຖິລາ ສີຫຣກ຺ຂິຕຄຸ
ຫາ ວິຍ ນ ສກ຺ກາ ເກນຈິ ຄເຫຕຸໍ, ເກວລໍ ອມ຺ຫາກໍ ລຊ຺ຊນກໍ ກວິສ຺ສຕິ, ອລໍ ຕຕ຺ຖ ຄມເນນາ’’ຕິ។ ຣາຊາ ປນ ຂຕ຺ຕິຍມາເນນ

ອິສ຺ສຣິຍມເທນ ມຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ກື ໂສ ກຣິສ຺ສຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເອກສຕຣາຊປຣິວຸໂຕ ອຜ຺ຖາຣສອກ຺ໂຂກຕິສຽຂາຍ ເສນາຍ ສທ຺ຘີ ນິກ຺ຂມິ។ ເກວຜ຺ໂຜປີ ອຕ຺ຕໂນ ກາຍ໌ ຄຕ຺ຫາເປຕ຺ວາ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ‘‘ຣຼ຺ໂຍ ປຈ຺ຈນິກວຸຕ຺ຕີ ນາມ ອຍຸຕ຺ຕາ’’ຕິ ເຕນ ສທ຺ຘີເຍວ ນິກ຺ຂມິ។ ເຕປີ ໂຍຘາ ເອກຣຕ຺ເຕເນວ ມິຖິລ໌ ປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາ ກຕກິຈ຺ຈໍ ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ກຖຍິສ຺ສຸ។ ປຖມໍ ອຸປນິກ຺ຂິຕ຺ຕກປຸຣິສາປີສ຺ສ ສາສນໍ ປທິຕ໌ສຸ។ ‘‘ຈູລຸອນິພຸຣຫຸມທຕ຺ໂຕ ‘ວິເທຫຣາຊານໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ’ຕິ ເອກສຕຣາຊປຣິວຸໂຕ ອາຄຈ຺ຈຕິ, ປຕ຺ທິໂຕ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ໂຫຕຸ, ອຊ຺ຊ ອສຸກຜ຺ຖານໍ ນາມ ອາຄໂຕ, ອຊ຺ຊ ອສຸກຜ຺ຖານໍ, ອຊ຺ຊ ນຄຣໍ ປາປຸຕິສ຺ສຕີ’’ຕິ ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ນິພທ຺ຘໍ ເປເສນ຺ຕິເຍວ។ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ។ ວິເທຫຣາຊາ ປນ ‘‘ພຸຣຫຸມທຕ຺ໂຕ ກິຣ ອິມໍ ນຄຣໍ ຄເຫຕຸໍ ອາຄຈ຺ຈຕີ’’ຕິ ປຣມ຺ປຣໂພເສນ ອສ຺ໂສສິ។

ອຖ ພຸຣຫຸມທຕ຺ໂຕ ອຄຸຄປໂທເສເຍວ ອຸກ຺ກາສຕສຫສ຺ເສນ ຘາຣິຍມາເນນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສກລນຄຣໍ ປຣິວາເຣສິ។ ອຖ ນໍ ຫຕ຺ຖີ ປາກາຣຣຖປາກາຣາທີຫິ ປຣິກ຺ຂິປາເປຕ຺ວາ ເຕສຸ ເຕສຸ ຖາເນສຸ ພລຄຸມ຺ພໍ ຖເປສີ។ ມນຸສ຺ສາ ອຸນ຺ນາເທນ຺ຕາ ອປ຺ໂຜເຜນ຺ຕາ ເສລຸເອນ຺ຕາ ນຈ຺ຈນ຺ຕາ ຄຊ຺ຊນ຺ຕາ ຕຊ຺ເຊນ຺ຕາ ມຫາໂພສໍ ກໂຣນ຺ຕາ ອຜ຺ຖໍສຸ។ ທີໂປກາເສນ ເຈວ ອລງ຺ກາໂຣກາເສນ ຈ ສກລສຕ຺ຕໂຍຊນິກາ ມິຖິລາ ເອໂກກາສາ ອໂຫສິ។ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຣຖຕູຣິຍານໍ ສທ຺ເທນ ປຖວິຍາ ກີຊ຺ຊນກາໂລ ວິຍ ອໂຫສິ។ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຕ຺ທິຕາ ອຸລຸໂລລຸອສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ອຊານນ຺ຕາ ຣຼ຺ໂຍ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊ, ອຸລຸໂລລຸອສທ຺ໂທ ຊາໂຕ, ນ ໂຂ ປນ ມຍໍ ຊານາມ, ກື ນາເມຕໍ, ວີມໍສິຕຸໍ ວຜ຺ຜຕີ’’ຕິ ອາຫໍສຸ។ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ‘‘ຈູລຸອນິພຸຣຫຸມທຕ຺ໂຕ ນຸ ໂຂ ອາຄໂຕ ກເວຍ຺ຍາ’’ຕິ ສີຫປຼ຺ຊຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຕສ຺ສາຄມນກາວໍ ຍຕ຺ວາ ກີຕຕສີໂຕ ‘‘ນຕ຺ຖີ ອມ຺ຫາກໍ ຊີວິຕໍ, ສພ຺ເພ ໂນ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປສ຺ສຕີ’’ຕິ ເຕຫິ ສທ຺ຘີ ສລ຺ລປນ຺ໂຕ ນິສີທິ។ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປນ ຕສ຺ສາຄຕກາວໍ ຍຕ຺ວາ ສີໂຫ ວິຍ ອຈມ຺ກີໂຕ ສກລນຄເຣ ອາຣກ຺ຂໍ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ ‘‘ຣາຊານໍ ອສ຺ສາເສສ຺ສາມີ’’ຕິ ຣາຊນິເວສນໍ ອກິຣຸຫິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຜ຺ຖາສີ។ ຣາຊາ ຕໍ ທິສ຺ວາວ ປຜິລທ຺ຘສ຺ສາໂສ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ຖເປຕ຺ວາ ມມ ປຸຕ຺ຕໍ ມໂຫສຘປຕ຺ທິຕໍ ອຍ຺ໂຍ ມໍ ອິມມ຺ຫາ ທຸກ຺ຂາ ໂມເຈຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນາມ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ເຕນ ສທ຺ຘີ ສລ຺ລປນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໙໐។

‘‘ປຼ຺ຈາໂລ ສພ຺ພເສນາຍ, ພຸຣຫຸມທຕ຺ໂຕຍມາຄໂຕ;

ສາຍໍ ປຼ຺ຈາລິຍາ ເສນາ, ອປ຺ປເມຍ຺ໂຍ ມໂຫສຘ។

໔໙໑។

‘‘ວີຖິມຕີ ປຕ຺ຕິມຕີ, ສພ຺ພສງ຺ຄາມໂກວິທາ;

ໂອຫາຣິນີ ສທ຺ທວຕີ, ເກຣີສງ຺ຂປ຺ປໂພຘນາ។

໔໙໒។

‘‘ໂລຫວິຊ຺ຊາລງ຺ການຣາກາ, ຘຊິນີ ວາມໂຣຫີນີ;

ສິປ຺ປີເຍຫິ ສຸສມ຺ປນ຺ນາ, ສູເຣຫິ ສຸປ຺ປຕິຜ຺ຖິຕາ។

໔໙໓។

‘‘ທເສຕ຺ຖ ປຕ຺ທິຕາ ອາຫຸ, ກູຣິປຼ຺ຍາ ຣໂຫຄມາ;

ມາຕາ ເອກາທສີ ຣຼ຺ໂຍ, ປຼ຺ຈາລິຍໍ ປສາສຕີ។

໔໙໔.

‘‘ອເຖຕ្ເຖກສ໓ ຂຕຸຍາ, ອນຸຍນ្ຕາ ຍສສ្ສິໂນ;

ອຈ្ឆិນ្នຣຝຸຖາ ພຸຍຖິຕາ, ປញ្ចាលិយំ ວສំ គតា។

໔໙໕.

‘‘ຍំວທາ ຕກ្ករາ ຣញ្ញោ, ອກາມາ ປិយភាណិនោ;

ປញ្ចាលមនុយាយន្តិ, ອກាមា ວសិនោ គតា។

៤៩៦.

‘‘ຕາຍ ເສນາຍ ມິຖິລາ, ຕិສន្ធិបរិវារិតា;

ຣາຊធានិ វិទេហានំ, សមន្តា បរិខញ្ញតិ។

៤៩៧.

‘‘ឧទ្ធំ តារកជាតាវ, សមន្តា បរិវារិតា;

មហោសធ វិជានាហិ, កថំ មោក្ខោ ភវិស្សតិ’’តិ។

ຕຕ្ຖ ສព្ពសេនាយាតិ សព្ពាយ ເອກសតរាជូនាយិកាយ ອຝຸຖາຣសອក្ខោភណិសង្ខាយ เสนาย สทฺธึ อาคโต ກິຣ, ตาตาติ วทติ។ ปญฺจาลิยาติ ปญฺจาลรญฺโญ สนฺตกา។ วิถิมติติ วิถิยา อานิเต หพฺพสมฺภาเร คเหตฺวา วิจรนฺเตน วฑฺฒกิคเณน สมนฺนาคตา។ ปตฺติมตีติ ปทสญฺจเรน พลกาเยน สมนฺนาคตา។ สพฺพสงฺคามโกวิทาติ สพฺพสงฺคาเม กุสลา។ โอหาริณีติ ปรเสนาย อนฺตรํ ปวิสิตฺวา อปญฺญายนฺตาว ปรสีสํ อาหริตุํ สมตฺถา។ สทฺทวตีติ หสฺติสทฺเทหิ อวิวิตฺตา។ เภริสงฺขปฺปโพธนาติ ‘‘เอถ ยาถ ยุชฺฌถา’’ติอาทีนิ ตตฺถ อจิเรเหน ฐานาเปตุํ น สกฺกา, ตาหิ สานิ ปเนตฺถ กิจฺจานิ เภริสงฺขสทฺเทเหว โพเธนฺตีติ เภริสงฺขปฺปโพธนา។ โลหวิชฺชาลงฺการาภาติ เอตฺถ โลหวิชฺชาติ โลหสิปฺปานิ។ สตฺตรตนปฏิมณฺฑิตานํ กวจจมฺมชาลิกาสีสกเรณิกาทีนํ เอตํ นามํ។ อลงฺการาติ ราชมหามตฺตาทีนํ อลงฺการา។ ตสฺมา โลหวิชฺชาหิ เจว อลงฺกาเรหิ จ ภาสตีติ โลหวิชฺชาลงฺการาภาติ อยเมตฺถ อตฺโถ។ ธชินีติ สุวณฺณาทิปฏิมณฺฑิเตหิ นานาวตฺถสมุชฺชเลหิ ธเชหิ สมุสฺสิตธเชหิ สมนฺนาคตา។ วามโรหินีติ หตฺถี จ อสฺเส จ อาโรหนฺตา วามปสฺเสน อาโรหนฺติ, เตน ‘‘วามโรหินี’’ติ วุจฺจนฺติ, เตหิ สมนฺนาคตา, อปริมิตหตฺถิอสฺสสมากิณฺณาติ อตฺโถ។ สิปฺปิเยหีติ หตฺถิสิปฺปอสฺสสิปฺปาทีสุ อฏฺฐารสสุ สิปฺเปสุ นิปฺผตฺตี ปตฺเตหิ สุฏฺฐุ สมนฺนาคตา สุสมากิณฺณา។ สูเรหีติ ตาต, เอสา กิร เสนา สีหสมานปรกฺกเมหิ สูรโยเธหิ สุปฺปติฏฺฐิตา។

อาหุติ ทส กิเรตฺถ เสนาย ปณฺฑิตาติ วทนฺติ។ ภูริปญฺญาติ ปถวิสมาย วิปุลาย ปญฺญาย สมนฺนาคตา។ รโหคมาติ รโห คมนสีลา รโห นิสีทิตฺวา มนฺตนสีลา។ เต กิร เอกาทสหฺอวิธํ จินฺเตตุํ ลภนฺตา ปถวึ ปริวตฺเตตุํ อากาเส ถณฺฑิตุํ สมตฺถา។ เอกาทสีติ เตหิ กิร ปณฺฑิเตหิ อติเรกตรปญฺญา ปญฺจาลรญฺโญ มาตา។ สา เตสํ เอกาทสี หุตฺวา ปญฺจาลิยํ เสนํ ปสาสติ อนุสาสตีติ។

ເອກທິວສໍ ກິເຣໂກ ປຸຣິໂສ ເອກໍ ຕຓ຺ຑຸລນາລຸອິຣ຺ຈ ປຸຜກາກຏ຺ຕລ຺ຈ ກຫາປຓາສຫສ຺ສລ຺ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ''ນທີ ຕຣິສ຺ສາມີ''ຕິ ໂອຕິຓ຺ໂຓ ນທີມຊ຺ຊໍ ປຕ຺ວາ ຕຣິຕຸ໌ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ຕີເຣ ຖິເຕ ມນຸສ຺ເສ ເອວມາຫ – ''ອມ຺ໂກ, ມມ ຫຕ຺ເຖ ເອກາ ຕຓ຺ຑຸລນາລຸອີ ປຸຜກາກຏ຺ຕໍ ກຫາປຓາສຫສ຺ສລ຺ຈ ອຕ຺ຖິ, ອິໂຕ ຍໍ ມຍ຺ຫໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ທສ຺ສາມີ. ໂຍ ສກ຺ໂກຕິ, ໂສ ມໍ ອຸຕ຺ຕາເຣຕູ''ຕີ. ອເຖໂກ ຖາມສມ຺ປນ຺ໂນ ປຸຣິໂສ ຄາລ຺ຫໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ນທີ ໂອຄາເຫຕ຺ວາ ຕໍ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣຕີຣໍ ອຸຕ຺ຕາເຣຕ຺ວາ ''ເທຫິ ເມ ທາຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ອາຫ. ''ໂສ ຕຓ຺ຑຸລນາລຸອີ ວາ ປຸຜກາກຏ຺ຕໍ ວາ ຄຓ຺ຫາທີ''ຕິ ຯ ''ສມ຺ມ, ອຫໍ ຊີວິຕໍ ອຄເຓຕ຺ວາ ຕໍ ອຸຕ຺ຕາ ເຣສີ, ນ ເມ ເອເຕຫິ ອຕ຺ໂຖ, ກຫາປເຓ ເມ ເທຫີ''ຕີ. ອຫໍ ''ອິໂຕ ມຍ຺ຫໍ ຍໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ທສ຺ສາມີ''ຕິ ອວຈໍ, ອິທານີ ມຍ຺ຫໍ ຍໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ທມ຺ມິ, ອິຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຄຓ຺ຫາຕີ. ໂສ ສມີເປ ຖິຕສ຺ສ ເອກສ຺ສ ກເຖສີ. ໂສປີ ຕໍ ''ເອສ ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈ຺ຈນກໍ ຕວ ເທຕິ, ຄຓ຺ຫາ''ຕິ ອາຫ. ໂສ ''ອຫໍ ນ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມີ''ຕິ ຕໍ ອາທາຍ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວິນິຈ຺ຉຍາມຈ຺ຈານໍ ອາໂຣເຈສີ. ເຕປີ ສພ຺ພໍ ສຸຕ຺ວາ ຕເຖວາທໍສຸ. ໂສ ເຕສໍ ວິນິຈ຺ຉເຍນ ອຕຸຓ຺ໂຖ ຣລ຺ໂລ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສີ. ຣາຊາປີ ວິນິຈ຺ຉຍາມຈ຺ເຈ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ເຕສໍ ສນ຺ຕິເກ ອຸກິນ຺ນໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ວິນິຈ຺ຉິນິຕຸໍ ອຊານນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕໍ ປຫາຍ ນທີ ໂອຕິຓ຺ຓໍ ປຣຊ ຊາເປສີ.

ຕສ຺ມີ ຂເຓ ຣລ຺ໂລ ມາຕາ ຈລາກເທວີ ນາມ ອວິທູເຣ ນິສິນ຺ນາ ອໂໜສິ. ສາ ຣລ຺ໂລ ທຸພ຺ພິນິຈ຺ຉິຕກາວໍ ລຕ຺ວາ ''ຕາຕ, ອິມໍ ອຫ຺ຫໍ ລຕ຺ວາວ ສຸຜ຺ຖຸ ວິນິຈ຺ຉິຕ''ນ຺ຕິ ອາຫ. ''ອມ຺ມ, ອຫໍ ເອຕ຺ຕກໍ ຊານາມິ. ສເຈ ຕຸມ຺ເຫ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣໍ ຊານາຖ, ຕຸມ຺ເຫວ ວິນິ ຈ຺ຉິນຖາ''ຕີ. ສາ ''ເອວໍ ກຣິສ຺ສາມີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ປຸຣິສໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ''ເອຫິ, ຕາຕ, ຕວ ຫຕ຺ຖຄຕານີ ຕີຕິປີ ກູມິຍໍ ຖ ເປຫີ''ຕິ ປຜິປາຜິຍາ ຖປາເປຕ຺ວາ ''ຕາຕ, ຕ຺ວໍ ອຸທເກ ວຸຍ຺ຫມາໂນ ອິມສ຺ສ ກີ ກເຖສີ''ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ''ອິທໍ ນາມຍ຺ເຍ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ເຕນ ຫິ ຕວ ຣຸຈ຺ຈນກໍ ຄຓ຺ຫາ''ຕິ ອາຫ. ໂສ ສຫສ຺ສຕ຺ຖວິກໍ ຄຓ຺ຫີ. ອຖ ນໍ ສາ ໂຖກໍ ຄຕກາເລ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ''ຕາຕ, ສຫສ຺ສໍ ເຕ ຣຸຈ຺ຈຕີ''ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ''ອາມ, ຣຸຈ຺ຈຕີ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ຕາຕ, ຕຍາ 'ອິໂຕ ຍໍ ມຍ຺ຫໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ທສ຺ສາມີ'ຕິ ອິມສ຺ສ ວຸຕ຺ ຕໍ, ນ ວຸຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ''ວຸຕ຺ຕໍ ເທວີ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ເຕນ ຫິ ອິມໍ ສຫສ຺ສໍ ເອຕສ຺ສ ເທຫີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ທາເປສີ. ໂສ ໂຣທນ຺ໂຕ ປຣິເທວນ຺ໂຕ ອທາສິ. ຕສ຺ມີ ຂເຓ ຣາຊາ ອມຈ຺ຈາ ຈ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ ສາທຸກາຣໍ ປວຕ຺ຕຍິສຸ. ຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຕສ຺ສາ ປຓ຺ຑິຕກາໂວ ສພ຺ພຕ຺ຖ ປາກໂຜ ຊາໂຕ. ຕໍ ສນ຺ຌາຍ ວິເທຫຣາຊາ ''ມາຕາ ເອກາທສີ ຣລ຺ໂລ''ຕິ ອາຫ.

ຂຕ຺ຍາຕິ ຂຕ຺ຕິຍາ. ອຈ຺ຉິນ຺ນຣຜ຺ຖາຕິ ຈູລຸອນີພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕນ ອຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຄຫິຕຣຜ຺ຖາ. ພຸຍຖິຕາຕິ ມຣຕາກຍກີຕາ ອລ຺ລໍ ຄເຫຕພ຺ພຄຫຓໍ ອປສ຺ສນ຺ຕາ. ປລ຺ຈາລິຍໍ ວສໍ ຄຕາຕິ ເອຕສ຺ສ ປລ຺ຈາລຣລ຺ໂລ ວສໍ ຄຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສາມິວຈນຕ຺ເຖ ຫິ ເອຕໍ ອຸປໂຍຄວຈນໍ. ຍໍວທາ ຕກ຺ກຣາຕິ ຍໍ ມຸເຂນ ວທນ຺ຕິ, ຕໍ ຣລ຺ໂລ ກາຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ຕາວ. ວສິໂນ ຄຕາຕິ ປຸພ຺ເພ ສຍໍວສິໂນ ອິ ທານິ ປນສ຺ສ ວສໍ ຄຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕິສນ຺ຂີຕິ ປຖມໍ ຫຕ຺ຖິປາກາເຣນ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕາ, ຕໂຕ ຣຖປາກາເຣນ, ຕໂຕ ອສ຺ສປາກາ ເຣນ, ຕໂຕ ໂຍຂປຕ຺ຕິປາກາເຣນ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕາຕິ ອິເມຫິ ຈຕູຫິ ສງ຺ເຂເປຫິ ຕິສນ຺ຂີຫິ ປຣິວາຣິຕາ. ຫຕ຺ຖິຣຖານລ຺ຫິ ອນ຺ຕຣໍ ເອ ໂກ ສນ຺ຂີ, ຣຖອສ຺ສານໍ ອນ຺ຕຣໍ ເອໂກ ສນ຺ຂີ, ອສ຺ສປຕ຺ຕີນໍ ອນ຺ຕຣໍ ເອໂກ ສນ຺ຂີ. ປຣິຂລ຺ລຕິຕິ ຂນິຍຕີ. ອິມລ຺ຫີ ອິທານິ ອຸປ຺ ປາເຜຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫິຕ຺ກາມາ ວິຍ ສມນ຺ຕໂຕ ຂນນ຺ຕີ. ອຸທຸ໌ ຕາຣກຊາຕາວາຕິ ຕາຕ, ຍາຍ ເສນາຍ ສມນ຺ຕາ ປຣິວາຣິຕາ, ສາ ອເນກສຕສຫສ຺ສທຕ຺ໜທີປີກາຫີ ອຸທຸ໌ ຕາຣກຊາຕາ ວິຍ ຂາຍຕີ. ວິຊານາຫີຕິ ຕາຕ ມໂຫສຂປຓ຺ຫິຕ, ອວິຈິໂຕ ຍາວ ກວຄ຺ ຄາ ອລ຺ໂລ ຕຍາ ສທີໂສ ອຸປາຍກຸສໂລ ປຓ຺ຫິໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ປຓ຺ຫິຕກາໂວ ນາມ ເອວຣູເປສຸ ຖາເນສຸ ປລ຺ລາຍຕິ, ຕສ຺ມາ ຕ຺ວເມວ ຊານາຫີ, ກຖໍ ອມ຺ຫາກໍ ອິໂຕ ທຸກ຺ຂາ ປໂມກ຺ໂຂ ກວິສ຺ສຕີຕີ.

ອິມໍ ຣລ຺ໂລ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ ''ອຍໍ ຣາຊາ ອຕິວິຍ ມຣຕາກຍກີໂຕ, ຄິລານສ຺ສ ໂຂ ປນ ເວຊ຺ໂຊ ປຜິສຣຓໍ, ຉາຕສ຺ສ ໂກຊນໍ, ປີປາສິຕສ຺ສ ປານີຍໍ, ອິມສ຺ສປີ ມໍ ຖເປຕ຺ວາ ອລ຺ລໍ ປຜິສຣຓໍ ນຕ຺ຖິ, ອສ຺ສາເສສ຺ສາມິ ນ''ນ຺ຕີ. ອຖ ມຫາສຕ຺ ໂຕ ມໂນສິລາຕເລ ນທນ຺ໂຕ ສີໂຫ ວິຍ ''ມາ ກາຍິ, ມຫາຣາຊ, ຣຊ຺ຊສຸຂໍ ອນຸກວ, ອຫໍ ເລຫ຺ຫຸໍ

ຄເຫຕ຺ວາ ກາກໍ ວິຍ, ຂນຸ໌ ຄເຫຕ຺ວາ ມກ຺ກຜໍ ວິຍ ຈ, ອິມໍ ອຜ຺ຖາຣສອກ຺ໂຂກຕິສງ຺ຂໍ ເສນໍ ອຸທເຣ ພນ຺ຂສາຜການມ຺ປີ ອສ຺ສາມິ ກໍ ກຕ຺ວາ ປລາເປສ຺ສາມີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ນວມໍ ຄາຖມາຫ –

໕໙໑.

''ປາເທ ເທວ ປສາເຣຫີ, ກຸລ຺ຊ ກາເມ ຣມສ຺ສຸ ຈ;

ຫິຕ຺ວາ ປຌ຺ຈາລິຍໍ ເສນໍ, ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ປລາຍິຕີ''ຕິຯ

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ''ເທວ, ຕ຺ວໍ ຍຖາສຸຂໍ ອຕ຺ຕໂນ ຣຊ຺ຊສຸຂສງ຺ຂາເຕ ເຕ ປາເທ ປສາເຣຫິ, ປສາເຣນ຺ໂຕ ຈ ສງ຺ຄາເມ ຈິຕ຺ຕໍ ອກຕ຺ວາ ຠຸຌ຺ຊ, ກາເມ ຣມສ຺ສຸ ຈ, ເອສ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ອິມໍ ເສນໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ປລາຍິສ຺ສຕີ''ຕິຯ

ເອວໍ ປຓ຺ຑິໂຕ ຣາຊານໍ ສມສ຺ສາເສຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຣາຊນິເວສນາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ນຄເຣ ຉຓເຠຣີ ຈຣາເປຕ຺ວາ ນາຄເຣ ອາຫ – ''ອມ຺ໂຠ, ຕຸມ຺ເຫ ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ, ສຕ຺ຕາຫໍ ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນປານໂຠຊນາທີນິ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ຉຓກີຬໍ ປວ຺ຕ຺ເຕຖຯ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສາ ຍຖາຣູຈິ ມຫາປານໍ ປິວນ຺ຕຸ, ຄນ຺ຘພ຺ພໍ ກໂຣນ຺ຕຸ, ວາເທນ຺ຕຸ ວຄ຺ຄນ຺ຕຸ ເສຬເຬນ຺ຕຸ ນທນ຺ຕຸ ນຈ຺ຈນ຺ຕຸ ຄາຍນ຺ຕຸ ອປ຺ໂຟເຑນ຺ຕຸ, ປຣິພ຺ພໂຍ ປນ ໂວ ມມ ສນ຺ຕໂກວ ໂຫຕຸ, ອຫໍ ມໂຫສຘປຓ຺ຑິໂຕ ນາມ, ປສ຺ສິສ຺ສຖ ເມ ອານຸຠາວ''ນ຺ຕິຯ ເຕ ຕຖາ ກຣີສຸຯ ຕທາ ຄີຕວາທິຕາທິສທ຺ທໍ ພຫິນຄເຣ ຖິຕາ ສຸຓນ຺ຕິ, ຈູຬທ຺ວາເຣນ ມນຸສ຺ສາ ນຄຣໍ ປວິສນ຺ຕິຯ ຖເປຕ຺ວາ ປຆິສຕ຺ຕຸໍ ທິຊ຺ເຊ ທິຊ຺ເຊ ນ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ສຌ຺ຈາໂຣ ນ ຉິຊ຺ຊຕິ, ນຄຣໍ ປວິຊ຺ຊມນຸສ຺ສາ ຉຓກີຬອນິສ຺ສິຕໍ ຊນໍ ປສ຺ສນ຺ຕິຯ

ຈູຬນີພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕປິ ນຄເຣ ໂກລາຫລໍ ສຸຕ຺ວາ ອມຈ຺ເຈ ເອວມາຫ – ''ອມ຺ໂຠ, ອມ຺ເຫສຸ ອຊ຺ຊາຣສອກ຺ໂຂຫິຓີຍາ ເສນາຍ ນຄຣໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຖິເຕສຸ ນຄຣວາສີນໍ ກຍໍ ວາ ສາຣຊ຺ຊໍ ວາ ນຕ຺ຖິ, ອານນ຺ທິຕາ ໂສມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ຕາ ອປ຺ໂຟເຑນ຺ຕິ ນທນ຺ຕິ ເສຬເຬນ຺ຕິ ນຈ຺ຈນ຺ຕິ ຄາຍນ຺ຕິ, ກີ ນາເມຕ''ນ຺ຕິ? ອຖ ນໍ ອຸປນິກ຺ຂິຕ຺ຕກປຸຣິສາ ມຸສາວາທໍ ກຕ຺ວາ ເອວມາຫໍສຸ ''ເທວ, ມຍໍ ເອເກນ ກມ຺ເມນ ຈູຬທ຺ວາເຣນ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຉຓນິສ຺ສິຕໍ ມຫາຊນໍ ທິສ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິມ຺ຫາ 'ອມ຺ໂຠ , ສກລຊມ຺ພຸທີປຣາຊາໂນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ນຄຣໍ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຖິຕາ, ຕຸມ຺ເຫ ປນ ອຕິປ຺ມຕ຺ຕາ, ກີ ນາເມຕ'ນ຺ຕິ? ເຕ ເອວມາຫໍສຸ 'ອມ຺ໂຠ, ອມ຺ຫາ ກໍ ຣຌ຺ໂຌ ກຸມາຣກາເລ ເອໂກ ມໂນຣໂຖ ອໂຫສິ ສກລຊມ຺ພຸທີປຣາຊູຫິ ນຄເຣ ປຣິວາຣິເຕ ຉຓໍ ກຣິສ຺ສາມີຕິ, ຕສ຺ສ ອຊ຺ຊ ມໂນຣໂຖ ມຕ຺ຖກໍ ປຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ຉຓເກຣີ ຈຣາເປຕ຺ວາ ສຍໍ ມຫາຕເລ ມຫາປານໍ ປິວຕີ'''ຕິຯ

ຣາຊາ ເຕສໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ເສນໍ ອາຓາເປສີ – ''ໂກນ຺ໂຕ, ຄຈ຺ຉຖ, ຊິປ຺ປໍ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ນຄຣໍ ອວຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ປຣິຂໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ປາກາຣໍ ມທ຺ທນ຺ຕາ ທ຺ວາຣຊ຺ຊາລເກ ຠິນ຺ທນ຺ຕາ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ສກເຑຫີ ກຸມ຺ກຕ຺ຫານີ ວິຍ ມຫາຊນສ຺ສ ສີສານີ ຄຓ຺ຫຖ, ວິເທຫຣຌ຺ໂຌ ສີສໍ ອາຫຣຖາ''ຕິຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສູຣໂຍຘາ ນານາວຸຘຫຕ຺ຖາ ທ຺ວາຣສມີປໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ປຸຣິເສຫິ ສກ຺ຂຣວາລຸກກລລສິຌ຺ຈນປາສາຓປຕນາທີຫິ ອຸປທ຺ທຸຕາ ປຆິກ຺ກມນ຺ຕິຯ ''ປາກາຣໍ ຠິນ຺ທິສ຺ສາມາ''ຕິ ປຣິຂໍ ໂອຕິຓ຺ເຓປີ ອນ຺ຕຣຊ຺ຊາລເກສຸ ຖິຕາ ອຸສ຺ສຕ຺ຕິໂຕມຣາທີຫິ ວິຊ຺ຊນ຺ຕາ ມຫາວິນາສໍ ປາເປນ຺ຕິຯ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ໂຍຘາ ຈູຬນີພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ໂຍເຘ ຫຕ຺ຖວິກາຣາທີນິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ນານປ຺ປກາເຣຫິ ອກ຺ໂກສນ຺ຕິ ປຣິກາສນ຺ຕິ ຕຊ຺ເຊນ຺ຕິຯ ''ຕຸມ຺ເຫ ກິລມນ຺ຕາ ກຕ຺ຕໍ ອລກນ຺ຕາ ໂຖກໍ ປິວິສ຺ສຖ ຂາທິສ຺ສຖາ''ຕິ ສຸຣາປິຍ຺ຖການິ ເຈວ ມຈ຺ຉມໍສສູລານີ ຈ ປສາເຣຕ຺ວາ ສຍເມວ ປິວນ຺ຕິ ຂາທນ຺ຕິ, ອນຸປາກາເຣ ຈງ຺ກມນ຺ຕິຯ ອິຕເຣ ກິຌ຺ຈິ ກາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ຈູຬນີພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ''ເທວ, ຖເປຕ຺ວາ ອິທ຺ຘິມນ຺ເຕ ອຌ຺ເຌຫິ ນິທ຺ຘຣິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ''ຕິ ວທີສຸຯ

ຣາຊາ ຈຕ຺ປຌ຺ຈາຫໍ ວສິຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ເກວຊ຺ຊໍ ປຸຈ຺ຉິ ''ອາຈຣິຍ, ນຄຣໍ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກມ, ເອໂກປີ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນຕ຺ຖິ, ກີ ກາຕພ຺ພ''ນ຺ຕິຯ ເກວຊ຺ໂຊ ''ໂຫຕຸ, ມຫາຣາຊ, ນຄຣໍ ນາມ ພຫິອຸທກໍ ໂຫຕິ, ອຸທກກ຺ຂເຍນ ນໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມ, ມນຸສ຺ສາ ອຸທເກນ ກິລມນ຺ຕາ ທ຺ວາຣໍ ວິວຣິສ຺ສນ຺ຕີ''ຕິ ອາຫຯ ໂສ ''ອຕ຺ເຖໂສ ອຸປາໂຍ''ຕິ ສມ຺ປຆິຈ຺ຉິຯ ຕໂຕ ປຊ຺ຊາຍ ອຸທກໍ ປເວເສຕຸໍ ນ ເທນ຺ຕິຯ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ອຸປນິກ຺ຂິຕ຺ຕກປຸຣິສາ ປຓ຺ຓໍ ລິຂິຕ຺ວາ ກຓ຺ເຑ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ຕໍ ປວຕ຺ຕີ ເປເສສຸໍຯ ເຕນປີ ປຖມເມວ ອາຓຕ຺ຕໍ ''ໂຍ ໂຍ ກຓ຺ເຑ ປຓ຺ຓໍ ປສ຺ສຕິ, ໂສ ໂສ ເມ ອາຫຣຕູ''ຕິຯ ອເຖໂກ ປຸຣິໂສ ຕໍ ທິສ຺ວາ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ທສ຺ເສສິຯ ໂສ ຕໍ ປວຕ຺ຕີ ສຕ຺ວາ ''ນ ເມ ປຓ຺ຑິຕກາວໍ ຊານນ຺ຕີ''ຕິ ສຆ຺ຖິຫຕ຺ຖໍ ເວລຸທຓ຺ຑໍ ທ຺ວິທ຺ຘາ ຜາເລຕ຺ວາ ປຣິສຸທ຺ຘໍ ໂສຘາເປຕ຺ວາ ປຸນ ເອກໂຕ ກຕ຺ວາ ຈມ຺ເມນ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ອຸປຣິ ກລເລນ ມກ຺ເຂຕ຺ວາ ທີມວນ຺ຕໂຕ ອິທ຺ຘິມນ຺ຕຕາປເສຫິ ອານີຕໍ ກຸທ຺ທູສກຸມຸທພີຊໍ ໂປກ຺ຂຣຓີຕີເຣ ກລເລສຸ ໂຣປາເປຕ຺ວາ ອຸປຣິ ເວລຸທຓ຺ຑໍ ຖປາເປຕ຺ວາ ອຸທກສ຺ສ ປູຣາເປສິຯ ເອກຣຕ຺ເຕເນວ ວຑ຺ຒິຕ຺ວາ ປຸປ຺ຜໍ ເວລຸທຓ຺ຑຕ຺ຖກໂຕ ອຸຕ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຕນມຕ຺ຕໍ ອຊ຺ຊາສີຯ

ອຖ ນໍ ອຸປ຺ປາເຓຕ຺ວາ ''ອິທໍ ຈູຬນີພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ເທຖາ''ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຣິສານໍ ທາເປສິຯ ເຕ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖກໍ ວລຍໍ ກຕ຺ວາ

“ອມ຺ໂກ, ພຸຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ປາທມູລິກາ ລາຕເກນ ມາ ມຣິຕ຺ຖ, ຄຕ຺ຫເຖຕໍ ອຸປ຺ປລໍ ປີລຸອນ຺ຌິຕ຺ວາ ທຕ຺ໜກໍ ກຸຈ຺ຌິປູຣໍ ຂາທຖາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຂິປີສຸ. ຕເມໂກ ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ອຸປນິກ຺ຂິຕ຺ຕກປຸຣິໂສ ອຸຌ຺ຄາຍ ຄຕ຺ຫິ, ອຖ ຕໍ ຣຌ຺ໂຌ ສນ຺ຕິກໍ ອາໜຣິຕ຺ວາ “ປສ຺ສຖ, ເທວ, ອິມສ຺ສ ທຕ຺ໜກໍ, ນ ໂນ ອີໂຕ ປຸພ຺ເພ ເອວໍ ທິຆທຕ຺ໜໂກ ທິຌ຺ຄປຸພ຺ໂພ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ມີນຖ ນ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ປຸຣິສາ ສຌ຺ຄິຫຕ຺ຖໍ ທຕ຺ໜກໍ ອສິຕິຫຕ຺ຖໍ ກຕ຺ວາ ມິນີສຸ. ປຸນ ຣຌ຺ໂຌ “ກຕ຺ເຖຕໍ ຊາຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ເອໂກ ມຸສາວາທໍ ກຕ຺ວາ ເອວມາໜ – “ເທວ, ອຫໍ ເອກທິວສໍ ປີປາສິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ‘ສຸຣໍ ປີວິສ຺ສາມີ’ຕິ ຈູລຸອທຸວາເຣນ ນຄຣໍ ປວິຌ຺ໂຄ, ນາຄຣານໍ ອຸທກກີລຸອຕ຺ຖາຍ ກຕໍ ມຫາໂປກ຺ຂຣຕີ ປສ຺ສີ, ມຫາຊໂນ ນາວາຍ ນິສີທິຕ຺ວາ ປຸປ຺ຜານິ ຄຕ຺ຫາຕິ. ຕຕ຺ຖ ອີທໍ ຕີຣປ຺ປເທເສ ຊາຕໍ, ຄມ຺ກີຣຌ຺ຄາເນ ຊາຕສ຺ສ ປນ ທຕ຺ໜໂກ ສຕຫຕ຺ໂຖ ກວິສ຺ສຕີ”ຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ເກວຌ຺ຜໍ ອາໜ – “ອາຈຣິຍ, ນ ສກ຺ກາ ອຸທກກ຺ຂເຍນ ອີທໍ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ, ໜຣເຖກໍ ອຸປາຍ”ນ຺ຕິ. “ເຕນ ຫິ, ເທວ, ຌຌ຺ລກ຺ຂເຍນ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມ, ນຄຣໍ ນາມ ພທິຌຌ຺ລໍ ໂຫຕີ”ຕິ. ເອວໍ ໂຫຕຸ ອາຈຣິຍາຕິ, ປຕ຺ທິໂຕ ປຸຣິມນເຍເນວ ຕໍ ປວຕ຺ຕີ ລຕ຺ວາ “ນ ເມ ເກວຌ຺ຜພຸຣາຫ຺ມໂຕ ປຕ຺ທິຕກາວໍ ຊານາຕີ”ຕິ ອນຸປາກາຣມຕ຺ຖເກ ກລລໍ ກຕ຺ວາ ວິທີ ຕຕ຺ຖ ໂຣປາເປສີ. ໂພຌິສຕ຺ຕານໍ ອສິປ຺ປາໂຍ ນາມ ສມິຊ຺ຊຕີຕິ ວິທີ ເອກຣຕ຺ເຕເນວ ວຸຌ຺ຄາຍ ປາກາຣມຕ຺ຖເກ ນີລາ ຫຸຕ຺ວາ ປຌ຺ລາຍນ຺ຕີ. ຕໍ ທິສ຺ວາ ຈູລຸອນີພຸຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ “ອມ຺ໂກ, ກີເມຕໍ ປາກາຣມຕ຺ຖເກ ນີລໍ ຫຸຕ຺ວາ ປຌ຺ລາຍຕີ”ຕິ ປຸຈ຺ຌິ. ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ອຸປນິກ຺ຂິຕ຺ຕກປຸຣິໂສ ຣຌ຺ໂຌ ວຈນໍ ມຸຂໂຕ ຊິວ຺ຫໍ ລຸຌ຺ຈນ຺ໂຕ ວິຍ ຄເຫຕ຺ວາ “ເທວ, ຄໜປຕິປຸຕ຺ໂຕ ມໂຫສຌປຕ຺ທິໂຕ ອນາຄຕກາຍໍ ທິສ຺ວາ ປຸພ຺ເພວ ຣຌ຺ຄໂຕ ຌຌ຺ລໍ ອາໜຣາເປຕ຺ວາ ໂກຌ຺ຄາຄາຣາທີນິ ປູຣາເປຕ຺ວາ ເສສຌຌ຺ລໍ ປາກາຣປສ຺ເສ ນິກ຺ຂິປາເປສີ. ເຕ ກີຣ ວິຫໂຍ ອາຕເປນ ສຸກ຺ຂນ຺ຕາ ວສ຺ເສນ ເຕເມນ຺ຕາ ຕຕ຺ເຖວ ສສ຺ສໍ ຊເນສຸໍ. ອຫໍ ເອກທິວສໍ ເອເກນ ກມ຺ເມນ ຈູລຸອທຸວາເຣນ ປວິສິຕ຺ວາ ປາກາຣມຕ຺ຖເກ ວິທີຣາສິໂຕ ວີທີ ຫຕ຺ເຖນ ຄເຫຕ຺ວາ ວີຖິຍໍ ລຫ຺ເຫນ຺ເຕ ປສ຺ສີ. ອຖ ເຕ ມໍ ປຣິຫາສນ຺ຕາ ‘ລາໂຕສິ ມຌ຺ເລ, ວີທີສາຜກາຫສນ຺ເຕ ພນ຺ຌິຕ຺ວາ ຕວ ເຄຫໍ ໜຣິຕ຺ວາ ໂກຌ຺ເຜຕ຺ວາ ປຈາເປຕ຺ວາ ກຸຌ຺ຊາຫີ’ຕິ ວທີສູ”ຕິ ອາໂຣເຈສີ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ເກວຌ຺ຜໍ “ອາຈຣິຍ, ຌຌ຺ລກ຺ຂເຍນປີ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ອຍມ຺ປີ ອນຸປາໂຍ”ຕິ ອາໜ. “ເຕນ ຫິ, ເທວ, ທາຣຸກ຺ຂເຍນ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມ, ນຄຣໍ ນາມ ພທິທາຣຸກໍ ໂຫຕີ”ຕິ. “ເອວໍ ໂຫຕຸ, ອາຈຣິຍາ”ຕິ. ປຕ຺ທິໂຕ ປຸຣິມນເຍເນວ ຕໍ ປວຕ຺ຕີ ລຕ຺ວາ ປາກາຣມຕ຺ຖເກ ວີທີ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຌ຺ລາຍມານໍ ທາຣຸຣາສີ ກາເຣສີ. ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ມນຸສ຺ສາ ຈູລຸອນີພຸຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຣິເສຫິ ສທ຺ຌີ ປຣິຫາສໍ ກໂຣນ຺ຕາ “ສເຈ ລາຕຕ຺ຖ, ຍາຄຸກຕ຺ຕໍ ປຈິຕ຺ວາ ກຸຌ຺ຊຖາ”ຕິ ມໜນ຺ຕມໜນ຺ຕານິ ທາຣູນິ ຂິປີສຸ. ຣາຊາ “ປາກາຣມຕ຺ຖເກນ ທາຣູນິ ປຌ຺ລາຍນ຺ຕິ, ກີເມຕ”ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຌິຕ຺ວາ “ເທວ, ຄໜປຕິປຸຕ຺ໂຕ ກີຣ ມໂຫສຌປຕ຺ທິໂຕ ອນາຄຕກາຍໍ ທິສ຺ວາ ທາຣູນິ ອາໜຣາເປຕ຺ວາ ກຸລານໍ ປຈ຺ລາເຄເຫສຸ ຄປາເປຕ຺ວາ ອຕິເຣການິ ປາກາຣໍ ນິສ຺ສາຍ ຄປາເປສີ”ຕິ ອຸປນິກ຺ຂິຕ຺ຕການຌ຺ເລວ ສນ຺ຕິກາ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ເກວຌ຺ຜໍ ອາໜ – “ອາຈຣິຍ, ທາຣຸກ຺ຂເຍນປີ ນ ສກ຺ກາ ອມ຺ເຫຫິ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ, ອາໜຣເຖກໍ ອຸປາຍ”ນ຺ຕິ. “ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ, ມຫາຣາຊ, ອຌ຺ໂຌ ອຸປາໂຍ ອຕ຺ຖີ”ຕິ. “ອາຈຣິຍ, ກີ ອຸປາໂຍ ນາເມສ, ນາຫໍ ຕວ ອຸປາຍສ຺ສ ອນ຺ຕໍ ປສ຺ສາມິ, ນ ສກ຺ກາ ອມ຺ເຫຫິ ເວເທຫໍ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ, ອມ຺ໜາກໍ ນຄຣເມວ ຄມິສ຺ສາມາ”ຕິ. “ເທວ, ‘ຈູລຸອນີພຸຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ເອກສຕຂຕ຺ຕິເຍຫິ ສທ຺ຌີ ເວເທຫໍ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ ນາສກ຺ຂີ’ຕິ ອມ຺ໜາກໍ ລຊ຺ຊນກໍ ກວິສ຺ສຕີ, ກີ ປນ ມໂຫສໂຌວ ປຕ຺ທິໂຕ, ອໜມ຺ປີ ປຕ຺ທິໂຕເຍວ, ເອກໍ ເລສໍ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ. “ກີ ເລໂສ ນາມ, ອາຈຣິຍາ”ຕິ. “ຌມ຺ມຍຸທ຺ຌໍ ນາມ ກຣິສ຺ສາມ, ເທວາ”ຕິ. “ກີເມຕໍ ຌມ຺ມຍຸທ຺ຌໍ ນາມາ”ຕິ? “ມຫາຣາຊ ນ ເສນາ ຍຸຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ປນ ຣາຊູນໍ ທ຺ເວ ປຕ຺ທິຕາ ເອກຌ຺ຄາເນ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ. ເຕສຸ ໂຍ ວນ຺ທິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສ ປຣາຊໂຍ ກວິສ຺ສຕີ. ມໂຫສໂຌ ປນ ອີມໍ ມນ຺ຕໍ ນ ຊານາຕິ, ອຫໍ ມຫລ຺ລໂກ, ໂສ ທໜໂຣ, ມໍ ທິສ຺ວາວ ວນ຺ທິສ຺ສຕິ, ຕທາ ເວເທໂຫ ປຣາຊິໂຕ ນາມ ກວິສ຺ສຕິ, ອຖ ມຍໍ ເວເທຫໍ ປຣາເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ນຄຣເມວ ຄມິສ຺ສາມ, ເອວໍ ໂນ ລຊ຺ຊນກໍ ນ ກວິສ຺ສຕີ. ອີທໍ ຌມ຺ມຍຸທ຺ຌໍ ນາມາ”ຕິ.

ປຕ຺ທິໂຕ ຕມ຺ປີ ຣໜສ຺ສໍ ປຸຣິມນເຍເນວ ລຕ຺ວາ “ສເຈ ເກວຌ຺ຜສ຺ສ ປຣຊ຺ຊາມິ, ນາຫໍ ປຕ຺ທິໂຕສ຺ມີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕສີ. ຈູລຸອນີພຸຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕປີ ‘ໂສກໂນ, ອາຈຣິຍ, ອຸປາໂຍ’ຕິ ວຕ຺ວາ “ສ຺ເວ ຌມ຺ມຍຸທ຺ຌໍ ກວິສ຺ສຕິ, ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປີ ປຕ຺ທິຕານໍ ຌມ຺ເມນ ຊຍປຣາຊໂຍ ກວິສ຺ສຕີ. ໂຍ ຌມ຺ມຍຸທ຺ຌໍ ນ ກຣິສ຺ສຕິ, ໂສປີ ປຣາຊິໂຕ ນາມ ກວິສ຺ສຕີ”ຕິ ປຕ຺ຕໍ ລິຂາເປຕ຺ວາ ຈູລຸອທຸວາເຣນ ເວເທຫສ຺ສ ເປເສສີ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເວເທໂຫ ປຕ຺ທິຕໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ອາຈິກ຺ຂິ. ຕໍ ປວຕ຺ຕີ ສຸຕ຺ວາ ປຕ຺ທິໂຕ “ສາຌຸ, ເທວ, ສ຺ເວ ປາໂຕວ ປຈ຺ຌິມທ຺ວາເຣ ຌມ຺ມຍຸທ຺ຌມຕ຺ຫລໍ ສຊ຺ເຊສ຺ສນ຺ຕິ, ‘ຌມ຺ມຍຸທ຺ຌມຕ຺ຫລໍ ອາຄຈ຺ຌຕູ’ຕິ ເປເສຖາ”ຕິ ອາໜ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ອາຄຕທູຕສ຺ເສວ ຫຕ຺ເຖ ປຕ຺ຕກໍ ອທາສີ. ປຕ຺ທິໂຕ ປຸນທິວເສ “ເກວຌ຺ຜສ຺ເສວ ປຣາຊໂຍ ໂຫຕູ”ຕິ ປຈ຺ຌິມທ຺ວາເຣ ຌມ຺ມຍຸທ຺ຌມຕ຺ຫລໍ ສຊ຺ຊາເປສີ. ເຕປີ ໂຂ ເອກສຕປຸຣິສາ ‘ໂກ ຊານາຕິ, ກີ ກວິສ຺ສຕີ’ຕິ ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ອາຣກ຺ຂຕ຺ຖາຍ ເກວຌ຺ຜໍ ປຣິວາຣຍີສຸ. ເຕປີ ເອກສຕຣາຊາໂນ ຌມ຺ມຍຸທ຺ຌມຕ຺ຫລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປາຈີນທິສໍ ໂອໂລເກນ຺ຕາ ອຌ຺ຄໍສຸ,

ຕຖາ ເກວຏ຺ຏພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປີ.

ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ປນ ປາໂຕວ ຄນ຺ໂຘທເກນ ນ຺ຫຕ຺ວາ ສຕສຫສ຺ສຄ຺ຆນກໍ ກາສິກວຕ຺ຖໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ສພ຺ພາລງກາຣປຏິມຓ຺ຑິໂຕ ນານຄ຺ຄຣສໂຠຊນໍ ພຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ “ປວິສຕຸ ເມ ປຸຕ຺ໂຕ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປວິສິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ຄຕ຺ວາ “ກຸຫິໍ ຄມິສ຺ສສິ, ຕາຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ຘມ຺ມຍຸທ຺ຘມຓ຺ຑລໍ ຄມິສ຺ສາມີ”ຕິ ອາຫ. “ກິໍ ລທ຺ຘໍ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ? “ເທວ, ເກວຏ຺ຏພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ມຓິຣຕເນນ ວຎ຺ເຈຕຸກາໂມມ຺ຫິ, ອຏ຺ຐວງ຺ກໍ ມຓິຣຕນໍ ລທ຺ຘໍ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ. “ຄຓ຺ຫ, ຕາຕາ”ຕິ. ໂສ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຣາຊນິເວສນາ ໂອຕິຓ຺ໂຓ ສຫຊາເຕຫິ ໂຍຘສຫສ຺ເສຫິ ປຣິວຸໂຕ ນວຸຕິກຫາປຓສຫສ຺ສຄ຺ຆນກໍ ເສຕສິນ຺ຘວຍຸຕ຺ຕໍ ຣຖວຣມາຣຸຍ຺ຫ ປາຕຣາສເວລາຍ ທ຺ວາຣສມີປໍ ປາປຸຓິ. ເກວຏ຺ໂຏ ປນ “ອິທານິ ອາຄມິສ຺ສຕິ, ອິທານິ ອາຄມິສ຺ສຕີ”ຕິ ຕສ຺ສາຄມນໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕເຍວ ອຏ຺ຐາສິ, ໂອໂລກເນນ ທີຆຄີວໍ ປຕ຺ໂຕ ວິຍ ອໂຫສິ, ສູຣິຍເຕເຊນ ເສທາ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ. ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ມຫາປຣິວາຣຕາຍ ມຫາສມຸທ຺ໂທ ວິຍ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣນ຺ໂຕ ເກສຣສີໂຫ ວິຍ ອຉມ຺ຠີໂຕ ວິຄຕໂລມຫໍໂສ ທ຺ວາຣໍ ວິວຣາເປຕ຺ວາ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມ຺ມ ຣຖາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ສີໂຫ ວິຍ ວິຊມ຺ຠມາໂນ ປາຍາສິ. ເອກສຕຣາຊາໂນປິ ຕສ຺ສ ຣູປສິຣີ ທິສ຺ວາ “ເອສ ກິຣ ສິຣິວຑ຺ຒນເສຏ຺ຐິປຸຕ຺ໂຕ ມໂຫສຘປຓ຺ຑິໂຕ ປຎ຺ຎາຍ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ອທຸຕິໂຍ”ຕິ ອຸກ຺ກຸຏ຺ຐິສຫສ຺ສານິ ປວຕ຺ຕຍີສຸ.

ໂສປິ ມຣຸຄຓປຣິວຸໂຕ ວິຍ ສກ຺ໂກ ອໂນເມນ ສິຣິວິຠເວນ ຕໍ ມຓິຣຕນໍ ຫຕ຺ເຖນ ຄເຫຕ຺ວາ ເກວຏ຺ຏາຠິມຸໂຂ ອຄມາສິ. ເກວຏ຺ໂຏປິ ຕໍ ທິສ຺ວາວ ສກຠາເວນ ສຓ຺ຐາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນໍ ກຕ຺ວາ ເອວມາຫ – “ປຓ຺ຑິຕ ມໂຫສຘ, ມຍໍ ທ຺ເວ ປຓ຺ຑິຕາ, ອມ຺ຫາກໍ ຕຸມ຺ເຫ ນິສ຺ສາຍ ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ວສນ຺ຕານໍ ຕຸມ຺ເຫຫິ ປຓ຺ຓາກາຣມຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ເປສິຕປຸພ຺ພໍ, ກສ຺ມາ ເອວມກຕ຺ຖາ”ຕິ? ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ “ປຓ຺ຑິຕ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ອນຸຈ຺ຉວິກໍ ປຓ຺ຓາກາຣໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ອຊ຺ຊ ມຍໍ ອິມໍ ມຓິຣຕນໍ ລຠ຺ຫາ, ຫນ຺ທ, ອິມໍ ມຓິຣຕນໍ ຄຓ຺ຫຖ, ເອວຣູປໍ ນາມ ອຎ຺ຎໍ ມຓິຣຕນໍ ນຕ຺ຖີ”ຕິ ອາຫ. ໂສ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ຊລມານໍ ມຓິຣຕນໍ ທິສ຺ວາ “ທາຕຸກາໂມ ເມ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ “ເຕນ ຫິ, ປຓ຺ຑິຕ, ເທຫີ”ຕິ ຫຕ຺ຖໍ ປສາເຣສິ. ມຫາສຕ຺ໂຕ “ຄຓ຺ຫາຫີ, ອາຈຣິຍາ”ຕິ ຂິປິຕ຺ວາ ປສາຣິຕຫຕ຺ຖສ຺ສ ອງ຺ຄຸລີສຸ ປາເຕສີ. ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຄຣຸໍ ມຓິຣຕນໍ ອງ຺ຄຸລີຫິ ຘາເຣຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ. ມຓິຣຕນໍ ປຣິຄລິຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ປາທມູເລ ປຕິ. ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂລເຠນ “ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມີ ນ”ນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ປາທມູເລ ໂອຓໂຕ ອໂຫສິ. ອຖສ຺ສ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອຸຏ຺ຐາຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ເອເກນ ຫຕ຺ເຖນ ຂນ຺ຘຏ຺ຐິເກ, ເອເກນ ປີຏ຺ຐິກຈ຺ຉາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ “ອຸຏ຺ເຐຖ ອາຈຣິຍ, ອຸຏ຺ເຐຖ ອາຈຣິຍ, ອຫໍ ອຕິທຫໂຣ ຕຸມ຺ຫາກໍ ນຕ຺ຕຸມຕ຺ໂຕ, ມາ ມໍ ວນ຺ທຖາ”ຕິ ວທນ຺ໂຕ ອປຣາປຣໍ ກຕ຺ວາ ມຸຂໍ ຠູມິຍໍ ຆໍສິຕ຺ວາ ໂລຫິຕມກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ “ອນ຺ຘພາລ, ຕ຺ວໍ ມມ ສນ຺ຕິກາ ວນ຺ທນໍ ປຈ຺ຈາສີສສີ”ຕິ ຄີວາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຂິປີ. ໂສ ອຸສຠມຕ຺ເຕ ຐາເນ ປຕິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍ ປລາຍິ. ມຓິຣຕນໍ ປນ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ມນຸສ຺ສາເຍວ ຄຓ຺ຫີສຸ.

ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ປນ “ອຸຏ຺ເຐຖ ອາຈຣິຍ, ອຸຏ຺ເຐຖ ອາຈຣິຍ, ມາ ມໍ ວນ຺ທຖາ”ຕິ ວຈີໂຆໂສ ສກລປຣິສໍ ຉາເທຕ຺ວາ ອຏ຺ຐາສິ. “ເກວຏ຺ຏພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ມໂຫສຘສ຺ສ ປາເທ ວນ຺ທຕີ”ຕິ ປຸຣິສາປິສ຺ສ ເອກປ຺ປຫາເຣເນວ ອຸນ຺ນາທາທີນິ ອກໍສຸ. ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ສພ຺ເພປິ ເຕ ຣາຊາໂນ ເກວຏ຺ຏໍ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ປາທມູເລ ໂອຓຕໍ ອທ຺ທສໍສຸເຍວ. ເຕ “ອມ຺ຫາກໍ ປຓ຺ຑິເຕນ ມໂຫສເຘ ວນ຺ທິໂຕ, ອິທານິ ປຣາຊິຕມ຺ຫາ, ນ ໂນ ຊີວິຕໍ ທສ຺ສຕີ”ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ອສ຺ເສ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣປຎ຺ຈາລາຠິມຸຂາ ປລາຍິຕຸໍ ອາຣຠິໍສຸ. ເຕ ປລາຍນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຣິສາ “ຈູຬນີພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ເອກສຕຂຕ຺ຕິເຍ ຄເຫຕ຺ວາ ປລາຍຕີ”ຕິ ປຸນ ອຸກ຺ກຸຏ຺ຐິມກໍສຸ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເຕ ຣາຊາໂນ ມຣຓຠຍຠີຕາ ຠິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ປລາຍນ຺ຕາ ເສນງ຺ຄໍ ຠິນ຺ທິໍສຸ. ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຣິສາປິ ນທນ຺ຕາ ວຄ຺ຄນ຺ຕາ ສຸຏ຺ຐຸຕຣໍ ໂກລາຫລມກໍສຸ . ມຫາສຕ຺ໂຕ ເສນງ຺ຄປຣິວຸໂຕ ນຄຣເມວ ປາວິສິ. ຈູຬນີພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ເສນາປິ ຕິໂຍຊນມຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂນ຺ທິ.

ເກວຏ຺ໂຏ ອສ຺ສໍ ອຠິຣຸຍ຺ຫ ນລາເຏ ໂລຫິຕໍ ປຸຎ຺ຉມາໂນ ເສນໍ ປຕ຺ວາ ອສ຺ສປິຏ຺ຐິຍໍ ນິສິນ຺ໂນວ “ໂຠນ຺ໂຕ ມາ ປລາຍຖ, ໂຠນ຺ໂຕ ມາ ປລາຍຖ, ນາຫໍ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕໍ ວນ຺ທາມີ, ຕິຏ຺ຐຖ ຕິຏ຺ຐຖາ”ຕິ ອາຫ. ເສນາ ອສທ຺ທຫນ຺ຕາ ອຏ຺ຐຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ເກວຏ຺ຏໍ ອກ຺ໂກສນ຺ຕາ ປຣິຠາສນ຺ຕາ “ປາປຘມ຺ມ ທຸຏ຺ຐພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ‘ຘມ຺ມຍຸທ຺ຘໍ ນາມ ກຣິສ຺ສາມີ’ຕິ ວຕ຺ວາ ນຕ຺ຕຸມຕ຺ຕໍ ອປ຺ປໂຫນ຺ຕມ຺ປິ ວນ຺ທຕິ, ນຕ຺ຖິ ຕວ ກຕ຺ຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ກຖໍ ອສຸຓນ຺ຕາ ວິຍ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕວ. ໂສ ເວເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເສນໍ ປາປຸຓິຕ຺ວາ “ໂຠນ຺ໂຕ ວຈນໍ ສທ຺ທຫຖ ມຍ຺ຫໍ, ນາຫໍ ຕໍ ວນ຺ທາມີ, ມຓິຣຕເນນ ມໍ ວຎ຺ເຈສີ”ຕິ ສພ຺ເພປິ ເຕ ຣາຊາໂນ ນານາກາຣເຓຫິ ສມ຺ໂພເຘຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ກຖໍ ຄຓ຺ຫາເປຕ຺ວາ ຕຖາ ຠິນ຺ນໍ ເສນໍ ປຏິນິວຕ຺ເຕສິ. ສາ ປນ ຕາວ ມຫຕີ ເສນາ ສເຈ ເອເກກໍປິ ປໍສຸມຸຏ຺ຐິໍ ວາ ເອເກກເລຑ຺ຑຸໍ ວາ ຄເຫຕ຺ວາ ນຄຣາຠິມຸຂາ ຂິເປຍ຺ຍ, ປຣິຂໍ ປູເຣຕ຺ວາ ປາກາຣປ຺ປມາຓາ ຣາສິ ຠເວຍ຺ຍ. ໂພຘິສຕ຺ຕານໍ ປນ

ອຘິປ຺ປາໂຍ ນາມ ສມິຊ຺ຌຕິເຍວ, ຕສ຺ມາ ເອໂກປິ ປຸປ຺ຜມຸຏ຺ຐິໍ ວາ ເລຂໍ ວາ ນຄຣາຠິມຸຂໍ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ນາມ ນາໂຫສິ. ສພ຺ເພປິ ເຕ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຂນ຺ຘາວາຣຏ຺ຐານເມວ ປຈ຺ຈາຄມິໍສຸ ຯ

ຣາຊາ ເກວຏ຺ຏໍ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ກິໍ ກໂຣມ, ອາຈຣິຍາ’’ຕິ. ‘‘ເທວ, ກສ຺ສຈິ ຈູຬທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມິຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ສຎ຺ຈາຣໍ ຉິນ຺ທາມ, ມນຸສ຺ສາ ນິກ຺ຂມິຕຸໍ ອລຠນ຺ຕາ ອຸກ຺ກຓ຺ຐິຕ຺ວາ ທ຺ວາຣໍ ວິວຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ອຖ ມຍໍ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕໍ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມາ’’ຕິ. ປຓ຺ຑິໂຕ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ປຸຣິມນເຍເນວ ຎຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ອິເມສຸ ຈິຣໍ ອິເຘວ ວສນ຺ເຕສຸ ຜາສຸກໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ. ອຸປາເຍເນວ ເຕ ປລາເປຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ. ໂສ ‘‘ມນ຺ເຕນ ເຕ ປລາເປສ຺ສາມີ’’ຕິ ເອກໍ ມນ຺ຕກຸສລໍ ອຸປຘາເຣນ຺ໂຕ ອນຸເກວຏ຺ຏໍ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ທິສ຺ວາ ຕໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ອາຈຣິຍ, ອມ຺ຫາກໍ ເອກໍ ກມ຺ມໍ ນິຕ຺ຖຣິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ ອາຫ. ‘‘ກິໍ ກໂຣມ, ປຓ຺ຑິຕ, ວເທຫີ’’ຕິ. ‘‘ອາຈຣິຍ, ຕຸມ຺ເຫ ອນຸປາກາເຣ ຐຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ມນຸສ຺ສານໍ ປມາທໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ມນຸສ຺ສານໍ ປູວມຈ຺ຉມໍສາ ທີນີ ຂິປິຕ຺ວາ ‘‘ອມ຺ໂພ, ອິທຎ຺ຈິທຎ຺ຈ ຂາທຖ ມາ ອຸກ຺ກຓ຺ຐຖ, ອຎ຺ຎໍ ກຕິປາຫໍ ວສິຕຸໍ ວາຍມຖ, ນຄຣວາສີໂນ ປຎ຺ຊເຣ ພທ຺ຘກຸກ຺ກຸຏາ ວິຍ ອຸກ຺ກຓ຺ຐິຕາ ນຈິຣສ຺ເສວ ໂວ ທ຺ວາຣໍ ວິວຣິສ຺ສນ຺ຕິ. ອຖ ຕຸມ຺ເຫ ເວເທຫຎ຺ຈ ທຸຏ຺ຐຄຫປຕິປຸຕ຺ຕຎ຺ຈ ຄຓ຺ຫິສ຺ສຖາ’’ຕິ ວເທຍ຺ຍາຖ ຯ ອມ຺ຫາກໍ ມນຸສ຺ສາ ຕໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຸມ຺ເຫ ອກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ຕຊ຺ເຊຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ມນຸສ຺ສານໍ ປສ຺ສນ຺ຕານຎ຺ເຎວ ຕຸມ຺ເຫ ຫຕ຺ຖປາເທສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ເວຬຸເປສິກາຫິປິ ປຫຣນ຺ຕາ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ເກເສ ໂອຫາເຣຕ຺ວາ ປຎ຺ຈ ຈູຬາ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ອິຏ຺ຐກຈຸຓ຺ເຓນ ໂອກິຣາເປຕ຺ວາ ກຓວີຣມາລໍ ກຓ຺ເຐ ກຕ຺ວາ ກຕິປຍປ຺ປຫາເຣ ທຕ຺ວາ ປິຏ຺ຐິຍໍ ຣາຊິໂຍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປາກາຣໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ສິກ຺ກາຍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ໂຍຕ຺ເຕນ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ‘‘ຄຈ຺ຉ ມນ຺ຕເຠທກ, ໂຈຣາ’’ຕິ ຈູຬນິພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ມນຸສ຺ສານໍ ທສ຺ສນ຺ຕິ. ເຕ ຕໍ ຣຎ຺ໂຎ ສນ຺ຕິກໍ ອາເນສ຺ສນ຺ຕິ. ຣາຊາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ໂກ ເຕ ອປຣາໂຘ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສຕິ. ອຖສ຺ສ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍາຖ ‘‘ມຫາຣາຊ, ມຍໍ ປຸພ຺ເພ ຍໂສ ມຫນ຺ໂຕ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ມນ຺ຕເຠທໂກ’’ຕິ ມໍ ກຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ກເຖຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ເມ ວິຠວໍ ອຈ຺ຉິນ຺ທິ, ‘‘ອຫໍ ມມ ຍສເຠທກສ຺ສ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສີສໍ ຄຓ຺ຫາເປສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ມນຸສ຺ສານໍ ອຸກ຺ກຓ຺ຐິຕໂມຈເນນ ເອເຕສໍ ຄິຕານໍ ຂາທນີຍໍ ວາ ໂຠຊນີຍໍ ວາ ເທມິ. ເອຕ຺ຕເກນ ມໍ ໂປຣາຓເວຣໍ ຫທເຍ ກຕ຺ວາ ອິມໍ ພ຺ຍສນໍ ປາເປສິ. ‘‘ຕໍ ສພ຺ພໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ມນຸສ຺ສາ ຊານນ຺ຕິ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິ ນານປ຺ປກາເຣຫິ ຕໍ ສທ຺ທຫາເປຕ຺ວາ ວິສ຺ສາເສ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ວເທຍ຺ຍາຖ ‘‘ມຫາຣາຊ, ຕຸມ຺ເຫ ມມໍ ລທ຺ຘກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ. ອິທານິ ເວເທຫສ຺ສ ຈ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຊີວິຕໍ ນຕ຺ຖິ, ອຫໍ ອິມສ຺ມິໍ ນຄເຣ ປາກາຣສ຺ສ ຖິຣຏ຺ຐານທຸພ຺ພລຏ຺ຐານຎ຺ຈ ປຣິຂາຍໍ ກຸມ຺ຠີລາທີນໍ ອຕ຺ຖິຏ຺ຐານຎ຺ຈ ນຕ຺ຖິຏ຺ຐານຎ຺ຈ ຊານາມິ, ນ ຈິຣສ຺ເສວ ໂວ ນຄຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ສາມີ’’ຕິ. ອຖ ໂສ ຣາຊາ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສກ຺ກາຣໍ ກຣິສ຺ສຕິ, ເສນາວາຫນຎ຺ຈ ປຏິຈ຺ຉາເປສ຺ສຕິ. ອຖສ຺ສ ເສນໍ ວາຬຸກຸມ຺ຠີລຏ຺ຐາເນສ຺ເຍວ ໂອຕາເຣຍ຺ຍາຖ. ຕສ຺ສ ເສນາ ກຸມ຺ຠີລຠເຍນ ນ ໂອຕຣິສ຺ສຕິ, ຕທາ ຕຸມ຺ເຫ ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ‘‘ຕຸມ຺ຫາກໍ ເສນາຍ, ເທວ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ເຕນ ລຎ຺ໂຊ ທິນ຺ໂນ, ສພ຺ເພ ຣາຊາໂນ ຈ ອາຈຣິຍເກວຏ຺ຏຎ຺ຈ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ນ ເກນຈິ ລຎ຺ໂຊ ອຄ຺ຄຫີໂຕ ນາມ ອຕ຺ຖິ. ເກວລໍ ເອເຕ ຕຸມ຺ເຫ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຈຣນ຺ຕິ, ສພ຺ເພ ປນ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕກາວ, ອຫເມໂວ ຕຸມ຺ຫາກໍ ປຸຣິໂສ. ສເຈ ເມ ນ ສທ຺ທຫຖ, ສພ຺ເພ ຣາຊາໂນ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ມໍ ທສ຺ສນາຍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕູ’’ຕິ ເປເສຖ. ‘‘ອຖ ເນສໍ ຄຫປຕິປຸຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ນາມຣູປໍ ລິຂິຕ຺ວາ ທິນ຺ເນສຸ ວຕ຺ຖາລງ຺ກາຣຂຄ຺ຄາທີສຸ ອກ຺ຂຣານິ ທິສ຺ວາ ນິຏ຺ຐໍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ ວເທຍ຺ຍາຖ. ໂສ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ຕານິ ທິສ຺ວາ ນິຏ຺ຐໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຠີຕຕສິໂຕ ເຕ ຣາຊາໂນ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕ຺ວາ ‘‘ອິທານິ ກິໍ ກໂຣມ ປຓ຺ຑິຕາ’’ຕິ ຕຸມ຺ເຫ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສຕິ. ຕເມນໍ ຕຸມ຺ເຫ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍາຖ ‘‘ມຫາຣາຊ, ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ພຫຸມາໂຍ. ສເຈ ອຎ຺ຎານິ ກຕິປາຫານິ ວສິສ຺ສຖ, ສພ຺ພໍ ໂວ ເສນໍ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ກຕ຺ວາ ຕຸມ຺ເຫ ຄຓ຺ຫິສ຺ສຕິ. ຕສ຺ມາ ປປຎ຺ຈໍ ອກຕ຺ວາ ອຊ຺ເຊວ ມຊ຺ຌິມຍາມສມນ຺ຕເຣ ອສ຺ສປິຏ຺ຐິຍໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ປລາຍິສ຺ສາມ, ມາ ໂນ ປຣຫຕ຺ເຖ ມຣຓໍ ໂຫຕູ’’ຕິ. ໂສ ຕຸມ຺ຫາກໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຖາ ກຣິສ຺ສຕິ. ຕຸມ຺ເຫ ຕສ຺ສ ປລາຍນເວລາຍ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ມນຸສ຺ເສ ຊານາເປຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ອນຸເກວຏ຺ຏພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ‘‘ສາຘຸ ປຓ຺ຑິຕ, ກຣິສ຺ສາມິ ເຕ ວຈນ’’ນ຺ຕິ ອາຫ. ‘‘ເຕນ ຫິ ກຕິປຍປ຺ປຫາເຣ ສຫິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ. ‘‘ປຓ຺ຑິຕ , ມມ ຊີວິຕຎ຺ຈ ຫຕ຺ຖປາເທ ຈ ຐເປຕ຺ວາ ເສສໍ ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິວເສນ ກໂຣຫີ’’ຕິ. ໂສ ຕສ຺ສ ເຄເຫ ມນຸສ຺ສານໍ ສກ຺ກາຣໍ ກາເຣຕ຺ວາ ອນຸເກວຏ຺ຏໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ວິປ຺ປກາຣໍ ປາເປຕ຺ວາ ໂຍຕ຺ເຕນ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕມນຸສ຺ສານໍ ທາເປສິ. ອຖ ເຕ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ທສ຺ເສສຸໍ. ຣາຊາ ຕໍ ວີມໍສິຕ຺ວາ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ສກ຺ກາຣມສ຺ສ ກຕ຺ວາ ເສນໍ ປຏິຈ຺ຉາເປສິ. ໂສປິ ຕໍ ວາຬຸກຸມ຺ຠີລຏ຺ຐາເນສ຺ເຍວ ໂອຕາເຣຕິ. ມນຸສ຺ສາ ກຸມ຺ຠີເລຫິ ຂຊ຺ຊມານາ ອຏ຺ຏາລກຏ຺ຐິເຕຫິ ມນຸສ຺ເສຫິ ອຸສ຺ສຕ຺ຕິໂຕມເຣຫິ ວິຊ຺ຌິຍມານາ ມຫາວິນາສໍ ປາປຸຓນ຺ຕິ. ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ໂກຈິ ຠເຍນ ອຸປຄນ຺ຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ. ອນຸເກວຏ຺ໂຏ ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ‘‘ຕຸມ຺ຫາກໍ ອຕ຺ຖາຍ ຍຸຊ຺ຌນກາ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ສພ຺ເພຫິ ລຎ຺ໂຊ ຄຫີໂຕ, ອສທ຺ທຫນ຺ໂຕ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຖວຕ຺ຖາທີສຸ ອກ຺ຂຣານິ ໂອໂລເກຖາ’’ຕິ ອາຫ. ຣາຊາ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ສພ຺ເພສໍ ວຕ຺ຖາທີສຸ ອກ຺ຂຣານິ ທິສ຺ວາ ‘‘ອທ຺ຘາ ອິເມຫິ ລຎ຺ໂຊ ຄ

ຫິໂຕ''ຕິ ນິຍຸຄໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ''ອາຈຣິຍ, ອິທານິ ກິ ກຕ຺ຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ''ເທວ, ອຌ຺ຌໍ ກາຕພ຺ພໍ ນຕ຺ຖິ. ສເຈ ປປ຺ຎ຺ຈໍ ກຣິສ຺ສຖ, ຄຫປ຺ຕິປຸຕ຺ໂຕ ໂວ ຄຕ຺ຫິສ຺ສຕິ, ອາຈຣິຍເກວຍ຺ໂຍປິ ເກວລໍ ນລາເຜ ວຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ຈຣຕິ, ລຍ຺ໂຊ ປນ ເອເຕນປິ ຄຫິໂຕ. ອຍລ຺ຫິ ມຕິຣຕນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຸມ຺ເຫ ຕິໂຍຊນໍ ປລາເປສິ, ປຸນ ສຫ຺ຫຫາເປຕ຺ວາ ນິວຕ຺ເຕສິ, ອຍມ຺ປິ ປຣິກິນ຺ຫໂກວ. ເອກ ຣຕ຺ຕິວາໂສປິ ມຍ຺ຫໍ ນ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ອຊ຺ເຊວ ມຊ຺ຌິມຍາມສມນນ຺ຕເຣ ປລາຍິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ, ມໍ ຄເປຕ຺ວາ ອລ຺ໂລ ຕວ ສຸຫຫໂຍ ນາມ ນຕ຺ຖິ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ເຕນ ຫິ ອາຈຣິຍ ຕຸມ຺ເຫເຍວ ເມ ອສ຺ສໍ ກປ຺ເປຕ຺ວາ ຍານສຊ຺ຊໍ ກໂຣຖາ''ຕິ ອາຫ.

ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ຕສ຺ສ ນິຈ຺ຉເຍນ ປລາຍນກາວໍ ຌຕ຺ວາ ''ມາ ກາຍິ, ມຫາຣາຊາ''ຕິ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ພຫິ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຸປນິກ຺ຊິຕ຺ຕກປຸຣິສານໍ ''ອຊ຺ຊ ຣາຊາ ປລາຍິສ຺ສຕິ, ມາ ນິທ຺ທາຍິຕ຺ຖາ''ຕິ ໂອວາທໍ ທຕ຺ວາ ຣລ຺ໂລ ອສ຺ໂສ ຍຖາ ອາກຫ຺ຓິໂຕ ສຸຍ຺ຍຸຕຣໍ ປລາຍຕິ, ເອວໍ ອວກປ຺ປນາຍ ກປ຺ເປຕ຺ວາ ມຊ຺ຌິມຍາມສມນນ຺ຕເຣ ''ກປ຺ປິໂຕ, ເທວ, ອສ຺ໂສ, ເວລໍ ຊານາຫີ''ຕິ ອາຫ. ຣາຊາ ອສ຺ສໍ ອພິຣຸຫິຕ຺ວາ ປລາຍິ. ອນ຺ເກວຍ຺ໂຍປິ ອສ຺ສໍ ອພິຣຸຫິຕ຺ວາ ເຕນ ສທ຺ຘິ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ວິຍ ໂຖກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນິວຕ຺ໂຕ. ອວກປ຺ປນາຍ ກປ຺ປິຕອສ຺ໂສ ອາກຫ຺ຓິຍມາໂນປິ ຣາຊານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປລາຍິ. ອນ຺ເກວຍ຺ໂຍ ເສນາຍ ອນ຺ຕຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ''ຈູລຸອນິພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ປລາໂຕ''ຕິ ອຸກ຺ກຸຍ຺ຄິມກາສິ. ອຸປນິກ຺ຊິຕ຺ຕກປຸຣິສາປິ ອຕ຺ຕໂນ ມນຸສ຺ເສຫິ ສທ຺ຘິ ອຸປໂຜສຶສຸ. ເສສ ຣາຊາໂນ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ''ມໂຫສຘປຕ຺ຫິໂຕ ທ຺ວາຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ກວິສ຺ສຕິ, ນ ໂນ ທານິ ຊີວິຕໍ ທສ຺ສຕິ''ຕິ ກິຕຕສິຕາ ອຸປໂກຄປຣິໂກຄກາຕ຺ຫານິປິ ອໂນໂລເກຕ຺ວາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປລາຍິສຸ. ມນຸສ຺ສາ ''ຣາຊາໂນ ປລາຍນ຺ຕິ''ຕິ ສຸຍ຺ຍຸຕຣໍ ອຸປໂຜສຶສຸ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ທ຺ວາຣຍ຺ຍາລກາທີສຸ ຄິຕາປິ ອຸນ຺ນາທີສຸ ອປ຺ໂພຍຍີສຸ. ອິຕິ ຕສ຺ມິ ຂເຕ ປຖວີ ວິຍ ກິຊ຺ຊມານາ ສມຸທ຺ໂທ ວິຍ ສງ຺ຂຸກິໂຕ ສກລນຄຣໍ ອນ຺ໂຕ ຈ ພຫິ ຈ ເອກນິນ຺ນາທໍ ອໂຫສິ. ອຍ຺ຄາຣສອກ຺ໂຂກຕິສງ຺ຂາ ມນຸສ຺ສາ ''ມໂຫສຘປຕ຺ຫິເຕນ ກິຣ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ເອກສຕຣາຊາໂນ ຈ ຄຫິຕາ''ຕິ ມຣຕາຍກິຕາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ອຸທຣພທ຺ຘສາຍກມ຺ປິ ຌຫ຺ເຫຕ຺ວາ ປລາຍິສຸ. ຂນ຺ຘາວາຣຍ຺ຄານໍ ຕຸຈ຺ຉໍ ອໂຫສິ. ຈູລຸອນິພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ເອກສເຕ ຂຕ຺ຕິເຍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ນຄຣເມວ ຄໂຕ. ປຸນທິວເສ ປນ ປາໂຕວ ນຄຣທ຺ວາຣານິ ວິວຣິຕ຺ວາ ພລກາຍາ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ມຫາວິໂລປໍ ທິສ຺ວາ ''ກິ ກໂຣມ, ປຕ຺ຫິຕາ''ຕິ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ອາໂຣຈຍີສຸ. ໂສ ອາຫ – ''ເອເຕຫິ ຌຫ຺ຫິຕໍ ຘນໍ ອມ຺ຫາກໍ ປາປຸຕາຕິ, ສພ຺ເພສໍ ຣາຊູນໍ ສນ຺ຕກໍ ອມ຺ຫາກໍ ຣລ຺ໂລ, ເທຖ, ເສຍ຺ຄິນລ຺ຈ ເກວຍ຺ຍພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ຈ ສນ຺ຕກໍ ອມ຺ຫາກໍ ອາຫຣຖ, ອວເສສໍ ປນ ນຄຣວາສີໂນ ຄຕ຺ຫນ຺ຕູ''ຕິ. ເຕສໍ ມຫຄ຺ຆຣຕນກຕ຺ຫເມວ ອາຫຣນ຺ຕານໍ ອທ຺ຓມາໂສ ວີຕິວຕ຺ໂຕ. ເສສໍ ປນ ຈຕູຫິ ມາເສຫິ ອາຫຣີສຸ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ອນຸ ເກວຍ຺ຍສ຺ສ ມຫນ຺ຕໍ ສກ຺ກາຣມກາສິ. ຕໂຕ ປຍ຺ຄາຍ ຈ ກິຣ ມິຖິລວາສີໂນ ພຫູ ຫິຣລ຺ຍສຸວຕ຺ຕາ ຊາຕາ. ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສປິ ເຕຫິ ຣາຊູຫິ ສທ຺ຘິ ອຸຕ຺ຕຣປລ຺ຈາລນຄເຣ ວສນ຺ຕສ຺ສ ເອກວສ຺ສໍ ອຕິຕໍ.

ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ຍຸທ຺ຘປຣາຊຍກຕ຺ຫໍ ນິຍ຺ຄິຕໍ.

ສຸວກຕ຺ຫໍ

ອເຖກທິວສໍ ເກວຍ຺ໂຍ ອາທາເສ ມຸຂໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ນລາເຜ ວຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ''ອິທໍ ຄຫປ຺ຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສ ກມ຺ມໍ, ເຕນາຫໍ ເອຕ຺ຕການໍ ຣາຊູນໍ ອນ຺ຕເຣ ລຊ຺ຊາປິໂຕ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ສມຸປ຺ປນ຺ນໂກໂຘ ທຸຕ຺ວາ ''ກທາ ນຸ ຂ຺ວາສ຺ສ ປິຍ຺ຄິ ປສ຺ສິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ກວິສ຺ສາມິ''ຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ''ອຕ຺ເຖໂສ ອຸປາໂຍ, ອມ຺ຫາກໍ ຣລ຺ໂລ ຘີຕາ ປລ຺ຈາລຈນ຺ທີ ນາມ ອຸຕ຺ຕມຣູປຘຣາ ເທວຈ຺ຉຣາປຜິກາຄາ, ຕໍ ວິເທຫຣລ຺ໂລ ທສ຺ສາມາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ''ເວເທຫໍ ກາເມນ ປໂລເກຕ຺ວາ ຄິລິຕພລຸອິສໍ ວິຍ ມຈ຺ຉໍ ສທ຺ຘິ ມໂຫສເຘນ ອາເນຕ຺ວາ ອຸໂກ ເຕ ມາເຣຕ຺ວາ ຊຍປານໍ ປິວິສ຺ສາມາ''ຕິ ສນ຺ນິຍ຺ຄານໍ ກຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຫ – ''ເທວ, ເອໂກ ມນ຺ໂຕ ອຕ຺ຖິ''ຕິ. ''ອາຈຣິຍ, ຕວ ມນ຺ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸທຣພທ຺ຘສາຍກສ຺ສປິ ອສ຺ສາມິໂນ ຊາຕມ຺ຫາ, ອິທານິ ກິ ກຣິສ຺ສສິ, ຕຸຕ຺ຫີ ໂຫຫີ''ຕິ. ''ມຫາຣາຊ, ອິມິນາ ອຸປາເຍນ ສທິໂສ ອລ຺ໂລ ນຕ຺ຖີ''ຕິ. ''ເຕນ ຫິ ກຕາຫີ''ຕິ. ''ມຫາຣາຊ, ອມ຺ເຫຫິ ທ຺ວີຫິເຍວ ເອກໂຕ ກວິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ''ຕິ. ''ເອວໍ ໂຫຕູ''ຕິ. ອຖ ນໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອປ຺ຣິປາສາທຕລໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອາຫ – ''ມຫາຣາຊ, ວິເທຫຣາຊານໍ ກິເລເສນ ປໂລເກຕ຺ວາ ອິທາເນຕ຺ວາ ສທ຺ຘິ ຄຫປ຺ຕິປຸຕ຺ເຕນ ມາເຣສ຺ສາມາ''ຕິ. ''ສຸນ຺ທໂຣ, ອາຈຣິຍ, ອຸປາໂຍ, ກຖໍ ປນ ຕໍ ປໂລເກຕ຺ວາ ອາເນສ຺ສາມາ''ຕິ? ''ມຫາຣາຊ, ຘີຕາ ໂວ ປລ຺ຌາລຈນ຺ທີ ອຸຕ຺ຕມຣູປຘຣາ, ຕສ຺ສາ ຣູປສມ຺ປຕ຺ຕິ ຈາ ຕຸຣິຍວິລາເສນ ກວິຫິ ຄີຕໍ ພນ຺ຘາເປຕ຺ວາ ຕານິ ກພ຺ພານິ ມິຖິລາຍໍ ຄາຍາເປຕ຺ວາ 'ເອວຣູປໍ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ອລກນ຺ຕສ຺ສ ວິເທຫນຣິນ຺ທສ຺ສ ກິ ຣຊ຺ເຊນາ'ຕິ ຕສ຺ສ ສວນສໍສຕ຺ເຄເນວ ປຜິພທ຺ຘກາວໍ ຌຕ຺ວາ ອທໍ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທິວສໍ ວວຕ຺ຖເປສ຺ສາມິ. ໂສ ມຍິ ທິວສໍ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ອາຄເຕ ຄິລິຕພລຸອິໂສ ວິຍ ມຈ຺ໂຉ ຄຫປ຺ຕິປຸຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄມິສ຺ສຕິ, ອຖ ເນ ມາເຣສ຺ສາມາ''ຕິ.

ຣາຊາ ຕສ຺ສ ວຈນំ ສຸຕ຺ວາ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ ‘‘ສຸນ຺ທໂຣ ອຸປາໂຍ, ອາຈຣິຍ, ເອວំ ກຣິສ຺ສາມາ’’ຕິ ສມ຺ປຕິຈ຺ຉິ។ ຕំ ປນ ມນ຺ຕំ ຈູລຸອນິພຸຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ສຍນປາລິກາ ສາລຸອິກາ ສຸຕ຺ວາ ປຈ຺ຈກ຺ຂມກາສິ។ ຣາຊາ ນິປ຺ເຕ ກພ຺ພກາເຣ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ພຫុំ ສ຺ນំ ທຕ຺ວາ ສີຕຣំ ເຕສំ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕາ, ເອຕິສ຺ສາ ຣູປສມ຺ປຕ຺ຕឹ ນິສ຺ສາຍ ກພ຺ພំ ກໂຣຖາ’’ຕິ ອາຫ។ ເຕ ອຕິມໂນຫຣານິ ຄີຕານិ ພນ຺ຂິຕ຺ວາ ຣາຊານំ ສາວយឹស຺ុ។ ຣາຊາ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ ພຫុំ ສ຺ນំ ເຕສំ ອທາສិ។ ກວីນំ ສນ຺ຕິກາ ນຍາ ສិກ຺ຂិຕ຺ວາ ສມຊ຺ຊມຕ຺ຫເລ ຄາຍីສ຺ុ។ ອິຕិ ຕានិ ວីຕ຺ຖារិតានិ ອເຫສុំ។ ເຕສ຺ ມນុស຺សានំ ອន຺ຕរេ វិត຺ថារិតត຺ຕំ ឥເតស຺ ຣາຊາ ຄាយកេ ປກ຺ໂກສាເປຕ຺ວາ ອາຫ – ‘‘ຕາຕາ, ຕុម໌ເຫ មហាស຺ກຸເຕ ຄេហត຺វា ຣត຺តិភាគេ ຣុក຺ខំ អភិរុយ຺ហ ຕត຺ຖ ນិសិន຺នា ຄាយិត຺វា ປຈ຺ຈູສកាលេ ເຕສំ ឥវាស຺ ກំសតាលេ ພន຺ឆិត຺វា ເຕ ອុប຺ប់ាເតត຺វា ໂອតរថា’’ຕិ។ ໂສ ກិរ ‘‘ປញ຺ចាលចណ຺ឌិ ສិត຺ ສຣិຣວត຺ត់ ເហវតាបិ ឥាយន຺ຕិ’’ຕិ ປាກដភាវករណត຺ថំ ຕថា ករេសិ។ ປុន ຣាឌា ກវី ປក຺ໂកសាເປត຺វា ‘‘ຕាតា, ឥទានិ តុម຺ហេ ‘ເອវរូបា កុមារិកា ຊម຺ពុទីបតលេ ອណ຺ណស຺ស ចណ຺ឌិ ນាម ຈ຺ຈគវិកា, មិថិលាយំ វេទេហរាជ ចណ຺ឌិ ອុបច຺ចវិកា’ຕិ ចណ຺ឌិ ຈ ອិស຺សរិយំ ឥមាយ ຈ ຣូបំ វណ຺ណេត຺វា ឥតានិ ພន຺ធថា’’ຕិ ອាហ។ ເຕ ຕថា ກត຺វា ចណ຺ឌិ ອាໂຣចយឹស຺ុ។

ຣາຊາ ເຕສំ ສ຺ນំ ທត຺វា ປុន ຄាយເກ ປក຺ໂກសាເປត຺វា ‘‘ຕាតា, មិថិលំ ឥន຺ត຺វា ຕត຺ថ ឥមិនាវ ອุປាເយន ឥាយថា’’ຕិ ເປເສសិ។ ເຕ ຕានិ ຄាយន຺តា អនុប຺ពេន មិថិលំ ឥន຺ត຺វា សមឈ຺ឈមត຺ហលេ ឥាយឹស຺ុ។ ຕານិ ສុត຺វា មហាជនោ អុក຺កុដ຺ឋិសហស຺សានិ ປវត຺តេត຺វា ເຕសំ ພហុំ ສ຺ນំ ອທាសិ។ ເຕ ຣត຺តិសមយេ ຣុក຺ខេសុបិ ឥាយិត຺វា ປច຺ចូសកាលេ សក຺ុណានំ ឥវាស຺ ກំសតាលេ ພន຺ឆិត຺វា ໂອតរន຺តិ។ ອាកាសេ ກំសតាលសទ຺ទំ ສុត຺វា ‘‘ປញ຺ចាលរាជធិត຺ ສរិរវត຺ត់ ເហវតាបិ ឥាយន຺តិ’’ຕិ សកលនគរេ ເອកໂກលាហលំ អហោសិ។ ຣាຊា ສុត຺វា ឥាយເກ ປក຺ໂកសាເປត຺វា អន຺តោនិវេសនេ សមឈ຺ឈំ ការេត຺វា ‘‘ເອវរូបី កិរ ອុត຺តមរូបធរំ ສិតរំ ຈូលុអនិរាជា មយ຺ហំ ទាតុកាមោ’’ຕិ តុស຺សិត຺វា ເຕសំ ພហុំ ສ຺ນំ ອទាសិ។ ເຕ ອាគន຺ត຺វា ພុរហ຺មទត຺តស຺ស ອាໂរចេសុំ។ ອថ នំ ເកវដ຺ដោ ອាហ – ‘‘ឥទានិ, មហារាជ, ທិវសំ ววត຺ថបេន຺តោ គមិស຺សាមិ’’ຕិ។ ‘‘សាធុ, អាចរិយ, កឹ លទ຺ធុំ វដ຺ដតិ’’ຕិ? ‘‘ໂຖກំ ປណ຺ណាការ’’ន຺តិ។ ‘‘ເតន ហិ គណ຺ហា’’ຕិ ທាបេសិ។ ໂສ ຕំ អាទាយ មហន຺តេន ປរិវារេន វេទេហរដ຺ឋំ ປត຺វា ປុរិ។ ຕស຺សាគមនំ ສុត຺វា នគរេ ເອកໂកលាហលំ ຊាតំ ‘‘ຈូលុអនិរាជា កិរ វេទេហេន ຈ មិត຺តសន຺ថវំ ករិស຺សន຺តិ, ຈូលុអនិ ຣាជា ອត຺តនោ សីតរំ ອម຺ហាកំ ຣាជស຺ស ទស຺សតិ , ເកវដ຺ដោ ທិវសំ ววត຺ថបេតុំ ເអតិ’’ຕិ។ វេទេហរាជាបិ ສុតិ, មហាសត຺ໂតបិ, ສុត຺វាន ປនស຺ស ເອតទ຺ໂហសិ ‘‘ຕស຺សាគមនំ មយ຺ហំ ន ຣុច຺ចតិ, ຕថោ នំ ຊានិស຺សាមិ’’ຕិ។ ໂສ ຈូលុអនិសន຺តិកេ ອុបនិក຺ខិត຺តបុរិសានំ សាសនំ ເປເສសិ ‘‘ឥមមត຺ថំ ຕថោ ຊានិត຺វា ເປសេន຺តូ’’ຕិ។ ອថ ເຕ ‘‘មយមេតំ ຕថោ ន ຊានាម, ຣាជា ຈ ເកវដ຺ដោ ຈ សយនគព຺ភេ និសីទិត຺វា មន຺តេន຺តិ, ចណ຺ឌិ ປន សយនបាលិកា សាលុអិកា សកុណិកា ເອតមត຺ថំ ຊានេយ຺យា’’ຕិ ປដិ ເປសយឹស຺ុ។

ຕំ ສុត຺វា មហាសត຺ໂត ຈិន຺តេសិ ‘‘យថា ປច຺ចាមិត຺តានំ ໂອកាໂស ន ໂហតិ, ເອវំ ສុវិភត຺តំ ກត຺វា ສុសជ຺ឈិតំ នគរំ អហំ ເកវដ຺ដស຺ស ທដ຺ឋុំ ន ທស຺សាមិ’’ຕិ។ ໂສ នគរទ຺វារតោ យាវ ຣាជគេហា, ຣាជគេហតោ ຈ យាវ ອត຺តគេហា, ឥមនមគ຺គំ ອុភោស຺ ປស຺សេស຺ កិលញ຺ជេហិ ປរិក຺ខិបាເປត຺វា មត຺ថកេបិ កិលញ຺ជេហិ ປដិច຺ឆាទាເປត຺វា ຈិត຺តកម຺មំ ការាເປត຺វា ភូមិយំ ປុប຺ផានិ វិកិរិត຺វា ປុណ຺ណឃដេ ឋបាເປត຺វា ກទលិយោ ພន຺ធាເປត຺វា ធជេ ປគ຺គណ຺ហាເປសិ។ ເកវដ຺ដោ នគរំ ປវិសិត຺វា ສុវិភត຺តំ នគរំ ອបស຺សន຺ໂត ‘‘ຣញ຺ញា មេ មគ຺ໂគ ອលង຺ការាបិໂត’’ຕិ ຈិន຺តេត຺វា នគរស຺ស ອហស຺សនត຺ថំ ກតភាវំ ន ຊានិ។ ໂສ ຄន຺ត຺វា ຣាជានំ ທិស຺វា ປណ຺ណាការំ ປដិច຺ឆាເປត຺វា ປដិសន຺ថារំ ກត຺វា ເອកមន຺តំ និសីទិត຺វា ចណ຺ឌា ກតសក຺ការសម຺មានោ ອាគតការណំ ອាໂរເຈន຺ໂត ທ຺ເវ គាថា ອភាសិ –

៥៤៤។

‘‘ຣາຊາ ສន຺ថវកាໂម ເຕ, ຣតនានិ ປវេច຺ឆតិ;

ອាគច຺ឆន຺តុ ឥໂត ទូតា, មញ຺ជុកា ປិយភាណិໂន។

៥០០។

‘‘ກາສນ຺ຕຸ ມຸທຸກາ ວາຈາ, ຍາ ວາຈາ ປຝິນນ຺ທິຕາ;

ປຌ຺ຈາໂລ ຈ ວິເທໂຫ ຈ, ອຸໂພ ເອກາ ກວນ຺ຕຸ ເຕ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ສນ຺ຖວກາໂມຕິ ມຫາຣາຊ, ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ຕຍາ ສທຸຘີ ມິຕ຺ຕສນ຺ຖວໍ ກາຕ຺ກາໂມ។ ຣຕນານີຕິ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ອຕ຺ຕໂນ ສີຕຣໍ ອາທີ ກຕ຺ວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສພ຺ພຣຕນານິ ທສ຺ສຕິ។ ອາຄຈ຺ຆນ຺ຕູຕິ ອິໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ກິຣ ອຸຕ຺ຕຣປຌ຺ຈາລນຄໂຣໂຕ ປຏ຺ຓາ ກາຣໍ ຄເທຕ຺ວາ ມຘຸຣວຈນາ ປີຍກາຕິໂນ ທູຕາ ອິຘ ອາຄຈ຺ຆນ຺ຕຸ, ອິໂຕ ຈ ຕຕ຺ຖ ຄຈ຺ຆນ຺ຕຸ។ ເອກາ ກວນ຺ຕູຕິ ຄງ຺ໂຄທກໍ ວິຍ ຍມ຺ນໂທເກນ ສທຸຘີ ສໍສນ຺ທນ຺ຕາ ເອກສທິສາວ ໂຫນ຺ຕູຕິ។

ເອວຌ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊ, ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ອຌ຺ຌໍ ມຫາມຕ຺ຕໍ ເປເສຕຸກາໂມ ຫຸຕ຺ວາປີ ‘ອຌ຺ໂຌ ມນາປໍ ກຕ຺ວາ ສາສນໍ ອາໂຣເຈຕຸໍ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສຕີ’ຕິ ມໍ ເປເສສິ ‘ອາຈຣິຍ, ຕຸມ຺ເຫ ຣາຊານໍ ສາຘຸກໍ ປໂພເຘຕ຺ວາ ອາທາຍ ອາຄຈ຺ຆຖາ’ຕິ, ຄຈ຺ຆຖ ຣາຊເສຏ຺ຖ ອພິຣູປຌ຺ຈ ກຸມາຣິກໍ ລກິສ຺ສຖ, ອມ຺ຫາກຌ຺ຈ ຣຌ຺ຌາ ສທຸຘີ ມິຕ຺ຕກາໂວ ປຕິຏ຺ຖຫິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອາຫ។ ໂສ ຕສ຺ສ ວຈ ນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຸຏ຺ຖມານໂສ ‘‘ອຸຕ຺ຕມຣູປຘຣໍ ກິຣ ກຸມາຣິກໍ ລກິສ຺ສາມີ’’ຕິ ສວນສໍສຄ຺ເຄນ ພຊ຺ຌິຕ຺ວາ ‘‘ອາຈຣິຍ, ຕຸມ຺ຫາກຌ຺ຈ ກິຣ ມໂຫສຘປຕ຺ທິຕສ຺ສ ຈ ຘມ຺ມຍຸທ຺ເຘ ວິວາໂທ ອໂຫສິ, ຄຈ຺ຆຖ ປຸຕ຺ຕໍ ເມ ປສ຺ສຖ, ອຸໂກປິ ປຕ຺ທິຕາ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໍ ຂມາເປຕ຺ວາ ມນ຺ເຕຕ຺ວາ ເອຖາ’’ຕິ ອາຫ។ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເກວຏ຺ໂຏ ‘‘ປສ຺ສິສ຺ສາມິ ປຕ຺ທິຕ’’ນ຺ຕິ ຕໍ ປສ຺ສິຕຸໍ ອຄມາສິ។ ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ຕໍ ທິວ ສໍ ‘‘ເຕນ ເມ ປາປຘມ຺ເມນ ສທຸຘີ ສລ຺ລາໂປ ມາ ໂຫຕູ’’ຕິ ປາໂຕວ ໂຖກໍ ສປ຺ປິ ປິວິ, ເຄຫມ຺ປິສ຺ສ ພຫເລນ ອລ຺ລໂຄມເຍນ ເລປາ ເປສິ, ຖມ຺ເກ ເຕເລນ ມກ຺ເຂສິ, ຕສ຺ສ ນິປນ຺ນມຌ຺ຈກໍ ຄເປຕ຺ວາ ເສສານີ ມຌ຺ຈປີຖາທີນິ ນີຫຣາເປສີ។

ໂສ ມນຸສ຺ສານໍ ສຌ຺ຌມທາສີ ‘‘ຕາຕາ, ພຸຣາຫ຺ມເຕ ກເຖຕຸໍ ອາຣທ຺ເຘ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍາຖ ‘ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ມາ ປຕ຺ທິເຕນ ສທຸຘີ ກຖຍິຕ຺ຖ, ອຊ຺ຊ ເຕນ ຕີຂິຕສປ຺ປິ ປີວິຕ’ນ຺ຕິ។ ມຍິ ຈ ເຕນ ສທຸຘີ ກຖນາກາຣໍ ກໂຣນ຺ເຕປີ ‘ເທວ ຕີຂິຕສປ຺ປິ ເຕ ປີວິຕໍ, ມາ ກ ເຖຖາ’ຕິ ມໍ ນິວາເຣຖາ’’ຕິ។ ເອວໍ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣຕ຺ຕປຓໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ສຕ຺ຕສຸ ທ຺ວາຣໂກຏ຺ຖເກສຸ ມນຸສ຺ເສ ຄເປຕ຺ວາ ສຕ຺ຕເມ ທ຺ວາຣໂກຏ຺ຖເກ ປຍ຺ຍຌ຺ເກ ນິປ຺ຊ຺ຊິ។ ເກວຏ຺ໂຏປິສ຺ສ ປຖມທ຺ວາຣໂກຏ຺ຖເກ ຖຕ຺ວາ ‘‘ກຫໍ ປຕ຺ທິໂຕ’’ຕິ ປຸຈ຺ຊິ។ ອຖ ນໍ ເຕ ມນຸສ຺ສາ ‘‘ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ມາ ສທ຺ທມກາສີ, ສເຈປີ ອາຄຈ຺ຊິຕຸກາໂມ, ຕຸຕ຺ຫີ ຫຸຕ຺ວາ ເອຫີ, ອຊ຺ຊ ປຕ຺ທິເຕນ ຕີຂິຕສປ຺ປິ ປີຕໍ, ມຫາສທ຺ທໍ ກາຕຸໍ ນ ລພ຺ພາຕີ’’ຕິ ອາຫໍສຸ។ ເສສທ຺ວາຣໂກຏ຺ຖເກສຸປິ ນໍ ຕເຖວ ອາຫໍສຸ។ ໂສ ສຕ຺ຕມທ຺ວາຣ ໂກຏ຺ຖກໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສີ។ ປຕ຺ທິໂຕ ກຖນາກາຣໍ ທສ຺ເສສີ។ ອຖ ນໍ ມນຸສ຺ສາ ‘‘ເທວ, ມາ ກຖຍິຕ຺ຖ, ຕີຂິຕສປ຺ປິ ເຕ ປີຕໍ, ກີ ເຕ ອິມິນາ ທຸຏ຺ຖພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ ສທຸຘີ ກຖິເຕນາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ວາຣຍິໍສຸ។ ອິຕິ ໂສ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິ ກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເນວ ນິສີທິຕຸໍ, ນ ອາສນໍ ນິສ຺ສາຍ ຖິຕຏ຺ຖານໍ ລກີ, ອລ຺ລໂຄມຍໍ ອກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຏ຺ຖາສີ។

ອຖ ນໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ເອໂກ ອກ຺ຂີນິ ນິມີລິ, ເອໂກ ກມຸກໍ ອຸກ຺ຂິປີ, ເອໂກ ກປ຺ປຣໍ ກຕ຺ຫູຍິ។ ໂສ ເຕສໍ ກິຣິຍໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ມງ຺ກຸກູ ໂຕ ‘‘ຄຈ຺ຆາມຫໍ ປຕ຺ທິຕາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອປເຣນ ‘‘ອເຣ ທຸຏ຺ຖພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ‘ມາ ສທ຺ທມກາສີ’ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ສທ຺ທເມວ ກໂຣສິ, ອຏ຺ຖີນິ ເຕ ກິນ຺ທິສ຺ສາມີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ກີຕຕສີໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ໂອໂລເກສີ។ ອຖ ນໍ ອຌ຺ໂຌ ເວລຸຍຸເປສີກາຍ ປິຏ຺ຖິຍໍ ຕາ ເລສິ, ອຌ຺ໂຌ ຄີວາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຂິປີ, ອຌ຺ໂຌ ປິຏ຺ຖິຍໍ ຫຕ຺ຖຕເລນ ປຫຣີ។ ໂສ ທີປິມຸຂາ ມຸຕ຺ຕມິໂຄ ວິຍ ກີຕຕສີໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ ວາ ຣາຊເຄຫໍ ຄໂຕ។ ຣາຊາ ຈິນ຺ເຕສີ ‘‘ອຊ຺ຊ ມມ ປຸຕ຺ໂຕ ອິມໍ ປວຕ຺ຕີ ສຸຕ຺ວາ ຕຸຏ຺ໂຖ ກວິສ຺ສຕິ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຕ຺ທິຕານໍ ມຫຕີຍາ ຘມ຺ມສາກຈ຺ຈາຍ ກວິຕພ຺ພໍ, ອຊ຺ຊ ອຸໂກ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໍ ຂມາເປສ຺ສນ຺ຕິ, ລາກາ ວຕ ເມ’’ຕິ។ ໂສ ເກວຏ຺ຏໍ ທິສ຺ວາ ປຕ຺ທິເຕນ ສທຸຘີ ສໍສນ຺ທນາກາຣໍ ປຸຈ຺ຆນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໖໐໑។

‘‘ກຖໍ ນຸ ເກວຏ຺ຏ ມໂຫສເຘນ, ສມາຄໂມ ອາສີ ຕທິງ຺ຘ ພ຺ຣູຫີ;

ກຈ຺ຈິ ເຕ ປຝິນິຊ຺ຊຕ຺ໂຕ, ກຈ຺ຈິ ຕຸຏ຺ໂຖ ມໂຫສໂຘ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ປຝິນິຊ຺ຊຕ຺ໂຕຕິ ຘມ຺ມຍຸທ຺ຘມຕ຺ຫເລ ປວຕ຺ຕວິຕ຺ຄຫສ຺ສ ວູປສມນຕ຺ຖໍ ກຈ຺ຈິ ຕວໍ ເຕນ, ໂສ ຈ ຕຍາ ນິຊ຺ຊຕ຺ໂຕ ຂມາປີ

ໂຕ។ ກາຈິ ຕຸຍໂຖຕິ ກາຈິ ຕຸມຸຫາກໍ ຣລຸສາ ເປສິຕໍ ປ໋ວຕຕີ ສຸຕວາ ຕຸຍໂຖຕິ។

ຕໍ ສຸຕວາ ເກວຍໂຍ ''ມຫາຣາຊ, ຕຸມເຫ 'ປັຕຫີໂຕ'ຕິ ຕໍ ຄເຫຕວາ ວິຈຣຖ, ຕໂຕ ອສປ໋ປຸຣິສຕໂຣ ນາມ ນຕຖີ''ຕິ ຄາຖມາຫ –

໖໐໘។

''ອນຣິຍຣູໂປ ປຸຣິໂສ ຊນິນຸທ, ອສມໂມທໂກ ຖທໂສ ອສພູກິຣູໂປ;

ຍຖາ ມູໂຄ ຈ ພຣິໂຣ ຈ, ນ ກິລຸຈິຕຖໍ ອການສຖາ''ຕິ។

ຕຕຖ ອສພູກິຣູໂປຕິ ອປັຕທິຕຊາຕິໂກ។ ນ ກິລຸຈິຕຖຸນຕິ ມຍາ ສທ ກິລຸຈິ ອຕຖໍ ນ ກາສິຕຖ, ເຕເນວ ນໍ ອປັຕຫິໂຕຕິ ມລຸລາມິຕິ ໂພຣິສຕຕສຸສ ອຄຸຕໍ ກເຖສິ។

ຣາຊາ ຕສຸສ ວຈນໍ ອນກິນນຸທິຕວາ ອປຸປັຝິກໂກສິຕວາ ຕສຸສ ຈ ເຕນ ສທຸຣີ ອາຄຕານລຸຈ ປຣິພພຍລຸເຈວ ນິວາສເຄຫລຸຈ ທາເປຕວາ ''ຄຈຸຄຖາຈຣິຍ, ວິສຸສມຖາ''ຕິ ຕໍ ອຸຍໂຍເຊຕວາ ''ມມ ປຸຕໂຕ ປັຕທິໂຕ ປັຝສນຸຖາຣກຸສໂລ, ອິມິນາ ກິຣ ສທຸຣີ ເນວ ປັຝສນຸຖາຣໍ ອກາສິ, ນ ຕຸຍຖີ ປເວເທສິ។ ກິລຸຈິ ເຕນ ອນາຄຕາກຍໍ ທິຍຸຖໍ ກວິສຸສຕີ''ຕິ ສຍເມວ ກາຖໍ ສມຸຍຸຖາເປສິ –

໖໐໙។

''ອຫຸສາ ອີທໍ ມນຸຕປທໍ ສຸທຸທຸທສໍ, ອຕໂຖ ສຸທໂສ ນຣວິຣິເຍນ ທິຍໂຖ;

ຕຖາ ທີ ກາໂຍ ມມ ສມຸປເວຣຕີ, ທີຕວາ ສຍໍ ໂກ ປຣຫຕຖເມສຸສຕີ''ຕິ។

ຕຕຖ ອີທນຸຕິ ຍໍ ມມ ປຸຕເຕນ ທິຍຸຖໍ, ອຫຸສາ ອີທໍ ມນຸຕປທໍ ອລຸເລນ ອິຕຣປຸຣິເສນ ສຸທຸທຸທສໍ។ ນຣວິຣິເຍນາຕິ ວິຣິຍວນຸເຕນ ມໂຫສຣປັຕທິເຕນ ສຸທໂສ ອຕໂຖ ທິຍໂຖ ກວິສຸສຕິ។ ສຍນຸຕິ ສກໍ ຣຍຸຖໍ ທີຕວາ ໂກ ປຣຫຕຖໍ ຄມິສຸສຕີ។

''ມມ ປຸຕເຕນ ພຸຣາຫຸມຕສຸສ ອາຄມເນ ໂທໂສ ທິຍໂຖ ກວິສຸສຕີ។ ອຍລຸທີ ອາຄຈຸຄນໂຕ ນ ມິຕຕສນຸຖວຕຖາຍ ອາຄມິສຸສ ຕິ, ມໍ ປນ ກາເມນ ປໂລເກຕວາ ນຄຣໍ ເນຕວາ ຄຕຫນຕຖາຍ ອາຄເຕນ ກວິຕພູພໍ។ ຕໍ ອນາຄຕາກຍໍ ທິຍຸຖໍ ກວິສຸສຕີ ປັຕທິເຕນາ''ຕິ ຕສຸສ ຕມຕຖໍ ອາວຊເຊຕວາ ກິຕຕສິຕສຸສ ນິສິນນກາເລ ຈຕຕາໂຣ ປັຕທິຕາ ອາຄມີສຸ។ ຣາຊາ ເສນກໍ ປຸຈຸຊິ ''ເສນກ, ຣຸຈຸຈຕີ ເຕ ອຸຕຕຣປລຸຈາລນຄຣໍ ຄນຸຕວາ ຈູລຸອນິຣາຊສຸສ ຮີຕຸ ອານຍນ''ນຸຕິ? ກີ ກເຖຖ ມຫາຣາຊ, ນ ທີ ສິຣີ ອາຄຈຸຄນຸຕີ ທຕເຫນ ປຫຣິຕວາ ປລາເປຕໍ ວຍຸຜຕີ។ ສເຈ ຕຸມເຫ ຕຕຖ ຄນຸຕວາ ຕໍ ຄຕຫີສຸສຖ, ຖເປຕວາ ຈູລຸອນິພຸຣຫຸມທຕຕໍ ອລຸໂລ ຕຸມເຫທີ ສໂມ ຊມພຸທີປຕເລ ນ ກວິສຸສຕີ។ ກີ ການຣາ? ເຊຍຸຖຣາຊຮີຕາຍ ຄທີຕຕຕາ។ ໂສ ທີ ''ເສສຣາຊາໂນ ມມ ມນຸສຸສາ, ເວເທໂທ ເອໂກວ ມຍາ ສທິໂສ''ຕິ ສກລຊມພຸທີເປ ອຸຕຕມຣູປຣຣໍ ຮີຕຣໍ ຕຸມຫາກໍ ທາຕຸກາໂມ ຊາໂຕ, ກໂຣຖສຸສ ວຈນໍ។ ມຍມຸປີ ຕຸມເຫ ນິສຸສາຍ ວຕຖາລງກາເຣ ລກິສຸສາມາຕິ។ ຣາຊາ ເສເສປີ ປຸຈຸຊິ។ ເຕປີ ຕເຖວ ກເຖສຸໍ។ ຕສຸສ ເຕທີ ສທຸຣີ ກເຖນຸຕສຸເສວ ເກວຍຸຍພຸຣາຫຸມໂຕ ອຕຕໂນ ນິວາສເຄຫາ ນິກຸຂມິຕວາ ''ຣາຊານໍ ອາມນຸເຕຕວາ ຄມິສຸ ສາມິ''ຕິ ອາຄນຸຕວາ ''ມຫາຣາຊ, ນ ສກຸກາ ອມເຫທີ ປປລຸຈໍ ກາຕຸໍ, ຄມິສຸສາມ ມຍໍ ນຣິນຸທາ''ຕິ ອາຫ។ ຣາຊາ ຕສຸສ ສກຸ ກາຣໍ ກຕວາ ຕໍ ອຸຍໂຍເຊສິ។ ມຫາສຕໂຕ ຕສຸສ ຄມນກາວໍ ລຕວາ ນຫາຕວາ ອລງກຣິຕວາ ຣາຊປຸຍຸຖານໍ ອາຄນຸຕວາ ຣາຊາ ນໍ ວນຸທິຕວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ។ ຣາຊາ ຈິນຸເຕສິ ''ປຸຕໂຕ ເມ ມໂຫສຣປັຕທິໂຕ ມຫາມນຸຕີ ມນຸຕປາຣງຄໂຕ ອຕີຕາ ນາຄຕປຈຸຈຸປຸປນຸນໍ ອຕຖໍ ຊານາຕີ។ ອມຫາກໍ ຕຕຖ ຄນຸຕໍ ຍຸຕຕກາວໍ ວາ ອຍຸຕຕກາວໍ ວາ ປັຕທິໂຕ ຊານິສຸສຕີ''ຕິ។ ໂສ ອຕຕນາ ປຖມໍ ຈິນຸຕິຕໍ ອວຕວາ ຣາຄຣຕໂຕ ໂມຫມູລຸໂທ ຫຸຕວາ ຕໍ ປຸຈຸຊນໂຕ ຄາຖມາຫ –

໖໐໘។

‘‘ລນຸນຄຸທີ ເອກາວ ມຕີ ສເມຕິ, ເຍ ປຕຸທິຕາ ອຸຕຸຕມກູຣິປຕຸຕາ;

ຍານໍ ອຍານໍ ອຖ ວາປີ ຖານໍ, ມໂຫສຘ ຕຸວມຸປີ ມຕີ ກໂຣຫີ’’ຕິ။

ຕຕຸຖ ລນຸນນຸຕິ ປຕຸທິຕ, ເກວຍຸຍພຸຣາຫຸມຕາສຸສ ຈ ມມ ຈ ອິເມສຄຸຈ ຈຕຸນຸນຸນຸຕິ ລນຸນໍ ອມຸຫາກໍ ເອກາວ ມຕິ ເອໂກເຍວ ອຊຸຊາສໂຍ ຄງໂຄຫກໍ ວິຍ ຍມຸໂນທເກນ ສໍສນຸທຕິ ສເມຕິ။ ເຍ ມຍໍ ລປີ ຊນາ ປຕຸທິຕາ ອຸຕຸຕມກູຣິປຕຸຕາ, ເຕສໍ ໂນ ລນຸນມຸປີ ຈູລຸອນິຣາຊສິຕຸ ອານຍນໍ ຣຸຈຸຈຕິຕິ။ ຖານນຸຕິ ອິເຂວ ວາໂສ။ ມຕີ ກໂຣຫີຕິ ອມຸຫາກໍ ຣຸຈຸຈນກໍ ນາມ ອປຸປມາຕໍ, ຕຸວມຸປີ ຈິນຸເຕຫີ, ກີ ອມຸຫາກໍ ອາວາຫຕຸຖາຍ ຕຕຸຖ ຍານໍ, ອຸທາຫຸ ອຍານໍ, ອທຸ ອິເຂວ ວາໂສ ຣຸຈຸຈຕິຕິ။

ຕໍ ສຸຕຸວາ ປຕຸທິໂຕ ‘‘ອຍໍ ຣາຊາ ອຕິວິຍ ກາມຄິທຸໂຘ ອນຸຘພາລກາເວນ ອິເມສໍ ຈຕຸນຸນໍ ວຈນໍ ຄຕຸຫາຕິ, ຄມເນ ໂທສໍ ກເຖຕຸວາ ນິວຕຸເຕສຸສາມິ ນ’’ນິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຈຕສຸໂສ ຄາຖາໂຍ ອກາສິ –

໖໐໘။

‘‘ຊານາສິ ໂຂ ຣາຊ ມຫານຸກາໂວ, ມຫພຸພໂລ ຈູລຸອນິພຸຣຫຸມທຕຸໂຕ;

ຣາຊາ ຈ ຕໍ ອິຈຸລຕິ ມາຣຕາຕຸຖໍ, ມິຄໍ ຍຖາ ໂອກຈເຣນ ລຸທຸໂທ။

໖໐໖။

‘‘ຍຖາປີ ມຈຸໂລ ພລຸອິສໍ, ວງກໍ ມໍເສນ ລາທິຕໍ;

ອາມຄິທຸໂຘ ນ ຊານາຕິ, ມຈຸໂລ ມຣຕາມຕຸຕໂນ။

໖໐໗။

‘‘ເອວເມວ ຕຸວໍ ຣາຊ, ຈູລຸອເນຍຸຍສຸສ ຘີຕຣໍ;

ກາມຄິທຸໂຘ ນ ຊານາສິ, ມຈຸໂລວ ມຣຕາມຕຸຕໂນ။

໖໐໘။

‘‘ສເຈ ຄຈຸລສິ ປຄຸຈາລໍ, ຂິປຸປມຕຸຕໍ ຊຫິສຸສສິ;

ມິຄໍ ປນຸຖານຸພນຸຘໍວ, ມຫນຸຕໍ ກຍເມສຸສຕີ’’ຕິ။

ຕຕຸຖ ຣາຊາຕິ ວິເທທໍ ອາລປຕິ။ ມຫານຸກາໂວຕິ ມຫາຍໂສ။ ມຫພຸພໂລຕິ ອຍຸຖຣສອກຸໂຂາຕີສງເຂນ ພເລນ ສມນຸນາຄໂຕ။ ມາຣຕາຕຸຖນຸຕິ ມາຣຕາສຸສ ອຕຸຖາຍ။ ໂອກຈເຣນາຕິ ໂອກຈາຣິກາຍ ມິຄິຍາ။ ລຸທຸໂທ ທີ ເອກໍ ມິຄີ ສິກຸຂາເປຕຸວາ ຣຊຸຊຸເກນ ພນຸຘິຕຸວາ ອຣຄຸຄໍ ເນຕຸວາ ມິຄານໍ ໂຄຈຣຍຸຖາເນ ຖເປສີ။ ສາ ພາລມິຄໍ ອຕຸຕໂນ ສນຸຕິກໍ ອາເນຕຸກາມາ ສກາສຄຸລາຍ ຣາຄໍ ຊເນນຸຕິ ວິຣວຕິ။ ຕສຸສາ ສທຸທໍ ສຸຕຸວາ ພາລມິໂຄ ມິຄຄຕາປຣິວຸໂຕ ວນຄຸມຸເພ ນິປນຸໂນ ເສສມິຄີສຸ ສຄຸລໍ ອກຕຸວາ ຕສຸສາ ສທຸທສຸສວນສໍສຄຸເຄນ ພທຸໂຘ ວຸຍຸຖາຍ ນິກຸຂມິຕຸວາ ຄີວໍ ອຸກຸຂິປິຕຸວາ ກິເລສວເສນ ຕໍ ມິຄີ ອຸປຄນຸຕຸວາ ລຸທຸທສຸສ ປສຸສໍ ທຕຸວາ ຕິຍຸຖຕິ။ ຕເມນໍ ໂສ ຕິຂິຕາຍ ສຕຸຕິຍາ ວິຊຸຊິຕຸວາ ຊີວິຕກຸຂຍໍ ປາເປຕິ။ ຕຕຸຖ ລຸທຸໂທ ວິຍ ຈູລຸອນິຣາຊາ, ໂອກຈາ

ຣິກາ ວິຍ ອສຸສ ສີຕາ, ລຸທຸທສຸສ ຫຕຸເຖ ອາວຸຂໍ ວິຍ ເກວຍຸຍພຸຣາຫຸມໂຕ"ฯ ອິຕິ ຍຖາ ໂອກາຈເຣນ ລຸທຸໂທ ນິຄໍ ມາຣຓຕຸການ ອິຈຸຉຕິ, ເອວໍ ໂສປິ ຣາຊາ ຕໍ ອິຈຸຉຕີຕິ ອຕຸໂຖฯ

ອາມຄິທຸໂຂຕິ ພຸຍາມສຕຄມຸກີເຣ ອຸທເກ ວສນຸໂຕປີ ຕສຸມີ ພລຸອິສສຸສ ວງກຍຸຖານໍ ລາເທຕຸວາ ກິເຕ ອາມສງຂາເຕ ອາມິເສ ຄິທຸໂຂ ຫຸຕຸວາ ພລຸອິສໍ ຄິລຕິ, ອຕຸຕໂນ ມຣຕໍ ນ ຊານາຕິฯ ສີຕຣນຸຕິ ຈູລຸອນີພາລຸອິສີກສຸສ ເກວຍຸຍພຸຣາຫຸມຕສຸສ ວຈນພລຸອິສໍ ລາເທຕຸວາ ກິຕໍ ອາມິສສທິສໍฯ ຕສຸສ ຣຍຸໂຍ ສີຕຣໍ ກາມຄິທຸໂຂ ຫຸຕຸວາ ມຈຸໂຉ ອຕຸຕໂນ ມຣຕາສງຂາຕໍ ອາມິສໍ ວິຍ ນ ຊານາສີฯ ປຍຸຈາລນຸຕີ ອຸຕຸຕຣປຍຸຈາລນຄຣໍฯ ອຕຸຕນຸຕີ ອຕຸຕານໍฯ ປນຸຖານຸພນຸຂນຸຕີ ຍຖາ ຄາມທຸວາຣມຄຸຄໍ ອນຸພນຸຂມິຄໍ ມຫນຸຕໍ ກຍເມສຸສຕີ, ຕຍຸທີ ນິຄໍ ມາຣຓຕຸການ ອາວຸຂານິ ຄເທຕຸວາ ນິກຸຂນຸເຕສຸ ມນຸສຸເສສຸ ເຍ ເຍ ປສຸສນຸຕິ, ເຕ ເຕ ມາເຣນຸຕິ, ເອວໍ ອຸຕຸຕຣປຍຸຈາລນຄຣໍ ຄຈຸຉນຸຕມຸປີ ຕໍ ມຫນຸຕໍ ມຣຓາກຍໍ ເອສຸສຕິ ອຸປຄມິສຸສຕີຕິฯ

ເອວໍ ມຫາສຕຸໂຕ ຈຕູທີ ຄາຖາທີ ຣາຊານໍ ນິຄຸຄຕຸຫິຕຸວາ ກເຖສິฯ ໂສ ຣາຊາ ເຕນ ອຕິວິຍ ນິຄຸຄຫີໂຕວ "ອຍໍ ມໍ ອຕຸຕໂນ ທາສໍ ວິຍ ມຍຸລຕິ, ຣາຊາຕິ ສຍຸຍມຸປີ ນ ກໂຣຕິ, ອຄຸຣາເຊນ 'ສີຕຣໍ ທສຸສາມີ'ຕິ ມມ ສນຸຕິກໍ ເປສິຕໍ ລຕຸວາ ເອກມຸປີ ມງຄລປຜິສໍຍຸຕຸຕໍ ກຖໍ ອກເຖຕຸວາ ມໍ 'ພາລມິໂຄ ວິຍ, ຄິລິຕພລຸອິສມຈຸໂຉ ວິຍ ປນຸຖານຸພນຸຂມິໂຄ ວິຍ, ມຣຕໍ ປາປຸຕິສຸສຕີ'ຕິ ວທຕີ"ຕິ ກຸຊຊິຕຸວາ ອນນຸຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໒໐໙ฯ

"ມຍເມວ ພາລມຸຫເສ ເອລມູຄາ, ເຍ ອຸຕຸຕມຕຸຖານິ ຕຍິ ລປີມຸຫາ;

ກິເມວ ຕຸວໍ ນງຄລໂກຜິວຫຸໂຍ, ອຕຸຖານິ ຊານາສິ ຍຖາປີ ອຍຸເຍ"ຕີฯ

ຕຕຸຖ ພາລມຸຫເສຕິ ພາລາມຸຫາฯ ເອລມູຄາຕິ ລາລມຸຂາ ມຍເມວฯ ອຸຕຸຕມຕຸຖານີຕິ ອຸຕຸຕໂມຕຸຖິຣຕນປຜິລາກການີฯ ຕຍິ ລວິມຸຫາຕິ ຕວ ສນຸຕິເກ ກຖຍິມຸຫາฯ ກິເມວາຕິ ຄຣຫຕຸເຖ ນິປາໂຕฯ ນງຄລໂກຜິວຫຸໂຍຕິ ຄຫປຕິປຸຕຸໂຕ ທຫຣກາລໂຕ ປຍຸຖາຍ ນງຄລໂກຜີ ວຫນຸໂຕເຍວ ວຫຸຍຕິ, ຕມຕຸຖໍ ສນຸຂາຍ "ຕຸວໍ ຄຫປຕິກມຸມເມວ ຊານາສິ, ນ ຂຕຸຕິຍານໍ ມງຄລກມຸມ"ນຸຕິ ອິມິນາ ອຂິປຸປາເຍເນວມາຫฯ ອຍຸເຍຕິ ຍຖາ ເກວຍຸໂຍ ວາ ເສນກາທໂຍ ວາ ອຍຸເຍ ປຕຸທິຕາ ອິມານິ ຂຕຸຕິຍານໍ ມງຄລຕຸຖານິ ຊານນຸຕິ, ຕຖາ ຕຸວໍ ຕານິ ກີ ຊານາສິ, ຄຫປຕິກມຸມຊານນເມວ ຕວານຸຈຸຉວິກນຸຕີฯ

ອິຕິ ນໍ ອກຸໂກສິຕຸວາ ປຣິກາສິຕຸວາ "ຄຫປຕິປຸຕຸໂຕ ມມ ມງຄລນຸຕຣາຍໍ ກໂຣຕິ, ນີຫຣຖ ນ"ນຸຕິ ນີຫຣາເປຕຸໍ ຄາຖມາຫ –

໒໑໐ฯ

"ອິມໍ ຄເລ ຄເຫຕຸວານ, ນາເສຖ ວິຊິຕາ ມມ;

ໂຍ ເມ ຣຕນລາກສຸສ, ອນຸຕຣາຍາຍ ກາສຕີ"ຕີฯ

ໂສ ຣຍຸໂຍ ກຸທຸຂກາວໍ ລຕຸວາ "ສເຈ ໂຂ ປນ ມໍ ໂກຈິ ຣຍຸໂຍ ວຈນໍ ຄເຫຕຸວາ ຫຕຸເຖ ວາ ຄີວາຍ ວາ ປຣາມເສຍຸຍ, ຕໍ ເມ ອລໍ ອສຸສ ຍາວຊີວໍ ລຊຊິຕຸໍ, ຕສຸມາ ສຍເມວ ນິກຸຂມິສຸສາມີ"ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຣາຊານໍ ວນຸທິຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ເຄຫໍ ຄໂຕฯ ຣາຊາປີ ເກວລໍ ໂກສວເສເນວ ວທຕິ, ໂພຂິສຕຸເຕ ປນ ຄຣຸຈິຕຸຕຕາຍ ນ ກຍຸຈິ ຕຖາ ກາຕຸໍ ອາຕາເປສິฯ ອຖ ມຫາສຕຸໂຕ "ອຍໍ ຣາຊາ ພາໂລ ອຕຸຕໂນ ຫິຕາຫິຕໍ ນ ຊານາຕິ , ກາມຄິທຸໂຂ ຫຸຕຸວາ 'ຕສຸສ ສີຕຣໍ ລກິສຸສາມິເຍວາ'ຕິ ອນາຄຕກຍໍ ອຊານິຕຸວາ ຄຈຸຉນຸໂຕ ມຫາວິນາສໍ ປາປຸຕິສຸສຕິฯ ນາສຸສ ກຖໍ ໜທເຍ ກາຕຸໍ ວຍຸຍຕິ, ພຫຸປກາໂຣ ເມ ເອສ ມຫາຍສຫາຍໂກ, ອິມສຸສ ມຍາ ປຈຸຈເຍນ ກວິຕຸໍ ວຍຸຍຕີฯ ປຖມໍ ໂຂ ປນ ສຸວໂປຕກໍ ເປເສຕຸວາ ຕຖໂຕ ລຕຸວາ ປຈຸຉາ ອຫໍ ຄມິສຸສາມີ"ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ສຸວໂປຕກໍ ເປເສສິฯ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໒໑໑໗

‘‘ຕໂຕ ຈ ໂສ ອປ໌ກ໌ກມ໌ມ, ເວເທຫສ໌ສ ອຸປ໌ນ໌ຕິກາ;

ອຖ ອາມນ໌ຕຍິ ທູຕໍ, ມາໍຣໍ ສຸວປ໌ຓ໌ທິຕໍ໚

໒໑໑໘

‘‘ເອຫິ ສມ໌ມ ຫຣິຕປ໌ກ໌ຂ, ເວຍ໌ຍາວຈ໌ຈໍ ກໂຣຫິ ເມ;

ອຕ໌ຖິ ປຌ໌ຈາລຣາຊສ໌ສ, ສາລ໌ອິກາ ສຍນປາລິກາ໚

໒໑໑໙

‘‘ຕໍ ພນ໌ຮເນນ ປຸ໌ຈ໌ຉສ໌ສຸ, ສາ ຫິ ສພ໌ພສ໌ສ ໂກວິທາ;

ສາ ເຕສໍ ສພ໌ພໍ ຊານາຕິ, ຣຌ໌ໂຌ ຈ ໂກສິຍສ໌ສ ຈ໚

໒໑໒໐

‘‘ອາໂມຕິ ໂສ ປຕິສ໌ສຸຕ໌ວາ, ມາໍໂຣ ສຸວປ໌ຓ໌ທິໂຕ;

ອຄມາສິ ຫຣິຕປ໌ກ໌ໂຂ, ສາລ໌ອິກາຍ ອຸປ໌ນ໌ຕິກໍ໚

໒໑໒໑

‘‘ຕໂຕ ຈ ໂຂ ໂສ ຄນ໌ຕ໌ວານ, ມາໍໂຣ ສຸວປ໌ຓ໌ທິໂຕ;

ອຖາມນ໌ຕຍິ ສຸ໌ໜຣໍ, ສາລ໌ອິກໍ ມຌ໌ຊຸກາຕິກໍ໚

໒໑໒໒

‘‘ກຈ໌ຈິ ເຕ ສຸ໌ໜເຣ ຂມນີຍໍ, ກຈ໌ຈິ ເວສ໌ເສ ອນາມຍໍ;

ກຈ໌ຈິ ເຕ ມທຸນາ ລາຊາ, ລພ໌ການ ສຸ໌ໜເຣ ຕ໌ວໍ໚

໒໑໒໓

‘‘ກຸສລຌ໌ເຈວ ເມ ສມ໌ມ, ອໂຖ ສມ໌ມ ອນາມຍໍ;

ອໂຖ ເມ ມທຸນາ ລາຊາ, ລພ໌ການ ສຸວປ໌ຓ໌ທິຕ໚

໒໑໒໔

‘‘ກຸໂຕ ນຸ ສມ຺ມ ອາຄມ຺ມ, ກສ຺ສ ວາ ປຫິໂຕ ຕຸວໍ;

ນ ຈ ເມສິ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ, ທິຏ຺ໂຐ ວາ ຍທິ ວາ ສຸໂຕ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ຫຣິຕປກ຺ຂາຕິ ຫຣິຕປຕ຺ຕສມານປກ຺ຂາ။ ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈນ຺ຕິ ‘‘ເອຫິ, ສມ຺ມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອງ຺ເກ ນິສິນ຺ນໍ ‘‘ສມ຺ມ, ອຎ຺ເຎນ ມນຸສ຺ສຠູເຕນ ກາຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍໍ ມເມກໍ ເວຍ຺ຍາວຏິກໍ ກໂຣຫີ’’ຕິ ອາຫ။

‘‘ກິໍ ກໂຣມິ, ເທວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ສມ຺ມ, ເກວຏ຺ຏພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ທູເຕຍ຺ເຍນາຄຕກາຣຓໍ ຐເປຕ຺ວາ ຣາຊານຎ຺ຈ ເກວຏ຺ຏຎ຺ຈ ອຎ຺ເຎ ນ ຊານນ຺ຕິ, ອຸໂພ ຣຎ຺ໂຎ ສຍນຄພ຺ເຠ ນິສິນ຺ນາ ມນ຺ຕຍິໍສຸ။ ຕສ຺ສ ປນ ອຕ຺ຖິ ປຎ຺ຈາລຣາຊສ຺ສ ສາລິກາ ສຍນປາລິກາ။ ສາ ກິຣ ຕໍ ຣຫສ຺ສໍ ຊານາຕິ, ຕ຺ວໍ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕາຍ ສທ຺ຘິໍ ເມຖຸນປຏິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ວິສ຺ສາສໍ ກຕ຺ວາ ເຕສໍ ຕໍ ຣຫສ຺ສໍ ພນ຺ຘເນນ ປຸຈ຺ຉສ຺ສຸ။ ຕໍ ສາລິກໍ ປຏິຈ຺ຉນ຺ເນ ປເທເສ ຍຖາ ຕໍ ໂກຈິ ນ ຊານາຕິ, ເອວໍ ປຸຈ຺ຉ။ ສເຈ ຫິ ເຕ ໂກຈິ ສທ຺ທໍ ສຸຓາຕິ, ຊີວິຕໍ ເຕ ນຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ປຏິຈ຺ຉນ຺ເນ ຐາເນ ສຓິກໍ ປຸຈ຺ຉາ’’ຕິ။ ສາ ເຕສໍ ສພ຺ພນ຺ຕິ ສາ ເຕສໍ ຣຎ຺ໂຎ ຈ ໂກສິຍໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ເກວຏ຺ຏສ຺ສາຕິ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິ ຊນານໍ ສພ຺ພໍ ຣຫສ຺ສໍ ຊານາຕິ။

ອາໂມຕິຕິ ຠິກ຺ຂເວ, ໂສ ສຸວໂປຕໂກ ປຕ຺ທິເຕນ ປຸຣິມນເຍເນວ ສກ຺ການໍ ກຕ຺ວາ ເປສິໂຕ ‘‘ອາໂມ’’ຕິ ຕສ຺ສ ປຏິສ຺ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ວິວຏສີຫປຎ຺ຊເຣນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ວາຕເວເຄນ ສິວິຣຏ຺ເຐ ອຣິຏ຺ຐປຸຣໍ ນາມ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ປວຕ຺ຕິໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ສາລິກາຍ ສນ຺ຕິກໍ ຄໂຕ။ ກຖໍ? ໂສ ຫິ ຣາຊນິເວສນສ຺ສ ກຎ຺ຈນຖູປິກາຍ ນິສີທິຕ຺ວາ ຣາຄນິສ຺ສິຕໍ ມຘຸຣຣວໍ ຣວິ။ ກິໍ ກາຣຓາ? ອິມໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ສາລິກາ ປຏິຣວິສ຺ສຕິ, ຕາຍ ສຎ຺ຎາຍ ຕສ຺ສາ ສນ຺ຕິກໍ ຄມິສ຺ສາມີຕິ။ ສາປິ ຕສ຺ສ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊສຍນສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ສຸວຓ຺ຓປຎ຺ຊເຣ ນິສິນ຺ນາ ຣາຄຣຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປຏິຣວິ။ ໂສ ໂຖກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸນປ຺ປຸນໍ ສທ຺ທໍ ກຕ຺ວາ ຕາຍ ກຕສທ຺ທານຸສາເຣນ ກເມນ ສີຫປຎ຺ຊຣຸມ຺ມາເຣ ຄຕ຺ວາ ປຣິສ຺ສຍາການໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ສນ຺ຕິກໍ ຄໂຕ။ ອຖ ນໍ ສາ ‘‘ເອຫິ, ສມ຺ມ, ສຸວຓ຺ຓປຎ຺ຊເຣ ນິສີທາ’’ຕິ ອາຫ။ ໂສ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນິສີທິ။ ອາມນ຺ຕຍີຕິ ເອວໍ ໂສ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເມຖຸນປຏິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ວິສ຺ສາສໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ ຫຸຕ຺ວາ ຕໍ ອາມນ຺ເຕສິ။ ສຸຘຣນ຺ຕິ ກຎ຺ຈນປຎ຺ຊເຣ ວສນ຺ຕາຍ ສຸນ຺ທຣຘຣໍ။ ເວສ຺ເສຕິ ເວສ຺ສິເກ ເວສ຺ສຊາຕິເກ။ ສາລິກາ ກິຣ ສກຸເຓສຸ ເວສ຺ສຊາຕິກາ ນາມ, ເຕນ ຕໍ ເອວໍ ອາລປິ။ ຕ຺ວນ຺ຕິ ສຸພເຣ ຕໍ ປຸຈ຺ຉາມິ ‘‘ກຈ຺ຈິ ເຕ ມຘຸນາ ສທ຺ຘິໍ ລາຊາ ລພ຺ຠຕີ’’ຕິ။ ອາຄມ຺ມາຕິ ສມ຺ມ, ກຸໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອິຘ ປວິຏ຺ໂຐຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ။ ກສ຺ສ ວາຕິ ເກນ ວາ ເປສິໂຕ ຕ຺ວໍ ອິຘາຄໂຕຕິ။

ໂສ ຕສ຺ສາ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ສຈາຫໍ ‘ມິຖິລໂຕ ອາຄໂຕ’ຕິ ວກ຺ຂາມິ, ເອສາ ມຣຓມາປ຺ປນ຺ນາປິ ມຍາ ສທ຺ຘິໍ ວິສ຺ສາສໍ ນ ກຣິສ຺ສຕິ။ ສິວິຣຏ຺ເຐ ໂຂ ປນ ອຣິຏ຺ຐປຸຣໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ອາຄໂຕ, ຕສ຺ມາ ມຸສາວາທໍ ກຕ຺ວາ ສິວິຣາເຊນ ເປສິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຕໂຕ ອາຄຕຠາວໍ ກເຖສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໖໑໙။

‘‘ອໂຫສິ ສິວິຣາຊສ຺ສ, ປາສາເທ ສຍນປາລໂກ;

ຕໂຕ ໂສ ຘມ຺ມິໂກ ຣາຊາ, ພທ຺ເຘ ໂມເຈສິ ພນ຺ຘນາ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ພທ຺ເຘຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຘມ຺ມິກຕາຍ ສພ຺ເພ ພທ຺ເຘ ພນ຺ຘນາ ໂມເຈສິ။ ເອວໍ ໂມເຈນ຺ໂຕ ມມ຺ປິ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ‘‘ມຸຎ຺ຈຖ ນ’’ນ຺ຕິ ໂມຈາເປສິ။ ໂສຫໍ ວິວຏາ ສຸວຓ຺ຓປຎ຺ຊຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາປິ ພຫິປາສາເທ ຍຕ຺ຖິຈ຺ຉາມິ, ຕຕ຺ຖ ໂຄຈຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສຸວຓ຺ຓປຎ຺ຊເຣເຍວ ວສາມິ။ ຍຖາ ຕ຺ວໍ, ນ ເອວໍ ນິຈ຺ຈກາລໍ ປຎ຺ຊເຣເຍວ ອຈ຺ຉາມີຕິ။

ອຖສ຺ສ ສາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ສຸວຓ຺ຓຕຏ຺ເຏ ຐປິເຕ ມຘຸລາເຊ ເຈວ ມຘຸໂຣທກຎ຺ຈ ທຕ຺ວາ ‘‘ສມ຺ມ, ຕ຺ວໍ ທູຣໂຕ ອາຄໂຕ, ເກນຕ຺ເຖນ ອິຘາຄໂຕສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິ။ ໂສ ຕສ຺ສາ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຣຫສ຺ສໍ ໂສຕຸກາໂມ ມຸສາວາທໍ ກຕ຺ວາ ອາຫ –

໒໘໐។

‘‘ຕສ຺ສ ເມກາ ທຸຕິຍາສິ, ສາລຸອິກາ ມຄ຺ຊກາຕິກາ;

ຕໍ ຕຕ຺ຖ ອວສິ ເສໂນ, ເປກ຺ຂໂຕ ສຸໝເຣ ມມາ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ເມກາຕິ ຕສ຺ສ ມຍ຺ຫໍ ເອກາ។ ທຸຕິຍາສີຕິ ປຸຣາຕທຸຕິຍິກາ ອໂຫສີ។

ອຖ ນໍ ສາ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ກຖໍ ປນ ເຕ ກຣິຍໍ ເສໂນ ອວສີ’’ຕິ? ໂສ ຕສ຺ສາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ ‘‘ສຸຕາ ກທ຺ເທ, ເອກທິວສໍ ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ອຸທກກີລ຺ອໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ມມ຺ປິ ປກ຺ໂກສີ។ ອຖາຫໍ ກຣິຍໍ ອາທາຍ ເຕນ ສທ຺ຘິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກີລ຺ອິຕ຺ວາ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ເຕເນວ ສທ຺ຘິ ປຈ຺ຈາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຄ຺ຄາ ສທ຺ຘິເຍວ ປາສາທໍ ອກິຣຸຍ຺ທ ສຣີຣໍ ສຸກ຺ຂາປນຕ຺ຖາຍ ກຣິຍໍ ອາທາຍ ສີຫປຄ຺ຊເຣນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ກູຍາຄາຣກຸຈ຺ຉິຍໍ ນິສີທິ។ ຕສ຺ມິ ຂເຕ ເອໂກ ເສໂນ ກູຍາຄາຣາ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ອມ຺ເທ ຄຕ຺ທິຕຸໍ ປກ຺ຂນ຺ທິ។ ອຫໍ ມຣຕາກຍກີໂຕ ເວເຄນ ປລາຍິ។ ສາ ປນ ຕທາ ຄຣຸຄພ຺ກາ ອໂຫສິ, ຕສ຺ມາ ເວເຄນ ປລາຍິຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ។ ອຖ ໂສ ມຍ຺ຫໍ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ເສວ ຕໍ ມາເຣຕ຺ວາ ອາທາຍ ຄໂຕ។ ອຖ ມໍ ຕສ຺ສາ ໂສເກນ ໂຣທມານໍ ທິສ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ‘ສມ຺ມ, ກີ ໂຣທສີ’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ວາ ‘ມາ ພາລ຺ຫໍ, ສມ຺ມ, ໂຣທສິ, ອຄ຺ຄໍ ກຣິຍໍ ປຣິເຍສາຫີ’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘ກີ, ເທວ, ອຄ຺ຄາຍ ອນາຈາຣາຍ ທຸສ຺ສີລາຍ ກຣິຍາຍ ອານີຕາຍ, ຕໂຕປິ ເອກເກເນວ ຈຣິຕຸໍ ວຣ’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘ສມ຺ມ, ອຫໍ ເອກໍ ສກ຺ຕິກໍ ສີລາຈາຣສມ຺ປນ຺ນໍ ອສ຺ໂສສີ, ຕວ ກຣິຍາຍ ສທິສ ເມວ។ ຈູລອນິຣາຊສ຺ສ ຫິ ສຍນປາລິກາ ສາລຸອິກາ ເອວຣູປາ, ຕ຺ວໍ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ມນໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ໂອກາສໍ ກາເຣຕ຺ວາ ສເຈ ເຕ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ອາຈິກ຺ຂ។ ອຖາຫໍ ໂວ ວິວາຫໍ ກຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ຕໍ ອາເນສ຺ສາມາ’ຕິ ວຕ຺ວາ ມໍ ອິສ ປຫິຕິ, ເຕນມ຺ຫິ ກາຣເຕນາຄໂຕ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຄາຖໍ ອາຫ –

໒໘໑។

‘‘ຕສ຺ສາ ກາມາ ຫິ ສມ຺ມຕ຺ໂຕ, ອາຄໂຕສ຺ມິ ຕວນ຺ຕິ ເກ;

ສເຈ ກເຣຍ຺ຍ ໂອກາສໍ, ອຸກໂຍວ ວສາມເສ’’ຕິ។

ສາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ໂສມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ຕາ ອໂຫສີ។ ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ອຕ຺ຕໂນ ປີຍກາວໍ ອຊານາເປຕ຺ວາ ອນິຈ຺ຉມານາ ວິຍ ອາຫ –

໒໘໘។

‘‘ສຸໂວວ ສຸວິ ກາເມຍ຺ຍ, ສາລຸອິໂກ ປນ ສາລຸອິກໍ;

ສຸວສ຺ສ ສາລຸອິກາເຍວ, ສໍວາໂສ ໂຫຕິ ກີທິໂສ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ສຸໂວຕິ ສມ຺ມ ສຸວປ຺ຕ຺ທິຕ, ສຸໂວວ ສຸວິ ກາເມຍ຺ຍ។ ກີທີໂສຕິ ອສມານຊາຕິການໍ ສໍວາໂສ ນາມ ກີທິໂສ ໂຫຕິ។ ສຸໂວ ຫິ ສມານຊາຕິກໍ ສຸວິ ທິສ຺ວາ ຈີຣສນ຺ຖວມ຺ປິ ສາລຸອິກໍ ຊຫິສ຺ສຕິ, ໂສ ປີຍວິປ຺ປໂຍໂຄ ມຫໂຕ ທຸກ຺ຂາຍ ກວິສ຺ສຕິ, ອສມານຊາຕິການໍ ສໍວາໂສ ນາມ ນ ສເມຕີຕິ។

ອິຕໂຣ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ມໍ ນ ປຝິກ຺ຂິປຕິ, ປຣິຫາຣເມວ ກໂຣຕິ, ອທ຺ຊາ ມໍ ອິຈ຺ຉິສ຺ສຕິ, ນານາວິຊາຫິ ນໍ ອຸປມາຫິ ສທ຺ທຫາເປສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໒໘໓.

‘‘ໂຍຍໍ ກາເມ ກາມຍຕິ, ອປິ ຈຕ຺ຫາລິກາມປິ;

ສພ຺ໂພ ຫິ ສທິໂສ ໂຫຕິ, ນຕ຺ຖິ ກາເມ ອສາທິໂສ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຈຕ຺ຫາລິກາມປີຕິ ຈຕ຺ຫາລິກໍ ອປີ. ສທິໂສຕິ ຈິຕ຺ຕສທິສຕາຍ ສພ຺ໂພ ສໍວາໂສ ສທິໂສວ ໂຫຕີ. ກາມສ຺ມິລ຺ຫິ ຈິຕ຺ຕເມວ ປມາຕໍ, ນ ຊາຕິຕີ.

ເອວລ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ມນຸສ຺ເສສຸ ຕາວ ນານາຊາຕິການໍ ສມານກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ອຕີຕໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອນນ຺ຕຣໍ ຄາຖ ມາຫ –

໒໘໔.

‘‘ອຕ຺ຖິ ຊມ຺ປາວຕີ ນາມ, ມາຕາ ສິວິສ຺ສ ຣາຊິໂນ;

ສາ ກຣິຍາ ວາສ຺ເທວສ຺ສ, ກຕ຺ຫສ຺ສ ມເຫສີ ປິຍາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຊມ຺ປາວຕີຕິ ສິວິຣລ຺ໂລ ມາຕາ ຊມ຺ປາວຕີ ນາມ ຈຕ຺ຫາລີ ອໂຫສີ. ສາ ກຕ຺ຫາຍນໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ທສກາຕິການໍ ເຊຍ຺ຖກສ຺ສ ວາສ຺ເທວສ຺ສ ປິຍາ ມເຫສີ ອໂຫສີ. ໂສ ກິເຣກທິວສໍ ທ຺ວາຣວຕີໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ນຄຣໍ ປວິສນ຺ຕິ ເອກມນ຺ເຕ ຖິຕໍ ອກິຣູປໍ ເອກໍ ຈຕ຺ຫາລິກໍ ທິສ຺ວາວ ປຕິພທ຺ຂຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ກີ ຊາຕິກາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉາເປຕ຺ວາ ‘‘ຈຕ຺ຫາລຊາຕິກາ’’ຕິ ສຸຕ຺ວາປິ ປຕິພທ຺ຂຈິຕ຺ຕຕາຍ ອສາມິກກາວໍ ປຸຈ຺ຉາເປຕ຺ວາ ‘‘ອສາມິກາ’’ຕິ ສຸຕ຺ວາ ຕໍ ອາທາຍ ຕໂຕ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ນິເວສນໍ ເນຕ຺ວາ ອຄ຺ຄມເຫສີ ອກາສີ. ສາ ສິວີ ນາມ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິ. ໂສ ປິຕຸ ອຈ຺ຈເຍນ ທ຺ວາຣວຕີຍໍ ຣຊ຺ຊໍ ກາ ເຣສີ. ຕໍ ສນ຺ຣາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ.

ອິຕິ ໂສ ອິມໍ ອຸທາຫຣຕໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ‘‘ເອວຣູໂປປິ ນາມ ຂຕ຺ຕິໂຍ ຈຕ຺ຫາລິຍາ ສທ຺ທິ ສໍວາສໍ ກປ຺ເປສິ, ອມ຺ເຫສຸ ຕິຣຈ຺ຉານຄ ເຕສຸ ກີ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອລ຺ລມລ຺ລໍ ສໍວາສໂຣຈນໍເຍວ ປມາຕ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອປ຺ຣມ຺ປິ ອຸທາຫຣຕໍ ອາຫຣນ຺ໂຕ ອາຫ –

໒໘໕.

‘‘ຣຍ຺ຖວຕີ ກິມ຺ປຸຣິສີ, ສາປິ ວຈ຺ລໍ ອກາມຍິ;

ມນຸສ຺ໂສ ມິຄິຍາ ສທ຺ທິ, ນຕ຺ຖິ ກາເມ ອສາທິໂສ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ວຈ຺ລນ຺ຕິ ເອວໍນາມກໍ ຕາປສໍ. ກຖໍ ປນ ສາ ຕໍ ກາເມສີຕິ? ອຕີຕສ຺ມິລ຺ຫິ ເອໂກ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ກາເມສຸ ອາທີນວໍ ທິສ຺ວາ ມຫນ຺ຕໍ ຍສໍ ປຫາຍ ອິສິປ຺ພ຺ພຊ຺ຊໍ ປ຺ພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຫິມວນ຺ເຕ ປຕ຺ຕສາລໍ ມາເປຕ຺ວາ ວສິ. ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕສາລໂຕ ອວິທູເຣ ເອກິສ຺ສາ ຄຸຫາຍ ພຫູ ກິນ຺ນຣາ ວສນ຺ຕິ. ຕຕ຺ເຖວ ເອໂກ ມກ຺ກຝໂກ ທ຺ວາເຣ ວສຕິ. ໂສ ຊາລໍ ວິເນຕ຺ວາ ເຕສໍ ສີສໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ໂລຫິຕໍ ປິວຕິ. ກິນ຺ນຣາ ນາມ ທຸພ຺ພລາ ໂຫນ຺ຕິ ກີຣຸກຊາຕິກາ. ໂສປິ ມກ຺ກຝໂກ ອຕິວິສາໂລ. ເຕ ຕສ຺ສ ກິລ຺ຈິ ກາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ຕໍ ຕາປສໍ ອຸປສ຺ງກມິຕ຺ວາ ກຕປຕິສນ຺ຖາຣາ ອາຄຕກາຣຕໍ ປຸຍ຺ຖາ ‘‘ເທວ, ເອໂກ ມກ຺ກຝໂກ ຊີວິຕໍ ໂນ ຫນຕິ, ຕຸມ຺ເຫ ຖເປຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ອລ຺ລໍ ປຕິສຣຕໍ ນ ປສ຺ສາມ, ຕໍ ມາເຣຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ໂສຕ຺ຖິກາວໍ ກໂຣທີ’’ຕິ ອາຫໍສຸ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຕາປໂສ ‘‘ອ ເປຖ ນ ມາທິສາ ປາຕາຕິປາຕໍ ກໂຣນ຺ຕີ’’ຕິ ອປສາເທສີ. ເຕສຸ ຣຍ຺ຖວຕີ ນາມ ກິນ຺ນຣີ ອກິຣູປາ ປາສາທິກາ ອສາມິກາ ອໂຫສີ. ເຕ ຕໍ ອລງກຣິຕ຺ວາ ຕາປສສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ເນຕ຺ວາ ‘‘ເທວ, ອຍໍ ເຕ ປາທປຣິຈາຣິກາ ໂຫຕຸ, ອມ຺ຫາກໍ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕໍ ວເຣທີ’’ຕິ ອາຫໍສຸ. ຕາປໂສ ຕໍ ທິສ຺ວາວ ປຕິພທ຺ຂຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຕາຍ ສທ຺ທິ ສໍວາສໍ ກປ຺ເປຕ຺ວາ ຄຸຫາທ຺ວາເຣ ຖຕ຺ວາ

ໂຄຈຣຕຸຖາຍ ນິກຸຂນຸຕໍ ມກຸກຜກໍ ມຸຄຸຄເຣນ ໂປເຖຕຸວາ ຊີວິຕກຸຂຍໍ ປາເປສີ។ ໂສ ຕາຍ ສທຸຘີ ສມຄຸຄວາສໍ ວສນຸໂຕ ປຸຕຸຕສີ ຕາທີ ວທຸຒິຕຸວາ ຕຕຸເຖວ ກາລມກາສີ។ ເອວໍ ສາ ຕໍ ກາເມສີ។ ສຸວໂປຕໂກ ອິມໍ ອຸທາຫຣຕໍ ອາຫຣິຕຸວາ "ວຈຸຉຕາປໂສ ຕາວ ມນຸສຸໂສ ຫຸຕຸວາ ຕິຣຈຸສານຄຕາຍ ກິນຸນຣິຍາ ສທຸຘີ ສໍວາສໍ ກປຸເປສີ, ກິມງຄໍ ປນ ອມຸຫາກໍ? ມຍຄຸຫິ ອຸໂກ ປກຸຂີໂນເວ ຕິຣຈຸສານຄຕາວາ"ຕິ ທີເປນຸໂຕ "ມນຸສຸໂສ ມິຄິຍາ ສທຸຘີ"ນຸຕິ ອາຫ។ ເອວໍ ມນຸສຸສາ ຕິຣຈຸສານຄຕາຫິ ສທຸຘີ ສມຄຸຄວາສໍ ວສນຸຕິ, ນຕຸຖິ ກາເມ ອສາທີໂສ ນາມ, ຈິຕຸຕເມວ ປມາຕນຸຕິ ກເຖສີ។

ສາ ຕສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ "ສາມິ, ຈິຕຸຕໍ ນາມ ສພຸພກາລໍ ເອກສທິສໍ ນ ໂຫຕິ, ປິຍວິປຸປໂຍຄສຸສ ກາຍາມີ"ຕິ ອາຫ។ ໂສປີ ສຸວໂປຕໂກ ອິຕຸຖິມາຍາສຸ ກຸສໂລ, ເຕນ ຕໍ ວີມໍສນຸໂຕ ປຸນ ຄາຖມາຫ –

໖໘໖។

"ຫນຸທ ຂຸວາຫໍ ຄມິສຸສາມີ, ສາລຸອິເກ ມຄຸຊຸກາຕິເກ;

ປຈຸຈກຸຂານຸປທຄຸເຫຕໍ, ອຕິມຄຸລສີ ນູນ ມ"ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ປຈຸຈກຸຂານຸປທໍ ເຫຕນຸຕິ ຍໍ ຕຸວໍ ວເທສີ, ສພຸພເມຕໍ ປຈຸຈກຸຂານສຸສ ອນຸປທໍ, ປຈຸຈກຸຂານກາຣຕໍ ປຈຸຈກຸຂານ ໂກຜຸຖາໂສ ປເນສ។ ອຕິມຄຸລສີ ນູນ ມນຸຕິ "ນູນ ມໍ ອິຈຸຉຕິ ອຍ"ນຸຕິ ຕຸວໍ ມໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ມຄຸລສີ, ມຍຸຫໍ ສາຣໍ ນ ຊານາສີ ។ ອຫຄຸຫິ ຣາຊປູຊິໂຕ, ນ ມຍຸຫໍ ກຣິຍາ ທຸລຸລກາ, ອຄຸລໍ ກຣິຍໍ ປຣິເຍສິສຸສາມີຕິ។

ສາ ຕສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາວ ກິຊຸຊມານຫທຍາ ວິຍ ຕສຸສ ສຫ ທສຸສເນເນວ ອຸປຸປນຸນກາມຣຕິຍາ ອນຸຫຍຸຫມານາ ວິຍ ຫຸຕຸວາປີ ອຕຸຕໂນ ອິຕຸຖິມາຍາຍ ອນິຈຸສມານາ ວິຍ ຫຸຕຸວາ ທິຍຫຸໝໍ ຄາຖມາຫ –

໖໘໗។

"ນ ສິຣີ ຕຣມານສຸສ, ມາຘຣ ສຸວປຕຸທິຕ;

ອິເຮວ ຕາວ ອຈຸສສຸສຸ, ຍາວ ຣາຊານ ທກຸຂສີ;

ໂສສຸສີ ສທຸທໍ ມຸທິງຄານໍ, ອານຸກາວຄຸຈ ຣາຊີໂນ"ຕິ។

ຕຕຸຖ ນ ສິຣີຕິ ສມຸມ ສຸວປຕຸທິຕ, ຕຣມານສຸສ ສິຣີ ນາມ ນ ໂຫຕິ, ຕຣມາເນນ ກຕກມຸມໍ ນ ໂສກຕິ, "ພຣາວາໂສ ຈ ນາເມສ ອຕິຄຣຸໂກ"ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຕຸເລຕຸວາ ກາຕພຸໂພ។ ອິເຮວ ຕາວ ອຈຸສສຸສຸ, ຍາວ ມຫນຸເຕນ ຍເສນ ສມນຸນາຄຕໍ ອມຸຫາກໍ ຣາຊາ ນໍ ປສຸສິສຸສສີ។ ໂສສຸສີຕິ ສາຍນຸຫສມເຍ ກິນຸນຣິສມານລີລາຫິ ອຸຕຸຕມຣູປຘຣາຫິ ນາຣີຫິ ວຊຸຊມານານໍ ມຸທິງຄານໍ ອຄຸເລສຄຸຈ ຄີຕວາທິຕານໍ ສທຸທໍ ຕຸວໍ ສຸຕິສຸສສິ, ຣຄຸໂຍ ຈ ອານຸກາວໍ ມຫນຸຕໍ ສິຣີໂສກຄຸຄໍ ປສຸສິສຸສສີ។ "ສມຸມ, ກີ ຕຸວໍ ຕຸຣິໂຕສີ, ກີ ເລສມຸປີ ນ ຊານາສີ, ອຈຸສສຸສຸ ຕາວ, ປຈຸສາ ຊານິສຸສາມາ"ຕິ។

ອຖ ເຕ ສາຍນຸຫສມນນຸຕເຣ ເມຖຸນສໍວາສໍ ກຣີສຸ, ສມຄຸຄາ ສມຸໂມທມານາ ປິຍສໍວາສໍ ວສີສຸ។ ອຖ ນໍ ສຸວໂປຕໂກ "ນ ອິທາເນ ສາ ມຍຸຫໍ ຣຫສຸສໍ ຄຸຫິສຸສຕິ, ອິທານິ ນໍ ປຸຈຸສິຕຸວາ ຄນຸຕຸໍ ວຜຸຜຕີ"ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ "ສາລຸອິເກ"ຕິ ອາຫ។ "ກີ, ສາມີ"ຕິ? "ອຫໍ ກິຄຸຈິ ເຕ ວຕຸຕຸກາໂມມຸຫີ"ຕິ។ "ວທ, ສາມີ"ຕິ។ "ໂຫຕຸ, ອຊຸຊ ອມຸຫາກໍ ມງຄລທິວໂສ, ອຄຸລຕຣສຸມີ ທິວເສ ຊານິສຸສາມີ"ຕິ។ "ສເຈ ມງຄລປຜິສໍຍຸຕຸຕາ ກຖາ ກວິສຸສຕິ, ກເຖທີ។ ໂນ ເຈ, ມາ ກເຖທີ ສາມີ"ຕິ។ "ມງຄລກຖາເວສາ, ກທຸເທ"ຕິ។ "ເຕນ ທີ ກເຖທີ"ຕິ។ ອຖ ນໍ "ກທຸເທ, ສເຈ ໂສຕຸກາມາ ກວິສຸສສິ, ກເຖສຸສາມີ ເຕ"ຕິ ວຕຸວາ ຕໍ ຣຫສຸສໍ ປຸຈຸສນຸໂຕ ທິຍຫຸໝໍ ຄາຖມາຫ –

໒໘໗.

‘‘ໂຍ ນຸ ຊວາຍံ ຕິພໂພ ສຫໂຫ, ຕິໂຣຊນປເທ ສຸໂຕ;

ສີຕາ ປັຍຈາລຣາຊສສ, ໂອສທີ ວິຍ ວຕຕຕິນີ;

ຕံ ທສສຕິ ວິເທຫານံ, ໂສ ວິວາໂທ ກວິສສຕີ’’ຕິ.

ຕສສຕຖໂ – ໂຍ ນຸ ໂຂ ອຍံ ສຫໂຫ ຕິພໂພ ພຫໂລ, ຕິໂຣຊນປເທ ສຸໂຕ ປຣຣຍເຣສຸ ຊນປເທສຸ ວິສສຸໂຕ ປັຍລາໂຕ ປາກໂຜ ປຕຖໂຜ. ກິນຸຕິ? ສີຕາ ປັຍຈາລຣາຊສສ ໂອສທີຕາຣກາ ວິຍ ວິໂຣຈມານາ ຕາຍ ເອວ ສມານວຕຕຕິນີ ອຕຖິ, ຕံ ໂສ ວິເທຫານံ ທສສຕິ, ໂສ ວິວາໂທ ກວິສສຕີ. ໂຍ ໂສ ເອວံ ປຕຖໂຜ ສຫໂຫ, ອທံ ຕံ ສຸຕວາ ຈິນເຕສີ ‘‘ອຍံ ກຸມາຣິກາ ອຸຕຕມຮູປທຣາ, ວິເທຫຣາຊາປີ ຈູລອນີຣຍໂຍ ປຜິສຕຸ ອໂຫສີ. ອຍເລ ພຫູ ຣາຊາໂນ ຈູລອນີພຣຫມທຕຕສສ ວສວຕຕິໂນ ສນຕິ, ເຕສံ ອທຕວາ ກີ ກາຣຕາ ວິເທຫສສ ສີຕຣံ ທສສຕີ’’ຕິ?

ສາ ຕສສ ວຈນံ ສຸຕວາ ເອວມາຫ – ‘‘ສາມິ, ກີ ກາຣຕາ ມງຄລທິວເສ ອວມງຄລံ ກເຖສີ’’ຕິ? ‘‘ອທံ, ກທເທ, ‘ມງຄລ’ນຕິ ກເຖມິ, ຕວံ ‘ອວມງຄລ’ນຕິ ກເຖສີ, ກີ ນຸ ໂຂ ເອຕ’’ນຕິ? ‘‘ສາມິ, ອມິຕຕານມປີ ເຕສံ ເອວຣູປາ ມງຄລກິຣິຍາ ມາ ໂຫຕູ’’ຕິ. ‘‘ກເຖຫິ ຕາວ ກທເທ’’ຕິ. ‘‘ສາມິ, ນ ສກກາ ກເຖຕຸ’’ນຕິ. ‘‘ກທເທ, ຕຍາ ວິທິຕံ ຣຫສສံ ມມ ອກຖິຕກາລໂຕ ປຜຖາຍ ນຕຖິ ອມຫາກံ ສມຄຄສໍວາໂສ’’ຕິ. ສາ ເຕນ ນິປປີລິຍມານາ ‘‘ເຕນ ຫິ, ສາມິ, ສຸຕາຫີ’’ຕິ ວຕວາ ອິມံ ຄາຖມາຫ –

໒໘໙.

‘‘ເອຫິໂສ ມາ ອມິຕຕານံ, ວິວາໂທ ໂຫຕຸ ມາສຣ;

ຍຖາ ປັຍຈາລຣາຊສສ, ເວເທເຫນ ກວິສສຕີ’’ຕິ.

ອິມံ ຄາຖံ ວຕວາ ປຸນ ເຕນ ‘‘ກທເທ, ກສມາ ເອວຣູປံ ກຖံ ກເຖສີ’’ຕິ ວຸຕເຕ ‘‘ເຕນ ຫິ ສຸຕາຫີ, ເອຕຖ ໂທສံ ເຕ ກເຖສຸ ສາມີ’’ຕິ ວຕວາ ອິມံ ຄາຖມາຫ –

໒໙໐.

‘‘ອານຍິຕວານ ເວເທທັ, ປັຍຈາລານံ ຣເຖສໂກ;

ຕໂຕ ນံ ຆາຕຍິສສຕິ, ນສສ ສຂີ ກວິສສຕີ’’ຕິ.

ຕຕຖ ຕໂຕ ນံ ຆາຕຍິສສຕີຕິ ຍທາ ໂສ ອິມံ ນຄຣံ ອາຄໂຕ ກວິສສຕິ, ຕທາ ເຕນ ສຫສີ ສຂີກາວံ ມິຕຕສມຸຍံ ນ ກຣິສສຕິ, ທພຸຖມຸປີສສ ສີຕຣံ ນ ທສສຕີ. ເອໂກ ກີຣສສ ປນ ອຕຖສມມານສາສໂກ ມໂຫສຂປຕທິໂຕ ນາມ ອຕຖິ, ເຕນ ສຫສີ ຕံ ຆາເຕສສຕີ. ເຕ ອຸໂກ ຊເນ ຆາເຕຕວາ ຊຍປານံ ປີວິສສາມາຕິ ເກວຜໂຜ ຣຍລາ ສທສີ ມນເຕຕວາ ຕံ ຄຕທິຕວາ ອາຄນຕຸ ຄໂຕຕິ.

ເອວံ ສາ ຄຸຍຫມນຕံ ນິສເສສံ ກຕວາ ສຸວປຕທິຕສສ ກເຖສີ. ຕံ ສຸຕວາ ສຸວປຕທິໂຕ ‘‘ອາຈຣິໂຍ ເກວຜໂຜ ອຸປາຍກຸສໂລ, ອຈຈຣິຍံ ຕສສ ຣຍໂຍ ເອວຣູເປນ ອຸປາເຍນ ຆາຕນ’’ນຕິ ເກວຜນ ວຕເຕຕວາ ‘‘ເອວຣູເປນ ອວມງຄເລນ ອມຫາກံ ໂກ ອຕໂຖ, ຕຕທີກູຕາ ສຍາມາ’’ຕິ ວຕວາ ອາຄມນກມມສສ ນິປຜຕຕີ ລຕວາ ຕံ ຣຕຕີ ຕາຍ ສທສີ ວສີຕວາ ‘‘ກທເທ, ອທံ ສີວິຣຜຖໍ ຄນຕວາ ມນາປາຍ ກຣິຍາຍ ລທສກາວັ ສີວິຣຍໂຍ ເທວິຍາ ຈ ອາໂຣເຈສສາມີ’’ຕິ ຄມນံ ອນຸຊານາເປຕຸ ອາຫ –

໕໓໑.

“ຫນ຺ທ ໂຂ ມໍ ອນຸຊານາຫິ, ຣຕ຺ຕິໂຍ ສຕ຺ຕມຕ຺ຕິໂຍ;

ຍາວາຫໍ ສິວິຣາຊສ຺ສ, ອາໂຣເຈມິ ມເຫສິໂນ;

ລທ຺ໂຘ ຈ ເມ ອາວສໂຖ, ສາຬິກາຍ ອຸປນ຺ຕິກ”ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ມເຫສິໂນຕິ ມເຫສິຍາ ຈສ຺ສ. ອາວສໂຖຕິ ວສນຏ຺ຐານໍ. ອຸປນ຺ຕິກນ຺ຕິ ອຖ ເນ “ເອຖ ຕສ຺ສາ ສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ຉາມາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອຏ຺ຐເມ ທິວເສ ອິຘາເນຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄມິສ຺ສາມິ, ຍາວ ມມາຄມນໍ, ຕາວ ມາ ອຸກ຺ກຓ຺ຐິຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສາຬິກາ ເຕນ ວິໂຍຄໍ ອນິຈ຺ຉມານາປິ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ປຏິກ຺ຂິປິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕີ ອນນ຺ຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໕໓໒.

“ຫນ຺ທ ໂຂ ຕໍ ອນຸຊານາມິ, ຣຕ຺ຕິໂຍ ສຕ຺ຕມຕ຺ຕິໂຍ;

ສເຈ ຕ຺ວໍ ສຕ຺ຕຣຕ຺ເຕນ, ນາຄຈ຺ຉສິ ມມນ຺ຕິເກ;

ມຎ຺ເຎ ໂອກ຺ກນ຺ຕສຕ຺ຕໍ ມໍ, ມຕາຍ ອາຄມິສ຺ສສີ”ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ມຎ຺ເຎ ໂອກ຺ກນ຺ຕສຕ຺ຕໍ ມນ຺ຕິ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອຫໍ ມໍ ອປຄຕຊີວິຕໍ ສລ຺ລກ຺ເຂມິ. ໂສ ຕ຺ວໍ ອຏ຺ຐເມ ທິວເສ ອນາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ມຍິ ມຕາຍ ອາຄມິສ຺ສສິ, ຕສ຺ມາ ມາ ປປຎ຺ຈໍ ອກາສີຕິ.

ອິຕໂຣປິ “ຠທ຺ເທ, ກິໍ ວເທສິ, ມຍ຺ຫມ຺ປິ ອຏ຺ຐເມ ທິວເສ ຕໍ ອປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ກຸໂຕ ຊີວິຕ”ນ຺ຕິ ວາຈາຍ ວຕ຺ວາ ຫທເຍນ ປນ “ຊີວ ວາ ຕ຺ວໍ ມຣ ວາ, ກິໍ ຕຍາ ມຍ຺ຫ”ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍ ໂຖກໍ ສິວິຣຏ຺ຐາຠິມຸໂຂ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ມິຖິລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ອໍສກູເຏ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ເຕນ ປນ ຕາຍ ສຎ຺ຎາຍ ອຸປຣິປາສາທໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ປຸຏ຺ໂຐ ສພ຺ພໍ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ອາໂຣເຈສິ. ໂສປິສ຺ສ ປຸຣິມນເຍເນວ ສພ຺ພໍ ສກ຺ກາຣມກາສິ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໕໓໓.

“ຕໂຕ ຈ ໂຂ ໂສ ຄນ຺ຕ຺ວານ, ມາຐໂຣ ສຸວປຓ຺ຑິໂຕ;

ມໂຫສຘສ຺ສ ອກ຺ຂາສິ, ສາຬິກາວຈນໍ ອິທ”ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ສາຬິກາວຈນໍ ອິທນ຺ຕິ ອິທໍ ສາຬິກາຍ ວຈນນ຺ຕິ ສພ຺ພໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ ກເຖສີຕິ.

ສຸວຂຓ຺ຑໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ.

ມຫາອຸມ຺ມງ຺ຄກຓ຺ຑໍ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ “ຣາຊາ ມມ ອນິຈ຺ຉມານສ຺ເສວ ຄມິສ຺ສຕິ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ຈ ປນ ມຫາວິນາສໍ ປາປຸຓິສ຺ສຕິ. ອຖ

ມຍ຺ຫໍ ‘ເອວຣູປ຺ສ຺ສ ນາມ ຍສທາຍກສ຺ສ ຣຍ຺ໂຍ ວຈນໍ ທທເຍ ກຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສງ຺ຄຫໍ ນາກາສີ’ຕິ ຄຣຫາປີ ອຸປ຺ປ຺ຊຊິສ຺ສຕິ, ມາ ທິເສ ປຕ຺ທິເຕ ວິຊ຺ຊມາເນ ກິການຕາ ເອສ ນສ຺ສິສ຺ສຕິ, ອຫໍ ຣຍ຺ໂຍ ປ຺ເຣຕຣເມວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຈູລຸອນີ ທິສ຺ວາ ສ຺ວິກຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ວິເທຫຣຍ຺ໂຍ ນິວາສຕ຺ຖາຍ ນຄຣໍ ມາເປຕ຺ວາ ຄາວຸຕມຕ຺ຕໍ ຊງ຺ເຟົາມງ຺ຄໍ, ອຫ຺ຍໂຍຊນິກຍ຺ຈ ມຫາອຸມງ຺ຄໍ, ການຕ຺ວາ ຈູ ລຸອນິຣຍ຺ໂຍ ສີຕຣໍ ອກິສິຍ຺ຈິຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ຣຍ຺ໂຍປາທປຣິຈາຣິກໍ ກຕ຺ວາ ອຍ຺ຖາຣສອກ຺ໂຂກຕິສງ຺ເຂຫິ ພເລຫິ ເອກສຕຣາຊູ ສ຺ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ກິເຕສ຺ເວວ ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊານໍ ຣາຫຸມຸຂໂຕ ຈນ຺ທໍ ວິຍ ໂມເຈຕ຺ວາ ອາທາຍາຄມນໍ ນາມ ມມ ກາໂຣ’’ຕິ຺ ຕສ຺ເສວໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕສ຺ສ ສຣີເຣ ປີຕິ ອຸປ຺ປ຺ຊຊິ຺ ໂສ ປີຕິເວເຄນ ອຸທານໍ ອຸທາເນນ຺ໂຕ ອິມໍ ອຸປຫ຺ຍຄາຖມາຫ –

໖໙໔຺

‘‘ຍສ຺ເສວ ฆເຣ ກຸຍ຺ເຊຍ຺ຍ ໂກຄໍ, ຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຖໍ ປຸຣິໂສ ຈເຣຍ຺ຍາ’’ຕິ຺

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍສ຺ສ ຣຍ຺ໂຍ ສນ຺ຕິເກ ປຸຣິໂສ ມຫນ຺ຕໍ ອິສ຺ສຣິຍໍ ລກິຕ຺ວາ ໂກຄໍ ກຸຍ຺ເຊຍ຺ຍ, ອກ຺ໂກສນ຺ຕສ຺ສປີ ປຫຣນ຺ຕສ຺ສປີ ຄເລ ຄເຫຕ຺ວາ ນິກ຺ກຫ຺ຍນ຺ຕສ຺ສປີ ຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຖໍ ຫິຕໍ ວຸຫ຺ຍີ ປຕ຺ທິໂຕ ກາຍທ຺ວາຣາທີຫິ ຕີຫິ ທ຺ວາເຣຫິ ຈເຣຍ຺ຍ຺ ນ ທີ ມິຕ຺ຕທຸພ຺ກິກມ຺ມໍ ປຕ຺ທິເຕຫິ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ຺

ອິຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ໂສ ນ຺ຫຕ຺ວາ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕນ ຍເສນ ຣາຊກຸລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ກິໂຕ ອາຫ – ‘‘ກິ, ເທວ, ຄຈ຺ຈິສ຺ສຖ ອຸຕ຺ຕຣປຍ຺ຈາລນຄຣ’’ນ຺ຕິ? ‘‘ອາມ, ຕາຕ, ປຍ຺ຈາລຈນ຺ທີ ອລກນ຺ຕສ຺ສ ມມ ກີ ຣຊ຺ເຊນ, ມາ ມໍ ປຣິຈ຺ຈຊິ, ມຍາ ສທ຺ຮິເຍວ ເອຫີ຺ ຕຕ຺ຖ ອມ຺ຫາກໍ ຄຕການຕາ ທ຺ເວ ອຕ຺ຖາ ນິປ຺ຜຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ, ອິຕ຺ຖິຣຕນຍ຺ຈ ລຈ຺ຊາມິ, ຣຍ຺ຍາ ຈ ເມ ສທ຺ຮິ ເມຕ຺ຕິ ປຕິຍ຺ຖຫິສ຺ສຕີ’’ຕິ຺ ອຖ ນໍ ປຕ຺ທິໂຕ ‘‘ເຕນ ຫີ, ເທວ, ອຫໍ ປຸເຣ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ນິເວສນານິ ມາເປສ຺ສາມິ, ຕຸມ຺ເຫ ມຍາ ປຫິຕສາສເນນ ອາຄຈ຺ເຊຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ ວທນ຺ໂຕ ທ຺ເວ ຄາຖາ ອກາສີ –

‘‘ຫນ຺ທາຫໍ ຄຈ຺ຊາມິ ປຸເຣ ຊນິນ຺ທ, ປຍ຺ຈາລຣາຊສ຺ສ ປຸຣໍ ສຸຣມ຺ມໍ;

ນິເວສນານິ ມາເປຕຸໍ, ເວເທຫສ຺ສ ຍສສ຺ສິໂນ຺

໖໙໔຺

‘‘ນິເວສນານິ ມາເປຕ຺ວາ, ເວເທຫສ຺ສ ຍສສ຺ສິໂນ;

ຍທາ ເຕ ປຫິເຕຍ຺ຍາມິ, ຕທາ ເອຍ຺ຍາສິ ຂຕ຺ຕິຍາ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ເວເທຫສ຺ສາຕິ ຕວ ວິເທຫຣາຊສ຺ສ຺ ເອຍ຺ຍາສີຕິ ອາຄຈ຺ເຊຍ຺ຍາສີຕິ຺

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ‘‘ນ ກິຣ ມໍ ປຕ຺ທິໂຕ ປຣິຈ຺ຈຊຕີ’’ຕິ ຫຍ຺ຖຕຸຍ຺ໂຖ ທຸຕ຺ວາ ອາຫ – ‘‘ຕາຕ, ຕວ ປຸເຣ ຄຈ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ກີ ລທ຺ຮໍ ວຍ຺ຍຕີ’’ຕິ? ‘‘ພລວາຫນໍ, ເທວາ’’ຕິ຺ ‘‘ຍຕ຺ຕກໍ ອິຈ຺ຊສິ, ຕຕ຺ຕກໍ ຄຕ຺ທ, ຕາຕາ’’ຕິ຺ ‘‘ຈຕ຺ຕາຣິ ພນ຺ຮນາຄາຣານິ ວິວຣາເປຕ຺ວາ ໂຈຣານໍ ສງ຺ຂລິກພນ຺ຮນານິ ກິນ຺ທາເປຕ຺ວາ ເຕປີ ມຍາ ສທ຺ຮິ ເປເສຖ ເທວາ’’ຕິ຺ ‘‘ຍຖາຣຸຈິ ກໂຣຫິ, ຕາຕາ’’ຕິ຺ ມຫາສຕ຺ໂຕ ພນ຺ຮນາຄາຣທ຺ວາຣານິ ວິວຣາເປຕ຺ວາ ສູເຣ ມຫາໂຍເຂ ຄຕຍ຺ຖາເນ ກມ຺ມໍ ນິປ຺ຜາເທຕຸໍ ສມຕ຺ເຖ ນີຫຣາເປຕ຺ວາ ‘‘ມໍ ອຸປຍ຺ຖຫຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕສໍ ສກ຺ການໍ ການຕ຺ວາ ວຫ຺ຍກິກມ຺ມາຣຈມ຺ມການໂຣຍ຺ຖກປາສາຕການຈິຕ຺ຕການາທໂຍ ນານາ ສິປ຺ປກຸສລາ ອຍ຺ຖາຣສ ເສນິໂຍ ອາທາຍ ວາສິຜຣສຸກ຺ທ຺ທາລຂຕິຕ຺ຕິອາທີນິ ພຫູນິ ອຸປກຣຕານິ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ມຫາພ ລກາຍປຣິວຸໂຕ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິ຺ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໖໙໖຺

‘‘ຕໂຕ ຈ ປາຍາສິ ປຸເຣ ມໂຫສໂຘ, ປຎ຺ຈາລຣາຊສ຺ສ ປຸຣໍ ສຸຣມ຺ມໍ;

ນິເວສນານິ ມາເປຕຸໍ, ເວເທຫສ຺ສ ຍສສ຺ສິໂນ’’ຕິຯ

ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ໂຍຊນນ຺ຕເຣ ໂຍຊນນ຺ຕເຣ ເອເກກໍ ຄາມໍ ນິເວເສຕ຺ວາ ເອເກກໍ ອມຈ຺ຈໍ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ຣຎ຺ໂຎ ປຎ຺ຈາລຈນ຺ທິໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຕນກາເລ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຣເຖ ກປ຺ເປຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ອາທາຍ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ເຕ ປຏິພາຫນ຺ຕາ ຂິປ຺ປໍ ມິຖິລໍ ປາເປຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຐເປສິຯ ຄງ຺ຄາຕີຣໍ ປນ ປຕ຺ວາ ອານນ຺ທກຸມາຣໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ອານນ຺ທ, ຕ຺ວໍ ຕີຓິ ວຑ຺ຒກີສຕານິ ອາທາຍ ອຸທ຺ຘໍຄງ຺ຄໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສາຣທາຣູນິ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ຕິສຕມຕ຺ຕາ ນາວາ ມາເປຕ຺ວາ ນຄຣສ຺ສຕ຺ຖາຍ ຕຕ຺ເຖວ ຕຈ຺ຉາເປຕ຺ວາ ສລ຺ລຫຸການໍ ທາຣູນໍ ນາວາຍ ປູຣາເປຕ຺ວາ ຂິປ຺ປໍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາສີ’’ຕິ ເປເສສິຯ ສຍໍ ປນ ນາວາຍ ຄງ຺ຄໍ ຕຣິຕ຺ວາ ໂອຕິຓ຺ຓຏ຺ຐານໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ປທສຎ຺ຎາເຍວ ຄເຓຕ຺ວາ ‘‘ອິທໍ ອຑ຺ຒໂຍຊນຏ຺ຐານໍ, ເອຕ຺ຖ ມຫາອຸມງ຺ໂຄ ຠວິສ຺ສຕິ, ອິມສ຺ມິໍ ຐາເນ ຣຎ຺ໂຎ ນິເວສນນຄຣໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ອິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ຣາຊເຄຫາ ຄາວຸຕມຕ຺ເຕ ຐາເນ ຈູຬອຸມງ຺ໂຄ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປາວິສິຯ ຈູຬນີຣາຊາ ໂພທິສຕ຺ຕສ຺ສ ອາຄມນໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອິທານິ ເມ ມໂນຣໂຖ ມຕ຺ຖກໍ ປາປຸຓິສ຺ສຕິ, ປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕານໍ ປິຏ຺ຐິໍ ປສ຺ສິສ຺ສາມິ, ອິມສ຺ມິໍ ອາຄເຕ ເວເທໂຫປິ ນ ຈິຣສ຺ເສວ ອາຄມິສ຺ສຕິ, ອຖ ເນ ອຸໂພປິ ມາເຣຕ຺ວາ ສກລຊມ຺ພຸທີປຕເລ ເອກຣຊ຺ຊໍ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ປຣມຕຸຏ຺ຐິໍ ປຕ຺ໂຕ ອໂຫສິຯ ສກລນຄຣໍ ສງ຺ຂຸຠິ ‘‘ເອສ ກິຣ ມໂຫສຘປຓ຺ຑິໂຕ, ອິມິນາ ກິຣ ເອກສຕຣາຊາໂນ ເລຑ຺ຑຸນາ ກາກາ ວິຍ ປລາປິຕາ’’ຕິຯ

ມຫາສຕ຺ໂຕ ນາຄເຣສຸ ອຕ຺ຕໂນ ຣູປສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ປສ຺ສນ຺ເຕສ຺ເວວ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ປຏິເວເທຕ຺ວາ ‘‘ປວິສຕູ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປວິສິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິຯ ອຖ ນໍ ຣາຊາ ປຏິສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ, ຣາຊາ ກທາ ອາຄມິສ຺ສຕີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ‘‘ມຍາ ເປສິຕກາເລ, ເທວາ’’ຕິຯ ‘‘ຕ຺ວໍ ປນ ກິມຕ຺ຖໍ ອາຄໂຕສີ’’ຕິຯ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ຣຎ຺ໂຎ ນິເວສນໍ ມາເປຕຸໍ, ເທວາ’’ຕິຯ ‘‘ສາຘຸ, ຕາຕາ’’ຕິຯ ອຖສ຺ສ ເສນາຍ ປຣິພ຺ພຍໍ ທາເປຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ມຫນ຺ຕໍ ສກ຺ກາຣໍ ກາເຣຕ຺ວາ ນິເວສນເຄຫໍ ທາເປຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ, ຍາວ ເຕ ຣາຊາ ນາຄຈ຺ຉຕິ, ຕາວ ອນຸກ຺ກຓ຺ຐມາໂນ ອມ຺ຫາກມ຺ປິ ກຕ຺ຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ວສາຫິ ຕ຺ວ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ ໂສ ກິຣ ຣາຊນິເວສນໍ ອຠິຣຸຫນ຺ໂຕ ມຫາໂສປານປາທມູເລ ຐຕ຺ວາ ‘‘ອິຘ ຈູຬອຸມງ຺ຄທ຺ວາຣໍ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂສິຯ ອຖສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ ‘‘ຣາຊາ ‘ອມ຺ຫາກມ຺ປິ ກຕ຺ຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ກໂຣຫີ’ຕິ ວທຕິ, ອຸມງ຺ເຄ ຂຓິຍມາເນ ຍຖາ ອິທໍ ໂສປານໍ ນ ໂອສກ຺ກຕິ, ຕຖາ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິຯ ອຖ ຣາຊານໍ ເອວມາຫ – ‘‘ເທວ, ອຫໍ ປວິສນ຺ໂຕ ໂສປານປາທມູເລ ຐຕ຺ວາ ນວກມ຺ມໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ມຫາໂສປາເນ ໂທສໍ ປສ຺ສິໍຯ ສເຈ ເຕ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ອຫໍ ທາຣູນິ ລຠນ຺ໂຕ ມນາປໍ ກຕ຺ວາ ອຕ຺ຖເຣຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິຯ ‘‘ສາຘຸ, ປຓ຺ຑິຕ, ອຕ຺ຖຣາຫີ’’ຕິຯ ໂສ ‘‘ອິຘ ອຸມງ຺ຄທ຺ວາຣໍ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ຕໍ ໂປຣາຓໂສປານໍ ຫຣິຕ຺ວາ ຍຕ຺ຖ ອຸມງ຺ຄທ຺ວາຣໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ຕຕ຺ຖ ປໍສູນໍ ອປຕນຕ຺ຖາຍ ຜລກສນ຺ຖາຣໍ ກາເຣຕ຺ວາ ຍຖາ ໂສປານໍ ນ ໂອສກ຺ກຕິ, ເອວໍ ນິຈ຺ຈລໍ ກຕ຺ວາ ໂສປານໍ ອຕ຺ຖຣິຯ ຣາຊາ ຕໍ ກາຣຓໍ ອຊານນ຺ໂຕ ‘‘ມມ ສິເນເຫນ ກໂຣຕີ’’ຕິ ມຎ຺ຎິຯ

ເອວໍ ຕໍ ທິວສໍ ນວກມ຺ມເມວ ວິຈາເຣນ຺ໂຕ ປຸນທິວເສ ຣາຊານໍ ອາຫ – ‘‘ເທວ, ສເຈ ອມ຺ຫາກໍ ຣຎ຺ໂຎ ວສນຏ຺ຐານໍ ຊາເນຍ຺ຍາມ, ມນາປໍ ກຕ຺ວາ ປຏິຊຄ຺ເຄຍ຺ຍາມາ’’ຕິຯ ສາຘຸ, ປຓ຺ຑິຕ, ຐເປຕ຺ວາ ມມ ນິເວສນໍ ສກລນຄເຣ ຍໍ ນິເວສນໍ ອິຈ຺ຉສິ, ຕໍ ຄຓ຺ຫາຫີຯ ມຫາຣາຊ, ມຍໍ ອາຄນ຺ຕຸກາ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ພຫູ ວລ຺ລຠາ ໂຍຘາ, ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ເຄເຫສຸ ຄຍ຺ຫມາເນສຸ ອມ຺ເຫຫິ ສທ຺ຘິໍ ກລຫໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິຯ ‘‘ຕທາ, ເທວ, ເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ມຍໍ ກິໍ ກຣິສ຺ສາມາ’’ຕິ? ‘‘ເຕສໍ ວຈນໍ ມາ ຄຓ຺ຫຯ ຍໍ ອິຈ຺ຉສິ, ຕໍ ຄຓ຺ຫາເປຫີ’’ຕິຯ ‘‘ເທວ, ເຕ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ກເຖສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕນ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຈິຕ຺ຕສຸຂໍ ນ ລຠິສ຺ສຕິຯ ສເຈ ປນ ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍາຖ, ຍາວ ມຍໍ ນິເວສນານິ ຄຓ຺ຫາມ, ຕາວ ອມ຺ຫາກໍເຍວ ມນຸສ຺ສາ ໂທວາຣິກາ ອສ຺ສຸຯ ຕໂຕ ເຕ ທ຺ວາຣໍ ອລຠິຕ຺ວາ ນາຄມິສ຺ສນ຺ຕິຯ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ຕຸມ຺ຫາກມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕສຸຂໍ ລຠິສ຺ສຕີ’’ຕິຯ ຣາຊາ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຯ

ມຫາສຕ຺ໂຕ ໂສປານປາທມູເລ ໂສປານສີເສ ມຫາທ຺ວາເຣຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ມນຸສ຺ເສເຍວ ຐເປຕ຺ວາ ‘‘ກສ຺ສຈິ ປວິສິຕຸໍ ມາ ອທຕ຺ຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຖ ຣຎ຺ໂຎ ມາຕຸ ນິເວສນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ຠິນ຺ທນາກາຣໍ ທສ຺ເສຖາ’’ຕິ ມນຸສ຺ເສ ອາຓາເປສິຯ ເຕ ທ຺ວາຣ ໂກຏ຺ຐກາລິນ຺ທໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ອິຏ຺ຐກາ ຈ ມຕ຺ຕິກາ ຈ ອປເນຕຸໍ ອາຣຠິໍສຸຯ ຣາຊມາຕາ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ສຸຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ກິສ຺ສ, ຕາຕາ, ມມ ເຄຫໍ ຠິນ຺ທຖາ’’ຕິ ອາຫຯ ‘‘ມໂຫສຘປຓ຺ຑິໂຕ ຠິນ຺ທາເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຣຎ຺ໂຎ ນິເວສນໍ ກາຕຸກາໂມ’’ຕິຯ ‘‘ຍທິ ເອວໍ ອິເຘວ ວສຖາ’’ຕິຯ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ຣຎ຺ໂຎ ມຫນ຺ຕໍ ພລວາຫນໍ, ອິທໍ ນປ຺ປໂຫຕິ, ອຎ຺ຎໍ ມຫນ຺ຕໍ ເຄຫໍ ກຣິສ຺ສາມາ’’ຕິຯ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ມໍ ນ ຊານາຖ, ອຫໍ ຣາຊມາຕາ, ອິທານິ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຊານິສ຺ສາມີ’’ຕິຯ ‘‘ມຍໍ ຣຎ຺ໂຎ ວຈເນນ ຠິນ຺ທາມ,

ສກ຺ໂກນ຺ຕິ ວາເຣຫີ''ຕິຯ ສາ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ''ອິທານິ ໂວ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ຊານິສ຺ສາມິ''ຕິ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ອຄມາສິຯ ອຖ ນໍ ''ມາ ປ຺ວິສາ''ຕິ ໂທວາຣິກາ ວາຣຍິສ຺ຸຯ ''ອຫໍ ຣາຊມາຕາ''ຕິຯ ''ນ ມຍໍ ຕໍ ຊານາມ, ມຍໍ ຣລ຺ຍາ 'ກສ຺ສຈິ ປ຺ວິສິຕ຺ຸໍ ມາ ອທຕ຺ຖາ'ຕິ ອາຓຕ຺ຕາ, ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວ''ນ຺ຕິຯ ສາ ຄເຫຕພ຺ພຄຫຓໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ຕີ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ນິເວສນໍ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ອຏ຺ຖາສິຯ ອຖ ນໍ ເອໂກ ປ຺ຸຣິໂສ ''ກິ ອິຎ ກໂຣສີ, ຄຈ຺ຉສີ, ນ ຄຈ຺ຉສີ''ຕິ ຄີວາຍ ຄເຫຕ຺ວາ ກູມິຍໍ ປາເຕສິຯ

ສາ ຈິນ຺ເຕສິ ''ອທ຺ຎາ ອິເມ ຣລ຺ໂລ ອາຓຕ຺ຕາ ກວິສ຺ສນ຺ຕີ, ອິຕຣຖາ ເອວໍ ກາຕ຺ຸໍ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສນ຺ຕີ, ປຕ຺ຑິຕສ຺ເສວ ສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ຉິສ຺ສາມີ''ຕິຯ ສາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ''ຕາຕ ມໂຫສຎ, ກສ຺ມາ ມມ ນິເວສນໍ ກິນ຺ທາເປ຺ສີ''ຕິ ອາຫຯ ໂສ ຕາຍ ສທ຺ຌິ ນ ກເຖສີ, ສນ຺ຕິເກ ຖິໂຕ ປ຺ຸຣິໂສ ປນ຺ສ຺ສ ''ເທວີ, ກິ ກເຖສີ''ຕິ ອາຫຯ ''ຕາຕ, ມໂຫສຎປຕ຺ຑິໂຕ ກສ຺ມາ ມມ ເຄຫໍ ກິນ຺ທາເປ຺ຕີ''ຕິ? ''ເວເທຫຣລ຺ໂລ ວສນຍ຺ຖານໍ ກາຕ຺ຸ''ນ຺ຕິຯ ''ກິ, ຕາຕ, ເອວໍ ມຫນ຺ເຕ ນຄເຣ ອລ຺ລຕ຺ຖ ນິເວສນຍ຺ຖານໍ ນ ລພ຺ກຕີ''ຕິ ມລ຺ລຕິຯ ''ອິມໍ ສຕສຫສ຺ສໍ ລລ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອລ຺ລຕ຺ຖ ເຄຫໍ ກາເຣຕູ''ຕິຯ ''ສາຣຸ, ເທວີ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ເຄຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊາເປ຺ສາມີ, ລລ຺ຊສ຺ສ ຄຫິຕກາວໍ ມາ ກສ຺ສຈິ ກຖຍິຕ຺ຖຯ ມາ ໂນ ອລ຺ເລປີ ລລ຺ຊໍ ທຕ຺ວາ ເຄຫານິ ວິສ຺ສຊ຺ຊາເປຕຸກາມາ ອເຫສ຺ຸ''ນ຺ຕິຯ ສາຣຸ, ຕາຕ, ''ຣລ຺ໂລ ມາຕາ ລລ຺ຊໍ ອທາສີ''ຕິ ມຍ຺ຫມ຺ປີ ລຊ຺ຊນກເມວ, ຕສ຺ມາ ນ ກສ຺ສຈິ ກເຖສ຺ສາມີຕິຯ ໂສ ''ສາຣູ''ຕິ ຕສ຺ສາ ສນ຺ຕິກາ ສຕສຫສ຺ສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເຄຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ເກວຍ຺ຍສ຺ສ ເຄຫໍ ອຄມາສີຯ ໂສປີ ທ຺ວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເວລຸອຸເປ຺ສີກາຫີ ປີຍ຺ຖິຈມ຺ມຸປ຺ປາຍນໍ ລກິຕ຺ວາ ຄເຫຕພ຺ພຄຫຓໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ປຸນ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສຕສຫສ຺ສເມວ ອທາສີຯ ເອເຕນຸປາເຍນ ສກລນຄເຣ ເຄຫຍ຺ຖານໍ ຄຕ຺ຫນ຺ເຕນ ລລ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ລທ຺ຎກຫາປຓານລ຺ເລວ ນວ ໂກຜິໂຍ ຊາຕາຯ

ມຫາສຕ຺ໂຕ ສກລນຄຣໍ ວິຈຣິຕ຺ວາ ຣາຊກຸລໍ ອຄມາສີຯ ອຖ ນໍ ຣາຊາ ປ຺ຸຈ຺ຉີ ''ກິ, ປຕ຺ຑິຕ, ລທ຺ຎໍ ເຕ ວສນຍ຺ຖານ''ນ຺ຕີ? ''ມຫາຣາຊ, ອເທນ຺ຕາ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ອປິ຺ຈ ໂຂ ປນ ເຄເຫສຸ ຄຍ຺ຫມາເນສຸ ກິລມນ຺ຕີຯ ເຕສໍ ປີຍວິປ຺ປໂຍຄໍ ກາຕ຺ຸໍ ອມ຺ຫາກໍ ອຍຸຕ຺ຕໍຯ ພຫິນຄເຣ ຄາວຸຕມຕ຺ເຕ ຖາເນ ຄງ຺ຄາຍ ຈ ນຄຣສ຺ສ ຈ ອນ຺ຕເຣ ອສ຺ຸກຍ຺ຖາເນ ອມ຺ຫາກໍ ຣລ຺ໂລ ວສນນຄຣໍ ກຣິສ຺ສາມີ''ຕິຯ ຕໍ ສ຺ຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ''ອນ຺ໂຕນຄເຣ ຍຸຊ຺ຊິຕຸມ຺ປີ ທຸກ຺ຂໍ, ເນວ ສກເສນາ, ນ ປຣເສນາ ລາຕ຺ຸໍ ສກ຺ກາຯ ພຫິນຄເຣ ປນ ສຸຂໍ ຍຸທ຺ຎໍ ກາຕ຺ຸໍ, ຕສ຺ມາ ພຫິນຄເຣເຍວ ເຕ ໂກຍ຺ເຜຕ຺ວາ ມາເຣສ຺ສາມາ''ຕິ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ ''ສາຣຸ, ປຕ຺ຑິຕ, ຕຍາ ສລ຺ລກ຺ຂິຕຍ຺ຖາເນເຍວ ກາເຣຫີ''ຕິ ອາຫຯ ''ມຫາຣາຊ, ອຫໍ ກາເຣສ຺ສາມີ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ປນ ມນຸສ຺ເສຫິ ທາຣຸປຕ຺ຓາທີນໍ ອຕ຺ຖາຍ ອມ຺ຫາກໍ ນວກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ນາຄນ຺ຕພ຺ພໍຯ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ຫີ ກລຫໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕເນວ ຕຸມ຺ຫາກລ຺ຈ ອມ຺ຫາກລ຺ຈ ຈິຕ຺ຕສ຺ຸຂໍ ນ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິຯ ''ສາຣຸ, ປຕ຺ຑິຕ, ເຕນ ປສ຺ເສນ ນິສລ຺ຈາຣໍ ກາເຣຫີ''ຕິຯ ''ເທວ, ອມ຺ຫາກໍ ຫຕ຺ຖີ ອຸທກາກີຣຕາ ອຸທເກເຍວ ກີລຸອິສ຺ສນ຺ຕີຯ ອຸທເກ ອາວິເລ ຊາເຕ 'ມໂຫສຎສ຺ສ ອາຄຕກາລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ປສນ຺ນໍ ອຸທກໍ ປາຕ຺ຸໍ ນ ລການາ'ຕິ ສເຈ ນາຄຣາ ກຸຊ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕີ, ຕມ຺ປີ ສຫິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ຯ ຣາຊາ ''ວິສ຺ສຕ຺ຖາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຫຕ຺ຖີ ກີລຸອນ຺ຕູ''ຕິ ວຕ຺ວາ ນຄເຣ ເກຣີ ຈຣາເປ຺ສີ – ''ໂຍ ອິໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ມໂຫສຎສ຺ສ ນຄຣມາປີຕຍ຺ຖານໍ ຄຈ຺ຉຕີ, ຕສ຺ສ ສຫສ຺ສທຕ຺ໂຫ''ຕິຯ

ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິສໍ ອາທາຍ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຍຖາປຣິຈ຺ຉິນ຺ນຍ຺ຖາເນ ນຄຣໍ ມາເປ຺ຕ຺ຸໍ ອາຣກີຯ ປາຣຄງ຺ຄາຍ ວຄ຺ຄຸລີ ນາມ ຄາມໍ ກາເຣຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຣຖວາຫນລ຺ເຈວ ໂຄພລິພທ຺ທລ຺ຈ ຕຕ຺ຖ ຖເປຕ຺ວາ ນຄຣກຣຓໍ ວິຈາເຣນ຺ໂຕ ''ເອຕ຺ຕກາ ອິທໍ ກໂຣນ຺ຕູ''ຕິ ສພ຺ພກມ຺ມານິ ວິກຊິຕ຺ວາ ອຸມ຺ງຄກມ຺ມໍ ປຍ຺ຖເປ຺ສີຯ ມຫາອຸມ຺ງຄທ຺ວາຣໍ ຄງ຺ຄາຕິຕ຺ເຖ ອໂຫສີຯ ສຍ຺ຖິມຕ຺ຕານິ ໂຍຮສຕານິ ມຫາອຸມ຺ງຄໍ ຂຓນ຺ຕີຯ ມຫນ຺ເຕຫິ ຈມ຺ມປສິພ຺ພເກຫິ ວາລຸກປ຺ສຸ໌ ຫຣິຕ຺ວາ ຄງ຺ຄາຍ ປາເຕນ຺ຕີຯ ປາຕິຕປາຕິຕໍ ປ຺ສຸໍ ຫຕ຺ຖີ ມທ຺ທນ຺ຕີ, ຄງ຺ຄາ ອາລຸອຸລາ ສນ຺ທຕີຯ ນຄຣວາສີໂນ ''ມໂຫສຎສ຺ສ ອາຄຕກາລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ປສນ຺ນໍ ອຸທກໍ ປາຕ຺ຸໍ ນ ລການ, ຄງ຺ຄາ ອາລຸອຸລາ ສນ຺ທຕີ, ກິ ນຸ ໂຂ ເອຕ''ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕີຯ ອຖ ເນສໍ ປຕ຺ຑິຕສ຺ສ ອຸປ຺ນິກ຺ຂິຕ຺ຕກປ຺ຸຣິສາ ອາໂຣເຈນ຺ຕີ ''ມໂຫສຎສ຺ສ ກິຣ ຫຕ຺ຖີ ອຸທກໍ ກີລຸອນ຺ຕາ ຄງ຺ຄາຍ ກທ຺ທມໍ ກໂຣນ຺ຕີ, ເຕນ ຄງ຺ຄາ ອາລຸອຸລາ ສນ຺ທຕີ''ຕິຯ

ໂພທິສຕ຺ຕານໍ ອທິປ຺ປາໂຍ ນາມ ສມິຊ຺ຊຕີ, ຕສ຺ມາ ອຸມ຺ງເຄ ມູລານິ ວາ ຂາຕ຺ຸການິ ວາ ມຣຸມ຺ພານິ ວາ ປາສາຓານິ ວາ ສພ຺ເພປີ ກູມິຍໍ ປ຺ວິສິສ຺ຸຯ ຊງ຺ເຜົາມງ຺ຄສ຺ສ ທ຺ວາຣໍ ຕສ຺ມິເຍວ ນຄເຣ ອໂຫສີຯ ຕິຕິ ປ຺ຸຣິສສຕານິ ຊງ຺ເຜົາມງ຺ຄໍ ຂຓນ຺ຕີ , ຈມ຺ມປສິພ຺ພເກຫິ ປ຺ສຸໍຫຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ມິ ນຄເຣ ປາເຕນ຺ຕີຯ ປາຕິຕປາຕິຕໍ ອຸທເກນ ມທ຺ທາເປຕ຺ວາ ປາກາຣໍ ຈິນນ຺ຕີ, ອລ຺ລານິ ວາ ກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ຕີຯ ມຫາອຸມ຺ງຄສ຺ສ ປ຺ວິສນທ຺ວາຣໍ ນຄເຣ ອໂຫສີ ອຍ຺ຖາຣສຫຕ຺ຖຸພ຺ເພເຜນ ຍນ຺ຕຍຸຕ຺ຕທ຺ວາເຣນ ສມນ຺ນາຄຕໍຯ ຕລ຺ຫິ ເອກາຍ ອາຓິຍາ ອກ຺ກນ຺ຕາຍ ປີຮີຍຕີ, ເອກາຍ ອາຓິຍາ ອກ຺ກນ຺ຕາຍ ວິວຣີຍຕິຯ ມຫາອຸມ຺ງຄສ຺ສ ທ຺ວິສ຺ປ຺ສ຺ເສສຸ ອິຍ຺ຖກາຫິ ຈິນິຕ຺ວາ ສ຺ຸຎາກມ຺ມໍ ກາເຣສິ, ມຕ຺ຖເກ ຜລເກນ ລນ຺ນໍ ກາເຣຕ຺ວາ ອຸລ຺ໂລກໍ ມຕ຺ຕິກາຍ ລິມ຺ປາເປຕ຺ວາ

ເສຕກມ຺ມໍ ກາເຣຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕກມ຺ມໍ ກາເຣສິ ฯ ສພ຺ພານິ ປເນຕ຺ຖ ອສີຕິ ມຫາທ຺ວາຣານິ ຈຕຸສຎ຺ຐິ ຈູລ຺ລທ຺ວາຣານິ ອເຫສຸໍ, ສພ຺ພານິ ຍນ຺ຕຍຸຕ຺ຕາເນວ ฯ ເອກາຍ ອາຓິຍາ ອກ຺ກນ຺ຕາຍ ສພ຺ພາເນວ ປີທີຍນ຺ຕິ, ເອກາຍ ອາຓິຍາ ອກ຺ກນ຺ຕາຍ ສພ຺ພາເນວ ວິວຣິຍນ຺ຕິ ฯ ທ຺ວີສຸ ປສ຺ເສສຸ ອເນກສຕທີປາລຍາ ອເຫສຸໍ, ເຕປິ ຍນ຺ຕຍຸຕ຺ຕາເຍວ ฯ ເອກສ຺ມິໍ ວິວຣິຍມາເນ ສພ຺ເພ ວິວຣິຍນ຺ຕິ, ເອກສ຺ມິໍ ປີທີຍມາເນ ສພ຺ເພ ປີທີຍນ຺ຕິ ฯ ທ຺ວີສຸ ປສ຺ເສສຸ ເອກສຕານໍ ຂຕ຺ຕິຍານໍ ເອກສຕສຍນຄພ຺ກາ ອເຫສຸໍ ฯ ເອເກກສ຺ມິໍ ຄພ຺ເກ ນານາວຕ຺ຕປຈ຺ຈຕ຺ຖຣຕຕ຺ຖຕໍ ເອເກກໍ ມຫາສຍນໍ ສມຸສ຺ສິຕເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕໍ, ເອເກກໍ ມຫາສຍນໍ ນິສ຺ສາຍ ເອເກກໍ ມາຕຸຄາມຣູປກໍ ອຸຕ຺ຕມຣູປທຣໍ ປຕິຍ຺ຐິຕໍ ฯ ຕໍ ຫຕ຺ເຖນ ອປຣາມສິຕ຺ວາ ‘‘ມນຸສ຺ສຣູປ’’ນ຺ຕິ ນ ສກ຺ກາ ຌາຕຸໍ, ອປິຈ ອຸມ຺ມງ຺ຄສ຺ສ ອຸໂພສຸ ປສ຺ເສສຸ ກຸສລາ ຈິຕ຺ຕກາຣາ ນານປ຺ປກາຣໍ ຈິຕ຺ຕກມ຺ມໍ ກຣິໍສຸ ฯ ສກ຺ກວິລາສສິເນຣຸສຕ຺ຕປຣິກຕ຺ຫຈກ຺ກວາລ຺ລສາຄຣສຕ຺ຕມຫາສຣ- ຈຕຸມຫາທີປ-ຫິມວນ຺ຕ-ອໂນຕຕ຺ຕສຣ-ມໂນສິລາຕລ ຈນ຺ທິມສູຣິຍ-ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາທິຉກາມາວຈຣສມ຺ປຕ຺ຕິໂຍປິ ສພ຺ພາ ອຸມ຺ມງ຺ເຄເຍວ ທສ຺ສຍິໍສຸ ฯ ພູມິໍ ຣຊຕປຎ຺ຎວຕ຺ຕາ ວາລຸກາ ໂອກິຣິໍສຸ, ອຸປຣິ ອຸລ຺ໂລກປທຸມານິ ທສ຺ເສສຸໍ ฯ ອຸໂພສຸ ປສ຺ເສສຸ ນານປ຺ປກາເຣ ອາປເຕປິ ທສ຺ສຍິໍສຸ ฯ ເຕສຸ ເຕສຸ ຖາເນສຸ ຄນ຺ຘທາມປຸປ຺ຜທາມາທີນີ ໂອລມ຺ເພຕ຺ວາ ສຸຘມ຺ມາເທວສກໍ ວິຍ ອຸມ຺ມງ຺ຄໍ ອລງ຺ກຣິໍສຸ ฯ

ຕານິປິ ໂຂ ຕີນີ ວຑ຺ຒກິສຕານີ ຕີນີ ນາວາສຕານີ ພນ຺ທິຕ຺ວາ ນິຍ຺ຐິຕປຣິກມ຺ມານໍ ທພ຺ພສມ຺ພາຣານໍ ປູເຣຕ຺ວາ ຄງ຺ຄາຍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ອາໂຣເຈສຸໍ ฯ ຕານິ ໂສ ນຄເຣ ອຸປໂຍຄໍ ເນຕ຺ວາ ‘‘ມຍາ ອາຕຕ຺ຕທິວເສເຍວ ອາຫເຣຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ນາວາ ປຎິຈ຺ຉນ຺ນຍ຺ຐາເນ ຖປາເປສິ ฯ ນຄເຣ ອຸທກປຣິຂາ, ກທ຺ທມປຣິຂາ, ສຸກ຺ຂປຣິຂາຕິ ຕິສ຺ໂສ ປຣິຂາໂຍ ກາເຣສິ ฯ ອຍ຺ຐາຣສຫຕ຺ໂຖ ປາກາໂຣ ໂຄປຸຣຍ຺ຍາລໂກ ຣາຊນິເວສນານີ ຫຕ຺ຖິສາລາທໂຍ ໂປກ຺ຂຣຕິໂຍຕິ ສພ຺ພເມຕໍ ນິຍ຺ຐໍ ອຄມາສິ ฯ ອິຕິ ມຫາອຸມ຺ມງ຺ໂຄ ຊງ຺ເຌາມງ຺ໂຄ ນຄຣນ຺ຕິ ສພ຺ພເມຕໍ ຈຕູຫິ ມາເສຫິ ນິຍ຺ຐິຕໍ ฯ ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຈຕຸມາສຈ຺ຈເຍນ ຣຌ຺ໂຌ ອາຄມນຕ຺ຖາຍ ທູຕໍ ປາເຫສິ ฯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໖໓໗ ฯ

‘‘ນິເວສນານິ ມາເປຕ຺ວາ, ເວເທຫສ຺ສ ຍສສ຺ສິໂນ;

ອຖສ຺ສ ປາຫິຕີ ທູຕໍ, ເວເທຫໍ ມິຖິລຄ຺ຄຫໍ;

ເອຫີ ທານິ ມຫາຣາຊ, ມາປິຕໍ ເຕ ນິເວສນ’’ນ຺ຕິ ฯ

ຕຕ຺ຖ ປາຫິຕີຕິ ເປເສສິ ฯ

ຣາຊາ ທູຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຸຍ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິ ฯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໖໓໘ ฯ

‘‘ຕໂຕ ຈ ຣາຊາ ປາຍາສິ, ເສນາຍ ຈຕຸຣງ຺ຄິຍາ;

ອນນ຺ຕວາຫນໍ ທຍ຺ຐຸໍ, ຜີຕໍ ກປິລິຍໍ ປຸຣ’’ນ຺ຕິ ฯ

ຕຕ຺ຖ ອນນ຺ຕວາຫນນ຺ຕິ ອປຣິມິຕຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທິວາຫນໍ ฯ ກປິລິຍໍ ປຸຣນ຺ຕິ ກປິລຣຍ຺ເຐ ມາປິຕໍ ນຄຣໍ ฯ

ໂສ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຄງ຺ຄາຕີຣໍ ປາປຸຕິ ฯ ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາ ກຕນຄຣໍ ປເວເສສິ ฯ ໂສ ຕຕ຺ຖ ປາສາທວຣຄໂຕ ນານຄ຺ຄຣສໂພຊນໍ ພຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ໂຖກໍ ວິສ຺ສມິຕ຺ວາ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ອຕ຺ຕໂນ ອາຄຕກາວໍ ຌາເປຕຸໍ ຈູລ຺ລນິຣຌ຺ໂຌ ທູຕໍ ເປເສສິ ฯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໒໓໙໋

‘‘ຕໂຕ ຈ ໂຂ ໂສ ຄນ຺ຕ຺ວານ, ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ປາຫິເຕິ;

ອາຄໂຕສ຺ມິ ມຫາຣາຊ, ຕວ ປາທານິ ວນ຺ທິຕຸ໋ໍ໋.

໒໔໐໋

‘‘ທທາຫິ ທານິ ເມ ກຣິຍໍ, ນາຣີ ສພ຺ພງ຺ຄໂສພິນີ;

ສຸວຕ຺ເຕນ ປຝິຈ຺ຈນ຺ນໍ, ທາສີຄຕປ຺ຣກ຺ຂຕ’’ນ຺ຕິ໋.

ຕຕ຺ຖ ວນ຺ທິຕຸນ຺ຕິ ເວເທໂຫ ມຫລຸລໂກ, ຈູລນີບຣາຊາ ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ຕນຕ຺ຕມຕ຺ໂຕປີ ນ ໂຫຕິ, ກິເລສວເສນ ມຸຈ຺ຈິໂຕ ປນ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ຊາມາຕເຣນ ນາມ ສສຸໂຣ ວນ຺ທນີໂຍ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ອຊານນ຺ໂຕວ ວນ຺ທນສາສນໍ ປຫິເຕິ໋. ທທາຫິ ທານິຕິ ອຫໍ ຕຍາ ‘‘ສີຕຣໍ ທສ຺ສາມີ’’ຕິ ປກ຺ໂກສາປີໂຕ, ຕໍ ເມ ອິທານິ ເທຫີຕິ ປຫິເຕິ໋. ສຸວຕ຺ເຕນ ປຝິຈ຺ຈນ຺ນນ຺ຕິ ສຸວຕ຺ຕາລງ຺ກາເຣນ ປຝິມຕ຺ທິຕໍ໋.

ຈູລນີບຣາຊາ ທູຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ໂສມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ໂຕ ‘‘ອິທານິ ເມ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ໂຕ ກຸຫິໍ ຄມິສ຺ສຕິ, ອຸກິນ຺ນມ຺ປີ ເນສໍ ສີສານິ ຈິນ຺ທິຕ຺ວາ ຊຍປານໍ ປີວິສ຺ສາມາ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ເກວລໍ ໂສມນສ຺ສໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ທູຕສ຺ສ ສກ຺ການໍ ກຕ຺ວາ ອນນ຺ຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໒໔໑໋

‘‘ສ຺ວາຄຕໍ ເຕວ ເວເທຫ, ອໂຖ ເຕ ອທຸຣາຄຕໍ;

ນກ຺ຂຕ຺ຕຍຸເຍວ ປຣິປ຺ຸຈ຺ຈ, ອຫໍ ກຍ຺ຍໍ ທທາມິ ເຕ;

ສຸວຕ຺ເຕນ ປຝິຈ຺ຈນ຺ນໍ, ທາສີຄຕປ຺ຣກ຺ຂຕ’’ນ຺ຕິ໋.

ຕຕ຺ຖ ເວເທຫາຕິ ເວເທຫສ຺ສ ສາສນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕໍ ປຸຣໂຕ ຖິຕໍ ວິຍ ອາລປຕິ໋. ອຖ ວາ ‘‘ເອວໍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕນ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວເທຫີ’’ຕິ ທູຕໍ ອາຕາເປນ຺ໂຕ ເອວມາຫ໋.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ທູໂຕ ເວເທຫສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ເທວ, ມງ຺ຄລກິຣິຍາຍ ອນຸຈ຺ຈວິກໍ ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ກິຣ ຊານາຫິ, ຣາຊາ ເຕ ສີຕຣໍ ເທຕິ’’ຕິ ອາຫ໋. ໂສ ‘‘ອຊ຺ເຊວ ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ໂສການ’’ນ຺ຕິ ປຸນ ທູຕໍ ປຫິເຕິ໋. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໒໔໒໋

‘‘ຕໂຕ ຈ ຣາຊາ ເວເທໂຫ, ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ປຣິປ຺ຸຈ຺ຈຖ;

ນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ປຣິປ຺ຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ, ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ປາຫິເຕິ໋.

໒໔໓໋

‘‘ຫທາທິ ທານິ ເມ ກາຣິຍໍ, ນາຣີ ສພ຺ພງ຺ຄໂສກິນີ;

ສຸວຕ຺ເຕນ ປຝິຈ຺ຉນ຺ນໍ, ທາສີຄຕປ຺ຸຣກ຺ຂຕ''ນ຺ຕິ໚

ຈູລ຺ອນິຣາຊາປີ –

໒໒໔໔໚

‘‘ຫທາມິ ທານິ ເຕ ກາຣິຍໍ, ນາຣີ ສພ຺ພງ຺ຄໂສກິນີ;

ສຸວຕ຺ເຕນ ປຝິຈ຺ຉນ຺ນໍ, ທາສີຄຕປ຺ຸຣກ຺ຂຕ''ນ຺ຕິ໚ –

ອິມໍ ຄາຖໍ ວຕ຺ວາ ‘‘ອິທານິ ເປເສມິ, ອິທານິ ເປເສມີ''ຕິ ມຸສາວາທໍ ກຕ຺ວາ ເອກາສຕຣາຊູນໍ ສຄ຺ລໍ ອທາສິ ‘‘ອຝ຺ຖາຣສອກ຺ໂຂຫິນີເສງຂາຍ ເສນາຍ ສທ຺ຘີ ສພ຺ເພ ຍຸທ຺ຘສຊ຺ຊາ ຫຸຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມນ຺ຕຸ, ອຊ຺ຊ ອຸກ຺ກັນ຺ນມ຺ປີ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິການໍ ສີສານິ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ສ຺ເວ ຊຍປານໍ ປີວິສ຺ສາມາ''ຕິ໚ ເຕ ສພ຺ເພປີ ນິກ຺ຂມິສ຺ຸ໚ ສຍໍ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ປນ ມາຕຣໍ ຈລາກເທວິຄ຺ຈ ອຄ຺ຄມເຫສີ, ນນ຺ທາເທວິຄ຺ຈ, ປ຺ຸຕ຺ຕໍ ປຄ຺ຈາລຈນ຺ທຄ຺ຈ, ທິຕຣໍ ປຄ຺ຈາລຈນ຺ທິຄ຺ຈາຕິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຊເນ ໂອໂຣເທີ ສທ຺ຘີ ປາສາເທ ນິວາສາເປຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິ໚ ໂພທິສຕ຺ໂຕປີ ເວເທຫຣຄ຺ໂຄ ເຈວ ເຕນ ສທ຺ຘີ ອາຄຕເສນາຍ ຈ ມຫນ຺ຕໍ ສກ຺ກາຣໍ ກາເຣສິ ໚ ເກຈິ ມນຸສ຺ສາ ສຸຣໍ ປີວນ຺ຕິ, ເກຈິ ມຈ຺ຉມໍສາທີນິ ຂາທນ຺ຕິ, ເກຈິ ທູຣມຄ຺ຄາ ອາຄຕຕ຺ຕາ ກິລນ຺ຕາ ສຍນ຺ຕິ໚ ວິເທຫຣາຊາ ປນ ເສນກາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຕ຺ທິເຕ ຄເຫຕ຺ວາ ອມຈ຺ຈຄຕປຣິວຸໂຕ ອລງ຺ກຕມຫາຕເລ ນິສີທິ໚

ຈູລ຺ອນິຣາຊາປີ ອຝ຺ຖາຣສອກ຺ໂຂຫິນີເສງຂາຍ ເສນາຍ ສພ຺ພໍ ຕໍ ນຄຣໍ ຕິສນ຺ຕີ ຈຕຸສງ຺ເຂປີ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອເນກສຕສຫສ຺ສາທິ ອຸກ຺ກາທີ ຊາຣິຍມານາທີ ອຣຸເຕ ອຸຄ຺ຄຈ຺ຉນ຺ເຕເຍວ ຄຫຕສຊ຺ໂຊ ຫຸຕ຺ວາ ອຝ຺ຖາສິ໚ ຕໍ ລຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ໂຍຊານໍ ຕີຕີ ສຕານິ ເປເສສິ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ຊງ຺ເຟີາມງ຺ເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຄ຺ໂຄ ມາຕຣຄ຺ຈ ອຄ຺ຄມເຫສີຄ຺ຈ ປຸຕ຺ຕຄ຺ຈ ທິຕຣຄ຺ຈ ຊງ຺ເຟີາມງ຺ເຄນ ອາເນຕ຺ວາ ມຫາອຸມງ຺ເຄນ ເນຕ຺ວາ ອຸມງ຺ຄທ຺ວາຣໂຕ ພຫີ ອກຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕອຸມງ຺ເຄເຍວ ຖເປຕ຺ວາ ຍາວ ອມ຺ຫາກໍ ອາຄມ ນາ ຣກ຺ຂນ຺ຕາ ຕຕ຺ຖ ຖຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ອາຄມນກາເລ ອຸມງ຺ຄາ ນິຫຣິຕ຺ວາ ອຸມງ຺ຄທ຺ວາເຣ ມຫາວິສາລມາລຸອເກ ຖເປຖາ''ຕິ໚ ເຕ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຊງ຺ເຟີາມງ຺ເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂສປານປາທມູເລ ຝລກສນ຺ຖຣຄໍ ອຸຄ຺ພາເຍຕ຺ວາ ໂສປານປາທມູເລ ໂສປານສີເສ ມຫາຕເລຕິ ເອຕ຺ຕເກ ຖາເນ ອາຣກ຺ຂມນຸສ຺ເສ ຈ ຂຊ຺ຊາທິປຣິຈາຣິກາໂຍ ຈ ຫຕ຺ຖປາເທສຸ ພນ຺ທິຕ຺ວາ ມຸຂຄ຺ຈ ປິທຫິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຝິຈ຺ຉນ຺ນຝ຺ຖາເນ ຖເປຕ຺ວາ ຣຄ຺ໂຄ ປຝິຍຕ຺ຕໍ ຂາທນີຍໂພຊນີຍໍ ກິຄ຺ຈິ ຂາທິຕ຺ວາ ກິຄ຺ຈິ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ຈຸຕ຺ຕວິຈຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ອປຣິໂກຄໍ ກຕ຺ວາ ລຫຸເຫຕ຺ວາ ອຸປຣິປາສາທໍ ອກິຣຸຫິສ຺ຸ໚ ຕທາ ຈລາກເທວີ ນນ຺ທາເທວິຄ຺ຈ ຣາຊປ຺ຸຕ຺ຕຄ຺ຈ ຣາຊທິຕຣຄ຺ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ໂກ ຊານາຕິ, ກຶ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ ມຄ຺ຄມານາ ອຕ຺ຕນາ ສທ຺ຘີ ເອກສຍເນເຍວ ສຍາເປສິ໚ ເຕ ໂຍຊາ ຄພ຺ກທ຺ວາເຣ ຖຕ຺ວາ ປກ຺ໂກສິສ຺ຸ໚ ສາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ‘‘ກຶ, ຕາຕາ''ຕິ ອາຫ໚ ‘‘ເທວິ, ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ເວເທຫຄ຺ຈ ມໂຫສທຄ຺ຈ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປຕ຺ວາ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ເອກຣຊ຺ຊໍ ກຕ຺ວາ ເອກສຕຣາຊປຣິວຸໂຕ ມຫນ຺ເຕນ ຍເສນ ອຊ຺ຊ ມ ຫາຊຍປານໍ ປີວນ຺ໂຕ ຕຸມ຺ເຫ ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ຊເນ ຄເຫຕ຺ວາ ອາເນຫີ''ຕິ ອມ຺ເຫ ປຫິເຕີຕິ໚

ເຕປີ ເຕສໍ ວຈນໍ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ປາສາທາ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ໂສປານປາທມູລໍ ອຄມິສ຺ຸ໚ ອຖ ເນ ຄເຫຕ຺ວາ ຊງ຺ເຟີາມງ຺ຄໍ ປວິສີສ຺ຸ໚ ເຕ ອາຫໍສຸ ‘‘ມຍໍ ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ອິທ ວສນ຺ຕາ ອິມໍ ວີຖິ ນ ໂອຕິຕ຺ຕປ຺ພ຺ພາ''ຕິ໚ ‘‘ເທວິ, ອິມໍ ວີຖິ ນ ສພ຺ພທາ ໂອຕຣນ຺ຕິ, ມງ຺ຄລ ວີຖິ ນາເມສາ, ອຊ຺ຊ ມງ຺ຄລທິວສກາເວນ ຣາຊາ ອິມິນາ ມຄ຺ເຄນ ອາເນຕ຺ຸ ອາຄາເປສີ''ຕິ໚ ເຕ ເຕສໍ ວຈນໍ ສທ຺ທຫີສ຺ຸ໚ ອ ເຖກຈ຺ເຈ ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉີສ຺ຸ໚ ເອກຈ຺ເຈ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຣາຊນິເວສເນ ຣຕນຄພ຺ເກ ວິວຣິຕ຺ວາ ຍທິຈ຺ຉິຕໍ ຣຕນສາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄມິສ຺ຸ໚ ອິຕເຣປີ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂຕ຺ຕິຍາ ປ຺ຸຣໂຕ ມຫາອຸມງ຺ຄໍ ປຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕເທວສກໍ ວິຍ ອຸມງ຺ຄໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ຣຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຖາຍ ສຊ຺ຊິຕ''ນ຺ຕິ ສຄ຺ລໍ ກຣີສ຺ຸ໚ ອຖ ເນ ຄງ຺ຄາຍ ອວິທູຣຖານໍ ເນຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕອຸມງ຺ເຄເຍວ ອລງ຺ກຕຄພ຺ເກ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ເອກຈ຺ເຈ ອາຣກ຺ຂໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຈ຺ຉີສ຺ຸ໚ ເອກຈ຺ເຈ ເຕສໍ ອານີຕກາວໍ ລາເປຕ຺ຸ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂພທິສຕ຺ຕສ຺ສ ອາໂຣເຈສ຺ຸ໚ ໂສ ເຕສໍ ກາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອິທານິ ເມ ມໂນຣໂຖ ມຕ຺ຖກໍ ປາປ຺ຸຕິສ຺ສຕີ''ຕິ ໂສມນສ຺ສຊາໂຕ ຣຄ຺ໂຄ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຝ຺ຖາສິ໚

ຣາຊາປິ ກິເລສາຕຸຣຕາຍ ‘‘ອິທານິ ເມ ສີຕຣໍ ເປເສສ຺ສຕິ, ອິທານິ ເມ ສີຕຣໍ ເປເສສ຺ສຕີ’’ຕິ ປລຸລຽກໂຕ ອຸຜຸຖາຍ ວາຕປານເນ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ອເນເກຫິ ອຸກ຺ກາສຕສຫສ຺ເສຫິ ເອໂກກາສໍ ຊາຕໍ ນຄຣໍ ມຫາຕິຍາ ເສນາຍ ປຣິວຸຕໍ ທິສ຺ວາ ອາສງກິຕປຣິສງກິໂຕ ‘‘ກິ ນ຺ ໂຂ ເອຕ’’ນ຺ຕິ ປຕ຺ຫິເຕຫິ ສທ຺ຜິ ມນ຺ເຕນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໖໘໘။

‘‘ຫຕ຺ຖີ ອສ຺ສາ ຣຖາ ປຕ຺ຕີ, ເສນາ ຕິຜຸຖນ຺ຕິ ວມ຺ມິຕາ;

ອຸກ຺ກາ ປທິຕ຺ຕາ ຊາຍນ຺ຕິ, ກິ ນ຺ ມຄ຺ຄນ຺ຕິ ປຕ຺ຫິຕາ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ກິ ນ຺ ມຄ຺ຄນ຺ຕີຕິ ຈູລຸອນີຣາຊາ ອມ຺ຫາກໍ ຕຸຜ຺ໂຖ, ອຸທາຫຸ ກຸທ຺ໂຮ, ກິ ນ຺ ປຕ຺ຫິຕາ ມຄ຺ຄນ຺ຕີຕີ ປຸຈ຺ສີ။

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເສນໂກ ອາຫ – ‘‘ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ, ມຫາຣາຊ, ອຕິພຫູ ອຸກ຺ກາ ປຄ຺ຄາຍນ຺ຕິ, ຣາຊາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ທາຕຸໍ ສີຕຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອຕິ ມຄ຺ເຄ’’ຕີ။ ປຸກ຺ກຸໂສປິ ‘‘ຕຸມ຺ຫາກໍ ອາຄນ຺ຕຸກສກ຺ການໍ ກາຕຸໍ ອາຣກ຺ຂໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄິໂຕ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອາຫ။ ເອວໍ ເຕສໍ ຍໍ ຍໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ຕໍ ກຖຍິສ຺။ ຣາຊາ ປນ ‘‘ອສ຺ກຜຸຖາເນ ເສນາ ຕິຜຸຖນ຺ຕຸ, ອສ຺ກຜຸຖາເນ ອາຣກ຺ຂໍ ຄຕ຺ຫຖ, ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ໂຫຖາ’’ຕິ ວທນ຺ຕານໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ສນ຺ນທ຺ຮປຄ຺ຈາວຸຮໍ ເສນໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ມຣຕາກຍກີໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ກາຖໍ ປຈ຺ຈາສີສນ຺ໂຕ ອິຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໖໘໙။

‘‘ຫຕ຺ຖີ ອສ຺ສາ ຣຖາ ປຕ຺ຕີ, ເສນາ ຕິຜຸຖນ຺ຕິ ວມ຺ມິຕາ;

ອຸກ຺ກາ ປທິຕ຺ຕາ ຊາຍນ຺ຕິ, ກິ ນ຺ ກາຫນ຺ຕິ ປຕ຺ຫິຕາ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ກິ ນ຺ ກາຫນ຺ຕິ ປຕ຺ຫິຕາຕິ ປຕ຺ຫິຕ, ກິ ນາມ ຈິນ຺ເຕສິ, ອິມາ ເສນາ ອມ຺ຫາກໍ ກິ ກຣິສ຺ສນ຺ຕີຕີ။

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ອິມໍ ອນ຺ຮພາລໍ ໂຖກໍ ສນ຺ຕາເສຕ຺ວາ ປຈ຺ສາ ມມ ປຄ຺ຄາພລໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອສ຺ສາເສສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໖໙໐။

‘‘ຣກ຺ຂຕິ ຕໍ ມຫາຣາຊ, ຈູລຸອເນຍ຺ໂຍ ມຫພ຺ພໂລ;

ປທຸຜ຺ໂຖ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕນ, ປາໂຕ ຕໍ ຌາຕຍິສ຺ສຕີ’’ຕີ။

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສພ຺ເພ ມຣຕາກຍຕຊ຺ຊິຕາ ຊາຕາ။ ຣຄ຺ໂຍ ກຕ຺ໂຫ ສ຺ສສິ ມ຺ຂະ ເຂລ຺ໂອ ປຣິສ຺ຸຊ຺ຊິ, ສຣີເຣ ທາໂຫ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ။ ໂສ ມຣຕາກຍກີໂຕ ປຣິເທວນ຺ໂຕ ທ຺ເວ ຄາຖາ ອາຫ –

໖໙໑။

‘‘ອຸພ຺ເພຮຕິ ເມ ຫທຍໍ, ມຸຂຄ຺ຈ ປຣິສ຺ສສຕິ;

ນິພ຺ພຸຕິ ນາຣິຄຈ຺ສາມິ, ອຄ຺ຄິທທ຺ໂຒວ ອາຕເປ။

໖໒໙໗

‘‘ກມ຺ມາຣານໍ ຍຖາ ອຸກ຺ກາ, ອຕ຺ໂຖ ຊາຍຕິ ໂນ ພຫີ;

ເອວມ຺ປີ ຫຫຍໍ ມຍ຺ຫໍ, ອນ຺ໂຕ ຊາຍຕິ ໂນ ພຫີ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ອຸພ຺ເພຜຕິຕິ ຕາຕ ມໂຫສຜປຕ຺ທິຕ, ຫຫຍໍ ເມ ມຫາວາຕປ຺ປ຺ຫຣິຕໍ ວິຍ ປລ຺ລວໍ ກມ຺ປຕິ໚ ອນ຺ໂຕ ຊາຍຕິຕິ ໂສ ‘‘ອຸກ຺ກາ ວິຍ ມຍ຺ຫໍ ຫຫຍມໍສໍ ອພ຺ການ຺ຕເຣ ຊາຍຕິ, ພຫີ ປນ ນ ຊາຍຕີ’’ຕິ ປຣິເຫວຕິ໚

ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ປຣິເຫວິຕສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ອນ຺ຜພາໂລ ອຄ຺ເຄສຸ ທິວເສສຸ ມມ ວຈນໍ ນ ອກາສິ, ກິຍ຺ໂຍ ນໍ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໖໒໙໐໚

‘‘ປມຕ຺ໂຕ ມນ຺ຕນາຕິໂຕ, ກິນ຺ນມນ຺ໂຕສິ ຂຕ຺ຕິຍ;

ອິທານິ ໂຂ ຕໍ ຕາຍນ຺ຕຸ, ປຕ຺ທິຕາ ມນ຺ຕີໂນ ຊນາ໚

໖໒໙໑໚

‘‘ອກຕ຺ວາມຈ຺ຈສ຺ສ ວຈນໍ, ອຕ຺ຖການທິເຕສີໂນ;

ອຕ຺ຕປີຕິຣໂຕ ຣາຊາ, ມິໂຄ ກູເຜວ ໂອຫິໂຕ໚

໖໒໙໘໚

‘‘ຍຖາປີ ມຈ຺ໂຊ ພລຸຍິສໍ, ວງ຺ກໍ ມໍເສນ ຊາທິຕໍ;

ອາມຄິທ຺ໂຜ ນ ຊານາຕີ, ມຈ຺ໂຊ ມຣຕມຕ຺ຕໂນ໚

໖໒໙໖໚

‘‘ເອວເມວ ຕຸວໍ ຣາຊ, ຈູລຸອເນຍ຺ຍສ຺ສ ຂິຕຣໍ;

ກາມຄິທ຺ໂຜ ນ ຊານາສິ, ມຈ຺ໂຊວ ມຣຕມຕ຺ຕໂນ໚

໖໒໙໘໚

‘‘ສເຈ ຄຈ຺ຊສິ ປຄ຺ຈາລໍ, ຂິປ຺ປມຕ຺ຕໍ ຊຫິສ຺ສສິ;

ມິຄໍ ປນ຺ຖານຸພນ຺ຜໍວ, ມຫນ຺ຕໍ ກຍເມສ຺ສຕິ໚

໒໔໔။

‘‘ອນຣິຍຣູໂປ ປຸຣິໂສ ຊນິນ຺ທ, ອຫີວ ອຸຈ຺ຆງ຺ຄໂຕ ຫເສຍ຺ຍ;

ນ ເຕນ ມິຕ຺ຕິ ກຍິຣາຖ ຘີໂຣ, ທຸກ຺ໂຂ ຫເວ ກາປຸຣິເສນ ສງ຺ຄໂມ။

໒໔໕။

‘‘ຍເທວ ຊຄ຺ຄາ ປຸຣິສໍ ຊນິນ຺ທ, ສີລວາຍໍ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ;

ເຕເນວ ມິຕ຺ຕິ ກຍິຣາຖ ຘີໂຣ, ສຸໂຂ ຫເວ ສປ຺ປຸຣິເສນ ສງ຺ຄໂມ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ປມຕ຺ໂຕຕິ ມຫາຣາຊ, ຕ຺ວໍ ກາເມນ ປມຕ຺ໂຕ။ ມນ຺ຕນາຕິໂຕຕິ ມຍາ ອນາຄຕກາຍໍ ທິສ຺ວາ ປຄ຺ຄາຍ ປຣິຈ຺ຆິນ຺ທິຕ຺ວາ ມນ຺ຕິຕມນ຺ຕນໍ ອຕິກ຺ກມນ຺ໂຕ။ ກິນ຺ນມນ຺ໂຕຕິ ມນ຺ຕນາຕິກ຺ກນ຺ຕຕ຺ຕາເຍວ ກິນ຺ນມນ຺ໂຕ, ໂຍ ວາ ເຕ ເສນກາທີຫິ ສທ຺ຘິ ມນ຺ໂຕ ຄຫິໂຕ, ເອໂສ ກິນ຺ໂນຕິປິ ກິນ຺ນມນ຺ໂຕສິ ຊາໂຕ။ ປຕ຺ທິຕາຕິ ອິເມ ເສນກາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຊນາ ອິທານິ ຕໍ ຣກ຺ຂນ຺ຕຸ, ປສ຺ສາມິ ເນສໍ ພລນ຺ຕິ ທີເປຕິ။ ອກຕ຺ວາມຈ຺ຈສ຺ສາຕິ ມມ ອຸຕ຺ຕມອມຈ຺ຈສ຺ສ ວຈນໍ ອກຕ຺ວາ။ ອຕ຺ຕປີຕິຣໂຕຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກິເລສປີຕິຍາ ອກິຣໂຕ ຫຸຕ຺ວາ။ ມິໂຄ ກູເຜວ ໂອຫີໂຕຕິ ຍຖາ ນາມ ນິວາປໂລເກນ ອາຄໂຕ ມິໂຄ ກູຜປາເສ ພຊ຺ຊຕິ, ເອວໍ ມມ ວຈນໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ປຄ຺ຈາລຈນ຺ທິ ລກິສ຺ສາມີ’’ຕິ ກິເລສໂລເກນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອິທານິ ກູຜປາເສ ພທ຺ໂຘ ມິໂຄ ວິຍ ຊາໂຕສີຕິ။

‘‘ຍຖາປີ ມຈ຺ໂຈ’’ຕິ ຄາຖາທ຺ວຍໍ ‘‘ຕທາ ມຍາ ອຍໍ ອຸປມາ ອາກຕາ’’ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕໍ။ ‘‘ສເຈ ຄຈ຺ຆສີ’’ຕິ ຄາຖາປີ ‘‘ນ ເກວລໍ ເອຕ຺ຕກເມວ, ອິມມ຺ປີ ອຫໍ ອາຫຣິ’’ນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ວຸຕ຺ຕາ။ ອນຣິຍຣູໂປຕິ ເກວຜຸຜພ຺ຣາຫ຺ມຕາສທີໂສ ອສປ຺ປຸຣິສຊາຕິໂກ ນິລ຺ລຊ຺ຊປຸຣິໂສ။ ນ ເຕນ ມິຕ຺ຕິນ຺ຕິ ຕາທິເສນ ສທ຺ຘິ ມິຕ຺ຕິຘມ຺ມໍ ນ ກຍິຣາຖ, ຕ຺ວໍ ປນ ເກວຜເຜນ ສທ຺ຘິ ມິຕ຺ຕິຘມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ຄຕ຺ຫິ။ ທຸກ຺ໂຂຕິ ເອວຣູເປນ ສທ຺ຘິ ສງ຺ຄໂມ ນາມ ເອກວາຣມ຺ປີ ກໂຕ ອິຘໂລເກປີ ປຣໂລເກປີ ມຫາທຸກ຺ຂາວຫນ ໂຕ ທຸກ຺ໂຂ ນາມ ໂຫຕິ။ ຍເທວາຕິ ຍໍ ເອວ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ။ ສຸໂຂຕິ ອິຘໂລເກປີ ປຣໂລເກປີ ສຸໂຂເຍວ။

ອຖ ນໍ ‘‘ປຸນ ເອວຣູປໍ ກຣິສ຺ສຕີ’’ຕິ ສຸຜ຺ຖຸຕຣໍ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ປຸພ຺ເພ ຣຄ຺ຄາ ກຖິຕກໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ –

໒໔໖။

‘‘ພາໂລ ຕ຺ວໍ ເອລຸອມ຺ມູໂຄສິ ຣາຊ, ໂຍ ອຸຕ຺ຕມຕ຺ຖານິ ມຍີ ລປີຕ຺ໂຖ;

ກິເມວຫໍ ນງ຺ຄລໂກຍິວຫ຺ໂຍ, ອຕ຺ຖານິ ຊານາມິ ຍຖາປີ ອຄ຺ເຄ။

໒໔໗။

‘‘ອິມໍ ຄເລ ຄເຫຕ຺ວານ, ນາເສຖ ວິຊິຕາ ມມ;

ໂຍ ເມ ຣຕນລາກສ຺ສ, ອນ຺ຕຣາຍາຍ ກາສຕີ’’ຕິ။ –

ອິມາ ທ຺ເວ ຄາຖາ ວຕ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊ, ອຫໍ ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ, ຍຖາ ຕວ ອຄ຺ເຄ ເສນກາທໂຍ ປຕ຺ຫິຕາ ອຕ຺ຖານິ ຊານນ຺ຕິ, ຕຖາ ກິເມວ ອຫໍ ຊານິສ຺ສໍ, ອໂຄຈໂຣ ເອສ ມຍ຺ຫໍ, ຄຫປຕິສິປ຺ປເມວາຫໍ ຊານາມິ, ອຍໍ ອຕ຺ໂຖ ເສນກາທີນໍ ປຕ຺ຫິຕານໍ ປາກໂຜ ໂຫຕິ, ອຊ຺ຊ ເຕ ອຜ຺ຖາຣສອກ຺ໂຂກຕີສງ຺ຂາຍ ເສນາຍ ປຣິວາຣິຕສ຺ສ ເສນກາທໂຍ ອວສ຺ສຍາ ໂຫນ຺ຕຸ, ມໍ ປນ ຄີວາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນິກ຺ກຫ຺ເປຕຸໍ ອາຕາເປສິ, ອິທານິ ມໍ ກສ຺ມາ ປຸຈ຺ຆສີ’’ຕິ ເອວໍ ສຸນິຄ຺ຄຫິຕໍ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫິ။

ຕໍ ສຸຕ្វາ ຣາຊາ ຈິນ្តេសិ ''បញ្ហិកៅ ມຍາ ກពីតោសរោ ກេក៌ិ។ ປុព្វេວ ហិ ອິທំ ອນາគតាយំ ຊានិ, ເຕນ ມំ ອពិវិយ និត្តតញ្ហាតិ, ນ ໂខ ປនាយំ ເອព្តកំ ກាលំ និក្ខមុខោ ອຈុឆិស្សតិ, ອວស្សំ ອិមិនា ມຍຸທំ ໂສຕុត្ថិការៅ ກໂຕ ກវិស្សតិ''តិ។ ອຖ ນំ ປរិត្តតញ្ហាខ្ញុំ ហុេ ຄាថា ອភាសិ –

៦៥០។

''ມໂຫສឆ ອពិតេប, បាបុវិឌ្ឍន្តិ បញ្ហិតា,

ກឹ ມំ ອស្សំ ສមុព្ហុឆំ, ປໂតហេរោ វិឌ្ឍសិ។

៦៦០។

''ສເຈ ປស្សសិ ໂມກ្ខំ ວາ, ເຂមំ ວາ ປນ ປស្សសិ;

ເຕເນວ ມំ ອនុសាស, ກឹ ອពិតេប វិឌ្ឍសិ''តិ។

ຕត្ថ បាបុវិឌ្ឍន្តិតិ ອពិតោស ຄោហ្វា ມុខសតិហិ ນ វិឌ្ឍន្តិ។ ອស្សំ ສមុព្ហុឆន្តិ ສតុសេនាយ ປរិវុតព្តា ສុម្ភុ ພន្ធិត្វា ຖປិតំ ອស្សំ វិយ ກឹ ມំ វិឌ្ឍសិ។ ເຕເນວ ມນ្តិ ເອວំ ເຕ ໂມក្ខេ ກវិស្សតិ, ເອວំ ເຂមន្តិ ເຕເນວ ໂສຕុត្ថិកា ເວນ ມំ ອនុសាស ອស្សាសេហិ, ຕល្ហិ ຖເປត្វា ອលុំ ເມ ປរិសឆតំ ນត្ថិតិ។

ອຖ ນំ ມហាសត្តៅ ''ອយំ ຣາຊາ ອពិវិយ ອនុឆពាលៃ, ປុរិសវិសេសំ ນ ຊានាតិ, ໂຖກំ ກិលមេត្វា ປຈ្ឆា ຕស្ស ອវស្សយៃ ກវិស្សមិ''តិ ຈິນ្តេត្វា ອាហ –

៦៦១។

''ອពិតំ ມានុសំ ກម្មំ, ທុក្ករំ ທុរភិសម្ភវំ;

ນ ຕំ ສក្កោបិ ໂມចេតុំ, ຕ្វំ ປជានស្សុ ຂត្តិយ។

៦៦៤។

''ສន្តិ វេហាយសា ນាគា, ອិទ្ធិមន្តោ យសស្សិនោ;

ເຕបិ ອាທាយ គច្ឆេយ្យុំ, ຍស្ស ໂຫន្តិ ຕថាវិធា។

៦៦៣។

''ສន្តិ វេហាយសា ອស្សា, ອិទ្ធិមន្តោ យសស្សិនោ;

ເຕបិ ອាហាយ គច្ឆេយ្យុំ, ຍស្ស ໂຫន្តិ ຕថាវិធា។

៦៦៤។

‘‘ສນ຺ຕິ ເວຫາຍສາ ປກ຺ຂີ, ອິຫ຺ສິມນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;

ເຕປີ ອາຫາຍ ຄຈ຺ເຊຍ຺ຍຸ໌, ຍສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິ ຕຖາວິສາຯ

໖໖໘ຯ

‘‘ສນ຺ຕິ ເວຫາຍສາ ຍກ຺ຂາ, ອິຫ຺ສິມນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;

ເຕປີ ອາຫາຍ ຄຈ຺ເຊຍ຺ຍຸ໌, ຍສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິ ຕຖາວິສາຯ

໖໖໖ຯ

‘‘ອຕີຕໍ ມານຸສໍ ກມ຺ມໍ, ທຸກ຺ກໍ ທຸຣກິສມ຺ກວໍ;

ນ ຕໍ ສກ຺ໂກມິ ໂມເຈຕຸໍ, ອນ຺ຕລິກ຺ເຂນ ຂຕ຺ຕິຍາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ກມ຺ມນ຺ຕິ ມຫາຣາຊ, ອິທໍ ອິໂຕ ຕວ ໂມຈນໍ ນາມ ອຕີຕໍ, ມນຸສ຺ເສຫິ ກຕ຺ຕພ຺ພກມ຺ມໍ ອຕີຕໍຯ ທຸກ຺ກໍ ທຸຣກິສມ຺ກວນ຺ຕິ ເນວ ກາຕຸໍ, ນ ສມ຺ກວິຕຸໍ ສກ຺ກາຯ ນ ຕໍ ສກ຺ໂກມິຕິ ອຫໍ ຕໍ ອິໂຕ ໂມເຈຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກມິຯ ຕ຺ວໍ ປຊານສ຺ສຸ ຂຕ຺ຕິຍາຕິ ມຫາຣາຊ, ຕ຺ວເມເວຕ຺ຖ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ຊານສ຺ສຸຯ ເວຫາຍສາຕິ ອາກາເສນ ຄມນສມຕ຺ຖາຯ ນາຄາຕິ ຫຕ຺ຖິໂນຯ ຍສ຺ສາຕິ ຍສ຺ສ ຣລ຺ໂລຯ ຕຖາວິສາຕິ ລທ຺ທນ຺ຕກ຺ເລ ວາ ອຸໂປສຖກ຺ເລ ວາ ຊາຕາ ນາຄາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕໍ ຣາຊານໍ ເຕ ອາຫາຍ ຄຈ຺ເຊຍ຺ຍຸໍຯ ອສ຺ສາຕິ ວ ລາຫກອສ຺ສຣາຊກ຺ເລ ຊາຕາ ອສ຺ສາຯ ປກ຺ຂີຕິ ຄຣຸລຸຫໍ ສນ຺ຮາຍາຫຯ ຍກ຺ຂາຕິ ສາຕາຄິຣາທໂຍ ຍກ຺ຂາຯ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂນາຕິ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂນ ໂມເຈຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກມິ, ຕໍ ອາຫາຍ ອາກາເສນ ມິຖິລໍ ເນຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກມິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຣາຊາ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ອປ຺ປຕິກາໂນ ນິສີທິຯ ອຖ ເສນໂກ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ອິທານິ ຣລ຺ໂລ ເຈວ ອມ຺ຫາກລ຺ຈ ຄເປຕ຺ວາ ປຕ຺ທີຕໍ ອລ຺ລໍ ປຕິສຣຕໍ ນຕ຺ຖິ, ຣາຊາ ປນສ຺ສ ກາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ມຣຕກາຍຕຊີໂຕ ກິລ຺ຈິ ວຕ຺ຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ອຫໍ ປຕ຺ທີຕໍ ຍາຈິສ຺ສາມີ’’ຕິຯ ໂສ ຍາຈນ຺ໂຕ ທ຺ເວ ຄາຖາ ອກາສີ –

໖໖ກຯ

‘‘ອຕິຣທສ຺ສີ ປຸ໌ຣິໂສ, ມຫນ຺ເຕ ອຸທກຕ຺ຕເວ;

ຍຕ຺ຖ ໂສ ລກເຕ ຄາຣໍ, ຕຕ຺ຖ ໂສ ວິນ຺ທເຕ ສຸຂໍຯ

໖໖໑ຯ

‘‘ເອວໍ ອມ຺ຫລ຺ຈ ຣລ຺ໂລ ຈ, ຕ຺ວໍ ປຕິຍ຺ຄາ ມໂຫສຣ;

ຕ຺ວໍ ໂນສິ ມນ຺ຕິນໍ ເສຍ຺ໂຄ, ອມ຺ເຫ ທຸກ຺ຂາ ປໂມຈຍາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອຕິຣທສ຺ສີຕິ ສມຸທ຺ເທ ກິນ຺ນນາໂວ ຕີຣໍ ອປສ຺ສນ຺ໂຕຯ ຍຕ຺ຖາຕິ ອູມິເວຄພ຺ກາຫໂຕ ວິຈຣນ຺ໂຕ ຍມ຺ຫິ ປເທເສ ປຕິຍ຺ຄໍ ລກຕິຯ ປໂມຈຍາຕິ ປຸ໌ພ຺ເພປີ ມິຖິລໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຄິຕກາເລ ຕຍາວ ປໂມຈິຕມ຺ຫາ, ອິທານິປີ ຕ຺ວເມວ ອມ຺ເຫ ທຸກ຺ຂາ ໂມເຈຫີຕິ ຍາຈິຯ

ອຖ ນំ ນិຄຸຄຖໍໜນຸໂຕ ມຫາສຕຸໂຕ ຄາຖາຍ ອຊຸຊຸພາສີ –

໖໖໙។

‘‘ອຕີតំ ມານຸສំ ກມຸມំ, ທຸກຸກຣំ ທຸຣភិສមុភវំ;

ນ តំ ສກຸໂກມិ ໂມເចតុំ, ຕុវំ ປຊານសຸສុ ເສນກា’’តិ។

តតុຖ ປຊານសຸສុ ເສນការិ ເສນក, ອហំ ນ ສກຸໂກມិ, តុវំ ປន ອិមំ ຣາຊານំ ອາກາເສນ ນិຖិលំ ເນហិតិ។

ຣາຊາ ຄເຫຕພុພຄហណំ ອປសຸសນຸໂຕ ມຣណាយຕຊຊິໂຕ ມຫາສຕຸເຕນ ສຫສີ ກເຖតុំ ອសຸກໂກនຸໂຕ ‘‘ກທាចិ ເສນໂកປិ កិញុចិ ອុປាយំ ຊាເນຍុយ, ປុចុឆិសុសាមិ តាວ ນ’’នຸតិ ປុចុឆនຸໂຕ ຄាຖមាហ –

໖៧០។

‘‘ສុໂណហិ ເມតំ ວចນំ, ປសុស ເສນំ ມហພុភយំ;

ເສນកំ ທានិ ປុចុឆាមិ, កឹ កិចុចំ អិធ មញុញសិ’’តិ។

តតុຖ កឹ កិចុចនុតិ កឹ ការតពុພយុតុតកំ អិធ មញុញសិ, មហាសេនាយ ហិ បរិចុចតុតោ, យហិ តុវំ ជាននាសិ, វទេហីតិ។

ตំ ສុតុວາ ເສນໂក ‘‘អំ ຣາຊາ ອុປាយំ ປុចុឆតិ, ໂສភໂນ ວາ ໂຫតុ មា ວា, ກເຖសុសាមិ ເອកំ ອុປាយ’’នុតិ ចិនុតេតុວា ຄាຖមាហ –

៧១។

‘‘អគុគិ វា ທុວារໂត ເທម, គតុហាមេ វិកនុតនំ;

អញុញមញុញំ វធិតុវាន, ខិបុបំ ហិសុសាម ជីវិតំ;

មា ໂន ຣាជា ພុຣហុមទតុໂត, ចិរំ ទុកុខេន មារយិ’’តិ។

តតុຖ ທុວារໂតតិ ທុວារំ ປិທហិតុវា តតុຖ អគុគឹ ເທម។ វិកនុតននុតិ អញុញមញុញំ វិកនុតនំ សតុថំ គណុហាម។ ហិសុសាមាតិ ជីវិតំ ខិបុបំ ជហិសុសាម, អលំ ກតបាសាໂທເຍວ ໂນ ທារុណិតោ ກវិសុសតិ។

ตំ ສុតុວា ຣາជា ອនុតុតមនោ ‘‘អតុតនោ បុតុតទារសុស ເອວរូបំ ចិតកំ ករោហិ’’តិ វតុវា បុកុកុសាទយោ បុចុឆិ។ តេបិ អតុតនោ បតិរូបា ពាលកថាເຍວ កថយឹសុ។ តេន វុតុតំ –

៧៤។

‘‘ສុໂណហិ ເມតំ ວចນំ, ປសុស ເສນំ ມហພុភយំ;

ປຸກ຺ກຸສໍ ທານິ ປຸຈ຺ຉາມິ, ກີ ກິຈ຺ຈໍ ອິຘ ມຌ຺ຌສີ.

໖໗໓.

‘‘ວິສໍ ຂາທິຕ຺ວາ ມີຍາມ, ຊີປ຺ປໍ ຫິສ຺ສາມ ຊີວິຕໍ;

ມາ ໂນ ຣາຊາ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ, ຈິຣໍ ທຸກ຺ເຂນ ມາຣຍີ.

໖໗໔.

‘‘ສຸໂຓທິ ເມຕໍ ວຈນໍ, ປສ຺ສ ເສນໍ ມຫາພຸກາຍໍ;

ກາມິນ຺ທໍ ທານິ ປຸຈ຺ຉາມິ, ກີ ກິຈ຺ຈໍ ອິຘ ມຌ຺ຌສີ.

໖໗໕.

‘‘ຣຊ຺ຊຸຍາ ພຊ຺ຊ ມີຍາມ, ປປ຺ປາຕາ ປປຕາມເສ;

ມາ ໂນ ຣາຊາ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ, ຈິຣໍ ທຸກ຺ເຂນ ມາຣຍີ.

໖໗໖.

‘‘ສຸໂຓທິ ເມຕໍ ວຈນໍ, ປສ຺ສ ເສນໍ ມຫາພຸກາຍໍ;

ເທວິນ຺ທໍ ທານິ ປຸຈ຺ຉາມິ, ກີ ກິຈ຺ຈໍ ອິຘ ມຌ຺ຌສີ.

໖໗໗.

‘‘ອຄ຺ຄິ ວາ ທ຺ວາຣໂຕ ເທມ, ຄຕ຺ຫາມເສ ວິກນ຺ຕນໍ;

ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໍ ວຘິຕ຺ວານ, ຂິປ຺ປໍ ຫິສ຺ສາມ ຊີວິຕໍ;

ນ ໂນ ສກ຺ໂກຕິ ໂມເຈຕຸໍ, ສຸເຂເນວ ມໂຫສໂຘ’’ຕິ.

ອປີຈ ເອເຕສຸ ເທວິນ຺ໂທ ‘‘ອຍໍ ຣາຊາ ກີ ກໂຣຕິ, ອຄ຺ຄິມ຺ຫິ ສມ຺ເປ ຂຊ຺ໂຊປນກໍ ຘມຕິ, ຖເປຕ຺ວາ ມໂຫສຘໍ ອຌ຺ໂຌ ອິຘ ໂສຕ຺ຖິກາວໍ ກາຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ອຍໍ ຕໍ ອປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ອມ຺ເຫ ປຸຈ຺ຉຕິ, ມຍໍ ກີ ຊານາມາ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອຌ຺ຌໍ ອຸປາຍໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ເສນເກນ ກຖິຕເມວ ກເຖຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ທ຺ເວ ປາເທ ອາຫ. ຕຕ຺ຣາຍໍ ອຘິປ຺ປາໂຍ – ‘‘ມຫາຣາຊ, ມຍໍ ສພ຺ເພປີ ປຕ຺ຑິຕເມວ ຍາຈາມ. ສເຈ ປນ ຍາຈິຍມາໂນປີ ນ ໂນ ສກ຺ໂກຕິ ໂມເຈຕຸໍ ສຸເຂເນວ ມໂຫສໂຘ, ອຖ ເສນກສ຺ສ ວຈ ນໍ ກຣິສ຺ສາມາ’’ຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ປຸພ຺ເພ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ກຖິຕໂທສໍ ສຣິຕ຺ວາ ເຕນ ສທ຺ຘິ ກເຖຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ສຸຕນ຺ຕສ຺ເສວ ປຣິເທວນ຺ໂຕ ອາຫ –

໒໗໗॥

‘‘ຍຖາ ກທລີໂນ ສາຣໍ, ອນຸເວສໍ ນາຣີຄຈ຺ຉຕິ;

ເອວໍ ອນຸເວສມານາ ນໍ, ປໍ຺ສຸໍ ນຊ຺ຊຄມາມເສ॥

໒໗໘॥

‘‘ຍຖາ ສິມ຺ພລີໂນ ສາຣໍ, ອນຸເວສໍ ນາຣີຄຈ຺ຉຕິ;

ເອວໍ ອນຸເວສມານາ ນໍ, ປໍ຺ສຸໍ ນຊ຺ຊຄມາມເສ॥

໒໗໙॥

‘‘ອເທເສ ວຕ ໂນ ວຸຏ຺ຖາ, ກຸຣຸຊ຺ຊຣານໍ ວໂນທເກ;

ສກາເສ ທຸມ຺ມນຸສ຺ສານໍ, ພາລານໍ ອວິຊານຕໍ॥

໒໘໐॥

‘‘ອຸພ຺ເພສຕີ ເມ ຫທຍໍ, ມຸຂຌ຺ຈ ປຣິສຸສ຺ສຕິ;

ນິພ຺ພຸຕິໍ ນາຣີຄຈ຺ຉາມິ, ອຄ຺ຄິທຑ຺ໂຒວ ອາຕເປ॥

໒໘໑॥

‘‘ກມ຺ມາຣານໍ ຍຖາ ອຸກ຺ກາ, ອນ຺ໂຕ ຊາຍຕິ ໂນ ພຫີ;

ເອວມ຺ປິ ຫທຍໍ ມຍ຺ຫໍ, ອນ຺ໂຕ ຊາຍຕິ ໂນ ພຫີ’’ຕິ॥

ຕຕ຺ຖ ກທລີໂນຕິ ຍຖາ ກທລິກ຺ຂນ຺ທສ຺ສ ນິສ຺ສາຣຕ຺ຕາ ສາຣຕ຺ຖິໂກ ປຸຣິໂສ ອນຸເວສນ຺ໂຕປິ ຕໂຕ ສາຣໍ ນາຣີຄຈ຺ຉຕິ, ເອວໍ ມຍໍ ອິມມ຺ຫາ ທຸກ຺ຂາ ມຸຈ຺ຈນູປາຍໍ ປໍ຺ສຸໍ ປໍ຺ຈ ປຕ຺ທິເຕ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ອນຸເວສມານາປິ ປໍ຺ສຸໍ ນຊ຺ຊຄມາມເສ॥ ອມ຺ເຫຫິ ປຸຈ຺ຉິຕໍ ອຸປາຍໍ ອຊານນ຺ຕາ ອສ຺ສຸຕນ຺ຕາ ວິຍ ຊາຕາ, ມຍໍ ຕໍ ປໍ຺ສຸໍ ນາຣີຄຈ຺ຉາມ॥ ທຸຕິຍຄາຖາຍປິ ເອເສວ ນໂຍ॥ ກຸຣຸຊ຺ຊຣານໍ ວໂນທເກຕິ ຍຖາ ກຸຣຸຊ຺ຊຣານໍ ນິຣຸທເກ ຄາເມ ວຸຏ຺ຖໍ ອເທເສ ວຸຏ຺ຖໍ ນາມ ໂຫຕິ, ເຕ ຫິ ຕຖາຣູເປ ນິຣຸທເກ ວນຄຫເນ ປເທເສ ວສນ຺ຕາ ຊີປ຺ປເມວ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕານໍ ວສໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເອວໍ ອມ຺ເຫຫິປິ ອິເມສໍ ທຸມ຺ມນຸສ຺ສານໍ ພາລານໍ ສນ຺ຕິເກ ວສນ຺ເຕຫິ ອເທເສ ວຸຏ຺ຖໍ॥ ເອຕ຺ຕເກສຸ ຫິ ປຕ຺ທິເຕສຸ ເອໂກປິ ເມ ອິທານິ ປຍິສຣຕໍ ນຕ຺ຖິຕິ ນານາວິເສນ ວິລປ຺ຕິ॥

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ປຕ຺ທິໂຕ ‘‘ອຍໍ ຣາຊາ ອຕິວິຍ ກິລມຕິ॥ ສເຈ ນໍ ນ ອສ຺ສາເສສ຺ສາມິ, ຫທເຍນ ຟລິເຕນ ມຣິສ຺ສຕິ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອສ຺ສາເສສິ॥ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໒໘໒॥

‘‘ຕໂຕ ໂສ ປຕ຺ທິໂຕ ສີໂຣ, ອຕ຺ຖທສ຺ສີ ມໂຫສໂຮ;

ເວເທຫໍ ທຸກ຺ຂິຕໍ ທິສ຺ວາ, ອິທໍ ວຈນມພ຺ຣວິ຺

໒໑໔຺

‘‘ມາ ຕ຺ວໍ ກາຍິ ມຫາຣາຊ, ມາ ຕ຺ວໍ ກາຍິ ຣເຖສກ;

ອຫໍ ຕໍ ໂມຈຍິສ຺ສາມິ, ຣາຫຸຄ຺ຄຫໍວ ຈນ຺ທິມໍ຺

໒໑໕຺

‘‘ມາ ຕ຺ວໍ ກາຍິ ມຫາຣາຊ, ມາ ຕ຺ວໍ ກາຍິ ຣເຖສກ;

ອຫໍ ຕໍ ໂມຈຍິສ຺ສາມິ, ຣາຫຸຄ຺ຄຫໍວ ສູຣິຍໍ຺

໒໑໖຺

‘‘ມາ ຕ຺ວໍ ກາຍິ ມຫາຣາຊ, ມາ ຕ຺ວໍ ກາຍິ ຣເຖສກ;

ອຫໍ ຕໍ ໂມຈຍິສ຺ສາມິ, ປງ຺ເກ ສນ຺ນໍວ ກຸຍ຺ຊຣໍ຺

໒໑໗຺

‘‘ມາ ຕ຺ວໍ ກາຍິ ມຫາຣາຊ, ມາ ຕ຺ວໍ ກາຍິ ຣເຖສກ;

ອຫໍ ຕໍ ໂມຈຍິສ຺ສາມິ, ເປລ຺ອາພທ຺ຣໍວ ປນ຺ນຄໍ຺

໒໑໘຺

‘‘ມາ ຕ຺ວໍ ກາຍິ ມຫາຣາຊ, ມາ ຕ຺ວໍ ກາຍິ ຣເຖສກ;

ອຫໍ ຕໍ ໂມຈຍິສ຺ສາມິ, ປກ຺ຂີ ພທ຺ຣໍວ ປຍ຺ຊເຣ຺

໒໑໙຺

‘‘ມາ ຕ຺ວໍ ກາຍິ ມຫາຣາຊ, ມາ ຕ຺ວໍ ກາຍິ ຣເຖສກ;

ອຫໍ ຕໍ ໂມຈຍິສ຺ສາມິ, ມຈ຺ເຊ ຊາລຄເຕຣິວ຺

໒໒໐຺

‘‘ມາ ຕ຺ວໍ ກາຍິ ມຫາຣາຊ, ມາ ຕ຺ວໍ ກາຍິ ຣເຖສກ;

ອຫំ ຕំ ໂມຈយិស្សាមិ, ສໂຍຄ្គພលວាຫនំ។

ຝលឥ។

''ມາ ຕ្វំ ກាយិ មហារាជ, ມາ ຕ្វំ ກាយិ ຣເຖສກ;

ປញ្ចាលំ វាហយិស្សាមិ, ກាກເສនំវ ເລឌ្ឌុនា។

ຝល៨។

''ອហុ ປញ្ញា ກិមត្ថិយា, ອມច្ចោ វាប៊ិ តាទិសោ;

ໂយ ຕំ សម្ពាធបក្ខន្ទំ, ທុក្ខា ន ປរិមោចយេ''តិ។

ຕត្ថ ອិហន្តិ ທວាຫាຫទញ្ញោ ອຣញ្ញេ ພນວស្សំ វស្សាបេន្តោ វិយ នំ ອស្សាសេន្តោ ອិທំ ''ມາ ຕ្វំ ກាយិ, មហារាជ''ຕិ ອាທិກំ វចនំ ອពុຣវិ។ ຕត្ថ សន្ននន្តិ ລគ្គំ។ ເປលុອាពទ្ធន្តិ ເປលុອាយ ອពុກ្ខន្ត្ຣគំ សប្បំ។ ປញ្ចាលន្តិ ເອតំ ເອវំ មហន្តម្បិ ປញ្ចាលຣញ្ញោ ເສនំ។ វាហយិស្សាមីតិ ປលាເປស្សាមិ ។ ອហូតិ នាមត្ថេ និបាតោ, ປញ្ញា នាម ກិមត្ថិយាតិ ອត្ថោ។ ອມច្ចោ វាប៊ិ តាទិសោតិ តាទិសោ ປញ្ញាយ សម្បន្នោ ອមច្ចោ វាប៊ិ ກិមត្ថិយោ, ໂយ ຕំ ເອវំ មຣណសម្ពាធប្បត្តំ ທុក្ខា ន ປរិមោចយេ។ មហារាជ, ອហំ ປណ្ឌិតំ ອាគច្ឆន្តោ នាម ກិមត្ថំ ອាគតោតិ មញ្ញសិ។ ມາ ກាយិ, ອហំ ຕំ ອិមម្ហា ທុក្ខា ໂມຈយិស្សាមីតិ ອស្សាសេសិ។

ໂສປិ ຕស្ស វចនំ សុត្វា ''ອិທានិ ເມ ຊីវិតំ ລទ្ធ''ន្តិ ອស្សាសំ ປដិលភិ។ ໂພធិសត្តេន សីហនាເທ ກເຕ សព្ពេ ຈ ຕុស្សឹសុ។ ອຖ នំ ເសនໂក ປុច្ឆិ ''ປណ្ឌិត, ຕ្វំ សព្ពេ ອម្ហេ គហេត្វា គច្ឆន្តោ ເກនុបាເយន គមិស្សសី''តិ? ''ອລង្ກតឧមង្គេន ເນស្សាមិ, ຕុម្ហេ គមនសជ្ជា ໂហຖា''តិ វត្វា ឧមង្គທ្វາຣវិវຣណត្ថំ ໂយធេ ອាណាເປន្តោ គាຖមាហ –

ຝលឆ។

''ເອຖ មាណវា ឧដ្ឋេຖ, មុខំ ໂສເធຖ សន្ធិໂນ;

ເវເທហោ សហមច្ចេហិ, ឧមង្គេន គមិស្សតិ''តិ។

ຕត្ថ មាណវាតិ ຕຣុណាធិវចនំ។ មុខំ ໂສເធຖាតិ ឧមង្គທ្វាຣំ វិវຣຖ។ សន្ធិໂນតិ ພຣសន្ធិໂນ ຈ ທ្វາຣំ ໂສເធຖ, ເອກស ຕានំ សយនគព្ភានំ ທ្វາຣំ វិវຣຖ, ອເນກសតានំ ທិបាលយានំ ທ្វາຣំ វិវຣຖាតិ។

ເຕ ឧដ្ឋាយ ឧមង្គທ្វាຣំ វិវຣឹសុ។ សកលៃ ឧមង្គោ ເອໂກភាໂស ອລង្កតເທវសភា វិយ វិໂຣចិ។ ຕមត្ថំ ປກាເសន្តោ សត្ថា ອាហ –

ຝល៨។

''ຕស្ស ຕំ វចនំ សុត្វា, ປណ្ឌិតស្សានុចាຣិໂນ;

ឧមង្គທ្វາຣំ វិវຣឹសុ, យន្តយុត្តេ ຈ ອគ្គលេ''តិ។

ຕຕ຺ຖ ອນຸຈາຣິໂນຕິ ເວຍຸຍາວຈຸຈກຣາ។ ຍນຸຕຍຸຕຸເຕ ຈ ອຄຸຄລຸເອຕິ ສູຈິຆຜິກສມຸປນຸນານີ ຈ ທຸວາຣກວາຜານີ។

ເຕ ອຸມງຄທຸວາຣໍ ວິວຣິຕຸວາ ມຫາສຕຸຕສຸສ ອາໂຣເຈສຸំ។ ໂສ ຣຄຸໂຍ ສຄຸຄມມກາສິ "ກາໂລ, ເທວ, ປາສາທາ ໂອຕຣຖາ"ຕິ។ ຕំ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ໂອຕຣິ។ ອຖ ເສນໂກ ສີສໂຕ ນາລຸອິປຜຸຜំ ອປເນຕຸວາ ສາຜກໍ ໂອມຸຄຸຈິຕຸວາ ກຈຸຂំ ຫລຸທໍ ພນຸທິ។ ອຖ ນំ ມ ຫາສຕຸໂຕ ທິສຸວາ "ເສນກ, ກឹ ກໂຣສີ"ຕິ ປຸຈຸຊິ។ "ປຕຸທິຕ, ອຸມງເຄນ ຄຈຸຉນຸເຕທិ ນາມ ເວຖນំ ໂມເຈຕຸວາ ກຈຸຂំ ຫລຸທໍ ພນຸຣິຕຸວາ ຄນຸຕພຸພ"ນຸຕິ ។ "ເສນກ, 'ອຸມງຄໍ ປວິສນຸໂຕ ໂອນມິຕຸວາ ຊຕຸຕຸເກທិ ປຕິຍຸຖາຍ ປວິສິສຸສາມີ'ຕິ ມາ ສຄຸຄມກາ ສີ។ ສເຈ ຫຕຸຖີນາ ຄນຸຕຸກາໂມສິ, ຫຕຸຖឹ ອກິຣຸຍຸຫ ຄຈຸឆາທិ។ ສເຈ ອສຸເສນ ຄນຸຕຸກາໂມສິ, ອສຸສໍ ອກິຣຸຍຸຫ ຄຈຸឆາທិ។ ອຸຈຸໂຈ ອຸມງໂຄ ອຜຸຖາຣສຫຕຸຖຸພເພໂຮ ວິສາລທຸວາໂຣ, ຕຸວំ ຍຖາຣຸຈິຍາ ອລງກຕປຸປຜິຍຕຸໂຕ ຣຄຸໂຍ ປຸຣໂຕ ຄຈຸឆາທិ"ຕິ ອາຫ។ ໂພທິສຕຸໂຕ ກិຣ ເສນກສຸສ ຄມນំ ປຸຣໂຕ ວິຈາເຣຕຸວາ ຣາຊານំ ມຊຸເຊ ກຕຸວາ ສຍំ ປຈຸສໂຕ ອໂຫສិ។ ກឹ ກາຣຕາ? ຣາຊາ ອລງກເຕົາມງຄໍ ໂອໂລເກນຸໂຕ ມາ ສຕິກໍ ອຄມາສີຕិ។ ອຸມງເຄ ມຫາຊນສຸສ ຍາຄຸກຕຸຕຂາທນີຍາທີນີ ອປຸປມາຕານີ ອເຫສុំ។ ເຕ ມນຸສຸສາ ຂາທນຸຕາ ປីວນຸຕາ ອຸມງຄໍ ໂອໂລເກນຸຕາ ຄຈຸឆນຸຕិ។ ມຫາສຕຸໂຕ "ຍາຖ ມຫາຣາຊ, ຍາຖ ມຫາຣາຊາ"ຕິ ໂຈ ເທນຸໂຕ ປຈຸສໂຕ ຍາຕិ។ ຣາຊາ ອລງກຕເທວສກໍ ວິຍ ອຸມງຄໍ ໂອໂລເກນຸໂຕ ຍາຕិ។ ຕມຕຸຖំ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

៦៤៨។

"ປຸຣໂຕ ເສນໂກ ຍາຕិ, ປຈຸສໂຕ ຈ ມໂຫສໂທ;

ມຊຸເຊ ຈ ຣາຊາ ເວເທໂຫ, ອມຈຸຈປຣິວາຣິໂຕ"ຕិ។

ຣຄຸໂຍ ອາຄຕກາວំ ລຕຸວາ ເຕ ມາຕາວາ ຣາຊມາຕຣຄຸຈ ເທວិຄຸຈ ປຸຕຸຕຄຸຈ ສីຕຣຄຸຈ ອຸມງຄາ ນិຫຣិຕຸວາ ມຫາວិສາລມາ ລຸອເກ ຖເປສຸំ។ ຣາຊາປិ ໂພທិສຕຸເຕນ ສທຸធិ ອຸມງຄາ ນិກຸຂມិ។ ເຕ ຣາຊານຄຸຈ ປຕຸທິຕຄຸຈ ທິສຸວາ "ນិສຸສំສຍំ ປຣຫຕຸຖំ ຄຕມຸຫາ, ອມុເຫ ຄເຫຕຸວາ ອາຄເຕທិ ປຕຸທິຕສຸສ ປຸຣិເສທិ ກວិຕພຸພ"ນຸຕិ ມຣຕກາຍຕຊິຕາ ມຫាວិຣວំ ວិຣວិສុ។ ຈູລອນិ ຣາຊາປិ ກិຣ ເວເທຫຣຄຸໂຍ ປລາຍນກເຍນ ຄງຄາໂຕ ຄາວຸຕມຕຸຕຜຸຖາເນ ອຜຸຖາສិ។ ໂສ ສນຸນិສិນຸນາຍ ຣຕຸຕិຍາ ເຕສំ ວិຣວំ ສຸຕຸວາ "ນນຸທາເທວិຍາ ວិຍ ສທໂທ"ຕិ ວຕຸຕຸກາໂມປិ "ກຸຫិ ນນຸທາເທວិ ປສຸສិສຸສສិ"ຕិ ປຣិຫາສກເຍນ ນ ກិຄຸຈិ ອາຫ។ ມ ຫາສຕຸໂຕ ປນ ຕສຸມិ ຖາເນ ປຄຸຈາລຈນຸທិ ກຸມາຣិກໍ ຣຕນຣາສិມຸហិ ຖເປຕຸວາ ອກិສិຄຸຈិຕຸວາ "ມຫາຣາຊ, ຕຸວំ ອិມិສຸສາ ກາຣຕາ ອາຄໂຕ, ອຍំ ເຕ ອຄຸຄມເຫສិ ໂຫຕູ"ຕិ ອາຫ។ ຕិຕិ ນາວາສຕານិ ອຸປຜຸຖາເປສុំ, ຣາຊາ ວិສາລມາລຸອກາ ໂອຕຣិຕຸວາ ອລງກຕນາວំ ອກិຣុហិ។ ເຕປិ ຈຕຸຕາໂຣ ຂຕຸຕិຍາ ນາວំ ອກិຣុហិສុ។ ຕມຕຸຖំ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

៦៤៩។

"ອຸມງຄາ ນិກຸຂມិຕຸວານ, ເວເທໂຫ ນາວມາຣຸທិ;

ອກិຣຸລຸຫຄຸຈ ຕំ ລຕຸວາ, ອນຸສាសិ ມໂຫສໂທ។

៦៥០។

"ອຍំ ເຕ ສສុໂຣ ເທວ, ອຍំ ສសຸສុ ຊນាធិປ;

ຍຖា ມាຕុ ປຕិປຕຸຕិ, ເອວំ ເຕ ໂຫຕុ ສសຸសុຍា។

៦៥១។

"ຍຖាປិ និយໂກ ກាຕា, ເសាទរិໂຍ ເອກមាຕុໂກ;

ເອວໍ ປຎ຺ຈາລຈນ຺ໂທ ເຕ, ທຍິຕພ຺ໂພ ຣເຖສຠາຯ

ຜິລລຯ

‘‘ອຍໍ ປຎ຺ຈາລຈນ຺ທີ ເຕ, ຣາຊປຸຕ຺ຕີ ອຠິຈ຺ຉິຕາ;

ກາມໍ ກໂຣຫິ ເຕ ຕາຍ, ຠຣິຍາ ເຕ ຣເຖສຠາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອນຸສາສີຕິ ເອວໍ ກິຣສ຺ສ ອໂຫສິ ‘‘ກທາຈິ ເອໂສ ກຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ ຈູຬນິຣຎ຺ໂຎ ມາຕຣໍ ມາເຣຍ຺ຍ, ອຠິຣູປາຍ ນນ຺ທາເທວິຍາ ສທ຺ຘິ ສໍວາສໍ ກປ຺ເປຍ຺ຍ, ຣາຊກຸມາຣໍ ວາ ມາເຣຍ຺ຍ, ປຏິຎ຺ຎມສ຺ສ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມີ’’ຕິຯ ຕສ຺ມາ ‘‘ອຍໍ ເຕ’’ຕິອາທີຫິປິ ວທນ຺ໂຕ ອນຸສາສີຯ ຕຕ຺ຖ ອຍໍ ເຕ ສສຸໂຣຕິ ອຍໍ ຕວ ສສຸຣສ຺ສ ຈູຬນິຣຎ຺ໂຎ ປຸຕ຺ໂຕ ປຎ຺ຈາລຈນ຺ທິຍາ ກນິຏ຺ຐຠາຕິໂກ, ອຍໍ ເຕ ອິທານິ ສສຸໂຣຯ ອຍໍ ສສ຺ສູຕິ ອຍໍ ອິມິສ຺ສາ ມາຕາ ນນ຺ທາເທວີ ນາມ ຕວ ສສ຺ສຸຯ ຍຖາມາຕູຕິ ຍຖາ ມາຕຸ ປຸຕ຺ຕາ ວຕ຺ຕປ຺ປຏິວຕ຺ຕໍ ກໂຣນ຺ຕິ , ເອວໍ ເຕ ເອຕິສ຺ສາ ໂຫຕຸ, ພລວຕີ ມາຕຸສຎ຺ຎໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ມາ ນໍ ກທາຈິ ໂລຠຈິຕ຺ເຕນ ໂອໂລເກຫີຯ ນິຍໂກຕິ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິໂກ ເອກປິຕຣາ ຊາໂຕຯ ເອກມາຕຸໂກຕິ ເອກມາຕຣາ ຊາໂຕຯ ທຍິຕພ຺ໂພຕິ ປິຍາຍິຕພ຺ໂພຯ ຠຣິຍາຕິ ອຍໍ ເຕ ຠຣິຍາ, ມາ ເອຕິສ຺ສາ ອວມານໍ ອກາສີຕິ ຣຎ຺ໂຎ ປຏິຎ຺ຎໍ ຄຓ຺ຫີຯ

ຣາຊາປິ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຯ ຣາຊມາຕຣໍ ປນ ອາຣພ຺ຠ ກິຎ຺ຈິ ນ ກເຖສິຯ ກິໍ ກາຣຓາ? ຕສ຺ສາ ມຫລ຺ລກຠາເວເນວຯ ອິທໍ ປນ ສພ຺ພໍ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ຕີເຣ ຐຕ຺ວາວ ກເຖສິຯ ອຖ ນໍ ຣາຊາ ມຫາທຸກ຺ຂໂຕ ມຸຕ຺ຕຕາຍ ຄນ຺ຕຸກາໂມ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ, ຕ຺ວໍ ຕີເຣ ຐິໂຕວ ກເຖສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໗໐໐ຯ

‘‘ອາຣຸຍ຺ຫ ນາວໍ ຕຣມາໂນ, ກິໍ ນຸ ຕີຣມ຺ຫິ ຕິຏ຺ຐສິ;

ກິຈ຺ຉາ ມຸຕ຺ຕາມ຺ຫ ທຸກ຺ຂໂຕ, ຍາມ ທານິ ມໂຫສຘາ’’ຕິຯ

ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ເທວ, ຕຸມ຺ເຫຫິ ສທ຺ຘິ ຄມນໍ ນາມ ມຍ຺ຫໍ ອຍຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອາຫ –

໗໐໑ຯ

‘‘ເນສ ຘມ຺ໂມ ມຫາຣາຊ, ໂຍຫໍ ເສນາຍ ນາຍໂກ;

ເສນງ຺ຄໍ ປຣິຫາເປຕ຺ວາ, ອຕ຺ຕານໍ ປຣິໂມຈເຍຯ

໗໐໒ຯ

‘‘ນິເວສນມ຺ຫິ ເຕ ເທວ, ເສນງ຺ຄໍ ປຣິຫາປິຕໍ;

ຕໍ ທິນ຺ນໍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕນ, ອານຍິສ຺ສໍ ຣເຖສຠາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ໂມຕິ ສຠາໂວຯ ນິເວສນມ຺ຫີຕິ ຕໍ ນຄຣໍ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ປຣິໂມຈເຍຕິ ປຣິໂມເຈຍ຺ຍໍຯ ປຣິຫາປິຕນ຺ຕິ ຉຑ຺ຑິຕໍຯ ເຕສຸ ຫິ ມນຸສ຺ເສສຸ ທູຣມຄ຺ຄໍ ອາຄຕຕ຺ຕາ ເກຈິ ກິລນ຺ຕາ ນິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກນ຺ຕາ ເກຈິ ຂາທນ຺ຕາ ປິວນ຺ຕາ ອມ຺ຫາກໍ ນິກ຺ຂນ຺ຕກາວມ຺ປິ ນ

ຊານີສຸ, ເກຈິ ຄິລານາ។ ມຍາ ສຫຸສີ ຈຕຸຕາໂຣ ມາເສ ກມຸມំ ກຕຸວາ ມມ ອຸປການາ ມນຸສຸສາ ເຈຕຸຖ ພຫູ, ນ ສກຸກາ ມຍາ ເອການມຸສຸສມຸປີ ລຫຸເທຕຸວາ ຄນຸຕຸំ, ອທំ ປນ ນິວຕຸຕິຕຸວາ ສພຸພມຸປີ ຕំ ຕວ ເສນំ ພຸຣຫຸມທຕຸເຕນ ທີນຸນំ ອປຸປຜິວິທຸສំ ອາ ເນສຸສາມິ។ ຕຸມຸເທ, ມຫາຣາຊ, ກຕຸຖຈິ ອວິລມຸພນຸຕາ ສີឃំ ຄຈຸລຖ។ ມຍາ ເອວາ ອນຸຕຣາມຄຸເຄ ທຕຸຖີວາໜນາທີນິ ຖປີຕານິ, ກີລນຸຕກີລນຸຕານິ ປຫາຍ ສມຕຸຖສມຕຸເຖທີ ສີឃំ ມິຖິລເມວ ປວິສຖາຕີ។

ຕໂຕ ຣາຊາ ຄາຖມາທ –

໗໐໖។

‘‘ອປຸປເສໂນ ມຫາເສນំ, ກຖំ ວິຄຸຄຍຸທ ຖສຸສສີ;

ທຸພຸພໂລ ພລວນຸເຕນ, ວິຫລຸສິສຸສສີ ປຕຸທິຕາ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ວິຄຸຄຍຸທາຕີ ປຣິປຸຜຣິຕຸວາ។ ວິຫລຸສິສຸສສີຕິ ທລຸສິສຸສສີ។

ຕໂຕ ໂພຣິສຕຸໂຕ ອາທ –

໗໐໘។

‘‘ອປຸປເສໂນປີ ເຈ ມນຸຕີ, ມຫາເສນំ ອມນຸຕິນំ;

ຊິນາຕີ ຣາຊາ ຣາຊາໂນ, ອາທິຈຸໂຈວຸທຍំ ຕມ’’ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ມນຸຕີຕິ ມນຸຕາຍ ສມນຸນາຄໂຕ ປລຸຄວາ ອຸປາຍກຸສໂລ។ ອມນຸຕີນນຸຕິ ອນຸປາຍກຸສលំ ຊິນາຕີ, ປລຸຄວາ ທຸປຸປລຸຄំ ຊິ ນາຕີ។ ຣາຊາ ຣາຊາໂນຕີ ເອໂກປີ ຈ ເອວຣູໂປ ຣາຊາ ພຫູປີ ທຸປຸປລຸຄຣາຊາໂນ ຊິນາຕີເຍວ។ ຍຖາ ກີນຸຕິ? ອາທິຈຸໂຈວຸທຍំ ຕມນຸຕິ, ຍຖາ ອາທິຈຸໂຈ ອຸທຍນຸໂຕ ຕມំ ວິທຸສំເສຕຸວາ ອາໂລກំ ທສຸເສຕິ, ເອວំ ຊິນາຕີ ເຈວ ສູຣີໂຍ ວິຍ ວິໂຣຈຕີ ຈ។

ອິທំ ວຕຸວາ ມຫາສຕຸໂຕ ຣາຊານំ ‘‘ຄຈຸລຖ ຕຸມຸເທ’’ຕິ ວນຸທິຕຸວາ ອຸຍຸໂຍເຊສີ។ ໂສ ‘‘ມຸຕຸໂຕ ວຕມຸທິ ອມິຕຸຕທຕຸຖໂຕ, ອິມິສຸສາ ຈ ລທຸຂຕຸຕາ ມໂນຣໂຖປີ ເມ ມຕຸຖກំ ປຕຸໂຕ’’ຕິ ໂພຣິສຕຸຕສຸສ ຄຸເຄ ອາວຊຸເຊຕຸວາ ອຸປຸປນຸນປີຕິປາໂມຊຸໂຊ ປຕຸທິຕສຸສ ຄຸເຄ ເສນກສຸສ ກເຖນຸໂຕ ຄາຖມາທ –

໗໐໙។

‘‘ສຸສຸខំ ວຕ ສំວາໂສ, ປຕຸທິເຕຫີຕິ ເສນກ;

ປກຸຂີວ ປລຸຊເຣ ພທຸເຂ, ມຈຸເຂ ຊາລຄເຕຣິວ;

ອມິຕຸຕທຕຸຖຄຕຸຕເຕ, ໂມຈຍີ ໂນ ມໂທສໂຂ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ສຸສຸខំ ວຕາຕີ ອຕິສຸខំ ວຕ ອິທំ, ໂຍ ສំວາໂສ ປຕຸທິເຕຫີ។ ອິຕິຕິ ກາຣຄຕຸເຖ ນິປາໂຕ។ ອິທំ ວຸຕຸຕំ ໂທຕີ – ຍສຸມາ ອ ມິຕຸຕທຕຸຖຄເຕ ໂມຈຍີ ໂນ ມໂທສໂຂ, ຕສຸມາ, ເສນກ, ວທາມິ។ ສຸສຸខំ ວຕ ອິທំ, ໂຍ ເອສ ປຕຸທິເຕຫີ ສំວາໂສຕີ។

ຕំ ສຸຕຸວາ ເສນໂກປີ ປຕຸທິຕສຸສ ຄຸເຄ ກເຖນຸໂຕ ອາທ –

໗໐໖។

‘‘ເອວເມຕံ ມຫາຣາຊ, ປຕ္ທິຕາ ຫິ ສຸຂາວຫາ;

ປກ္ຂີວ ປໍລ໌ຊເຣ ພທ໌ເຜ, ມຈ໌ເຉ ຊາລຄເຕຣີວ;

ອມິຕ໌ຕຫຕ໌ຖຕ໌ຕຄເຕ, ໂມຈຢີ ໂນ ມໂຫສໂຜ’’ຕິ។

ອຖ ເວເທຫຣາຊາ ນທີ ອຸຕ໌ຕຣິຕ໌ວາ ໂຢຊນນ໌ຕເຣ ໂຢຊນນ໌ຕເຣ ມຫາສຕ໌ເຕນ ກາຣິຕຄາມໍ ສມ໌ປຕ໌ໂຕ។ ຕຕ໌ຣສ໌ສ ໂພຣິສຕ໌ເຕນ ຖປິຕມນຸສ໌ສາ ຫຕ໌ຖີວາຫນາທີນິ ເຈວ ອນ໌ນປານາທີນິ ຈ ອທໍສຸ។ ໂສ ກີລນ໌ເຕ ຫຕ໌ຖິອສ໌ສຣຖາທໂຢ ຖເປຕ໌ວາ ອີຕເຣ ອາທາຍ ເຕທິ ສທ໌ທີ ອລ໌ລໍ ຄາມໍ ປາປຸຕິ។ ເອເຕນຸປາເຢນ ໂຢຊນສຕິກໍ ມຄ໌ຄໍ ອຕິກ໌ກມິຕ໌ວາ ປຸນທິວເສ ປາໂຕວ ມິຖິລໍ ປາວິສິ។ ມຫາສຕ໌ໂຕປິ ອຸມ໌ມງຄທ໌ວາຣໍ ຄນ໌ຕ໌ວາ ອຕ໌ຕນາ ສນ໌ນທ໌ຂຄ໌ຄໍ ໂອມຸຢ໌ຈິຕ໌ວາ ອຸມ໌ມງຄທ໌ວາເຣ ວາລຸກໍ ວິຢູທິຕ໌ວາ ຖເປສີ។ ຖເປຕ໌ວາ ຈ ປນ ອຸມ໌ມງຄໍ ປວິສິຕ໌ວາ ອຸມ໌ມງເຄນ ຄນ໌ຕ໌ວາ ນຄຣໍ ປວິສິຕ໌ວາ ປາສາທໍ ອພິຣຸຢ໌ທ ຄນ໌ໂຜທເກນ ນ໌ຫຕ໌ວາ ນານຄ໌ຄຣສໂພຊນໍ ກຸຢ໌ຊິຕ໌ວາ ສຍນວຣຄໂຕ ‘‘ມໂນຣໂຖ ເມ ມຕ໌ຖກໍ ປຕ໌ໂຕ’’ຕິ ອາວຊ໌ເຊນ໌ໂຕ ນິປ໌ຊຊິ។ ອຖ ຕສ໌ສາ ຣຕ໌ຕິຢາ ອຈ໌ຈເຢນ ຈູລຸອນີຣາຊາ ເສນງຄໍ ວິຈາຣຍມາໂນ ຕໍ ນຄຣໍ ອຸປາຄມິ។ ຕມຕ໌ຖໍ ປກາເສນ໌ໂຕ ສຕ໌ຖາ ອາຫ –

໗໐໗។

‘‘ຣກ໌ຂິຕ໌ວາ ກສິຕໍ ຣຕ໌ຕິ, ຈູລຸອເນຍ໌ໂຍ ມຫພ໌ພໂລ;

ອຸເທນ໌ຕໍ ອຣຸຕ໌ຄຄສ໌ມີ, ອຸປ໌ກາຣີ ອຸປາຄມີ។

໗໐໘។

‘‘ອາຣຸຢ໌ຫ ປວຣໍ ນາຄໍ, ພລວນ໌ຕໍ ສຍ໌ຖິຫາຍນໍ;

ຣາຊາ ອໂວຈ ປໍລ໌ຈາໂລ, ຈູລຸອເນຍ໌ໂຍ ມຫພ໌ພໂລ។

໗໐໙។

‘‘ສນ໌ນທ໌ໂຜ ມຕີວມ໌ເມນ, ສຣມາທາຍ ປາຕີນາ;

ເປສິເຍ ອຊ໌ຊກາສິຕ໌ຖ, ປຸຖ໌ຖຸມ໌ເພ ສມາຄເຕ’’ຕິ។

ຕຕ໌ຖ ກສິຕນ໌ຕິ ສກລໍ ນີສ໌ເສສໍ។ ອຸເທນ໌ຕນ໌ຕິ ອຸເທນ໌ເຕ។ ອຸປ໌ກາຣີນ໌ຕິ ປໍລ໌ຈາລນຄຣໍ ອຸປາທາຍ ມຫາສຕ໌ເຕນກາຣິຕຕ໌ຕາ ‘‘ອຸປ໌ກາຣີ’’ຕິ ລທ໌ຜນາມກໍ ຕໍ ນຄຣໍ ອຸປາຄມີ។ ອໂວຈາຕິ ອຕ໌ຕໂນ ເສນໍ ອໂວຈ។ ເປສິເຍຕິ ອຕ໌ຕໂນ ເປສນກາຣເກ។ ອຊ໌ຊກາສິຕ໌ຖາຕິ ອສິອກາສິຕ໌ຖ, ປຸເຣຕຣເມວ ອກາສິຕ໌ຖ, ປຸຖ໌ຖຸມ໌ເພຕິ ພຫູສຸ ສິປ໌ເປສຸ ປຕິຍ໌ຖິເຕ ອເນກສິປ໌ປ໌ຊານນເກຕິ។

ອີທານີ ເຕ ສຣູປໂຕ ທສ໌ເສຕຸມາຫ –

໗໑໐។

‘‘ທຕຸຖາໂຣເທ ອນີກຝຸເຖ, ຣຖີເກ ປຕຸຕິກາຣເກ;

ຂຸປາສນມຸທີ ກຕຫຕຸເຖ, ວາລເວເຊ ສມາຄເຕ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ຂຸປາສນມຸທີຕິ ຊນຸສິປຸເປ. ກຕຫຕຸເຖຕິ ອວິຣຊຸຊນເວຊີຕາຍ ສມຸປນຸນຫຕຸເຖ.

ອີທານີ ຣາຊາ ເວເທຫໍ ຊີວຄຸຄາຫໍ ຄຕຸຫາເປຕຸ ອາຄາເປນຸໂຕ ອາຫ –

໑໑໑.

‘‘ເປເສຖ ກຸຄຸຂເຣ ທນຸຕີ, ພລວນຸເຕ ສຝຸກິຫາຍເນ;

ມທຸທນຸຕຸ ກຸຄຸຂຣາ ນຄຣໍ, ເວເທເທນ ສຸມາປີຕໍ.

໑໑໒.

‘‘ວຈຸຂທນຸຕມຸຂາ ເສຕາ, ຕິກຸຂຄຸຄາ ອຝຸກິເວຊີໂນ;

ປຕຸນຸນາ ຊນຸເວເຄນ, ສມຸປຕນຸຕຸຕຣີຕຣາ.

໑໑໓.

‘‘ມາຕວາ ວມຸມິໂນ ສູຣາ, ຈິຕຸຣທຕຸຫຍຸຕາວຸຊາ;

ປກຸຂນຸທິໂນ ມຫານາຄາ, ຫຕຸຖີນໍ ໂທນຸຕຸ ສມຸມຸຂາ.

໑໑໔.

‘‘ສຕຸຕິໂຍ ເຕລໂຊຕາໂຍ, ອຈຸຈິມນຸຕາ ປກາສຸສຣາ;

ວິຊຸໂຊຕມານາ ຕິຝຸຖນຸຕຸ, ສຕຣໍສີວ ຕາຣກາ.

໑໑໕.

‘‘ອາວຸຊພລວນຸຕານໍ , ຄຸຕິກາຍູຣຊາຣີນໍ;

ເອຕາທິສານໍ ໂຍຊານໍ, ສງຄາເມ ອປລາຍີນໍ;

ເວເທໂທ ກຸໂຕ ມຸຈຸຈິສຸສຕິ, ສເຈ ປກຸຂີວ ກາທີຕິ.

໑໑໖.

‘‘ຕິສ ເມ ປຸຣິສນາວຸຕຸໂຍ, ສພຸເພເວເກກນິຈຸຈິຕາ;

ເຍສໍ ສມໍ ນ ປສ຺ສາມິ, ເກວລໍ ມຫິມໍ ຈຣໍ.

໗໑໗.

“ນາຄາ ຈ ກປ຺ປິຕາ ທນ຺ຕີ, ພລວນ຺ໂຕ ສຏ຺ຐິຫາຍນາ;

ເຍສໍ ຂນ຺ເຘສຸ ໂສຠນ຺ຕິ, ກຸມາຣາ ຈາຣຸທສ຺ສນາ.

໗໑໘.

“ປີຕາລງ຺ກາຣາ ປີຕວສນາ, ປີຕຸຕ຺ຕຣນິວາສນາ;

ນາຄຂນ຺ເຘສຸ ໂສຠນ຺ຕິ, ເທວປຸຕ຺ຕາວ ນນ຺ທເນ.

໗໑໙.

“ປາຐີນວຓ຺ຓາ ເນຕ຺ຕິໍສາ, ເຕລໂຘຕາ ປຠສ຺ສຣາ;

ນິຏ຺ຐິຕາ ນຣສູເຣຫິ, ສມຘາຣາ ສຸນິສ຺ສິຕາ.

໗໒໐.

“ເວລ຺ລາລິໂນ ວີຕມລາ, ສິກ຺ກາຍສມຍາ ທຬ຺ຫາ;

ຄຫິຕາ ພລວນ຺ເຕຫິ, ສຸປ຺ປຫາຣປ຺ປຫາຣິຫິ.

໗໒໑.

“ສຸວຓ຺ຓຖຣຸສມ຺ປນ຺ນາ, ໂລຫິຕກຈ຺ຉຸປຘາຣິຕາ;

ວິວຕ຺ຕມານາ ໂສຠນ຺ຕິ, ວິຊ຺ຊຸວພ຺ຠຆນນ຺ຕເຣ.

໗໒໒.

“ປຏາກາ ວມ຺ມິໂນ ສູຣາ, ອສິຈມ຺ມສ຺ສ ໂກວິທາ;

ຘນຸຄ຺ຄຫາ ສິກ຺ຂິຕຣາ, ນາຄຂນ຺ເຘ ນິປາຕິໂນ.

໗໒໓.

“ເອຕາທິເສຫິ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ນຕ຺ຖິ ໂມກ຺ໂຂ ອິໂຕ ຕວ;

ປກາວໍ ເຕ ນ ປສ຺ສາມິ, ເຍນ ຕ຺ວໍ ມິຖິລໍ ວເຊ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ຫນ຺ຕິຕິ ສມ຺ປນ຺ນຫນ຺ເຕ໚ ວຈ຺ຉຫນ຺ຕມຸຂາຕິ ນິຂາຫນສທິສມຸຂາ໚ ປຕຸນ຺ນາຕິ ວິສ຺ສຏ຺ຄາ໚ ສມ຺ປຕນ຺ຕຕຣິຕຣາຕິ ເອວຣູປາ ສຣາ ອິຕຣິຕຣາ ສມ຺ປຕນ຺ຕ ສມາຄຈ຺ຉນ຺ຕ຺໚ ຆນເມຆວສ຺ສໍ ວິຍ ສຣວສ຺ສໍ ວສ຺ສຖາຕິ ອາຕາເປສິ໚ ມາຕວາຕິ ຕຣຸຕໂຍຆາ໚ ວມ຺ມິໂນຕິ ວມ຺ມຫຕ຺ຖາ໚ ຈິຕ຺ຣທຕ຺ຫຍຸຕາວຸຆາຕິ ຈິຕ຺ຣທຕ຺ຫຍຸຕ຺ເຕຫິ ອາວຸເຆຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ໚ ປກ຺ຂນ຺ທິໂນຕິ ສຽຄາມປກ຺ຂນ຺ທິກາ໚ ມຫານາຄາຕິ ມຫານາເຄສຸ ໂກລ຺ຈນາຫໍ ກຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕສຸປິ ນິຈ຺ຈລາ ຄຕ຺ວາ ເຕສໍ ຫນ຺ເຕ ຄເຫຕ຺ວາ ລຸລ຺ຈິຕຸໍ ສມຕ຺ຖາ ໂຍຆາ໚ ສຕຣໍສີວ ຕາຣກາຕິ ສຕຣໍສີ ວິຍ ໂອສຣີຕາຣກາ໚ ອາວຸຆພລວນ຺ຕານນ຺ຕິ ອາວຸຆພເລນ ຍຸຕ຺ຕານໍ ສມນ຺ນາຄຕານໍ໚ ຄຸຕິກາຍູຣຆາຣິນນ຺ຕິ ຄຸຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ກວຈໍ, ກວຈານິ ເຈວ ກາຍູຣາກຣຕານິ ຈ ຆາເຣນ຺ຕານໍ, ກວຈສຽຂາຕານິ ວາ ກາຍູຣານິ ຆາເຣນ຺ຕານໍ໚ ສເຈ ປກ຺ຂີວ ກາຫິຕິຕິ ສເຈປິ ປກ຺ຂີ ວິຍ ອາກາເສ ປກ຺ຂນ຺ທນໍ ກຣິສ຺ສຕິ, ຕຖາປີ ກີ ມຸຈ຺ຈິສ຺ສຕິຕິ ວທຕິ໚

ຕືສ ເມ ປຸ໌ຣິສນາວຸຕ຺ໂຍຕິ ປຸ໌ຣິສານໍ ຕີສສຫສ຺ສານິ ນວຸຕິສຕານິ ຕີສນາວຸຕ຺ໂຍຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ໚ ສພ຺ເພເວເກກນິຈ຺ຈິຕາຕິ ເອຕ຺ຕກາ ມຍ຺ຫໍ ປເຣສໍ ຫຕ຺ຖໂຕ ອາວຸຆໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕານໍ ສີສປາຕນສມຕ຺ຖາ ເອເກກໍ ວິຈິນິຕ຺ວາ ຄຫິຕາ ອນິວຕ຺ຕິໂນ ໂຍຆາຕິ ທສ຺ເສຕິ໚ ເກວລໍ ມຫິມໍ ຈຣນ຺ຕິ ສກລມ຺ປີ ອິມໍ ມຫີ ຈຣນ຺ໂຕ ເຍສໍ ສມໍ ສທິສໍ ນ ປສ຺ສາມິ, ກຸໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕຣໍ, ເຕເຍວ ເມ ໂຍຆາ ເອຕ຺ຕກາຕິ ທສ຺ເສຕິ໚ ຈາຣຸທສ຺ສນາຕິ ຈາຣຸ ວຸຈ຺ຈຕິ ສຸວຕ຺ຕໍ, ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ປີຕາລຽກາຣາຕິ ປີຕວຕ຺ຕ ສຸວຕ຺ຕາລຽກາຣາ໚ ປີຕວສນາຕິ ປີຕວຕ຺ຕສຸວຕ຺ຕວຕ຺ຖາ໚ ປີຕຸຕ຺ຕຣນິວາສນາຕິ ປີເຕົາຕ຺ຕຣາສຽຄນິວຕ຺ຖາ໚ ປາຄິນວຕ຺ຕາຕິ ປາສາຕມຈ຺ຉສທິສາ໚ ເນຕ຺ຕີສາຕິ ຂຄ຺ຄາ໚ ນຣຆີເຣກີຕິ ປຕ຺ຫິຕປຸ໌ຣິເສຫິ໚ ສຸນິສ຺ສິຕາຕິ ສຸນິສິຕາ ອຕິຕິຂິຕາ໚

ເວລ຺ລາລິໂນຕິ ກິຕມຊ຺ຊນ຺ຫິເກ ສູຣິໂຍ ວິຍ ວິຊ຺ໂຊຕມານາ໚ ສິກ຺ກາຍສມຍາຕິ ສຕ຺ຕ ວາເຣ ໂກລ຺ຈສກ຺ເຕ ຂາທາເປຕ຺ວາ ຄຫິເຕນ ສິກ຺ກາຍເສນ ກຕາ໚ ສຸປ຺ປຫາຣປ຺ປຫາຣີກີຕິ ທລ຺ຫປ຺ປຫາເຣຫິ ໂຍເຆຫິ໚ ໂລຫິຕກຈ຺ຉປ຺ຆາຣິຕາຕິ ໂລຫິຕວຕ຺ຕາຍ ໂກສິຍາ ສມນ຺ນາຄຕາ໚ ປຜາກາຕິ ອາກາເສ ປຣິວຕ຺ຕນສມຕ຺ຖາ໚ ສູຣາຕິ ຊາຕິສູຣາ໚ ອສິຈມ຺ມສ຺ສ ໂກວິທາຕິ ເອເຕສໍ ຄຫເຕ ກຸສລາ໚ ຆນຸຄ຺ຄຫາຕິ ຆນຸຄ຺ຄຫກາ໚ ສິກ຺ຂິຕຣາຕິ ເອຕສ຺ມິ ຆນຸຄ຺ຄຫເຕ ອຕິວິຍ ສິກ຺ຂິຕາ໚ ນາຄຂນ຺ເຆ ນິປາຕິໂນຕິ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ເຆ ຂຄ຺ເຄນ ຆິນ຺ທິຕ຺ວາ ນິປາຕນສມຕ຺ຖາ໚ ນຕ຺ຖິ ໂມກ຺ໂຂຕິ ອມ຺ໂກ, ເວເທຫ, ຕ຺ວໍ ປຄຸມໍ ຕາວ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕສ຺ສານຸກາເວນ ມຸຕ຺ໂຕສິ, ອິທານິ ປນ ນຕ຺ຖິ ຕວ ໂມກ຺ໂຂຕິ ວທຕິ໚ ປກາວໍ ເຕຕິ ອິທານິ ເຕ ຣາຊານຸກາວໍ ນ ປສ຺ສາມິ, ເຍນ ຕ຺ວໍ ມິຖິລໍ ຄມິສ຺ສສິ ອິປ຺ປີ, ຊາເລ ປວິຜ຺ຄມຈ຺ໂຉ ວິຍ ຊາໂຕສີຕິ໚

ຈູລ຺ອນີຣາຊາ ເວເທຫໍ ຕຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ‘‘ອິທານິ ນໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ’’ຕິ ວຊີຣຽກ຺ເສນ ນາຄໍ ໂຈເທນ຺ໂຕ ‘‘ຄຕ຺ຫຖ, ກິນ຺ທຖ, ວິຊ຺ຊຖາ’’ຕິ ເສນໍ ອາຕາເປນ຺ໂຕ ອຸປກາຣິນຄຣໍ ອວຕ຺ຖຣນ຺ໂຕ ວິຍ ອຸປາຄມີ໚ ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປ຺ນິກ຺ຂິຕ຺ຕກປຸ໌ຣິສາ ‘‘ໂກ ຊານາຕິ, ກີ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປ຺ຜ຺ຄາເກ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິວາຣຍີສຸ໚ ຕສ຺ມີ ຂເຕ ໂພຆິສຕ຺ໂຕ ສີຣິສຍນາ ວຸຜ຺ຄາຍ ກຕສຣີຣປ຺ປຜິຊ຺ຄໂນ ກຸຕ຺ຕປາຕຣາໂສ ອລຽກຕປ຺ປຜິຍຕ຺ໂຕ ສຕສຫສ຺ສຄ຺ຆນກໍ ກາສິກວຕ຺ຖໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕກມ຺ພລໍ ເອກໍເສ ກຣິຕ຺ວາ ສຕ຺ຕຣຕນວິຈິຕ຺ຕໍ ວລ຺ຊນທຕ຺ຆກໍ ອາທາຍ ສຸວຕ຺ຕປາທຸກໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ເທວຈ຺ຉຣາຍ ວິຍ ອລຽກໄຕຕ຺ຖິຍາ ວາລພີຊນີຍາ ພີຊີຍມາໂນ ອລຽກຕປາສາເທ ສີຫປ຺ລ຺ຊຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ຈູລ຺ອນີຣລ຺ໂລ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສກ຺ກເທວຣາຊລີລາຍ ອປຣາປຣໍ ຈຽກມີ໚ ຈູລ຺ອນີຣາຊາປີ ຕສ຺ສ ຣູປສີຣີ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຕຸໍ ນາສກ຺ຂີ, ‘‘ອິທານິ ນໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕຸຣິຕຕຸຣິໂຕວ ຫຕ຺ຖີ ເປເສສິ໚ ປຕ຺ຫິໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ອຍໍ ‘ເວເທໂຫ ເມ ລທ຺ໂຆ’ຕິ ສລ຺ລາຍ ຕຸຣິຕຕຸຣິໂຕວ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ນ ຊານາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຕ຺ຕທາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ຣລ຺ໂລ ຄຕກາວໍ, ສຸວຕ຺ຕາທາສສທິສໍ ມມ ມຸຂໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ກເຖສ຺ສາມິ ເຕນ ສທ຺ຆີ’’ນ຺ຕິ໚ ໂສ ວາຕປາເນ ຖິໂຕວ ມຆຸຣສ຺ສຣໍ ນິຈ຺ຉາເຣຕ຺ວາ ເຕນ ສທ຺ຆີ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໘໔໚

‘‘ກີ ນຸ ສນ຺ຕຣມາໂນວ, ນາຄໍ ເປເສສິ ກຸລ຺ຊຣໍ;

ປຫຜ຺ຄຣູໂປ ອາປຕສິ, ສິທ຺ຆຕ຺ໂຖສ຺ມີຕິ ມລ຺ລສີ໚

໑໔໕ຯ

“ໂອຫເຣຕໍ ຘນຸໍ ຈາປໍ, ຂຸຣປ຺ປໍ ປຏິສໍຫຣ;

ໂອຫເຣຕໍ ສຸຠໍ ວມ຺ມໍ, ເວຬຸຣິຍມຓິສນ຺ຖຕ”ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ກຸລ຺ຊຣນ຺ຕິ ເສຍ຺ຍໍຯ ປຫຍ຺ຍຣູໂປ໌ຕິ ຫຍ຺ຍຕຸຍ຺ຍຈິຕ຺ໂຕ ໂສມນສ຺ສຊາໂຕຯ ອາປຕສີຕິ ອາຄຈ຺ຉສິຯ ສີຫຌຕ຺ໂຖສ຺ມີຕິ ນິປ຺ຜນ຺ນຕ຺ໂຖສ຺ມິ, ມໂນຣໂຖ ເມ ມຕ຺ຖກໍ ປຕ຺ໂຕຕິ ມຍ຺ຍສິຯ ໂອຫເຣຕນ຺ຕິ ອິມໍ ຈາປສງ຺ຂາຕໍ ຘນຸໍ ໂອຫຣ, ອວຫຣ, ຉຑ຺ເຑຫິ, ໂກ ນຸ ເຕ ເອເຕນຕ຺ໂຖຯ ປຏິສໍຫຣາຕິ ອປເນຕ຺ວາ ອຍ຺ຍສ຺ສ ວາ ເທຫິ, ປຏິຈ຺ຉນ຺ເນ ວາ ຤າເນ ຤ເປ໌ຫິ, ກີ ຂຸຣປ຺ເປ໌ນ ກຣິສ຺ສສິຯ ວມ຺ມນ຺ຕິ ເອຕໍ ວມ຺ມມ຺ປິ ອປເນຫິຯ ອິທໍ ຕຍາ ທີຍ຺ໂຍ ປຏິມຸກ຺ກໍ ກວິສ຺ສຕິ, ຉຑ຺ເຑຫິ ນໍ, ມາ ເຕ ສຣີຣໍ ອຸປ຺ປີຬຫຸກໍ ອໂຫສິ, ອກິລເມຕ຺ວາ ປາໂຕວ ນຄຣໍ ປວິສາຫີຕິ ຣຍ຺ຍາ ສທ຺ຘີ ເກລຸອິມກາສິຯ

ໂສ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ “ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ມຍາ ສທ຺ຘີ ເກລຸອີ ກໂຣຕິ, ອຊ຺ຊ ເຕ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ຊານິສ຺ສາມີ”ຕິ ຕໍ ຕຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ຄາຖ ມາຫ –

໑໔໖ຯ

“ປສນ຺ນມຸຂວຓ຺ໂຓສິ , ມ຺ຫິຕປຸພ຺ພຍ຺ຈ ກາສສິ;

ໂຫຕິ ໂຂ ມຣຓກາເລ, ເອທີສີ ວຓ຺ຓສມ຺ປທາ”ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ມ຺ຫິຕປຸພ຺ພຍ຺ຈາຕິ ປຖມໍ ມ຺ຫິຕໍ ກຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ກາສນ຺ໂຕ ມ຺ຫິຕປຸພ຺ພເມວ ກາສສິ, ມໍ ກິສ຺ມິຍ຺ຈິ ນ ຄເຓສິຯ ໂຫຕິ ໂຂຕິ ມຣຓກາເລ ນາມ ວຓ຺ຓສມ຺ປທາ ໂຫຕິເຍວ, ຕສ຺ມາ ຕ຺ວໍ ວິໂຣຈສິ, ອຊ຺ຊ ເຕ ສີສໍ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຊຍປານໍ ປີວິສ຺ສາມາຕິຯ

ເອວໍ ຕສ຺ສ ເຕນ ສທ຺ຘີ ກຖນກາເລ ມຫາພລກາໂຍ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຣູປສິຣີ ທິສ຺ວາ “ອມ຺ໂຫ, ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ມໂຫສຘປຓ຺ຑິເຕນ ສທ຺ຘີ ມນ຺ເຕຕິ , ກີ ນຸ ໂຂ ກເຖສີ, ເອເຕສໍ ກຖໍ ສຸຓິສ຺ສາມາ”ຕິ ຣຍ຺ໂຍ ສນ຺ຕິກເມວ ອຄມາສິຯ ປຓ຺ຑິໂຕປີ ຕສ຺ສ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ “ນ ມໍ ‘ມໂຫສຘປຓ຺ຑິໂຕ’ຕິ ຊານາສິຯ ນາຫໍ ອຕ຺ຕານໍ ມາເຣຕຸໍ ທສ຺ສາມີ, ມນ຺ໂຕ ເຕ , ເທວ, ກິນ຺ໂນ, ເກວຍ຺ເຍນ ຈ ຕຍາ ຈ ຫທເຍນ ຈິນ຺ຕິຕໍ ນ ຊາຕໍ, ມຸເຂນ ກຖິຕເມວ ຊາຕ”ນ຺ຕິ ປກາເສນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໔໗ຯ

ໂມຌໍ ເຕ ຄຊ຺ຊິຕໍ ຣາຊ, ກິນ຺ນມນ຺ໂຕສິ ຂຕ຺ຕິຍ;

ທຸຄ຺ຄຓ຺ໂຫສິ ຕຍາ ຣາຊາ, ຂລຸງ຺ເກເນວ ສິນ຺ຘໂວຯ

໑໔໘ຯ

“ຕິຓ຺ໂຓ ຫີຍ຺ໂຍ ຣາຊາ ຄງ຺ຄໍ, ສາມຈ຺ໂຈ ສປຣິຊ຺ຊໂນ;

ຫໍສຣາຊໍ ຍຖາ ຌງ຺ໂກ, ອນຸຊ຺ຊວໍ ປຕິສ຺ສສີ”ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ກິນ຺ນມນ຺ໂຕສີຕິ ໂຍ ຕຍາ ເກວຍ຺ເຍນ ສທ຺ຘີ ສຍນຄພ຺ເກ ມນ຺ໂຕ ຄຫິໂຕ, ຕໍ ມນ຺ຕໍ ນ ຊານາຕີຕິ ມາ ສຍ຺ຍໍ ກຣິ, ປ຺

ເຄວ ໂສ ມຍາ ລາໂຕ, ກິນ຺ນມນ຺ໂຕ ອສີ ຊາໂຕ។ ທຸຕ຺ຄຕ຺ໂທສີ ຕຍາຕິ ມຫາຣາຊ, ຕຍາ ອມ຺ຫາກັ ຣາຊາ ອສ຺ສຂລຸຊ຺ງເກນ ສີນ຺ຮໂວ ວິຍ ທຸຕ຺ຄຕ຺ໂທສີ, ຂລຸຊ຺ງກັ ອາຣຸລ຺ເຫນ ຊວສມ຺ປນ຺ນັ ອາຊານີຍັ ອາຣຸຍ຺ຫ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ວິຍ ຄເຫຕ຺ນ ສກ຺ກາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຂ ລຸຊ຺ງໂກ ວິຍ ຫິ ເກວຜ຺ໂຜ, ຕັ ອາຣຸລ຺ຫປ຺ຸຣິໂສ ວິຍ ຕ຺ວັ, ຊວສມ຺ປນ຺ໂນ ສີນ຺ຮໂວ ວິຍ ອຫັ, ຕັ ອາຣຸລ຺ຫປ຺ຸຣິໂສ ວິຍ ອມ຺ຫາກັ ຣາຊາຕິ ທສ຺ເສຕິ។ ຕິຕ຺ໂຕ ທິຍ຺ໂຍຕິ ທິຍ຺ໂຍວ ອຸຕ຺ຕິຕ຺ໂຕ។ ໂສ ຈ ໂຂ ສາມຈ຺ໂຈ ສປ຺ຣິຊ຺ໂນ, ນ ເອກໂກວ ປລາຍິຕ຺ວາ ຄໂຕ។ ອນ຺ຊຊວນ຺ຕິ ສເຈ ປນ ຕ຺ວັ ຕັ ອນ຺ຊວິສ຺ສສິ ອນ຺ພນ຺ຣິສ຺ສສິ, ອຖ ຍຖາ ສ຺ວຕ຺ຕາທັສຣາຊັ ອນ຺ຊວນ຺ໂຕ ຮ຺ໂກ ອນ຺ຕຣາວ ປ ຕິສ຺ສຕິ, ເອວັ ປຕິສ຺ສສິ, ອນ຺ຕຣາວ ວິນາສັ ປາປ຺ຸຕິສ຺ສສີຕິ ວທຕິ។

ອິທານີ ໂສ ອລມ຺ກິຕເກສຣສີໂທ ວິຍ ອຸທາຫຣຕັ ອາຫຣນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໔໙។

‘‘ສິງຄາລາ ຣຕ຺ຕິກາເຄນ, ຟຸລ຺ລັ ທິສ຺ວານ ກິສຸກັ;

ມັສເປ຺ສີຕິ ມລ຺ລນ຺ຕາ, ປຣິພ຺ຍູລ຺ຫາ ມິຄາຜມາ។

໑໕໐។

‘‘ວີຕິວຕ຺ຕາສຸ ຣຕ຺ຕີສຸ, ອຸຄ຺ຄຕສ຺ມິ ທິວາກເຣ;

ກິ ສຸກັ ຟຸລ຺ລິຕັ ທິສ຺ວາ, ອາສຈ຺ຉິນ຺ນາ ມິຄາຜມາ។

໑໕໑។

‘‘ເອວເມວ ຕ຺ວັ ຣາຊ, ເວເທທັ ປຣິວາຣິຍ;

ອາສຈ຺ຉິນ຺ໂນ ຄມິສ຺ສສິ, ສິງຄາລາ ກິສຸກັ ຍຖາ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ທິສ຺ວານາຕິ ຈນ຺ທາໂລເກນ ໂອໂລເກຕ຺ວາ។ ປຣິພ຺ຍູລ຺ຫາຕິ ປາໂຕວ ມັສເປ຺ສີ ຂາທິຕ຺ວາ ຄມິສ຺ສາມາຕິ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ອຜ຺ຄັສ຺ຸ។ ວີຕິວຕ຺ຕາສູຕິ ເຕ ຍາສຸ ຍາສຸ ຣຕ຺ຕີສຸ ເອວັ ອຜ຺ຄັສຸ, ຕາສຸ ຕາສຸ ຣຕ຺ຕີສຸ ອຕີຕາສຸ។ ທິສ຺ວາຕິ ສູຣິຍາໂລເກນ ກິສຸກັ ທິສ຺ວາ ‘‘ນ ອິທັ ມັສ’’ນ຺ຕິ ລຕ຺ວາ ຉິນ຺ນາສາ ຫຸຕ຺ວາ ປລາຍິສຸ។ ສິງຄາລາຕິ ຍຖາ ສິງຄາລາ ກິສຸກັ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ອາສຈ຺ຉິນ຺ນາ ຄຕາ, ເອວັ ຕ຺ວມ຺ປິ ອິຮ ເວເທຫຣລ຺ໂລ ນຕ຺ຖິກາວັ ລຕ຺ວາ ອາສຈ຺ຉິນ຺ໂນ ຫຸຕ຺ວາ ຄມິສ຺ສສິ, ເສນັ ຄເຫຕ຺ວາ ປລາຍິສ຺ສສີຕິ ທີເປ຺ຕິ។

ຣາຊາ ຕສ຺ສ ອລມ຺ກິຕວຈນັ ສຸຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສີ ‘‘ອຍັ ຄຫປ຺ຕິປ຺ຸຕ຺ໂຕ ອຕີສູໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ກເຖສີ, ນິສ຺ສັສຍັ ເວເທໂຫ ປລາໂຕ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ។ ໂສ ອຕິວິຍ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ‘‘ປ຺ຸພ຺ເພ ມຍັ ຄຫປ຺ຕິປ຺ຸຕ຺ຕັ ນິສ຺ສາຍ ອຸທຣສາຜກສ຺ສປີ ອສ຺ສາມິກາ ຊາຕາ, ອິທານິ ເຕນ ອມ຺ຫາກັ ຫຕ຺ຖຄໂຕ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ໂຕ ປລາປິໂຕ, ພຫຸສ຺ສ ວຕ ໂນ ອນຕ຺ຖສ຺ສ ກາຣໂກ, ອຸກິນ຺ນັ ກຕ຺ຕພ຺ພກາຣຕັ ອິມສ຺ເສວ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕສ຺ສ ກາຣຕັ ກາຕ຺ ອາຕາເປ຺ນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໕໔។

‘‘ອິມສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ປາເທ ຈ, ກຕ຺ຕນາສລ຺ຈ ຉິນ຺ທຖ;

ໂຍ ເມ ອມິຕ຺ຕັ ຫຕ຺ຖຄຕັ, ເວເທຫັ ປຣິໂມຈຍິ។

໑໖໖໗

“ອິມໍ ມໍສໍວ ປາຕພຸຍໍ, ສູເລ ກຕຸວາ ປຈນຸຕຸ ນໍ;

ໂຍ ເມ ອມິຕຸຕໍ ຫຕຸຖຄຕໍ, ເວເຫຫໍ ປຣິໂມຈຍີ໚

໑໖໘໘

“ຍຖາປີ ອາສກໍ ຈມຸມໍ, ປຖພຸຍາ ວິຕນີຍຕິ;

ສີຫສຸສ ອໂຖ ພຸຍຄຸຆສຸສ, ໂຫຕິ ສງກຸສມາຫຕໍ໚

໑໖໘໙

“ເອວໍ ຕໍ ວິຕນິຕຸວານ, ເວຣຍິສຸສາມິ ສຕຸຕິຍາ;

ໂຍ ເມ ອມິຕຸຕໍ ຫຕຸຖຄຕໍ, ເວເຫຫໍ ປຣິໂມຈຍີ”ຕິ໚

ຕຕຸຖ ປາຕພຸຍນຸຕິ ປາຈຍິຕພຸພໍ ປຈິຕພຸພຍຸຕຸຕກໍ ມິຄາທີນໍ ມໍສໍ ວິຍ ອິມໍ ຄຫປຕິປຸຕຸຕໍ ສູເລ ອາວຸຕິຕຸວາ ປຈນຸຕຸ໚ ສີຫສຸສ ອໂຖ ພຸຍຄຸຆສຸສາຕິ ເອເຕສຍຸຈ ຍຖາ ຈມຸມໍ ສງກຸສມາຫຕໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ໂຫຕຸ໚ ເວຣຍິສຸສາມີຕິ ວິຊຊາເປສຸສາມິ໚

ຕໍ ສຸຕຸວາ ມຫາສຕຸໂຕ ຫສິຕຸ ກຕຸວາ “ອຍໍ ຣາຊາ ອຕຸຕໂນ ເທວິຍາ ຈ ພນຸຊວານສຸຈ ມຍາ ນິຄຶລໍ ປຫິຕກາວໍ ນ ຊານາຕິ, ເຕນ ເມ ອິມໍ ກມຸມກາຣຕໍ ວິຈາເຣຕິ, ໂກຊວເສນ ໂຂ ປນ ມໍ ອຸສຸນາ ວາ ວິຊເຊຍຸຍ, ອຍຸຍໍ ວາ ອຕຸຕໂນ ຣຸຈຸຈນກໍ ກເຣຍຸຍ, ໂສກາຕຸຣໍ ອິມໍ ເວທນາປຸປຕຸຕໍ ກຕຸວາ ຫຕຸຖິປີຍຸເຖຍວ ວິສຍຸລື ນໍ ນິປຊຊາເປຕຸໍ ຕໍ ການຕໍ ອາໂຣເຈສຸສາມີ”ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ອາຫ –

໑໖໙໐

“ສເຈ ເມ ຫຕຸເຖ ປາເທ ຈ, ກຕຸຕນາສຍຸຈ ເຉຈຸຉສີ;

ເອວໍ ປຍຸຈາລຈນຸທສຸສ, ເວເທໂຫ ເຉທຍິສຸສຕິ໚

໑໖໙໑

“ສເຈ ເມ ຫຕຸເຖ ປາເທ ຈ, ກຕຸຕນາສຍຸຈ ເຉຈຸຉສີ;

ເອວໍ ປຍຸຈາລຈນຸທິຍາ, ເວເທໂຫ ເຉທຍິສຸສຕິ໚

໑໖໙໒

“ສເຈ ເມ ຫຕຸເຖ ປາເທ ຈ, ກຕຸຕນາສຍຸຈ ເຉຈຸຉສີ;

ເອວໍ ນນ຺ທາຍ ເທວິຍາ, ເວເທໂຫ ເລຫຍິສ຺ສຕີ.

໗໖໙.

‘‘ສເຈ ເມ ຫຕ຺ເຖ ປາເທ ຈ, ກຓ຺ຓນາສຄ຺ຈ ເລຈ຺ລສິ;

ເອວໍ ເຕ ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສ, ເວເທໂຫ ເລຫຍິສ຺ສຕີ.

໗໘໐.

‘‘ສເຈ ມໍສໍວ ປາຕພ຺ພໍ, ສູເລ ກຕ຺ວາ ປຈິສ຺ສສິ;

ເອວໍ ປຄ຺ຈາລຈນ຺ທສ຺ສ, ເວເທໂຫ ປາຈຍິສ຺ສຕີ.

໗໘໑.

‘‘ສເຈ ມໍສໍວ ປາຕພ຺ພໍ, ສູເລ ກຕ຺ວາ ປຈິສ຺ສສິ;

ເອວໍ ປຄ຺ຈາລຈນ຺ທິຍາ, ເວເທໂຫ ປາຈຍິສ຺ສຕີ.

໗໘໒.

‘‘ສເຈ ມໍສໍວ ປາຕພ຺ພໍ, ສູເລ ກຕ຺ວາ ປຈິສ຺ສສິ;

ເອວໍ ນນ຺ທາຍ ເທວິຍາ, ເວເທໂຫ ປາຈຍິສ຺ສຕີ.

໗໘໓.

‘‘ສເຈ ມໍສໍວ ປາຕພ຺ພໍ, ສູເລ ກຕ຺ວາ ປຈິສ຺ສສິ;

ເອວໍ ເຕ ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສ, ເວເທໂຫ ປາຈຍິສ຺ສຕີ.

໗໘໔.

‘‘ສເຈ ມໍ ວິຕນິຕ຺ວານ, ເວຫຍິສ຺ສສິ ສຕ຺ຕິຍາ;

ເອວໍ ປຄ຺ຈາລຈນ຺ທສ຺ສ, ເວເທໂຫ ເວຫຍິສ຺ສຕີ.

໗໘໕.

‘‘ສເຈ ມໍ ວິຕນິຕ຺ວານ, ເວຫຍິສ຺ສສິ ສຕ຺ຕິຍາ;

ເອວໍ ປຄ຺ຈາລຈນ຺ທິຍາ, ເວເທໂຫ ເວຫຍິສ຺ສຕີ.

໑໔໖໙.

‘‘ສເຈ ມໍ ວິຕນິຕ຺ວານ, ເວໂຍ຺ຍສ຺ສສິ ສຕ຺ຕິຍາ;

ເອວໍ ນນ຺ທາຍ ເທວິຍາ, ເວເທໂຫ ເວໂຍ຺ຍສ຺ສຕິ.

໑໔໗໑.

‘‘ສເຈ ມໍ ວິຕນິຕ຺ວານ, ເວໂຍ຺ຍສ຺ສສິ ສຕ຺ຕິຍາ;

ເອວໍ ເຕ ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສ, ເວເທໂຫ ເວໂຍ຺ຍສ຺ສຕິ;

ເອວໍ ໂນ ມນ຺ຕິຕໍ ຣໂຫ, ເວເທເຫນ ມຍາ ສຫ.

໑໔໗໒.

‘‘ຍຖາປິ ປລສຕໍ ຈມ຺ມໍ, ໂກນ຺ຕິມນ຺ຕາສຸນິຍ຺ຍິຕໍ;

ອຸເປຕິ ຕນ຺ຕາຕາຍ, ສຣານໍ ປະຕິຫນ຺ຕເວ.

໑໔໗໓.

‘‘ສຸຂາວໂຫ ທຸກ຺ຂນ຺ໂທ, ເວເທຫສ຺ສ ຍສ຺ສິໂນ;

ມຕິ ເຕ ປະຕິຫລ຺ລາມິ, ອຸສູ ປລສເຕນ ວາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ເຂທຍິສ຺ສຕີຕິ ‘‘ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ກິຣ ຈູລນິນິນາ ທຕ຺ຖປ຺ປາທາ ອິນ຺ນາ’’ຕິ ສຸຕ຺ວາວ ເຂທຍິສ຺ສຕີ. ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສາຕິ ມມ ເອກສ຺ສ ອິນ຺ທນປ຺ຈຈຍາ ຕວ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຸຕ຺ຕານລ຺ເຈວ ອຄ຺ຄມເຫສິຍາ ຈາຕິ ຕິຕ຺ຕນ຺ນມ຺ປິ ຊນານໍ ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ເຂທຍິສ຺ສຕີ. ເອວໍ ໂນ ມນ຺ຕິຕໍ ຣໂຫຕິ ມຫາຣາຊ, ມຍາ ຈ ເວເທຫຣາເຊນ ຈ ເອວໍ ຣຫສິ ມນ຺ຕິຕໍ ‘‘ຍໍ ຍໍ ອິຊ ມຍ຺ຫໍ ຈູລນິຣາຊາ ກາເຣຕິ, ຕໍ ຕໍ ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ຕທາຣານໍ ກາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ. ປລສຕນ຺ຕິ ປລສຕປ຺ປມາຕໍ ພຫູ ຂາເຣ ຂາທາເປຕ຺ວາ ມຸທຸກາວໍ ອຸປນີຕໍ ຈມ຺ມໍ. ໂກນ຺ຕິມນ຺ຕາສຸນິຍ຺ຍິຕນ຺ຕິ ໂກນ຺ຕິມນ຺ຕາ ວຸຈ຺ຈຕິ ຈມ຺ມກາຣສຕ຺ຖໍ, ຕາຍ ກນ຺ຕນລິຂິຕານໍ ວເສນ ກຕ຺ຕຕ຺ວາ ສຸຍ຺ຖຸ ນິຍ຺ຍິຕໍ. ຕນ຺ຕາຕາຍາຕິ ຍຖາ ຕໍ ຈມ຺ມໍ ສງ຺ຄາເມ ສຣານໍ ປະຕິຫນ຺ຕເວ ສຣີຣຕາຕໍ ອຸເປຕິ, ສເຣ ປະຕິຫນິຕ຺ວາ ສຣີຣໍ ຣກ຺ຂຕິ. ສຸຂາວໂຫຕິ ມຫາຣາຊ, ອຫມ຺ປິ ອມ຺ຫາກໍ ຣລ຺ໂລ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕານໍ ວາຣຕຕ຺ເຖນ ຕໍ ສຣປ຺ຣິຕ຺ຕາຕາຈມ຺ມໍ ວິຍ ສຸຂາວໂຫ. ທຸກ຺ຂນ຺ໂທຕິ ກາຍິກສຸຂເຈຕສິກສຸຂລ຺ຈ ອາວຫາມິ, ທຸກ຺ຂລ຺ຈ ນຸເທມິ. ມຕິນ຺ຕິ ຕສ຺ມາ ຕວ ມຕີ ປລ຺ລໍ ອຸສູ ເຕນ ປລສຕຈມ຺ເມນ ວິຍ ອຕ຺ຕໂນ ມຕິຍາ ປະຕິຫນິສ຺ສາມີຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ຄຫປຕິປຸຕ຺ໂຕ ກິ ກເຖຕິ, ຍຖາ ກິຣ ອຫໍ ເອຕສ຺ສ ກຣິສ຺ສາມິ, ເອວໍ ເວເທຫຣາຊາ ມມ ປຸຕ຺ຕທາຣານໍ ກມ຺ມກາຣຕໍ ກຣິສ຺ສຕີ, ນ ຊານາຕິ ມມ ປຸຕ຺ຕທາຣານໍ ອາຣກ຺ຂສ຺ສ ສຸສໍວິຫິຕກາວໍ, ‘ອິທານີ ມາເຣສ຺ສຕີ’ຕິ ມຣຕາເຍນ ວິລປຕິ, ນາສ຺ສ ວຈນໍ ສທ຺ທຫາມີ’’ຕິ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ອຍໍ ມໍ ມຣຕາເຍນ ກເຖຕີຕິ ມລ຺ລຕິ, ຊານາເປສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໑໔໗໔.

‘‘ອິງຆ ປສ຺ສ ມຫາຣາຊ, ສຸຣຸສໍ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ຕວ;

ໂອໂຣຘາ ຈ ກຸມາຣາ ຈ, ຕວ ມາຕາ ຈ ຂຕ຺ຕິຍ;

ອຸມງ຺ຄາ ນິຫຣິຕ຺ວານ, ເວເທຫສ຺ສຸປນາມິຕາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອຸມງ຺ຄາຕິ ມຫາຣາຊ, ມຍາ ອຕ຺ຕໂນ ມາຕເວ ເປເສຕ຺ວາ ປາສາທາ ໂອຕຣາເປຕ຺ວາ ຊງ຺ເຝາມງ຺ເຄນ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ມຫາອຸມງ຺ຄາ ນິຫຣິຕ຺ວາ ພນ຺ຘວາ ເຕ ເວເທຫສ຺ສ ອຸປນາມິຕາຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ປຕ຺ທິໂຕ ອຕິວິຍ ທລຸທໍ ກຕ຺ວາ ກເຖຕິ, ມຍາ ຈ ຣຕ຺ຕິການເຄ ຄງ຺ຄາປສ຺ເສ ນນ຺ທາເທວິຍາ ສທ຺ໂທ ວິຍ ສຸໂຕ, ມຫາປຌ຺ໂຌ ປຕ຺ທິໂຕ ກທາຈິ ສຈ຺ຈໍ ກເຖຍ຺ຍາ’’ຕິ. ໂສ ອຸປ຺ປນ຺ນພລວໂສໂກປິ ສຕິໍ ອຸປຆ຺ຖາເປຕ຺ວາ ອໂສຈນ຺ໂຕ ວິຍ ເອກໍ ອມຈ຺ຈໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ຊານນຕ຺ຖາຍ ເປເສນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໗໘໑.

‘‘ອິງຆ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ມຍ຺ທໍ, ຄນ຺ຕ຺ວານ ວິຈິນາຖ ນໍ;

ຍຖາ ອິມສ຺ສ ວຈນໍ, ສຈ຺ຈໍ ວາ ຍທິ ວາ ມຸສາ’’ຕິ.

ໂສ ສປຣິວາໂຣ ຣາຊນິເວສນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທ຺ວາຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕ ປວິສິຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖປາເທ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ມຸຂຌ຺ຈ ປິທຫິຕ຺ວາ ນາຄທນ຺ຕເກສຸ ໂອລຄ຺ຄິເຕ ອນ຺ເຕປຸຣປາລເກ ຈ ຂຊ຺ຊວາມນກາທໂຍ ຈ ກາຊນານິ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວິປ຺ປກິຕ຺ຕາ ຂາທນີຍໂກຊນີຍຌ຺ຈ ຣຕນຆຣທ຺ວາຣານິ ວິວຣິຕ຺ວາ ກຕຣຕນວິໂລປໍ ວິວຒທ຺ວາຣໍ ສີຣິຄພ຺ກຌ຺ຈ ຍຖາວິວເຒຫີ ເອວ ວາຕປານເທິ ປວິສິຕ຺ວາ ຈຣມານໍ ກາກຄຕຌ຺ຈ ຉທ຺ທິຕຄາມສທິສໍ ສຸສານກູມິຍໍ ວິຍ ຈ ນິສ຺ສິຣິກໍ ຣາຊນິເວສນຌ຺ຈ ທິສ຺ວາ ປຸນາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຌ຺ໂຌ ອາໂຣເຈນ຺ໂຕ ອາຫ –

໗໘໒.

‘‘ເອວເມຕໍ ມຫາຣາຊ, ຍຖາ ອາຫ ມໂຫສໂຘ;

ສຸຌ຺ຌໍ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ສພ຺ພໍ, ກາກປຎ຺ຎນກໍ ຍຖາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກາກປຎ຺ຎນກໍ ຍຖາຕິ ມຈ຺ຉຄນ຺ເຘນ ອາຄເຕຫິ ກາກຄເຕເຫິ ສມາກິຕ຺ໂຕ ສມຸທ຺ທຕີເຣ ຉທ຺ທິຕຄາມໂກ ວິຍ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ຈຕູນ຺ນໍ ຊນານໍ ປິຍວິປ຺ປໂຍຄສມຸກເວນ ໂສເກນ ກມ຺ປມາໂນ ‘‘ອິທໍ ມມ ທຸກ຺ຂໍ ຄຫປຕິປຸຕ຺ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ທຕ຺ເທນ ຆຌ຺ຌິໂຕ ອາສີວິໂສ ວິຍ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ອຕິວິຍ ກຸຊ຺ຊິ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສາກາຣໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ຣາຊາ ມຫາຍໂສ ກທາຈິ ໂກຘວເສນ ‘ກີ ມມ ເອເຕຫີ’ຕິ ຂຕ຺ຕິຍມາເນນ ມໍ ວິເທເຖຍ຺ຍ, ຍໍນູນາທໍ ນນ຺ທາເທວີ ອິມິນາ ອທິຆ຺ຖປຸພ຺ພໍ ວິຍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຕສ຺ສາ ສຣີຣວຕ຺ຕໍ ວຕ຺ເຕຍ຺ຍໍ. ອຖ ໂສ ຕໍ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ ‘ສຈາທໍ ມໂທສຘໍ ມາເຣສ຺ສາມິ, ເອວຣູປໍ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ນ ລກິສ຺ສາມິ, ອມາເຣນ຺ໂຕ ປຸນ ຕໍ ລກິສ຺ສາມີ’ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກຣິຍາຍ ສິເນເທນ ນ ກິຌ຺ຈິ ມຍ຺ທໍ ກຣິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອນຸຣກ຺ຂຕຕ຺ຖໍ ປາສາເທ ຄີໂຕວ ຣຕ຺ຕກມ຺ພລນ຺ຕຣາ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ຕໍ ພາຫຸໍ ນິຫຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ຄຕມຄ຺ຄາຈິກ຺ຂນວເສນ ວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ອາຫ –

໗໘໓.

‘‘ອິໂຕ ຄຕາ ມຫາຣາຊ, ນາຣີ ສພ຺ພງ຺ຄໂສຠນາ;

ໂກສຸມ຺ພຜລກສຸສ຺ໂສຓີ, ຫໍສຄຄ຺ຄຣຠາຓິນີ.

໗໔໔.

‘‘ອິໂຕ ນີຕາ ມຫາຣາຊ, ນາຣີ ສພ຺ພງ຺ຄໂສຠນາ;

ໂກເສຍ຺ຍວສນາ ສາມາ, ຊາຕຣູປສຸເມຂລາ.

໗໔໕.

‘‘ສຸຣຕ຺ຕປາທາ ກລ຺ຍາຓີ, ສຸວຓ຺ຓມຓິເມຂລາ;

ປາເຣວຕກ຺ຂີ ສຸຕນູ, ພິມ຺ໂພຏ຺ຐາ ຕນຸມຊ຺ຌິມາ.

໗໔໖.

‘‘ສຸຊາຕາ ຠຸຊລຏ຺ຐີວ, ເວທີວ ຕນຸມຊ຺ຌິມາ;

ທີຆສ຺ສາ ເກສາ ອສິຕາ, ອີສກຄ຺ຄປເວລ຺ລິຕາ.

໗໔໗.

‘‘ສຸຊາຕາ ມິຄຉາປາວ, ເຫມນ຺ຕຄ຺ຄິສິຂາຣິວ;

ນທີວ ຄິຣິທຸຄ຺ເຄສຸ, ສຎ຺ຉນ຺ນາ ຂຸທ຺ທເວຬຸຠິ.

໗໔໘.

‘‘ນາຄນາສູຣຸ ກລ຺ຍາຓີ, ປຣມາ ຕິມ຺ພຣຸຕ຺ຖນີ;

ນາຕິທີຆາ ນາຕິຣສ຺ສາ, ນາໂລມາ ນາຕິໂລມສາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອິໂຕຕິ ອຸມງ຺ຄໍ ທສ຺ເສຕິ. ໂກສຸມ຺ພຜລກສຸສ຺ໂສຓີຕິ ວິສາລກຎ຺ຈນຜລກໍ ວິຍ ສຸນ຺ທຣໂສຓີ. ຫໍສຄຄ຺ຄຣຠາຓິນີຕິ ໂຄຈຣຕ຺ຖາຍ ວິຈຣນ຺ຕານໍ ຫໍສໂປຕການໍ ວິຍ ຄຄ຺ຄເຣນ ມຘຸເຣນ ສເຣນ ສມນ຺ນາຄຕາ. ໂກເສຍ຺ຍວສນາຕິ ກຎ຺ຈນຂຈິຕໂກເສຍ຺ຍວຕ຺ຖວສນາ. ສາມາຕິ ສຸວຓ຺ຓສາມາ. ປາເຣວຕກ຺ຂີຕິ ປຎ຺ຈສຸ ປສາເທສຸ ຣຕ຺ຕຏ຺ຐາເນ ປາເຣວຕສກຸຓສທິສກ຺ຂີ. ສຸຕນູຕິ ໂສຠນສຣີຣາ. ພິມ຺ໂພຏ຺ຐາຕິ ພິມ຺ພຜລໍ ວິຍ ສຸຣຎ຺ຊິຕມຏ຺ໂຐຏ຺ຐປຣິໂຍສານາ. ຕນຸມຊ຺ຌິມາຕິ ກຣມິຕຕນຸມຊ຺ຌິມາ. ສຸຊາຕາ ຠຸຊລຏ຺ຐີວາຕິ ວິຊມ຺ຠກາເລ ວາເຕຣິຕຣຕ຺ຕປລ຺ລວວິລາສິນີ ສຸຊາຕາ ຠຸຊລຕາ ວິຍ ວິໂຣຈຕິ. ເວທີວາຕິ ກຎ຺ຈນເວທີ ວິຍ ຕນຸມຊ຺ຌິມາ. ອີສກຄ຺ຄປເວລ຺ລິຕາຕິ ອີສກໍ ອຄ຺ເຄສຸ ໂອນຕາ. ອີສກຄ຺ຄປເວລ຺ລິຕາ ວາ ເນຕ຺ຕິສາຍ ອຄ຺ຄໍ ວິຍ ວິນຕາ.

ມິຄລາປາວາຕິ ປພ຺ພຕສານ຺ມ຺ຫີ ສ຺ຊາຕາ ເອກວສ຺ສິກພ຺ຍຄ຺ໍຉໂປ໌ຕິກາ ວິຍ ວິລາສກ຺ຕ຺ຕິຍ຺ຕ຺ຕາ຿ ເຫມນ຺ຕຄ຺ຄິສິຂາຣິວາຕິ ໂອກາສສມ຺ປນ຺ນຕາຍ ເຫມນ຺ເຕ ອຄ຺ຄິສິຂາ ວິຍ ໂສກຕິ຿ ຊຸຫ຺ຫເວລຸອຸກີຕິ ຍຖາ ຊຸຫ຺ຫເກຫີ ອຸຫກເວລຸອູຫີ ສຄ຺ລນ຺ນາ ນທີ ໂສກຕິ, ເອວໍ ຕນ຺ກໂລມາຍ ໂລມຣາຊິຍາ ໂສກຕິ຿ ກລ຺ຍາຕິິຕີ ລວິມໍສເກສນ຺ຫາຣອຄ຺ຄຶນໍ ວເສນ ປຄ຺ຈວິເສນ ກລ຺ຍາເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ຿ ປຣມາ ຕິມ຺ພຣຸຕ຺ຖນີຕິ ຕິມ຺ພຣຸຕ຺ຖນີ ປຣມາ ອຸຕ຺ຕມາ, ສ຺ວຕ຺ຕາຜລເກ ຖປິຕສ຺ວຕ຺ຕາວຕ຺ຕາຕິມ຺ພຣຸຜລຫ຺ວຍ ມິວສ຺ສາ ສ຺ສຕ຺ຖານສມ຺ປນ຺ນໍ ນິຣນ຺ຕຣໍ ຖນຍ຺ຄລໍ຿

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ເຕ ຕສ຺ສາ ຣູປສິຣີ ວຕ຺ເຕນ຺ເຕວ ຕສ຺ສ ສາ ປຸພ຺ເພ ອທິຍ຺ຖປຸພ຺ພາ ວິຍ ອໂຫສິ, ພລວສິເນຫໍ ອຸປ຺ປາເທສີ຿ ອຖສ຺ສ ສິເນຫຸປ຺ປຕ຺ຕິກາວໍ ລຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອນນ຺ຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໑໕໙຿

‘‘ນນ຺ທາຍ ນູນ ມຣເຕນ, ນນ຺ທສິ ສິຣິວາຫນ;

ອຫຄ຺ຈ ນູນ ນນ຺ທາ ຈ, ຄຈ຺ລາມ ສມສາຊນ’’ນ຺ຕິ຿

ຕຕ຺ຖ ສິຣິວາຫນາຕິ ສິຣິສມ຺ປນ຺ນວາຫນ ມຫາຣາຊ, ນູນ ຕ຺ວໍ ເອວໍ ອຸຕ຺ຕມຣູປຊຣາຍ ນນ຺ທາຍ ມຣເຕນ ນນ຺ທສີຕິ ວທຕິ຿ ຄຈ຺ລາມາຕິ ສເຈ ຫິ ຕ຺ວໍ ນໍ ມາເຣສ຺ສສິ, ເອກໍເສເນວ ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ນນ຺ທໍ ມາເຣສ຺ສຕິ຿ ອິຕິ ນນ຺ທາ ຈ ອຫຄ຺ຈ ຍມສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄມິສ຺ສາມ, ຍໂມ ອມ຺ເຫ ອຸໂພ ທິສ຺ວາ ນນ຺ທໍ ມຍ຺ຫເມວ ທສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສ ຕຸຍ຺ຫໍ ນໍ ມາເຣຕ຺ວາ ຕາທິສໍ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ອລກນ຺ຕສ຺ສ ກີ ຣຊ຺ເຊນ, ນາຫໍ ອຕ຺ຕໂນ ມຣເຕນ ປຣິຫານີ ປສ຺ສາມິ, ເທວາຕິ຿

ອິຕິ ມຫາສຕ຺ໂຕ ເອຕ຺ຕເກ ຖາເນ ນນ຺ທເມວ ວຕ຺ເຕສິ, ນ ອິຕເຣ ຕໂຍ ຊເນ຿ ກິການຣາ? ສຕ຺ຕາ ຫິ ນາມ ປິຍກຣິຍາສ຺ ວິຍ ເສເສສ຺ ອາລຍໍ ນ ກໂຣນ຺ຕິ, ມາຕຣໍ ວາ ສຣນ຺ໂຕ ປຸຕ຺ຕສິຕໂຣປີ ສຣິສ຺ສຕິຕິ ຕສ຺ມາ ຕເມວ ວຕ຺ເຕສິ, ຣາຊມາຕຣໍ ປນ ມຫລ຺ລິກາກາເວນ ນ ວຕ຺ເຕສິ຿ ລາຕສມ຺ປນ຺ເນ ມຫາສຕ຺ເຕ ມຊຸຣສ຺ສເຣນ ວຕ຺ເຕນ຺ເຕເຍວ ນນ຺ທາເທວີ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຄ຺ໂລ ປຸຣ ໂຕ ຖິຕາ ວິຍ ອໂຫສິ຿ ຕໂຕ ຣາຊາ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ຖເປຕ຺ວາ ມໂຫສຜໍ ອຄ຺ໂລ ມມ ກຣິຍໍ ອາເນຕ຺ ສມຕ຺ໂຖ ນາມ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ຿ ອຖສ຺ສ ນໍ ສຣນ຺ຕສ຺ສ ໂສໂກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊີ຿ ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ, ມຫາຣາຊ, ເທວີ ຈ ເຕ ປຸຕ຺ໂຕ ຈ ມາຕາ ຈ ຕໂຍປີ ອາຄຈ຺ລິສ຺ສນ຺ຕິ, ມມ ຄມນເມເວຕ຺ຖ ປມາຕໍ, ຕສ຺ມາ ຕ຺ວໍ ອສ຺ສາສໍ ປຜິລກ, ນຣິນ຺ທາ’’ຕິ ຣາຊານໍ ອສ຺ສາເສສິ຿ ອຖ ຣາຊາ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ອຫໍ ອຕ຺ຕໂນ ນຄຣໍ ສ຺ຣກ຺ຂິຕໍ ສ຺ໂຄປີຕໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ອິມໍ ອຸປກາຣິນຄຣໍ ເອຕ຺ຕເກນ ພລວາຫເນນ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາວ ຖິໂຕ຿ ອຍໍ ປນ ປຕ຺ຫິໂຕ ເອວໍ ສ຺ໂຄປີຕາປີ ມມ ນຄຣາ ເທວິຄ຺ຈ ເມ ປຸຕ຺ຕຄ຺ຈ ມາຕຣຄ຺ຈ ອາເນຕ຺ວາ ເວ ເທຫສ຺ສ ທາເປສີ຿ ອມ຺ເຫສ຺ ຈ ເອວໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຖິເຕສ຺ເວວ ເອກສ຺ສປີ ອຊານນ຺ຕສ຺ສ ເວເທຫໍ ສເສນາວາຫນໍ ປລາເປສີ຿ ກີ ນ຺ ໂຂ ທິພ຺ພມາຍໍ ຊານາຕິ, ອຸທາຫຸ ຈກ຺ຂຸໂມຫນ’’ນ຺ຕິ຿ ອຖ ນໍ ປຸຈ຺ລນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໖໐຿

‘‘ທິພ຺ພໍ ອທີຍເສ ມາຍໍ, ອກາສິ ຈກ຺ຂຸໂມຫນໍ;

ໂຍ ເມ ອມິຕ຺ຕໍ ຫຕ຺ຖຄຕໍ, ເວເທຫໍ ປຣິໂມຈຍີ’’ຕິ຿

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ອຫໍ ທິພ຺ພມາຍໍ ຊານາມິ, ປຕ຺ຫິຕາ ຫິ ນາມ ທິພ຺ພມາຍໍ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ກເຍ ສມ຺ປຕ຺ເຕ ອຕ຺ຕານມ຺ປີ ປຣມ຺ປີ ທຸກ຺ຂໂຕ ໂມຈຍນ຺ຕິເຍວາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອາຫ –

໑໖໑຿

‘‘ອທີຍນ຺ຕິ ມຫາຣາຊ, ທິພ຺ພມາຍິຊ ປຕ຺ຫິຕາ;

ເຕ ໂມຈຍນ຺ຕິ ອຕ຺ຕານໍ, ປຕ຺ທິຕາ ມນ຺ຕິໂນ ຊນາ.

໑໒໒໘.

‘‘ສນ຺ຕິ ມາຕາວປຸຕ຺ຕາ ເມ, ກຸສລາ ສນ຺ທິເຉທກາ;

ເຍສໍ ກເຕນ ມຄ຺ເຄນ, ເວທໂຫ ມິຖິລໍ ຄໂຕ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ທິພ຺ພມາຍິສາຕິ ທິພ຺ພມາຍໍ ອິສ. ມາຕາວປຸຕ຺ຕາຕິ ອຸປ຺ຜຄ຺ຄາກຕຣຸຕາໂຍສາ. ເຍສໍ ກເຕນາຕິ ເຍຫິ ກເຕນ. ມຄ຺ເຄນາຕິ ອລງ຺ກເຕົາມງ຺ເຄນ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ‘‘ອລງ຺ກເຕົາມງ຺ເຄນ ກິຣ ຄໂຕ, ກີທິໂສ ນຸ ໂຂ ອຸມງ຺ໂຄ’’ຕິ ອຸມງ຺ຄໍ ທຄ຺ຄຸກາໂມ ອໂຫສິ. ອຖສ຺ສ ອິຈ຺ຊິຕໍ ຍຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ຣາຊາ ອຸມງ຺ຄໍ ທຄ຺ຄຸກາໂມ, ທສ຺ເສສ຺ສາມິສ຺ສ ອຸມງ຺ຄ’’ນ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໒໒໙.

‘‘ອິງ຺ໝ ປສ຺ສ ມຫາຣາຊ, ອຸມງ຺ຄໍ ສາທຸ ມາປິຕໍ;

ຫຕ຺ຖີນໍ ອຖ ອສ຺ສານໍ, ຣຖານໍ ອຖ ປຕ຺ຕີນໍ;

ອາໂລກພູຕໍ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕໍ, ອຸມງ຺ຄໍ ສາທຸ ມາປິຕ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖີນນ຺ຕິ ອິຍ຺ຄກາມ຺ມຈິຕ຺ຕກມ຺ມວເສນ ກຕານໍ ເອເຕສໍ ຫຕ຺ຖິອາທີນໍ ປນ຺ຕີຫິ ອຸປໂສພິຕໍ ອລງ຺ກຕເທວສກາສທິສໍ ເອໂກາສໍ ທຸຕ຺ວາ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕໍ ອຸມງ຺ຄໍ ປສ຺ສ, ເທວາຕິ.

ເອວຍ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊ, ມມ ປຍ຺ຍາຍ ມາປິເຕ ຈນ຺ທສ຺ສ ຈ ສູຣິຍສ຺ສ ຈ ອຸຄ຺ຄິຕຄ຺ຄາເນ ວິຍ ປາກເຜ ອລງ຺ກເຕົາມງ຺ເຄ ອສີຕິມຫາທ຺ວາຣານີ ຈຕຸສຄ຺ຄິຈູລຸອທ຺ວາຣານີ ເອກສຕສຍນຄພ຺ເກ ອເນກສຕທີປຄພ຺ເກ ຈ ປສ຺ສ, ມຍາ ສທ຺ຂີ ສມຄ຺ໂຄ ສມ຺ໂມທມາໂນ ທຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ພເລນ ສທ຺ຂີ ອຸປ຺ກາຣິນຄຣໍ ປ໌ວິສ, ເທວາ’’ຕິ ນຄຣທ຺ວາຣໍ ວິວຣາເປ໌ສິ. ຣາຊາ ເອກ ສຕຣາຊປ໌ຣິວາໂຣ ນຄຣໍ ປາວິສິ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ປາສາທາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ສປ໌ຣິວາຣໍ ອາທາຍ ອຸມງ຺ຄໍ ປາວິສິ. ຣາຊາ ອລງ຺ກຕເທວສກໍ ວິຍ ອຸມງ຺ຄໍ ທິສ຺ວາ ໂພທິສຕ຺ຕສ຺ສ ຄຸເຕ ວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໒໓໐.

‘‘ລາກາ ວຕ ວິເທຫານໍ, ຍສ຺ສີເມທິສາ ປຕ຺ທິຕາ;

ໝເຣ ວສນ຺ຕິ ວິຊິເຕ, ຍຖາ ຕ຺ວໍສິ ມໂຫສຖາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ວິເທຫານນ຺ຕິ ເອວຣູປານໍ ປຕ຺ທິຕານໍ ອາກຣສ຺ສ ອຸຜຄານຜຄານພູຕສ຺ສ ວິເທຫານໍ ຊນປທສ຺ສ ລາກາ ວຕ. ຍສ຺ສີເມທິສາຕິ ຍສ຺ສ ອິເມ ເອວຣູປາ ປຕ຺ທິຕາ ອຸປາຍກຸສລາ ສນ຺ຕິເກ ວາ ເອກໝເຣ ວາ ເອກຊນປເທ ວາ ເອກຣຄ຺ເຄ ວາ ວສນ຺ຕິ, ຕສ຺ສປີ ລາກາ ວຕ. ຍຖາ ຕ຺ວໍສີຕິ ຍຖາ ຕ຺ວໍ ອສິ, ຕາທິເສນ ປຕ຺ທິເຕນ ສທ຺ຂີເຍວ ເອກຣຄ຺ເຄ ວາ ເອກຊນປເທ ວາ ເອກ ນຄເຣ ວາ ເອກໝເຣ ວາ ວສິຕຸໍ ລາກນ຺ຕີ. ເຕສໍ ວິເທຫຣຄ຺ຄວາສີນຍ຺ເຈວ ມິຖິລນຄຣວາສີນຍ຺ຈ ຕຍາ ສທ຺ຂີ ເອກໂຕ ວສິຕຸໍ ລາກນ຺ຕານໍ ລາກາ ວຕາຕິ ວທຕິ.

ອຖສ຺ສ ມຫາສຕ຺ໂຕ ເອກສຕສຍນຄພ຺ເຠ ທສ຺ເສຕິ. ເອກສ຺ສ ທ຺ວາເຣ ວິວເຏ ສພ຺ເພສໍ ວິວຣິຍຕິ. ເອກສ຺ສ ທ຺ວາເຣ ປິຫິເຕ ສພ຺ເພສໍ ປິຘີຍຕິ. ຣາຊາ ອຸມ຺ງ຺ຄໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ປຸຣໂຕ ຄຈ຺ຉຕິ, ປຓ຺ຑິໂຕ ປນ ປຈ຺ຉໂຕ. ສພ຺ພາ ເສນາ ອຸມ຺ງ຺ຄເມວ ປາວິສິ. ຣາຊາ ອຸມ຺ງ຺ຄໂຕ ນິກ຺ຂມິ. ປຓ຺ຑິໂຕ ຕສ຺ສ ນິກ຺ຂນ຺ຕຠາວໍ ຎຕ຺ວາ ສຍໍ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຎ຺ເຎສໍ ນິກ຺ຂມິຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ອຸມ຺ງ຺ຄທ຺ວາຣໍ ປິທຫນ຺ໂຕ ອາຓິໍ ອກ຺ກມິ. ຕາວເທວ ອສີຕິມຫາທ຺ວາຣານິ ຈຕຸສຏ຺ຐິຈູຬທ຺ວາຣານິ ເອກສຕສຍນຄພ຺ຠທ຺ວາຣານິ ອເນກສຕທີປຄພ຺ຠທ຺ວາຣານິ ຈ ເອກປ຺ປຫາເຣເນວ ປິທຫິໍສຸ. ສກໂລ ອຸມ຺ງ຺ໂຄ ໂລກນ຺ຕຣິຍນິຣໂຍ ວິຍ ອນ຺ຘກາໂຣ ອໂຫສິ. ມຫາຊໂນ ຠີຕຕສິໂຕ ອໂຫສິ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ຫິຍ຺ໂຍ ອຸມ຺ງ຺ຄໍ ປວິສນ຺ໂຕ ຍໍ ຂຄ຺ຄໍ ວາລຸເກ ຐເປສິ, ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຠູມິໂຕ ອຏ຺ຐາຣສຫຕ຺ຖຸພ຺ເພຘໍ ອາກາສໍ ອຸລ຺ລງ຺ຆິຕ຺ວາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ຣາຊານໍ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ ອສີ ອຸຄ຺ຄິຣິຕ຺ວາ ຕາເສຕ຺ວາ “ມຫາຣາຊ, ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຣຊ຺ຊໍ ກສ຺ສ ຣຊ຺ຊ”ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. ໂສ ຠີໂຕ “ຕຸຍ຺ຫເມວ ປຓ຺ຑິຕາ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ອຠຍໍ ເມ ເທຫີ”ຕິ ອາຫ. “ມາ ຠາຍິຕ຺ຖ, ມຫາຣາຊ, ນາຫໍ ຕໍ ມາເຣຕຸກາມຕາຍ ຂຄ຺ຄໍ ປຣາມສີ, ມມ ປຎ຺ຎານຸຠາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ປຣາມສິ”ນ຺ຕິ ຂຄ຺ຄໍ ຣຎ຺ໂຎ ອທາສິ. ອຖ ນໍ ຂຄ຺ຄໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຐິຕໍ “ມຫາຣາຊ, ສເຈ ມໍ ມາເຣຕຸກາໂມສິ, ອິທາເນວ ອິມິນາ ຂຄ຺ເຄນ ມາເຣຫີ. ອຖ ອຠຍໍ ທາຕຸກາໂມ, ອຠຍໍ ເທຫີ”ຕິ ອາຫ. “ປຓ຺ຑິຕ, ມຍາ ຕຸຍ຺ຫມ຺ປິ ອຠຍໍ ທິນ຺ນເມວ, ຕ຺ວໍ ມາ ຈິນ຺ຕຍີ”ຕິ ອສີ ຐເປຕ຺ວາ ອຸໂຠປິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອທຸພ຺ຠາຍ ສປຖໍ ກຣິໍສຸ.

ອຖ ຣາຊາ ໂພຘິສຕ຺ຕໍ ອາຫ – “ປຓ຺ຑິຕ, ເອວໍ ຎາຓພລສມ຺ປນ຺ໂນ ຫຸຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ກສ຺ມາ ນ ຄຓ຺ຫາສີ”ຕິ? “ມຫາຣາຊ, ອຫໍ ອິຈ຺ຉມາໂນ ອຊ຺ເຊວ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຣາຊາໂນ ມາເຣຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍໍ, ປຣໍ ມາເຣຕ຺ວາ ຈ ຍສຄ຺ຄຫຓໍ ນາມ ປຓ຺ຑິເຕຫິ ນ ປສຕ຺ຖ”ນ຺ຕິ. “ປຓ຺ຑິຕ, ມຫາຊໂນ ທ຺ວາຣໍ ອລຠມາໂນ ປຣິເທວຕິ, ອຸມ຺ງ຺ຄທ຺ວາຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ມຫາຊນສ຺ສ ຊີວິຕທານໍ ເທຫີ”ຕິ . ໂສ ທ຺ວາຣໍ ວິວຣິ, ສກໂລ ອຸມ຺ງ຺ໂຄ ເອໂກຠາໂສ ອໂຫສິ. ມຫາຊໂນ ອສ຺ສາສໍ ປຏິລຠິ. ສພ຺ເພ ຣາຊາໂນ ອຕ຺ຕໂນ ເສນາຍ ສທ຺ຘິໍ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄມິໍສຸ. ໂສ ຣຎ຺ຎາ ສທ຺ຘິໍ ວິສາລມາຬເກ ອຏ຺ຐາສິ. ອຖ ນໍ ເຕ ຣາຊາໂນ ອາຫໍສຸ “ປຓ຺ຑິຕ, ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ຊີວິຕໍ ລທ຺ຘໍ, ສເຈ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ອຸມ຺ງ຺ຄທ຺ວາຣໍ ນ ວິວຣິຕ຺ຖ, ສພ຺ເພສໍ ໂນ ຕຕ຺ເຖວ ມຣຓໍ ອຠວິສ຺ສາ”ຕິ. “ນ ມຫາຣາຊາໂນ ອິທາເນວ ຕຸມ຺ເຫຫິ ມຍ຺ເຍວ ນິສ຺ສາຍ ຊີວິຕໍ ລທ຺ຘໍ, ປຸພ຺ເພປິ ລທ຺ຘໍເຍວາ”ຕິ. “ກທາ, ປຓ຺ຑິຕາ”ຕິ? “ຐເປຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ນຄຣໍ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຣຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣປຎ຺ຈາລນຄຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍາເນ ຊຍປານໍ ປາຕຸໍ ສຸຣາຍ ປຏິຍຕ຺ຕກາລໍ ສຣຖາ”ຕິ? “ອາມ, ປຓ຺ຑິຕາ”ຕິ. ຕທາ ເອສ ຣາຊາ ເກວຏ຺ເຏນ ສທ຺ຘິໍ ທຸມ຺ມນ຺ຕິເຕນ ວິສໂຍຊິຕາຍ ສຸຣາຍ ເຈວ ມຈ຺ຉມໍເສຫິ ຈ ຕຸມ຺ເຫ ມາເຣຕຸໍ ກິຈ຺ຈມກາສິ. ອຖາຫໍ “ມາທິເສ ປຓ຺ຑິເຕ ຘຣມາເນ ອິເມ ອນາຖມຣຓໍ ມາ ມຣນ຺ຕູ”ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ໂຍເຘ ເປເສຕ຺ວາ ສພ຺ພຠາຊນານິ ຠິນ຺ທາເປຕ຺ວາ ເອເຕສໍ ມນ຺ຕໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຊີວິຕທານໍ ອທາ ສິນ຺ຕິ.

ເຕ ສພ຺ເພປິ ອຸພ຺ພິຄ຺ຄມານສາ ຫຸຕ຺ວາ ຈູຬນິຣາຊານໍ ປຸຈ຺ຉິໍສຸ “ສຈ຺ຈໍ ກິຣ, ມຫາຣາຊາ”ຕິ? “ອາມ, ມຍາ ເກວຏ຺ຏສ຺ສ ກຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກຕໍ, ສຈ຺ຈເມວ ປຓ຺ຑິໂຕ ກເຖຕີ”ຕິ. ເຕ ສພ຺ເພປິ ມຫາສຕ຺ຕໍ ອາລິງ຺ຄິຕ຺ວາ “ປຓ຺ຑິຕ, ຕ຺ວໍ ສພ຺ເພສໍ ໂນ ປຕິຏ຺ຐາ ຊາໂຕ, ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ມຍໍ ຊີວິຕໍ ລຠິມ຺ຫາ”ຕິ ສພ຺ພປສາຘເນຫິ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ປູຊໍ ກຣິໍສຸ. ປຓ຺ຑິໂຕ ຣາຊານໍ ອາຫ – “ມຫາຣາຊ, ຕຸມ຺ເຫ ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ, ປາປມິຕ຺ຕສໍສຄ຺ຄສ຺ເສວ ເອສ ໂທໂສ, ອິເມ ຣາຊາໂນ ຂມາເປຖາ”ຕິ. ຣາຊາ “ມຍາ ທຸປ຺ປຸຣິສໍ ນິສ຺ສາຍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ເອວຣູປໍ ກຕໍ, ເອສ ມຍ຺ຫໍ ໂທໂສ, ຂມຖ ເມ ໂທສໍ, ປຸນ ເອວຣູປໍ ນ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ຂມາເປສິ. ເຕ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ອຈ຺ຈຍໍ ເທເສຕ຺ວາ ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ອເຫສຸໍ. ອຖ ຣາຊາ ພຫູນິ ຂາທນີຍໂຠຊນີຍຄນ຺ຘມາລາທີນິ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ສພ຺ເພຫິ ສທ຺ຘິໍ ສຕ຺ຕາຫໍ ອຸມ຺ງ຺ເຄເຍວ ກີຬິຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ມຫາສກ຺ກາຣໍ ກາເຣຕ຺ວາ ເອກສຕຣາຊປຣິວຸໂຕ ມຫາຕເລ ນິສີທິຕ຺ວາ ປຓ຺ຑິຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕິເກ ວສາເປຕຸກາມຕາຍ ອາຫ –

໑໖໘.

“ວຕ຺ຕິຎ຺ຈ ປຣິຫາຣຎ຺ຈ, ທິຄຸຓໍ ກຕ຺ຕເວຕນໍ;

ທທາມິ ວິປຸເລ ໂຠເຄ, ຠຸຎ຺ຊ ກາເມ ຣມສ຺ສຸ ຈ;

ມາ ວິເທຫໍ ປຈ຺ຈຄມາ, ກິໍ ວິເທໂຫ ກຣິສ຺ສຕີ”ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ວຸຕ຺ຕິນ຺ຕິ ຍສນິສ຺ສິຕໍ ຊີວິຕວຸຕ຺ຕິໍ. ປຣິຫາຣນ຺ຕິ ຄາມນິຄມຫານໍ. ຠຕ຺ຕນ຺ຕິ ນິວາປໍ. ເວຕນນ຺ຕິ ປຣິພ຺ພຍໍ. ໂຠເຄຕິ ອຎ຺ເຎປີ ເຕ ວິປຸເລ ໂຠເຄ ທທາມິ.

ປຓ຺ຑິໂຕ ຕໍ ປຏິກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ອາຫ –

໘໗໗.

‘‘ໂຍ ຈເຊຖ ມຫາຣາຊ, ຠຕ຺ຕາຣໍ ຘນກາຣຓາ;

ອຸຠິນ຺ນໍ ໂຫຕິ ຄາຣຍ຺ໂຫ, ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປຣສ຺ສ ຈ;

ຍາວ ຊີເວຍ຺ຍ ເວເທໂຫ, ນາຎ຺ຎສ຺ສ ປຸຣິໂສ ສິຍາ.

໘໗໘.

‘‘ໂຍ ຈເຊຖ ມຫາຣາຊ, ຠຕ຺ຕາຣໍ ຘນກາຣຓາ;

ອຸຠິນ຺ນໍ ໂຫຕິ ຄາຣຍ຺ໂຫ, ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປຣສ຺ສ ຈ;

ຍາວ ຕິຎ຺ເຎຍ຺ຍ ເວເທໂຫ, ນາຎ຺ຎສ຺ສ ວິຊິເຕ ວເສ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ປຣສ຺ສ ຈາຕິ ເອວຣູປຎ຺ຫິ ‘‘ຘ ນກາຣຓາ ມຍາ ອຕ຺ຕໂນ ຠຕ຺ຕາຣໍ ປຣິຈ຺ຈຊນ຺ເຕນ ປາປໍ ກຕ’’ນ຺ຕິ ອຕ຺ຕາປິ ອຕ຺ຕານໍ ຄຣຫຕິ, ‘‘ອິມິນາ ຘ ນກາຣຓາ ອຕ຺ຕໂນ ຠ ຕ຺ຕາ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ໂຕ, ປາປຘມ຺ໂມ ອຍ’’ນ຺ຕິ ປເຣປີ ຄຣຫຕິ. ຕສ຺ມາ ນ ສກ຺ກາ ຕສ຺ມິໍ ຘຣນ຺ເຕ ມຍາ ອຎ຺ຎສ຺ສ ວິຊິເຕ ວສິຕຸນ຺ຕິ.

ອຖ ນໍ ຣາຊາ ອາຫ – ‘‘ເຕນ ຫິ, ປຓ຺ຑິຕ, ຕວ ຣຎ຺ໂຎ ທິວງ຺ຄຕກາເລ ອິຘາຄນ຺ຕຸໍ ປຏິຎ຺ຎໍ ເທຫີ’’ຕິ. ໂສ ‘‘ສາຘຸ, ເທວ, ອຫໍ ຊີວນ຺ໂຕ ອາຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາຫ. ອຖສ຺ສ ຣາຊາ ສຕ຺ຕາຫໍ ມຫາສກ຺ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ສຕ຺ຕາຫຈ຺ຈເຍນ ປຸນ ອາປຸຈ຺ຉນກາເລ ‘‘ອຫໍ ເຕ, ປຓ຺ຑິຕ, ອິທຎ຺ຈິທຎ຺ຈ ທມ຺ມີ’’ຕິ ວທນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໘໗໙.

‘‘ທມ຺ມິ ນິກ຺ຂສຫສ຺ສໍ ເຕ, ຄາມາສີຕິຎ຺ຈ ກາສິສຸ;

ທາສິສຕານິ ຈຕ຺ຕາຣິ, ທມ຺ມິ ຠຣິຍາສຕຎ຺ຈ ເຕ;

ສພ຺ພໍ ເສນງ຺ຄມາທາຍ, ໂສຕ຺ຖິ ຄຈ຺ຉ ມໂຫສຘາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ນິກ຺ຂສຫສ຺ສນ຺ຕິ ປຎ຺ຈສຸວຓ຺ເຓນ ນິກ຺ເຂນ ນິກ຺ຂານໍ ສຫສ຺ສໍ. ຄາມາຕິ ເຍ ຄາມາ ສໍວຈ຺ຉເຣ ສໍວຈ຺ຉເຣ ສຫສ຺ສສຫສ຺ສຸຏ຺ຐານກາ, ເຕ ຈ ຄາເມ ເຕ ທມ຺ມິ. ກາສິສູຕິ ກາສິຣຏ຺ເຐ. ຕໍ ວິເທຫຣຏ຺ຐສ຺ສ ອາສນ຺ນໍ, ຕສ຺ມາ ຕຕ຺ຖສ຺ສ ອສີຕິຄາເມ ອທາສິ.

ໂສປິ ຣາຊານໍ ອາຫ – ‘‘ມຫາຣາຊ, ຕຸມ຺ເຫ ພນ຺ຘວານໍ ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ, ອຫໍ ມມ ຣຎ຺ໂຎ ຄມນກາເລເຍວ ‘ມຫາຣາຊ, ນນ຺ທາ

ເທວີ ມາຕຸຍຸຖາເນ ຄເປຍຸຍາສີ, ປັນຸຈາລຈນຸທໍ ກນິຍຸຖຸຍຸຖາເນ'ຕິ ວຕຸວາ ສິຕາຍ ເຕ ອກິເສກໍ ທາເປຕຸວາ ຣາຊານໍ ອຸຍຸໂຍເຊສີ, ມາຕຣຍຸຈ ເທວີຍຸຈ ປຸຕຸຕຍຸຈ ສີພເມວ ເປເສສຸສາມີ''ຕິ។ ໂສ ''ສາທຸ, ປັນຸທິຕາ''ຕິ ອຕຸຕໂນ ສິຕຸ ທາຕພຸພານີ ທາສີທາສວຕຸຖາລງກາຣສຸວຕຸຕາທີຣຍຸຍອລງກຕໜຕຸຖິອສຸສຣຖາທີນີ ''ອິມານີ ຕສຸສາ ທເທຍຸຍາສີ''ຕິ ມຫາສຕຸຕໍ ປັຍິຈຸຈາເປຕຸວາ ເສນາວາໜນສຸສ ກຕຸຕພຸພກິຈຸຈໍ ວິຈາເຣນຸໂຕ ອາຫ –

໗໙໙។

''ຍາວ ທທນຸຕຸ ໜຕຸຖີນໍ, ອສຸສານໍ ທີຕຸຕໍ ວິຊໍ;

ຕປຸເປນຸຕຸ ອນຸນປາເນນ, ຣຖິເກ ປຕຸຕິກາຣເກ''ຕິ។

ຕຕຸຖ ຍາວາຕິ ນ ເກວລໍ ທີຕຸຕເມວ, ຍາວ ປໂທຕິ, ຕາວ ໜຕຸຖີນຍຸຈ ອສຸສານຍຸຈ ຍວໂຄສຸມາທີວິຊໍ ເທຖາຕິ ວທຕິ។ ຕປຸເປນຸຕູຕິ ຍຕຸຕເກນ ເຕ ອນຸຕຣາມຄຸເຄ ອກິລນຸຕາ ຄຈຸໝນຸຕິ, ຕຕຸຕກໍ ເທນຸຕາ ຕປຸເປນຸຕຸ។

ເອວຍຸຈ ປນ ວຕຸວາ ປັນຸທິຕໍ ອຸຍຸໂຍເຊນຸໂຕ ອາຫ –

໘໐໐។

''ໜຕຸຖີ ອສຸເສ ຣເຖ ປຕຸຕີ, ຄຈຸເຊວາທາຍ ປັນຸທິຕ;

ປສຸສຕຸ ຕໍ ມຫາຣາຊາ, ເວເທໂທ ມິຖິລໍ ຄຕ''ນຸຕີ។

ຕຕຸຖ ມິຖິລໍ ຄຕນຸຕີ ໂສຕຸຖິນາ ຕໍ ມິຖິລນຄຣໍ ສມຸປຕຸຕໍ ປສຸສຕຸ។

ອິຕິ ໂສ ປັນຸທິຕສຸສ ມຫນຸຕໍ ສກຸກາຣໍ ກຕຸວາ ອຸຍຸໂຍເຊສີ។ ເຕປີ ເອກາສຕຣາຊາໂນ ມຫາສຕຸຕສຸສ ສກຸກາຣໍ ກຕຸວາ ພທຸໍ ປັນຸນາກາຣໍ ອທໍສຸ។ ເຕສໍ ສນຸຕິເກ ອຸປນິກຸຂິຕຸຕກປຸຣິສາປີ ປັນຸທິຕເມວ ປຣິວາຣຍິສຸ។ ໂສ ມຫນຸເຕນ ປຣິວາເຣນ ປຣິວຸໂຕ ມຕຸຄໍ ປັຍິປຊຊິຕຸວາ ອນຸຕຣາມຄຸເຄເຍວ ຈູລອນີຣຍຸລາ ທີນຸນຄາມໂຕ ອາຍໍ ອາຫຣາເປຕຸໍ ປຸຣິເສ ເປເສຕຸວາ ວິເທຫຣຍຸຖໍ ສມຸປາປຸຕີ។ ເສນໂກປີ ກິນຸຕຣາມຄຸເຄ ອຕຸຕໂນ ປຸຣິສໍ ຖເປສີ ''ຈູລອນີຣຍຸໂຍ ປຸນ ອາຄມນໍ ວາ ອນາຄມນໍ ວາ ຊານິຕຸວາ ຍສຸສ ກສຸສຈິ ອາຄມນຍຸຈ ມຍຸຫໍ ອາໂຣເຈຍຸຍາສີ''ຕິ។ ໂສ ຕິໂຍຊນມຕຸຖເກເຍວ ມຫາສຕຸຕໍ ທິສຸວາ ອາຄນຸຕຸວາ ''ປັນຸທິໂຕ ມຫນຸເຕນ ປຣິວາເຣນ ອາຄຈຸໝຕີ''ຕິ ເສນກສຸສ ອາໂຣເຈສີ។ ໂສ ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊກຸລໍ ອຄມາສີ ។ ຣາຊາປີ ປາສາທຕເລ ຄິໂຕ ວາຕປານ ໂອໂລເກນຸໂຕ ມຫຕີ ເສນໍ ທິສຸວາ ''ມໂຫສຮປັນຸທິຕສຸສ ເສນາ ມນຸທາ, ອຍໍ ອຕິວິຍ ມຫຕີ ເສນາ ທິສຸສຕິ, ກີ ນຸ ໂຂ ຈູລອນີຣາຊາ ອາຄໂຕ ສິຍາ''ຕິ ກິຕຕສີໂຕ ຕມຕຸຖໍ ປຸຈຸໝນຸໂຕ ອາຫ –

໘໐໑។

''ໜຕຸຖີ ອສຸສາ ຣຖາ ປຕຸຕີ, ເສນາ ປທິສຸສເຕ ມຫາ;

ຈຕຸຣງຄິນີ ກີສຣູປາ, ກີ ນຸ ມຍຸຍສີ ປັນຸທິຕາ''ຕິ។

ອຖສຸສ ເສນໂກ ຕມຕຸຖໍ ອາໂຣເຈນຸໂຕ ອາຫ –

໘໐໒។

‘‘ອານນ︆ໂທ ເຕ ມຫາຣາຊ, ຂຸຕຸຕໂມ ປຜິທິສສຕິ;

ສພຸພໍ ເສນງຄມາທາຍ, ໂສຕຸຖີ ປຕຸໂຕ ມໂຫສໂຂ’’ຕິ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ອາຫ – ‘‘ເສນກ, ປຕຸທິຕສຸສ ເສນາ ມນຸທາ, ອຍໍ ປນ ມຫຕີ’’ຕິ។ ‘‘ມຫາຣາຊ, ຈູລຸອນີຣາຊາ ເຕນ ປສາທິໂຕ ກວິສຸສຕິ, ເຕນສຸສ ປສນຸເນນ ທີນຸນາ ກວິສຸສຕີ’’ຕິ។ ຣາຊາ ນຄເຣ ເກຣີ ຈຣາເປສີ ‘‘ນຄຣໍ ອລງກຣິຕຸວາ ປຕຸທິຕສຸສ ປຈຸຈຸຄຄມນໍ ກໂຣນຸຕູ’’ຕິ។ ນາຄຣາ ຕຖາ ກຣີສຸ។ ປຕຸທິໂຕ ນຄຣໍ ປວິສິຕຸວາ ຣາຊກຸລໍ ຄນຸຕຸວາ ຣາຊານໍ ວນຸທິຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ។ ອຖ ນໍ ຣາຊາ ອຸຜຸຖາຍ ອາລິງຄິຕຸວາ ປລຸລງກວຣຄໂຕ ປຜິສນຸຖາຣໍ ກໂຣນຸໂຕ ອາຫ –

໗໗໖។

‘‘ຍຖາ ເປຕໍ ສຸສານສຸມີ, ຂຫຸເຫຕຸວາ ຈຕຸໂຣ ຊນາ;

ເອວໍ ກປີລຍຸເຍ ຕຸຍມຸຫ, ຂຫຸຫຍິຕຸວາ ອິຂາຄຕາ។

໗໗໘។

‘‘ອຖ ຕຸວໍ ເກນ ວຕຸເຕນ, ເກນ ວາ ປນ ເຫຕຸນາ;

ເກນ ວາ ອຕຸຖຊາເຕນ, ອຕຸຕານໍ ປຣິໂມຈຍີ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ຈຕຸໂຣ ຊນາຕີ ປຕຸທິຕ, ຍຖາ ນາມ ກາລກຕໍ ຈຕຸໂຣ ຊນາ ມຄຸຈເກນ ສຸສານໍ ເນຕຸວາ ຕຕຸຖ ຂຫຸເຫຕຸວາ ອນເປກຸຂາ ຄຈຸຂນຸຕິ, ເອວໍ ກປີລຍຸເຍ ຣຜຸເຖ ຕໍ ຂຫຸເຫຕຸວາ ມຍໍ ອິມາຄຕາຕິ ອຕຸໂຖ។ ເກນ ວຕຸເຕນາຕິ ເກນ ກາຣເຕນ។ ເຫຕຸນາຕິ ປຈຸຈເຍນ។ ອຕຸຖຊາເຕນາຕິ ອຕຸເຖນ។ ອຕຸຕານໍ ປຣິໂມຈຍີຕິ ອມິຕຸຕຫຕຸຖຄໂຕ ເກນ ກາຣເຕນ ປຈຸຈເຍນ ເກນ ອຕຸເຖນ ຕຸວໍ ອຕຸຕານໍ ປຣິໂມເຈສີຕິ ປຸຈຸຂຕິ។

ຕໂຕ ມຫາສຕຸໂຕ ອາຫ –

໗໗໘។

‘‘ອຕຸຖໍ ອຕຸເຖນ ເວເທຫ, ມນຸຕໍ ມນຸເຕນ ຂຕຸຕິຍ;

ປຣິວາຣຍີ ຣາຊານໍ, ຊມຸພຸທີປໍວ ສາຄໂຣ’’ຕິ។

ຕສຸສຕຸໂຖ – ອຫໍ, ມຫາຣາຊ, ເຕນ ຈິນຸຕິຕໍ ອຕຸຖໍ ອຕຸຕໂນ ຈິນຸຕິເຕນ ອຕຸເຖນ, ເຕນ ຈ ມນຸຕິຕໍ ມນຸຕໍ ອຕຸຕໂນ ມນຸຕິເຕນ ມນຸເຕນ ປຣິວາເຣສີ។ ນ ເກວລຸຈ ເອຕຸຕກເມວ, ເອກສຕຣາຊປຣິວາຣໍ ປນ ຕໍ ຣາຊານໍ ຊມຸພຸທີປໍ ສາຄໂຣ ວິຍ ປຣິວາຣຍິສຸສນຸຕີ។ ສພຸພໍ ອຕຸຕໂນ ກຕກມຸມໍ ວິຕຸຖາເຣຕຸວາ ກເຖສີ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ອຕິວິຍ ຕຸສຸສີ។ ອຖສຸສ ປຕຸທິໂຕ ຈູລຸອນີຣຄຸຄາ ອຕຸຕໂນ ທີນຸນໍ ປຕຸຕາກາຣໍ ອາຈິກຸຂນຸໂຕ ອາຫ –

໗໗໙។

‘‘ທີນຸນໍ ນິກຸຂສຫສຸສໍ ເມ, ຄາມາສີຕີ ຈ ກາສິສຸ;

ທາສິສຕານີ ຈຕຸຕາຣີ, ທີນຸນໍ ກຣິຍາສຕລຸຈ ເມ;

ສພຸພໍ ເສນງຄມາຫາຍ, ໂສຕຸຖິນາມຸຫີ ອິສາຄໂຕ''ຕິ۔

ຕໂຕ ຣາຊາ ອຕິວິຍ ຕຸຝຸຖປ໌ຫຝຸໂຖ ມຫາສຕຸຕສຸສ ຄຸຕໍ ວຕຸເຕນຸໂຕ ຕເມວ ອຸທານໍ ອຸທາເນສີ –

໑໑໑۔

''ສຸສຸຂໍ ວຕ ສໍວາໂສ, ປ໌ຕຸຫິເຕຫີຕິ ເສນກ;

ປ໌ກຸຂີວ ປ໌ລຸຊເຣ ພທຸເຮ ມຈຸເຈ ຊາລຄເຕຣິວ;

ອມິຕຸຕຫຕຸຖຕຸຕຄເຕ, ໂມຈຍີ ໂນ ມໂຫສໂຮ''ຕິ۔

ເສນໂກປີ ຕສຸສ ວຈນໍ ສມຸປ໌ຝິຈຸຉນຸໂຕ ຕເມວ ຄາຖມາຫ –

໑໑໒۔

''ເອວເມຕໍ ມຫາຣາຊ, ປ໌ຕຸຫິຕາ ຫິ ສຸຂາວຫາ;

ປ໌ກຸຂີວ ປ໌ລຸຊເຣ ພທຸເຮ, ມຈຸເຈ ຊາລຄເຕຣິວ;

ອມິຕຸຕຫຕຸຖຕຸຕຄເຕ, ໂມຈຍີ ໂນ ມໂຫສໂຮ''ຕິ۔

ອຖ ຣາຊາ ນຄເຣ ຉຕເກຣີ ຈຣາເປຕຸວາ ''ສຕຸຕາຫໍ ມຫາຉຕໍ ກໂຣນຸຕຸ, ເຍສໍ ມຍີ ສິເນໂຫ ອຕຸຖິ, ເຕ ສພຸເພ ປ໌ຕຸຫິຕສຸສ ສກຸກາຣໍ ສມຸມານໍ ກໂຣນຸຕູ''ຕິ ອາຕາເປນຸໂຕ ອາຫ –

໑໑໓۔

''ອາຫລຸລນຸຕຸ ສພຸພວີຕາ, ເກຣີໂຍ ທີນຸທີມານີ ຈ;

ຮເມນຸຕຸ ມາຄຮາ ສງຂາ, ວຄຸຄູ ນທນຸຕຸ ທຸນຸທຸກີ''ຕິ۔

ຕຕຸຖ ອາຫລຸລນຸຕູຕິ ວາທິຍນຸຕຸ۔ ມາຄຮາ ສງຂາຕິ ມຄຮຣຝຸເຖ ສລຸຊາຕາ ສງຂາ۔ ທຸນຸທຸກີຕິ ມຫາເກຣີໂຍ۔

ອຖ ເຕ ນາຄຣາ ຈ ຊານປທາ ຈ ປ໌ກຕິຍາປີ ປ໌ຕຸຫິຕສຸສ ສກຸກາຣໍ ກາຕຸການາ ເກຣີສທຸທໍ ສຸຕຸວາ ອຕິເຣກຕຣໍ ອກໍສຸ۔ ຕມຕຸຖໍ ປ໌ກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໒໐۔

'ໂອໂຣຮາ ຈ ກຸມາຣາ ຈ, ເວສິຍານາ ຈ ພຸຣາຫຸມຕາ;

ພຫຸໍ ອນຸນລຸຈ ປານລຸຈ, ປຕຸທິຕສຸສາກີຫາຣຍຸໍ។

ກຼ໗໑។

“ຫຕຸຖາໂຣຫາ ອນີກຜຸຖາ, ຣຖິກາ ປຕຸຕີກາຣກາ;

ພຫຸໍ ອນຸນລຸຈ ປານລຸຈ, ປຕຸທິຕສຸສາກີຫາຣຍຸໍ។

ກຼ໗໘។

“ສມາຄຕາ ຊານປທາ, ເນຄມາ ຈ ສມາຄຕາ;

ພຫຸໍ ອນຸນລຸຈ ປານລຸຈ, ປຕຸທິຕສຸສາກີຫາຣຍຸໍ។

ກຼ໗໙។

“ພຫຸຊໂນ ປສນຸໂນສີ, ທິສຸວາ ປຕຸທິຕມາຄຕໍ;

ປຕຸທິຕມຸຫີ ອນຸປຸປຕຸເຕ, ເຈລຸກຸເຂໂປ ອວຕຸຕຖາ”ຕີ។

ຕຕຸຖ ໂອໂຣຊາຕິ ອຸທຸມຸພຣເທວີ ອາທີ ກຕຸວາ ອນຸເຕປຸຣິກາ។ ອກີຫາຣຍຸນຸຕິ ອກີຫາຣາເປສຸໍ, ປທີເຕີສູຕິ ອຕຸໂຖ។ ພຫຸຊໂນຕິ ກີກຸຂເວ, ນຄຣວາສີໂນ ຈ ຈຕຸທຸວາຣຄາມວາສີໂນ ຈ ຊນປທວາສີໂນ ຈາຕິ ພຫຸຊໂນ ປສນຸໂນ ອໂຫສີ។ ທິສຸວາ ປຕຸທິຕ ມາຄຕນຸຕິ ປຕຸທິຕໍ ມີຖິລໍ ອາຄຕໍ ທິສຸວາ។ ອວຕຸຕຖາຕິ ປຕຸທິຕມຸຫີ ມີຖິລໍ ອນຸປຸປຕຸເຕ “ອຍໍ ໂນ ປຖມເມວ ປຈຸຈາມິຕຸຕວສໍ ຄຕໍ ຣາຊານໍ ໂມເຈຕຸວາ ເປເສຕຸວາ ປຈຸຉາ ເອກສຕຣາຊາໂນ ອຄຸຄມຄຸຄໍ ຂມາເປຕຸວາ ສມຄຸເຄ ກຕຸວາ ຈູລຸອນີ ປສາເທຕຸວາ ເຕນ ທິນຸນໍ ມຫນຸຕໍ ຍສໍ ອາທາຍ ອາຄໂຕ”ຕິ ຕຸຜຸຖຈິຕຸເຕນ ຊເນນ ປວຕຸຕິໂຕ ເຈລຸກຸເຂໂປ ປວຕຸຕຖ។

ອຖ ມຫາສຕຸໂຕ ລຕາວສາເນ ຣາຊກຸລໍ ອາຄນຸຕຸວາ “ມຫາຣາຊ, ຈູລຸອນີຣລຸໂລ ມາຕຣລຸຈ ເທວີລຸຈ ປຸຕຸຕລຸຈ ສີຜໍ ເປເສຕຸໍ ວຜຸຜຕີ”ຕີ ອາຫ។ “ສາຊຸ, ຕາຕ, ເປເສຫີ”ຕີ។ ໂສ ເຕສໍ ຕິຕຸຕໍ ຊນານໍ ມຫນຸຕໍ ສກຸກາຣໍ ກຕຸວາ ອຕຸຕນາ ສທຸຂີ ອາຄຕເສນາ ຍປີ ສກຸກາຣໍ ສມຸມານໍ ກາເຣຕຸວາ ເຕ ຕໂຍ ຊເນ ມຫນຸເຕນ ປຣິວາເຣນ ອຕຸຕໂນ ປຸຣິເສຫີ ສທຸຂີ ເປເສສີ។ ຣລຸລາ ອຕຸຕໂນ ທິນຸນາ ສຕາຣິຍາ ຈ ຈຕຸຕາຣີ ທາສີສຕານີ ຈ ນນຸທາເທວິຍາ ສທຸຂີ ເປເສສີ, ອຕຸຕນາ ສທຸຂີ ອາຄຕເສນມຸປີ ເຕຫີ ສທຸຂີເຍວ ເປເສສີ។ ເຕ ມຫນຸເຕນ ປຣິວາເຣນ ອຸຕຸຕຣປລຸຈາລນຄຣໍ ປາປຸເຕີສຸ។ ອຖ ຣາຊາ ມາຕຣໍ ປຸຈຸຉີ “ກີ, ອມຸມ, ເວເທຫຣາເຊນ ເຕ ສງຄໂຫ ກໂຕ”ຕີ? “ກີ ຕາຕ, ກເຖສີ, ມໍ ເທວຕາຖາເນ ຖເປຕຸວາ ສກຸກາຣມກາສີ, ນນຸທາເທວິມຸປີ ມາຕຸຜຸຖາເນ ຖເປສີ, ປລຸຈາລຈນຸທໍ ກນິຜຸຖກາຕິກຜຸຖາເນ ຖເປສີ”ຕີ។ ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ອຕິວິຍ ຕຸສຸສິຕຸວາ ພຫຸໍ ປຕຸຕາກາຣໍ ເປເສສີ។ ຕໂຕ ປຜຸຖາຍ ເຕ ອຸໂກປີ ສມຄຸຄາ ສມຸໂມທມານາ ວສີສູຕີ។

ມຫາອຸມງຄຊາຕຸທໍ ນິຜຸຖິຕໍ។

ທກຣກຸຂສປລຸໂຫ

ປລຸຈາລຈນຸທີ ວິເທຫຣລຸລາ ປີຍາ ອໂຫສີ ມນາປາ។ ສາ ທຸຕິເຍ ສໍວຈຸຉເຣ ປຸຕຸຕໍ ວິຊາຍີ។ ຕສຸສ ທສເມ ສໍວຈຸຉເຣ ເວເທຫ ຣາຊາ ກາລມກາສີ។ ໂພລິສຕຸໂຕ ຕສຸສ ຉຕຸຕໍ ອຸສຸສາເປຕຸວາ “ເທວ, ອທໍ ຕວ ອຍຸຍກສຸສ ຈູລຸອນີຣລຸໂລ ສນຸຕິກໍ ຄມິສຸສາມີ”ຕີ ອາປຸຈຸຉີ។ ປຕຸທິຕ, ມາ ມໍ ທຫຣໍ ລຫຸເຫຕຸວາ ຄມິຕຸຖ, ອທໍ ຕໍ ປິຕຸຜຸຖາເນ ຖເປຕຸວາ ສກຸກາຣໍ ກຣິສຸສາມີຕີ។ ປລຸຈາລຈນຸທີປີ ນໍ “ປຕຸທິຕ, ຕຸມຸຫາກໍ ຄຕກາເລ ອລຸລໍ ປຜິສຣຕໍ ນຕຸຖີ, ມາ ຄມິຕຸຖາ”ຕີ ຍາຈິ។ ໂສປີ “ມຍາ ຣລຸໂລ ປຜິລຸລາ

ທິນ຺ນາ, ນ ສກ຺ກາ ອຄນ຺ຕຸ''ນ຺ຕິ ມຫາຊນສ຺ສ ກລຸນໍ ປຣິເທວນ຺ຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປ຺ຜຸຖາເກ ຄເຫຕ຺ວາ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣປຍ຺ຈາລນຄຣໍ ຄໂຕ຺. ຣາຊາ ຕສ຺ສາຄມນໍ ສຸຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕນ ສກ຺ກາເຣນ ນຄຣໍ ປເວເສຕ຺ວາ ມຫນ຺ຕໍ ເຄຫໍ ທຕ຺ວາ ຖເປຕ຺ວາ ປຖມທິນ຺ເນ ອສີຕິຄາເມ ນ ອຍ຺ລໍ ໂກຄໍ ອທາສິ຺. ໂສ ຕໍ ຣາຊານໍ ອຸປ຺ຜຸຖາສິ຺.

ຕທາ ເກຣີ ນາມ ປຣິພ຺ພາຊິກາ ຣາຊເຄເຫ ກຸຍ຺ຊຕິ, ສາ ປຕ຺ທິຕາ ພຸຍຕ຺ຕາ຺. ຕາຍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ນ ທິຜ຺ຖປ຺ຸພ຺ໂພ, ''ມໂຫສຜປຕ຺ທິໂຕ ກິຣ ຣາຊານໍ ອຸປ຺ຜຸຖາຕີ''ຕິ ສທ຺ທເມວ ສຸຕາຕິ຺. ເຕນປີ ສາ ນ ທິຜ຺ຖປ຺ຸພ຺ພາ, ''ເກຣີ ນາມ ປຣິພ຺ພາຊິກາ ຣາຊເຄເຫ ກຸຍ຺ຊຕີ''ຕິ ສທ຺ທເມວ ສຸຕາຕິ຺. ນນ຺ທາເທວີ ປນ ''ປິຍວິປ຺ປໂຍຄໍ ກຕ຺ວາ ອມ຺ເຫ ກິລມາເປສີ''ຕິ ໂພຜິສຕ຺ເຕ ອນຕ຺ຕມນາ ອໂຫສິ຺. ສາ ປຍ຺ຈສຕາ ວລ຺ລກິຕ຺ຖິໂຍ ອາຕາເປສີ ''ມໂຫສຜສ຺ສ ເອກໍ ໂທສໍ ອຸປ຺ຜາເຣຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ອນ຺ຕເຣ ປຣິກິນ຺ທິຕຸໍ ວາຍມຖາ''ຕິ຺. ຕາ ຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣໍ ໂອໂລເກນ຺ຕິໂຍ ວິຈຣນ຺ຕີ຺.

ອເຖກທິວສໍ ສາ ປຣິພ຺ພາຊິກາ ກຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ຣາຊເຄຫາ ນິກ຺ຂມ຺ຕິ ໂພຜິສຕ຺ຕໍ ຣາຊຸປ຺ຜຸຖານໍ ອາຄຈ຺ຈນ຺ຕໍ ຣາຊງຄເຕ ປສ຺ສິ຺. ໂສ ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຜ຺ຖາສິ຺. ສາ ''ອຍໍ ກິຣ ປຕ຺ທິໂຕ, ຊານິສ຺ສາມິ ຕາວສ຺ສ ປຕ຺ທິຕກາວໍ ວາ ອປຕ຺ທິຕກາວໍ ວາ''ຕິ ຫຕ຺ຖມຸທ຺ທາຍ ປຍ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕີ ໂພຜິສຕ຺ຕໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖໍ ປສາເຣສິ຺. ສາ ກິຣ ''ກີທິສໍ, ປຕ຺ທິຕ, ຣາຊາ ຕໍ ປຣເທສໂຕ ອາເນຕ຺ວາ ອິທານີ ປຜິຊຄ຺ຄຕີ, ນ ປຜິຊຄ຺ຄຕີ''ຕິ ມນສາວ ປຍ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉີ຺. ໂພຜິສຕ຺ໂຕ ''ອຍໍ ຫຕ຺ຖມຸທ຺ທາຍ ມໍ ປຍ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉຕີ''ຕິ ຍຕ຺ວາ ປຍ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ຫຕ຺ຖມຸຜ຺ຖິ ອກາສິ຺. ໂສ ກິຣ ''ອຍ຺ເຍ, ມມ ປຜິຍ຺ຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ອິທານີ ຣາຊາ ຄາລຸ ຫມຸຜ຺ຖິວ ຊາໂຕ, ນ ເມ ອປ຺ຸພໍ ກິຍ຺ຈິ ເທຕີ''ຕິ ມນສາວ ປຍ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສິ຺. ສາ ຕໍ ການຣຕ຺ຖໍ ຍຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສີສໍ ປຣາມສິ຺. ເຕນ ອິທໍ ທສ຺ເສຕິ ''ປຕ຺ທິຕ, ສເຈ ກິລມສິ, ມຍໍ ວິຍ ກສ຺ມາ ນ ປພ຺ພຊສີ''ຕິ? ຕໍ ຍຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ກຸຈ຺ຉີ ປຣາມສິ຺. ເຕນ ອິທໍ ທສ຺ເສຕິ ''ອຍ຺ເຍ, ມມ ໂປສິຕພ຺ພາ ປຸຕ຺ຕທາຣາ ພຫຸຕຣາ, ເຕນ ນ ປພ຺ພຊາມີ''ຕິ຺. ອິຕິ ສາ ຫຕ຺ຖມຸທ຺ທາຍ ປຍ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອາວາສເມວ ອຄມາສິ຺. ມຫາສຕ຺ໂຕປີ ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຣາຊຸປ຺ຜຸຖານໍ ຄໂຕ຺.

ນນ຺ທາເທວິຍາ ປຍຸຕ຺ຕາ ວລ຺ລກິຕ຺ຖິໂຍ ສີຫປຍ຺ຊເຣ ຖິຕາ ຕໍ ກິຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ຈູລອນິຣຍ຺ໂຍ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ''ເທວ, ມໂຫສໂຜ ເກຣິປຣິພ຺ພາຊິກາຍ ສທ຺ຜີ ເອກໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຣຊ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫິຕຸກາໂມ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ໂຫຕີ''ຕິ ປຣິກິນ຺ທິສ຺ຸ. ຣາຊາ ອາຫ – ''ກີ ໂວ ທິຜ຺ຖໍ ວາ ສຸຕໍ ວາ''ຕິ? ມຫາຣາຊ , ປຣິພ຺ພາຊິກາ ກຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ໂອຕຣນ຺ຕີ ມໂຫສຜໍ ທິສ຺ວາ ຣາຊານໍ ຫຕ຺ຖຕລໍ ວິຍ ຂລມຕ຺ຫລໍ ວິຍ ຈ ສມໍ ກຕ຺ວາ ''ຣຊ຺ຊໍ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ກາຕຸໍ ສກ຺ໂກສີ''ຕິ ຫຕ຺ຖໍ ປສາເຣສິ຺. ມໂຫສໂຜປີ ຂຄ຺ຄຄ຺ຄຫຕາກາຣໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ກຕິປາຫຈ຺ຈເຍນ ສີສໍ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ກຣິສ຺ສາມີ''ຕິ ມຸຜ຺ຖິ ອກາສິ຺. ສາ ''ສີສເມວ ຉິນ຺ທາຫີ''ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ຖໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ສີສໍ ປຣາມສິ຺. ມໂຫສໂຜ ''ມຊ຺ເຊເຍວ ນໍ ຉິນ຺ທິສ຺ສາມີ''ຕິ ກຸຈ຺ຉີ ປຣາມສິ຺. ອປ຺ປມຕ຺ຕາ, ມຫາຣາຊ, ໂຫຖ, ມໂຫສຜໍ ຆາເຕຕຸໍ ວຜ຺ຜຕີຕິ຺. ໂສ ຕາສໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ ''ນ ສກ຺ກາ ປຕ຺ທິເຕນ ມຍິ ທຸສ຺ສິຕຸໍ, ປຣິພ຺ພາຊິກໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີ''ຕິ຺.

ໂສ ປຸນທິວເສ ປຣິພ຺ພາຊິກາຍ ກຸຕ຺ຕກາເລ ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິ ''ອຍ຺ເຍ, ກຈ຺ຈິ ເຕ ມໂຫສຜປຕ຺ທິໂຕ ທິຜ຺ໂຖ''ຕິ? ''ອາມ, ມຫາຣາຊ, ຫິຍ຺ໂຍ ອິໂຕ ກຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມນ຺ຕິຍາ ທິຜ຺ໂຖ''ຕິ຺. 'ໂກຈິ ປນ ໂວ ກຖາສລ຺ລາໂປ ອໂຫສີ''ຕິ຺. ''ມຫາຣາຊ, ສລ຺ລາໂປ ນຕ຺ຖິ, 'ໂສ ປນ ປຕ຺ທິໂຕ'ຕິ ສຸຕ຺ວາ 'ສເຈ ປຕ຺ທິໂຕ, ອິທໍ ຊານິສ຺ສຕີ'ຕິ ຫຕ຺ຖມຸທ຺ທາຍ ນໍ ປຍ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕີ ''ປຕ຺ທິຕ, ກຈ຺ຈິ ເຕ ຣາຊາ ປສາຣິຕຫຕ຺ໂຖ, ນ ສງ຺ກຸຈິຕຫຕ຺ໂຖ, ກຈ຺ຈິ ເຕ ສງຄຕ຺ຫາຕີ''ຕິ ຫຕ຺ຖໍ ປສາເຣສິ຺. ປຕ຺ທິໂຕ – ''ຣາຊາ ມມ ປຜິຍ຺ຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ອິທານີ ກິຍ຺ຈິ ນ ເທຕີ''ຕິ ມຸຜ຺ຖິມກາສິ຺. ອຖາຫໍ – ''ສເຈ ກິລມສິ, ມຍໍ ວິຍ ກສ຺ມາ ນ ປພ຺ພຊສີ''ຕິ ສີສໍ ປຣາມສິ຺. ໂສ – ''ມມ ໂປເສຕພ຺ພາ ປຸຕ຺ຕທາຣາ ພຫຸຕຣາ, ເຕນ ນ ປພ຺ພຊາມີ''ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກຸຈ຺ຉີ ປຣາມສີຕິ຺. ''ປຕ຺ທິໂຕ, ອຍ຺ເຍ, ມໂຫສໂຜ''ຕິ? ''ອາມ, ມຫາຣາຊ, ປຖວິຕເລ ປຍ຺ຍາຍ ເຕນ ສທິໂສ ນາມ ນຕ຺ຖີ''ຕິ຺. ຣາຊາ ຕສ຺ສາ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ຺. ຕສ຺ສາ ຄຕກາເລ ປຕ຺ທິໂຕ ຣາຊຸປ຺ຜຸຖານໍ ປວິຜ຺ໂຖ຺. ອຖ ນໍ ປຸຈ຺ຉິ ''ກຈ຺ຈິ ເຕ, ປຕ຺ທິຕ, ເກຣີ ນາມ ປຣິພ຺ພາຊິກາ ທິຜ຺ຖາ''ຕິ? ''ອາມ, ມຫາຣາຊ, ຫິຍ຺ໂຍ ອິໂຕ ນິກ຺ຂມນ຺ຕີ ປສ຺ສີ, ສາ ຫຕ຺ຖມຸທ຺ທາຍ ເອວໍ ມໍ ປຍ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິ, ອຫຍ຺ຈສ຺ສາ ຕເຖວ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສີ''ນ຺ຕິ ຕາຍ ກຖິຕນິຍາເມເນວ ກເຖສິ຺. ຣາຊາ ຕໍ ທິວສໍ ປສີທິຕ຺ວາ ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ເສນາປຕິຜ຺ຖາ ນໍ ອທາສິ, ສພ຺ພກິຈ຺ຈານິ ຕເມວ ປຜິຈ຺ຉາເປສິ຺. ຕສ຺ສ ຍໂສ ມຫາ ອໂຫສິ຺.

ຣຍ຺ໂຍ ທິນ຺ນຍສານນ຺ຕຣເມວ ໂສ ຈິນ຺ເຕສິ ''ຣຍ຺ຍາ ເອກປ຺ປຫາເຣເນວ ມຍ຺ຫໍ ອຕິມຫນ຺ຕໍ ອິສ຺ສຣິຍໍ ທິນ຺ນໍ, ຣາຊາໂນ ໂຂ ປນ ມາເຣຕຸກາມາປີ ເອວໍ ກໂຣນ຺ຕິເຍວ, ຍໍນູນາຫໍ 'ມມ ສຸຫທໂຍ ວາ ໂນ ວາ'ຕິ ຣາຊານໍ ວີມໍເສຍ຺ຍໍ, ນ ໂຂ ປນຍ຺ໂຍ ຊານິຕຸໍ

ສກ຺ຂິສ຺ສຕິ, ເກຣີ ປຣິພ຺ພາຊິກາ ລາຕສມ຺ປນ຺ນາ, ສາ ເຂເກນຸປາເຍນ ຊານິສ຺ສຕີ’’ຕິ។ ໂສ ພຫູນິ ຄນ຺ຌມາລາທີນິ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິພ຺ພາຊິກາຍ ອາວາສໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ປຸ໌ຊຍິຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ອຍ຺ເຍ, ຕຸມ຺ເຫຫິ ຣຄ຺ໂຌ ມມ ຄຸຓາກຖາຍ ກຖິຕທິວສໂຕ ປຎ຺ຌາຍ ຣາຊາ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ມຍ຺ຫໍ ອຕິມຫນ຺ຕໍ ຍສໍ ເທຕິ, ຕໍ ໂຂ ປນ ‘ສກາເວນ ວາ ເທຕີ, ໂນ ວາ’ຕິ ນ ຊານາມິ, ສາຘຸ ວຕສ຺ສ, ສເຈ ເຂເກນຸປາເຍນ ຣຄ຺ໂຌ ມຍິ ສິເນຫກາວໍ ຊາເນຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ ອາຫ។ ສາ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ປຎິສ຺ສຸຕິຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ຣາຊເຄຫໍ ຄຈ຺ຌມານາ ທກຣກ຺ຂສປ຺ລ຺ຫໍ ນາມ ຈີນ຺ເຕສີ។ ເອວໍ ກິຣສ຺ສາ ອໂຫສິ ‘‘ອຫໍ ຈຣປ຺ຸຣິໂສ ວິຍ ທຸຕ຺ວາ ອຸປາເຍນ ຣາຊານໍ ປລ຺ຫໍ ປຸ໌ຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ສຸຫທໂຍ ວາ, ໂນ ວາ’ຕິ ຊານິສ຺ສາມີ’’ຕີ។ ສາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຕກຕ຺ຕກິຈ຺ຈາ ນິສີທີ។ ຣາຊາປີ ນໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທີ។ ຕສ຺ສາ ເອຕທໂຫສິ ‘‘ສເຈ ຣາຊາ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ອຸປຣີ ທຸຫທໂຍ ກວິສ຺ສຕິ, ປລ຺ຫໍ ປຸຎ຺ໂຖ ອຕ຺ຕ ໂນ ທຸຫທຍກາວໍ ມຫາຊນມຊ຺ເຊເຍວ ກເຖສ຺ສຕິ, ຕໍ ອຍຸຕ຺ຕໍ, ເອກມນ຺ເຕ ນໍ ປລ຺ຫໍ ປຸ໌ຈ຺ຉິສ຺ສາມີ’’ຕິ។ ສາ ‘‘ຣໂຫ ປຈ຺ຈາສີສາມິ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິ ອາຫ។ ຣາຊາ ມນຸສ຺ເສ ປຎິກ຺ກມາເປສີ។ ອຖ ນໍ ສາ ອາຫ – ‘‘ມຫາຣາຊ, ຕໍ ປລ຺ຫໍ ປຸ໌ຈ຺ຉາມີ’’ຕິ។ ‘‘ປຸ໌ຈ຺ຉ, ອຍ຺ເຍ, ຊານນ຺ໂຕ ກເຖສ຺ສາມີ’’ຕິ។ ອຖ ສາ ທກຣກ຺ຂສປ຺ລ຺ເຫ ປຖມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ສເຈ ໂວ ວຸຍ຺ຫມານານໍ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ອຸທກຓ຺ຓເວ;

ມນຸສ຺ສພລິເມສາໂນ, ນາວໍ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ ຣກ຺ຂໂສ;

ອນຸປຸ໌ພ຺ພໍ ກຖໍ ທຕ຺ວາ, ມຸລ຺ເຈສິ ທກຣກ຺ຂສາ’’ຕິ។ (ຊາ។ ໑។໑໖។໔໘໔);

ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຕນ຺ນນ຺ຕິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ມາຕາ ຈ ນນ຺ທາເທວີ ຈ ຕິຂິຓມນ຺ຕິກຸມາໂຣ ຈ ຌນ຺ເສຂສຫາໂຍ ຈ ປຸໂຣຫິໂຕ ຈ ມໂຫສໂຘ ຈ ຕຸມ຺ເຫ ຈາຕິ ອິເມສໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ។ ອຸທກຓ຺ຓເວຕິ ຄມ຺ກິຣວິຕ຺ຖເຕ ອຸທເກ។ ມນຸສ຺ສພລິເມສາໂນຕິ ມນຸສ຺ສພລີ ຄເວສນ຺ໂຕ។ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍາຕິ ຖາມສມ຺ປນ຺ໂນ ທກຣກ຺ຂໂສ ອຸທກໍ ທຸວິຌາ ກຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຕໍ ນາວໍ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍ, ຄເຫຕ຺ວາ ຈ ປນ ‘‘ມຫາຣາຊ, ອິເມ ຉ ຊເນ ມມ ອນຸປຎິປາຎິຍາ ເທຫິ, ຕໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສ຺ສາມີ’’ຕິ ວເທຍ຺ຍ។ ອຖ ຕ຺ວໍ ອນຸປຸ໌ພ຺ພໍ ກຖໍ ທຕ຺ວາ ມຸລ຺ເຈສິ ທກຣກ຺ຂສາ, ກໍ ປຖມໍ ທຕ຺ວາ…ເປ… ກໍ ຉຎ຺ຖໍ ທຕ຺ວາ ທກຣກ຺ຂສໂຕ ມຸລ຺ເຈຍ຺ຍາສີຕິ?

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ອຕ຺ຕໂນ ຍຖາຊ຺ຊາສຍໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ມາຕຣໍ ປຖມໍ ທຊ຺ຊໍ, ກຣິຍໍ ທຕ຺ວານ ກາຕຣໍ;

ຕໂຕ ສຫາຍໍ ທຕ຺ວານ, ປລ຺ຈມໍ ທຊ຺ຊໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ;

ຉຎ຺ຖາຫໍ ທຊ຺ຊມຕ຺ຕານໍ, ເນວ ທຊ຺ຊໍ ມໂຫສຌ’’ນ຺ຕິ។ (ຊາ។ ໑។໑໖។໔໘໔);

ຕຕ຺ຖ ຉຎ຺ຖາຫນ຺ຕິ ອຍ຺ເຍ, ປລ຺ຈເມ ຊາທິເຕ ອຖາຫໍ ‘‘ໂກ ທກຣກ຺ຂສ, ມຸຂໍ ວິວຣາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕນ ມຸເຂ ວິວເຎ ທລ຺ຫໍ ກຈ຺ຉໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ອິມໍ ຣຊ຺ຊສີຣີ ອຄ຺ເຄຕ຺ວາ ‘‘ອີຫານິ ມໍ ຂາທາ’’ຕິ ຕສ຺ສ ມຸເຂ ປເຕຍ຺ຍໍ, ນ ຕ຺ເວວ ຊີວມາໂນ ມໂຫສຌປຓ຺ຑິຕໍ ທເທຍ຺ຍນ຺ຕິ, ເອຕ຺ຕເກນ ອຍໍ ປລ຺ໂຫ ນິຎ຺ຖິໂຕ។

ເອວໍ ລາຕ຺ ປຣິພ຺ພາຊິກາຍ ຣຄ຺ໂຌ ມຫາສຕ຺ເຕ ສຸຫທຍຕໍ, ນ ປນ ເອຕ຺ຕເກເນວ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ຄຸໂຓ ຈນ຺ໂທ ວິຍ ປາກໂຎ ໂຫຕິ។ ເຕນສ຺ສາ ເອຕທໂຫສິ ‘‘ອຫໍ ມຫາຊນມຊ຺ເຊ ເຂເຕສໍ ຄຸຓໍ ກຖຍິສ຺ສາມິ, ຣາຊາ ເຕສໍ ອຄຸຓໍ ກເຖຕ຺ວາ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ຄຸຓໍ ກເຖສ຺ສຕິ, ເອວໍ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ຄຸໂຓ ນເກ ປຸຓ຺ຓຈນ຺ໂທ ວິຍ ປາກໂຎ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ។ ສາ ສພ຺ພໍ ອນ຺ເຕປຸຣຊນໍ ສນ຺ນິປາຕາເປຕ຺ວາ ອາທິໂຕ ປຎ຺ຌາຍ ປຸນ ຣາຊານໍ ຕເມວ ປລ຺ຫໍ ປຸ໌ຈ຺ຉິຕ຺ວາ ເຕນ ຕເຖວ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ມຫາຣາຊ, ຕ຺ວໍ ‘ມາຕຣໍ ປຖມໍ ທສ຺ສາມີ’ຕິ ວທສິ, ມາຕາ ນາມ ມຫາຄຸຓາ, ຕຸຍ຺ຫລ຺ຈ ມາຕາ ນ ອລ຺ເລສໍ ມາຕຸສທິສາ។ ພຫູປກາຣາ ເຕ ເຂສາ’’ຕິ ຕສ຺ສາ ຄຸຓໍ ກເຖນ຺ຕີ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

‘‘ໂປເສຕາ ເຕ ຊເນຕ຺ຕີ ຈ, ທີຍຣຕ຺ຕານຸກມ຺ປີກາ;

ລພຸກິ ຕຍີ ປທຸສ຺ສຕິ, ປຕ຺ທິຕາ ອຕ຺ຖຫສ຺ສິນີ;

ອລຸລໍ ອຸປ຺ປິສໍ ກຕ຺ວາ, ວສາ ຕໍ ປຣິໂມຈຍີ෴

''ຕໍ ຕາທິສີ ປາຕຫທີ, ໂອຣສໍ ຄພ຺ກສາຣິນີ;

ມາຕຣໍ ເກນ ໂທເສນ, ທຊ຺ຊາສິ ທກາຣກ຺ຂິໂນ''ຕິ෴ (ຊາ෴ ໑෴໑໖෴໔໔໖-໔໔໗);

ຕຕ຺ຖ ໂປເສຕາຕິ ທທາຣກາເລ ທຸເວ ຕໂຍ ວາເຣ ນ຺ທາເປຕ຺ວາ ປາເຍຕ຺ວາ ໂກເຊຕ຺ວາ ຕໍ ໂປເສສີ෴ ທີພຣຕ຺ຕານຸກມ຺ປີກາຕິ ຈິຣ ກາລໍ ມຸທຸນາ ທີຕຈິຕ຺ເຕນ ອນຸກມ຺ປີກາ෴ ລມ຺ກິ ຕຍີ ປທຸສ຺ສຕີຕິ ຍທາ ຕຍີ ລມ຺ກິ ນາມ ພ຺ຣາທ຺ມໂຕ ປທຸສ຺ສິ, ຕທາ ສາ ປຕ຺ທິຕາ ອຕ຺ຖຫສ຺ສິນີ ອລຸລໍ ຕວ ປຍິຣູປກໍ ກຕ຺ວາ ຕໍ ວສາ ປຣິໂມຈຍີ෴

ຈູລຸອນີສ຺ສ ກິຣ ມທາຈູລຸອນີ ນາມ ປິຕາ ອໂທສີ෴ ສາ ອິມສ຺ສ ທທາຣກາເລ ປຸໂຣທິເຕນ ສທ຺ຂີ ເມຖຸນໍ ປຍິເສວິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ວິເສນ ມາຣາເປຕ຺ວາ ພ຺ຣາທ຺ມຕສ຺ສ ລຕ຺ຕໍ ອຸສ຺ສາເປຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄມເທສີ ທຸຕ຺ວາ ເອກທິວສໍ ''ອມ຺ມ, ລາໂຕມ຺ຫີ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຍາຕິເຕນ ສທ຺ຂີ ປູວຂຊ຺ຊກໍ ທາເປສີ෴ ອຖ ນໍ ມກ຺ຂິກາ ປຣິວາຣຍິສ຺, ໂສ ''ອິມໍ ນີມ຺ມກ຺ຂິກໍ ກຕ຺ວາ ຂາທິສ຺ສາມີ''ຕິ ໂຖກໍ ປຍິກ຺ກມິຕ຺ວາ ກູມິຍໍ ຍາຕິຕພິນ຺ທູນີ ປາເຕຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕິເກ ມກ຺ຂິກາ ໂປເຖຕ຺ວາ ປລາເປສີ෴ ຕາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອິຕຣໍ ຍາຕິຕໍ ປຣິວາຣຍິສ຺ ໂສ ນີມ຺ມກ຺ຂິກໍ ກຕ຺ວາ ຂຊ຺ຊກໍ ຂາທິຕ຺ວາ ທຕ຺ຖໍ ໂຂວິຕ຺ວາ ມຸຂໍ ວິກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ປກ຺ກາມີ෴ ພ຺ຣາທ຺ມໂຕ ຕສ຺ສ ຕໍ ກິຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສີ ''ອຍໍ ທາຣໂກ ອິທາເນວ ນີມ຺ມກ຺ຂິກໍ ຍາຕິຕໍ ຂາທຕິ, ວຸທ຺ເຍີປ຺ປຕ຺ໂຕ ມມ ຣຊ຺ຊໍ ນ ທສ຺ສຕິ, ອິທາເນວ ນໍ ມາເຣສ຺ສາມີ''ຕິ෴ ໂສ ເທວິຍາ ຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສີ෴

ສາ ''ສາຊູ, ເທວ, ອທໍ ຕຍີ ສີເນເທນ ອຕ຺ຕໂນ ສາມິກມ຺ປີ ມາເຣສີ, ອິມິນາ ເມ ໂກ ອຕ຺ໂຖ, ມທາຣາຊ, ເອກມ຺ປີ ອຊານາເປຕ຺ວາ ຣທສ຺ເສນ ນໍ ມາເຣສ຺ສາມີ''ຕິ ພ຺ຣາທ຺ມຕໍ ວລ຺ເຈຕ຺ວາ ''ອຕ຺ເຖໂສ ອຸປາໂຍ''ຕິ ປຕ຺ທິຕໍ ອຸປາຍກຸສລໍ ກຕ຺ຕກາຣກໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ''ສມ຺ມ, ມມ ປຸຕ຺ໂຕ ຈູລຸອນີກຸມາໂຣ ຈ ຕວ ປຸຕ຺ໂຕ ສນ຺ເສຂກຸມາໂຣ ຈ ເອກທິວສໍ ຊາຕາ ເອກໂຕ ກຸມາຣປຣິທາເຣນ ວທ຺ເຍິຕາ ປິຍສທາຍກາ, ລພ຺ກິພ຺ຣາທ຺ມໂຕ ມມ ປຸຕ຺ຕໍ ມາເຣຕຸກາໂມ, ຕ຺ວໍ ຕສ຺ສ ຊີວິຕທານໍ ເທທີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ''ສາຊຸ, ເທວີ, ກີ ກໂຣມີ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ມມ ປຸຕ຺ໂຕ ອກິຕ຺ທໍ ຕວ ເຄເທ ໂທຕຸ, ຕ຺ວລ຺ຈ ເຕ ຈ ກຕິປາທໍ ນີຣາສ຺ງກກາວຕ຺ຖາຍ ມທານ ເສເຍວ ສຸປ຺ຖ෴ ຕໂຕ ນີຣາສ຺ງກກາວໍ ລຕ຺ວາ ຕຸມ຺ທາກໍ ສຍນຍ຺ຖາເນ ເອລຸອກຍ຺ຖິນີ ຖເປຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສານໍ ສຍນເວລາຍ ມທານ ເສ ອຄ຺ຄີ ທຕ຺ວາ ກລ຺ຈິ ອຊານາເປຕ຺ວາ ມມ ປຸຕ຺ຕລ຺ຈ ຕວ ປຸຕ຺ຕລ຺ຈ ຄເທຕ຺ວາ ອຄ຺ຄທ຺ວາເຣເນວ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຕິໂຣຣຍ຺ຖໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມມ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣາຊປຸຕ຺ຕກາວໍ ອນາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ຊີວິຕໍ ອນຸຣກ຺ຂາທີ''ຕິ ອາທ෴

ໂສ ''ສາຊູ''ຕິ ສມ຺ປຍິຈ຺ລີ෴ ອຖສ຺ສ ສາ ຣຕນສາຣໍ ອທາສີ෴ ໂສ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ກຸມາຣລ຺ຈ ປຸຕ຺ຕລ຺ຈ ອາທາຍ ມທຸທຣຍ຺ເຖ ສາ ຄລນຄຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ອຸປຍ຺ຖາສີ෴ ໂສ ໂປຣາຕາກຕ຺ຕກາຣກໍ ອປເນຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຕໍ ຖານໍ ອທາສີ෴ ທຸເວປີ ກຸມາຣາ ເຕນ ສທ຺ຂີເຍວ ຣາຊນິເວສນໍ ຄຈ຺ລນ຺ຕິ෴ ຣາຊາ ''ກສ຺ເສເຕ ປຸຕ຺ຕາ ກຸມາຣາ''ຕິ ປຸຈ຺ລີ෴ ກຕ຺ຕກາຣໂກ ''ມຍ຺ທໍ ປຸຕ຺ຕາ''ຕິ ອາທ෴ ''ນນຸ ທຸເວ ອສທິສາ''ຕິ? ''ທ຺ວິນ຺ນໍ ອິຕ຺ຖີນໍ ປຸຕ຺ຕາ, ເທວາ''ຕິ෴ ເຕ ຄຈ຺ລນ຺ເຕ ກາເລ ວິສ຺ສາສິກາ ທຸຕ຺ວາ ມທຸທຣລ຺ໂສ ຂີ ຕາຍ ສທ຺ຂີ ຣາຊນິເວສເນເຍວ ກີລຸອນ຺ຕິ෴ ອຖ ຈູລຸອນີກຸມາໂຣ ຈ ຣາຊຂີຕາ ຈ ອກິຕ຺ທທສ຺ສເນນ ອລຸລມລຸລໍ ປຍິພທ຺ຂຈິຕ຺ຕາ ອເທສຸໍ෴ ກີລຸອນຍ຺ຖາເນ ກຸມາໂຣ ຣາຊຂີຕຣໍ ເຄຕ຺ທຸກມ຺ປີ ປາສກມ຺ປີ ອາທຣາເປຕີ෴ ອນາທຣນ຺ຕີ ສີເສ ປທຣຕິ, ສາ ໂຣທ ຕີ෴ ອຖສ຺ສາ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ''ເກນ ເມ ຂີຕາ ປທຍາ''ຕິ ວທຕິ෴ ຂາຕິໂຍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຈ຺ລນ຺ຕິ෴ ກຸມາຣິກາ ''ສຈາທໍ 'ອິມິນາ ປທຍາມ຺ທີ'ຕິ ວກ຺ຂາມິ , ປິຕາ ເມ ເອຕສ຺ສ ຣາຊທຕ຺ທໍ ກຣິສ຺ສຕີ''ຕິ ສີເນເທນ ນ ກເຖຕິ, ''ນາທໍ ເກນຈິ ປທຍາ''ຕິ ວທ ຕີ෴

ອເຖກທິວສໍ ມທຸທຣາຊາ ນໍ ປທຣນ຺ຕໍ ອທຸທສ෴ ທິສ຺ວານສ຺ສ ເອຕທໂທສີ ''ອຍໍ ກຸມາໂຣ ນ ຈ ກຕ຺ຕກາຣເກນ ສທິໂສ ອກິຣູ ໂປ ປາສາທິໂກ ອຕິວິຍ ອລມ຺ກີໂຕ, ນ ອິມິນາ ເອຕສ຺ສ ປຸຕ຺ເຕນ ກວິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ෴ ໂສ ຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຕໍ ປຣິຄຄຕ຺ທີ෴ ຂາຕິໂຍ ກີລຸອນຍ຺ຖາເນ ຂາທນີຍໍ ອາທຣິຕ຺ວາ ຣາຊຂີຕາຍ ເທນ຺ຕິ, ສາ ອລຸເລສມ຺ປີ ທາຣການໍ ເທຕິ෴ ເຕ ຊຕ຺ຕຸນາ ປຕິຍ຺ຖາຍ ໂອນ

ຕາ ຄຕຸໜບຸຕີ. ຈູລຸອນີກຸມາໂຣ ປນ ກິຕໂກວ ຕສຸສາ ທຕຸຖໂຕ ອຈຸລິນຸທິຕຸວາ ຄຕຸທາຕີ. ຣາຊາປິ ຕໍ ກີຣິຍໍ ອທຸທສ. ອເຖກ ທິວສໍ ຈູລຸອນີກຸມາຣສຸສ ເຄຕຸຫໂກ ຣຸໂລ ຈູລຸອສຍນສຸສ ເທຍຸຖາ ປາວິສີ. ກຸມາໂຣ ຕໍ ຄຕຸໜບຸໂຕ ອຕຸຕໂນ ອິສຸສຣມາເນນ "ອິມສຸສ ປຈຸຈນຸຕຣຸໂລ ເທຍຸຖາສຍເນ ນ ປວິສາມີ"ຕີ ຕໍ ທຕຸທເກນ ນິທຣິຕຸວາ ຄຕຸທີ. ຣາຊາ ຕມຸປີ ກີຣິຍໍ ທິສຸວາ "ນິຈຸຈເຍເນສ ນ ກຕຸຕກາຣກສຸສ ປຸຕຸໂຕ"ຕີ ຕໍ ປກຸໂກສາເປຕຸວາ "ກສຸເສໂສ ປຸຕຸໂຕ"ຕີ ປຸຈຸລິ. "ມຍຸຫໍ ປຸຕຸໂຕ, ເທວາ"ຕີ. "ອຫໍ ຕວ ປຸຕຸຕລຸຈ ອປຸຕຸຕລຸຈ ຊານາມີ, ສກາວໍ ເມ ກເຖຫີ, ໂນ ເຈ ກເຖສີ, ຊີວິຕໍ ເຕ ນຕຸຖີ"ຕີ ຂຄຸຄໍ ອຸຄຸຄີຣີ. ໂສ ມຣຕາຍກີໂຕ "ກເຖມິ, ເທວ, ຣໂຫ ປນ ປຈຸຈາສີສາມີ"ຕີ ວຕຸວາ ຣຸລຸລາ ໂອກາເສ ກເຕ ອກຍໍ ຍາຈິຕຸວາ ຍຖາກູຕໍ ອາ ໂຣເຈສີ. ຣາຊາ ຕຖໂຕ ລຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ຊີຕຣໍ ອລງກຣິຕຸວາ ຕສຸສ ປາທປຣິຈາຣິກໍ ກຕຸວາ ອທາສີ.

ອິເມສໍ ປນ ປລາຕທິວເສ "ກຕຸຕກາຣໂກ ຈ ຈູລຸອນີກຸມາໂຣ ຈ ກຕຸຕກາຣກສຸສ ປຸຕຸໂຕ ຈ ມຫານເສ ປທິຕຸເຕເຍວ ທຫຸເຜາ"ຕີ ສກລນຄເຣ ເອກໂກລາຫລໍ ອໂຫສີ. ຈລາກເທວີປິ ຕໍ ປວຕຸຕີ ສຸຕຸວາ ພຸຣາຫຸມຕສຸສ ອາໂຣເຈສີ "ເທວ, ຕຸມຸຫາກໍ ມໂນຣໂຖ ມຕຸຖກໍ ປຕຸໂຕ, ເຕ ກີຣ ຕໂຍປີ ກຕຸຕເຄເຫເຍວ ທຫຸເຜາ"ຕີ. ໂສ ຕຸຍຸຖຫຍຸໂຖ ອໂຫສີ. ຈລາກເທວີປີ "ຈູລຸອນີກຸມາຣສຸສ ອຍຸຖິນີ"ຕີ ເອລຸອກສຸສ ອຍຸຖິນີ ອາຫຣາເປຕຸວາ ພຸຣາຫຸມຕສຸສ ທສຸເສຕຸວາ ລຫຸທາເປສີ. ອິມມຕຸຖໍ ສນຸຜາຍ ປຣິພຸພາຊິກາ "ອຍຸລໍ ອຸປນິສໍ ກຕຸວາ, ວຜາ ຕໍ ປຣິໂມຈຍີ"ຕີ ອາຫ. ສາ ທີ ເອລຸອກສຸສ ອຍຸຖິນີ "ມນຸສຸສອຍຸຖິນີ"ຕີ ທສຸເສຕຸວາ ຕໍ ວຜາ ໂມ ເຈສີ. ໂອຣສນຸຕີ ຍາຍ ຕຸວໍ ອຸເຣ ກຕຸວາ ວທຸຜິໂຕ, ຕໍ ໂອຣສໍ ປີຍໍ ມນາປໍ. ຄພຸກສາຣີນິນຸຕີ ຍາຍ ຕຸວໍ ກຸຈຸລິນາ ສາຣິໂຕ, ຕໍ ເອວຣູປໍ ມາຕຣໍ ເກນ ໂທເສນ ທກຣກຸຂສສຸສ ທສຸສສີຕີ.

ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ "ອຍຸເຍ, ພຫູ ມມ ມາຕຸ ຄຸຕາ, ອຫລຸຈສຸສາ ມມ ອຸປກາຣກາວໍ ຊານາມີ, ຕໂຕປີ ປນ ມເຍວ ຄຸຕາ ພຫຸຕຣາ"ຕີ ມາຕຸ ອຄຸຕໍ ກເຖນຸໂຕ ອິມໍ ຄາຖາທຸວຍມາຫ –

"ທຫຣາ ວິຍລງກາຣໍ, ຜາເຣຕີ ອປີລຸອນຸຜນໍ;

ໂທວາຣິເກ ອນີກຸຍເຖ, ອຕິເວລໍ ປຊຄຸຟຕີ.

"ອໂຖປີ ປຜິຣາຊູນໍ, ສຍໍ ທູຕານິ ສາສຕີ;

ມາຕຣໍ ເຕນ ໂທເສນ, ທຊຊາຫໍ ທກຣກຸຂີໂນ"ຕີ. (ຊາ. ໑.໑໖.໔໘໗-໔໘໘);

ຕຕຸຖ ທຫຣາ ວິຍາຕີ ມທລຸລິກາປີ ທຸຕຸວາ ຕຣຸຕີ ວິຍ. ຜາເຣຕີ ອປີລຸອນຸຜນນຸຕີ ປີລຸອນຸຜິຕຸວໍ ອຍຸຕຸຕໍ ອລງກາຣໍ ຜາເຣຕີ. ສາ ກີຣ ວຊີຣປູຣິຕໍ ກລຸຈນເມຂລໍ ປີລຸອນຸຜິຕຸວາ ຣຸໂລ ອມຈຸເຈຫີ ສທຸຜີ ມຫາຕເລ ນິສິນຸນກາເລ ອປຣາປຣໍ ຈງກມຕີ, ເມຂ ລາສທຸເທນ ຣາຊນິເວສນໍ ເອກນິນຸນາທໍ ໂທຕີ. ປຊຄຸຟຕີຕີ ເອສາ ໂທວາຣິເກ ຈ ທຕຸຖິອາຈຣິຍາທິເກ ອນີກຸຍເຖ ຈ, ເຍ ເອຕິສຸສາ ອຸຈຸຈິຍຸຖກມຸປີ ກຸລຸຊິຕຸໍ ອຍຸຕຸຕຣູປາ, ເຕປີ ອາມນຸເຕຕຸວາ ເຕຫີ ສທຸຜີ ອຕິເວລໍ ມຫາຫສິຕໍ ຫສຕີ. ປຜິຣາຊູນນຸຕີ ອຍຸເລ ສໍ ຣາຊູນໍ. ສຍໍ ທູຕານິ ສາສຕີຕີ ມມ ວຈເນນ ສຍໍ ປຕຸຕໍ ລິຂິຕຸວາ ທູເຕປີ ເປເສຕີ "ມມ ມາຕາ ກາເມ ປຣິກຸລຸຊນວຍສຸ ມີເຍວ ຄິຕາ, ອສຸກຣາຊາ ກີຣ ອາຄນຸຕຸວາ ຕໍ ອາເນຕູ"ຕີ. ເຕ "ມຍໍ ຣຸໂລ ອຸປຜຸຖາກາ, ກສຸມາ ໂນ ເອວໍ ວເທສີ"ຕີ ປຜິປຕຸຕານິ ເປເສນຸຕີ. ເຕສຸ ປຣິສມຊເຊ ວາຈິຍມາເນສຸ ມມ ສີສໍ ລິນຸທນກາໂລ ວິຍ ໂທຕີ, ມາຕຣໍ ເຕນ ໂທເສນ ທກຣກຸຂສສຸສ ທສຸສາມີຕີ.

ອຖ ປຣິພຸພາຊິກາ "ມຫາຣາຊ , ມາຕຣໍ ຕາວ ອິມິນາ ໂທເສນ ເທຫີ, ກຣິຍາ ປນ ເຕ ພຫູປກາຣາ"ຕີ ຕສຸສາ ຄຸຕໍ ກເຖນຸຕີ ທຸເວ ຄາຖາ ອກາສີ –

"ອິຕຸຖິຄຸມຸພສຸສ ປວຣາ, ອຈຸຈນຸຕໍ ປິຍກາຕິນີ;

ອນຸຄຸຄຕາ ສີລວຕີ, ຊາຍາວ ອນປາຍິນີ.

‘‘ອກ຺ໂກຉນາ ປຸຣຸຉວຕີ, ປຕ຺ທີຕາ ອຕ຺ຖທສ຺ສີນີ;

ອຸພ຺ພຣີ ເກນ ໂທເສນ, ອຊ຺ຊາສີ ທກາຣກ຺ຂີໂນ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໖.໔໖໐-໔໖໑);

ຕຕ຺ຖ ອິຕ຺ຖິຄຸມ຺ພສ຺ສາຕິ ອິຕ຺ຖິຄຕສ຺ສ. ອນຸຄຸຄຕາຕິ ທຫຣກາລໂຕ ປຘ຺ຖາຍ ອນຸຄຕາ. ‘‘ອກ຺ໂກຉນາ’’ຕິອາທີເກນ ປນສ຺ສາ ຄຸເຒ ກເຖຕິ. ມຫ຺ທຣຘ຺ເຖ ສາຄລນຄເຣ ວສນກາເລ ປຫຍາປີ ຕວ ອາຕາກາຣຕາກເຍນ ຕຍີ ສີເນເຫນ ມາຕາປີຕູນໍ ນ ກເຖສີ, ເອວເມສາ ອກ຺ໂກຉນາ ປຸຣຸຉວຕີ ປຕ຺ທີຕາ ອຕ຺ຖທສ຺ສີນີຕິ. ອິທໍ ທຫຣກາເລ ອກ຺ໂກຉນາທີກາວໍ ສນ຺ຘາຍາຫ. ອຸພ຺ພຣີນ຺ຕິ ໂອໂຣຘໍ. ເອວໍ ຄຸຕສມ຺ປນ຺ນໍ ນນ຺ທາເທວີ ເກນ ໂທເສນ ທກາຣກ຺ຂສສ຺ສ ທສ຺ສສີຕິ ວທຕິ.

ໂສ ຕສ຺ສາ ອຄຸຕໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ –

‘‘ຊິຫ຺ຫາຣຕິສມາປນ຺ນໍ, ອນຕ຺ຖວສມາຄຕໍ;

ສາ ມໍ ສການ ປຸຕ຺ຕານໍ, ອຍາຈໍ ຍາຈເຕ ຘນໍ.

‘‘ໂສຫໍ ທທາມິ ສາຣຕ຺ໂຕ, ພຫຸໍ ອຸຈ຺ຈາວຈໍ ຘນໍ;

ສຸທຸຈ຺ຈຊໍ ຈຊິຕ຺ວານ, ປຈ຺ຉາ ໂສຈາມິ ທຸມ຺ມໂນ;

ອຸພ຺ພຣີ ເຕນ ໂທເສນ, ທຊ຺ຊາຫໍ ທກາຣກ຺ຂີໂນ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໖.໔໖໔-໔໖໖);

ຕຕ຺ຖ ອນຕ຺ຖວສມາຄຕນ຺ຕິ ຕາຍ ຊິຫ຺ຫາຣຕິຍາ ກາມກີລຸອາຍ ອນຕ຺ຖກາຣການໍ ກິເລສານໍ ວສໍ ອາຄຕໍ ມໍ ວິທິຕ຺ວາ. ສາ ມນ຺ຕິ ສາ ນນ຺ທາເທວີ ມໍ. ສການ ປຸຕ຺ຕານນ຺ຕິ ຍໍ ມຍາ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຕ຺ຕຘີຕານຘ຺ຈ ກຣີຍານຘ຺ຈ ທີນ຺ນໍ ປີລຸອນ຺ຘນໍ, ຕໍ ອຍາຈິຕພ຺ພຣູປໍ ‘‘ມຍ຺ຫໍ ເທຫີ’’ຕິ ຍາຈຕິ. ປຈ຺ຉາ ໂສຈາມີຕິ ສາ ທຸຕິຍທິວເສ ‘‘ອິມານີ ປີລຸອນ຺ຘນານີ ຣຄ຺ຄາ ເມ ທິນ຺ນານີ, ອາຫຣເຖຕານີ’’ຕິ ເຕສໍ ໂຣທນ຺ຕານໍ ໂອມຸຄ຺ຈິຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫາຕິ. ອຖາຫໍ ເຕ ໂຣທມາເນ ມມ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄເຕ ທິສ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ໂສຈາມິ. ເອວໍ ໂທສກາຣິກາ ເອສາ. ອິມິນາ ນໍ ໂທເສນ ທກາຣກ຺ຂສສ຺ສ ທສ຺ສາມີຕິ.

ອຖ ນໍ ປຣິພ຺ພາຊິກາ ‘‘ອິມໍ ຕາວ ອິມິນາ ໂທເສນ ເທຫິ, ກນິຘ຺ໂຄ ປນ ເຕ ຕິຊິຕມນ຺ຕິກຸມາໂຣ ອຸປກາຣໂກ, ຕໍ ເກນ ໂທເສນ ທສ຺ສຕີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ ອາຫ –

‘‘ເຍໂນຈິຕາ ຊນປທາ, ອານີຕາ ຈ ປຘິຄຸຄຫໍ;

ອາກຕໍ ປຣຣຊ຺ເຊຫິ, ອກິຘ຺ຖາຍ ພຫຸໍ ຘນໍ.

ຘນຸຄຸຄຫານໍ ປວຣໍ, ສູຣໍ ຕິຊິຕມນ຺ຕິນໍ;

ກາຕຣໍ ເກນ ໂທເສນ, ທຊ຺ຊາສີ ທກາຣກ຺ຂີໂນ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໖.໔໖໔-໔໖໔);

ຕຕ຺ຖ ໂອຈິຕາຕິ ວຫ຺ຒິຕາ. ປຘິຄຸຄຫນ຺ຕິ ເຍນ ຈ ຕຸມ຺ເຫ ປຣເທເສ ວສນ຺ຕາ ປຸນ ເຄຫໍ ອານີຕາ. ອກິຘ຺ຖາຍາຕິ ອກິກວິຕ຺ວາ. ຕິຊິຕມນ຺ຕິນນ຺ຕິ ຕິຊິຕປຈ຺ຈຸຄໍ.

ໂສ ກິຣ ມາຕ຺ ພຣາຫ຺ມເຕນ ສທ຺ຘິ ວສນກາເລ ຊາໂຕ. ອຖສ຺ສ ວຍປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ພຣາຫ຺ມໂຕ ຂຄ຺ຄໍ ຫຕ຺ເຖ ທຕ຺ວາ ‘‘ອິມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມໍ ອຸປຘ຺ຖຫາ’’ຕິ ອາຫ. ໂສ ພຣາຫ຺ມຕໍ ‘‘ປີຕາ ເມ’’ຕິ ສຄ຺ຄາຍ ອຸປຘ຺ຖາສິ. ອຖ ນໍ ເອໂກ ອມຈ຺ໂຈ ‘‘ກຸມາຣ, ນ ຕ຺ວໍ

ເອຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ, ຕວ ກຸຈ຺ຓິຄຕກາເລ ຈລາກເທວີ ຣາຊານໍ ມາເຣຕ຺ວາ ເອຕສ຺ສ ລຕ຺ຕໍ ອຸສ຺ສາເປສີ, ຕ຺ວໍ ມຫາຈູລອນີຣສ຺ໂສ ປຸຕ຺ໂຕ''ຕິ ອາຫ. ໂສ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ''ເອເກນ ອຸປາເຍນ ນໍ ມາເຣສ຺ສາມີ''ຕິ ຣາຊກຸລໍ ປວິສນ຺ໂຕ ຕໍ ຂຄ຺ຄໍ ເອກສ຺ສ ປາຫມູລິກສ຺ສ ທຕ຺ວາ ອປຣໍ ''ຕ຺ວໍ ຣາຊທ຺ວາເຣ 'ມເມໂສ ຂຄ຺ໂຄ'ຕິ ອິມິນາ ສທ຺ຓີ ວິວາທໍ ກເຣຍ຺ຍາສີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ປາວິສີ. ເຕ ກລຫໍ ກຣີສຸ. ໂສ ''ກີ ເອສ ກລໂຫ''ຕິ ເອກໍ ປຸຣິສໍ ເປເສສີ. ໂສ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ''ຂຄ຺ຄຕ຺ຖາຍາ''ຕິ ອາຫ. ພຸຣາຫ຺ມໂຓ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ''ກີ ເອຕ''ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. ໂສ ກິຣ ຕຸມ຺ເຫຫິ ມມ ທິນ຺ນຂຄ຺ໂຄ ປຣສ຺ສ ສນ຺ຕໂກຕິ. ''ກີ ວເທສີ, ຕາຕ, ເຕນ ຫິ ອາຫຣາເປຫີ, ສລ຺ຊານິສ຺ສາມິ ນ''ນ຺ຕິ ອາຫ. ໂສ ຕໍ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ໂກສໂຕ ນິກ຺ກຫ຺ຒິຕ຺ວາ ''ປສ຺ສຖາ''ຕິ ຕໍ ສລ຺ຊານາເປນ຺ໂຕ ວິຍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກປ຺ປ຺ຫາເຣເນວ ຕສ຺ສ ສີສໍ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປາຫມູເລ ປາເຕສິ. ຕໂຕ ຣາຊເຄຫໍ ປຜິຊຄ຺ຄິຕ຺ວາ ນຄຣໍ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຄິເສເກ ອຸປ຺ປິເຕ ມາຕາ ຈູລອນີກຸມາຣສ຺ສ ມຫ຺ທຣຜ຺ເຖ ວສນກາວໍ ອາຈິກ຺ຂີ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ກຸມາໂຣ ເສນງ຺ຄປຣິວຸໂຕ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກາຕຣໍ ອາເນຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ປຜິຈ຺ຉາເປສີ. ຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຕໍ ''ຕິຂິຕມນ຺ຕິ''ຕິ ສລ຺ຊານີສຸ. ປຣິພ຺ພາຊິກາ ຕໍ ''ເອວຣູປໍ ກາຕຣໍ ເກນ ໂຫເສນ ທກຣກ຺ຂສສ຺ສ ທຊ຺ຊາສີ''ຕິ ປຸຈ຺ຉິ.

ຣາຊາ ຕສ຺ສ ໂທສໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ –

''ເຍໂນຈິຕາ ຊນປທາ, ອານີຕາ ຈ ປຜິຄ຺ຄຫໍ;

ອາກຕໍ ປຣຣຊ຺ເຊກີ, ອກິຜ຺ຖາຍ ພທຸໍ ທນໍ.

''ສນ຺ຄຄຫານໍ ປວໂຣ, ສູໂຣ ຕິຂິຕມນ຺ຕິ ຈ;

ມຍາຍໍ ສຸຂິໂຕ ຣາຊາ, ອຕິມລ຺ລຕິ ທາຣໂກ.

''ອຸປຜ຺ຖານມ຺ປີ ເມ ອຍ຺ເຍ, ນ ໂສ ເອຕິ ຍຖາ ປຸເຣ;

ກາຕຣໍ ເຕນ ໂທເສນ, ທຊ຺ຊາຫໍ ທກຣກ຺ຂິໂນ''ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໖.໔໓໖-໔໓໗);

ຕຕ຺ຖ ປຣຣຊ຺ເຊກີຕິ ອິມສ຺ສ ປຣຣຊ຺ຊໂຕ ຈ ພທຸ ທນໍ ອາກຕໍ, ອຍມ຺ຈ ປຣຣຊ຺ເຊ ວສນ຺ໂຕ ປຸນ ອິມໍ ເຄຫໍ ອາເນຕ຺ວາ ''ເອສ ມຍາ ມຫຕີ ຍເສ ປຕິຜ຺ຖາປີໂຕ''ຕິ ວທຕິ. ຍຖາ ປຸເຣຕິ ປຸພ຺ເພ ປາໂຕວ ອາຄຈ຺ຉຕິ, ອິທານີ ປນ ນ ຕຖາ ເອຕິ. ອິມິນາ ນໍ ໂທເສນ ທກຣກ຺ຂສສ຺ສ ທສ຺ສາມີຕິ.

ອຖ ປຣິພ຺ພາຊິກາ ''ກາຕຸ ຕາວ ໂກ ໂທໂສ ໂຫຕຸ, ສນ຺ເສຂກຸມາໂຣ ປນ ຕຍີ ສິເນຫຄຸຕຍຸຕ຺ໂຕ ພຫູປກາໂຣ''ຕິ ຕສ຺ສ ຄຸຕໍ ກເຖນ຺ຕີ ອາຫ –

''ເອກຣຕ຺ເຕນ ອຸກໂຍ, ຕ຺ວລ຺ເຈວ ສນ຺ເສຂ ຈ;

ອຸໂກ ຊາເຕຕ຺ຖ ປລ຺ຈາລາ, ສຫາຍາ ສຸສມາວຍາ.

''ຈຣິຍາ ຕໍ ອນ຺ພນ຺ທິຕ຺ໂຖ, ເອກທຸກ຺ຂສຸໂຂ ຕວ;

ອຸສ຺ສຸກ຺ໂກ ເຕ ທິວາຣຕ຺ຕີ, ສພ຺ພກິຈ຺ເຈສຸ ພ຺ຍາວໂຜ;

ສຫາຍໍ ເກນ ໂທເສນ, ທຊ຺ຊາສີ ທກຣກ຺ຂິໂນ''ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໖.໔໓໙-໔໔໐);

ຕຕ຺ຖ ສນ຺ເສຂາຕິ ສນ຺ເສໂຂ ຈ, ສນ຺ເສຂກຸມາໂຣ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອຕ຺ຖາຕິ ອິເສວ ນຄເຣ. ປລ຺ຈາລາຕິ ອຸຕ຺ຕຣປລ຺ຈາລນຄເຣ

ຊາຕຕ຺ຕາ ເອວໍໂວຫາຣາຯ ສຸສມາວຍາຕິ ສຸຍ຺ຊຸ ສມວຍາຯ ຈຣິຍາ ຕໍ ອນຸພນ຺ຮິຕ຺ໂຖຕິ ທຫຣກາເລ ຊນປທຈາຣິກາຍ ປກ຺ກນ຺ຕໍ ຕໍ ອນຸພນ຺ຮິ, ຉາຍາວ ນ ວິຊຫິຯ ອຸສ຺ສຸກ຺ໂກຕິ ຕວ ກິຈ຺ເຈສຸ ຣຕ຺ຖິນ຺ທິວໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ໂກ ອນ຺ທຊາໂຕ ນິຈ຺ຈໍ ພ຺ຍາວໂຜຯ ຕໍ ເກນ ໂຫເສນ ທກາຣກ຺ຂສສ຺ສ ທສ຺ສສີຕິຯ

ອຖສ຺ສ ຣາຊາ ໂທສໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ –

“ຈຣິຍາ ມໍ ອຍໍ ອຍ຺ເຍ, ປ຺ຊຄ຺ຟິຕ຺ໂຖ ມຍາ ສຫ;

ອຊ຺ຊາປີ ເຕນ ວຕ຺ເຕນ, ອຕິເວລໍ ປ຺ຊຄ຺ຆຕິຯ

“ອຸພ຺ພຣິຍາປີຫໍ ອຍ຺ເຍ, ມນ຺ຕຍາມິ ຣໂຫຄໂຕ;

ອນາມນ຺ໂຕ ປ໌ວິສຕິ, ປຸພ຺ເພ ອປ຺ປ໌ຜິເວທິໂຕຯ

“ລທ຺ຮທ຺ວາໂຣ ກໂຕກາໂສ, ອຫິຣິກໍ ອນາທຣໍ;

ສຫາຍໍ ເຕນ ໂຫເສນ, ທຊ຺ຊາຫໍ ທກາຣກ຺ຂິໂນ”ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໙ຯ໘໔໑-໘໔໓);

ຕຕ຺ຖ ອຊ຺ຊາປີ ເຕນ ວຕ຺ເຕນາຕິ ຍຖາ ຈຣິຍາຍ ປຸພ຺ເພ ມໍ ອນຸພນ຺ຮນ຺ໂຕ ມຍາ ອນາເຖນ ສທ຺ຮີ ເອກໂຕວ ກຸລ຺ຊນ຺ໂຕ ສຍນ຺ໂຕ ຫຕ຺ຖໍ ປ໌ຫຣິຕ຺ວາ ມຫາຫສິຕໍ ຫສິ, ອຊ຺ຊາປີ ຕເຖວ ຫສຕິ, ທຸຄ຺ຄຕກາເລ ວິຍ ມໍ ມລ຺ລຕິຯ ອນາມນ຺ໂຕຕິ ຣໂຫ ນນ຺ທາເທວິຍາ ສທ຺ຮີ ມນ຺ເຕນ຺ເຕປີ ມຍີ ອຊານາເປຕ຺ວາ ສຫສາວ ປ໌ວິສຕິຯ ອິມິນາ ໂຫເສນ ຕໍ ອຫິຣິກໍ ອນາທຣໍ ທກາຣກ຺ຂສສ຺ສ ທສ຺ສາມິຕິຯ

ອຖ ປ໌ຣິພ຺ພາຊິກາ “ມຫາຣາຊ, ຕວ ສຫາຍກສ຺ສ ຕາວ ເອໂສ ໂທໂສ ໂຫຕຸ, ປ໌ໂຣຫິໂຕ ປນ ຕວ ພຫູປ໌ກາໂຣ”ຕິ ຕສ຺ສ ຄຸຕໍ ກເຖນ຺ຕີ ອາຫ –

“ກຸສໂລ ສພ຺ພນິມິຕ຺ຕານໍ, ຣຸຕລ຺ລູ ອາຄຕາຄໂມ;

ອຸປ຺ປ໌າເຕ ສຸປີເນ ຍຸຕ຺ໂຕ, ນິຍ຺ຍາເນ ຈ ປ໌ເວສເນຯ

“ປ໌ຍ຺ໂຄ ກູມນ຺ຕລິກ຺ຂສ຺ມີ, ນກ຺ຂຕ຺ຕປທໂກວິໂທ;

ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ເກນ ໂຫເສນ, ທຊ຺ຊາສິ ທກາຣກ຺ຂິໂນ”ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໙ຯ໘໔໔-໘໔໕);

ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພນິມິຕ຺ຕານນ຺ຕິ “ອິມິນາ ນິມິຕ຺ເຕນ ອິທໍ ກວິສ຺ສຕິ, ອິມິນາ ອິທ”ນ຺ຕິ ເອວໍ ສພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສຸ ກຸສໂລຯ ຣຸຕລ຺ລູຕິ ສພ຺ພຣວໍ ຊານາຕິຯ ອຸປ຺ປ໌າເຕຕິ ຈນ຺ທຄ຺ຄາຫສູຣິຍຄ຺ຄາເຫົາກ຺ກາປ໌າຕທິສາຫາຫາທິເກ ອຸປ຺ປ໌າເຕຯ ສຸປີເນ ຍຸຕ຺ໂຕຕິ ສຸປີເນ ຈ ຕສ຺ສ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິຊານນວເສນ ຍຸຕ຺ໂຕຯ ນິຍ຺ຍາເນ ຈ ປ໌ເວສເນຕິ ອິມິນາ ນກ຺ຂຕ຺ເຕນ ນິຍ຺ຍາຍິຕພ຺ພໍ, ອິມິນາ ປ໌ວິສິຕພ຺ພນ຺ຕິ ຊານາຕິຯ ປ໌ຍ຺ໂຄຕິ ເຉໂກ ປ໌ຜິພໂລ, ກູມິຍລ຺ຈ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ ຈ ໂທສຄຸເຕ ຊານິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖຯ ນກ຺ຂຕ຺ຕປທໂກວິໂທຕິ ອຍ຺ຄວິສຕິຍາ ນກ຺ຂຕ຺ຕໂກຍ຺ຄາເສສຸ ເຉໂກຯ ຕໍ ເກນ ໂຫເສນ ທກາຣກ຺ຂສສ຺ສ ທສ຺ສສີຕິຯ

ຣາຊາ ຕສ຺ສ ໂທສໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ –

“ປ໌ຣິສາຍມ຺ປີ ເມ ອຍ຺ເຍ, ອຸມ຺ມີເລຕ຺ວາ ອຸທິກ຺ຂຕິ;

ຕສ຺ມາ ອຈ຺ຈການ຺ ລຸທ຺ທໍ, ທຊ຺ຊາຫໍ ທກຣກ຺ຂິໂນ''ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໖.໔໔໖);

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ອຍ຺ເຍ, ເອສ ມໍ ປຣິສມຊ຺ເຊ ໂອໂລເກນ຺ໂຕປິ ອກ຺ຂິນີ ອຸມ຺ມີເລຕ຺ວາ ກຸທ຺ໂສ ວິຍ ອຸທິກ຺ຂຕິ, ຕສ຺ມາ ເອວໍ ອຕິກ຺ກ ມິຕ຺ວາ ກິຕການ຺ ອມນາເປນ ອຸກ຺ຂິຕ຺ຕກາມ຺ກໍ ວິຍ ລຸທ຺ທໍ ກຍານກໍ ຕໍ ອຫໍ ທກຣກ຺ຂສສ຺ສ ທສ຺ສາມີຕິ.

ຕໂຕ ປຣິພ຺ພາຊິກາ ''ມຫາຣາຊ, ຕ຺ວໍ 'ມາຕຣໍ ອາຫື ກຕ຺ວາ ອິເມ ປຍ຺ຈ ທກຣກ຺ຂສສ຺ສ ທມ຺ມີ'ຕິ ວທສີ, 'ເອວຣູປຍ຺ຈ ສິຣິວິກວໍ ອຄເຕຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕມ຺ປີ ມໂຫສຣສ຺ສ ທມ຺ມີ'ຕິ ວທສີ, ກໍ ຕສ຺ສ ຄຸຕໍ ປສ຺ສສີ''ຕິ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕີ ອິມາ ຄາຖາໂຍ ອາຫ –

''ສສມ຺ທ຺ທປຣິຍາຍໍ, ມຫີ ສາຄຣກ຺ຕ຺ຫລໍ;

ວສ຺ນ຺ຣຣໍ ອາວສຕິ, ອມຈ຺ຈປຣິວາຣິໂຕ.

''ຈາຕ຺ຣນ຺ໂຕ ມຫາຣຍ຺ໂຖ, ວິຊິຕາວີ ມຫພ຺ພໂລ;

ປຖພ຺ຍາ ເອກຣາຊາສີ, ຍໂສ ເຕ ວິປຸລໍ ຄໂຕ.

'ໂສລຸອສິຕ຺ຖິສຫສ຺ສານີ, ອາມ຺ຕ຺ຕມຕິກ຺ຕ຺ຫລາ;

ນານາຊນປທາ ນາຣີ, ເທວກຍ຺ຍູປມາ ສຸກາ.

''ເອວໍ ສພ຺ພງຄສມ຺ປນ຺ນໍ, ສພ຺ພກາມສມິທ຺ຣິນໍ;

ສຸຂິຕານໍ ປີຍໍ ທີໝໍ, ຊີວິຕໍ ອາຫຸ ຂຕ຺ຕິຍ.

''ອຖ ຕ຺ວໍ ເກນ ວຕ຺ເຕນ, ເກນ ວາ ປນ ເຫຕຸນາ;

ປຕ຺ຫິຕໍ ອນ຺ຣກ຺ຂນ຺ໂຕ, ປາຕໍ ຈຊສີ ທຸຈ຺ຈຊ''ນ຺ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໖.໔໔໗-໔໕໑);

ຕຕ຺ຖ ສສມ຺ທ຺ທປຣິຍາຍນ຺ຕິ ສມ຺ທ຺ທມຣິຍາທສງ຺ຂາເຕນ ສມ຺ທ຺ທປຣິກ຺ເຂເປນ ສມນ຺ນາຄຕໍ. ສາຄຣກ຺ຕ຺ຫລນ຺ຕິ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຖິຕສ຺ສ ສາຄຣສ຺ສ ກ຺ຕ຺ຫລພູຕໍ. ວິຊິຕາວີຕິ ວິຊິຕສງ຺ຄາໂມ. ເອກຣາຊາຕິ ອຄ຺ຄສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ສທິສສ຺ສ ຣຍ຺ໂຍ ອພາວ ໂຕ ເອໂກວ ຣາຊາ. ສພ຺ພກາມສມິທ຺ຣິນນ຺ຕິ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ວຕ຺ຖຸກາມກິເລສກາມານໍ ສມິທ຺ຣິຍາ ສມນ຺ນາຄຕານໍ. ສຸຂິຕານນ຺ຕິ ເອວຣູປານໍ ສຸຂິຕານໍ ສຕ຺ຕານໍ ເອວໍ ສພ຺ພງຄສມ຺ປນ຺ນໍ ຊີວິຕໍ ທີໝເມວ ປີຍໍ, ນ ເຕ ອປ຺ປໍ ຊີວິຕມິຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ປຕ຺ຫິຕາ ວທນ຺ຕິ. ປາຕນ຺ຕິ ເອວຣູປໍ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕໍ ກສ຺ມາ ປຕ຺ຫິຕໍ ອນ຺ຣກ຺ຂນ຺ໂຕ ຈຊສີຕິ.

ຣາຊາ ຕສ຺ສາ ກາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ປຕ຺ຫິຕສ຺ສ ຄຸຕໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອິມາ ຄາຖາ ອພາສີ –

''ຍໂຕປິ ອາຄໂຕ ອຍ຺ເຍ, ມມ ທຕ຺ຖໍ ມໂຫສໂຣ;

ນາກິຊານາມິ ສີຣສ຺ສ, ອຕ຺ມຕ຺ຕມ຺ປີ ທຸກ຺ກຝໍ.

''ສເຈ ຈ ກິສ຺ມິຈິ ກາເລ, ມຣຕໍ ເມ ປຸເຣ ສິຍາ;

ໂສ ເມ ປຸຕ຺ເຕ ປປຸຕ຺ເຕ ຈ, ສຸຂາເປຍ຺ຍ ມໂຫສໂຘຯ

“ອນາຄຕໍ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນໍ, ສພ຺ພມຕ຺ຖມ຺ປິ ປສ຺ສຕິ;

ອນາປຣາຘກມ຺ມນ຺ຕໍ, ນ ຫຊ຺ຊໍ ທກຣກ຺ຂິໂນ”ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໖ຯ໔໕໔-໔໕໘);

ຕຕ຺ຖ ກິສ຺ມິຍ຺ຈີຕິ ກິສ຺ມິຍ຺ຈິ ກາເລຯ ສຸຂາເປຍ຺ຍາຕິ ສຸຂສ຺ມິໍເຍວ ປຕິຏ຺ຐາເປຍ຺ຍຯ ສພ຺ພມຕ຺ຖນ຺ຕິ ເອສ ອນາຄຕຍ຺ຈ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນຍ຺ຈ ອຕີຕຍ຺ຈ ສພ຺ພໍ ອຕ຺ຖໍ ສພ຺ພຍ຺ຍຸພຸທ຺ໂຘ ວິຍ ປສ຺ສຕິຯ ອນາປຣາຘກມ຺ມນ຺ຕນ຺ຕິ ກາຍກມ຺ມາທີສຸ ອປຣາຘຣຫິຕໍຯ ນ ຫຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຍ຺ເຍ, ເອວໍ ອສມຘຸຣໍ ປຓ຺ຑິຕໍ ນາຫໍ ທກຣກ຺ຂສ຺ສ ທສ຺ສາມີຕິ ເອວໍ ໂສ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຄຸເຓ ຈນ຺ທມຓ຺ຑລໍ ອຸທ຺ຘຣນ຺ໂຕ ວິຍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ກເຖສິຯ

ອິຕິ ອິມໍ ຊາຕກໍ ຍຖານຸສນ຺ຘິປ຺ປຕ຺ຕໍຯ ອຖ ປຣິພ຺ພາຊິກາ ຈິນ຺ເຕສິ “ເອຕ຺ຕເກນປິ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ຄຸຓາ ປາກຕາ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ສກລນຄຣວາສີນໍ ມຊ຺ເຌ ສາຄຣປິຏ຺ເຐ ອາສິຕ຺ຕເຕລໍ ວິປ຺ປກິຣນ຺ຕີ ວິຍ ຕສ຺ສ ຄຸເຓ ປາກເຏ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ຣາຊານໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປາສາທາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ຣາຊງ຺ຄເຓ ອາສນໍ ປຍ຺ຍເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ນາຄເຣ ສນ຺ນິປາຕາເປຕ຺ວາ ປຸນ ຣາຊານໍ ອາທິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ທກຣກ຺ຂສ຺ສ ປຍ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ເຕນ ເຫຏ຺ຐາ ກຖິຕນິຍາເມເນວ ກຖິຕກາເລ ນາຄເຣ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

“ອິທໍ ສຸຓາຖ ປຍ຺ຈາລາ, ຈູຬເນຍ຺ຍສ຺ສ ຠາສິຕໍ;

ປຓ຺ຑິຕໍ ອນຸຣກ຺ຂນ຺ໂຕ, ປາຓໍ ຈຊຕິ ທຸຈ຺ຈຊໍຯ

“ມາຕຸ ຠຣິຍາຍ ຠາຕຸຈ຺ຈ, ສຂິໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຈ;

ອຕ຺ຕໂນ ຈາປິ ປຍ຺ຈາໂລ, ຉນ຺ນໍ ຈຊຕິ ຊີວິຕໍຯ

“ເອວໍ ມຫຕ຺ຖິກາ ປຍ຺ຍາ, ນິປຸຓາ ສາຘຸຈິນ຺ຕິນີ;

ທິຏ຺ຐຘມ຺ມຫິຕຕ຺ຖາຍ, ສມ຺ປຣາຍສຸຂາຍ ຈາ”ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໖ຯ໔໕໕-໔໕໗);

ຕຕ຺ຖ ມຫຕ຺ຖິກາຕິ ມຫນ຺ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຐິຕາຯ ທິຏ຺ຐຘມ຺ມຫິຕຕ຺ຖາຍາຕິ ອິມສ຺ມິໍເຍວ ອຕ຺ຕຠາເວ ຫິຕຕ຺ຖາຍ ຈ ປຣໂລເກ ສຸຂຕ຺ຖາຍ ຈ ໂຫຕີຕິຯ

ອິຕິ ສາ ຣຕນຆຣສ຺ສ ມຕິກ຺ຂນ຺ເຘນ ຠູຍໍ ຄຓ຺ຫນ຺ຕີ ວິຍ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຄຸເຓຫິ ເທສນາຠູຍໍ ຄຓ຺ຫີຕິຯ

ທກຣກ຺ຂສປຍ຺ໂຫ ນິຏ຺ຐິໂຕຯ

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຘມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ “ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິທາເນວ ຕຖາຄໂຕ ປຍ຺ຍວາ, ປຸພ຺ເພປິ ປຍ຺ຍວາເຍວາ”ຕິ ຊາຕກໍ ສໂມຘາເນນ຺ໂຕ ໂອສານຄາຖາ ອາຫ –

“ເຠຣີ ອຸປ຺ປລວຓ຺ຓາສິ, ປີຕາ ສຸທ຺ໂຘທໂນ ອຫຸ;

ມາຕາ ອາສິ ມຫາມາຍາ, ອມຣາ ພິມ຺ພສຸນ຺ທຣີຯ

‘‘ສຸໂວ ອໂຫສິ ອານນ຺ໂທ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຈ ຈູລຸອນິ;

ເທວທຕ຺ໂຕ ຈ ເກວຜຸໂຜ, ຈລາກາ ຖຸລຸລນນ຺ທີນີ໚

‘‘ປຌ຺ຈາລຈນ຺ທີ ສຸນ຺ທຣີ, ສາລຸອິກາ ຝລຸລິກາ ອຫຸ;

ອມ຺ພຜຸໂຖ ອາສິ ກາມິນ຺ໂທ, ໂປຜຸຖປາໂທ ຈ ປຸກ຺ກຸໂສ໚

‘‘ປີໂລຕິໂກ ຈ ເທວິນ຺ໂທ, ເສນໂກ ອາສິ ກສຸສໂປ;

ອຸທຸມ຺ພຣາ ຝງຄລິກາ, ເວເທໂຫ ກາລຸອຸທາຍໂກ;

ຝໂຫສໂຘ ໂລກນາໂຖ, ເອວໍ ຘາເຣຖ ຊາຕກ’’ນ຺ຕິ໚

ອຸຝງຄຊາຕກວຕ຺ຕນາ ປຌ຺ຈຝາ໚

(ຉຜຸໂຖ ກາໂຄ ນິຜຸຖິໂຕ໚)